

167.

79.

Catalina
Tanceta
Sen^a
Catharina
de Senis.

Dialogus
cum

Certis ora-
tionibus
per eam
factis.

I

00072

no 42

2-13-5-24

BIBLIOTECA

DE LA

Universidad de Salamanca.

Est. 13 Caj. 5 Núm. 24

7

m-42
12

2-13-5-24

num. 46. cap. 7. num. 39.

12

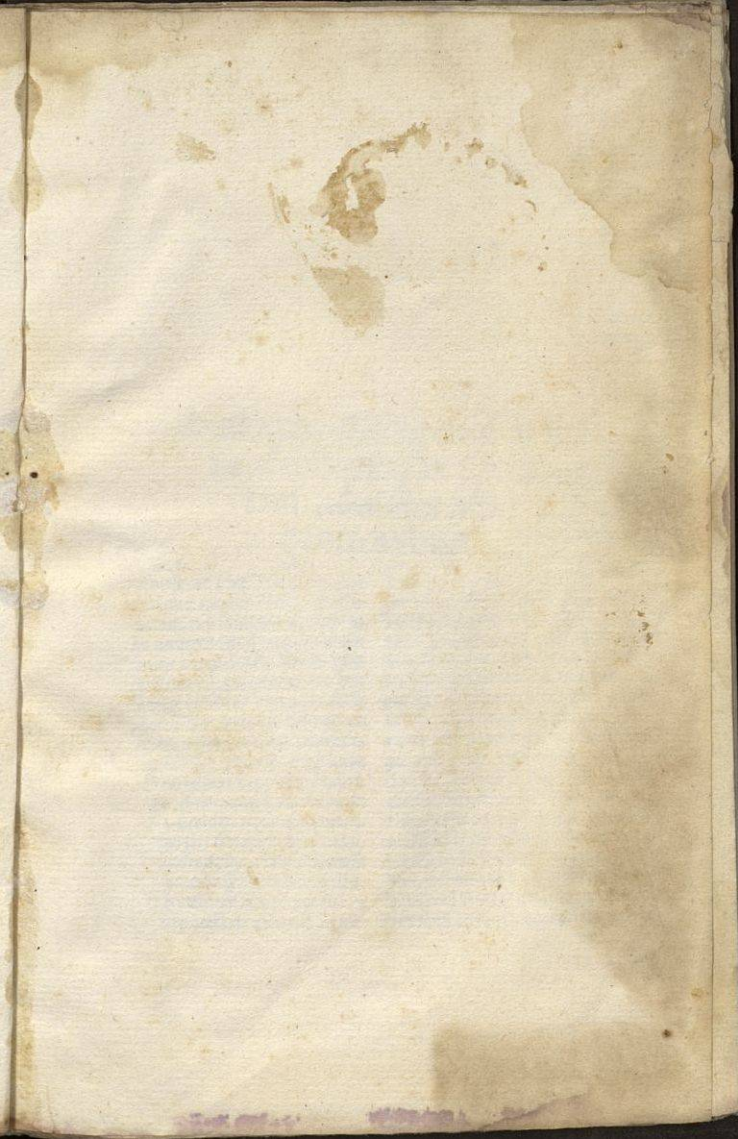
00072

I

13

5

Faint, illegible handwriting, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

b18461335

Dialogus Seraphice ac Di
ue Catharine de Senis
cum nōnullis aliis
orationibus.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher due to the paper's condition.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher due to the paper's condition.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher due to the paper's condition.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher due to the paper's condition.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher due to the paper's condition.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mirrored and difficult to decipher due to the paper's condition.

Marcus Lullius Batrian⁹ fra
tri Paulo sancto d^o Aragonensi sa/
cri obseruantis predicatorum ordi/
mio .S. P. D.

Inter vitia: quib⁹
christiani nominis
professores a suo i
stituto degenerant:
illud Paulo deo
obsequetissime ap
prime vnaniduz
censeo: quod saluti crudimenta ne
cessaria: ad que studiose perquiren/
da: sibiq; diligenter applicanda in
p^onitentibus oculis inuigilare de
berent: alienas tanq; res: & superua
cua negligunt: quasq; impruden
ter sibi christi nomen assuerint: po
tius quicquid christuz non sapit ap
petunt: q; quod & nomini consenta
neum sit: & firmissimam opem ad sa
lutem conferat. Capitale proculdu
bio vitium: & mentis caligo mortif
fera. Sicuti. n. si salubria documta:
quibus animus illustratur: addisce
rent: suum attendendo finem qua
riter ad illum est pergerent: ita his
spretis vere rationis expertes falsa
bonitatis specie decepti delirantes
eam vitam viuunt: cuius transacte
errorem frustra deinde cognitum
sempiterno miseri supplicio luunt.
Nemo quod non nouit: aut bonum
amat: aut malum deuitat. quis. n.
tam puerse: & sibi contrarie nati
re esset: qui si celestem illam p^oterusa
lem solummodo p^otum diuina cha
ritas imbecillitati nostre per sua: &
sanctorum patefecit eloquia agno

sceret: rursusq; q; ab illa futuris eru
libus mala parata sint expecto: &
iuste periculanti animo metiretur
non ad eam laris affectum habe
nis curreret: & contraria veluti mor
te: qua & p^oiora sunt: reformidaret:
Id cum alias: ex quo mihi lucis ali
quid inclaruit: semper existimane/
rim: tunc precipue liquido patuit
cum catharine Senensis raruz san
ctitatis specim⁹ dialogos lectitan/
dos assumpsi. P^oly diuinam bo
nitatem: que in illis ad mores com
ponendos documta propofita: que
ad affect⁹ castigandos nos in ratio
nis frenis descripta cõsilia. Non ali
bi locundius ad deum amo. in homo
allicitur: non horrid⁹ a peccati cul
pa deterretur: non profundius se
cluso errore veritas intima tur: aut
clarus virtutis dignitas aperitur:
& vitij turpitudine detegitur. Ibi noz
ma integritatis conseruande: sibi p
bitatis augende disciplina colligi
tur: sibi occulta dei aperiantur con
silia: sibi diuine gubernationis alt
tudo monstratur: ibi cecis per cu
rationem lux redditur: videntibus
notia defendendo seruat: ibi cu
riosis vi rationis ostensa satisfat: sa
pientibus sua cognitione digna red
duntur. Deniq; in his dialogis tam
copiose: salubriter: ac sancte calligã/
ti humane peregrinationi prouisuz
omnifaria est: vi saluti ipsius consu
li: meo iudicio: consultius nequeat.
Nec mirum: nã vt sepiissime: & ex ar
bitrio ad deuz spiritu rapiebat: eos
p^ortasq; & p^oice: & dictat solebat. vñ

band verebor: hoc affirmat nemine
peruerse adeo: et obstinate iniquita/
tis esse: qui si illos ru mirabunda: et
non venozanti lectione tractarit: si
non verba tantaz auribus: sed et sen
sus mente perceperit: si ab illuceſce
te vsquequaq; veritatis lumine oeu
los prozsus no auerterit: generofus
transfuga non appareat. Quem. n.
illud non maxime moueat: et valde
mirabundam reddat: tenere etatis
virgunculam: cum que in feminino
seru pates viris eruditione extite
rint singulari miraculo sint: taz pro
fundas sententias: tam alte ex ipsa
diuinitate depromptas scriptis con
didisse: vt vir plerunq; percipi sapi
entissimis queant: Ut illius glorio
sa: et inelita sanctitas preceptis suis
non conciliet auctoritatem: none ip
sa sibi per se certissimo testimonio
sunt: quacumq; fluxerint fistula: di
uino proculdubio fonte promanaſ
se: nec aliunde traxisse originem: q̄
quo lectorem ducere studioſe contē
dant: Non potest solis splendor nisi
a sole proficisci: nec lucis claritatem
preter lucem afferre quid potest: ce
litus celeſtia proueniunt: et que dei
sunt ipse solus fiduit. Etia igitur om
nes: liceat queſo mihi deuotissime
chriſto paulo tecum: et alios alloqui
etia inq̄ omnes et qui celeſtia no ere
dentes malo vestro contemnitis: et
qui fallacibus ſeculi huius illecti il
lecebris detineant: quitz pprie ſa
lutaris amantes mortali eruto corpo
re immortalē conſequi beatitudi
nem cupitis: etia iterum: atq; iterum
omnis generis homines omnes vo

bis ex huius libri fonte aquam ple
nis pectoribus haurite: ipsam ſicite
in ipsam voſipſos ingurgitate. Qui
captus est oculis: lucez recipiet: qui
tristis: conſolationē: qui feſſus: quie
tem: qui tardus: alacritatem: qui d
bilis: vires: qui rudis: eruditionem
Rurfus: cui lux pſyſicna: mens tran
quilla: indefeſſi nerui: prompta ve
locitas: conſtans fortitudo. Doctri
ne lumen: hoc ſe fluuet omissaria
virtute predicto immerſet et non ſolu
ſui ornamentis conſeruandi preſidia
inueniet: Sed et augēdi fomenta cō
cipiet. Si cui maiora fide videret p
mittere: et que minime conſatura
ſint: is in rem preſentem veniens id
est opus ipſum pertractans quid il
lud ſit: et quid dixerim conſerat: tūc
ſi non contra ſenſerit: videlicet me
longe miora: q̄ pro re debuerim ſpo
pondiſſe. vt hominem loquacem:
vanuz: et nullius fidel me digito mō
ſtret. Nec quencquam terreat: aut ſa
fidio amoneat infimus: et vulgari
propior: q̄ latino orationis ſtilus: li
buit. n. olim ſpirituall Catherine
p̄ri q̄ ipſa vernacula locutiōe edide
rat: in tale genus dicendi tranſferre
rerum eloquentia illine: non verbo
rum petenda est: nec propter ſermo
nis infantiam rationis elegantia cō
temni debet. Liber hic non ad au
res mulcendas: nec linguam polien
dam: Sed ad animam: et ſenſus in
ſtruosos paratus est: nec recte vi
cendi: Sed recte viuendi precepta
continet. Satis ſuperq; facit: qui
quod proficitur: id preceſſe: graphi
ce: et perfectis ex arte edocet: celeſtia

pollicetur: prestat abunde: verba /
tem promittit: villicide profert. Ac
si: vter vultus cordis fructibus
corpori gustulum conqueramus: 2
dentes edentimus: 2 palatum mul
tociens amaritudine offendere susti
nemus: multo magis: vt salutaria:
ac sua anime cibaria comparemus
vt vitina illi ministremus edulia:
animi simul: 2 auribus molliciem de
bemus comprimere. Delicati nimis
2 luxuriantis esset putaminum sa
stididum talem nucleum perdere: 2 rez
soluti adeo vtilent: vt etiam necessa
ria sit: quia secum balidimenta non
asserat spernere. **H**ocetas sepissime:
qui paruz sapiant: 2 minimo sa le co
ditu sint sola rhytmi modulati de ve
tenti percurrunt: 2 non em apud
nos valebit sententiarum dignitas
rationis pondus: lux sapientie: vita
lis vtilitas: vt hec quia verborum
fucus non compserit: fastidiamus.
Si sapimus vel ob hoc grata nobis
fuerit orationis simplicitas: quod
nuda ratio oculis pferatur: quod
nulla persona: nullo lenocinio: nul
la extrinsecus per ita specie est imari
tis inditio subtrahitur. **V**enerosuz
mercatozem dicimus suisq; fidenter
merci bus: qui res non mangoniza
tas: sed vt vtilis venditioni expo
nit: placet q; ille ingenius institor:
qui nulla verborum calliditate sal
latemptoziem: hec cum ita habeant
nemo sit: hortoz: consulo: qui tanta
se capti socordia: ac stoliditate patia
tur: vt ex hac vite arbor: qm decus
sa sine folia: fructus non velit decer
pere: 2 huius plusquam nectarei p

culdubio fontis: quia non per arti
ficiosos tubos: s; naturales topbos
persuat potator: ce recuset. Sed mo
lesta quodam turba: que venter iust
do hute pulcherrimo **C**atherine li
lio honestamentum querit detrahe
re: mihi stomachum mouet ait. n.
Christi stigmatum ornamenta non
assecutam: quafiq; immerito in nu
merum sanctarum redacta sit obq;
cti pontifice: qui eam vulgari vitar
verbo. **L**anontzart: suum fuisse con
ctuem. **L**anc tibi inuida turba: ne
quos tu frustra ad ferendum ven
tes aculo: patris ipa gregis sui ca
stos christ⁹ **J**esus: cui sue care sunt
oues: lupos insequi solet. **N**elit: no
litne quisquis aduersant incassum
animo obstitit: huc sanctissime vir
gini redemptor: noster cicatrix sua
rum stigmata impressit: verum est
quod profunda adeo ipsius humil
tas fuit: tantum vel honestissimi sple
doris in hoc seculo contemptus: vt
eorum manifestationem deprecata
sit: 2 tam illustribus stellis vclame
tum precibus impetrarit: eodemq;
momento pariter 2 patibili illius
vindictis vite mortalium montame
ta in corpore: 2 humillimi animi al
tam in celo gloriuz promeruerit. **E**t
qd mtp ea his longe maiora asser
ta sit: illeq; omniparens **D**eus: qui
infirma mundi eligit: quibus fortis
sima queq; confundat: pro sua in
enarrabili bonitate 2 diuinitozibus
illa honestamētis illustrarit. **P**er
legatur eius vita a beato **r**aimon
do descripte fideliter: perlegamur
epistola vini **s**tephā sacerdotis ca⁹

ta hēssio: vt assumpto vtar cognomi
ne: in eiusdem sanctitatis testimoni
um edita. Diu inq̄ stephani qui cū
secundis huius seculi rebns: vel tel
līs vinctus detineretur mirifice ab
ea solutus: ac familiaris illi factus
dialogorum plerimq̄ dictata cala
mo suscipiebat. Perlegatur 2 que
de eadem a Pio secundo Pontifi
ce caribls condita sunt. Item alia
nō pauca: que omnia recensere lon
gum esset. Constat preter stigma
ta plurima miranda: ac singularia
huc ardentis caritate lampadi at
tulisse fulgorem: vt christum ip
sam sibi i sponfam o suscepisse: vt po
st termino ad vitam reditus: celesti
um archanorū reuelatio: pprii cor
dis christi manu facta mutatio alic
ni inspectio: diuina vita nullo: pre
terq̄ spirituali cibo refecta: 2 alia
multa: que nūc referre non attinet:
vt nulla nos admiratio mouere de
beat: cui tot diuina attributa
sint: eandem 2 stigmatum gloria fu
isse donatam. quantum vero ad san
ctitatis nomen attinet potius me il
lorum miseret: qui id iniquo patien
tes animo impie oppugnant: q̄ q̄
propulsores: defensoresue desi
derare rem censent. Vta etenim:
meo iudicio: grauis testimonium
sanctitati asserit: q̄ mortuum quis.
quāq̄: si ciuitatis vinculum fidem
suspectam faceret: multo suspectio
rem facere deberet eiusdem institu
ti professio eademq̄ religio. Aretio
ris namq̄ necessitatis coniunctio est
correligiosos: vt ita vixerim esse q̄
conclues: 2 tamen Pontifices nō

nulli eos in sanctorum numerū re
tuleret: non de monachis quorum
in hoc genere infinita exempla sunt
sed de alijs loquor: cuius quibus vnū:
eundemq̄ colendi. Dei ordinem se
crati fuerant: nemineq̄ detractan
te: nec immerito recepti sunt. Non
est tam longe repetenda suspitio: vt
communis parens ciuitas fidem in
firmet. Vtis omnis: ac facultas testi
di tolleretur si reijcienda conciusq̄
testimonia forent. Id quod quoni
am per se adeo patet: vt: qui aduer
sentur: potius ridiculifiant: q̄ ali
qua ex parte sui ipsi compotes vo
ti: non in hac ero assecuracione pro
lixior: ne improborum fauitas me
in id vitij trahat: vt supernacana
veritatis assercione proborum sales
offendam. Hos tantum mordaces:
si quis apud ipsos precibus locus ē:
oratos vehementer volo: ne adeo si
bi in hac falsa opinione concepta in
dulgeant: vt opera simul cum auro
ris sanctitate respuant. Tantisper
a proprio obsequio temperent: dū
angelice huius virginis dialogos
perlegendo cognoscant. Id cum ef
fecerint suo liberum relinquemus
arbitrio: vt ipsa sentire quid libe
at: 2 nobis etiā quid de eadem sen
tiamus et sua voluntate preferbe
re. Nunc vero te Paulo: quoniam
cum sat prata biberint: riuuli clau
dendi sunt: per christum: quem vt
par est: vnice: ac sume collis: rogo: 2
si finis oro: vt catharina: cui te eri
mia deuotione dectissimum scio:
quod tidanis sollicitare nō desinas
precibus: vt sua intercessione: que

nos in hac miseriarum percellit abū
da valle familiaritas conciliauit:
ea in montis sion trāquillitate per
petua securitas: letitiasq; perfusi me
reamur. Vale.

Epistola Dni Stephani Car
thagenfis.

Enerando re
ligioso sibiq;
pā mabili cor
de sincero fra
tri Thome
Antonij de se
nis ordinis p
dicatorij: in
conuentu san

ctorum Joannis et Pauli Vene
tjjs immoranti. Frater Stefanus
de Senis prior: licet indignus do
mus sancte Marie d' gratia carthu
sienfis ordinis prope Papiam salu
tem in eo qui est vera salus. litteras
vestras affectuose recepi: et attente
perlegi. per quas me valde requiri
tis atq; rogatis: vt veridicam in
formationem vestre caritati dirri
gere debeam etiam in publice for
ma de gestis moribus virtutibus:
atque doctrina famose sanctitatis
virginis beate catharine de senis.
Cuius conuersationem aliquando
merui dum ageret in hñmanis: vt

asseritis. Et presertim occasione cu
iusdam querelae facte Venetijs in
episcopali pallatio circa celebratio
nem festi sine commemoratione
eiusdem virginis: quia multi cre
dere nolunt veras esse virtutes que
de ipsa veridice predicantur. Ut ve
rum aperte fatear facies ipsius vir
ginis cum omni genere suo mihi: et
omni genere meo penitus ignota
fuit: licet in eadem ciuitate Sena
rum oriundi fuerimus: vsque ad ara
nā domini. M. cc. lxxvi. vel circa.
Nec etiam illo tempore velut im
mersus in fluctibus vite presentis
eius habere noticiam exoptabam:
nisi q; eterna bonitas que neminē:
vult perire: per hanc virginem ani
mam meam a faucibus inferni li
berare disposuit. Accidit igitur illo
tempore sine culpa nostra: nos icur
rere quandam guerram cum valde
potentioribus nobis. In qua cum
plurimi magni ciues aliquando fu
issent occupati: atque fatigati nul
lam omnino spes alicuius bone vo
luntatis: vel pacis ab illis aduersa
rijs nostris habere potuerunt. Tūc
virgo prefata valde florebat in vni
uersa iusticia: et magnis virtutib; pre
conis a quampluribus extolleba
batur. Et opera valde miranda re
ferrebantur. Unde mihi suggestus
erit: quia si rogare; illam de tali
negotio: sine dubio pacem habere;
quia multa similia fecerat. Quare
consilium habui cum vicino viro no
bili qui longo tempore portauerat
odiu: et postea pacem fecerat: cuiusq;
sacre virginis conuersationē hēbat.

Qui vt mortuum meam audiuit illico respondit. Indubitatum habes: quia nullam in ista ciuitate personam inuenies que sit aptior ipsa pro tali pace. Subiungens ultra non differas: et ego te sociabo: visitauimus igitur eam: que me recepit: non vt verecunda virgo sicut existimabam. Sed affectuosissima caritate veluti si germanum a remotis partibus redeuntem gratiose suscipisset de quo sui miratus. Et attendens efficaciam sanctorum verborum quibus me non solum induxit verum etiam compulit ad confessionem: et ad virtuose viuendum viri. Dignus dei est hic. Et audita causa mee visitationis absolute respondit vade fili carissime confidens in domino quia libentissime laborabo donec habebis optimam pacem. Et huiusmodi pondus domino super caput istud habere me sinas. Et ita postea rei probauit euentus: quia miraculose postmodum ipsa mediantem pacem habuimus: et etiam contra voluntatem ipsorum aduersariorum nostrorum. Et hanc omitto causa breuitatis. Interim ego sollicitate desiderans huiusmodi pacem: visitauimus pluries eam. Et quotidie propter efficacissima verba sua et exempla perfectissima sentiebam interiorum hominum in melius conscientia compellente refozmari: me rogauit hoc interuallo temporis: vt aliquas epistolas quas ore virginico mirabiliter modo dicebat ego scriberem. Et hoc utique valde libenter acceptant quotidie sentiens in me per nouum feruorem ad celestia cor accendi vilipendendo seculum: et omnia sua cum tanta displicentia vite pristine: vt vir me tollerare valerem. Et talem ac tantam in me sensi mutationem: vt etiam ab extra temperari non posset. Ita vt fere tota ciuitas miraretur. Et quanto plus attendebam vitam exempla: mores et verba prefate sancte virginis: tanto maius augmentum in me percipiebam aperte vitium amoris: atque seculi contemptus. Post modicum vero temporis prefata sacratissima virgo dixit in secreto. Noueris dulcissime fili: quia cito complebitur manus desiderium quod habes. quo percepto sui suspensus in mente quod aliter: quoniam in me nesciebam inuenire quid in mundo velles habere: imo potius omnia sua recusatam. Ideo dixi. O bicero carissima mater: quod est illud manus desiderium quod habeam. Et ipsa que ras inquit in corde tuo. Ad quam ego: vere mater amantissima: nescio manus in me desiderium inuenire: quam esse iugiter iuxta vos. Et illa subito respondit. Et hoc erit. Ego vero nesciebam intelligere modum qualiter honeste siue comode posset ita fieri propter dissimiles conditiones et vtriusque statum. Ille vero cui nihil est impossibile per modum admirabilem ordinauit ipsam ad ciuitatem Quinon. videlicet ad dominum gregorium Papam vnde decimum dirrigere gressus. Et ita licet indignus acceptatus fui comes tam sancte societatio: paratim

dens: atq; derelinquēs vtrunq; pa-
rentēz germanos: sorores: z alios cō
sanguīneos me beatum esse repu-
tans ex virginea presentia. Post h
ipse sūmus pontifex venit ad vrbez
Romanaz ipsa virgine sanctissima
solummodo confortante: tamen ex
diuino pcepto prout apertissime
mihi constat zc. Et pro factis eccle-
sie sancte misit eam florentiam. que
tali tempore rebellis erat ecclesie:
vbi multa mirabilia deus operat⁹
est per eam: vt aliqualiter in sua le-
genda panditur. Et ibi secū adhuc
esse merui. Tandem etiam in Ro-
ma fui secum: vbi post multos: z vt
ita viderim intollerabiles labores
infatigabiliter ad honorem dei por-
tatos: z illarissime tolleratos felicis-
simo cursu diem clausit extremam
in presentia mea. quam etiam pro-
prios manibus ad miseruam: vide-
licet fratrum predicatorum eccle-
siam detuli tumulandam: immo ve-
rius in capsa cipeffina z honora-
bili sepulcro marmoreo conseruan-
dam. Dum vero laboraret in extre-
mis ordinauit cum aliquibus quid
agere deberent post eius transitu:
postea faciem virgineaz ad me ver-
tens aut etiam protendendo digi-
tum: tibi autem ait in virtute san-
cte obediēte pceptio ex parte dei
vt omnino vadas ad ordinem car-
tusiensem: quoniam ad illum ordi-
nem ipse te vocauit z elegit. Et vi-
dēdo nos surta se plorantes ait. Pl-
lij carissimi nullo modo plorare de-
betis: immo potius in domino leta-
ri z agere festiuum diem: quia car-

erem egrediso: hodie: vadens ad
amantissimum sponsuz anime mee.
Vobis autem indubitantissime p-
mitto: quia magis incomparabili-
ter vos adiuuabo postea q̄ nunquā
adiuuare potuerim dum fui sic in-
carcerata. Et vt ore promisit: z ver-
bo sic oper perfectissime compleuit:
z implere quottidie nō cessat. Et vt
h aliquali pateat exemplo: proferaz
vnum ad honorem dei z ipsius vir-
ginis quantum ad veracundiaz me-
am accedat: quia quando mihi pre-
cepit ex obediētia dei: vt irem ad
ordinem cartusiensēz: ego nō opta-
bam illam: vel etiam altum ordi-
nem. Sed ex quo migravit ad ethe-
reas mansiones in corde meo tale
desiderium iussa perficendi succē-
sum extitit: vt si totus mundus mi-
hi contradicere voluisset. Ego nulla
tenus acquiescere potuisset vt ex-
prientia docuit. Vbi quantum vel
quid operata iam fuerit: z etia ope-
retur cum filio suo licet inutili z in-
digno. Nō est huius temporis enar-
rare: hoc autem in tactum omnino
preterire non patiar. quia post de-
um atq; beatissimam virginez Ma-
riam: ego magis obligatum existi-
mo me prefate sancte virgini Late-
rine: q̄ alicui creature mundi. Et si
quid alienus virtutis esset i me to-
tum attribuo sibi post deum zc. Er-
go per suprascripta comprehendī po-
test aliquibus annis habuisse me su-
pra q̄ plurimos etiam familiarissi-
mam conuersationem eius: litteras
atq; secreta sua z partē sui libi scri-
bendo: z ab ore virgineo percipien-

Et quia supra merita me nimis af-
fectuose materna caritate dilexit.
Ita ut multi filiorum et in christo fra-
trum meorum egre portarent et emu-
lationem haberent. Ego tamen at-
tente cum diligentia magna consi-
derabam verba mores et actus eius
in omnibus et per singula. Et in pau-
cis volendo multa concludere su-
per conscientia mea coram deo: et vni-
uersa ecclesia militante veridice fi-
bi prebeo testimonium istud: quia
licet ego me peccatorem intelligam:
tamen habui elapsis iam annis sexa-
ginta et ultra conuersionem mul-
torum: et valde famosorum seruorum
dei: et nunquam vidi: vel etiam audiu-
i a multis elapsis temporibus aliquem
vel seruum: qui esset in omni virtu-
te in tam perfectissimo: atque suppre-
mo gradu quare merito reputaba-
tur ab omnibus virtutum simula-
rum: atque speculum seruorum dei lu-
cidissimum. Non habeo memorie tam
toto tempore conuersando secum: vni-
quam ab ore suo virginico verbum ali-
quod occisum audiuisset. Sed verba no-
stra nunquam sic erant incepte prolata.
Quin ipsa statim ad aliquem spiri-
tuale profectum adduceret. Sem-
per infatigabili corde loquebatur
de deo: vel ad ipsum inducentibus
Nunquam extimo dormiuisset: vel come-
disset. Si auditores iugiter habuis-
set: ut exprobarer in ipsa quotidiana.
Si quando vero compellebatur an-
dite facta seculi: vel ad salutem in-
utilia: subito rapiebatur in certam
et corpus sibi remanebat absque sensu
quocumque: velut in oratione persistens

illo modo quotidie rapiebatur: et
ipsi vidimus: non dico centum vel
mille vicibus: imo valde pluries.
Omnia membra sua rigida rema-
nebant et inextirpabilia. Ita ut prius
ossa frangi potuissent quam flexi mem-
bra valuissent. Et pro veritate istius
passus apertissime demonstranda
ne forte quis extirpare vellet ipsam
ita similitudine fecisse vniui volo nar-
rare gestum in presentia nostra. Qua-
do fuimus in auinione. papa Gre-
gorius antedictus assignari nobis
ordinauit vnam pulchram domum:
cum ornatissima capella. Soror ipsi-
us domini pape veluti deuotissima
domina postquam aliquando locuta fu-
it cum suprascripta virgine. Magnam
affectionem atque deuotionem conce-
pit ad eam. Et inter cetera dixit in
secreto magistro Raimundo confes-
sori suo quod valde popubatur adesse quam
sacra virgo conuocaret: quod promisit ei quod
die dominica futura sibi notificaret.
Qua die veniente hora tertia: ego
secum capellam traxi a clericis secularibus
tunc cum pedibus: et more suo rap-
ta fuit in certam conuocata desiderans
et expectans: vocauit ergo me magister
Raimundus et ait. Dadas ad tale
palladium ubi moratur veneranda
soror pape. Dices tibi quia Catharina
communicabit isto mane. que
domina missam audiebat. Sed si-
cut intraui quandam aulam val-
de magnam ipsa me considerauit:
et agnouit esse de familia Catharine
unde subito personaliter ad me ve-
nit et ait. Fili quid queris tu? Cui
respondi que mihi fuerat inuncta.

Ipsa vero subito festinavit et venit
domum nostram. Cum honorabilis
societate serus utriusque. Inter alios
autem adduxit uxorem nepotis pa-
pe. Qui vocabatur dominus Rai-
mundus de turena. Juuencula qui-
dem erat vanitate plena: nihil ha-
bens de deo. Soror pape valde de-
votè legessit. Illa vero misera sicut
extimo cogitavit: quod virgo simula-
ret. Ideo post missas ostendit ex de-
votione faciem suam superponere
pedibus virginis: et eam pluribus
vicibus in pedibus acerrime perso-
rauit: virgo vero stetit immobilis
quemadmodum ita stisset: etiam
si pedes abscidisset. Postquam autem
omnes abcesserant: et virgo restitu-
ta fuit corporis sensibus valde ce-
pit dolere pedem. Ita quod vir ambu-
lare poterat. At ille societate sue confi-
derantes vis volebat: viderunt emor-
tuam sanguinem ex puncturis: et in-
tellerunt aperte maliciam et insi-
delitatem illius misere. De multis
exemplis ad propositum hoc unus
extimo sufficere posse viro fideli. Cir-
ca quem extraneum statum eius vni-
valde mirabile est nullatenus omitti-
endum. Sed cum debita venera-
tione recollendum: quia precipue
quando pro quibusdam arduis eius
anima ferventius in oratione semet-
ipsam exercitabat: et cum ipse ma-
iori satagebat ascendere: grauedi-
nes quoque corporis post se trahebat
et a terra subleuabat: vnde multo-
iens a pluribus in oratione posita
visa fuit a terra suspensa et elevata.
Quorum ego sum vnus. De quo val-

de mirabar et obstupebam. Quali-
ter autem ita fieri possit aperte scri-
bitur in libro quem ipsa virgo sacra
composuit. Quez ego pro parte scri-
psi dum illum ore virginico valde
mirabilis modo dictabat. Supra qua
materia valde notandum est: quia
divina maiestas isti fidelissime spem
se sue tantam auctoritatem: atque
familiaritatem secum exhibuerat:
ut frequenter in oratione sua con-
fidentissime loqueretur dicendo.
Ego nolo sic. Et quando tali modo
sponso suo loquebatur: videbatur
esse necessarium quod illi co suum esse
etiam haberet: ut in multis posse-
mus veridicum exhibere testimoni-
um. Sed hoc vnum quod in me pro-
cepti tacere non debeo. Cum de au-
tione rediremus suimus in civitate
Janue per mensem: et ultra in do-
mo eiusdem nobilis et venerande
domine que vocabatur dña Drie-
ta scotta: ubi fere tota societas no-
stra fuit infirmata. Illa vero domi-
na sollicitam de omnibus curam
habebat. Adducendo quotidie du-
os medicos valentes viros. Cum
quibus habui laborem valde ma-
gnum volendo satisfacere singulis fi-
rmissis. Donec ab omnibus quasi de-
vomo mihi predicaretur quod etiam in-
firmarer. Et infra paucos dies ita
subsecutum est. In lectum ergo cecidi
et acutissima febre conceptus vna
est excessivo dolore capitis et vomitu
laborioso. Cum sacra virgo pree-
sisset h ad me personaliter accessit:
vna cum presessoribus atque sociis
eius. Et amè petijt in quo eram ita

granatus. Ego vero letatus ex eius
latissima presentia solacioso respon/
di. Aliqui mihi dicunt q̄ ego pati/
or: ignoro quid. Tunc ipsa caritate
materna mota: mihi frontem virgi/
nea manu tetigit: et caput suum ali/
qualiter agitans ait. Audiat is istū
filium qui dicit. Aliqui mihi dicit
q̄ ego patior: ignoro quid. Cum ip/
se patitur accutissimam febrem. Et
illico subiecit. Ego proculdubio nō
permittam te facere: prout agunt i/
firmi ceteri. Sed in virtute sancte
obediētie tibi precipio: vt ulterius
hanc egritudinem non patiaris.
Nam omnino volo te sanus esse. Ne
vt alios adiuues vti solebas. Et his
dictis iuxta morem suum incipit lo/
qui de deo. Mirabile dictu: sed val/
de mirabilis in facio ipso. Tunc
adhuc ea loquente: sui plenissime li/
beratus. Et in interruptio verba
sua me liberatum esse clamant cun/
ctis qui aderant admirantibus. Et
annis multis postea cum perfectis/
sima sanitate plenerant. Simili mo/
do presata virgo videlicet: ex prece/
pto potestatiuo venerabilem virum
dominum Joannem monachū pro/
fessum et habitantem in cellis val/
lis ymbrosae liberauit. qui sicut mi/
hi firmiter asseruit: hora tali labo/
rabat in extremis in abbacia passi/
gnani prope senas. Preceptum au/
tem ab ore virginis audiuit: quod in
absentia dicti domini Joannis sa/
ctum extitit. videlicet in persona vno/
rum discipulorum eiusdem quos ip/
si virginis dixerat precipiens illi
per eos ne amplius infirmaretur.

Sed insulate ventret ad eam. Et
absq̄ mora sic opere compleuit. Su/
per quo facta admiratione multa
digno. Ipse postea pulcherrimū epi/
stolam luculentis stilo dictavit. Ad
memoriam tanti miraculi. quam in
cella nostra deuote conseruauit. Tū
adhuc valde plenius vna voce mi/
hi suprascripta seriosē narrauit. Vo/
ce publica virginem extollendo. Et
ad eius deuotionem omnes audiē/
tes inuitando: que de porta mortis
eretraratur eum potius precipien/
do q̄ orando. Multus adorans lau/
dabat altissimum qui talem: atque
tantam auctoritatem isti sponse sue
concesserat. Et quāuis vnica vna
suprascripte virginis tam secundū
hominem interiorē q̄ exteriorē
extiterit: vt ita dixerim inaudita et
valde miraculosa: tamen aliqui ser/
ui dei magis excellentes alti⁹ vnū
in ea considerabant in homine ma/
iore valde stupendum et insolitum:
q̄ quicquid ageret viceret: vel au/
diret inspabiliter sua sancta mens
in deo semper erat immersa. Sibi q̄
actualiter vnita. Et quando ex ha/
bundantia cordis os loquitur nun/
q̄ nisi de deo loquebatur: vel ad de/
um inducentibus. Semper et vbiq̄
deum querebat inueniebat et possi/
debat per actualē affectus et amor/
is vnionem. Recolo q̄ quando vs/
debat in prato flores in quibus vsq̄
go florigera valde complacentiam
habeat. Cum sancta Ietitia nos in/
uitabat dicens. Nōne videtis q̄ om/
nia deum honorant atq̄ clamant.
Illi rubri flores rubicūdas testu rpi

plagas apperte nobis intimant. qñ videbat multitudinem fornicaruz dicebat. Ita sunt egressse de sancta mente dei: sicut et ego. qui tantuz laboravit ad circandum angelos qñtū istos arborū flores. Et in effectu semper omnes et in omnibus eramus in sua presentia consolati et tantuz edificati: q̄ ut ita dixerim absq̄ corporali cibo stetitsemus iugiter ad audiendum eam: quantumcunq̄ fuisset alinnde tribulati vel infirmitate granati. Etiam suspendendi siue decollandi quos accersita quantoz visitabat in carcere videbatur omnes oblivioni tradere pro tali tempore penas et afflictiones suas vnde cunq̄ ventrent. In eius aspectu mirabili modo temptaciones diabolice videbant omnino cessare veluti quando sol in virtute sua lucet et vndiq̄ tenebre fugantur: nec auident apparere. Recolo multociens ad eam fuisse eū pposita narrādi plura de statu meo: et postea sibi dicebā q̄ oblivioni tradiderā: vñ solebam ab ea petere qualiter mihi esset q̄ pculdubio melius exponeret: et in necessitatibus occurrebat q̄ ipse seculi semper exponeret: sine postulare. Et ne quis admittetur de tali modo loquēdi nonerint oēs. quod ista sanctissimā virgo quasi cognoscebat animarū dispositionē veluti nos agnoscerimus dispositionē facierū. putet experientia multociens apertissime demonstravit: vnde non poteram eā aliquo modo latef: sed nobis oīa secreta ppalabat. Quare quandoq̄ sibi solacio dixi: vere mater ē ma-

ius piculuz esse iuxta vos q̄ ambulare per mare pro eo q̄ ita videtis oīa nostra: et ipsa mihi sicut in secreto. Noneris carissime fili q̄ in mentibus eoz seipue sup quas amplius inuigilare studeo nulla macula siue nubes alienius defectus ita cito posita ē q̄ illā subito videā dñō demonstrante. Et ad maiorem evidentia istius veritatis apertissime mihi pstat q̄ ppefficacissimas croz taciones eius ipsa psteri fecit: et in presentia mea viriulq̄ sexus ingenitam multitudinē: q̄ nullus poterat ei resistere: vñ pp tñ fructum aīarū quē ipsa faciebat in huiusmodi. pa/pa Gregorius. xi. ei gratiose cessit iugiter hīc secum tres pscissos eū auctoritate valde magna et. Quicq̄ tñ occurrebāt peccatores aliqui tā tenaciter alligati. quod oīno resistebant ei dicentes: vere dñā si mihi videretis q̄ romā trē: vel ad sanctum Jacobū insalanter adimplerē: sup hāc articulo pscissōis obsecro peccatis mihi q̄ non possum. Tandē qñ palitū modū ipsa pualere non poterat in secreto peccatozi dicebat. Si videro tibi eam ob q̄ tu renuis cōfiteri: nūquid postea cōfiteberis. Ille rō tanq̄ a tonitruatq̄ pūctus ita facere pmittebat. Et ipsa dulcissime frater oculos hoīuz aliqñ latef: possum oculos rō dei nunq̄. Ideo tale peccatū qd̄ tali tpe: et in tali loco fecisti. est illud vñ diabolū tali mōmentē tuā ita pfundit q̄ te psteri nō finit. At ille vidēs ita se vepher sum ad pedes ei⁹ humilē se psternebat eū abundantia lacrymarū ventis

expolles et indilate consistebatur. Ap-
tissime mihi constat quod pluribus et cum
pluribus hoc actum est. Quorum unum
per totam Italiam valde famosus et ma-
gnus status mihi dixit. Solus deus
et ego sciebamus illud quod ista virgo
mihi dixit. An proculdubio vide quod
ipsa maior est in conspectu dei quam cre-
datur esse. Per hanc ergo modum vir-
go prudentissima peccatorum alias de
manu diabolica liberabat. Et ista
pro parte de mirabili vita sua secun-
dam hominem interiore dicta sufficiat:
Et amplissima sit huiusmodi mate-
ria. Secundum exteriorum hominem ad
huc erat ipseus ita mirabilis: immo
miraculosa: quod sicut in legenda sua
multo tempore subsistebat aliquan-
do virginicum corpusculum absque cibo
quocumque materialiter abstinento a
a gutta frigide aque: quod impossibi-
le iudicare nisi vidissem oculis me-
is in roma quibus sumendo solummodo
venerabile sacramentum. Ceterum tunc
modis vivendi que tempore multo serma-
vit: ut ego pluribus annis vidi est iste:
carne: vini: confessiones et una mul-
titudine abhorrebat. Ille sociis sue para-
bant ei ceteris herbas crudas quas
insalutem vocamus quoniam poterant ha-
bere: vel aliquam ferulam oleum cum disco-
de anguilla comedeat solummodo ca-
put et caudam. Ceterum vero non comede-
bat nisi quoniam bene putridus erat et si-
militer viuas et huiusmodi Neque
tamen ista comedeat: sed aliquando cum
pane: aliquando sine pane dentibus
conterebat: et omnem holum quoad
materiam grossam erpuendo: et aquam
puram et frigidam frequenterissime bibere

do imo sorbendo. Et quasi tanto
tempore differere ita facere: quan-
to sociis comedendo stabant in men-
sa. Postea surgebat dicens. Nada-
mus ad iustitiam istius misere pec-
catoris. Et cum uno virgulto feni-
culi vel altero quod ad stomachum im-
mittebat violenter per eandem vi-
am illum sucum et aquam potatam ad
extra renocabat: et aliquando tanta
violentiam in hoc actu subsistebat
quod ex ore sanguis vitius eribat. con-
funditur igitur hinc opinio immo
detractio quorundam incredulorum
qui falsissime detrahebant ei diceren-
tes. Quamvis ipsa non comedit apte-
tum. Simplicissima veritas est ista quod
aptissime vidimus et cognovimus
multo tempore. Quod deum in stomacho suo
erat aliqua substantia cuiuscumque sicut
sive liquoris: vel aque: sine rei alteri-
us. Et ad istam unam autellam: corpus
eius efficiebat infirmum: atque totaliter
intelle. Aliquam ventebat ad eam aliqui
magni viri tempore quo debuisse agere
iustitiam istam: ut utar vocabulo
suo. Et sic ut eis illico satisficeret op-
portebat eam differre tale actum. Sed
ipsa subito sincopiabat: et efficieba-
tur quasi mortua: donec illam evacua-
tionem opere perfectisset. Hoc autem vidi-
mus: ut ita dixerim infinitis vicibus.
Quod ego diligenter attendens valde
confidenter aliqui viri sibi. Mater
amantissima considero quod refrigeri-
um eius quod isto modo sumit: ita
modico tempore tenetis in stomacho: quod
natura nulli: vel modico inde pot
habere subsidium: precipue quod statim a

stomacho renouatis ita difficulter et
afflictua pena. Quam melius vide
tur esse quod abstineatis oio a tali sum
ptione. Que tanquam virgo discretissi
ma mihi ridet: discretissime sicut plu
res habeo bonos respectus in ista
sumptione mea: vnus est quod rogauit de
um ut in patri vita pro peccato gule
me puniret. Itaque libenter accepto
disciplina ista adeo mihi gratulose con
cessam. Deinde quod conor isto modo
satisfacere quod pluribus qui videtur
in me scandalizari: quoniam non comede
bam. Dicebant enim quod malata sca
me decipiebat etc. Itaque comedo si
cuti mihi concedit. Alius est potest esse
respectus: quod per istam corporalem pe
nam mens aliquantulum ad corpora
les potentias reuertit. Alias enim
forte corpus insensibile remaneret
pro eo quod mens taliter esset absorpta:
his auditis tacui non habens ad ei
replicandum. Preter haec autem ha
bebat ista sacratissima virgo tantam
sapientiam anime sue diuinitus in
fusam. Quod omnes eam audientes
in stuporem vertebantur. Omnem
sacram paginam ita lucidissime de
clara bat: et interpretabatur: ut om
nes quantumcumque docui sine ma
gistris velut attoniti mirarentur. Et
quod etiam apparebat valde mira
bile humana scientia in eius respectu
ita diffidere videbat veluti nix: vel
glacies: in aspectu solis ardentissimi
liquefieri solet: pluries fecit effica
cissimos et admirando stilo sermo
nes in presentia patris domini Gre
gorii pape. xi. Postea domini vr
bani sexti. Atque dominorum cardina

rum dicentium vnanimiter admi
ratione multa suspensi. Nunquam sic locu
tione habet: et absque dubio ista non nulliter
est quod loquitur: imo spiritus sanctus: ut aptissime
me comprobauit. Et quod ma teria se prebet
ad oppositum vnum velo succinte recta
re: cui fuit patris. In auinone cum papa
Gregorius. xi. isti sancte virginis mul
tam audientiam exhiberet: atque reueren
tiam habet ei tres magni plati videant
ipsi quo spiritus ipsa fuerit ei locuti
dicentes: patris beatissime nam quid ista
catharina de senis est tante sanctitatis
gratia deus. Qui ridet: hec credimus eam
esse sanctam virginem. Et ipsi visitabimur
eam si vobis sciri placeat. Et ait ipse: credi
mus quod eritis edificati: veneret ergo
domum nostram idilate post nona in esta
te: pulsantibus illis ad hostium: ego cu
curri ad eos. Qui dixerunt: dicas ca
therine: quod volumus ei loqui. Quo pro
cepto sacra rego subito descendit ad
eos vna cum magistro. Joane plesso
re suo: et quibusdam aliis religionis: et in
apto loco fecerunt eam in medio sedere:
ipsorum autem erodit a magna supbia
cepit ipsas irritando valde mordaci
bus verbis: inter cetera dicens. ex parte
domini nostri pape venimus et audire cupi
mus a te vtrum florentini te mittant: vtrum
fama publica putat: et si vix est. Nam
quod si habet aliquem valentem vix quem pro
tanto negotio dirrigere valeat ad tale
dominum. Si vero te non transmiserunt valde
miramur cum tu sis viliis muliercula
quod sumis de tanta materia loqui cum
domino nostro papa etc. Si ipsa rego prouide
tissima velut imbecillis colubina plene
rabat humilis et efficacissimas exhibendo
responsiones: ita vtili val

de mirarent. Et eū de tali misericor-
dia plenissime satisfecisset eis. Pro-
posuerūt ei valde magnas et pluri-
rimas questiones: et scilicet de istis
abstractis? et? atque nō singularissi-
mo vinedi. Et eū apostolus dicat quod
angelus sathane se transfiguratur in an-
gelus lucis. Ad quid ipsa cognoscit
vtrū a diabolo nō sit illusa. Et alia
multa dixerūt atque proposuerūt. Et i-
effecta disputatio protraxit fuit usque
ad noctē. Aliquā magister Joānes pro
ea ridere volebat. Et sic esset in sacra-
theologia magister. Illi tamen erat ita
valētissimi: quod et patricii scilicet eū con-
fundebant dicentes: vos erubescit de-
beretis in conspectu nōrō talia proferre: per
multa tamen eā ridere: quod valde magis
ipsa satisfecit nobis quam vos. Inter il-
los homo tres erat vnus archiepiscopus ordinis
minorum qui pharisaico supercilio proce-
debat: ut apparet habere sacre virginis
aliquā nō videbat acceptare. Sed alij
duo tamen surrexerūt contra eū dicen-
tes. Quid ultra queritis ab ista religione.
Sine dubio materias istas explana-
uit aptius et verius: quam vnus iuene-
rimus ab aliquo doctore. Et multo
plura signa verissima luculenter ex-
pressit. Et ita scilicet fuit inter eos.
Postremo recesserūt eōs edificati-
onem propter et solati. Referentes vno pa-
pe quod nunquam inuenerūt aliam ita hu-
miliem: neque sic illuminatā. Qui tamen pa-
pa quoniam peccat eos ita virginē irritas
se displicentiā habuit: et apud eam ef-
ficaciter exarsit. Adferens ultra
voluntate suam eos ita fecisse. Sub-
dens quod si ventrent vltimus ad eam:
faceret ostium in suis pectoribus se

cludi te. Die vero sequenti magister
Franciscus noster de Senis medi-
cus pape mihi dixit. Cognoscis tu
prelatos illos qui venerunt heri do-
mum nostram. Cui respondi quod non
Tunc ille. Noueris quod si scia illorum
trium poneretur in vna bilance: et
alia poneretur scientia omnium qui
sunt in curia Romana. Scientia il-
lorum trium valde preponderaret.
Et scio tibi dicere: quod si non inuenis-
sent istam virginem Latherinam ha-
bere solidum fundamentum: ipsa nō
quam egisset ita pessimum iter. De-
inde valde commendauit eā affectuo-
sissimis verbis: que gratia breuita-
tis dimittit. Postremo quis enarra-
re sufficiat intrinsecas virtutes hu-
ius anime virginis cum illarum actus
in experimento. Sicut humilitatem
suam profundissimam patientiam
inuitissimam. Ita quod nunquam visa
fuerit in facie: vel semel alterata: si-
ne quod vnum verbum cum impacien-
tia: vel iracundia quantumcunque
leui protulerit: quod est vtriusque maxi-
me perfectionis indicium. Quis
eius ardentissimam caritatem ex-
primere posset. Qua non solummodo
bona temporalia cum erat in do-
mo paterna in honorem dei: et conso-
lationem proximorum: imo semetip-
sam insatigabiliter exhibebat: vn-
de multa miracula deus ostendit alij
quando multiplicando vinum in ve-
gete. quando augendo vinum in ve-
gete. quando docet tribus pauperi tu-
nicam suam propriam. Postea salu-
tator ei monstrauit in suo dorso lu-
cidissimis gemmis ornata: prout

Primus.

est actus iste Rome iuxta sepul-
chri eius. Alia vice cum confessoribus
atque sociabus eius ibat ad que-
dam loca et habuit obuiam paupe-
rem et apparuit valde procaena:
qui petiuit elemosinas ab ea. Ipsa
vero rudit de Ca terine frater ego
nullam habeo pecuniam. Et ille vos
potestis mihi dare matellum quez
habetis. Et ipsa verum est ait: et illi
eo sibi dedit. Confessores vero seque-
tes eam vir et cuius bono precio po-
tuerunt ab illo pauperem redimere.
Que cum argueretur ab eis. Qua-
re sine sui ordinis habitu de creue-
re incedere rudit. Ego volo potius
inueniri sine habitu. Quam absque cari-
tate. Qui nesciuerunt ei ridere: p-
fectionem eius admirantes. Nunc po-
quada in dispoene corporali suade-
te: imo verius repellente simul cum
occurrentibus occupationibus. Quo-
ntiam ex hac amplissima materia
multi libri confici possent. volens
verbis meis in compositis impone-
re finem. Exhortor in domino deuotos
hominos qui delectantur audire vir-
tutes reales imitabiles saluberrimas
et exemplares istius anime vir-
ginis. Et ut ita dixerim in audita
familiaritatem quam est dum esset
mortali corpore sagiter habebat
cum domino nostro iesu christo at-
que beatissima virgine Maria simi-
liter et cum sanctis alijs non dico dor-
miendo siue somnando: imo corpo-
raliter vigilando: legant vitam atque
legendam ipsius virginis editam
et ordinatam a Reuerendissimo pfe-
magistro Raymondo de capua sa-

ere pagine professore. Qui longo te-
pore professor eius extitit et post eius
felicissimum obitum fuit factus ge-
neralis magister ordinis. vix predi-
catorum: vbi multum utilia simul
et pulcherrima reperit. Et quis
aliqui fastidiosi lectores et ab omni fru-
ctu deuotionis alieni dicant quod val-
de prolixo scripsit. Hoc apertissime
nouerint vniuersi: quod in comparatione
gestorum ipse nimis abrenouit vitam
ipsius in qualicumque modo descriptam
Et ea que scripsit indubitater exi-
stimo: quia spiritu sancto dictant
scripserit: hoc verbum hic apposuit
confidenter quia longam conuersa-
tionem immeritus habui secum.
Et non ignoro commendabilem vitam
eius atque dotes odoriferas: Videlicet
virginitatis nobilitatis et corpo-
ree scientie magne et altarium virtus
tum quibus a domino fuerat in fi-
gnitus: hoc vnum in fine tacere non
potero quia sicut optime noni bea-
tissime virginis Marie deuotissime
extitit. Ut et apparet omnibus illam
pulcherrimum atque deuotum tracta-
tum quem ipse super magnificat
edidit attente legentibus. Et quia
sicut ego pie credo iam transiit ad vi-
tam. Anum secretum hactenus in-
scenti propalabo. Ut apud me cer-
tum habeo: quia per annos pluri-
mos antequam cognosceret almam vir-
ginem suprascriptam vel conuerso
beatissima virgo Maria corporali-
ter apparens ipsi sacre virginis Ca-
terine promisit ei dare vnum sice-
lissimum deuotum suum in patre-
et professorem qui daret ei valde ma-

Tractatus.

lorem cōsolationē q̄ hactenus habuit a ceteris suis p̄fessoribus. ut a pte. postea rei probant euentus.

Hec ergo pauca nunc occurrūt in testimoniū vite sancte virginis chaterie d̄ senis vestre caritati trās mittenda. ut ame cū in hāc ta postulatistis que simplici stilo descripti. et lz egritudine corpali generatus et in q̄ plurib⁹ occupatus corde simpliciore dictaui. Et qm̄ i lris vestris attēdi. vocabulū vs. q̄ dīcā iformationē vestre caritati virgēre h̄ itactū oīo p̄teritū nō patiar: Ab sit abstinatione cuiuscūq̄ scipue sapientis ab sit: et a sinceritate lenitate atq̄ puritate cōsēcie mee ut ego scēter. et h̄ consūm aliq̄ alie nūa simplici veritate p̄nūscere vel lem in quibuscūq̄ sermonibus meis. Quia nouit qd̄ os qd̄ mentē occidit aīam. neq̄ deus i dīget h̄ie mē: data a n̄ra: neq̄ fienda sunt aliqua mala ut inde pueniant bona: Seruissimū igit̄ h̄eas qz merā veritatē ptulī supra scripta narrādo. vel veritate asserere putauī. Pro qua nō em̄ expono iuramētū iuxta petitiōnē n̄ram et patū offero me sub quacūq̄ forma fuerit exped iēs efficiam: et iurare: imo q̄ valde plus ē. ut ita dixerim p̄ tali veritate p̄firmāda et ad honorē dei: et edificatiōnē: solatiōnē atq̄ salutē p̄rimo. Sum patus ē in ignē ponere manus: ut ille nouit aptiss̄ me qui nihil ignorat. Qui ē laus honor et gloria p̄ infinita secula seculorū. Amen.

Data in domo n̄ra supra scripta die. xxvi. mēsis octobr. M. cccc. xi.

sub manu publica vnoꝝ notariorū i p̄ntia q̄ plurimū restitū et cum ap̄ pensione nostrā magni sigilli conuēntialis in testimoniū veritatis. et v̄ nostre petitiōni satisfacerem.

Incipit liber v̄tine doctrine date per personam ceteri patris intellectui loquens admirabilis et alme virginis chaterie de senis yhu xpi sponse fidelissime sibi. sub habitu beati dominici famulantis conscriptus dictante ipsa vulgari sermone vni esset in ertasi sine scriptis et actualiter audiente quid in caloqueeretur ipse v̄s et corā pluribus reserrere. p̄imū ergo capitulū i se ptinet qd̄o p̄ oīōnē v̄nio sit i deo et qualiter h̄ aīa de qua loquitur hic quatuor petitiōnes d̄no porrigat.

Turgens aīa q̄dam veritas honorem dei et aīa salutē aīa desiderio maximo p̄ alicuius t̄pls spaciū i habituata virtute

semetipsam exercēdo solite i cella cognitionis p̄p̄te fragilitatis stetit ut bonitātē dei melius in se cognosceret: qz post huiusmodi cognitionē illico sequit̄ amor atq̄ diligēdo se qui conat̄ et se iduere veritatē. Sz nullo mō t̄m gustat necess ab ipsa veritate t̄m illustrata q̄m oratiōe mediāte p̄t̄na deuota et humili i sui atq̄ dei cognitōe fundata. Nā oratio talis v̄n it aīa cū deo loquēdo. yhu xpi crucifixi v̄stigia. Et sic ex affectuoso desiderio et v̄nōe amo

ris efficit illum se metipsum. hoc
 p̄mā dicitur videt cum ait. Si quis
 diligit me ser monē meum seruabit.
 Et iter. Qui diligit me diligetur a
 patre meo et ego diligā eū et manife-
 stabo ei meipm et erit vnū meū et
 ego cū illo. Et in plerisq; scripture
 locis verba similia reptimus p̄ q̄ co-
 gnoscet manifeste possumus q̄ aīa
 p̄ affectus amoris efficit alter ipse.

Et vt hoc ap̄tius videre possimus
 sciendū q̄ a quadam memori serua-
 dei audisse qd̄ dñi orōni vacaret cū
 ingenti menti deuotione pius deus
 in mentem affectionem quas seruis
 suis habebat oculo intellectus eius
 aperire patefaciebat dicens. Aperi
 oculum intellectus et aspice in me et
 videbis dignitatem atq; pulchri-
 tudinem rationalis creature mee
 et in pulchritudine quas aīe tribui
 creādo illi ad imaginē et similitudi-
 nē meā istos aspice quisant idumē
 to nuptiali vestiti caritate v3. mul-
 tis varijs ornati v̄tutib⁹ qui sunt
 ex dilectione continue mihi cōiun-
 cti. Et ideo si peteres a me qui sunt
 isti tibi r̄ndere asserebat amabilis
 et dīpotens deus ipsi sunt alter ego:
 q̄ spon te p̄diderunt et abnegave-
 runt eoy p̄p̄iam voluntatem fa-
 cti mee voluntati p̄formes et vniti
 sunt in oibus eā induti. Ergo bene
 v̄p̄ ē q̄ a deo se v̄ist ex dilectio-
 nis affectu. Itaq; aīa p̄dicta vo-
 lendo luci dñi veritatē agnoscere
 ac agnoscendo sequi magno deside-
 rio q̄t̄noꝝ humiliter ab eterno pie
 postulat. *Amū p̄le ipsa p̄h-*
decrans aīam in veritate non poss.

doctrinē vel orōnis et crepti primis
 utilitate asserre: nisi p̄mo sibi p̄le-
 cti virtuosē fecerit: v3 acquirēdo et
 in se possidēdo culmina virtutum.

Sc̄da petitio fuit p̄ reformatione
 sancte matris ecclesie. Tertia ge-
 neraliter p̄ salutifera pace soci⁹ or-
 bis et p̄cipue xp̄ianoꝝ qui tam ele-
 uata ceruice cū execrabili p̄secutioe
 sunt ecclesie sancte rebelles. Quar-
 ta vero petico p̄tinebat q̄ in cōi et
 in p̄ticulari cuiusdā obscuro et oppi-
 nato casu v̄tina misericordia p̄o-
 uideret.

Quomodo huic anime desiderii
 um exereuit dum ei mundi necessi-
 tas a p̄no demonstraret. Capi. ij.

Hoc vero desiderium erat lgēs
 atq; continuum qd̄ amplius et
 feruentius illi creuit et augmenta-
 tum est ex quo sibi demonstrata fu-
 it ab vniuersi opifice necessitas ma-
 xima miserrimi mundi in quāto pe-
 riculoso turbine atq; dei offensa cō-
 tinua mundus ipse iacebat. In-
 tellererat etiam ex quodam tenore
 litterarum quas ab patre anime
 sue receperat in quibus ipse demō-
 strabat habere penam immensam
 atq; doloris intollerabilis aculeus
 offensarum dei et animarum perdi-
 tionis et persecutionis ecclesie san-
 cte dei. T̄cc autem omnia ignem
 ei sancti desiderij succendebant cū
 offensarum amaritudine. Et cum
 sācio gaudio cuiusdā v̄tue spei p̄sto-
 labat altissimi bonitate et misericor-
 diā tantis malis atq; p̄iculis gr̄se

Tractatus.

proiuderi. Et quoniam in pceptōe sanctissimi sacramenti aia deo dulcius inheret atq; veritate eius melius agnoscit: q; tunc aia est in deo & deus in illa quē ad modum pisces in mari morant & mare in piscib⁹. Ideo desideria habuit ardens ad mane sequentis diei puenire: & missas audire valeretur: que dies erat dulcissimi mris iesu christi. Quo mane missam audiens hora pgrua cum ingenti desiderio & agnitione sue fragilitatis ac imperfectionis erubescendo multum quia sibi videbatur eē cā principalis oīuz malozum que fiebant in mūdo. vnde concipiebat in se quoddam odiuz cum displicentia magna sui & quadam iusticia sancta: ex quibus purificabat oēs maculas q̄ sibi videbantur & erant in aia sua atē Clementissime pater eterne coram te facio querimoniam de me vt i isto finito tpe punitas oīa peccata mea. Et q; penarū quas p̄xim⁹ me⁹ tollerare v3 ego pp delicta mea suz cā potissimariō maiestatem tuaz ex oro supplicis vt sup me i ligas eas.

Qualiter opera finita nō sufficiunt ad puniendum vel ad remunerandum absq; caritatis affectu.

Ca. pi. iij.

Tunc vitas eterna desideriu suū acceptando rapiens atq; vehemētius ad se trahens agebat vt in veteri testamento. Quia vū accepta sacrificia deo fiebāt ignis de celo descendens ad se tale sacrificium attrahēbat. Sic illi ale dul

cissimi ma veritas faciebat q; mittebat sancti spiritus ignem & sacrificiu suū succenti desiderij rapiebat q; ei de semetipsa faciebat. Et ait ei. An ignoras filia q; oēs pene q̄ aia sustinet vel sustinere pōt i p̄nti seculo: nullo mō condigne sunt ad culpam et minimā puniendā. Quā offensa que mihi sit qui sum bonū infinitum proculdubio satisfactio nem erigit infinitam. Et ideo te non feci volo q; nō omnes vne que dantur in isto seculo satisfactorie sunt: sed correctiue & pro corrigēdo filio cum offendit. Sed est verum q; ex animi me feruenti desiderio satisfisit v3 ex contritione vera & peccatorum displicentia: vera contritio: t̄a culpe q̄ pene satisfaciatur: non quideē pena finita qua puniatur. sed ex isto finito desiderio. Quia deus qui ē infinitus a morez pariter & dolore erpedit infinitum. Duobus quippe modis infinitum dolorem erigit: vnuz quideē ex offensa propria quā cōmissit contra creatorem suum. & alium ex offensa quam videt a suo proximo perpetrari. Taltū habentium infinitum desiderium qm̄ ex dilectiōis affectu mihi copulāt & valde dolent cum offendant vel offēdere quēq; vidēt oīs pena quā sustinent spiritalē vel corporalem ex quacunq; parte processerit habet infinita merita vnde culpe satisfaciunt que penam infinitam habere merebatur q̄nis opera fuerit in se finita & finito tempore perpetrata. S3 q; virtus perpetrata fuit cum infinito desiderio: & pena simi

Primum.

Il modo tollerata fuit cum contritione atq; displicentia defectuum commissorum infinita ideo plenarie satisfecit. Ita beatus apostolus paulus ostendit esse vnz ait. Si linguis hominum loquar & angelorum & si habuero pro phiam: & si distribuero in cibos pauperum omnes facultates meas: & si tradidero corpus meum. ita vt ardeam: caritate aut si habuero nihil mihi prodest. **N**on dicit itaq; beatus apostolus opera si nra non habere sufficientia ad puniendum siue premia tribuendum absq; condimento & pinguedine caritatis affectuose.

Quomodo sanctam desiderius & contritio cordis culpe satisfaci atq; pene in se & in alio: & quomodo culpe satisfaci aliquando sed non pene.

Lap. iij.

Ostedt tibi filia carissima quomodo culpa in isto tempore finit: non punitur ex aliqua simplici & mera pena que tolleretur: sed punitur ex pena que cum ingeniti dilectione desiderio & contritione cordis ab aliquo susinetur & non virtute siue merito pene. immo virtute desiderij seruentis anime, sicuti desiderius & alie virtutes habent in se vitam propter iesum vni genitum meum crucifixum inquam anima dilectionez extrahit ab illo: & virtutibus vestigia eius sequitur: & per hunc & non per modum alium valent. Et ita plene satisfaciunt culpe cum intima dilectione acquirunt in agnitione mee dulcissi-

me bonitatis & in dolore cordis & a maritudine semetipsum atq; defectus proprios agnoscendo. Que cognitio parit odium & displicentiaz peccatorum & proprie sensualitatz quare se fructu iudicant indignuz & penaz valde digni. Itaq; dicebat illa dulcissima solitas: vides qd ex contritione cordis cu amore pchumilitatis atq; patientie se repant hoies penarum dignos & indignos fructu. Et ideo per humilitatem cia patientissime tolerant & isto modo satisfaci vt iam dictu est. Tu postulas a me penas vt satisfaci atq; offensionibus mihi factis a creaturis meis & queris me qui suus summa veritas & eius vita cognoscere pter & amare. Si vis ergo ad pietatem de me cognitionem venire & me degustare & veritatem eternaz h est via saluberrima vj vt nunq; a tua cognitione dulces nisi viscedas. Et ex quo profundata fueris i valde humilitatis in te bonitatez mea agnoscere studeas ex qua notitia poteris aguliter haurire cuncta tibi necessaria. Nulla naq; virtus in se potest habere vitaz nisi caritate ministrante. humilitas aut e precipua nutrit & banila caritatz. In agnitione vero tua humiliaberis te considerando p te non esse sed a mea gratiosa bonitate tua esse recognosces. Na ante qd ipi nascerentur vos videri. Et ex ineffabili caritate qua ad vos habui volendo vos ad gratiam recitare laui vos in precioso sanguine iesu xpi filij mei qui fuit habundanter effusus cu inextima

b iij

Tractatus.

visi dilectionis ardore. Quae sanguinis effusio facit illum agnoscere veritatem: qui remouit a se nubem amoris propriam aliter agnoscere si valeret. Tunc in cognitione meae bonitatis in se succenditur anima cum ingenti dilectione propter quam in iugi pena commoratur: non quidem in pena que cruciet animam vel excruciet imo pinguefacit ipsam. Sed quia veritatem meam agnouit et culpam suam atque cecitatem et in gratitudinem proximi sui penam intolerabilem habet. Et ideo quia me diligit conturbatur et dolere: nam si me non diligeret non doleret. Statim ergo quod tu et alij serui mei noueris modo predicto meam veritatem oportet ut vos iniurias quam plurimas tribulationes et ipsa opria verbis et operibus usque ad mortem propter gloriam et laudem nominis mei multipharie sustinetis. Tu ergo et alij serui mei tolerate cum patientia et doloribus offensarum ac amore virtutum propter meam gloriam et honorem. Sic. n. age do satisfiet culpis vestris in tantum quod pene quas ita tollerabas vere caritatis virtute sufficient in vobis et in alijs ad satisfaciendum atque premitandum. In vobis quippe fructum habebitis vitalem extinetis vestram ignozantiam macularum et ego tradam in oblivioni cuncta delicta vestra. In alijs vero satisfactam propter vestre caritatis affectum et illis donabo libere secundum dispositionem quam in se recipere et acceptabunt. Spaliter illis culpam pariter et penam in gratioso relaxabo qui seruo-

rum doctrinam recipere eum reuerentia et humilitate se disponit. Quomodo. Quia ex hoc veniet ad veram huiusmodi notitiam disciplinam atque contritionem suorum omnium peccatorum. Itaque mediantibus orationibus atque seruenti desiderio seruoium meorum humiliter acceptantes et benigne recipientes in se gratie singularis fructum habebunt in maiori sine minori gradu prout voluerint gratiam cum virtutibus exercere. In generaliter vero dico quod propter vestra desideria sancta remissionem et donationem solummodo recipient commissorum nisi iam ipsorum tanta foret obstinatio quod a me voluerint ex desperatione reprobari sanguinem filij mei contemnendo qui eos cum summa dulcedine redemit. Quem ergo fructum habebunt: hic est illi fructus quem accipient: quod a seruoium meorum inductus et artatus orationibus eos expecto lumen ipsius christi: conscientie canem exercitando eos degustare faciens virtus odor: et delectari salubri conuersatione seruoium meorum. Aliquando permitto quod iste mundus ostendat eis miseriam suam: in quo sentiant et vident varias passiones atque suam instabilitatem ut cor et sua desideria sursum eleuent et supernam patriam eterne vite perquirant. Et ita predicatis et alijs quae pluribus modis et vijs quarum varietatem oculis videre non sufficit: neque cor cogitare: neque lingua loqui prenalet ex sola dilectione perambulo ut ad statum

Brimus.

gratie reducantur et in eis mea veritas implicatur. Ad ista compello ab ineffabili caritate mea que me coegit ad creandus eos et etiam sermorum meorum orationibus et anxijs desiderijs et officinarum ingenti dolore quia lacrimas atque sudores et ipsorum orationes humiles valde graueranter accepto. Nam ego sum ille qui suos proximos amare facio ac etiam de animarum detrimento viserosc dolere. Sed huiusmodi generalibus non exhibetur pene satisfactio: sed solummodo culpe: quoniam ex ipsorum parte cum amore perfecto dilectionem meam atque sermorum meorum apprehendere minime se disponunt: nec etiam dolorem ipsorum cum amara contritione et perfecta peccatorum suorum sciam imperfectione contritionis et amoris. Et ideo non habent neque recipiunt ut alij pene satisfactionem sed culpam. Nam ex utraque parte vobis videlicet atque recipientis dispositio congrua requiritur. Et quoniam ambulant imperfecto modo imperfecte recipiunt perfectionem desideriorum illorum qui cum penis offerunt pro eis illa coram me. Et quia tibi dixi quod satisfactionem recipiebant et etiam eis donabatur. Ita recte veritas est eo modo quo superius dictum est. Nam ex lumine conscientie ac alijs supradictis eis remittitur culpa quia dum de se contritionem incipiunt habere fecerunt putidam peccatorum suorum vomunt et a se reiciunt unde recipiant a me donum gratie singulare.

Hi sunt in communi caritate commorantes qui si loco correctiois humiliter acceptant ea que tollunt et si sancti spiritus clementie minime resistunt creunt a mortali culpa vitam proculdubio gratie recipiunt. Si vero tanquam ignorantibus et ingratis circa me ac indefessos sermorum meorum labores in sua miseria plenerant: illico quod eis a mea misericordia donabatur: accedit eis in preiudicium et in rufnam. Non utique misericordie defectu: nec illius qui pro ingratis misericordiam impetrabat sed solius ex duritia cordis eius qui liberi arbitrij manu lapidem adamantinum cordi suo super imposuit qui nisi sanguine frangatur: alio modo frangi non valet. Verum tamen etiam dico tibi quod eius non obstante duritia donec est in tepeore quo potest uti libero arbitrio sanguinem postulando dilectissimi filij mei et illum imponens eadem manu super duritia cordis eius indubitater illud infringet: atque sanguinis dulcem fructum inde recipiet qui pro ipso tam habundanter effusus est. Nullus vero decetero remedium ei restat ultra tempus differendo quia non retulit mihi dotem quam ei tribui. Nam ut beneficiorum meorum quotidianis recedatur ei tribui memoriam et intellectum ut agnosceret veritatem ac effectum ut me veritatem eternam amaret quam intellectus agnouit. Ita des est illa quam ex gratia sola vobis exhibui que debet ad me patre redca ndo presentari: sed ille vobis

Tractatus.

illa in demonio tradidit et cum ipso
recedens vadit portando illa secum
que lucratus est in vita presenti me-
moriam vobis implendo velitis atque
reminiſcentia peccatorum. ſupbia
ſa uaritia a more proprio o ſui: odio
piter et diſplicitia proximorum exi-
ſtens cum perfidia perſecutorum ſeruo-
rum meorum. In huiusmodi miſe-
rijs obſcuretur intellectus: et ita cum
ſordibus eorum incedunt in bara-
trum eterne damnationis abſque ſine
que neglexerunt culpe ſatiſſaſtione
cum contritione cordis atque diſplice-
tia peccatorum: habes ergo quomodo non
ex penis finitis tantummodo ſed ex
contritione cordis perfecta pena ſa-
tiſſacere culpe poſt. et non ſolummodo
culpe: ſed etiam pene que ſequitur
poſt culpam his qui habent huius-
modi perfectionem. Generalibus
vero ſatiſſit culpe ſolummodo ut ſay
dictum eſt: quod bonum gratie recipi-
unt priuati ſecibus mortalium pec-
catorum qui contritionem atque di-
lectionem non habendo condignas
ad ſatiſſaciendum ad purgationem pe-
nas adducuntur. Itaque conſpice quod
ex anime deſiderio copulato et vni-
to in me qui ſum bonum ex ceſſue
ſummum huiusmodi pene ſatiſſit
modicum atque ſatis iuxta metam
perfecte dilectionis orationes et de-
ſideria ſancita largientis atque per-
cipientis. Eademque ipſa meſura que
mihi prebetur et in ſe ab illo reci-
pitur a mea clementia remittitur.
Igitar ignem affectuosi deſiderij
tui ingiter arguementare ſtude ne-
que pmitras atomum huius tibi con-

ceſſi temporis inaniſter pertraſſire
quin humiliter voce coram me pſi-
dem et oratione continua clamem
Ita tibi et anie tue patri dico que
dedi tibi ſuper terram ut viriliter
tolleretis ea que conceduntur vo-
bis omni voluntate propria ſenſi-
tua preempta.

Quo modo valde placet et aliſſi-
mo deſiderium velle pro ipſo patri
Capit. v.

Ualde mihi gratum eſt pro
animam ſalute iugiter viſque
ad mortis horam labores et penas
vnde cumque proueniant vehemens
deſiderium tollerandi quod quanto ſu-
ſtinetur amplius tanto magis de-
lectionis mee ſignum oſtenditur. Et
ita diligendo plus de mea veritate
comprehenditur: et quanto plus a-
gnoſcit plus de meis offenſionibus
dolet atque penam intollerabile ſen-
tit. Tu quiſpeſuper te puniendos
alienos delectus humiliter a me po-
ſtulabas et tunc aduertebas quod de-
lectionem et lumen et noſſitiam ve-
ritatis habere deſiderabas quod ti-
bi tam viti quod quanto maior erat a-
mor tanto magis augetur amaritu-
do ſimul et dolor. Ergo dico vobis
petite et accipietis quod nunquam denega-
bo in veritate petiti. Cogita ſiſta
quod a mor viti ne caritatis qui viſget
in anima copulatur et vnitur adeo-
cum perfecta patientia quod vni non
valet ab alio ſegregari. Quare dy-
aia cum diſſigit atque diſponit a mare
me. ſimiliter eligeret ſtatim a more
mei tollerare penas vnde cumque pro

Primum.

mentari vel qualitercumque sibi peccet
sero: quia patientia salummodo probat
in penitentia. Et ut ex premissis aperte co-
prehendit indubitablem iter est vni-
ta patientia caritati. Ergo virtus eorum
de potestate, nam aliter filij fideles
atque sponsum mee veritatis non esset
nec honoris mei et animarum salutem
in veritate videremini gustatores.

Qualiter ois virtus et ois defectus
sit proximo mediante.

Capitulum vi.

Unam te volo et agnoscere. f.
Quia ois virtus et ois defectus
mediante proximo perpetratur. Ille
qui commoratur in odio mei damnificat
proximum atque semetipsum qui
est proximus principalis. In gene-
re illi atque particulariter detrimen-
tum inferit. In genere quia tenemini
diligere proximum vestrum velut
vos metipsos. Illud diligendo spiri-
tualiter orationibus et verbis et
consulendo et cum spiritualiter adiun-
do atque spiritualiter et debetis in suis
necessitatibus subuenire saltem bo-
na voluntate si nequaquam haberetis
aliud: quia qui me non diligit etiam
proculdubio proximum non diligit
et qui non diligit eum ipsi non subue-
nit. proximus ergo semetipsum of-
fendit quia sibi gratiam abstulit: dein-
de proximum suum et subsidium suffe-
rendo: quia orationes ei minime lar-
gitur atque se a desideria que coram
me pro illo tenet effundere. Quod si
bet. non subuenit de oratione ex dilectio-
ne quam ei gerit intuitu mei scilicet nominis
Et exonerat quicquam defectus pro-

ximo mediante perpetratur: quia vix me
non diligit et proximi caritate pri-
uatur: unde cuncta mala procedunt
cum anima non est in caritate mei atque pri-
mi. Qui namque bonum non operatur ex proximi
malis agit. qui vero malum agit non quod
agit atque demonstrat. prius se seipsum
deinde pro proximo suo. Non pro
me quia in nullo me damnificare potest
nisi pro quanto quod illi sit ego repa-
to mihi semel. Semetipsum ergo culpe
detrimeto damnificat que prius est
gratia mea: et ita nihil et veteris ac-
cidere potest: proximum quoque damni-
ficat et offendit ei non exhibendo de-
bitum amoris atque fraternae velle-
ctionis et quibus ei subuenire te-
netur vix oratione scilicet desideris ob-
latis an me pro illo. Ita subuenit
generalis est que de omnibus impedit.
Particularis autem est utilitas illa que
fit in his qui magis vix oculis ap-
propinquat: quia adiuvem subue-
nire tenemini verbum et exemplo bo-
norum operum: et in omnibus aliis oportu-
nis fideliter et simulando itaque a se sue
sine respectu proprie passionis vel
utilitatis. Hec pro non agit ille qui
itaque priuatus est caritate fraterna.
Itaque videtur quia ita non agens intulit
illi particulare damnum. Et non solum
damnificat illum bonum quod poterat non
impedendo verum et inungi detrimento
vix isto modo. Peccatum actualiter at-
que mentaliter ab homine perpetratur. Deteri-
taliter. nam iam constat esse commissum
quod percipit ex peccato et placencia. et
odiu virtutis ex amoris proprio sen-
sitivo qui priuatur cum affectu caritatis
tatis que hinc de ad me periter et ad

Tractatus.

proximum suū. Et ex quo concepit parit vnū post aliud super verticez proximi modis varijs vt eius volū tati peruersē placet. Nam aliquā do p̄cernimus spiritalē atqz cor poralē quāclā crudelitātē parere. Spiritualis est in mortis atqz dam natiōis periculo videre se ceterasqz creaturas ex priuatione gratie: 7 ē adeo crudelis q̄ amore virtutū 7 odio vitiorū sibi 7 alijs subueni re non curat: imo veluti crudelita tis a mator suam crudelitātē vlti rius extendere studet: v3 qz non so lum virtutum exemplo minime re fulget: sed veluti neq̄ homo demo niorū assūmēs officīū subtrahit a virtutib⁹ 7 ad vitia iuxta posse cre aturas adducit. Ista crudelitas ē aduersus animam quoniam dete stabile se fecit instrumentū ad ause rendū ei vitam gratie sibi p̄conrā do mortem eternam. Crudelitate vero corporali fruitur ex iniq̄na cu piditate qz non solūmodo de substā tia sua proximo subuenire negligit vcrū etiā aliena rapere iuxta pos se conatur personas paup̄ulas ex poliando. Aliquādo p̄teritu do minationis: 7 aliquādo studio dolo se fraudis redimi faciēdo bona p̄o ximorum: 7 quod etiā est valde cru delius etiā proximorum perso nas proprias. O miseranda crude litas que mea miseratione p̄ina be ritas nisi cum illo reddas ad benigno lentiam atqz pietatem. Et aliquan do parit iniuriōsa verba post que

quandoqz sequitur homicidium. Quandoqz parit inhonestatē in persona proximi propter quam effē citur animal omnino brutū 7 omni putredine plenum. Nec vnū vel duos tantūmodo veniat: sed vnū neri qui sibi dilectiōe sine conuer satione coherent ab ipso procul du bio toxicantur. In quē parit 7 exer cet elationem atqz superbiam: solū modo in proximum ex propria re putatione sui 7 inani iactantia: vnde cum displicentia contēpnit ali os existimando se maiorem: 7 iniu riam infert illis. Si domini status habet iniustitiam atqz crudelitātē exercendo fraudator 7 vorator ho minum est effectus. O carissima si lia super offensione mea cōdoleas 7 super hos mortuos amarissime plo ra vt oratione pia resurgant ab hu iusmodi morte pestifera: vides enī 7 vbiqz ab omnibus contra proximū 7 illo mediante peccata quāpluri ma perpetrari. Alias peccatum oc cultum siue manifestum omnino abesset. O ce nsum enim est dum il lud in quo tenetur illi non impen dit: manifestum vero quando vitia parit vt iam dixi. verum est ergo qz omnis offensio mihi facta median te proximo perpetratur.

Quomodo virtutes mediante pro ximo perpetrari: 7 quare virtutes ipse iātū in creaturis p̄ste sunt differentes.

Primus.

Capitulam. viij.

Narrauit tibi quid esset defec-
tus mediante prioris pe-
gunt quantum ad illos qui priuati sunt
caritatis affectu: que virtutes oēs
vitiificat roborat et confirmat. Et
sic amor proprius qui caritate aufert
proximorum est peccatum malorum
omnium execrabile fundamentum.
Oia scandala crudelitates et odia
et inconuenientia multa procedunt
ab ista venenosa radice: hie execra-
bilia atque detestabilis amor vniuer-
sum orbem leuiter vulnerauit et infe-
cit egri tudine inferendo corpori mi-
stred sancte matris ecclesie: nec non
et vniuersali corpori christiane religio-
nis: quia tibi dixi quod vniuersae vir-
tutes in proximo caritate fundantur: ac
etiā quod oibus virtutibus ipsa cari-
tas vitam administrat. Et vere sic est
quod nulla virtus acquiri potest absque
caritate. i. quod ex pura mei dilectio-
ne virtutis meritum acquiritur. Postquam
enim anima semetipsam agnouit ut iam
dixi reperit humilitatem et odium pro-
prie passionis atque sensualitatis per-
uersam legem agnoscens in membris su-
is annexam que contra ipsam iugiter
pugnat. Et id cum sancto zelo surre-
xit cum odio atque displicentia prefate
sensualitatis illam conculcanda sol-
itudine maxima sub iugo rationis.
In se ipso reperit ex perceptioe mul-
torum beneficiorum assuetudinem bo-
nitatis atque caritatis mee que cum
ea ruminat in semetipsa et partici-

lariter ea recōpensat. Notitia vero
de semetipsa reperta ex humilitate
mibi totum attribuit cognoscendo
manifeste quod ex gratia singulari de
tenebris eam abstraxit et ad lumē ve-
re cognitionis eam adduxit. Quia de-
niq; cognita bonitate feruēti amat
illam absque medio pariter et cum me-
dio: absque medio. sui vel utilitatis
proprie ipsam virtute mediante: di-
ligendo quod ex mea dilectione conce-
pit quod cernit aperte quod nisi conce-
ret odium ex peccato et ex virtute
dilectionem mibi non esset accepta
sine grata. Postquam autem ita conce-
pit ex affectu sincere dilectionis il-
lico parit illam in proximo sine su-
per proximo quod non esset aliter ve-
ra virtus illa quam in se concepit.
Nā put in veritate me diligit sic
utilitate proximo suo facit. Aliter
enim esse non potest quod mens amor atque
proximi vni sunt. Et quanto plus me
diligit anima tanto magis proximum
etiam amat: nam amor proximi ab
amore meo procedit et oritur. Hoc
est utique medium illud vobis a mea
bonitate positum ut in vobis vir-
tutes experiamini: et utilitate quam
mibi facere non valetis creceatis
eas in proximo vestro. Et hoc aper-
te manifestat quod me per gratias ha-
beatis in animabus vestris fructum
in illam exerceatis cum orationi-
bus deuotis et affectuosa caritate me-
um honorem exquirendo atque salu-
tem animarum. Nunquam anima phi-
locapta et inflamata de veritate

Tractatus.

mea vnuerſo mundo iuxta poſſe p
ficere negligit gñaliter atq; parti
culariter modicum vel ſatis iuxta
diſpoſitionem recipiens. ⁊ prout in
g^{ns} deſideriu in intercedentia me
poſtulat ⁊ erigit vt ſuperius eſt ex
preſſum vbi declarauit qd ad culpā
deſerendam abſq; deſiderio velle
menti ſolūmodo pena minime ſuffi
ciebat. Poſtq; autem vtilitates at
tulerit propter vniōnē amoris quā
fecit in me vnde procedit a mox p
rimi eius affectu dilatato circa ſa
lutem orbis vnuerſi ſubueniendo
iuxta poſſe neceſſitatibus omnium
ex quo primitus ſibiipſi profecit ex
habituali cōceptu virtutum a qui
bus gratie vitam extraxit illico po
nere conatur oculum in particula
ri circa neceſſitates proximorum.
Cum igitur primum in genere fece
rit omni creature rationali ex cari
taſ affectu ſicut iam dixi. denſq; p
pinquis affectu oſe ſubuenire cona
tur iuxta numerum ⁊ qualitatem
diuerſarum gratiarum quas ei con
ceſſi miniſtrandas ⁊ cum proximo
participandas. Nam alicui conce
do virtutem doctrine verbo conſu
lendo recte ſine reſpectu ſue cōmo
diſtaſ. Alicui vero exēplū virtuoſe
vitae ad qd oēs obligamini: vs hedi
ficationem exhibere proximo ſuo
ſancite ⁊ honeſte vite. Iſte ſunt vir
tutes ⁊ alie plurime quas enumera
re longum eſſet quas operat ⁊ pit
amō a tōg ſincera dilectio proximo
rum. Et eas diſtribui valde diſſerē
ter qm̄ omnes vni ſolū concedere nō
luit preſertim vt quaſi compellam/

ni violenter virtutem ⁊ actum cari
taſ in alicuium exercere. Nam
vni conceſſi virtutem iſtam: alteri
vero qdam aliam q̄uis vna perfe
cte ſine ceteris heri non valeat qm̄
omnes virtutes adiunctim ligate
ſunt ⁊ anere. Sed aliquas dono ſin
gulares veluti principales ⁊ p ca
pite ceterarum. Alicui nāq; conce
do principaliter caritatem affabile
Alicui iuſticiam: alteri humilitatē:
Alicui fidem vnam: Alteri prudē
tiam: temperantiam: patientiā. Al
teri fortunam in deſeſſam. ⁊ im
perterritam. Iſtas ⁊ alias q̄ pluri
mas concedo diſſerēter non vni ſo
lūmodo ſed multis. Quāuis anima
poſſideat vnam pro p̄cipali obie
cto cum qua magis auide cōuerſat
⁊ exercetur q̄ cum alijs tamen ex il
lius affectu ceteras virtutes ad ſe
trahit. Nam vt iam dixi virtutes
omnes inuicem anere ſunt in affe
ctu caritatis. Et ita q̄ plurima dōa
⁊ virtutum gratie ſpiritualiter at
q; corporaliter ſunt a bonitate mea
diſtributa diſſerēter. Corporaliter
dico pro rebus hominis vite neceſ
ſarijs in tanta diſſerētia ſum om
nia largitus: omnia non exhibens
vni: vt ex neceſſitate cauſam ha
beat virtutem ⁊ actum caritatis i
alterum exercere. Mihi nāq; ſa
ciliſſima erat homines quocunq;
bene dotare ſm̄ corpus ⁊ ſm̄ ani
mam omnibus opportunis. Ego ve
ro potius volui q̄ vnus alterius in
digret vt eēt mei boni diſpēſato
res ad cōtribuendum gratias ⁊ vo
na que receperunt a bonitate mea

Primus:

qz velis nollit homo cōpellitur vti cum proximo suo caritatis actu. Si tamen actus huiusmodi non sit intuitu mei: istum ad gratiam nihil ei prodest. Itaqz vides qm̄ vt minue caritatis videntur virtute meos ministros eos constitui z in diversis gradibus atqz statibus varijs collocavi hoc vtiqz apte demonstrat qd in domo mea multe sunt mansiones. Nā ego nihil aliud a vobis qm̄ amo rem exigo qm̄ in amore meo dilectio primi assumatur z qui primū diligūt vtiqz legē implevit. vñ quicūqz dilectionē hūerit oēm utilitatē quam primo suo potest asserre iuxta posse libentissime facit z operatur.

Quomodo probantur virtutes z fortificantur in hominibus ex cōtractis ipsarum. Capi. viij.

Hucusqz vixi tibi qualiter i caritate constitutus utilitatē agit z operatur iuxta posse primo suo. Et in hoc actu manifeste panditur amor quē erga me geris. Nūc vero dico tibi qd ipso primo mansuetudine pbat in se virtutes v3 patientiā in iurijs tpe quas ab eo recepit. Et erpitur humilitatē in supbo: atqz fidem in infidelis spē: verā in eo qui dicit sine diffidit. Et iusticiā in infesto z pietatē in crudelitate benignitatē atqz mansuetudinē in tractando. Oēs ergo virtutes in primo probantur prout iniqui p oppositum cōvitiū ēt in primo paritunt atqz demonstrat. Si hū consideras humilitas in supbia cōprobatur. Nā hu-

milias extinguit z vincit supbia: qz supbus humili dāpnū inferre nō potest: nec infidelitas hōis iniqui me nō amantē nec in me sperantē ei nocere potest qui mihi fidelis est vel etus in aliquo fide minuire neqz spē illius qui vere cepit cā in semetipso ex dilectione mea imo fortificat illā z erpitur in sincera dilectione primi sui. Cū. n. ipm videat infidelē: z sine spē quacūqz tā in se qm̄ in me: fidelis in seruis meus nō cessat ex hoc quin illū sincere amet: ideo sp̄ eius vna spē quā in me cepit ip̄ius primi sui salutē iquirat. Ille qui me nō amat nō potest in me fidē vel aliquid habere spē qz collocavit illā in propria sensualitate sua quā diligit. Itaqz vides qd in infidelitate talis z in defectu sp̄is virtus fidelis comprobatur. In his igit z alijs in quibus fuerit expediens illā cōprobare in se p̄ter z in primo suo homo salubriter cā erpitur. Et similiter iusticia non minuitur vel decrevit pp̄ iniusti iniusticias: imo virtute patie patē ostendit hōiem esse inustum sicuti mansuetudo benigna cū patia virtuosa manifestatur tractū die tpe Inuidia quoqz v̄s plēctia z odiū primi supatur ex affectu sincere dilectionis cū ario desiderio atqz sa me salus aiarū. Immo noticis qd nō solummodo virtus h3 experientiam verissimā in his qui bonū pro malo reddere sāttagūt verumetiaz frequentissime carbonēs igne caritatis accensos in capite primi collocabit qui cordis hōis iracūdi rancorē z odiū effectualiter anūtilat.

Tractatus.

et ex odio sepe reducuntur homines
et veniunt ad benignitatem. Et hoc
a virtute caritatis atque perfecte pa-
tientie procedit que iugiter in illo qui
sustinet iniquorum iram supporta-
do defectus in omnibus eorundem.
Si diligenter attendas: virtus for-
titudinis atque persecrantis prece-
pit consistit et comprobatur in tol-
lerantia tribulationum et molestia-
rum: et virtuose ponendo verborum
iniurias atque persecrantes et detra-
ctiones hominum qui sepe seruum
meum abstrahere et impedire, co-
nantur ne viam veritatis et doctri-
ne sequatur: aliquando contumelias
et aliquando blanditias. Si vero vir-
tus ista fortitudinis est intra se ve-
re concepta totum cum forti perse-
crantia patientissime tollerat et illa
in proximo demonstrat et experitur
ut iam dictum est. Et si tunc necessi-
tatis huius extollerantia contrario-
rum in patientia deficeret aperte vi-
deretur quod virtus non esset in veri-
tate fundata.

Hic incipit discretions tractatus
et primo quomodo affectus poni non
debet in penitentia principaliter sed
in virtutibus: et quomodo discretio
vitam ab humilitate recipit et quomodo
debitum suum unicuique reddit. Ca. ix.

Estes sunt operationes dulces
et atque sancte quas a seruis meis
erposco: et virtutes anime probate
et intrinsece ut iam dixi. et non solum
modo virtutes que peraguntur actua-
li corporis instrumento exteriori cum

viaceris et varijs abstinentijs atque
penitentijs que sunt instrumenta
virtutum sed in se minime sunt vir-
tutes. quod si solum hoc esset a his vir-
tutibus iam supra nominatis valde
modicum acceptabile mihi esset. i-
mo sepe si quis penitentiam suam
discrete non ageret ponendo et af-
fectu suum in ichonata penitentia perfe-
ctio penitus impediret. Ergo principa-
le fundamentum esse debet affectu carita-
tis cum odio sancto sui cum humilitate
vera et patientia perfecta et alijs virtuti-
bus intrinsecis alicui desiderio mei
honoris et salutis animarum. Que virtu-
tes apte demonstrant voluntatem esse
mortuam et iugiter occidit quo ad p-
pria sensum et ita ex affectu dilectionis
virtutum. Cum hac ergo procedit di-
cretio debet peragere penitentiam et
necesse est principaliter affectum virtuti-
bus intrinsecis potius quam exteriori
penitentia. Penitentia hoc debet ut instru-
mentum exercere per incrementum virtutum pot-
est videri et perdit et operari poterit in
re sua potestatem metam. Si vero super
huiusmodi penitentia fundamentum agere
vellet idubitanter impediret sua p-
fectio: quod minime fieret cum lumine homo
et discretio: et non amando quod ego
plus amo nec haberet odio quod ego pl-
odi. Quod discretio nihil est aliud quam ha-
cognitio quam de se simul et me quibus
aia debet. In hac utique cognitione
fundat. Ipsa quidem est veluti filius
israel et vultus ipsi caritatur. Tunc
veritasque multos filios habet velud ar-
bor que plurimos ramos habet. Sed il-
lud quod arbor est ista atque ramos vine
re facit est penitentia quod radix est in

Primus.

humilitas terra plātata fuerit q̄ nu-
trir ē atqz baſula caritas vbi confi-
ſtitit ille fili⁹ z arbor discretōis.
Nā aliter virt⁹ discretōis appellari
n̄ poſſet neqz fruct⁹ vite p̄duceret
ſi plātaret alibi q̄z i humilitatē virtu-
te. Ex ſc̄a nāqz cognitiōe quā h̄z a ſa-
de ſe p̄cedit humilitas. Et iā ego viri
tibi qz radit huiusmodi discretōis
erat vera ſuſ z mee hōitātē agnitio:
q̄re discretiſſime qd̄ ſuū ē vni cuiqz
ſine dilatione reddit. P̄cipaliter
ſc̄o mihi gloriā atqz laudez nomini
meo reddēs attribuit mihi cū gr̄a/
vū actiōe multa munera q̄ recogno-
ſcit a mea bonitate gratiōſe recepſiſ-
ſe. Sibi met̄ autez attribuit ea q̄ me
vniſſe iudicat: z ſe p̄ ſe n̄ cōgnōſcēs
ſuū eſſe cū gratiōſe ſuper eē fundat⁹
nā ſe h̄z a me p̄ gr̄am ſingularē hu-
militatē z apte p̄ceſſiſſe ſateſ. Et vi-
det̄ ei fuſſe nimis ingrātā ad huius-
modi hūſiſſa ip̄s ēt valde negligē-
ter exereuiſſe quare penitē iſini⁹ in-
dicat ſe eſſe dignā. Tūc vero p̄cipit
oditū atqz diſplicētā p̄tra ſemetip-
ſam ex defectibus ſuis. Et hoc opat̄
vera discretōis virt⁹ i ſuū cognitiōe
cū humilitate fundata: qz ſi h̄ hūili-
tas i aīa ſi eēt i dubitātē eſſet ieli-
ſereta z n̄ diſcreta. Que quidē idi-
ſcretio eēt i ſupbia fundata ſicut in
humilitate diſcretio. Et ideo tanq̄z
h̄tro meū honorē i diſcrete ſuraret
illi tribuendo ſibi ex pp̄ia reputa-
tiōe qd̄ ſc̄o ſuū ē attribueret i diſcre-
te mihi q̄relas atqz murmuratiōes
iniuſtas agēdo circa miſteria mea
q̄ facerē erga ſe vel alios. In oībus
a niſiſſe ſc̄adaliſzaret i me p̄iter z in

primō ſuo. Cōſerariū autē opantē illi
qui virtute diſcretionis vtunt. Ex
quo nāqz mihi z ſibi ſicut iam viri
debitū reddiderūt illiſco p̄ximo
ſuo retribuit ſp̄ncipale debitū aſſe-
ctuoſe caritatē cū oīone deuota: p̄ti-
nua z hūili. qd̄ vt i qz debet i alter/
utrū opari ēt ei reddēdo debitum
exēplaris z honeſte vite: iſup ēt vo-
citrine ſalutiſere p̄fulēdo ſibi ſideli-
ter z auxiliū exhibendo p̄nt vi-
derit expedire ſue ſaluti. In quocū-
qz ſtatu fuerit homo diſ vel plāt⁹
vel ſubditus ſi ſic opat̄ z p̄ximo ſuo
p̄tribuit vt i qz diſcrete procedit z
cū ingenti caritatē affectu. Nam
in ſimul anere ſunt diſcretio z cari-
tas z in humilitatē humo plātate q̄
quidē egredit̄ ex vera cognitiōe ſuū.

Similitudo quomō caritas hu-
militas atqz discretio ſunt inſimul
vnite cui ſimilitudini debet ani-
ma conformari. Capit. x.

Namquid audisti sine noſti q̄
modo tres iſte ſtates cōmo-
rant: velut h̄eres rotūdū vnū cū/
culū i terra collocatū z i medio cū/
culū arbor vna p̄gredereſ cūz vno
ſiſco penes illam. Tūc arbor i terra
nutrit̄ q̄ latitudinem continet cū/
cularem: quia ſi eſſet ex terra terrā ar-
bor illiſco moxeretur z nullū oīo fru-
ctum ex ſe p̄duceret donec iterato
plātaret i terra. Simili mō cogita
q̄ aīa eſt quedam arbor ex amore
plātata ſiue creata quare ſolum ex
amore viuere ſiue nutrirī poieſt z
non aliter. Si vero non habet in ſe

Tractatus.

dicuntur amorem vere caritatis: vnde fructus nullo modo producit sed mortis: oportet ergo quod radix huius arboris vnde affectus aie morietur et egrediat de circulo vere cognitiois prope fragilitatis que cognitio sui vnica consistit in me non habente principium neque sine vi in circulo rotando patet exemplum: in quo neque principium neque finis inuenit. huiusmodi notitiam sui atque mei reperit in se fundam in terra dulcis humilitatis que tanta est quanta circuli latitudo vel amplitudo. In notitia sui: recepta et in me vnica sicut iam dixi. Nam aliter ille circulus penultimo non esset absque principio et absque fine. Immo principium haberet dum se tamen incepisset agnoscere: denique finiret in profuso: nec si notitia talis in me non esset vnica. Tunc arbor ista caritatis in humilitate nutritur iuxta se pullulas vere discretiois filias ut ex predictis apte colligat. Arboris vero medulla vnde affectus vere caritatis existens in anima est inuicta passio: que signum est euadens hac aptissime demonstrans animam in me consistere propter et in ea me pro gratia esse. nec arbor a me iter ita plantata flores virtutis odoriferos variis multisque saporibus in se germinat et producit gratie fructus aie rediens: primo vero fructus virtutis iuxta meta fructuose sollicitudinibus volens prope fructus amicos: rursus atque seruos meos. Mihi vero iugiter odore glorie tribuit et nomen meo laudat. Et ita facte illud ad quod est ineffabilis caritate mea creauit vnde puenit ad felicem terminum suum

Sed me qui sum vita durabilis qui sibi non possum quodquo modo auferri nisi voluerit ipse. Omnes ergo fructus ab hac arbore procedentes adinuscem vniti sunt atque prudenti discretione conditi.

Quomodo penitentia et alia exercitia corporalia per instrumento dunt assumi puenienti ad virtutes et non per principalem affectum: et de lumine discretiois in diuersis alijs modis et operationibus. Cap. xi.

Sunt illi fructus quos ab anima requiro vnde experientiam realium virtutum oportuno tempore. Ideo si bene recordaris iam diu dixi tibi quod desiderabas amorem mei facere magna pnam. Ego sum ille qui delector in paucis verbis et multis operationibus: apte tibi demonstras quod ille modicum est mihi gratus et acceptus qui tamen modo me sonitu verborum vocauerit dicens. Vnde vnde pro te vellem aliquid agere. Similiter et ille qui pro me corpus mortificare disponit cum variis penitentibus voluntate propria viuam remanere. Sed ego multa cum plebem opera prope suscipiendo vixi iter cum virtuosa patientia cum alijs virtutibus intrinsicis aie de quibus tibi dixi que sunt operantes in anima fructus gratie. Alias autem operationes que sunt in alio principio fundate quoddam vocare solummodo verbo reputo quod sunt opera finita. Ego vero qui sum infinitus a vobis infinitas operationes ergo: vnde cum infinito desiderio et amoris affectu factas. ergo volo

Primum.

q̄ opera penitentie aliorumq; cor-
poralium exercitiorum assumatur
veluti instrumenta perueniendi ad
virtutes 2 nō pro affectu principa-
li. Quia si affectus poneret ibi prin-
cipalis exhiberetur nihil finitum
opus 2 esset velud verbum quod ex
quo p̄cessit a boze nihil apparet vl-
terius. Nisi forte verbum cum ani-
me progreditur affectu qui virtu-
tes in inuentione concipit 2 parit:
hoc est quod si finitum opus qued
verbum vocant foret vnitum 2 ad-
iunctum affectui caritas valde mi-
hi gratum esset tunc 2 acceptabile
qm̄ operatio sola non esset: imo lau-
dabiliter associata cum vera discre-
tione sumendo corporales operatio-
nes veluti instrumentū 2 non: p̄ prin-
cipali fundamento. Adultum esset i-
conueniens q̄ principium siue fun-
damentum in exteriori penitencia
vel alto exercitio corporali poneretur.
Jam. n. tibi dixi q̄ erant opera
finita 2 proculdubio finita sunt p̄
eo q̄ facta sunt tempore finito. Ac
etiam q̄ compellitur homo multo-
ciens illa dimittere vel ex obediencia:
vel ex infirmitate: vel alia sup-
ponente causa: precipue si sui prela-
ti obediencia cōradsceret: si vellet
huiusmodi penitentiam suam ex-
qui non solum illam nō acceptare:
Imo grauiter offenderet. Itaq; vi-
des q̄ operationes huiusmodi fini-
te sunt illas ergo v̄ assumere tanq̄
exercitium 2 nō pro principali fun-
damento. Quia si nō faceret ita qm̄
compelleretur eas obmittere vi di-
ctum est anima eius vacua remane-

ret. Et hoc ostēdit aperte gloriosus
p̄eco meus a p̄astor in epistola sua
dicens q̄ mortificaret corpus v̄ mē-
bra vestra que sunt super terraz: vo-
luntas vero propria v̄ occidi. i. re-
frenando corpus dum vellet cōtra
spiritum pugnare per immunditi-
am: libidinem atq; concupiscentiā
inordinatā 2. Voluntas vero p̄pa
sicut iam dixi v̄ occidi suffocata 2
subdita voluntati mee per omnia.
Que quidē propria voluntas occi-
ditur eo debito de quo tibi dixi q̄
virtus discretio 2 anime reddebat
v̄ odium atq; displicentiam offen-
sarum 2 proprie sensualitatis quod
odium acquisiuit in sui noticia. hic
est ille gladius acutissimus qui pre-
cidit 2 occidit omnem a morem pro-
prium v̄ in propria voluntate fun-
datum. Itē v̄ sunt illi qui non solum
modo verba sed opera multa mihi
quotidie reddunt: in quibus vtq;
delector. Sed ideo tibi dixi q̄ vole-
bam habere a vobis multas opera-
tiones 2 pauca verba. dicendo mul-
tas ibi non anotaui numerum qm̄
affectus anime caritatis igne succē-
se que virtutibus omnibus vitam
exhibet in infinitum attingere de-
bet. Non tamen absolute verba re-
nūo siue contemptose dixi pauca
verba velle denotans omnem ope-
rationem actiualem esse finitam: itē
dixi pauca. Illa tamē accepto si po-
nantur pro virtutis adiumento siue
instrumento 2 non p̄ principali fun-
damento: vnde cauendum est iudi-
care queq; in maiori p̄fectione con-
sistere licet amplius in maiori peni-

Tractatus.

tentia. corpus affligat illo qui mino-
rem penitentiam agat. Nam ut la-
zi dicitur virtus vel meritum ipsorum in
hoc actu minime consistit quia male
succederet eis qui nequeunt ex cau-
sa legitima facere penitentiam actua-
lem sed solummodo in caritatis vir-
tute consistunt condita lumine ver-
discretionis nam aliter non valeret.
Nunc autem amoris ista discretio
mihi sine modo et absque sine contri-
bitur quia summa sum et eterna bonitas.
Ideo legem sine terminum a morte
meo non vult imponere: sed a morte
proximi bene modum imponit et
ordinata caritate ut nullo modo si-
bi faciendo detrimentum culpe pro-
pter aliquam utilitatem ipsi proxi-
mo conferendam. Quia si sola unum
peccatum et consensu committeret ut
mundum universum erueret ab in-
ferno aut aliqua virtus humilitatis
marina nasceretur inde nullo mo-
do licet virtutem aliquam vel uti-
litatem proximo facere cum vene-
no peccati. Discretio vero sancta ta-
liter ordinat quod anima potestas et
universas cum omni sancta sollicitu-
dine dirigit atque disponit ut mihi ut
fidelissime servietur. proximo
num quocumque diligit affectu dilectio-
nis ordinate ponendo ut vitas cor-
poris in salutem animarum etiam
si possibile foret nullius tolerando quod
cumque tormenta ut anima proximi
vitam gratie reperire valeat Sub-
stantiam vero temporalem expo-
nit in utilitatem atque subventionem
corporis ipsius proximi sui. hoc agit
virtus huiusmodi discretionis in

lumine suo quod a vera caritate progre-
ditur. Itaque vides quod omnia aia que vult
invenire gratiam discrete ut pendere
mihi dilectione infinita et absque modo.
Proximam vero finem infinita dilectione
mea diligere cum modo et ordinata cari-
tate non sperando sibi meriti peccati
culpam propter aliquam utilitatem proximi. Super
quo beatus paulus vos ad mo-
nuit dicens. Quis ordinata caritas in-
cipit a se. Nam aliter aliter non esset et
non fieret utilitas aliqua perfecta.
Quia aia perfectio carens omnia quicquid
facit imperfecta sunt in se peiora et alia
multum esset inconveniens ut pro salute
creaturarum que sunt finite et a me crea-
te: offenderer ego qui summum sum
et eternum et infinitum bonum. Ma-
gis enim esset atque detestabilior ista cul-
pa quam esse posset incomparabiliter ali-
quis fructus inde proveniens. Itaque
cum nunquam ullo modo debes acquie-
scere sine consentire culpe cuiuslibet
peccati. Sincera caritas hoc ap-
te cognoscit eo quod secum habet lumine na-
ture discretionis. Ipsa lumine est quod
illico dissolvit omnes tenebras et au-
fert omnem ignorantiam et omnibus virtu-
tibus atque instrumentis virtuali im-
pendit utile ad incrementum. Ipsa proinde
est ita quod ab aliquo decipi non potest
ita fortis quod ab aliquo vinci non va-
let. Ipsa perseverantia habet ingentem ut
visque ad finem hoc est acelo usque ad ar-
dam in eo quod a noticia mei descendit
ad sui noticia: et a caritate mei usque
ad caritatem proximi. Cum humilitate
prudenti et vera prorsus et erudit
omnes demonum et aliarum creaturarum
in aquas. Cum in hermi manu ut

Primus.

aduersa patientissime tollerando: carnem & aduersariuz victorioso de bellauit isto gloriose lumine mediāte. Quia nouit aperte fragilitatem propriam: qua cognita sibi debuit: odij sancti feruenter intulit. Nunquam uniuersum vilipendendo suppeditauit & ipsum contemnendo factus ē dominus eius. Omnes mūdi peruerſi persecutores nō valent ei virtutes anime tollere sed omnes eorum persecutiones experientiam virtutum operantur: & ipsarum augmentum que prius ex affectu dilectionis mee concepte fuerunt: postea vero probantur in proximo & in ipso parturuntur vt iam tibi dixi. Quia si virtus illa nō appareret oportuno tempore neq; lumen ipēderet ante creaturas: pculdubio virtus i veritate cepta nō videt. Nā ostēdit tibi iam q; virtus esse pfecta nō pōt atq; fructuosa nisi mediāte proximo. Sicut ē de mulier que cepit i viro filiū. Nā anteq; illū piat atq; pueniat ad lucē an creaturarū oculos non existimat sponsus hīc se filiū. Similiter ego qui vere spōsus sum alic; nisi piat virtus filiū i primi caritate demonstrādo patēter vt expedire cognouerit opere subueniendo sibi particulariter vel in cōi sim exigentiam illius tps non iudico virtutem verā in se cepisse. de vito quoq; similiter accidit qz mediāte proximo perpetratur.

Repetitio quorundam e quomodo deus promittit assertiue seruis eius ecclesie reformationē. Cap. xij.

Nunc autem videre potuistis prout ego sum bonitas ostēdi tibi veritatem atq; doctrinam quam venite potes ad statum ex celentissime perfectōis & in ipsa te cōserues. Similiter aperte declarauit qualiter penis atq; culpīs in te pariter & in proximo satisfieri debeat i vita presenti. Reserando tibi qz pena sola nullo modo sufficit ad satisfaciendum culpe simul & pene nisi sit vnita euz affectu sincere caritatis & cum vera contritione cordis atq; displicentia peccatorum. Cū vero pena caritati connectitur & vnitur ito modo satisfactiō virtute cuiusq; pene que sustineatur actualiter imo virtute caritatis atq; contritiōis culpe cōmisit quam caritatem acquisiuit anima cum intellectu ali lumie corde sincero & liberali attendens in me suum obiectum qui sum ipsa caritas. hoc vero tibi demonstrare volui quia velle pati pro me penas humiliter & instanter a me postulasti vt tu & alij serui mei noneritis qualiter & quomodo sacrificium de vobis mihi facere debet. Dico sacrificium actuale pariter & mentale simul vnitum prout vnitū est vas cum aqua quod alicui domi nō presentatur. Nam aqua sine vase presentari non posset. vas quoq; vacuum domino presentatum non eēt acceptū. Ita dico vobis q; mihi debet offerre vas istud vs labores plurimos actualis & alia corporalia exercitia sancta quocūq; mō mihi pcedere plaecerit vobis. Nec estis ger debetis vřa volūtate tps neq;

Tractatus.

locum sine labores ut vobis grati
est sed ut mihi peccare placeret. Sed
istud vas omnino deesse plenuz v3
omnia tollendo cum amoris asse
ctu atq; patientia vera defectus ve
stri proximi est odio tamen 7 dispeli
centia peccatorum. Tunc isti labo
res quos tibi nomine vasis appella
ni reperitur aqua gratie mee ple
ni que conserit anime vitaz. Ego ve
ro tunc accepto valde gratatier hoc
consentum a dilectissimis sponis me
is v3 a qualibet anima que fidelis
sime mihi seruit. Ab eis inq; acce
ptio anxia fideria 7 ignita suspiria
sporum cum continuis 7 humilib9
orationibus que sunt veluti medicu
vnu3 acceptabile mihi. Quia ex ip
sorum amore placat iracundia mea
quam contra se prouocauerant ho
mines inquit 7 impij qui me tantu
ingiter offendit. Itaq; tollerate vi
rilitate vsq; ad mortem 7 hoc erit ap
tissime signum qd me diligitis. Ne
q; formidare debetis siue retrocede
re cuiuscuq; tribulationis vel ali
cuius creature timore sed in tribu
lationibus exultate. Mundus iste
letatur in iniurijs meis: vos autem
in ipso tristamini propter iniurias
quas mihi fieri conspiciu3 vnde eti
am vos offendunt. Et dum vos of
fendunt me quoq; similiter offen
dunt qz vobiscum vnu3 caritate pa
terna sum factus. Aperte nanq; co
gnoscere potes qz cum ad ymaginē
atq; similitudinem meam vos gra
tiose creassez: 7 occasione peccati ve
stri puati gratia fuisset ego perop
dans vos iam amissam gratiam sa

lubriter inuenire diuinam natura
meam in vobis vntre deereit velis
illam humanitate vestra. Itaq; cu
siq; ymaginē mea realiter insignit
vestra in humanitate diuine natu
re mee copulare voluit: vnde suz vo
bis paterna caritate coniunctus 7
vnitus nisi forsitan anima discesse
rit a me per mortale peccatum. Sz
qui me diligit in me manet 7 ego i
illo. Et ideo mundus cum ita perse
quitur eo qd ipse mundus nullam ha
bet conformitatem mecum. Et id
circo persecutus est vniuersum si
lium meum vsq; ad mortem crucis
ita crudelissimam 7 obprobriosam
7 ita persecuitur etiam vos atq; si
milli modo psequetur vsq; ad mor
tem qz me non amat. Nam si mun
dus ipse me dilexisset 7 vos vtiq;
diliget. Sz exultate qz gauditi ve
strum in celo plenissimum erit. In
super addam ad consolationem tu
am qz quanto nunc habundant in
corpore mistico ecclesie mee tribu
lationes 7 angustie tanto plus ha
bu3 dabit in ea salubris 7 consolati
ua dulcedo. Et erit ista sua dulce
do qz reformati in bonis atq; san
ctis pastoribus qui sunt veluti flo
res odoriferi 7 gloriosi qz laudem 7
gloriam in omni meo iugiter erbi
bent 7 procurant: exalantes 7 ado
lentes in conspectu meo virtutum
odorem fundantur in veritate. Et
hec est optabilis 7 odorifera refor
matio ministrorum atq; pastorum
ecclesie mee: Non qd fructus huius
ecclesie mee reformari simpliciter
egeat qz non obfuscatur neq; in i

nuitur vñq; ex cūscūctūq; defectu ministrū. Itaq; letare tu simul & pater anime tue ceteriq; serui mei cōsistentes in amaritudine presentī. Quā ego veritas eterna promitto vobis refrigerium exhibere. Atq; post amaritudinem istam vos in veritate consolabor ex quo pro tali reformatione multa sustinueris.

Quomodo hā anima simul creuit atq; defecit in amaritudine pro re sponsione diuina. Et quomodo facit orationem pro ecclesia sancta & vniuerso populo. *Capit. xiiij.*

Tunc anima succensa & anxia desiderio ingenti iugenti dilectione concepta in maxima bonitate dei sue latitudines affectuose caritatis aperte cognoscens que cum tanta dulcedine petitioni sue satisfactere dignata erat etiam prebendo sibi spem de salubri remedio super amaritudine quam habebat in corde propter offensas deo factas: atq; detrimentum ecclesie sancte necnō & miseriam propriam quam ex vera noticia sui pcepit sui cordis mitigabat aliquantulum amaritudinem licet aliunde cresceret amaritudo. Nam ab eterno patre sibi perfectionis itinere demonstratio noue offensam propriam apertius vna cū animarū detrimento patefaciebat ei prout infra clarius intelligi poterit. Et etiam q; melius anima cognoscit in se bonitatem dei prius habita noticia sue proprie fragilitatis. Et in lucidissimo dei speculo perfe-

cte dignitas & indignitas propria cognoscitur dignitatem vñ attendēdo q; ad ymaginem dei solū ex gratia singulari & non ex debito creata sit. In quo diuino speculo cognoscit etiam in dignitatem propriam in qua ex culpa sua deuenit. Quod sicut materiale speculum attendēdo macula que facit in facie deprehenditur: sic anima que cum vera noticia sui consurgit ingenti desiderio cum oculo sui cordis & intellectus ad cōsiderandam faciem propriam idūci speculo dei ibi propter eius clarissimam puritatem aperte cognoscit indilate maculas faciei sue. Et sic q; lumen erat augmentatarū i hac anima modo predicto: quodam ex creuerat in ea vultus amaritudinis: et aliunde iugenti imminuta. Nam imminuta fuerat in eo qd; sūma veritas exhibuerat ei spem. ita gratiam. Et vt ignis exerceat quanto plus et materia vatur: ita creuit ignis i hac anima intū & taliter q; impossibile fuisset humano corpori posse tollerare ne mors ide secuta fuisset. vnde nisi q; fuit illico circumdata noua fortitudine ab eo qui est omnium vera fortitudo nunq; erat euadēdi possibilitas. Postq; ergo fuerat hā anima purificata diuine caritatis igne quam inuenit in sui noticia & diuine bonitatis in se cum vna saluberrima fame atq; spe viua salutis totius orbis & ecclesie sancte reformatione: postq; adeo fuerat docta de lepra vitiorum in ecclesia regnāntium: atq; de mundi miseria cū sancta & humili fiducia coram diuina

T ractatus.

maiestate stabat et quasi cum motu se dicebat. Domine mi dulcissime misericordes oculos tuos ad populum istum gratiose conuertere pariter et ad corpus ecclesie tue missicum: quia gloria maior nomini tuo sancto sublequatur parendo tante multitudi ni creaturarum tuarum eis infundendo lumen in animarum salutem quam laudarent omnes ineffabilem bonitatem tuam: se considerantes a tenebris mortalium peccatorum et ab eterna damnatione solui et paterna caritate tua gratiose liberatos quam solum de me miserabili que tamen offendi maiestatem tuam: et ut estimo sum causa potissima omnium malorum que perpetratur. Et ideo te de peccatorum eterna bonitas ut vindictam de me sumas et populo tuo peccas. Nunquam a desiderabili presentia tua discedas usque quo videro quod eis gratiose misereris. Ego quomodo consolari possem videndo me vita perfrui si populus tuus esset in morte: Et videndo tenebras peccatorum in perambibili sponsa tua ex meis defectibus et altarum creaturarum tuarum volo igitur et pro singulari gratia peccato quod illa caritas inextinguibilis que te ad creandum hominem ad imaginem et similitudinem excitauit dicendo faciamus hominem ad imaginem et similitudinem nostram. Et hoc existit trinitas eterna volens hominem totius trinitatis esse participem. unde tribuisti ei memoriam ut in ea tua beneficia retineret: et ipsa tui patris eterni potentiam participaret. Intellectus quoque tribuisti

sibi sibi ut videndo cognosceret bonitatem tuam et virtutem esset vnguenti tui sapientie. Insuper et voluntatem ei dedisti ut amare posset illud quod intellectus vidit et agnouit in tua veritate participando de clementia spiritus sancti. Quid sine quis obsecro fuit in causa ut hominem in tanta dignitate locares? Certe solus amor inextinguibilis quod creaturam tuam in temetipso respicisti de qua fuisti phloccaptus. Et ideo solum illam ex affectuosa dilectione creasti sibi tribuens ei ut eterno bono tuo gaudente fruere tur. Sed aperte cognosco quod propter peccati culpam in te dignitatem amisit in qua locueras eam et rebellionem tibi facta guerram et delictum contra se cum tua clementia prouocauit unde factus sumus inimicus tui. Tu autem eodem excitatus amore volendo tibi generum humanum gratiose reconciliare donasti nobis verbum vnguenti sicut tui qui vere fuit inter nos et te sequeretur atque mediator et iusticia nostra qui puniuit et in se portauit omnes iniusticias et iniquitates nostras ex obedientia quam tu pater eternus intuleris tibi cum humanitatem nostram ipsum assumeret decreuisti. Inextinguibilis caritatis abyssus quod est illud cor ita durum quod si sua posset in te gratia conseruari et minime scindatur attendendo tantum sublimitatem ad tantam profunditatem atque reuerentiam descendisse quantum et qualis est humanitas nostra. Nos ymago tua sumus et tu ymago nostra propter vnguentum quam.

Primum.

homine fecisti vellando veritatem eternam cum miserabili nube ac infecta massa carnis ade. vnde procedit hoc. Solum inefficabilis amor tuus est in causa. deus quippe factus est homo et homo factus est deus. Per hunc igitur amorem inertibilem humiliter exoro maiestatem tuam omnibus viribus anime mee vt miserabilibus creaturis tuis gratiose misericordiam impendas.

Quomodo deus conqueritur de populo suo christiano et precipue de suis ministris: aliquid de venerabili sacramento corporis iesu christi tangendo. Et de beneficio incarnationis.

Capitulum ij.

Dissimus ergo deus vertes ad causam oculorum sue misericordie compellit se permittens ab humilibus lacrimis eius et humano modo loquendi: sancti desiderij suis suis alligari respondendo coque rebat et ait dulcissima filia mea laetissime tue me compellunt ex eo quod excellentissime caritati mee sunt unitate et amore mei sunt effuse: nec non et anxia desideria tua me ligant. Sed aspice per amabilem sponsam meam in facie coequinatum et in unum dam veluti leprosam et amore pro pio: atque tumefactam ex auaritia pariter et superbia illorum quos vbera sua lactant qui sunt vniuersale corpus christiane religionis. Ne est am corpus ecclesie mee mysticum: p

ecipue loquor de ministris ipsius ecclesie qui suggestentes eius vbera sua dulcissimo lacte nutriuntur. Nec si solummodo palcantur et aluntur ab ea: verum ad huiusmodi mamillas eius: tenere debent et ex his alere corpus vniuersale christiane religionis ac etiam infideles qui tenebris infidelitatis in veritate delictis vellent vbi velle membrum ligare se corpori mystico ecclesie suae etc. Considera cum quanta ingratitude tenebrosa et ignorantia damnabili manibus immundis lac huiusmodi dulcissimum ipsius electe sponse mee pariter et vniuersi mei sanguis ministratur ab eis: et cum quanta presumptione et irreuerentia recipitur ab alijs. vnde illud quod in se veraciter est vita et vitam igne fumentibus exhibet: ipsi qui ministrant indigni et indigni: fumentibus in inditium est atque mortem. Preciosus iste sanguis filij mei vniuersi: mortis atque tenebrosam me datum abstulit et confudit vnam dolucem et veritatem. Omnia circa salutem et perfectionem hominis necessaria prodestus iste sanguis operatus est vniuersam indispotio recipientis non impediatur. Quia si aut vitam exhibet et animam omnigratia vocat et ornatur modicum vel habundanter iuxta dispositio nem et affectus illius qui recipit ita mortem inserit illi qui viuit iniquus. Non ex defectu sanguinis nec ex defectu ministro si forsitan esset in eodem peccato sine maiori sed ex defectu proprio. Quia nullus minister

Tractatus.

de defectus contaminare potest nec in
quinare sine minuire gratia; et vir
tutem ipsius pretiosi sanguinis. Non
nullo modo nocet illi cui tribuitur
sed sibi met ministranti valde nocet
et detrimento culpe postquam ama-
rissima pena sequitur nisi culpa; ip-
sam vera contritio cordis atque di-
splicetia sui peccati delere studeat.
Hoc ergo venerabile sacramentum
valde nocet illi sicut dixi qui reci-
pit indigne non ex defectu sangui-
nis vel ministris sed ex defectu sue
male dispositionis quod cum magna
miseria mentis et corporis et imun-
ditate atque crudelitate contra se pa-
riter et proximum ita processit. Si-
bi crudelis extitit cum abstulit a se
gratiam sub pedibus affectus huius
pretiosi sanguinis conculcando fru-
ctum quem a sacro baptismo trahe-
rat quod tunc ablata fuerat virtute san-
guinis huius originalis peccati ma-
cula quam incurrit cum a suis pa-
rentibus est conceptus. Et ideo ver-
bum unigeniti filij mei donati vo-
bis quod tota massa generationis hu-
mane corrupta fuit in transgressioe
primi parentis vestri ade. Et ideo
vos omnes veluti vasa formata de
tali corrupta massa corrupti fuistis
et ad vitam eternam inhabiles et in-
epti unde propter hoc altitudines
supremam iungi et uniri volui cum
vestre vilitatis humanitate: ut re-
medium adhiberem humane gene-
rationis morisere corruptioni et ita
recuperaret gratiam quam ex cul-
pa sui peccati perdidit. Cum er-
go in me pena cadere non possit et

de culpa diuina mea iusticia pena
omnino requireret: neque purus homo
per se satisfacere quoquo modo suf-
ficiens vel idoneus erat eo quod illa
culpa perpetrata fuerat in me qui
sum infinita bonitas: et homo debi-
lis pauper et imbecillus: ex solvere p-
se nequibat ut iam dixi paterna ca-
ritate coactus: verbis mihi cocter-
num vestitum eiusdem vestre natu-
re vestimento nisi vobis ut in ipsa
massa corrupta. primi parentis ve-
stri qui peccauerat exsolueret illa
pena quam exigebat iusticia diui-
na. Et ita tollendo supra dorsum
eius penas acutissimas usque ad mor-
tem crucis obprobrosam satisfactum
extitit iusticie diuine pariter et affe-
ctuose caritati paterne que cum in-
estimabili misericordia satisfacere
voluit pro culpa commissa hominem
gratiosae disponendo ad felicitatem
illam eternam ad quam ego creau-
eram cum. Itaque humana vestra na-
tura diuine nature coniuncta et vni-
ta sufficientissime satisfecit pro to-
to mundo et vniuersa humana ge-
neratione. Non tamen ex pena tol-
lerata solus in vestra natura finita
et incorrupta massa supradicta sed
virtute deitatis eterne que fuit et e-
infinitae potentie. Hac ergo unione
contracta vtriusque nature sacrifici-
um sanguinis vniuenti filij mei gra-
tanter acceptant coniuncti et vni-
tati eterne deitati et igne diuine carita-
tis crucis que vere fuit vinculum
illud quod in cruce detinuit eum in
cruce suspensum et affixum. Et hoc
ergo modum et non aliter humana

Primus.

natura vestra satisfacere potuit hu
inmodi culpe v3 virtute diuine na
ture. Et ita sanies abluta 2 abluta
fuit illius transgressionis atq3 cul
pe prima vestri parentis ade rema
nente solu in modo signo siue somi
te v3 inclinatione naturali ad pec
candum cum alijs defectibus qui
sustinentur in corpore veluti etia
trix que remanet ex vulneribus ho
mini liberato. Ita culpa transgre
sionis ade que letalem sordem atq3
miseriam 2 inclinationem humano
generi produxit in vobis est opera
ta sed magno superueniente medi
co v3 vniuerso filio meo perfecte cu
ratus est egrotus amaram absorbe
do medicinam quam homo per se
bibere non poterat q3 nimis erat i
becillis effectus atq3 debilitatus 2
infirmus directe fecit vti solet age
re nutritrix quando paruulus infirma
tur que pro ipso medicinam abser
bet amara pro eo q3 e fortis 2 adul
ta: puer vero nec sumere neq3 colle
rare posset amaritudinez huiusmo
di medicine. vnde tulit ipse tanq3
bailula siue nutritrix operante fortitu
dine atq3 magnitudine veritatis: na
ture vestre medicinam amarissimam
crucis 2 penose mortis vt vos velu
t i puerulos imbecilles 2 ex culpa v
bilitatos 2 infirmos sanaret 2 habe
retis vitam 2 integram incolumita
tem. Remasit ergo solummodo signu
originalis peccati qd apertibus ve
stris in conceptu extraxistis. Quod
vtriq3 signum etiam ab anima tolli
tur quous non ex toto v3 in sacro
baptismo qui virtutes habet: 2 gra

tie vitam exhibet in efficacia glorio
si atq3 pios sanguinis huius. Qu
n. a anima recipit ab ecclesia sancta
baptismum: aufertur ab ea pecca
tus originalis infunditurq3 sibi gra
tia: 2 sones peccati v3 inclinatio ad
peccandum ab originali peccato p
cedens: atq3 remanens veluti etia
trix ex vulnere sicut iam dixi debi
litatur ita q3 si anima voluerit po
test optime refrenare. Tunc huius
modi vas anime dispositum est ad
recipiendam 2 augmentandaz in
se gratiam habundanter 2 modice
vt ei placet exercere siue disponere
semeti ipsam cum affectuoso deside
rio seruendi mihi pariter 2 aman
di me. Simili quoque mo se dispo
nere potest ad malum sicut ad bo
num non obstante q3 in sancto ba
ptismo gratie receperit infusionez
vnde tempore discretionis adueni
ente ppter arbitrij libertatem qua
votaz est a me gratiose quilibet po
test operari bonum siue malum vt
a sua mera processerit voluntate. Et
est talis taraq3 libertas ista qua vo
tat⁹ est homo 2 ita factus est fortis
virtute sanguinis hui⁹ preciosi q3
omnes alie creature quecuq3 non
valeat eum etiam ad minimaz cul
pam alicuius peccati compelleri ni
si sponte consentire voluerit. Abla
ta namq3 fuit ab eo seruitus atq3 li
bertati donatus in sacratissima pas
sione dilectissimi filij mei vt prope
sensualitati dominaretur. 2 eternaz
felicitatem obtineret ad quam euz
ita gratiose creauit. O miser atq3 mi
serabilis ho qui dilectaris i peccato

Tractatus.

rum scilicet luto morari tanq̄ ani/
mal immundum ⁊ velud ingratus
agnoscere negligis vel non vis tan/
ta beneficia que tibi gratis con/
cessi. Ultra recipere non poteris o
mnia creatura mea circumdata dā
nabili atq; tenebrosa ignorantia.

Quomodo culpa puniatur acris/
us post yhesu christi passionem q̄
ante. Et quomodo deus permittit
mundo sapere misericordiam ac est
am ecclesie sancte mediante oratio/
ne atq; tolleranti alaborum seruo
rum suorum.

Capit. xv.

Uolote nosce filia mea q̄ pro/
pter gratiam hominibus a
me factam non solummodo pro pri/
ma creatione sed quoniam eos i san/
guine filij mei recreavi ⁊ reforma/
ui restaurando eos ad gratiam ex
peccato iam deo deperditam non
volentes eam a me gratis humil/
liter ⁊ recognoscere sed ingiter am/
bulando pertere de malo in peius
⁊ de culpa in culpam me cum inu/
riis offendentes ita gratias meas
vilipendendo de quibus nō solum
erga me sunt ingrati verum aliquā/
do reputant a me recepisse cōtume/
liam quemadmodum si aliud eis
optarem q̄ sanctificationem ipso/
rum. Incomparabiliter punientur
acris ⁊ maiori pena cruciabuntur
ex quo redempti sunt glorioso san/
guine filij mei q̄ ante redemptio/
nem. Quia proculdubio valde cō/
tinentens est ut ille qui plus accepit
a multis obligetur et a quo recepit

homo quispe multum mihi obligat
batur ex eo q̄ cum nō esset eū crea/
ui ita nobiliter v; ad ymaginem ⁊
similitudinem meam vnde mihi te/
nebatur exhibere laudem ⁊ hono/
rem. Sed eam abstulit a me quan/
tum in eo fuit ⁊ sibi met impendere
voluit propter quod obedientiam i/
unctam a me damnabiliter est trās/
gressus ⁊ inimicus mihi factus est.
Ego vero cum humilitate vestrurē
⁊ vici superbiam eius diuinam v;
humillando naturam ⁊ illam vni/
ui humanitati vestre ⁊ a seruitute;
diabolica liberatas restitui eos in
potestate libera. Et non solumō li/
ber; hoīem esse fecit; si bñ p̄sideras
hō scūs ē de? atq; deus scūs ē hō ex
vniōne diuine nature cū humana.
Hōc ē vt itq; donū vnum valde sin/
gulariter excedēs alia dona q̄ acce/
perūt hoīes: thesaur; dico sanguis ē
quo sunt ad grām recreati. Itaq;
vide q̄to magis obligant; post redē/
ptionem q̄ an. Obligant; n. asserre
mihi gloriā ⁊ honore sequēdo vesti/
gia scarnati p̄bi filij mei dilectissi/
mi. Et tūc i dilectōe vera mei atq;
primi debitū valde gratum ⁊ acce/
ptabile pr̄bitū vt supius ē exp̄s/
sūz. Si hō n̄ agūt ita q̄ multū obli/
gāt; maiori p̄tītōe digni sunt. In/
dubitāt; ergo diuina iusticia mea
p̄tiet eos eterna dānatiōe. Quare
maiori pena cruciat vnus xp̄ianus
iniquus q̄ vnus paganus infidelis
⁊ ignis infernalis amplius cum cru/
rit ⁊ vt ita dixerim absq; consum/
ptione consumit erigente diuina
iusticia. Nam exterius ignis afflic

Primum.

sit et vrit et interius vermis p̄cie ta
desicere facit eos. Neq; cōsumpti de
ficiunt eo q̄ illi qui sunt in tali dā/
natione p̄pter aliqua tormenta mi
nime perdidit esse ita q̄ omnino des
ficiant. Unde noueris q̄ ipsi mortē
inuenire poptāt: et illam habere ne
queunt q̄ desicere nō possunt quā/
tum ad esse simpliciter licet ex cul
pa sua perdidit esse quātum ad
gratiam. Itaq; proculdubio culpa
punitur amplius atq; grauius et
quo redemptio vestra facta fuit p̄
effusione huius preciosi sanguinis
filij mei q̄ ante q̄ plus valde rece
perunt. Neq; videtur q̄ velut isen
sati perpendant tantam miseriam
suam q̄ n̄ inis insipienter. mihi fa
cti sunt inimici cum ego gratiose re
conciliassem eos in sanguine, dle
ctissimi filij mei. Unum tamen assu
mendum ego te docebo remedium
quo diuine iusticie placabitur ira.
vzmediantibus amicis meis in quā
tum ipsi me compellant et inducāt
cum deuotis et lachrymosis oratio
nibus et eorum ignito desiderio li
gere contentur diuine iusticie ma
nē. Tu cernis aperte q̄ isto ligami
ne me ligasti tunc quod vtiq; li ga
mē ipse tibi tribuit quia vere cupio
mundo facere misericordiam. Et tō
mentibus amicorum tuorum in
fundo sanem ingentem et ignita ve
sideria circa meum honorem atq;
sa ueram animarum vt inclinatus.
Immo compulsus ab eorum deuo
tas orationibus temperare studeā
iram iusticie mee diuine. Assumas
ergo lachrymas vna cū sudore tuo

similiter et alij sui mei faciūt et han
riag eas a mari mee diuine carita
tis et cum eis abluisse faciem valde
maculatam amabilis sponse mee.
Quia tibi promitto q̄ isto reme
dio cooperāte sibi pulchritudo pri
stina restituetur cum pace deside
rabilis: v3 orationibus continuis et
deuotis sudoribus atq; lachrymis
amicorum meorum effusus ignito et
anrio desiderio. Et non in gladio si
ne cū vera nec hostili crudelitate p̄
cedendo. Et ita desiderio vestro sa
tisfaciam v3 aduersa plurima tol
lerando et cum lumine vere patie
tie tenebras illuminabis iniquorū
hominum. vos vero nullo modo ti
meatis eorum persecutiones inu
stas: ego nāq; pugnabo pro vobis
nec vnq; in aliquo deficiet indigen
tis vestris mea diuina puidētia.

Qualiter hec anime plus de di
uina bonitate cognoscendo nō erat
contenta solum modo pro christia
no proprio rogare ac ecclesia san
cta sed orabat etiam humili me p̄
vniuerso mundo.

Capit. xvi.

Tunc anima cum agnitione
maiori consurgens et ingenti
gaudio letabunda diuine maiesta
ti assabat valde confortata super
diuina spe quam assumpserat in di
uina misericordia tum etiam pro
pter amorem ineffabilem quem in
telligendo gustabat attendens q̄
ex affectuoso desiderio atq; p̄na ca
ritate mot^o de^oio creuerat hoib^o

Tractatus.

gratiose facere misericordiam non obstante quod inimici sui facti fuissent Et ideo modum suis amicis impendebat et vias ostendebat quomodo possunt ei facere sanctam violentiam et iracundiam iusticie diuine placere. valde letabatur etiam omni timore perdito ex quibuscunq; mundi persecutionibus attendendo diuini esse secum et pro se pugnaturum. unde multum angumētabatur ignis desiderii sancti intantum quod animo quieto mini me remanebat: Imo cum sancta fiducia pro toto mundo misericordiam instanter et humiliter a domino postulabat. Et quibus in se eūda petitione sua contineretur salubre bonum et utilitas christiano/rum et infidelium in reformatione sancte matris ecclesie nihilominus veluti famelica et sitibunda dilatabat orationem ad vniuersum orbem iripsemet de eā expetere faciebat unde vehementer exclamando dicebat. O deus eterne piissimos oculos tuos ad oculos tuas tanq; patris vere bonus misericorditer aperiri. O blecro non differas ultra mūdo facere misericordiam quia mi videtur ex toto deficere priuat^o vntone tue caritatis et proximi sui. Non n. alterutrum inter se diligunt amorem realiter fundato in te.

Quomodo deus conque rebatur de populo suo precipue propter amorem proprium qui regnat in eis cōfortans ipsam animam ad orationem et lachrimas.

Cap. xvij.

¶ Tunc erga salutem animarū velut ebrius piissimus dominus ampliozem amorem atq; dolorem in hac anima succendebat: aperte monstrando euz quanto dilectionis affectu creauerat hominem prout iam supra aliquantulū habetur. Et iterum ait. vide filia qz iniustitiam me quilibet me percutit offensionibus iniquis euz ego creauerim eos euz estimabili dilectione et eos gratiose dotauerim infinitis donis non ex aliquo debito sed ex gratia mea solūmodo paterna et liberali. Consi dera nunc innumera peccata et vitia quibus me fugiter offendunt et precipue cum abhominabili atq; detestabili amore proprio vnde procedunt omnia mala. Cum hoc amore perverso totum orbem venenauerit. Quia sicut amor erga me cunctas virtutes in se continet illas per effectum operis effundendo in proximo vt ostendi tibi sic amor proprius in se continet omnia mala quod si dicitur est in superbia sicut amor erga me fundatur in humili caritate. hoc vero malum creatura mediante perpetratur quod separati sunt a vera proximi caritate: quod me non dilexerunt neq; proximum diligunt. due nāq; dilectiones iste cōnere sunt ad inuicem et vnitē. Ideo dixi tibi quod omne bonum et omne malum proximo mediante patrabatur. Multifarie valde cōqueri possum de creaturis meis. Nam a me non habuerunt nisi bonum et ipse mihi retribuunt odium operando multa mala. Tū iam dixi tibi quod propter lachrimas am-

Primus:

corum meorum atq; deuotas hu-
militer effusas orationes iracundia
deuina placaretur & idem assertiue
confirmit. Tu igit & alij serui mei si-
tis obutare solliciti cum orationib;
assiduis atq; desiderijs ignisferis
amarissime volentes de culpis & of-
fensis contra me factis & de anima-
rum damnatione vt illi possint eua-
dere iudicium eterni supplicij.

Quomodo nullus man⁹ dei eua-
dere potest vbi sumus vel per mise-
ricordiam vel per iustitiam.

Capi. xvij.

Noucris igitur indubitanter
q nemo potest euadere ma-
nus meas. Na ego sum ille qui sum
vos vero non estis a vobisipsis nisi
quatum a me recepistis esse vestra
qui sum creator omnium que sunt
excepto peccato qd omnino nihil e
& ideo nullo modo processit a me:
quare non est amari digni. Ex hoc
igitur execrata creatura mea mise-
rabiliter offendit qz diligit qd ama-
re non dz: v3 peccatum & me sume
bonum odit a quo recepit esse suz
cum alijs infinitis gratis in hoc ee
fundatis a me sibi paterna caritate
gratiose concessis. Si ipsi nequeunt
vllatenus effuger manus meas qz
vel a iusticia punietur vel a miseri-
cordia saluabunt. Igit aperte oeu-
lum intellectus & vide manum me-
am & aperte cognosces huiusmodi
rei veritatem. Tunc ex obedientia
sumi patris cleuans oculum in ma-
nu sua videbat vniuersum orbem i

clusum. Et ait illi dominus. Opti-
me nuc vides qz nemo potest a me
quomodolibet auferri & sicut faz vt
ri vel in manu mea sunt per iusti-
ciam vel per misericordiam. Ame na
qz creati sunt vniuersi & ea que feci
no odi sed affectuose diligo. Et ideo
non obstantibus ipsorum iniquita-
tibus ego dispono eis misericordia
ipendere gratiosaz humilibus a mi-
corum meorum orationibus inter-
cedentibus. Et ita petitionem tuaz
effectualiter adimplebo que cum
tanta cordis amaritudine pariter
& amore rogasti me.

Qualiter h anima bferio igni
to succensa cupiebat a se sudorem
sanguineum emanare & se redargu-
ens orationem pro patre suo facie-
bat.

Capi. xix.

Tunc anima passuetuz a mo-
ris ebria: quasi non esset in
se igni sancti sui desiderij crescente
stabat veluti beata pariter & dolo-
rosa. Beata quidem erat ex vnione
perfecta quam in des fecerat gusta-
do sue bonitatis a multitudine &
quasi suffocabatur in ipsius ineffa-
bili misericordia. Dolorosa vero co-
siderando viuam bonitatem ita
damnabiliter offendi. Cui gratias
vberes agebat aduertens ei mani-
festata fuisse peccata delinquentiu
hominum vt affectuosa caritate co-
pula cum maiori sollicitudine san-
ctum desiderium augmentaret in
desesse. Percepit igitur in eterna
deitate sensu anime sue mirabili

Tractatus.

modo renouari. Et ea tantum excre-
uit sanctus et amorosus ignis qui que
sudorem abundanter effusus a cor-
pore propter nocentiam ab anima
sibi factam que tota succedebatur
amore diuino ipsa contempnebat ex
vehementi desiderio quod habebat ut
illi loco sudor uini sanguinis ema-
neret. Perfectior enim erat unio
quam tunc anima fecerat in deo quod
sit unio corporis et anime. Ideo cor-
pus laboriose multum affligeba-
tur. Anima non semetipsum argue-
bat dicens. O anima mea missella
totam vitam tuam cum tempore ti-
bi gratiose concessio multum inuti-
liter erpendisti; immo potius per-
didisti. Et ideo tot et tanta dampna
et innumerabilia mala non solum in
ecclesia sancta; verum etiam per uni-
uersum orbem occurrerunt comu-
niter ac etiam in particulari. Un-
de volo te cum sudore sanguineo in
presenti remedium adhibere. Terser
enim hic anima bene mandauerat
memorie doctrinam optimam quam
ei veritas eterna; tradiderat ut
semetipsum agnosceret atque diuinam
in se bonitatem nec non et oportuna
remedia pro reparatione totius orbis
ad placandam iracundiam iustitie
diuine ut cum humilibus continua-
tis atque sanctis hominibus. Pro-
pter quod hic anima vehementi
compulsa desiderio ualentius insur-
gebat et appetens intellectus oculi-
sum attentis oculis in carita-
te diuina; ubi lucide cognoscebat
atque degustabat quod obligabatur
amore in uentile procurando gloria;

am et laudem diuini nominis in salu-
tem animarum. Et ad hoc uidebat
et intelligebat uocatos esse uel ser-
uos. Et precipue ueritas eterna uo-
cabat et elungebat anime sue patres
que offerrebat in conspectu diuine
maiestatis ipsam instantissime uere-
cans ut ei laudem gratie singularis
infunderet uignaret ad perseuedam
in omnibus in ueritate uoluntate
ipsum eterni uestris.

Quomodo sine tribulationibus
cum ueritate portatus nemo potest
deus placere. Cap. xx.

Primum ergo deus tercie sue
petitis ni respondendo; ut de
fiderio salutis patiens anime sue ait
ei. Filia carissima patre anime tue
uolo cum omni sancta sollicitudine
salutem animarum inuadere proque
re in quo proculdubio mihi ual-
de complacere; hoc autem ipse sine
tu uel alius quicquam pericere non
uolueret a his persecutione et tribu-
lationibus quod plurimis; ut iam tibi
dixi prout mihi concedere placebit
et impedire cognouero. Sicut enim
optatis; honorem uidere meum in
ecclesia sancta sic in corde uestro co-
cipere debetis affectum amore mel-
tollerandi cum uera patientia que
cum concessero. Et in hac experien-
tia uidebitur utrum honorem me-
um in ueritate et requiratis; et ipse
tene erit amabilis filius meus. Et
una cum alijs amictis meis ipse quod
requiescet supra peccatis uenerit si
lij mei de quo uobis potest fieri ut

Primum:

Incolumes pervenire: valeatis ad gloriosum finem atq; terminuz ad que vos ego gratiose creavi. Vbi recipietis fructum omnium laboruz quos amore mei cum patientia portaveritis. Itaq; tollerate viriliter quia non sunt condigne passionibus huius brevissimi temporis ad futuram & eternam gloriam: ad quam vos introducam.

Quomodo fracta via per quam ad celuz ascendere debeamus ex obedientia ad deum potestatem de filio suo fecit per que transire possunt comoditate fideles. Ca. xxi.

Et q; ibi dicit q; ex unigenito filio meo humano generi potestatem fecerit nolo vos ignorare filii mei electi q; via per quam ascendere debeat in celuz ex obedientia & propter transgressionem ad fracta fuit & interrupta per modum q; nemo transire poterat & adventu pertingere durabilem. Itaq; genus humanum mihi gloriam & honorem non reprehendebat ut obligabatur: non habendo finem illum ad que ipsam gratiose creaturam & ita veritas mea minime complebatur: hoc est autem veritas mea quoniam hominem ad imaginem & similitudinem meam & magna dignitate creaveram ut ad vitam eternam veniret: ibiq; participando gustaret inestabilis dulcedinem atq; bonitatem meam. Peccatum igitur impediebat ne pertingeret ad istum felicissimum terminum: ita veritas ista non impe-

diebatur. Huiusmodi namq; peccati culpa celum omnino clauserat atq; nunc iannam. Predicta culpa spiritus angustiarum tribulationem atq; molestiarum homini germinavit. Sicut enim homo mihi rebellis extitit in semetipso subito rebellionem invenit. Caro contra spiritum illico rebellavit & impugnavit. Et innocentie statum amittendo effectus est veluti animal immundum & etiam alie creature facte sunt ei rebelles ubi pleure fuissent eius obedientie subditie si se conservasset in dignitate qua creaveram & collocaveram eum. Sed quia se conservare noluit meam obedientiam offendendo mortem eternam corporis & anime proculdubio meruit. Unde post hoc illico fluxus quidam iniquitatis inno tempore plenus valde periculo se profudit qui suis vndis ingiter allidit eum cum varijs afflictionibus atq; molestijs a semetipso vsq; ad adversario pariter & a mundo proccedentibus. Omnes in isto fluxu mergebantur quia nullus ex qua cumq; iusticia sua poterat ad eternam vitam ascendere. Qua mobre ego pie more paterno cupiens veritas multiplicibus obviare periculis ordiamini potestatem omnino saluarem donando vobis unigenitum filium meum ut transiret in fluxu huiusmodi possitis de periculo periculosus itaq; fluxus ista mundi periculis & tenebrosa vita. Nihil adueritis quia in obligatur amare me genus humanum & cum quia procedit ignorantia periculosa volendo

Tractatus.

potius in flumine se suffocare q̄ al/
sumere salubre remedium quod ei
gratiose conecit.

Deus idcirco hanc animam ad cō/
siderandam vici p̄s magnitudi/
nem que tenet a terra vsqz ad ce/
lum.

Capl. xxiij.

Orit etiam hunc anime domi/
nus. Aperi oculum intellectus
z videbis excecatos z ignorantes.
videbis insuper imperfectos atqz
perfectos qui me viriliter z in veri/
tate secuntur vt de perditione mi/
serorum z ignorantium caritative
condolens: z de felicitate seruiorum
z electorum meorum affectuose cō/
gaudeas. Item aperte videbis qua/
liter incedūt cunctes in lumine nec
non z euntes in tenebris. Sed itea
volo te considerare pontem istū de
quo dixi. Nam a sūmo celo vsqz ad
ardam extendit z occupat altitu/
dine sua hoc est qm̄ altitudinē diu/
nitatis terra vestre humanitatis vni/
tur. Et ideo viri q̄ a sūmo pertin/
git ad infima: v3 ex vniōne vtrius/
q3 nature. hoc omnino necessarium
extitit: volendo reficere dirruptum
iter vt ad vitam eternam pertinge
re valerent: amaritudine periculosa
vite presentis cum incolumitate trās/
nadata. Iste vero pons de terra so/
lummodo construi non poterat al/
titudinis que sufficeret ad transitū
huiusmodi fluminis vt habere pos/
set vitam. Quia v3 terra vestre hu/
manitatis ad satisfaciendum offen/
se contra me perpetrare nullo mo.

do sufficiebat nec ablucere poterat
illius culpe putredinem que quā de
vniuersum genus humanum z cor/
rupit z insecit vt iaz viri. Quoru/
it ergo naturam vestram vniri no/
stire diuine vt satisfacere posset pro
vniuerso genere humano: dum hu/
mana vestra natura tollerando pe/
nam in dilectissimo filio meo mibi
pro vobis oblato acceptaretur ī sa/
ficientissimo sacrificio virtute natu/
re diuine secum vnite. Et ita mors
a vobis auferetur z vita gratie do/
naretur. In hunc ergo modum al/
tūdo diuinitatis humiliata fuit
humo vestre mortalitatis. Et ex ta/
li vniōne perfectissima constructus
est iste sacratissimus pons z via sa/
lutifera reparata. Quare se fecit vi/
am: Ut per eam transeundo veni/
retis ad eternum gaudium vna cū
angelica natura. Sed vobis minū/
me sufficeret ad obtinendam vitam
licet vniuentus meus de se ponte
fecerit nisi per ipsum transiretis.

Quomodo sumus omnes labo/
ratores adeo missi ad laborandum
vineam ecclesie sancte. Capl. xxiij.

In supradicta sententia veri/
tas eterna demonstrabāt q̄
nos creauerat absqz nobis sed sal/
uare nos absqz nobis omnino non
vult. Quod p̄oret ergo q̄ appōnam⁹
in salutē nostre negotio bonam vo/
luntatem cum arbitrio libero tem/
pus in veris virtutibus exercēdo.
Ideo subintrā illico dicens. Om/
nes trāsire debetis per pōtē istū z p̄

Primum

quærentes indefesse gloriam et laudem nomini meo in animarum salute cum pena tollerando labores. Ipsi plurimos amore sincero dulcis et amorosi vobis secundo vestigia. Vos estis cultores atque coloni mei quos ego adduxi ut vineam sancte matris ecclesie laboraretis. Vos utique laboratis in vniuersali corpore christiane religionis a me conducti per gratiam exhibendo vobis lumen baptismi salutaris quem habuistis in corpore mystico sancte matris ecclesie per manus ministrorum quos ad laborandum adduxi sicut et vos. Vos estis in vniuersali corpore. Ipsi vero sunt in corpore mystico ad pascendum animas vestras ecclesiæ ministrando vobis in sacramentis vniuersi mei sanguinem exprimitur et spinas mortalium peccatorum atque plantando virtutem et gratiam in vinea vestrarum animarum alligata vinee sancte matris ecclesie. Quislibet homo vineam habet in semetipso: vix animam suam cuius colonus et cultor est voluntas vna cum arbitrio libero vbi visus in isto breui tempore. Transacto vero tempore nullum opus in ea facere potest necque bonum necque malum. dum autem est in tempore potest imo debet viriliter in vinea sua laborare ad quam cum adduxi. Et a me gratiose recepit iste colonus tam valida fortitudinem quam omnino nulla creatura potest auferre sibi nec enim violenter nisi sponte voluerit ac in quiete nam in sancto baptismo su

it ita fortificatus. Tunc accepit vniuersum gladium bicipitem vix amorem virtutis et odium peccati que duo reperit in sanguine. Quia amore vestre salutis et odio peccati mortuus est vniuersus filius meus effundendo preciosam sanguinem habundanter: in quo sanguine vitam habuistis in sancto baptismo. unde gladium habetis quo debetis vti manu liberi arbitrii dum estis in tempore ad euellendas peccatorum spinas pungentes atque mortiferas in anima vestra plantando virtutes. Aliter enim fructum sanguinis non haberetis ab ipsis colonis quos in ecclesia sancta collocaui de quibus iam dixi tibi quod a vinea nostrarum animarum auferrebant spinas peccatorum et infundebant gratiam in sacramentis ecclesie ministrando sanguinem. Est ergo necessarius quod prius humili contritione cordis atque displicentia peccatorum assurgas et amore virtutum et ita sanguinis huius pretiosi salutiferum fructum habebitis. Aliter enim minime posses habere nisi etiam ex parte vestra virtuosam dispositionem faceretis veluti palmites vniuersi vere viti videlicet veli christi filio meo qui ait. Ego sum vitis vera: pater vero meus agricola est et vos palmites. Et ita verus est. verus enim agricola suus a quo sunt egressa quecumque sunt in esse creata. Potentia namque mea penitus inertimabilis est. Ipsa quotidie gubernat atque regit vniuersum orbem et absque me nihil ornatum factum est. Itaque sunt

Tractatus.

Ille verus agricola qui solum me-
um vniuersum in terra vestre hu-
manitatis plantauit tanquam vitis
vt vos veluti palmites vniuersi per fi-
dem & opera hoc vite fructum assera-
tis. Ideo quicumque salutiferum fru-
ctum videlicet bonorum operum
asserre neglexerit ab ipsa vite vera
precidetur & ardeat & in ignem mit-
tetur eternum quoniam ita preci-
sus illico vite gratia amittit: veluti
palmes auste percissas & arce factus i-
fructuosus est oino & solus modo suat ad
ignem. Similis isti peccatis eorum: erigen-
tibus ita percissi morientes in culpa
mortalis mittentur a diuina iusticia
veluti inutilles in ignem eternum.
Isti colere noluerunt vineam suam
imopotius exterminauerunt pro-
prium & alienam. Nec in ea solum
obmiserunt aliquam virtutis plan-
tam immittere imo quod videtur
esse veterius inde semen gratie quod
in lumine baptismali perceperant
abiecerunt atque modo miserabili co-
culcauerunt. In quo lumine parti-
cipabant vniuersi filii mei sangui-
ni qui suauissimum vinum erant
quod vobis vis ista vera produxit.
Ipsi autem abstulerunt a vinea sua
semon istud & in cibum exhibue-
runt animalium aliquorum: videli-
cet iniquitatum diuersarum: illud
vilissime subpeditantes per inordi-
natam affectum cum quo me satis
offenderunt & semetipsos valde mi-
serabili modo damnificauerunt at-
que proximum. vos vero serui mei si-
deles inserti esse debetis vere viti:

quia tunc asseretis abundantissi-
me fructum participantis huius
vere vite humorem. Vobis autem i-
filio meo dilectissimo permanenti-
bus in me stas. Nam ego sum vnus
cum eo & ipse mecum. Si stabis cum
eo sequemini proculdubio vestigia
eius & doctrinam & ita substantie:
eius participabitis videlicet eter-
ne veritatis vite vestre humanita-
ti dum inde trahitis amorem ineffa-
bilem atque diuinum vbi fidelis ani-
ma inebriatur. Et ideo viti que par-
ticipabitis de substantia salutifere
vite huius.

Qualiter deus palmites predi-
cte vite vntos videlicet seruos su-
os putat & quomodo nullus potest
colere vel destruere vineam suam.
quin colat vel destruat illam primi
Capit. xliiij.

Tem ait dominus. Scis filia
mea quem modum ego teneo
postquam serui mei sic vnti libeter ani-
mo prompto desiderant yesu chris-
ti filii mei sequi doctrinam atque ve-
stigia: Ego puto illos a mouendo su-
perstina vt ampliozem fructum pro-
ducant & fructus eorum sit accepta-
bilis & electus & non efficitur ina-
nis atque siluester sicuti palmes viti
coniunctus putatur a culore vt me-
liorem fructum atque plus asserat.
Quod vero siluestrem viderit ad
ignem ponit. Similiter ego verus
cultor ago. Seruos meos in me per
amoris affectum in morantes ego
puto: multis variisque tribulationi-

Primus.

bus ut meliorem atq; maiorem fructum afferant et eorum probata virtus elucescat. Steriles vero precipiantur a gratia et igni comburentur. Tales enim veri sunt cultores valde bene colentes animas eorum extripantes ab eis omnem amorem propriam in me terras verentes affectus animarum eorum nutriunt et ingiter augmentant in se gratie semen quod in sancto baptismo receperunt. Et ita bene vineam propriam excolentes etiam illam proximis sui bene colunt quia non bene potest coli vna sine reliqua. Jam enim tibi viri quod omnia bona similiter et omnia mala mediante proximo perperant. Itaque vos estis coloni mei ame progressi et electi qui sum optimus laborator: vos vniens et inserens vere viti propter vniionem cum humanitate vestra factam. Diligenter attende quod omnes homines habent vineam propriam que sine medio iungitur et vnitur vinee proximi sui. Et in tantum vniuntur quod nemo potest proficere sine nocere sibi quod idem etiam proximo non operetur. Ex omnibus vobis videlicet ex tota religione christiana vniuersalis vinea constituta est eo quod estis vniiti pariter in eo ipso mistico sancte matris ecclesie vnde vite gratiam habetis. In qua vinea plantantur vitem hanc vera in vniogeniti filij mei cui vos inserti esse debetis pariter et vniiti. Si vero non cens in eo taliter inserti rebelles essetis indubitanter ecclesie sancte ac essetis ve-

luti membra putrida que precisa sunt a corpore verumtamen dum estis in tempore potestis a peccati putredine consurgere habendo recursus ad ministros meos qui sunt coloni tenentes clauis vini saluberrimi videlicet pretiosi sanguinis ab ipsa vite vera producti et egressi. Qui tante virtutis atque perfectionis est quod ex nullo defectu ministri contaminari potest vel inquinari neque potest a vobis auferri fructus ipsius immaculati sanguinis. Vinculum vero caritatis est illud cum quo ligantur cum humanitate vera et notitia salubri mei et sui. Itaque vides aperte quod omnes vos veluti colonos ad laborandum adduxi. Et nunc etiam inuito vos venio quia mundus in se defecit et in tantum vepres in eo multiplicatae sunt quod omne semen omnino suffocatur. Ita quod nullus fructum boni operis vel gratie facere volunt. Igitur volo vos esse cultores veros atque fideles. qui cum sollicitudine sancta et indefessa in corpore mistico sancte matris ecclesie pro salute fidelium quotidie laboretis. Precipue ad hoc vos eligo quod decreui mundo miserabili facere misericordiam pro quo tu tam humiliter et instantissime rogasti me.

Qualiter haec anima post aliquas dei laudes humiliter exposcit ei de monstrari per pontem ambulantes: et alios qui per ipsum ambulare volunt.

Capitulum xxv.

Tractatus.

Hec anima tunc a more diuino valde faccens dicebat exclamans. O dulcissima caritas in certis mabilis et ignifera quis ex tanta dulcedine non accendatur et uratur? Quod est cor ita durum quod se defendere valeat ut non deficiat. Tu abyssus eterne caritatis: ita phisloca pius es de tuis inutilibus creaturis quod ut ita dicam videris insanire quemadmodum si viuere non posses a his illis cum tu sis omnipotens deus noster qui nostri nullatenus indiges: et ideo de quocumque nostro modo nihil additur magnitudini tue. Et quod tu es immobilis de quocumque nostro detrimento nihil omnino demitur eterne bonitati tue. unde prouocaris obsecro ad tantam atque talem misericordiam exhibendam: Solummodo tua caritas ineffabilis hoc agit. Non quidem ex debito siue quod exgas adiutorio quod sumus vere neque et infidelissimi debitores. Si bene considero summa et eterna bonitas: ego lairo sum: tu vero pro me suspenderis atque torqueris quod video filium tuum unigenitum in cruce pro me suspensum atque clauatum: de quo fecisti potestatem humano generi sicut mihi miserrime serue tue pro palare dignatus es. unde cor meum ex vehementi desiderio atque fame tui honoris in presenti scinditur et tamen ut opto scindi non valet. In super habeo memorie quod mihi ostendere volebas qui sunt illi qui proponem incedunt et alios qui per illum ire nolunt. Et ideo si maiestati tue

placet ego libenter viderem atque te docente libenter audirem.

Quomodo pons iste tres gradus habet per quos aperte notantur tres anime status et qualiter intelligitur verbum christi. Si exaliatus a terra fuero etc. **Capitulum xvi.**

Eternus vero deus ut animam illam circa salutem animarum amplius phisloca perit atque feruentius animaret atque. Antequam pandam tibi ea que tibi monstrare dispono et id quod a me petis: volo te nosce qualiter iste pons est vtilime disposito: sicut dixi tibi quod a celo visus ad aridas extenditur versus ex unione quam humanitate vestra fieri volui. Nam de limbo terre primum hominem ego for manu. Iste pons versus filius meus unigenitus tres gradus in se continet quorum duo fabricati fuerunt in ligno sanctissime crucis. In tercio quod per se sentit amaritudinem valde molestam: versus quando potatus in cruce fuit accedente selle vermis. In his ergo tribus gradibus intelligitur poteris tres anime status ut apertius tibi subiungat primum gradus in pedibus intelligitur: quod sicut pedes portant corpus sic affectus animas. Ad fixi pedes tibi faciunt unum gradum versus ad vulnus lateris attingere valeas. Secundus tibi cordis aperte manifestat archana postquam homo super affectum pedum ascenderit incipit: iam gustare cordis affectum diligentissime considerans intellexit.

Primum.

ctus oculo eorum apertum vniuersi si-
lii mei ubi reperire potest ineffabi-
lem atq; perfectissimum amorem
vere consumatum. Consumatum i-
q; q; vos non amat ex aliqua vtili-
tate propria. Nam vtilitatem ei fa-
cere non valetis q; vnum est me-
cum. Tunc anima repletur amore
considerando se a ineffabiliter ama-
ri. Postq; ergo gradum huius ascen-
dit peruenit ad tertium v; ad os om-
ni suauitate repletum ubi reperit
pacem quietissimam ex amarissima
guerra quam prius incurerat pro-
pter offensiones eius. Igitur in pri-
mo gradu lenando pedes affectus
a terra respuit vicia. In secundo re-
pletur animam virtutibus. Sed in
gradu tertio gustat pacem. Itaq;
pons iste tres habet gradus vt ascen-
dentes primum atq; secundum per-
uenire possit ad tertium. Est etiam
iste pons eleuatus in altum quem
aqua decurrens ledere non valet eo-
q; in ipso glorioso ponte non fuit vn-
q; aliq; peccati macula. Et licet ipse
pons in altum extiterit eleuatus: ta-
men a terra fuit nullo modo separa-
tus. Scis filia carissima quando le-
uatus fuit in altum. Quando assi-
rus fuit in ligno salutifere crucis.
Non tamen separata fuit aliquo mo-
do a terra nostre humanitatis alti-
tudo nature diuinitatis. Et ideo vi-
xi q; licet in altum esset eleuatus a
terra: tamen non erat separatus ex
vnlone deitatis et humane nature.
Nemo quippe poterat incedere su-
pra pontem istum vsq;quo non exti-

tit in altum eleuatus. Et ideo dixit
ipse. Si exaltatus fuero a terra om-
nia traham ad me ipsum. Ego ve-
ro considerans q; alio modo melio-
ri trahi non poteratis: a mea pa-er-
na caritate solimodo motus vobis
eam transmissi super ligno salutife-
re crucis eleuandum et exaltandum
faciendo de corpore suo quanda-
m incidem i qua fabricaretur huma-
ni generis filius auferendo sibi mor-
tem et ei vita gratie restitueretur.
Et isto modo trahit ad semetipsum
omnia dilectionem inertibilem
ostendendo vobis: q; cor hominis agi-
lius trahitur amore q; alio modo: et
ipse vobis maiorem amorem osten-
dere non poterat q; vitam pro vo-
bis exponere violenter igitur homo
trahit ab amore nisi forte propter
ignorantiam et ingratitudinem ei-
omnino rennerit atq; resistentiam
damnabilem adhibuerit dixit er-
go q; si exaltatus esset a terra omnia
traheret ad se: et ita verum est: hoc
autem intelligi potest dupliciter.
vno modo q; hominis attractio cor-
de per affectum amoris vt iam di-
ctum est: etiam anime potentie ce-
tere sunt attracte: v; memoria in-
tellectus atq; voluntas. Congrega-
tis igitur et vnitis his tribus anime
potentis in nomine meo tunc om-
nia que facit actualiter atq; mentaliter
attrahuntur et vnuntur in me
per affectum a moris. Ideo sunt mi-
hi valde grata pariter et accepta qz
sunt in altum erecta sequendo dile-
ctionem igniferam vniuersi filij

Tractatus.

mei. Itaq; verū est quod ait: si cral-
tatus fuero a terra omnia traham
ad me quia videlicet attracto cor-
de cum anime potentis. opera cum
ea similiter attrahuntur. Secun-
do modo potest intelligi quoniam
omnia creata sunt in obsequium ho-
minis et non homo propter alias crea-
turas: imo propter me solummodo
videlicet vt mihi seruiat et affectuo-
se me diligat et toto corde suo. At-
tendas ergo qd homine sicut dictus
est attractio cetera sunt attracta dū
omnia creata sunt propter ipsius su-
it igitur expediens qd iste pons in
altum erigeretur et qd haberet cū-
am in se scalas vt agillius ad ipsum
ascendere valerentis.

Quibus lapidibus iste pons est
muratus: vnde qui per pontem trā-
sit omnino saluus est qui vero tran-
sit per fluitium vadit ad mortem.

Lap. xxvij.

Liste pons constructus est ex la-
pidibus vt venientibus im-
bibus viatores nullo modo prepe-
diantur. Nosti qui sunt isti lapides
proculdubio sunt reales et vere vir-
tutes. Qui lapides ante passionem
vntigeniti filij mei murati non erāt.
Ideo viatores impediuntur in tan-
tum qd nemo peruenire poterat ad
terminum ad quem ego creaueraz
et quā nunciatūq; per viam virtu-
um ambulare conarentur. Et dum
adhuc omnino clausus erat: clauis
n. sanguinis preciosi filij mei dilecti

filiū mundum illud appertuerat. plu-
uia quoq; diuine iusticie nō admit-
tebat aliquem pertransire. Sed ex
quo lapides isti supra corpus ipsi
vntigeniti filij mei de quo tibi dixi
me fecisse pontem volati fuerunt at-
q; contusi. postmodum ipse mura-
uit et fabricauit calcem ad muran-
dam conspergendo suo pretioso san-
guine: que calx excocta cum igne di-
lectiōnis in mente: fortitudineq; ha-
bit inextimabilem vigore diuini-
tatis eterne. Cum potentia mea la-
pides virtutum murati atq; con-
structi sunt super eum: quia nulla
virtus est que nō extiterit in eo p-
bata: et ab eo virtutes omnes habet
vitam et efficaciam. Et ideo nemo po-
test habere virtutem aliquam que
vite gratiaz exhibeat nisi solum ab
eo videlicet suam sequendo doctri-
nam atq; vestigia. Ipse murauit at-
q; plantauit virtutes tanq; viuos
lapides in edificio: firmavit et cōstru-
xit proprio sanguine suo vt omnes
fideles expedite trāsire valeant ab-
q; timore serui cuiuscunq; pluuie
diuine iusticie quia misericordia pre-
uenit. Que misericordia de celo de-
scendit in incarnatione dilectissimi
filij mei. Cum quā clauē celum fuit
apertum. Solummodo cum clauē
sui preciosi sanguinis. Itaq; videre
potes hunc salutiferum pontem eē
constructum atq; muratum ac eti-
am cooperatum ineffabili misericor-
dia. Super quo viridarium mee ecclesie
sancte velut apotheca consistit in
qua panis vite ministratur esuriē.

Primum.

tribus et sanguine precioso scientes abundantissime potantur ne viatores atque peregrini veluti fessi desiciant in via. Et ex hoc ordinavit affectuosa mea paterna caritas ut vobis corpus atque sanguis vniuersi filii mei quotidie ministraretur qui verus deus et verus est homo. Cum vero pertranseritis pontem peruenietis ad ianuam que tamen ianua idem est et pons per quam omnes vos indubitanter oportet ingredi. vnde dicit in euangelio. Ego sum via veritas et vita: qui vadit per me non ambulat in tenebris: sed habebit lumen vite. Et alibi dicit: idem. Nemo venit ad patrem nisi per me. Et ita se veritas habet. Nam est via veritas et vita. Et si bene meministi itaque tibi monstrari quod est via sub forma pontis. Et quod necum est vnum qui suus eterna veritas: quod qui sequitur eum in veritate perambulat. Est insuper vera vita quod qui sequitur veritatem istam vitam gratie recipit: neque fame perire potest quod veritas se vobis exhibuit in cibum: neque potest in tenebris ire quoniam ipse vera lux est omnes hominem illuminans omni mendatio priuatus: imo cum veritate sue lucis irritauit et ad nesciuam omni no mendaciam aduersarij eorum quod deceperat eam. Quod utique diaboli mendacium iter ad celum vobis irrupit veritas vero reparauit: illud ut iam dixi fabricando precioso sanguine suo. Igitur omnes qui viam istam in veritate secuntur utique sunt

veritatis alumni quod veritatem imitantur et per portam veritatis intrantes ad mare pacificum vniuersum cum hac eterna veritate portam pariter et via felicissime perueniunt. Qui vero declinat et omnino testuit hanc viam saluberrimam ambulare: vadit infra per fluminis aluicam: vbi non est via constructa lapidibus: sed aqua proceosa decurrens. Et quia nullum est tibi sustentaculum sine subsidio nullus inde transire potest quin ab aqua submergatur atque suffocetur. Tales proculdubio sunt huius mundi deliciae: status et oblectamenta sue vanitatis eo quod affectus hominis super vino et angulari lapide non est collocatus: imo verius in creaturis et alijs vanitatibus est extra se positus illas inordinate amando atque possidendo: similitudinem habent cum aqua quotidie decurrenti. Similiter et homo vna currit cum illis singulis diebus infalibiliter vnam dictam agit ad mortis terminum properando. velle utique semetipsum conseruare ne curreret ita vna cum rebus quas diligit. hoc autem est eis penitus impossibile: quia neque se neque sua multo tempore conseruare potest. Statutum est. n. hominibus indubitanter scilicet mortem: etiam ea que possidet necessarium est omnino relinquere. Quia vel ipse per mortem auferretur eis: vel illa per ordinationem sine permissionem meam auferretur eis. Isti me dactum imitantur: ideo merito filij

Tractatus.

diaboli nominari dicit qui mendax est et mendacii pater. Et quod transiit per mendacii portam eternam incidunt iustissime damnationes. Nunc autem offendi tibi veritatem atque mendacium versus viam meam que veritas est: et viam diaboli que mendacium in se continet.

Quomodo per viam dei versus per pontem istum ac etiam per viam contrariam versus per flumen cum labore transitur. *Capitulum xxvii.*

Licet sunt due vias per viam quam cum difficultate transitur. Attende diligenter hominis ignorantiam et affectatam eius cecitatem qui viam habens expeditam atque salutarem: vult ambulare per flumen ad interitum. Via vero mea tamen consolationis est electis meis ambulans in ea quod omnis amaritudo efficaciter eis valde dulcis et omnia pondera leuissima. Qui licet adhuc habitent in corpore tenebroso lumen inveniunt: atque mortales existentes vitam inveniunt immortalem vegetando per amoris affectum cum lumine fidei veritatem eterna: quod mittit refrigerium inextinguibile cum eis qui fideliter amoris mei laborant valde namque sum liberalis et gratus atque iustus unicuique retribuens iuxta merita sua. Quare nullum malum est impunitum nec aliquod bonum aliquando remanet irremuneratum. Jocunditatem vero quam habet ambulans in veritate: per vi-

am istam lingua tua narrare non valet: nec auris audire: nec oculus videre pro eo quod etiam in vita presentis participando gustat illud ineffabile bonum quod ei preparatur in vita durabili. Ergo vere stultus est ille qui bonum huiusmodi recusat: et potius eligit in hac vita miserabiliter aram inferni gustando recipere tendendo per viam fluminis in qua cum angustioso labore perambulatur absque refrigerio vel aliquo bono: quod propter eius culpam et iniquitatem omnino privatus me qui sum eternum atque summum bonum. Ergo rationabiliter vos electi mei statis in amaro dolore cordis propter offensas quas iugiter ab homine recipio et ex compassione sue vanabilis ignorantie cum qua me graviter offendi in detrimentum imo damnationem animae meae. hoc nunc a vobis accepto gratanter et ita volo vos agere. Nunc vero vidisti atque comprehendere potuisti qualitatem et dispositionem huiusmodi salutiferi potius ad declarationem eius quod tibi dixeram quod pontem humano generi feceram ex unigenito filio meo. Et ista veritas est aperte tibi patefacta ut iam dictum est.

Quomodo iste pons cum ascendisset ad celum die ascensionis non tamen se a terra separavit.

Capitulum xxix.

Postquam autem unigenitus filius meus ad me rediit quadra-

Primus.

gestimo die post eius gloriosam resurrectionem iste pons eleuatus est a terra: vsq; a conuersatione corpora li mortalium et ascendit in celum virtute diuina sedens ad dexteram patris eius eterni prout angelus ipsa die ascensionis eius discipulis ait qui mente suspensi stabant ex eo qd eorum corda in celum ascenderant vna cum ipso filio meo dicēs. Non expedit vt hic ultra moremint qm̄ iste dominus x̄hs ascendit in celos et sedet ad dexteram eterni patris. Cum ascendēs in altum ad me cor poris suo redisset: qd nunq; ex diuinitate discessit: ego misi magistrū optimū humano generi: vsq; spiritum sanctum qui venit cū potētia mea et cum sapientia verbi mei pariter et cum clementia suamet: vsq; eiusdem spiritus sancti. Qui spiritus vnum ē mecum et cum vnigenito meo. vnde confirmatū vīam atq; doctrinam quam ipsa mea veritas in mūdo reliquerat et aperte docuerat. Et ideo licet humana conuersatione discesserit a mūdo: remansit ibi saluberrima doctrina sua pariter et vere virtutes que sunt velut vitæ lapides fundati et constructi super ipsa doctrina sua que vobis est certissima via facta pro salute mundi ab isto ponte glorioso. prius ipse cepit vīam istam inchoare conuincantibus virtutibus dādo vobis doctrinam istam exemplo et opere magis q̄ verbo imo plus incepit opere facere q̄ verbo docere. Doctrinā huiusmodi clementia sancti spiritus vales confirmauit: mentes discipulo

rum virtuose roborando vt animatiarent atq; constantissime faterentur in vniuerso mūdo veritatem et vīam istam doctrinā: vsq; x̄hu christi filij mei publice mundum arguendo et suis infidelibus atq; falsis iudicibus de quibus alias apertius tibi pādā. Ista vero volui tibi narrare ne forsitan in mētibus aliquorum error valeat exoriri dicentis. Zpte fatemur qd de x̄hu christi corpore factus est humano generi pōs ex vntone nature diuine cum humana: sed iste pons ascendit in celum discedens a vobis. Ipse vobis erat apertissima via salutis efficacissime vos docendo veritatem et omnes virtutes verbo pariter et exemplo. Nunc autem vbi possumus exemplum inueniri vel vīam inuenire: Respōdet talibus. lucidissima doctrina sua confirmata fuit a spiritu sancto per apostolos: in sanguine declarata martirum innumcrabilium: lumine sanctorum doctorum illuminata: quā apertissime declarant et publice confitentur. Et hæc etiam euangeliste spiritu sancto repleti vobis fide plenissime faciunt etiam per publicis instrumentum. Omnes apertissimuz et acceptabile testimoniū exhibent in corpore mistico sancte mīris ecclesie christiane veritati velut incerta clarissima super candelabro posita vt vīam veritatis ostendant que vere conducit ad vitam. Et illi non solum verbo docuerunt imo per experientiam in semetipsis apertissime demonstrant. Itaq; quicunq; voluerit vti ratione salubiter de ta

Tractatus.

li veritate potest informari nisi voluerit ab amore proprio damnabiliter errecari. Indubitanter ergo noueris q̄ verissima sua doctrina remansit in mundo veluti nauis tutissima vt animas eruat a procelloso mari z incolumes adducat ad felicissimam portum eterne salutis. Itaq; prius humano generi feci p̄ditem ex vngento filio meo actualiter in mundo conuersando cum hominibus. postea vero ab actuali conuersatione sublato remansit in mundo loco pontis via saluberrime doctrine sue que doctrina condita est a potentia mea cum sapientia dilectissimi filij mei z cum clementia sancti spiritus. Potentia dat virtutem omnibus imitantibus huiusmodi viam: sapientia vero eis lumen infundit ad agnoscendam veritatem z amor infunditur a spiritu sancto qui penitus auferat ab anima primum a morem sensitiuum z solam modo remanet amor virtutum. Quo libet ergo modo sine per actualem in mundo conuersationem vel per doctrinam veraciter ipse via veritas est z vita. Que via est ille pons qui vos adducit ad celestem altitudinem. Et hoc exprimere voluit vbi dixit. Exiit a patre z veni in mundum: iterum relinquo mundum z vado ad patrem z veniam ad vos etc. Quasi dicit at pater meus me misit ad vos faciendo me pontem vestrum vt incolumes euadatis a finimine damnationis z peruenire possit ad viam eterne salutis. postea subiecit. Non vos relinqua ophanos

vado z veniam ad vos z mitto vos bis paraclitum. Quasi dicat. Ego vadam ad patrem z ad vos veniam q; v; spiritus sanctus adueniens qui paraclitus dicitur apte vobis ostendit me viam veritatis in vobis confirmando verba salutaria que docuit vos. promittendo se rediturum verum dixit q; spiritus. s. venit cuius potentia mea cum sapientia filij mei z cum clementia eiusdem spiritus sancti: vides ergo q; redijt non quidem actualiter sed ex virtute: sicut iam dixi significando z illuminando viam doctrine sue. Que via verificari non potest neq; violenter auferri volentibus eam imitari z per eam ambulare: q; stabilis atq; firmissima procedens a me qui sum immobilis z non motor. viriliter ergo debetis per istam viam ita saluberrimam ambulare sine quacumq; tenebrosa nube sed cum lumine fidei que p̄ principali vestimento vobis exhibetur in sancto baptismo. Nunc ostendi tibi plene declarando pontem actualem atq; doctrinam que vnum est eius ipso ponte. Et ignoratis vbi ostendi quis via huius patefecit in veritate z vbi morantur illi qui docent eam narrando q; erant apostoli euangelice: martires: p̄fessores atq; sancti doctores in corpore mystico sancte matris ecclesie: veluti lucerna sp̄dida collocati. Itē ostendit quomodo veniē ad me redijt ad vos in corporali presentia s; virtute sp̄tuali v; adueniente sp̄u sc̄o sup̄ apostolos z alios fideles discipulos. Quia cum presentia sue manifestis non veniet vstra: nisi cum vltima die

Primus.

inditū veniet i maiestate sua z dicit
na potestate mea iudicat nr^o orbē:
vt electos i aīa cū suo corpore pla/
boibus coz eterna mercede remu/
neret. Reprobos sō qui male viue/
re decreuerūt i mūdo cū demonib⁹
in inferno ppetuo cruciandos igne
pdenet. Nunc ego veritas eterna tibi
mōstrare volo qd̄ antea tibi pmi/
si v3 illos qui ābulant ipfecte z eos
qui vadūt pfecte: alios ēt qui sunt i
pfectiōe magna z qualiter ābulant
Insup z iniquos hoīes qui cuz suis
iniquitatibus eligūt voluntarie se/
metiplos i flumine suffocare inde p/
uententes ad eterna supplicia. Ex/
hōrtor ergo vos electos atq; filios
meos carissimos vt vadatis ad pō/
tem qm̄ illa ē via veritatis atq; sa/
lutis z non ifra per fluitū qm̄ illa ē
via pditionis z mēdatij p quā am/
bulant iniqui peccatores de quib⁹
i pnti narrat̄ tibi dispono. Isti sunt
illi peccatores p quibus ego vos af/
fectuose deprecor vt assidue me roge/
tis p salute quoz a vobis cri3o su/
dores atq; lacrimofas oratīōes vt
eis impendam vt opto misericordi/
am gratiosam.

Qualiter anima stupefacta mi/
sericordia dei multa vōa narrat hu/
mano generi pcessa. Capi. xxx.

Manc h̄ anima diuina caritate
multū inflama ta quasi tanq̄
ebria n̄ videbat q̄ semetipsaz i se cō/
tinef possz. q̄ stabat i p̄pectu dei ve/
lut at̄dita z absorpta vice: o diuina
misericordia z eterna bonitas q̄ dis

simulas ita libēter z opis iniquita/
tes creaturaz tuaz: ego n̄ admiror
si de pueris peccatoribus ad te re/
deūtib⁹ dicis. Ego nō ero memor i
iuria z quas mihi fecistis. Ostupen/
da misericordia penitus icrtānabi/
lis ego n̄ valde sum admirata q̄ ita
dicas illis qui peccata declinant z
abhorrent ad te redeūtes hūili cor/
de qm̄ loquēs ita de illis qui sic cre/
ta ceruice te suis iniquitatib⁹ quot/
tidie psecunt. Ego dicis volo q̄ me
pro illis affectuose roges vt ego eis
miam impēdā vt opto. o misericor/
dia icōprehēnsibilis q̄ de finu eterne
deitatis egredist: q̄ potētia tua guber/
nas vniuersuz orbē: i tua misericor/
dia creati sum⁹: in tua misericordia
recreati sumus i sanguine xpi
dñi n̄r: tua misericordia nos i quo/
libet ope bono ḡose p̄seruat. Misē/
ricordia tua fecit z ordinauit vnige/
nitū i ire duellū i ligno scissime cru/
cis cum morte. Tūc vita pugnauit
acerrime cū morte z ecduerit mors
aduersus vitā. Sz vita gloriose triū/
fauit de morte peccator n̄roz z tibi
mors hūilissimū pēpta fuit i tali cō/
fictu. Mors sō culpe n̄re corpora/
lem vitā abstulit agno totalit. ima/
culato. Quis ergo fuit in tali bello
vict⁹: p̄cndubio mors. Et hoc vñ p/
cessit: Solū a mīa tua. Misericordia
tua vitā h̄az exhibet atq; lumē val/
de salutifex q̄ mediāte demīta tua
cognoscit i oib⁹ creaturis v3 i iniq;
z i peccatorib⁹. In celi sublimitate
mīa tua resp̄ndet v3 in sc̄is tuis. Si
p̄sidero terrā misericordia tua sup/
habundat. Etiam in tenebris infer

Tractatus.

nalibus habitat ipsa misericordia tua non inferendo reprobis tantam penam quam habere meruerunt. Cum ineffabili misericordia tua mitigas gratiose rigorem diuine iusticie. Ex pura misericordia sumus a sorte peccatorum in sanguine filij tui pretioso. Quod etiam ex ipsa misericordia voluisti cum tuis creaturis licet in mundis conuersari super terram. Tuus etiam vnigenitus infans tui ex ingenti dilectione videtur. Non enim suffecit incarnari sed etiam ex inmensis desideriis nostre salutis utilissima morte mori decreuit. Nec etiam hoc apparuit ei suffecisse sed etiam descendit in libum inde liberando patres antiquos qui tibi virtute seruierunt vt in eis tua veritas misericorditer impletur: eo quod eterna tua bonitas eternam promittit valde gratiose promittit omnibus tibi seruientibus in veritate. Ideo descendit in libum vt eos a tenebrosis carceribus liberaret et eis fructum laborum suorum habundantissime largiretur. Iterum attente considero quod misericordia tua coegit humano generi etiam ampliora concedere nobis in cibum exhibendo corpus et in potum sanguinem vnigeniti filij tui ne nos infirmi deficeremus in via et veluti imemores et ignorantibus oblivioni daremur excellentiam beneficiorum tuorum. Ideo singulis diebus in altari nobis offertur atque presentatur iugiter in corpore mistico sancte matris ecclesie. Quis obsecro te coegit et induxit ad hoc: solummodo tua ben-

igna misericordia. o misericordia ineffabilis in tua consideratione deservitio et in ea cor meum omnino suffocatur. vnde cum quod nunc me verto non inuenio nisi misericordiam. O pater eterne digneris obsecro gratiose parcere paupertati et ignorantie mee quod loqui presumpsit coram altissimi maiestate tua. Sed amor humilissimi me tue misericordie me redat excusatum in conspectu patris eterne benignitatis.

De indignitate transuentium p
flumen v3 sub ponte quorum anima vocatur a domino mors arbor que radices habet in quattuor vitijs.

Capit. xxxi.

Postquam anima cor summi altissimi quantum in dei misericordia verbo suo dilatauerat humiliter et peccabat atque peccabat vt promissio sibi facta effectualiter impleatur. Unde resumendo verba sua dominus ait Carissima filia: quedam an me narraui de misericordia mea quod gustandam illam exhibui tibi presentem in verbo quod ego tibi protuli dicens: isti sunt illi peccatores pro quibus vos affectuose deprecor vt me quotidie rogetis. Sed indubitatissime noueris quod absque comparatione valde maior est erga vos misericordia mea quam tu videri possis quod videre tuum est imperfectum atque finitum sed misericordia mea perfecta est et infinita. Itaque definitio ad infinitum nulla proportio siue comparatio datur. Volui quod misericordiam

Primum

diam istam aliquantulum intelli-
gendo gustares vna cum hominis
dignitate de qua tibi dixi vt aper-
tius agnoscas et intelligas iniquo-
rum hominum in dignitatem atq;
crudelitatem qui potius ire volunt
infra per flumen eterne damnatio-
nis qm per pontem exoptade salutis.
Igitur aperi tui oculus intellectus
et videbis istos qui voluntarie suffo-
cant in flumine semetipsos et confi-
dera diligenter inquam indigni-
tate atq; miseriam ex culpa propria
deuenerunt. Ipsi principaliter effe-
cti sunt imbecilles et egroti. Et hoc
accidit eis ex quo mortale peccatum
in corde conceperunt et postmodum
opere perficiunt vnde gratie vitam
amittunt. Et accidit eis veluti ho-
mini mortuo qui nullo modo suo
potest vti neq; per semetipsum ali-
quo modo mouere nisi quantum ab
aliquo mouetur. Sic isti qui sunt in
flumine submersi mortui sunt ad gra-
tiam atq; suffocati sub aquis amo-
ris inordinati deliciarum vite pre-
sentis. Et quod mortui sunt vt dixi me-
moriam minime retinet in se benefi-
tia mea que sibi gratiose concessi. Ocu-
lus intellectus videre nequit veri-
tatem meam ex eo quod sensus eius om-
nino mortuus est vnde intellectus ni-
hil ultra sibi proposuit in obiectum
nisi se cum amore proprio sue sensua-
litate. Et ideo etiam voluntas mor-
tua permanet quo ad voluntatem
meam quod non amat nisi que mortua
sunt. Extinctis igitur his tribus ani-
me potentis omnnes operationes eius
actuales et mentales proculdubio

mortue sunt quo ad gratiam nec vl-
lo modo se tueri potest homo per se
metipsum ab inimicis eius quod nisi
per me fuerit gratiose adiutus adiu-
uare se nullatenus valet. verum est
nihilominus quod dum iste mortuus est
in tempore vivens in corpore mor-
tali qui solummodo liberum habet ar-
bitrium: a me subsidium in verita-
te postulando ipsum adiuuare pro-
mitto sed vt dixi per semetipsum ad-
iuuare se non valet. Ipse factus est
sibi metipsum molestus et importabi-
lis. Et exoptans isti mundo cum ani-
bitione dominari subingatur a do-
minio peccati quod omnino nihil est.
peccatus est solummodo priuatio gra-
tie. Sicut ergo cecitas nihil est nisi
priuatio luminis ita peccatum om-
nino nihil est. Et ipsi sunt effecti ser-
ui atq; mancipia peccati. Ego crea-
ueram eos veluti arbores amoris cum
vita gratie quam obtinuerunt in san-
cto baptismo et ipsi semetipsos fece-
runt arbores eterne mortis quod mor-
tui sunt ad gratiam. Nihil aliud agno-
scis vbi radices ista detestabilis ar-
bor habet. In elatice superbie quam
amor proprius valde periculose fo-
uet atq; perniciosse nutrit. Medul-
lum eius est impatiencia: sed filius
est indiscretio. Ista sunt quatuor vi-
tia principalia que penitus decidunt
animam eius de quo tibi dixi quod erat
arbor mortis qui in se vitam gratie
non habuit. Insuper infra dictam
arborem existit atq; nutritur vnus
vermis conscientie qui dum homo
vinit in peccato mortali cecatus est
ab amore proprio et ideo modicum

Tractatus.

Uam aduertit. Fructus autem hu-
ius arboris omnino mortiferi sunt
ex eo q̄ venenatum humores attra-
xerunt a radice superbie. vnde mi-
serabilis anima repletur ingrati-
tudinē: postmodū inde succedunt om-
nia mala sibi. Quia si grata fuisset
agnosceret i numerabilia beneficia
mea et ita me diligeret. Agnosceret
etiam semetipsam atq̄ fragilitatez
propriam et in hoc humiliaretur: et
in dilectione mea consisteret. Sed
ipsa velut ab ignorantia cecata co-
nat applicare se fluuio decurrente:
nec aduertit q̄ aqua festinat in suo
cursu nec cum expectat.

Quomodo fructus huius arbo-
ris varij sunt veluti peccata varia
sunt. **Capit. xxxij.**

Noueris q̄ tñ varij sunt hu-
ius arboris fructus qui mor-
tem inferunt quantum existunt va-
ria genera peccatorum. Aliquos vi-
dere potes esse cibos animalium in
mundorum prout illi sunt qui stare
delectantur in fetore lutū tanq̄ in
mundissime sucs que se circumdol-
vunt in luto carnalitatis animam
cum corpore dānabiliter inquinan-
tes. Quia anima miserabilis et ignomi-
nosa ubi nobilitatem atq̄ dignita-
tem qua te gratioso dotauit coloca-
sit: Treacheram. te sororem ange-
lorum: ex tua vero miseria nunc es
velut animal imundum ita fetidū
et abominabile q̄ non solū ego qui
sum excellentissima puritas verum
etiam aduersarij demones quorum

te fecisti seruam hanc imunditiam
abhorrent. Nulla trāgressio est in
cōspectu meo ita detestabilis et que
tñ auferat homini lumen intelle-
ctus vt est ista precipue contra na-
turam. hoc etiam infideles phisoso-
phi cognouerunt nō ex lumine gra-
tie q̄ carebant: imo solū ex instinctu
naturali et ne suus intellectus obscu-
resceretur. Ab hac imunditia conti-
nenter vivebant ubi in suo studio
magis essent illuminati. Insup̄ a
se diuitias eiciebant vt illarum ex-
cogitatio sollicita corda sua non oc-
cuparet et a studio retardaret. Non
agit ita christianus ingratus et igno-
rans qui voluntarie gratiam am-
missit ex culpa sua.

Quomodo fructus aliquorum
est auaritia et de malis que proce-
dunt ab illa. **Capit. xxxij.**

N fructus aliorum quorundam
ē ex terra. Isti sunt auari cu-
pidi et vsurarij. Tales di recte faci-
unt veluti talpa que quotidie de
terra nutritur vsq̄ ad mortem: po-
tēta vero nullum omnino remediū
inuenire possunt. Isti cum auaritia
sua meam gratiosam liberalitatem
et temporis diuitias contemnunt q̄
tempus a me libere concessum pro-
ximo suo cum sua cupiditate ven-
dūt. Ita faciūt vsurarij: veluti cru-
delissimi suos proximos iuxta se co-
nantur expoliare et eo q̄ obliuioni
tradiderūt opera misericordie mee
Quia si memores essent proculdu-
bio non essent ita crudeles anime: p-
prie neq̄ proximo suo imo pte nū-

Primum:

Misericordia virtuose viuendo fructur atq; proximo suo caritative subuenirent. Quot & quanta mala ingit ab ista nequitia procedunt. Duntaxat. homicidia: furta: raptine: proditores: illicita lucra: cordis impietas & iniusticia contra proximum. Cum his & alijs iniquitatibus eorum occidunt animam suam facientes ipsam diuitiarum atq; manone seruaz: vnde vilipendunt vtilia precepta mea. Tales nullum omnino diligunt nisi propter vtilitatem propriam. hoc vitium a superbia pculdubio procedit atq; superbiam nutrit & fouet. vnum ab altero procedit q; secum habet reputationem propriam & illico peruenit in aliud vitium. Et ita de malo procedit in deterius et detestabili superbia q; semper elata reputatione sui procedit: hinc est qdā valde pestifer ignis oritur obscurum ex se fumum vantis cordis & inanis glorie mendose producens. vnde cum falsitate frequentissime gloriatur in illis a quibus alieni sunt hec est vna radix q; ramos aliquos in se continet quorum principalis est propria reputatio: vnde libido dominandi proximo suo procedit & in omnibus illo maior apparere desiderat. Ideo non habet in corde simplicitatem: sed est duplicitate sicte cum omnibus ambulat: vnum verbo demonstrando: & oppositum corde retinendo. Ex vtilitate propria non veretur occultare veritatem impudentissime procedendo mendacium. hinc etiam dicitur inuidia quedam parturicis ver

mem vnus a quo iugiter anima sua consumitur neq; permittit eam ali quo bono suo vel allicto leto corde gaudere. Istis miserrimi tot iniquitatibus inuoluti quomodo pauperi proximo suo subuenient exhibendo ei de substantia propria quādo rape non desinunt a linea: Quo modo purgabant immundam animam ab immunditia sua: quando mundam animam in fetibus immunditie submergant. Nam alii quando sunt ita bestiales q; filijs atq; fillabus vel alijs attinentibus in quocunq; gradu non deservunt sed etiam cum illis immunde multas iniquitates operantur. Nilhilominus a misericordia mea clementer expectatur & non subeo terre vt videntes eos absorbeat & huiusmodi culpas emendent. Quia non opto mortem peccatoris: imo potius vt conuertatur & viuat. Sed isti miserrimi quomodo vitam corporalem in salutem animarum exponēt quando renunt etiam vilem temporalem substantiam expendere: Quomodo proximo suo dilectionem affectuosam impendent quando proximum ipsum ex inuidia lacerant: Quia vicia detestabilia que celus anime vilissime prosternunt. Celus ipsam voco quia feceram ipsam tanq; celum vbi per gratiam habitare delectabar celando me infra eā ibi mansionem eligendo per affectum amoris. Nunc autem heu tanquam adultera talis anima discessit a me creaturas amando plusquam me: immo de se quem fecit idolum:

Tractatus.

z beſi: me vero perſequitur cum va-
rijs iniquitatibus eius atq; multis
generib⁹ peccatorum: h⁹ autem om-
nia facit qz velut iſtatiſſima bene-
ficium eſſuſi ſanguinis yhu chriſti
filij mei cum extimabili caritate re-
nuſit ex cogitare.

Qualiter aliquorum qui ſtatuz
terrene dominationis occupant in-
juſticie fructus'cſt. *Capl. xxxiiij.*

Aliquoq; ſunt qui pretextu
terrene dominationis ingen-
ti ſuperbia caput erigut in quo ſta-
tu verſum injuſticie geſtant erga
me deum ſuam contra proximum
atq; ſemetipſos injuſticiam exerce-
tes. Erga ſe naq; procedunt injuſte
quiſbimet virtuz debitum no im-
pendunt inſiſi vero ſubtrahunt ho-
noris z glorie debitum quod nomi-
ni meo iugiter offerre dnt vt obli-
gantur imo veluti fures auferunt
a me quod eſt proprie meum z an-
cille ſue ſenſualitaz attribunt. Ita
qz committunt injuſticiam erga me
pariter z erga ſe tanq; ignorantes z
excecati ab amore proprio no agno-
ſcendo me in ſemetipſis. prout acci-
dit illis iudeis atq; phariſeis qui p-
pter inuidiam z amorem proprium
excecauerunt ſemetipſos z ideo no
agnocerunt veritatem v; vnigeni-
tum filium meum. Ideo debitum
ſuum nullo modo reddiderut igno-
rantes vitam eternam que tunc in-
ter eos erat vt ipſa veritas mea di-
xit eis. Regnum dei eſt. inter vos.
Ipi vero qz lumine rationis care-

bant qd vtiq; perdididerant volun-
tarie quantum in eis erat miſi ſimi-
liter z ei qui mecum eſt vnum debi-
tum abſulerunt v; honoris z glo-
rie. Quare veluti ceci tam execrabi-
lem injuſticiam comiſerunt ipſum
obprobriose perſequedo crudeliter
vſq; ad mortem ignominio ſe cru-
cis. Similiter etia; iſti valde culpa-
biliter. z inuſte procedunt erga me
z proximum atq; cōtra ſemetipſos
abſq; miſericordia ſine diſcretionē
quacunq;.

Quomodo per h⁹ z alia plurima
quis incurrit in iudicium falſum.

Capl. xxxv.

EX hoc ergo z alijs defectibus
in falſum iudicium incidunt
vt in antea tibi clarius aperta. Ipi
quottidie ſcandalizantur in omni-
bus operib⁹ meis que ſunt omnia
iſta z i veritate facta ſolum ex pa-
terna caritate procedentia. Etiam
hoc iniquo ſudicio cum veneno ſu-
perbie pariter z inuidie calumnio-
ſe redarguebatur ab impijs opera
ſancta dilectiſſimi filij mei. Falſiſ-
ime nanq; dicebant. hic in virtute
belzebub eicit demonia. Sic huſuſ-
modi peruerſi z iniqui fundati ſu-
per amore proprio imunditia pol-
luti: ſuperbia inflati: auaritia z in-
uidia putridi atq; corrupti ſibimet
ipſis per impatientiam impoſtabi-
les: per cecitatem z ignorantiam in-
diſcreti cum alijs iniquitatibus qd
ipi frequentiſſime comittunt quot-
tidie ſcandalizantur in me pariter

Primum.

in seruis meis mendose iudicādo
q̄ ipsi sicte virtuose viuant. Et hoc
accidit eis eo q̄ cor eorum omnino
putridum est vndeq̄ procedit q̄ eti-
am gustus est infectus et alteratus.
Quare dulcia iudicant velut ama-
ra et econtrario. Similiter opera bo-
na iudicant esse mala et econtrario
propter vitam eorum inordinatam
opera mala iudicant esse bona. O-
ccitas humana cur attendere ne-
gligis dignitatem tuam: Ab altitu-
dine namq̄ dignissima descendisti p-
pter iniquitatem tuam ad statum
infimum atq̄ detestabilem. domi-
num ego te feceram honorabilem:
tu vero te fecisti seruum valde mi-
serabilem: eligendo super te domi-
num vilioris domini q̄ eligere po-
tueras v3 peccati cuius te fecisti ser-
uum. Et ita factus es talis qualis ē
illa res cui seruis. Et q̄ peccatuz ni-
hil est ergo tu nihil es effectus quā-
rum ad gratiam. Abstulisti tibi vi-
tam et elegisti mortē. huiusmodi do-
minum et vitam habuistis omnes
ab vnigenito filio meo de quo salu-
tiferum et gloriosum pontem ego se-
ci vniverso generi humano. Luz. n.
esses seruis diaboli vos omnino libe-
rauit ab ipsa seruitute sua. Ipsum
vnigenitum meum ordinari fieri
seruum vt vos a seruitute pessima
liberaret. Imposuit sibi obedientias
vt anihilaretur inobedientia per-
petrata per adam. Semetipsum hu-
militauit vsq̄ ad mortē obprobrio-
se crucis vt omnino superbia con-
funderetur. Omnia vitia sua sacra-
tissima morte destruxit ita q̄ null⁹

in veritate dicere potest pro aliquo
delicto non esse satisfactum neq̄ id
esse ipunitū. imo omnia fuerunt sa-
bricata pūta et annihilata super cor
pore suo de quo tibi dixi q̄ feceraz
ego quasi vitam in eadem vbi talia
fabricaretur. hominibus omnia re-
media prouidi vt si voluerit euade-
re possint valde faciliter eternaz vā-
nationem. Ipsi vero sanguinez istū
ita pretiosum vilipendunt ipsum
conculcando pedibus affectus soz-
dinari. Et hoc est inuisitia et iuditi-
um iniquum et falsum de quibus ar-
guuntur: et etiam in die iudicij mu-
dus arguetur. vt expūmere vide-
batur veritas mea dicens. paraclē-
tus autem quem mittet pater in no-
mine meo ille mundum arguet de
inuisitia et de falso iudicio. Tunc
vero reprehensus erit ita quādo spi-
ritum sanctus sup apostolos effudi.

De tribus reprehensionibus qua-
rum vna ē continua. Capi. xxxvi.

Noueris carissima filia tres
esse reprehensiones quarum
vna fuit in aduentu sancti spiritus
in discipulos vt iam dixi. Qui soz-
tificati a potentia mea et illuminati
a sapientia dilectissimi filij mei ple-
ne fuerunt, edocti cum eiusdem san-
cti spiritus plenitudine qui ē vnus
mecum et cum filio meo et per os il-
lorum apertissime mundus ē argu-
tus cum doctrina mee veritatis. ip-
si ceterisq̄ sequaces eorum agnoscen-
tes veritatem quotidie mundum
arguant. hec ē illa quotidiana re-
c

Tractatus.

prehensio qua mundum arguo: v3
euz efficacia sacre pagine seruis me
is illum arguentibus. Nam a spiri
tu sancto lingue eorum crudite si
unt atq3 diserte ad annuncianduz
veritatem meam: prout aduersari⁹
inimicus instruit atq3 disertus facit
in malum seruatorum suoru linguas:
v3 eorum qui per fluvium vadunt
ad mortem. Hanc ergo reprehensio
nem dulcem & acceptabilez ordina
ui mundo euz affectu magne pater
ne dilectionis in animarum salute.
Itaq3 nemo potest excusare dicēs.
Ego non habui docentem vel argu
entem q2 iam eis ostendi veritatem
aperte cognoscentibus virtutem &
vitiū atq3 demonstravi premiū &
virtutum & execrabile detrimentū
vitiōrum vt habeant in se timorem
& amorem sanctum cum displicētia
vitiōrum & amore virtutum. Insu
per ista saluberrima veritas nō ex
puit ostensa vobis per angelum ali
quem solummodo ne quis inaniter
excusar se velit dicēs. Angel⁹ equi
dem impassibilis est atq3 beatis &
offendere non valet neq3 sentire po
test molestias huius corporis prout
& nos hoc ablatum est nec aliquis
opponere potest q2 monstrata fuit
ab vnigenito filio meo qui vere fu
it idutus vestra mortali carne. Sz
etiam virtutūq3 seruis innumeri qui
virtuose securi sunt huiusmodi veri
tatem: qui sine qualis vel vnde fue
runt: Proculdubio creature mor
tales & passibiles: vt estis vos cum
impugnacione carnis aduersus spi
ritum a qua non sicut exceptus etiā

apostolus precipuus & electus pre
co meus & alij plurimi sancti qui di
uersis modis impugnant fuerūt ad
argumentum virtutum & corone.
Tamen ita nati fuerunt in pecca
to sicut & vos eodem educati cibo.
Et idem deus in presenti tempore
sum sicut eram tunc. Neq3 mea ma
nus infirmatur & infirmari non po
test aliquo modo quin omnia que
volo possim. Itaq3 subuenire: & pos
sum: scilicet: volo: paterna caritate om
nibus a me subueniri postulanti⁹.
Tunc ꝑo demonstrat aliquis a me
velle subueniri quando flumē egre
ditur & vadit per pontem viam at
q3 doctrinam imittendo dilectissi
mi filij mei. Et ideo nullam excusa
tionem habent quoniam via demō
stratur eis & fugiter arguuntur: vn
de nisi se corrererint dum tempus
adeat in secunda reprehensione con
demnabuntur que fiet in vltima ex
tremitate: v3 in morte vbi iustitia
mea clamat dicens. Surgite mor
tui vēite ad iudiciū: v3 tu qui mor
tuus es ad gratiam atq3 morti cor
porali propinquas exurgens veni
coram iudice summo cum iniusti
cia & falso iudicio tuo: cum extin
cto lumine fidei quod vtiq3 succe
sum & ardens extrareras a sacro ba
ptismate: tu autem extinxisti cum
vento superbie pariter & vanitate
cordis. Ex his ordinasti tibi quodā
modo velum vnum: illud exponēs
ventis valde contrariis tue salut.
tentum, n. proprie reputationis
angebās & nutriebās cum velo per
uersi amoris proprii. Quare velo

Primus.

effime curebas per fluminz delicia/
rum atq; mundane persperitas vo-
luntarie sequendo desideria carnis
atq; temptationes diaabolicas. Ip-
se namq; diabolus cum velo me vo-
luntatis inordinate nauigare te se-
cit per decurentem & mortiferam
fluminem & sic vna secum ad eterna-
tariara merito peruenisti.

De secunda reprehensione in qua
reprehenditur de falso iudicio & in-
iustitia. Ca. xxxvj.

Lista secunda reprehensio filia
carissima iaz est in facto quia
deuenit ad sue mortis extremitate
vbi non valet vltra remedium in-
uenire. Tunc. n. vermis conscientie
d quo tibi dixi qd erat excecato amo-
re proprio seipit aperte videre. Na
iste in extremitate tali clare cogno-
scit enadere no posse manus meas.
vnde valde rodendo semetipsuz ar-
guit attendens ex defectu suo selsu-
modo se deductu ad huiusmodi mi-
seriam intollerabilez. Si ta meh eti-
am tunc anima lumen haberet cul-
pam agnoscendo propriam & in ve-
ritate peniteret atq; doleret: non
quippe propter penam quam se vi-
det incurrere: sed intuitu mei quez
offendit qui summa suz & eterna bo-
nitas adhuc inueniret in conspectu
meo misericordiam. Si vero mors i-
uasert cum absq; tali lumine: vel
absq; spe sanguinis vngenti filij
mei: sed tantummodo cum verme
conscientie sine propria passione vo-
lendo magis de pena sua qd v meis

offensionibus indubitanter eterna
damnatione pnuetur. Tunc. n.
irremediabiliter a mea iniustia cor-
ripitur tam de iniustitia qd de fal-
so iudicio suo. Et non solum in gene-
rali prout est vsus in omnibus ope-
ribus suis in mundo viuens impic-
sed etiam arguetur in particulari d
iniustitia & de iudicio falso quibus
est vsus in hac extremitate sua: v3
iudicando falsissime: ponedo & cri-
mando maiorem iniquitatem suaz
ineffabili misericordia mea. hoc est
illud irremissibile peccatum cui no
paretur in presenti seculo nec in fu-
turo quia detestabili modo conem-
phere decreuit in extremitate sua: mi-
sericordiam meam. Nam amplius
ego deieci: & abhominor: hanc vlti-
mam ei' iniquitatem qd omnia pec-
cata sua que prius in vita comisse-
rat. vnde noneris absq; dubitatio-
ne qd illa despera to perfidissimi in-
de displicent amplius mihi simul &
vngenti filio meo qd illa crudelis-
sima proditio sua. Itaq; tales acri-
ter arguuntur de falso iudicio suo
pro eo qd extimauerunt esse maio-
rem iniquitatez suaz qd sit diuina mi-
sericordia mea. Ex quo postea cum
demonibus irremediabiliter eter-
na punitione cruciantur. Insuper
arguuntur de iniustitia p eo qd ma-
gis de suo detrimeto doler qd de su-
is offensis qd me seis. Tunc. n. iniustif-
sime pcedit & iudicant n exhibedo
mihi qd meū e neq; sibi qd suum e.
Mihi naq; reddere debet assensioz
amore & amaritudine atq; cordis ve-
ra pstritione offeredo mihi pp offensa

Tractatus.

contra me factas et ipsi faciunt op-
positum exhibendo sibi met a more
carnalis compassionis atq; dolore
amarissime pene quam ex culpa co-
missa presolatur. Igitur aperte pa-
tet eos inuisissime indicare. unde
merito de utroq; puniuntur v; de
falso iudicio pariter et inuisitate. Et
q; misericordiam meam ita contē-
pserunt crērente iusticia crucian-
dos eos ordinant vna eius serua cru-
delissima sensuualitatis eorum et im-
pio demone cuius tirāidi se soon-
te submiserunt ut sicut in simul of-
fenderunt ita puniantur et excru-
entur in simul a ministris meis de-
monibus quos ordinavit iusticia
mea licetores ad puniendos omnes
iniquos.

De quattuor principalibus tor-
mentis damnatorum que cetera sub-
secuntur. *Cap. xxxviij.*

Nlla carissima nulli creata
lingua penas in felicitate ista-
rum animarum enarrare sufficit.
Et prout ista tria sunt vitia princi-
palia: v; amor prop:ius unde pro-
greditur vana reuerentia sue virtu-
tis et inde subsequitur et ita subbia
cum iusticia falsa et alijs impis et
mundis iniquitatibus que postea
secuntur: ita tibi dico q; quattuor in
inferno principalia tormenta reci-
punt que cetera subsecuntur. Pri-
mum ē q; ipsi benēficia visione mea
se priuatos esse conspiciunt ex cul-
pa sua. Et in hoc inertimabili pena
cruciantur et affliguntur inquantum

q; si possibile foret ipsi potius elice-
rent igne comburi videndo me q̄
omni cruciatu carere non videndo
me. Ista grauissima pena eis inno-
uat aliam v; q; vermis conscientie
rodit animam incessanter attente
p̄siderādo se priuatos visione mea:
pariter et angelica conuersatione so-
lum ex defectu suo quem volunta-
rie contra me commiserunt unde se
fecerunt demonum conuersatione
dignos et eorum horribili visione.
Quorum aspectus omnem eis cru-
clatum mirabiliter augmentat at-
q; duplicat. Et hec ē pena tertia. vn-
de sicut in visione mei sancti semper
exultant et cum inertimabili gau-
dio renouatur in ipsorum anima fru-
ctus laborum quos in vita sua per-
tulerunt amore mei atq; displicen-
tia sui contemnendo semetipsos: sic
econuerso damnati miseri et infeli-
ces ingititer innoquantur in peccatis
atq; cruciatibus in alvectu demo-
num. Nam illorum visione se cogno-
scunt amplius et apertius q; cogno-
scūt q; solummodo propter iordina-
tam propriam voluntate se dignos
huiusmodi visibili conuersatione se-
cerunt. Et ideo vermis conscientie
validius ardendo atq; cruciādo ro-
dit nec vnq; aliquo tempore morit
sine rodere desinit. Augetur etiam
eis amarissima pena q; demōes vi-
dent i propria figura que tñ ē hor-
ribilis q; nullus hominum excogi-
tare posset. Et bene recolis quando
semel cum in forma sua tibi mon-
strauit quasi per lectum oculi: postq;
ad sensus corporales restituta fuisse

Primum.

tu potius eligebas ire per vnam vi-
am igneam vsq; ad diem iudicij ou-
raturam q̄ amplius cum inueniri.
Nihilominus licet eum ita videris
in breuissimo spatio temporis ad-
huc ignorans quantum est horribilis.
Quoniam operante diuina iusticia
horribilis videtur ab anima tar-
taro deputata: vltus vel minus pro-
ut erigunt infelicium animarum
excessus. Quartum vero tormentū
ē ignis qui iugiter ardet consume-
re tamen nullo modo potest. Nam
anima non ē materialis que consu-
mi possit sed ē incorporea ideo non
defficit in esse suo. Sed exigente di-
uina iusticia sic ordinari q̄ igne di-
natorum anime comburantur affli-
ctiue sed non consumantur: tamen
inextimabili pena semper affligun-
tur atq; cruciatur plus vel minus:
vt eorum demerita requirunt diuer-
simode in tanta vniuersitate iniqui-
tatum eorum. Ista quattuor princi-
palia tormenta plurima subsceun-
tur euz intollerabili calore z inexti-
mabili frigore atq; lamentabili de-
tinuz inaudito stridore. Sic igitur ir-
remediabiliter eterna damnatione
reprobi cruciantur qui post repre-
hensionem eis in vltia sua factaz de
falso iudicio z iniusticia. corrigere
se noluerunt vt iam dixi: nec etiam
in secunda reprehensione: v3 in mor-
te sperare voluerunt in me pariter
z in sanguine filij mei dilectissimi n̄
volentes de culpa contra me comis-
sa quantum de sua pena quam sub-
sequi culpam agnouerunt.

De tertia reprehensione que fiet
in die iudicij. Capi. xxxij.

Nunc vero de tertia repre-
hensione que fiet in iudicij die:
dum est vt aperte cognoscas quan-
tum excecatus z ignorans homo se
decipit ego declarabo te de repre-
hensione tertia: v3 de generali z vltimo
iudicio in quo animabus infelici-
bus augetur z inuouabitur ama-
rissima pena propter vniōem qua
cum suis corporibus habebunt euz
intollerabili reprehensione que ge-
nerabit eis vrecundiam confusibi-
lem atq; ruborem inextimabilem.
Noueris ergo q̄ in nouissimo die iu-
dicij quando veniet vnigenitus filius
meus in ecclesia maiestate sua: vt
orbem arguat z iudicet in potentia
diuina: non veniet velut pauperem
sicut prout eo tempore quo natus ex
virgine fuit z in stabulo reclinatuz
inter animalia: postea moriendo su-
per ligno crucis: vt malefactor iter
duos latrones. Tūc. n. abscondi po-
tentiam meam in eo permittendo
ipsam velut hominem penas z ob-
probria tolleret. Natura tamen di-
uina separata non erat ab humana
natura: s; ego permisi q̄ ipse penas
illas tolleraret vt verus homo vt
ordinate fatuieret in iusticia diuine p-
culpae vestris. In hoc autem vlti-
mo iudicio non ita veniet: imo cum
potentia magna personaliter argu-
et z iudicabit vnuersum orbem in
equitate ita q̄ in conspectu suo om-
nis creatura contremiscent. Ipse ve-
ro iuste retribuēt vnicuiq; prout i-

Tractatus.

Vita sua operando promeruit. Re-
probi miserabiles et sceleres ex aspe-
ctu iudicis huius tantum timorem
atq; terrorem habebunt q; lingua
carnis exprimere non valet. Iusti
vero timorem habebunt non quip-
pe ieritatem sed filialem cum reue-
rentia et inextimabili gaudio. Non
q; in se facies immutetur immuta-
bilitas. n. est nam est vnum mecum se-
cundum naturam diuinam acci-
dam fm naturam humanam ex quo
gloriosè resurrerit a mortuis ipsius
facies est immutabilis: sed oculo re-
probi talis apparebit videbit. n. eū
cum deo terribiliter obscuro prout
habet in semetipso. Sicut oculus in-
firmus de luce solis non videt nisi
tenebras: oculus vero sanus videt
lucem valde gratam atq; delectabi-
lem. Hoc vero non accidit ex desse-
ctu sine varietate solis: imò solus ex
defectu infirmantis oculi. Simili
modo damnati videbunt in odio et
confusione tenebrosa non ex desse-
ctu diuine maiestatis cum qua ve-
niet iudicaturus orbem: imò proce-
det ex eorum iniquitate perfida.

Quomodo damnati nō possunt
velle bonum aliquod vel optare.
Capi. xl.

Nantum est odium quod ha-
bent isti miseri damnati q; ip-
si non possunt velle sine desiderare
bonum aliquod in quotidie bla-
sphemantes. Causa vero propter quā
si nequeunt bonum aliquod appe-
re patens est quia videlicet i mor-

te ligatur arbitrium liberum: vn-
de postea nemo potest aliquod op-
meritorium operari. Ergo quicum-
q; moritur in odio eius graui culpa
peccati mortalis et igēte diuina iu-
stitia semper in odio persecratur ob-
stinatus in illis iniquitatibus i qui-
bus eum hora mortis inuenit quot
tidie corrodendo semetipsum et au-
gendo sibi penam. Et precipue pro-
pter penas alienius creature de cui-
us damnatione fuit in causa: pro-
ut aperte cognoscer potes exemplo
diuisi epulōis in eāgelio notati qui
peccabat ex gratia lazariū suis fra-
tribus in mundo dirigi vt cis an-
nūciaret a amarissimas penas eius
vt illas damnationis videbat augu-
mentuz sue pene si venissent illuc
vbi quotidie se rodant cum odio
quandocunq; vita finitur in odio.

De gloria beatorum. Capi. xli.

Sic anima iusti crescere quidē
in virtute nō valet licet in af-
fectu caritatis vita finita fuerit: sed
cum ea dilectione cuius qua venit ad

¶ *B*imus.

me semper amare potest et cum ea
mensura remittitur ei. Quotidie
me cupiens habere: iugiter haben-
do me possidet atque fruatur. Ipsius
ergo desiderium nunquam est vacuus:
immo continuo plenum: quia dum aut
de se misere habundantissime satu-
ratur: saturata vero famescit: pro-
cul tamen est a saturitate fastidius
et omnis anxietas est a fame remo-
ta. Semper vero gaudet in eterna
mei visione participando in se bo-
num illud ineffabile quod est in me.
Quilibet habet in semetipso iuxta
mensuram eius hoc est quod eius ea me-
sura caritatis eius qua venit ad me
eius eadem ei remittitur eo quod uniti
fuerunt in caritate mea pariter et
proximi sui. Unde quotidie gau-
dent omnes et exultant in me. Quili-
bet est in se particeps cuiuscumque gau-
dij proximi sui cum affectu sinceris-
sime caritatis ultra bonum vniuer-
sale quo generaliter omnes exultant.
Etiam cum angelica natura: beato-
rum anime singulare festum iugiter
habent precipue cum angelis il-
lis eius quibus iuxta merita sua col-
locata sunt hinc varias virtutes quas
in mundo principaliter habuerunt.
Et licet omnes vinculo perfecte ca-
ritatis indissolubiliter uniti sint ha-
bent nihilominus ideundam atque sa-
milarem participationem cum quo-
dam singulari gaudio cum his quos
amore singulari dilexerunt in mu-
do: et amore suo sancto crescebant in
gratia semper augumentando vir-
tutes: et unitis erat occasio salutis al-
teri: unde nominis meo resultabat

honorifica laus et gloria. Itaque post
modum in vita durabili sanctus amor
eorum non est imminutus: imo cum
habundantia maiori felicitas inter
se participant ultra gaudium atque
bonum vniuersale ceteris a bonita-
te mea concessum. Nec tamen existit
in eis quod illud gaudium particulare
de quo vtriusque ipsi possideant: im-
mo participatur ab omnibus an-
gels atque ciuitatis superne ciuitatis
et etiam ab omnibus angelis. Cum
namque anima sancta peruenit ad vnam
eternam omnes beati participant
illius anime felici beatitudine simi-
liter et ipsa participat diuini felicitatis bo-
no. Non tamen intelligas quod illorum vasa:
vel illius anime crescant possint ultra: si-
ne quod exeat amplius impleri quod plena sunt
et ampliari non valent: sed hinc vna iocunditas
et exultatione que recitat et renouat in
eis cum gaudio subilo et agnitione
felicitatis illius anime. Nam atque fideliter at
ipsas a pueris terrena sublatam a
misericordia mea cum plenitudine gratie.
Sic igitur exultant in me per illius anime bo-
num quod a mea benignitate recepit. Et
eccubens similitudo a iocunditate et exultat in
me videns atque degustans pulchritu-
dine atque dulcedine caritatis mee carita-
tis in animabus atque spiritibus angelicis. Quo-
rum affectionosa desideria coram maiestate
mea quotidie clamant pro salute poti-
orbis: pro eo eorum vita finita fuit in
caritate proximi quam perculdubio non
amiserunt: imo cum illa transferunt per
ianuam vniuersi filij mei ut in-
fra tibi pandam. Itaque potes aper-
te cernere quod cum eodem gradu
sine nexu dilectionis in quo finit

Tractatus.

illorum vita permanent in eternū.
Ipsi sunt omnes ita voluntati mee
conformes q̄ optare vel velle neque
unt nisi quod ego volo quoniam ip
sorum arbitrium est ita ligatum vi
culo caritatis q̄ hominis vita defici
ente in statu gratie non potest vl
tra peccare. Et in tantum voluntas
eius est voluntati mee conformis z
vnita q̄ quantum in inferno paren
tes vni genitum suū aspiciant ipsi
nulla compassione mouentur: Imo
valde contentantur illum videre
puniri sine cruciari tanq̄ inimicū
meum. Et a me nunq̄ in aliquo di
serpantes habent eorum desideria
plena. desideria beatorum appetit
in vobis viatoribus atq̄ peregrī
nis qui quotidie curritis ad mort
terminum videre meum honorem
z in honore meo desiderio salutem
vestram affectuose peroptat z ideo
quotidie maiestatem meā pro vo
bis exorant. hoc autem ipsorum de
siderium ex parte mea semper im
pletur in quantum vos ignorantes
z ingrati misericordiam meam ac
ceptare velletis z ei eū v̄s iniqui
tatis non obuiaretis. Beati quo
q̄ desiderant habere votem corpo
rum suorum: sed huiusmodi deside
rium eos nullatenus affligit quam
uis ipsa corpora non habeant imo
gaudent z exultant in me quia cer
tissime sciunt huiusmodi desiderii
adimplendum. Et nō affliguntur i
terim quoniam beatitudo eis non
deficit: vnde nullam omnino penā
inde recipiunt. Neq̄ tamen existi
mare debes q̄ post resurrectionem

glorificatio corporis amplioꝝ bea
titudinem afferat anime q̄ si hoc ef
fet vtiq̄ sequeretur q̄ beati donec
haberent corpora: suam beatitudi
nem haberent imperfectam quod
esse nullo modo potest. nam eis nul
la perfectio deficit. Itaq̄ corpus si
asseret vel augetur anime beatitu
dine: imo corpori dabitur anima bea
titudinem ex habundantia sua eū
in vltimo die iudicij vestitur idu
mento proprie carnis quam habu
it in mundo viuēs. Sicut. n. anima
creata est immortalis in se stabili
ta: sic in vnione tali corpus efficit
tur immortale perditatq̄ sua corru
ptibili grandine tenue sine cor
ruptione fiet atq̄ leue. vnde corpus
glorificatum per impenetrabilem
murum transire potest nec vnq̄ of
fenditur ab aqua vel igne: nō vir
tute proprie propria sed anime virtu
te quam ei gratis concessi ex ines
tabili dilectione mea cum qua illa
ad ymaginem z similitudinem me
am creauit. Oculus intellectus in
videre non sufficit: nec auris audi
re: neq̄ lingua narrare: neq̄ cor ex
cogitare quāta beatitudo sit electo
rum. O quale gaudium est videre
contemplari z frui me qui sum eter
num atq̄ summum bonum. O quā
tam iocunditatem habebunt vna
cum corpore glorificato. qua tamē
vltq̄ ad vicem iudicij carendo nō ha
bent inde penam aliquam quoniam
anima beatitudine perfecta reple
ta est: quam vtiq̄ beatitudinem et
iam corpori postea participabit vt
tam dictum est. Nunc volo tibi di

Primum.

ecce breue quid appiendit super ineffabili gaudio quod habebit corpus beatorum in humanitate glorificata dilectissimi filij mei que certitudinem vobis impendit vestre future resurrectionis. Unde ingiter erulant in aspectu sacratissimum vulnerum eius quorum cicatrices in corpore sancto suo recetes apparent et ita conseruantur que quotidie pro vobis in aspectu mee diuine maiestatis misericordiam ac clamant et instantissime postulant. Oes vna cum eo ineffabiliter exultabunt et omnimodam conformitatem habebunt. Oculus cum oculo manus cum manu atque totum corpus cum ipsius filij mei corpore. Comorantes in me stabitis in illo quoniam vnum est mecum. Oculus tamē vestri corporis in humanitate dilectissimi filij mei dilectabitur. Et accidit hoc pro eo quod ipsorum vita finita est in dilectione mee caritatis: et ideo durabit in eternum. Non quod ipsi possint ultra bonum aliquod operari meritorium quod solum modo dum in mundo viuunt meritis acquiritur siue peccatur ut voluntati cuiuscumque placet eum arbitrio libero. Sed in eo beatorum anime gaudent bono quod ex operibus eorum factis in mundo secum attulerunt. Isti non expectant eum timore seruili diuinum iudicium: sed enim alacri gaudio. Neque dilectissimi filij mei facies terribilis apparebit: vel odio plena quoniam ipsorum vita finita est in dilectione mea et in benivolentia proximi. Ita quod certum est

quod mutatio faciei non erit in eo quoniam iam veniet in maiestate mea iudicaturus orbem vniuersum: sed in his qui iudicabuntur ab eo. Quia vana apparet eum odio et iustitia: salua pro eum cum misericordia et amore.

Quomodo post iudicium generale damnatis augetur pena.

Capitulum xliij.

Aliqua tibi narraui de dignitate iustorum ut amplius agnoscas miseriam impiorum atque damnatorum. Hec est. n. alia pena reprobis videre beatitudinem iustorum que quidem visio generat eis augmentum penarum: et iustis: et electis meis visio damnatorum est in augmentum exultationis et inmensi gaudij mee bonitatis intuitu quia contraria sunt se posita magis luce scilicet: ut aperte videtur in albo et nigro in tenebris et luce. Pena erit igitur eis aspectus electorum et cum amarissima pena vix vltimi iudicij prestolantur eo quod aperte cognoscunt penarum suarum futurum augmentum. Et ita firmiter erit: quoniam in illa terribili voce. surgite mortui venite ad iudicium anima reuertetur ad proprium corpus. In iustis quidem erit glorificatum: in reprobis autem erit eternaliter in inferno cruciatum: et intollerabilem verrecandiam et improprium habebunt in conspectu tremendi iudicis et omnium beatorum. Tervis vero conscientie crudeliter arboris interiora corrodet vix animam ac etiam

Tractatus.

exteriorē corticem: v3 corpus. Au-
dent improprium effusi sangui-
nis preciosi pro sua redemptione
per soluti & opera mee misericor-
die que ipsis vniuersis meo medi-
ante feci tam temporalia quam spi-
ritualia. Et id quod obligabantur
in proximo facere neq; fecerunt vt
in euāgelio continetur. Et ita val-
de terribiliter arguentur de crude-
litate quam erga proximum exer-
cuerunt cum ego magnam eis mis-
ericordiam impenderim. Item de li-
perbia cordis eorum: amore proprio
& inuidia pariter & auaritia. In
morte sua solum eorum anima re-
prensā fuit: in iudicio vero generali
simul anima euz corpore redargue-
tur quia corpus associavit animas
& ipso mediante fecit anima bonum
vel malum sicut voluntati proprie
placuit: Omnis operatio bona siue
mala mediante corpore perpetrat.
Et ideo carissima filia valde p̄grue
remunerat̄ electi mei gloria & in-
finito bono cum corpore glorificato
simul & anima prout in simul amo-
re mei laborauerunt. Et ita redde-
tur iniquis eterna pena vt i anima
crucietur vna cum corpore quo me-
diante peccata perpetraverūt. Ip-
sis ergo renouabit̄ amarissima pe-
na reassumpto corpore i aspectu di-
lectissimi filij. Misera quoq; sensua-
litas eorum cum inuidia sua
confusibiliter arguetur attendēdo
naturam humanam in ysa christi
corpore diuine nature conformata
& vntas in puritate maxima super
choros omnium angelorum exalta-

tam. Et iniqui se vident ex eorum
solummodo defectu in p̄fundo tar-
tari sic immensos. Immensam vero
dei misericordiam cōsiderant in ele-
ctis & iustis habundantissime super-
fluere qui recipiunt agni sanguinis
effusi fructum & apertissime vident
penas omnes quas illi amore poz-
tauerunt in corpore glorificato sta-
re velut ornamentum: vel auri friffi-
um in panno seu vestimento nō qui-
dem virtute corporis: imo solum ex
anime plenitudine que corpori fru-
ctum laborum suorum representat
quonia eam associavit in operib;
virtuosis. Ita q; fructus huiusmodi
laborum ab extra demonstratur vt
in speculo facies hominis apparet
modo predicto. Dum igitur atten-
dunt isti miseri tenebrosi tam cre-
dentem dignitates qua priuati sunt
ipsi propter iniquitates eorum au-
getur eis amarissima pena & intol-
randa confusio quonia in corpori-
bus eorum aperte signa demonstra-
tur iniquitatum suarum quas in se-
culo cōmiserunt. Unde quotidie
cruciantur. In illo namq; terribili
verbo quod audient ite maledicti i
ignem eternum: ibit anima euz cor-
pore simul ad conuersationem atq;
societatem demontum absq; reme-
dio cuiuscunq; spei & sic circumuo-
luti cum omni putredine totius or-
bis vnusquisq; per se diuersimode se-
cundum varias iniquitates eorum.
Auarus. n. inuoluet̄ in auaritie pu-
tredine quam inordinate dilexit &
igni comburetur vna euz vana mi-
di substantia. Crudelis vero cum

Primus.

ma crudelitate: et immundus cum immunditia putride conscientie sue valde fetentis. Inuisus cuius impietate inuisitatus: inuisus cum inuidia qui proximam oderunt cum odio suo. Qui semetipsum amore proprio et inordinato dilexerunt: unde processerunt alia mala quoniam est velut origo atque principium aliarum iniquitatum clata superbia societate: perpetuo cruciabantur igne cuius atrocissima pena. Itaque omnes in gradu suo puniuntur indubitanter in anima simul et in corpore. Sic ergo miseri peccatores ambulantes per inferiorem viam fluminis: qui noluerunt de suis iniquitatibus in veritate penitere neque misericordiam meam acceptare quare ego libenter eis impendissem perueniunt ad mendaciorum sanuam eo quod imitatisunt diaboli doctrinam qui est pater omnium iniquitatis atque mendacium. Unde per eum tanquam per ianuam suam omnes iniqui transiunt per quam transiunt ad eterna supplicia perducuntur sicut iam dixi. Sic conuerso filii et electi mei per superiorem viam videlicet per pontem ambulantes imitatisunt viam veritatis ideo veritas est ipsorum vera ianua. Et secundo veritas ipsa mea dixerit. Nemo potest venire ad patrem nisi per me. Ipse quidem est via et ianua per quam ambulare atque pertransire debet omnes electi ut quiescere valeant in me mari pacifico. Sed illi reprobi miseri transire voluntarie decreuerunt contrario per viam obscuri mendacium ubi mori-

am aquam inuenerunt. Et ad illam ipse demon eos inuitat quasi dicat. Quicumque sitis et aquam mortuam habere desiderat veniat ad me: quia sibi dabo satietatem et bibat iuxta libitum. Et ipsi veluti stulti et omnino cecici quia fidei lumen amiserunt voluntarie sequuntur illum et non aduertunt neque considerant horribile precipitium suum.

De utilitate temptationum et qualiter anima in mortis extremitate gustat et intelligit locum cui deputatum etiam antequam a corpore separatur. *Capitulum xliij.*

Etiam intelligere debes quod ipse diabolus est veluti lictor atque minister a mea diuina iustitia constitutus et ordinatus ad cruciandos omnes iniquos qui me miserabiliter offenderunt. Sed in mundo permittendo concedo ut hominibus frequentissime temptationes atque molestias inserat non quidem ut homines in tali bello succumbant: sed ut in bello vincant et postmodum a me recipere coronam glorie per victoriam mereant et iterum virtus experimento probetur. Non enim coronabit nisi qui legitime certauerit. Alii vero deperire per temptationem diabolicam: vel aliam tribulationem sine bellum videntur. Quod preceat quam omnes et o robore iugiter atque voluntate hols in sanguine dilectissimi filii mei fortificantur. Vici non valet a quocumque demone vel alia creatura nisi sponte consentiat quam est ipsa vobis a me processa cum arbitrio

Tractatus.

libertate. Cū hac ergo libertate potestis voluntatem ipsam inclinare seu refrenare iuxta libitum vestrū. Et ista gratiose cōcessi vobis velut inerpugnabilem armaturā. Quādo verō sponte peccatum acceptatis armaturam vestrā in manu diaboli pontis: iste gladius ē cū quo vos percussit et occidit. Si vero gladius iste voluntatis in manu diaboli nō exhibetur: voluntarie v3 acceptando temptationes atq; molestias eius: homo nunq̃ offendetur ab aliqua peccati mortalis occasione cuiuscunq; temptationis vel molestie proniciens vnde cunq;: imo fortificabitur inde si oculus intellectus appuerit ad videndam et intelligendam caritatem meam vere paternam que permittit huiusmodi temptationes soluz vt homines in se virtutes acquirant et in eis experiantur. Ad virtutes vero nō p̃uenitur nisi mediante cognitione p̃rie fragilitatis atq; mee bonitatis et ista cognitio perfecti⁹ acquiritur tempore temptationis q̃ tempore consolationis et quietis: qz tunc aperte cognoscit se per se non esse: qz se liberare non valet ab illis molestiis quas vitāq; vitare vellet et illis omnino carere: me vero cognoscit in voluntate sua que fortificatur a bonitate mea quare non acquiescit illis molestiis atq; temptationibus: et qz prudenter aduertit qz ego concedo sibi propter utilitatem eius ex caritate mea: diabolus. n. infirmus ē et omnino nihil agere potest nisi quātum ego sibi concedo. hoc autem et

concedo non ex odio vestri: sed ex caritate paterna sicut iaz dicit: non vt in bello huiusmodi succumbatis: s; vt in bello tali triumphus obtinetis et vt ex inde veniatis ad veram cognitionem vestri atq; mee bonitatis et vt virtus experientia probetur que proculdubio non probatur nisi per oppositum eius. Ergo diligenter attende qz demones esse constitui et ordinavi ministros meos vt impios atq; reprobos in inferno erudient et in mundo temptationibus atq; molestiis electos erercent: vt virtutes in anima probentur. huius intentio diaboli non sit: vt virtus i vobis augeatur sine probetur: quia caritate priuatus est: imo iuxta posse laborat vt omni virtute priuemi: hoc autem agere nullo modo potest nisi veltis ei consentire. Nunc videre potes hominis amentia qui vult esse debilis: vbi factus ē a mea bonitate fortis atq; robustus: et ipsemet voluntarie se ponit in manibus inimici sui crudelissimi qui quot tidie querit anime sue mortem eternam. Unde volo te nosse qz ex quo sponte reprobi se demoniace seruituti subiecerant in vita: postmodū in extremitate mortis existentes ipse sub huiusmodi crudeli dominio nō expectant aliud iudicium a me: sed ipsemet sui iudices existunt a conscientia compellente. Quare veluti desperati festinant ad eterna supplia. Et anteq̃ ingrediantur infernum i extremitate mortis illum amplectuntur cum odio cuiuslibet virtutis et cum demonibus quos in domi

Primus:

nos elegerunt pro pretio suorum operum habent infernum: sicut conuersi iusti et electi mei postquam imperfecta virtute vixerunt ad mortis extremitatem aduecti: vera caritate sic censi cum oculo perfecte fidei: cum firma spe fructiferi sanguinis agni: vniuersi filii mei vident illud eternum premium eis a me preparatum et cum vere dilectionis habitibus amplectuntur astringentes amoris a muneribus misericordiarum et eternum bonum in hac extremitate: sicque vitam eternam affectuose degustant antequam egrediantur a corpore mortali. Alii vero qui vitam in quadam dixerunt caritate comuni et non in tanta perfectione venientes ad ultimum vite misericordiam meam amplectuntur cum eodem lumine fidei atque spei prout habuerunt illi perfecti sed imperfecte. Qui licet imperfecti fuerint astringerunt: tamen affectuose misericordiam meam estimantes et intelligentes valde maiorem esse diuinam misericordiam omnibus offensionibus eorum. Peccatores autem iniqui faciunt oppositum quod cum in remedabili desperatione et odio crudeli vident et amplectuntur locum sue damnationis ut iam dixi. Itaque nec electi: neque reprobi postulant iudicari sed in egressu suo corpore quilibet videt et intelligit et quasi possidet ei locum assignatum etiam antequam a corpore fuerit anima separata. Nam anime damnatorum egrediantur cum odio atque desperatione. perfectorum vero cum amore et lumine fidei et cum vera spe

sanguinis agni: imperfectorum autem cum misericordia et cum eadem fide perueniunt ad purgatorium.

Quomodo diabolus homines decipit sub aliquo boni colore.

Lapi. xliij.

Tri tibi diabolus ad aquas mortuam homines inuitare vult ad illam quae ipse pro se possidet illes excecando cum delitijs atque mundis statibus: et cum decipula vel hamo terrene delectationis eos incautissimè capit sub colore boni. Nam aliter eos capere non posset nisi viderent: vel iudicaret inuenire bonum aliquod proprium vel aliquam delectationem proculdubio se capere nullo modo permetterent. Natura liter. n. anima quotidiè bonum habere desiderat. Sed anima propter amorem proprium excecata non intelligit nec agnoscit ubi sine quod est verum et appetibile bonum quod anime profit et corpori. Et ideo diabolus astutus et iniquus attendens animam excecata ab amore proprio sensitius sibi proponit varias delectationes cum aliqua bonitate vel utilitate coloratas vnicuique secundum gradum eius et secundum vitia principalia in quibus viderit aliquem irretitum vel inclinatum. Aliud. n. anteponeit vni seculari et aliud vni religioso. Aliud in prelatura positum et aliud in sublimitate secularis domini collocatis et ita de ceteris. Ista tibi narrauit: quod tibi dicebat de his qui per finitum ambulantes in corde se sub

Tractatus.

mergunt. Impudentissime proce/
derit nullum omnino respectum ha/
bentes nisi solum ad semetipsos cuius
iniquo amore proprio meas offensio/
nes vilipendendo quorum exitum
in parte narraui. Nunc autem aper/
te tibi monstrare volo quomodo se/
metipsos in veritate decipiunt: quia
volentes effugere penas incidunt in
penas: quia videtur eis quod labor excef/
sivus esset eis in seruitio meo: vix am/
bulando per pontem a discretissimo
filio meo fabricatum et ideo se sub/
trahit a parua spina territi: hoc ac/
cidit eis: quia sunt excecati penitus: et
ideo non vident veritatem nec agno/
scunt illam. Sicut in principio vite
tue monstraui tibi quando me ro/
gabas ut ego misericordiam tibi fa/
cerem homines extrahendo de tene/
brosis peccatorum. Nosti quod ostē/
di me tibi sub figura cuiusdam arbo/
ris cuius non videbas principium:
neque finem nisi quod videbas radicem
terre unitam: et hoc innuebat vni/
onem nature diuine cuius humana ve/
stra natura. Iuxta stipitem arboris
videbas aliquas vepres paruas quod
rum horrore siue terrore cuncti pro/
prio sensualitatis amatores elonga/
bantur atque recusabant arbori pro/
pinquare currentes ad quendam
monticulum corticis frumenti siue
quisquiliarius. In quo declarauit te
quod omnia mundi delectamenta signi/
ficabantur. Ille frumenti cortices
apparebant esse frumentum et tamen
non erant. Quare videbas animas
illucitantes tibi fame perire. Mul/
te vero cognoscentes mundi fraudes

atque defectus indilate redibant ad
arborē transeundo spinas et vepres
illas: vix deliberationem voluntatis.
Que deliberatio priusquam fiat vide/
tur esse vna spina pungens in sequē/
do viam veritatis et salutis: quia pu/
gna quedam excrucietur inter consuetu/
dinem atque sensualitatem. Sed quā/
do cum odio sancto et displicentia sue
sensualitatis virtuti corde deliberat
dicens, ego volo sequi Iesum Christum
crucifixum: vepres siue spinas illi/
co caecat illesus et inuenit admirabi/
lem indilate dulcedinem prout illo
tempore tibi monstraui tamen am/
plius vel minus iuxta dispositionem
atque sollicitudinem ipsorum. Et ut in/
dixi tibi ego sum deus vester immo/
bilis neque motor neque ab aliquo qui
velit ad me venire me subtrahō sed
omnibus ostendi veritatem: natu/
ram diuinam inuisibilem ordinan/
do visibilem. Etiam eis ostēdi quid
est aliquid a me sine me. Sed ipsi
velut excecati penitus a nube amo/
ris proprii inordinati neque me neque
se cognoscent. Vides aperte quan/
tum se decipiunt: quia potius vo/
lunt fame perire quam paucas vepres
pertransire. Nemo quippe potest
absque pena in presenti vita stare ne/
mo sine cruce pertransit exceptis il/
lis qui per viam superiorem vadunt.
Non tamen euadunt omnem pe/
nam: sed huiusmodi penam existimant
sibi fore refrigerium. Et quia pro/
pter peccatum a deo mundus huma/
no generi spinas atque tribulos ger/
minauit et iste procelosus suus ve/
luti quoddam inquietum mare pe/
-

riculose flurid ideo vobis ordinant
pontem de quo tibi dixi ne perire
tis in ipso flumine. Nunc videre po
tuisti qualiter ipse recipiunt cum
inordinato timore: et quia sum deus
vestre qui non mutor neque sum per
sonarum acceptor: imo virtutis at
que sancti desiderij, et sic autem vidi
sti presertim in illius arboris et co
grua figura.

Ostenditur qui sunt illi quibus
minime nocet spine quas mundus
per peccatum germinavit. Capi. xlv.

Nunc vero tibi monstrare ve
recui qui sunt illi quibus ve
pres et spine quas propter peccatum
iste mundus germinavit inferunt
dammum et quibus non. Et quia iam
tibi monstravi damnationem ipso
rum una cum bonitate mea et etiam
vidisti qualiter ipsi recipiuntur a
propria sensualitate sua nunc attē
de diligenter quod ipsi solum offendū
tur ab huiusmodi spinis. Nemo vi
uens in mundo pertransire potest abs
que pena corporali siue mentali. La
bozem quippe corporalem etiam ele
cti mei tollerant eorum vero mens
est omnino libera: quia non habet
afflictionem de labore siue quacun
que pena pro eo quod eorum voluntas in
omnibus est conformis et unita vo
luntati mee que voluntas est illa res
unde procedit afflictio siue pena. hic
n. affligitur homo vel habendo quod
habere nolle: vel non habendo quod
habere vellet. Ablata vero volunta
te propria pacifice quiescit. Igitur

isti discordes a voluntate mea sunt
illi qui corporaliter atque mentaliter
affliguntur. Nam et in mundo viventes
aram inferni degustant sicut e converso
sui mei gustant aram eterne vite. Un
de noueris quod valde singulare bonum
beatorum est hinc voluntate plena omnium que
desiderant. Ipsi cupiunt hinc me: cupie
tes vero me gustant fruunt atque possi
det ab ipsa rebellionem quacumque: quia
deposuerunt in morte corporis gra
uedinem atque molestiam: unde sen
ticbant impugnationem atque bellum
contra spiritum. Corpus. n. erat eis
obsculum ne perfecte cognosceret
veritatem et impediabat eos ne me
facie ad faciem videre possent. Post
quam autem anima deposuit omnem corpo
ris voluntas est omnino plena: quod de
siderantes videre me quotidie me
videt in qua visione felicissima bea
tudo vestra consistit. Videntes agno
scunt et agnoscentes amant et amantes
gustant me summi et eternum bonum in
quo gustu satiatur cum plena reflectio
voluntas eorum. et desiderium quod habent vi
dendi et agnoscendi me: quod desiderantes
habent et habendo desiderant. Et ut iam dixi. p
cul est ab omni pena tale desiderium et de
fastidium a tali facie remota. Ita
que sui mei principaliter beatitudinem glo
riosa prouident videndo: cognoscendo
et amando me: quod quidem visio replet eo
rum voluntatem habendo quicquid exo
ptat et ita satiata quotidie reperit
tu r. Et ideo tibi dixi quod vitam eter
nam gustare precipue consistit in hoc
ut voluntas habeat de quod optat
Noueris tamen quod ipsa solummo
do videndo cognoscendo et amando

Tractatus.

me satisfatur vt iam dixi. Etiam igitur in hac vita presenti gustat araz eterne vite gustado illud de quo posita satiatur. Gustatur autem haec ara vite durabilis in presenti tempore bonitatem meam in se videndo et in agnoscendo veritatem meam. Ita vero noticiam habet intellectus illuminatus in me qui est oculus anime. Sic autem oculus pupillaz habet alme christiane fidei: et lumen huiusmodi fidei facit agnoscere pariter et imitari viam atq; doctrinaz veritatis: vtz carnati verbi dilectissimi filij mei. Nullus. n. absq; pupilla fidei christiane videre potest nisi sicut homo qui formam habet oculi sed pupillam que videre facit hominem habet vno paniculo cooperta. Sic oculus intellectus loco pupille fidem habere debet: super qua si panus infidelitatis ortum habens ab amore proprio superponatur recte videre non potest. Formam habet oculi sed minime lumen qz semetipsum solo priuant. Itaq; vides qz serui mei videndo cognoscunt et agnoscendo diligunt et amando perdunt voluntatem omnem propriam et abnegant. Tinnati vero voluntate propria subito voluntatem meam induunt que non querit et optat nisi sanctificationem vestram. Et indilate retrocedunt ab inferiori via ponte ascendentes vepresq; virili corde calcantes illesi pertranseunt absq; no-cumento quocunq; qz pedes affectu eorum voluntate mea calciati sunt et valde multati. Et ideo dixi tibi qz ipse penam habebant corporaliter:

sed non mentaliter qz sensitua voluntas in eis omnino mortua fuerat que penam infert atq; mentem hominis affligit. Ablata voluntate propria subito pena fingatur ab homine. quare tollerant omnia cum affectuosa reuerentia reputantes ad gratiam singularem amore mei cruciari nec optant aliquid nisi quod ego volo. Unde si eos verari permitto multis et varijs diabolicis temptationibus vt in virtute probentur: ipsi cum voluntate firma resistunt quam in me fortificatam habent et cum humilitate profunda se reputant indignos omni quiete: s; afflictione dignos. Et ita euz sancto gaudio pertranseunt et euz vera cognitione sui vitando penam omnem afflictiuam. Si vero permitto qz homines eos persequantur: vel eis volo concedere corporalem egritudinem vel inopiam temporalium: vel vt a statu suo deiciantur in mundo vel eis aufero filios vel alias creaturas quas affectuose diligunt. que quidem omnia spine videntur et vepres quas post peccatum a de terra germinauit: omnia cum lumine rationis atq; fidei sancte patientissime tollerant: attendentes qz summa sum bonitas: neq; velle possum nisi quod bonum est et intuitu boni concedo totum amore paterno modis: et non ex odio. Postq; autem in me perfectum amorem agnouerunt ad semetipsos oculum vertunt delectus proprios vere cognoscetes. Et euz lumine fidei cognoscunt aperte qz nullum bonum erit absq; pre-

Secundus.

inso et omnis culpa siue dubio p[er]i-
tur. Diligenter et attendunt q[ue] om-
nis culpa quantumcumq[ue] leuis ap-
pareat esset infinita pena digna: quo-
niam est contra me perpetrata qui-
sum bonum infinitum. Et acceptat
a me pro singulari gratia q[ue] in vita
presenti cis velim iniungere penite-
ntiam atq[ue] disciplinam eo q[ue] tempus
est finitum et breue. Igitur isto mo-
do et contritione cordis pro suis pec-
catis satisfaciunt et cum perfecta pa-
tencia meritis acquirunt: eorum
vero labores a me postea remuneran-
tur eterno premio. Etiam aperte co-
gnoscunt q[ue] omnis labor vite presen-
tis est valde breuis et breuitate te-
poris. Tempus vero quod habetis
est vnus punctus: v[er]o presens istans
q[ue] preterito caretis nec futuris ha-
betis. Ergo deficiete vobis tempo-
re pariter et omni pena caretis et ita
quelsbet pena in vita presenti bre-
uis est. Ipsi tollerant omnia paci-
tissime calcantes huiusmodi spinas
illei: q[ue] non offenduntur neq[ue] tan-
guntur ab eis eo q[ue] ipsorum cor alie-
num est ab eis amore sensitivo con-
tempto et vnitum est in me per affe-
ctum vere caritatis. Ergo manife-
ste patet q[ue] isti gustant arram eter-
ne vite dum etiam in mortali cor-
pore viuunt. Stantes in aqua non
madesunt nec aliquo modo balnea-
tur per vepres atq[ue] spinas acutissi-
mas illesi pertranscunt nullum ac-
culeum inde sentientes: q[ue] non erunt
me summum bonum ibi perquiren-
tes vbi reperire potuerunt: v[er]o in
vniuerso filio meo.

De malis procedentibus ex ecclesi-
tate intellectualis oculi et q[ue] bona
facta in peccato mortali non valent
ad vitam eternam. Capit. xlv.

H De vitis tibi declarandis du-
liter isti gustant arram inferni quo-
rum audisti deceptionem erroneam.
Modo vero subiungam: vnde pro-
cedit h[uius] erronea deceptio et qualiter
arram inferni gustant. Hoc autem
accidit cis quoniam oculum intelle-
ctus habent excreatum cum infide-
litate quam ab amore proprio tra-
xerunt: q[ue] put omnis veritas acqui-
ritur ab homine cum lumine vere
fidei: sic econuerso mendatum atq[ue]
deceptio cum infidelitate conqui-
runtur: de illo infidelitate lo-
quendo qui sanctum baptisma rece-
perunt in quo pupilla fidei fuit ocu-
lo intellectus imissa. Qui tempore
discretionis adueniente si se postmo-
dum in virtutibus exerceant ipsius
fidei lumen in anima sua conseruat
et exinde virtutes viuas atq[ue] reales
operatur in proximo fructificare pa-
riendo. Sicut accidit in muliere que
parit infantem viuum quem ita vi-
uentem tocando corde sp[irit]u reprobato:
ita factus isti qui virtutes viuas in
hi representant qui sum anime sp[irit]u-
sus. Cuius oppositus isti miseri faci-
unt. Adueniente namq[ue] tempore di-
scretionis vbi deberent exercere lu-
men vere fidei virtutes cum vita gra-
tie pariendo et ipsi pariunt eas om-
nino mortuas. Mortue quippe sunt
eo q[ue] ipsorum opera facta sunt in pec-

Tractatus.

cato mortali: qz priuati sunt ipf: lu
mine fidci. Habent utiqz sancti ba
ptifim formam: sed minime lumen
quod priuati sunt: qz nubes peccato/
rum amore proprio patratouz: ceu
le pupillam: vnde virtuose videbāt
operuit. His qui fidē absqz virtuo
fis operibus habent apertissime di/
citur: qz fides eozū est omnino mor
tua. Unde sicut ille qui mortuus ē
videre nequit ita nec oculus habēs
pupillam operam non videt neqz
cognoscit semetipsum: neqz suos de
fectus: neqz bonitatem meam aqua
suam habuit esse: z omnem gratiaz
fidatam super esse. Et: qz non agno
scit me: neqz se non odit in se propri/
am sensualitatem: sed inordinate di
ligit eam querēdo quotidie suo ap
petitū satisfacere: sicqz pariter om
nes filios mortuos: v3 multa pecca
ta mortalia cōmittendo. Ne quoz
non amat: z ita me non amando:
nec etiaz illud quod ego diligo dili
git: v3 proximuz eius. Neqz delecta
tur operari que mihi grata sunt z
accepta: v3 veras atqz reales virtu
tutes de quibus habeo complacen
tiam illas in vobis videndo non ex
utilitate mea: qz mihi nullo modo
prodesse potestis: qz su3 deus vester
z non indigeo bono: v3 vestro: v3
Omnia namqz peccata sunt a me so
lum excepto peccato: qz nihil ē. Et
animam gratia priuando se reppe
rit quoz esse me priuatam qui sum
omne bonum. Itaqz propter utilita
tem vestram virtutes mihi placent
in vobis: vt inueniā: vnde vos eter
no p̄mio remunerare valeam in me

vita durabili. Videt ergo fidē isto
rum esse mortuam: qz non habent
opera: nam opera que faciunt: licet
in se bona sint non tamen eis valēt
ad vitam eternaz: qz vita gratie pri
uata sunt. Nilominus operari bo
num etiam absqz gratia nunq̄ iter
mitti debet qm̄ omne bonū a mere
munerabitur: vt etiam omnis cul
pa tempore suo punietur. Bonum
qz homines operantur in statu gra
tie: v3 absqz peccato mortali valet
ad vitam eternam acquirendam: il
lud vero quod operantur in culpa
mortali proculdubio non valet ad
vitam eternam tamen a me diuersi
mode remuneratur. Nam aliquan
do prestolo eos gratiose tempus cō
modando: vt emēdare valeant: vel
eos in corde aliquozū seruoꝝ meo
rum imprimō vt pro illis humiles
atqz continuas orationes in conspe
ctu meo fundant quibus interueni
entibus a me gratiaz obtineant: vt
a suis iniquitatibus egrediantur.
Quando vero non acceptant grati
am huiusmodi cōmodati temporis
nec etiam fructum illarum oratio
num: aliquando remitto tales in
habundantia rerum temporalium
Et his accidit sicut vitulo sine por
co qui satis impiguatur: vt ad ma
cellum postea congruentius addu
catur. Ita continget istis qui quot
tidie recalcitrant vt volūtatē mee:
tamen aliqua bona faciunt non in
statu gratie: sed in peccato mortali
nec acceptare voluerunt gratiaz cō
cessi temporis: nec orationes pro eis
effusas: nec alios modos quibz eos

Secundus.

gratiose vocant multotiens: vt ope
ra sua bona facerent in statu gratie
veluti reprobis nisi se corzecerint vl-
tine punientur eterno supplicio.
Interim vero mea bonitas p par-
tibus illis bonis que fecerunt in tali
statu remunerat eos i tali minima
compensatione: v3 diuitiarum hu-
tusmodi temporalium. Itaq; valde
decepti sunt. Quis eos decepit: Ip-
somet q; sponte lumine vite fidei se
priuaerunt. Et veluti excecati pal-
pantes inheret solum his que tan-
gunt. Et ideo nihil vident nisi deu-
lo tenebroso. q; posuerunt affectum
suum solum in his transitorijs: ideo
decepti sunt. Ipsi dirrecte faciunt
veluti stulti qui respiciunt 2 vident
aurum solummodo: sed minime ve-
nenum quod ibi latet 2 occidit i can-
tos. Unde noueris q; ista mudana
euz oblectament edorum quantum-
cunq; grata videantur absq; me pos-
sessa vel acquisita: sed cum amore p-
prio 2 inordinato dirrecte portant
2 habent in se scorpionum effigiem
2 figuram vt in principio vite tue p^o
illam arboris figuram: ego tibi mo-
stravi dicens q; ante se portabāt au-
rum post tergum autem venenum.
Neq; venenum erat absq; auro ne-
q; aurum absq; veneno. Aurum ta-
men erat in aspectu primo: nec ali-
quis homo se tueri poterat a vene-
no: nisi tantum illi qui erant illumi-
nati lumine vere fidei.

Quomodo precepta seruari non
possunt nisi seruentur etiam cōsilia
2 qualiter in omni statu deus acce-

ptat bonam hominis voluntatem.

Cap. xlvij.

Lam tibi dixi q; isti sic illumi-
nati euz gladio bicipiti: v3 euz
odio vitiorum 2 amore virtutum i-
tutu mee dilectionis a se precide-
bant venenu3 proprie sensualitatis
2 voluntatis. Et cum lumine ratio-
nis acquirabant: possidebant atq;
tenebant aurum in his temporalibus.
Qui retinere ea volebāt. Qui
vero magna volebant vti perfectio-
ne mētaliter 2 actualiter omnia cō-
temnebant. Isti sunt omnes illi qui
consilium perfectionis a mea veri-
tate traditum actualiter obseruāt.
Alij vero qui possident hec exteriora
sunt illi qui precepta quidem ob-
seruant actualiter consilia vero mē-
taliter: sed non actualiter obseruāt.
Et quia consilia ligata sunt 2 conne-
ra cum preceptis ideo nemo potest
obseruare precepta quin etiam con-
silia seruet: non actualiter: sed men-
taliter. v3 huiusmodi possidendo vi-
uitias cum humilitate non euz ela-
ta superbia possidendo non tanq; p-
prias: imo tanq; a mea bonitate fi-
bi cōmodatas ad vsu3 vt in verita-
te sic est. Unde tantum habetis q;
tunc ego vobis impendo 2 etiam tā-
to tempore relinquo vobis quan-
tum video vestre salutis conuenire.
Et isto modo vos vti debetis: 2 ita
quisquis mādātū obseruat: v3 amā-
do me super omnia 2 proximum tā-
q; semetipsum: vinit cum liberta-
te cordis 2 eas ex affectu contem-
nit 2 vllipendit: ac licet actualiter

Tractatus.

earum possideat tñ voluntati mee nullo modo contradicit. Quod obseruant quocumque consilium ex affectu mentis. quæ a se præcedunt venenum amoris inordinati. Tales in cōmuni caritate morantur. Illi vero qui seruant actualiter atque mentaliter præcepta pariter et consilia sunt in statu perfecte caritatis. Et cum vera simplicitate seruant veritatis mee: vñ iesu christi consilium exhibitum iuueni peccanti quid agere deberet: vt vitam eternam obtinere posset. qui audiret obserua mandata. Quo respondente: ita iam feci ei veritas ait. Si vis esse perfectus vende quecumque possides et da pauperibus. Iuuenis vero contristatus est. quia diuitias adhuc amore nimio possidebat: ideo cōuersus est. Sed isti perfecti consilia realiter obseruant: mundum et omnes diuitias eius affectuose relinquunt: macerando corpus cum abstinentia: vigilis et oratione continua. Illi vero qui viuunt in caritate cōmuni non relinquendo diuitias eorum actualiter non priuantur ex hoc eterna vita: quia non obligantur ad hoc ex præcepto: sed si volunt eas habendo possidere faciant: vt iam dixi. Nec offendunt illo modo tenendo: quoniam omnia bona sunt a me creata qui sum eterna et summa bonitas in obsequium creaturarum mearum que rationem habent et non vt ipse delictis mundi seruiant. Et si placet illas habendo possidere non optantes ascendere huiusmodi gradum perfectionis habeant atque teneant non tanquam domini sed tanquam serui mei

Desiderium eorum mihi debent offerre cetera vero possidendo tenere non tanquam propria sed velud a me commodata. Ego vero non accepto personarum vel personarum statum: imo sancta desideria. In omni statu quem homines eligere volunt habendo sanctam voluntatem accepto gratanter et in eis habeo complacentiam. Omnes ergo qui venenum amoris inordinati præcederunt a vitis cum odio sancto proprie sensualitatis et amore virtutis ordinate possunt illas habere. Insuper ablato veneno voluntatis inordinate postquam illas ordinauerit cum vera dilectione atque sancto timore mei potest eligere quilibet cum sancta fiducia statum amplius ei gratum et vbi potest lucrari potest vitam eternam faciente gratia mea: quantum indubitanter est maioris perfectionis atque mihi magis acceptum amore mei mentaliter et actualiter omnia mundana relinquere. Qui vero nequit hanc attingere perfectionem fragilitate propria contradicente potest vnusquisque stare iuxta gradum suum in predicta caritate cōmuni. Et hoc ordinavit affectuosa caritas mea pariter vt nullus in quocumque statu fuerit excusare se legitime propter peccatum valeat villo modo. Quia vere nullam excusationem homo potest inuenire legitimam: vel etiam apparentem. Valde namque gratiose descendendi fragilitati et imbecilitati sue taliter quod ille qui vult in seculo viuere possit in statu salutis esse etiam possidendo diuitias: tenere vo

Secundus:

ut inq̄ statim: uxorem: ducere: filios
procreare: laborando victum acqui
rere. Postremo quilibet eē potest
in illo statu quem eligere voluerit:
dum tamen vere precidere studeat
a se venenum proprie sensualitatis
z voluntatis que conductit indubi
tanter ad mortem eternā. Et vere
venenum est: qz sicut venenum infi
cit hominem in corpore: tandem in
ferendo sibi mortem nisi vomer se
stinet siue salutem aliquam assam
pserit medicinam: ita venenum hu
iusmodi scorpionis desictiarum mā
di venenat z inficit animam infere
do sibi postea mortem nisi per con
fessionem sanctam cuomat illud ex
trahendo virtuose cordialem affe
ctū. Et hec est vna saluberrima me
dicina que liberat hominem a ve
neno peccati: licet amara videatur
misere proprie sensualitati. Post
ferum atqz mortiferū venenum at
tendere debes non consistere in re
bus creatis quoniā in se bone sunt
z vt iam dixi create sunt a me qui
sum eterna bonitas: sed intelligo de
peruersitate voluntatis hominis q̄
bonis gratis concessis in mortem
propria abutitur. Uideas ergo quo
modo sūt huiusmodi miserabili mo
do decepti: quia possunt habere me
per gratiam vitando tristitiam om
nem z habere sanctum gaudium at
qz consolationez z ipsi potius eligūt
habere malum sub colore boni. Cu
piunt z habent aurum insatiabili
ter amore nimis iordinato. Et quia
sunt excecati cum infidelitate sua:
non vident neqz agnoscunt vene

num. Se venenatos esse conspicitū
z ex infideli cecitate sua negligunt
aliquod assumere remedium: Ipsi
profecto crucez diaboli portant aī
infernī in presentī vita gustantes.

Quomodo serui mundi quāuis
multa possideant ipsi tamen satura
ri nequeunt. Et de pena quam per
uersa voluntas eis exhibet.

Capit. xlvij.

Tri iam tibi qz sola voluntas
hominem affligebat z qz ser
ui mei quia voluntate propria pri
uati sunt illam abnegando z indue
runt voluntatem meam ideo non
habent neqz sentiunt aliquam pe
nam afflictionem: imo quotidie cō
solati me per gratiaz habent in ani
mabus eorū. Qui vero gratia mea
priuati sunt non possunt in aliquo
satiari siue consolari licet vniuerso
mūdo dominarentur pro eo q̄ om
nia que sunt in mūdo minora sunt
hominez: qz create sunt propter ho
minēz z non homo propter illa z id
circo non possunt ab illis habere sa
cietatem. Solus ergo ego deus eter
nus cum ineffabili sacietate quiete
re possū. Unde miserabiles isti sic
excecati quotidie laborant fatigā
tur z nunq̄ habere sacietatem vilo
modo valent optantes ea que non ī
uenient vnq̄: qz non erpōcāt a me
qui plenissime possūz adimplere ve
sideria sua. Vis audire qualiter af
liguntur. Tu nosti qz amor affligit
homines. quando perdunt ea cum
quibus erant affectuose cōformati.

Tractatus.

Isti conformati sunt in terra diuer-
simode per inordinatum amorem: &
ideo terra sunt effecti sunt terreni.
Aliqui se conformant cum diuitijs
Quidam cum temporalis statu siue
cum filijs. Aliqui me pdunt vt obe-
diant alicui creature: alij faciunt: vt
animalia irrationabilia: corpora sua
sedantes in immunditia detestabi-
li. Et ita diuersimode se miserabili-
ter de terra nutriti. Vellent ista so-
re mansura cuius oppositum expe-
rientia quotidie docet: qz vel his q
diligunt auferuntur ipsi morte me-
diante: vel ex mea dispensatione res
auferuntur ab eis & ipsis omnino
priuantur. Unde ingiter assignan-
tur intollerabili pena & illa cum ta-
to dolore perdunt cum quanto amo-
re inordinato possidebant. Si posse-
dissent ea tanqz a mea bonitate co-
modata & non tanqz propria no ha-
buissent in tali priuatione penam.
Assidantur igitur iuste: qz non ob-
tincent ea que desiderant a mundo
a quo proculdubio satiari nullo mo-
do possunt: vnde penam habent ve-
luti vacui atqz famelici. Quot pe-
nas habent inqz viuentes a stimu-
lo conscientie: Qualiter affligitur
ille qui vindictam appetit. Quotti-
die nanqz tabesct & afflictione con-
sumitur & ante semetipsum occidit:
vz animam q in inimico nocuerit: vel
in minimo: gladius autem odij su-
am iam occidit animam. Quantum
affligitur auarus qui sibi subtrahit
ex auaritia que sut vite sue necessa-
ria. Quantum affligitur inuidus
cui⁹ anima semper amaricatur ex

omni felicitate primi sui. Tales ex
omnibus que sic inordinate dili-
gunt extra me semper habent affli-
ctionem atqz miseriam. Et ita cruce
diabolica quotidie tormentantur
& etiaz in vita presenti gustant & ha-
bent arram inferni. Corpus etiam
ipsorum ex hoc aliquando grauiter
infirmatur & nisi se corrigant incur-
runt hominis vtriusqz mortem eter-
nam. Igitur isti sunt quos vepus
atqz spine multarum angustiarum
offendunt. Ipsi nanqz semetipsos af-
fligunt euz detestabili & inordinata
voluntate propria. Ipsi merito cru-
ciantur intus & extra. vz in anima
simul & corpore cum penoso tormen-
to viuentes absqz merito quocunqz:
quoniam in tribulatione sua fuerunt
impatientes: auruz atqz delicias vi-
te presentis inordinate diligentes
gratia mea priuati atqz caritatis af-
fectu mortis arbores effecti sunt: &
ideo ipsorum opera mortua sunt ama-
ritudine plena. Sponte vadunt per
fluuium in quo suffocantur & ita p-
ueniunt ad aquam mortuam cum
odio transeuntes per tanuaz demo-
nij & sic eterna damnatione merito
puniuntur. Nunc ergo vidisti quo-
modo semetipsos isti miseri decipi-
unt & cum quanta pena lucrantur
infernum: qz sponte se fecerunt mar-
tires diaboli. Vidisti quoz quid e-
illud quod eos creecat: vz obscura
nubes amoris propij super pupil-
la luminis vere fidei collocata. Itcz
attendere potuisti qliter amici mei
corporaliter a mundi tribulationi-
bus atqz persecutionibus offenduntur

Secundus.

tur: sed non mentaliter: quia sunt con-
formati voluntati mee: quia valde
contentantur amore mei penas quas
non sustinere: considerantes illas a me
concessas qui salutem ipsorum affe-
ctuose desidero. Serui vero mundi
multipliciter affliguntur intus et ex-
tra. Singulariter autem intus a ti-
more perditur que possident ac eti-
am ab amore proprio et inordinato
desiderando que nullo modo possunt
obtinere. Alios vero labores afflicti
nos qui post hos duos principales
eis occurrendo subsequuntur lingua
tua non est enarrare sufficiens. Ita
etiam cernis aperte quod etiam in mundo
valde melius est iustis amicis meis
quam iniustis atque reprobis quorum vi-
tam atque terminum occultata fide
vidisti.

Quomodo timor seruilis non suf-
ficit ad eternam vitam obtinendam:
sed cum exercitio timoris huius per-
uenitur ad amorem virtutum.

Capitulum. xlviii.

Etiam volo te nosse quod aliqui
sunt stimulat frequentius a mu-
di tribulationibus quas: ego con-
cedo: ut anima cognoscat aperte fi-
nem suum in vita presenti non esse
sed omnia temporalia transitoria:
sunt atque solummodo me viligat et
optet habere qui sum optabilis fi-
nis hominum: et ita debet intelligere
et cognoscere. Tales igitur incipi-
unt amouere nubem ab oculo fidei
propter huiusmodi penas a quibus
opprimuntur et etiam per illam quam

post culpam attendunt esse futuram.
Et cum isto timore serui egredi in-
cipiunt a via summis ita procellosi
venenum extra vomendo quod in-
caute susceperat a scorpione sub au-
ri figura: et inordinate sine modo ab
codez acceptauerant. Hoc vero po-
stea cognoscentes ab eo purgantur
et ad ipsius fluminis ripam dirrigere
gressus incipiunt ut ad pontem ve-
leant applicare. Sed attende: quia
nullo modo sufficit ambulare solum
modo cum serui timore: quia purga-
re domum a spurcitia peccati mor-
talitatis non implendo virtutibus eas
in amore fundatis et non tamen in timo-
re non sufficit ad vitam eternam. Por-
tet ergo quod hos duos pedes apponat
in primo gradu pontis: videlicet culpe di-
splicentiam cum pene timore et vir-
tutis amorem atque desiderium. Hi
sunt duo pedes qui baiulant animas
in affectum mee veritatis: videlicet vni-
geniti filii mei de quo vobis feci pon-
tem. Iste primus est gradus quem
ascendere debetis quantumvis iste qua-
si generalis modus est quem obser-
uant homines a seculo recedentes: quia pri-
mo formidine peccati mouentur quam amo-
re virtutis atque iustitie: quia veratio-
nes et tribulationes quas a mundo
sustinet aliqui faciunt homines ex quo-
dam angustioso tedio sibi in se ipsis
importabiles: unde sumunt valde
displicentiam. Si autem ererentur
huiusmodi timorem virtuose cum lu-
mine fidei peruenient ad amorem
virtutum. Sed aliqui sunt qui cum
tanto tempore procedunt quod in eos se-
pe recidunt. Nam ex quo perueniunt
f. liij

Tractatus.

runt ad flumij ripam attēdentes at
q̄ sentientes ventos eis contrarios
illiduntur ab vndis huius procelo
si maris vite presentis. Si occurrat
eis ventus prosperitatis anteq̄ ex
negligentia sua gradus primū ascē
derint: v3 cum affectu suo 2 cū amo
re virtutis ipsi retrocedunt iterum
ad mundi delicias cum amore sicut
prius inordinato se conuertentes.
Et si tali ventus aduersitatis occur
rat ipse retrocedit ex impatientia:
qz non odit culpam suam ex offensa
sibi facta: sed ex timore proprie pe
ne qua se considerat ex culpa sua so
re puniendum. Cum isto nanq; ti
more seruilium vomitu peccato
rūz inceperat a vita sua pristina re
surge: sed omnis virtus vult habe
re perseverantiam. Quisquis vero
virtuose viuendo perseverare non
curat peruenire non potest ad esse
ctum sui desiderij: nec ad illum sine
propter quem incepit. Expedit er
go perseverare si peruenire deside
rat. Dixi tibi q̄ isti retrocedūt a bo
no proposito prout eis aliqui cōtra
rij motus occurrunt: vnde molesti
am habeant: vel a semetipsis: vel a
sensualitate propria contra spiritus
impugnante: vel ex parte creatura
rum: v3 cum eas inordinate diligit
extra se siue cum impatienter por
tat iniuriam ab aliquo sibi factam
vel ex parte demonum cum cū va
rijs temptationibus infestant. Et
sim aliquando facta sua contēme
re videntur vt ad confusionem ad
ducant homini dicentes. Ista bona
que facere cepisti nihil omnino tibi

profuit propter innumera peccata
tua. Et hec aduersari⁹ ait vt homo
retrocedat 2 omittat agere bonum
illud exercituz quod inchoauerat.
Et aliquando temptat homines ad
interitum adducere cum presump
tione misericordie mee dicēs. Qua
re vis tantum in hoc exercitio labo
rare. Gaudeas in vita presenti euz
iocunditate postmodum in sine vi
te tue poteris humiliter adeo mise
ricordiam exposcere 2 indubitater
obtinebis. Et isto modo diabol⁹ iu
rta posse conatur: vt ipsi perdant il
lum timorem cum quo ceperāt. his
igitur 2 alijs q̄ pluribus eis agillime
retrocedunt eo q̄ nō sunt in sancto
proposito constantes necq; perseve
rantes. Et hoc accidit eis eo q̄ gradus
amoris proprij non est ab eis auul
sa prout expedit. Ideo non perseve
rant: imo valde presumūt ultra q̄
debeāt de spe misericordie mee mul
tum inordinate non sicut oportet:
sed velut ignorantēs atq; presump
tiosi sperant in misericordia mea
quam iugiter offendunt. Ego non
offerro misericordiam hominibus
vt ipsi cum ea me semper offendāt.
sed vt cum ea ipsi se tueri valeant a
malitia diaboli 2 ab inordinata cō
fusione mentis. Ipsi vero frequen
tissime faciunt oppositum: qz cum
brachio misericordie mee grauiter
offendunt. Et hoc eis accidit eo q̄
mutationem primam virtuose non
erexerunt: sed cum timore solum
modo pene necnon 2 a spina multa
rum angustiarum atq; tribulatio

Secundus.

nā impulsū surrexere a miseria mortaliū offensarum. Unde se non aliter emendantes & exercentes non pueniunt ad amorem virtutū & ideo in perseverantia defecerūt. Anima quippe stare non valet immobilis vs in vno statu. vnde necessarium ē ipsaꝝ procedere sine retrocedere. velut nauicula que ducitur ꝑtra cursum fluij decurrentis. Ita q̄ isti n̄ procedendo virtuosē relinquentes imperfectionē huiusmodi timoris nec ad amores festinantes oportet q̄ omnino retrocedant.

Qualiter h̄ anima multuz amaricata fuit ex illorum cecitate qui in flumine mergebantur. *Capit. l.*

Tunc hec anima cum ingenti desiderio anxia suaz & aliquorum attendens imperfectionem afflictione magna cruciabatur in corde videndo pariter & audiendo tantam in homine cecitatem: attendendo precipue q̄ diuina bonitas obstacula cuncta que possent impedire salutem eius ab eo remouerat: & i quocunq; statu persistere vellet: inuenire gratiam dei poterat qua mediante cuncta redundabant in bonum & ad exercitium: experimenti ac augmentum virtutis. Et nihilominus his non obstantibus ipsa plurimos aspicebat ex amore proprio & inordinato affectu voluntarie transire per flumen. Et q̄ se nō emendabant videbat eos in ignem aperte precipitari. Aliqui tamē erāt ibi qui retrocedere festinabant ex

causa quam audierat a dulcissima bonitate dei qui dignat⁹ fuerat: ita gratiose manifestare seipm ei. Erat igitur ex his amaro corde. Firmiter insuper oculum intellectus in patrem eternum & ait. O amor ineffabilis & inertimabilis euz grandī cecitate creature tue se decipiunt. Sꝫ obsecro si bonitati tue placet q̄ aptius exponere mihi digneris illos tres gradus in corpore dilectissimi filij tui significatos. Et qui modus est habendus ad ercundum ex toto de flumine ac etiā qui sunt illi qui scalam ascendunt.

Quomodo tres gradus in ponte figurati: vs in filio dei significāt tres potentias anime. *Capit. li.*

O Julia vero bōitas oculo misericordie sue respiciens in ill⁹ anime desiderium ita famelicū ait. Amabilis atq; carissima filia nunq̄ ego contemno: imo gratanter accepto scā desideria: q̄re tibi declaraf decruī: hec q̄ petisti. Tibi declarari possis de figura trium graduum & q̄ etiam tibi dicam qui modus teneri debet: vt erētes a flumine pōtem ascendere possitis. Et quantum ego supra narrando tibi cecitatem hominum & vnde procedebat corū vitanda deceptio & quomodo veluti martires demonum: in vita presentiarum inferni gustabant: post modum vero percipiebant eternā damnationem in fructum operationum iniquarum. Illo tunc expt̄ si tibi modum quem ipsi tenere de-

Tractatus.

bebant: nunc autem avertus ostendat tuo desiderio satisfaciendo. Tu nosti quod omnia mala fundata sunt in amore proprio et inordinato et inde trahunt originem qui amor est velut una obscura nubes que priuat hominem lumine rationis: que ratio continet in se lumen vere fidei: nec vnum amittitur absque reliquo. Unde maiam ego creauit ad imaginem et similitudinem meam exhibendo sibi memoriam intellectum et voluntatem. Intellectus vero nobilior pars est anime. Intellectus ipse mouetur ab affectu: intellectus vero nutritur a affectu. Manus autem amoris: vix affectus implet memoriam beneficiorum a me gratiose sibi concessorum: ita ut inquit in me delectetur. Quorum affectuosa memoria facit eum sollicitum atque gratum et omnino vitare facit hominem esse negligentem et ingratum. Per hunc ergo modum una potentia contribuit alteri: et ita nutritur anima semper in vita gratie. Non potest anima viuere sine amore: sed semper optat aliquid amare quam ex amore condita fuit. Nam ipsam ex amore purissimo creauit et ideo tibi dixi superius intellectum ab affectu moueri quia si dicens. Ego diligeret volo quod tibi ex quo nutritior est amor. Tunc intellectus ab affectu se percipiens excitarisurgit quasi de percipiens. Ego dabo tibi si vis amare quid amare salubris valeas. Et illico consurgens attente considerat anime dignitatem in qua creata fuit: ac indignitatem in qua ex culpa sua deuenit. Indignitatem

quidem essentia sue gustat in erumabilem bonitatem atque caritatem increatam qua fuit a me creata: suam vero miseriam attendendo gustat ineffabilem misericordiam meam quam ex paterna misericordia prestiti sibi tempus ad penitentiam atque de tenebris eam extrahi. Tunc affectus amoris pascitur et nutritur et appiet os desiderii sancti comedit odium atque displicentiam proprie sensualitatis humilitate profunda peruncta: cuius vera patientia quam ab odio sancto trahit. Virtutibus vero conceptis imperfecte piuntur atque perfecte sicut anima perfectionem eracet in semetipsa sicut inferius aperire tibi pandam. Sic e conuerso si scilicet affectus mouetur ad amandum solummodo sensibilia tunc oculus intellectus ad illa mouetur atque tunc modo transitoria cum amore proprio sibi proponit in obiectum eius displicentia virtutum et amore vitiorum: unde superbiam et impatientiam attrahit. Memoria vero non ipse nisi tantum eorum que sibi poterit affectus. Hic amor pessimus obscurauit oculum qui non videt neque discernit aliquid apte nisi cum quadam obscurata claritate. Que claritas obscurata consistit in eo quod quecumque videt intellectus: et affectus amat eum quadam claritate sine specie boni sine delectationis: quod si non esset hec apparentia boni homo non offenderet: quod naturaliter homo non appetit nisi bonum. Itaque vitium amoris atque colore boni proprii coloratur: et ideo culpa committitur. Quod igitur oculus ex

Secundus.

Obscuratione sua minime discernit neq; veritate agnoscit ex hoc errat querendo bonum atq; delicias vbi non sunt. Jam. n. patefeci tibi q; de licie mundi sunt absq; me: spinc pun gentes atq; venenose ita q; intellectus in sua visione fallitur z voluntas in diligendo: q; diligit ea que n̄ debet amare. Similiter etiam in retinendo memoria fallitur. Intellectus. n. agit veluti latro agere solet aliena rapiendo. Et ita memoria recordatur eorum que sunt extra me. hoc ergo modo puatur anima gratia. Tanta est vnitas: vel vno trās istarum anime potentiaruz q; vna me non offendit absq; reliquis qm̄ vna porrigit alteri bonum siue malum: vt arbitrio libero placet sicut ex precedentibus aperte colligere potuisti. Liberum hoc arbitrium ē affectui colligatum z ideo mouet illum: vt ei placet aliquando cum lumine rationis aliquādo sine tali lumine. Vos habetis in me rationez alligatam inquantum amor inordinatus arbitrio libero mediante non diuidat atq; precipitat. Et in vobis habetis legem peruersam que quotidie cōtra spiritum ipugnat. In vobis ergo due partes existunt v; sensualitas atq; ratio. Sensualitas omnino seruire debet anime icirco vobis est a mea bonitate concessa vt ipso corpore mediante probetis z i vobis virtutes exerceatis. Anima vobis libera est: nam a culpa liberata fuit in sanguine dilectissimi filij mei neq; potest in seruitutem redigi nisi sponte consenserit.

Voluntas autem est libero arbitrio colligata z ipsam liberum arbitrium voluntati semper vnitur: z cum ea concordat. Immediō nāq; consistit inter sensualitatem atq; rationem: z ad vtranz partem: vt ei placere vel vertere se libere potest: vel inclinare. Verum quando vult anima manu liberij arbitrijsuas potentias in nomine meo congregare sicut iam dixi: tūc opera cuncta spiritalia: v; atq; temporalia que creatura facit ordinata sunt: z aggregata z illo tunc liberum arbitrium a propria sensualitate soluitur z virtuosē rationi connectitur. Et ego p; gratiam in eorum medio consisto. Et hoc est quod veritas incarnata voluit exprimerē dicens. Vbi duo siue tres congregati fuerint in nomine meo ego ero in medio eorum. Et ita verum est. Ego iam dixi tibi q; nemo poterat ad me venire vbi per eum. Ideo factus ē humano generi pons cum tribus gradibus. Qui gradus tres anime status apertissime figurant: vt infra patebit.

Quō si antedictę tres aie potētie nō sunt vnite nō pōt hūi p̄cuerantia sine qua nullus ad suum terminum peruenire poterit. Capit. liij.

Primū graduum figuram in genere tibi significā dixi tres aie potētias q̄ similitudinarie tres apparēt esse scale. Nec aliquis ascendere pōt vnam absq; reliquis volendo transire per pontem atq; doctrinam vnigeniti filij mei. Nec anima potest habere persēcratiā nisi tres

Tractatus.

has potentias unitas habuerit in se: de qua perseuerantia tibi supra dixi q̄ absq̄ illa nemo poterat ad suum terminum peruenire. vno nā q̄ termini sunt 2 vterq̄ perseuerantiam erigit: v3 virtus 2 vitium. Qui vult ad vitam attingere perseuerare debet in virtute. Si quis vero vellet eternaliter igne cruciari perseuerare potest in vitio. Itaq̄ cum sancta perseuerantia peruenitur ad me qui sum eterna vita. Et econuerso cum perseuerantia peruenitur ad aquam mortuam cum demonio gustandam.

Expositio illius verbi yesu christi. Si quis sitit veniat ad me 2 bibat.

Capi. liij.

Us oēs estis a virtute mea particulariter atq̄ generaliter inuitati cum anxio desiderio clamabat i tēplo fili^{us} me^{us} dicens. Siq̄ sitit veniat ad me 2 bibat: q̄ su3 fons aque viuētis. Non. n. dixit vada: ad patrem 2 bibat: sed ait veniat ad me. Quare dixit ita. Quā in me patre nulla potest eē siue cadere pena: sed in dilectissimo filio meo sic. Vos vero dum estis in vita mortali viatores atq̄ peregrini non potestis absq̄ pena transire: quia terra propter inobedientiam adē spiritalis humano generi germinauit vt iam dictum est. Sed quare dixit veniat ad me 2 bibat. Quia sectantes doctrinam eius 2 vestigia: siue per vias cōmunis caritatis: v3 obseruādo mandata eius actualiter 2 cōfiliā mentalit^{er} vel ābulādo. p̄ viā p̄fecte caritatis: v3 actualit^{er} obseruādo mā

data patris 2 filii quocūq̄ modo pueneritis ad ips^{os} inuentis habundantissime quid potare possitis: inuentētes atq̄ gustantes fructum pretiosi sanguinis eius ex vnione nature diuine in humana natura vnite. Cum autem estis in eo repperitis vos 2 i me cōsistere qui mare sum valde pacificum quoniam ipse mecum 2 ego secum vnum sumus. Indubitanter igitur estis inuitati sicut dictum ē: ad fontem aque viuētis diuine gratie. Sed vos o3 omnino per ipsam habere transitum veluti per salutiferum pontem vestrum cum sancta perseuerantia: ita q̄ occasione sp̄ine cuiuscūq̄ tribulationis: vel aduersitatis siue prosperitatis a sancto proposito nullo modo retrocedatis vnq̄ quousq̄ puentatis ad me qui vobis fidelibus meis aquam viuam quā vobis habundantissime dare promitto dulcissimo vbo filio meo glorioso mediatē. S3 quare dixit. Ego sum fons aque viue. Quoniam ipse fuit 2 est ille fons qui me cōtinebat qui viuam aquam exhibeo cunctis amicis meis. Sed ideo dixit veniat ad me, 2 bibat quoniam in me nullo modo pena cadere pot^{est} 2 vos absq̄ pena nullatenus pertransire potestis. Ideo vobis potem ex ipso cōstrui vt per eum solum ad me veniri possitis illesi. Et ita dixit ipsa veritas in euangelio. Nemo venit ad patrem nisi per me quod vtriq̄ verissimum est. Jam ergo vidisti viam per quam vos o3 ambulare vna cum modo quem tenere debetis: v3 cum ingi perseuerantia. Nam alio mo

Secundus.

do bibere non possentis: nec ad aquam
viam peruehretis: qz sola perseue-
rantia corona gloriose victorie co-
ronabit a me qui sum omne bonu.

Quem moduz tenere debent ho-
mines vt exir de pelago possint ille
si 2 transire per pontem. Capl. liij.

LN presenti resumo narranduz
de tribus gradibus quos vos
oz ascendere si cupitis in fluuio no
imergetz ad aquam viam illesi per-
uenire ad quam ita dulciter inuisa
mini: 2 vt ego quottidie sim in me-
dio vestri. Quia tunc in itinere ve-
stro sum in medio quietecendo: v3 p
gratiam in animabus vestris. O3
igitur hanc viam ambulare cupie-
tes habere sitim: qz solummodo siti-
entes inuitant euz dicitur. Si quis
sitis veniat ad me 2 bibat. Qui ve-
ro minit: c sitit in itinere non perse-
uerat: sed ambulare desistit: aut oc-
casionem laboris: vel occasioe delecta-
tionis alicuius. Et obmisit vas ha-
bere secuz in quo possit haurire: nec
est ei cure societatem habere euz, ta-
men solus ambulare nequeat. Et id
retrocedit quando sentit aliquaruz
angustiarum sine tribulationuz ac-
culeos: illas. n. abhorret. Timet eti-
am quando solus est. si. n. associatus
esset proculdubio non timeret. In-
super si tres illos gradus ascendis-
set verissime securus esset eo qz asso-
ciatus esset. O3 ergo vos habere si-
tim 2 congregatos esse. Quare ve-
ritas incarnata dixit. Ubi duo fue-
rint: vel tres: vel etiam plures i no-

mine meo congregati zc. Sed pro-
pter quid dixit. Ubi fuerint duo:
vel tres: Quia duo minime sut abs-
qz tribus neqz tres absqz duobz: ne-
qz tres sine duo absqz pluribz. An-
est exclusus: qz non suz in medio sui
pro eo qz aliquem secum secum ha-
bere noluit vt in medio stare posset
2 ideo reducitur ad nihilum. Nam
ille qui consistit i amore proprio sui
solus e atqz separatus a gratia mea
priuatus etiam sui proximi carita-
te. Cuz igitur ex culpa sua exclusus
sit a me merito gratia mea priuat-
redigitur in nihilum: qz solus ego
sum ille qui sum. Igit vnus ille qui
priuatus caritate fraternali solus in
amore proprio consistit non est aucto-
ritate mea computatus: neqz mihi
acceptus. Aut ergo. Ubi fuerit duo
sive tres vel plures in nomine meo
congregati in medio eorum sum. vi-
xi tibi qz duo non erant absqz tribz
neqz tres absqz duobus 2 ita verum
est. Tu nosti qz precepta legis i duo-
bus tantummodo pedent sine qui-
bus nullum aliud obseruari potest
v3 vt homo super omnia deuz ex to-
to corde diligat 2 proximum tanqz
scipsum. Hic omnino consistit om-
nium mandatoruz diuine legis pn-
cipuz: medium atqz finis. Ita duo
non possunt in nomine meo congre-
gari sine tribus: v3 absqz trium ani-
me potentiarum aggregatione que
sunt memoria intellectus 2 volun-
tas. v3 vt memoria iugiter in se recti-
heat habundantiam beneficiorum
meorum 2 inextimabilem bonitate
meam in se. Intellectus vero dilige

Tractatus.

ter attendat amorem ineffabilem quem humano generi porto atque demon/strauit mediante dilectissimo filio meo quem in obiectum intellectus oculo collocant ut in eo consideret ignem diuine caritatis. Voluntas etiam in simul aggregatur: ut me diligat et affectuoso desiderio peroptet qui sum omne bonum: et omnium finis optabilis. His ergo tribus anime potestis in simul aggregatis: ego sum per gratiam in medio. Et quia tunc homo se repletus inuenit vera caritate mea: pariter et proximi sui subito societatem inuenit verarum virtutum. Tunc ad sitientium appetitus anime se disponit sitiendo: ut virtutes veras: et honorem meum atque salutem animarum extincta sihi quorumcumque corporalium atque temporalium. Et ita primum gradum ascendens valde secrete gradatur absque timore quocumque seruili. Postquam affectum suum expoliavit amore proprio supra semetipsam ascendit et super vniuersa transitoria: mundi res et diuitias amando atque possidendo si sibi retinere placet iuxta beneplacitum voluntatis mee non absque me: ut cum sancto timore pariter et amore virtutum. Tunc vero se reperit ascendisse gradum secundum: ut ad lumen intellectus quo diligenterissime speculatur: et attendit amorem excessiuum atque cordialem quem vobis apertissime demonsttraui dilectissimo filio meo Iesu Christo mediante. In hoc autem gradu secundo quietem atque pacem inuenit eo quod memoria non est vacua: sed plena cari-

tate mea. Tu nosti quod vas vacuum quando percutitur ab aliquo resonat. Simili modo quando memoria cum lumine intellectus repletur amore vero licet exagitetur a tribulationibus vnde cumque perueniant: non resonat per impatientiam: vel si delictis vite presentis alliciatur in ordinato gaudio nullo modo dissoluitur quam anima me per gratiam habet qui suus esse bonum et causa felicissime repleuit. Postquam autem ascendit hos gradus in congregatione sancta se reperit: quod si ratio possideat hos tres gradus trium potentiarum anime congregatae sunt in nomine meo. Congregatis illis duobus qui sunt amor meus: et primum et congregata memoria ut me retineat et intellectu ut videat: et voluntate ut amet anima se reperit optime sociatam: quod sum vbi que secum: exhibendo sibi fortitudinem atque securitatem. Et ita reperit societatem virtutum: et isto modo securissime procedit: quod sum in medio tunc illarum. Post hoc illico mouetur anxio desiderio sitiendo viam veritatis per quam inuenit inuentis aque fontem habundantissimum. Propter huiusmodi sitim quam habet honoris mei: et salutis anime sue et proximi sui viam inuenire et perambulare desiderat: quod sine via peruenire nequiret. Ideo sollicito vadit: et ambulando secum affert vas cordis vacuum omni affectu et amore quolibet inordinato vite presentis. Et illico quia vacuum est impletur: quia non est vane vacuum. Unde siquid aliqua re materialium vacuum est impletur aere. Si

Secundus.

nili modo eor est vnum vas qd nul
lo modo vacuum esse potest: sed ex
tractis inde rebus transitorijs per
amorem inordinatum illico replet
aere: v3 amore celestiu atq3 diuino
cum quo peruenit ad aquaz gratie.
Postq3 aut attigerit p Ianua yesu
christi crucisfri peransit in me ma3
pacificum vbi repperit aquam vi
uam qua ingiter habundantissime
sitiendo potatur.

Repetitio sumatim aliquorum
tam dictorum.

Cap. lx.

Nunc aperte tibi monstrauit
modum que generaliter om
nis homo tenere v3 ad ereundū de
pelago ne suffocetur in eo vnde po
tita perueniat ad eterna supplicia.
Ostendi quoq3 tibi tres gradus in
generalī qui sunt tres anime poten
tie quoz homo nō valet vnū ascen
dere sine reliquis. Itē verbū incar
te veritatis explauit cū ait. vbi fue
rint duo siue tres congregat^r rē. qua
liter ista congregatio est anime trū
potentiarum atq3 trium graduum
predictorum vna cū concordia duo
rum pncipallum preceptor legis
v3 dilectionis dei atq3 primi. Post
q3 vero homo huiusmodi scalā ascē
derit in nomine meo facta congre
gatione salubri prout iam supra di
xi subito sitit aquam viuam: vnde
sollicite transit per pontem: v3 vi
am atq3 doctrinam incarnate veri

tatis. i. yesu christi filij mei de quo
fecit pontem humano generi. Tunc
illeh securissime curitis post vocem
eius vos inuitantis cum in tem
plo clamabat. Si quis sitit veniat
ad me z bibat: quia sum fons aque
viue. Postefeci tibi quid ipse dice
re volebat atq3 sicut intelligi debet
vt apertius agnoscentes habundā
tiam excellentissime caritatis mee
z confusibilem cecitatem illorum
qui videntur audire magna cur
rentes ambulare per viam demo
num: eos ad aquam mortuam atq3
mortiferam inuitantium. Nunc au
disti z ordinate vidisti declaratio
nes eorum de quibus a me petisti:
videlicet de modo tenendo ne quis
in flumine submergatur: hoc ē ascē
dendo per pontem per supradictos
gradus vt supra seriose dictum est.
Et iste modus est ille quem omnes
in quocunq3 statu fueritis in vita
vestra tenere debetis. Unde nemo
se potest excusare dicens. Ista face
re nequeo: quia status in quo sum
omnino mihi contradicit sine pro
pter vrozem siue propter filios: aut
huius mundi prospera vel aduer
sa nemo legitimam inuenire po
test excusationem: quia iam tibi di
xi q3 in omni statu quicunq3 seruat
bonam in se voluntatem valde mi
hi placet z acceptus est in conspe
ctu meo. Quoniā omnia facta sunt
a me qui sum eterna bonitas neq3
sunt vobis a me concessa: vt inde
mortem incuratis: imo potius: vt
vitam vobis inuentatis. Quod

Tractatus.

n.a vobis erigo leuissimum est. Nil. hll. n. est agilius neq; tante dulcedinis atq; consolationis vt est amor: ego solum a vobis amorem exquiro v3 vt me pariter & proximum afferuose diligatis. Hoc itaq; fieri potest omni tempore: in omni loco & in quocunq; statu quisq; fuerit etiam amando quocunq; possidet atq; tenere voluerit ad laudem & gloriam nominis mei voluntate sancta & ordinata. Recordar me tibi dixisse qd illi qui sine lumine vadunt amores proprium induentes ista creata possidendo sine me se damnabiliter esse fundatos inueniunt: & sibi metipsis importabiles cruciati en3 multo labore in vita presenti pertranseunt. Et nisi se corrigant vt iam dictum est ad eterna supplicia deducuntur. Aperte nunc exposui tibi generaliter qui modus a quolibet homine tenendus est.

Quomodo deus ostendit hunc animum q' tres gradus pontis in particulari signantur per tres anime status.

Capit. lvi.

Quia supradixi qualiter ambulare debent illi qui morantur in caritate comuni: v3 obseruantes actualiter precepta: consilia vero mentaliter nunc pandere tibi proponit de his qui scilas ascendere ceperunt & ambulare desiderant vias vere perfectionis: v3 actualiter obseruando precepta pariter & omnia consilia. Insuper aperiam in particulari tres gradus atq; status ani-

me cu3 tribus illis gradibus de quibus in genere tibi dixi pro tribus anime potentis intelligendis quorum vnus est imperfectus alter est perfectus alius vero perfectissimus. Cuius est mihi seruus mercenarius: alius est mihi seruus fidelis: alius est mihi filius: q' me diligit in veritate sine respectu sui. Isti sunt tres anime status qui possunt in quibuslibet etiam in eadem persona. In eadem persona possunt esse quando cum perfecta sollicitudine currit per viam suam exercendo tempus ita q' a serui statu perueniat ad liberalem & a liberali ad filialem. Super temet ipsam igitur exurgens aperit oculum intellexit & attende peregrinos atq; viatores istos quomodo transeunt aliqui cum imperfectione: aliqui vero cum perfectione seruantes in vita sua precepta: quidam alij perfectissime seruando precepta pariter & consilia. Tunc n. aperte cognoscens vnde procedit imperfectio: & vnde perfectio: & quantam fraudem anima recipit in semetipsa: quia radice amoris proprii non est adhuc euulsus. Necessarium est. n. in quocunq; statu quem tenuerit homo vt occidat in se penitus hunc amorem proprium ita pestiferum.

Quomodo h' anima duota respiciens in vicino speculo creaturas videbat varijs ambulare modis.

Capit. lvij.

In h' anima succenso desiderio multum anxia se speculans

Secundus.

in dulcissimo speculo diuino creaturas
varijs vijs atq; modis ambulat vi-
debat atq; diuersis respectibus: vt
ad ipsarum finem peruenire vale-
rent. Quosdam aspiciebat incipiē-
tes ascendere quodam timore serui-
li eos impugnantem: v3 penam pro-
priam abhorrentes atq; formidan-
tes. Multos etia3 videbat vocatio-
nem primam exercentes virtuose:
vnde perueniebant ad perfectionē.
Paucissimos vero cōsiderabat ad
maximam venire perfectionem.

Quod timor seruilis sine dilectō
ne virtutum non sufficit vitam eter-
nam impendere. Et q; lex antiqua
timoris 7 noua lex amoris insimul
sunt vnite.

Caap. lviij.

Tunc eterna dei bonitas vo-
lens huius anime desiderio sa-
tisfacere dixit. Attende diligenter
istos qui cum seruili timore dereli-
querunt mortalituz peccatorum ab-
hominations nisi surgant atq; pro-
cedant cum amore virtutuz: iste ser-
uilis timor ad vitam eternam exhi-
bendam nullo modo sufficit. Amor
vero cum sancto timore bene suffici-
ens ē. Lex. n. fundatur in amore pa-
riter 7 i sancto timore. Lex. n. timo-
ris erat antiqua lex quam exhibuit
moysi. Hec in timore solummodo fun-
data fuit eo q; illico cōmissa culpa
punitio sequebatur. Lex vero noua
per vnigenitum meum verbum in
carnatuz exhibita in amore funda-

tur. Tamen attēde q; per huiusmo-
di nouam legem minime soluitur:
vel irritatur antiqua: sed impletur.
Ita dixit ipsa veritas incarnata: q; non
venerat in mundum soluere le-
gem: sed adimplere. Vniuit ergo le-
gem amoris cum lege timoris. Ab-
stulit antiq; legi pene timoris imp-
fectionem solummodo remanente
timore sancto: v3 a peccatis 7 offen-
sionibus abstincendo non ex confide-
ratione pene que sequatur: imo so-
lum amore mei ne sim offensus qui
sum eterna bonitas. Itaq; vet⁹ lex
imperfecta habuit: a noua lege per-
fectionem amoris ex quo venit ve-
lut igneus currus ignee mee carita-
tis vnuersum orbem accendere. Itē
tur ex habundantia diuine miseri-
cordie fuit ablata siue dilata pena
culparum que frequentissime per-
petrantur: q; v3 non indilate puni-
untur ipso facto quo cōmittuntur:
vt in antiqua lege moysi fuerat ordi-
natum. Non expedit ergo vobis ha-
bere timorem huiusmodi seruilem.
Neq; tamen omittitur qui iuste cul-
pa puniatur: q; reseruat in futu-
ra vita puniendi cum anima sepa-
ta fuerit a corpore nisi quis in pre-
senti satisfaciatur cum sancta confes-
sione: cōtritione cordis atq; debita
satisfactione. Dum homo viuūt ha-
bet habundantissime nunc tempus
ipso vero mortuo erit ei tempus in-
finitum. Quilibet ergo virtuose debet
ab isto timore seruili consurgere 7
ad amorem attingere cum sancto ti-

Tractatus.

more mei. Alias absq; remedio precipitaretur in flumē aduentibus vndis aduersitatum sine spinis tpa lium consolationū que recte spine vocari dñt eo q; animas eius excruciendo pungunt qui possidet eas z amat inordinate.

Qualiter existens in gradu timoris primo peruenire potest ad gradum amoris qui secundus est.

Capit. lviij.

Ibi tam dñi q; nemo poterat erire de flumine proceloso: z ambulare per pontes nisi tres illos gradus ascendat: z ita verus equos aliqui ascendunt imperfecte aliqui perfecte: quidam vero perfectissime. Isti qui mouentur a timore seruili ascenderūt quidē z aggregati sunt imperfecte. Nam anima considerādo penam que sequitur post culpā z aggregat in se memoriam: vt ab ea reminiscētiam vitorūz extrahat. Et intellectum vt videat penam ex culpa sua debitam: z ideo voluntas mouetur ad odium aduersus eam. Et quantum iste sit primus atq; cōmunis assensus z cōgregatio: tamē oportet exercere virtuosē cum lumine intellectus z illuminata pupilla sanctissime fidei considerando non solummodo penam suam: imo fructum virtutum z amorem affectu sum quem ad homines habeo: vt cū amore filiali procedant: z ascendāt pedibus affectū anime timorem seruilem exuendo. Si facient ista mihi

serui fideles efficiuntur: z non infideles mihi seruientes ex amore seruili: z non ex timore seruili. Si vero cū odio sancto conabuntur enelcere amorem propriūz ab anima radicatus: si fuerint virtuosē prudentes constantes z perseverantes vere poterunt illum attingere. Plurimi vero sunt quorum assensus atq; principium est cuius tanta z tali negligentia tepore mentis z ignorantia q; illico deficiunt. Quilibet ventus quantumcūq; paruus ad velū ire compellit z eos ab icepta via retrocedere facit. quoniam imperfecte primum gradum ascenderūt iesu christi crucifiri. Et ideo non attingunt ad gradum secundum: v3 ad eod.

De imperfectione seruientū deo sine diligentium ex utilitate huc cōsolatione propria.

Capit. lxi.

Aliqui vero sunt effecti serui fideles: quia videlicet mihi fidelissime seruiunt absq; timore seruili nō seruientes timore pene: sed amore iustitie. Amor iste quando respectu proprie consolationis: vel utilitatis oriretur esset imperfectus. Vis ap te cognoscere: q; amor huiusmodi psonarum est imperfectus. Quando prinate sunt ipsarum consolatione quam in me repperiebant amor ille minime perseverat: imo tepescit: z aliquando deficit. Et hoc etiam i perfecto amore primum suum diligit. Erga me tepescit amor ille qn

Secundus.

do volens aliquando seruum meum in virtutibus exercere propter vtilitatem ipsius vt ab imperfectione resurgat: ego subtraho consolationem quam habere solebat in me permit tens ei molestias atq; diuersa bella prout expedire cognosco & est de voluntate mea. Et hoc ita permitto: vt ad sui notitiam veniat & aperte se recognoscat omnino nihil a semetipsa posse ac vt i tpe tepestas atq; bello rñ huiusmodi recursum habeat ad me cum humilitate me querens atq; recognoscens me esse benefactore & adiutorem eius. Et ad hoc tribuo siue retraho consolationem: sed non gratiam meam. Tales autem isto tempore tepefunt in amore retrocedentes cum in patientia mentis. Quandoq; multis modis exercitia sancta que solebant agere dimittunt: etiam aliquando sub colore virtutis i corde suo dicentes. Hec operatio tibi nullius est valoris ex quo nullam inde recipis vtilitatem siue consolationem in mente tua. Qui eunq; dicit ita facit velut imperfectus qui panem amoris proprii spiritualis a pupilla oculi sanctissime fidei non ammonuit adhuc: quia si panem illum amandiuisset aperte videret q; hec omnia procedunt a me: i mo neq; folium arboris absq; prouidentia mea cadit. Et omnia quecuq; concedo siue permitto seruis & amicis meis do propter eorum sanctificationem: vt vs habeant illum sine ad quem eos creant. Hoc n. aperte vñt intelligendo cognoscere q; opto

bonum atq; salutem ipsius in sanguine dilectissimi filij mei vbi loct sunt ab omnibus iniquitatibus eorum. In quo sanguine manifeste cognoscere possunt veritatem meam. Nam vt haberent vitam eternam eos ad ymaginem meam valde gratiose creant postmodum autem ipsos filios adoptiuos ad gratiam in sanguine filij mei vniuenti recreant. Sed quoniam ipsi sunt imperfecti seruiunt ex vtilitate propria: & i caritate proximi tepefunt. Primi retrocedunt atq; deficiunt ex timore volentes effugere penam. Isti vero secundi tepefunt in amore proximi subtrahentes vtilitatem quam ei facere solebant si se priuatos viderint vtilitate siue consolatione quam recipere solebat. Et eis accidit quod nram amorem eorum non erat verus: neq; purus: sed imperfectus. Nam cum imperfectione qua me diligunt etiam amant proximam: videlicet ex vtilitate propria. Et nisi recognoscant imperfectionem propriam cum auaritia perfectionis impossibile: videtur q; ipsi non retrocedant. Isti tur expedit omnino volentibus habere vitam eternam: vt absq; vtilitatis proprie respectu diligant. Non ergo sufficit vitare peccatum formidine penae: vel amplecti virtutes intuitu proprie vtilitatis ad vitam eternam acquirendam: sed expedit vitare peccata: q; mihi displicent: & amas virtutes intuitu & amore mei. verum est q; quasi generalis est ista prima vocatio peccatorum ad penam

Tractatus.

sentiam eo q̄ anima prius est imp/
lecta q̄ perfecta. Et ab imperfectio
ne procedere v̄z ad perfectionē: vel
in vita dum ei tempus adest: v̄z vir
tuose v̄tendo corde sincero atq̄ li
berali diligēdo me sine respectu sue
utilitatis: vel in morte saltem agno
scendo suam imperfectiōem cum
proposito q̄ si superseruit mihi ser
uicē absq̄ sui respectu. Hac imper/
fecta dilectione amabat petrus ve
sum v̄nigenitum meum valde sin
cere sentiendo dulcedinem conuer
sationis ipsius. Sed adueniente tē
pore tribulationis omnino defecit
et non solum modo tunc vitāz pro ip
so: vt asseruit nō exposuit verum eti
am ad tantum inconueniens dedu
ctus est q̄ ex formidine pene tūc eti
etiam iuramento negauit asserens
eum nullatenus ac nouisse. Anima
que scalas istas ascendit solummodo
cum timore seruilis et amore merce
nario proculdubio deducitur ad in
conuenientia multa: v̄z ergo surge
re ab his imperfectiōibus suis et tā
q̄ vernis fili⁹ seruire mihi fideliter
absq̄ respectu sui. Ego vero remun
erator: omnium exercitiōrum que
sunt ex amore mei retribuo v̄nīcui
q̄ iuste s̄m gradum ac exercitiū
suū. Et si tales exercitiū oratio
nis et aliorum bonorū operum vir
tuose prosecuantur ingiter augmē
tando virtutes in se peruenient ad
filialem amorem et ego diligam eos
amore paterno: q̄m ego diligentes
me diligō illo amore quo diligor ab
eis: v̄z si diligor ab aliquo sicut ser

uus dominum suum diligit: et ego
tāq̄ dominus ei retribuo prout iu
ste promeruit: sed meipsum tali nō
manifesto: q̄ secreta solum amico si
deli pandunt qui factus est ex amo
re cordiali vnūz et amico suo. Quā
q̄ iste seruus amorem et virtutem su
am erga dominum suum augmē
tare pōt ita q̄ amicus efficitur val
de precipuus: ita cōtingit huiusmo
di seruis meis. Dū. n. in amore mer
cenario cōmorantur: ego meipsum
eis non manifesto: si verō euz displi
centia imperfectiōis eorūz et amo
re virtutum cum odio sancto radi
cem amoris propriū spiritualis per
uersi atq̄ venenati realiter euulse
rint ab animo et ascendēdo super cō
scientie sedem sibi met iustitiaz ege
rint: ita q̄ motus i corde seruilis tē
poris et amoris m̄ r̄cenarij sine cor
rectione non transeant: et illos cum
lumine sanctissime fidei puniāt: ita
faciendo mihi valde placebūt et ex
inde peruenient ad amorem amici.
Et ita manifestabo meipsum eis. p
ut veritas incarnati dixit. Qui diligit
me diligit a patre meo et ego
diligam eum: et ei manifestabo me
ipsum et faciemus mansionem in si
mil h̄ est conditio amidorum qui se
inueniunt in veritate diligunt: quia
sunt duo corpora: sed anima vna p
ascendit a mortis atq̄ sincere dilectio
nis. Nam amor vnit atq̄ se transfor
mat in creaturā siue rem que diligit
tur. Si igitur vna tū anima duo
bus amicis nullum in vno potest eē
secretum quod alterum aliquo mo/
p̄z 104 dicitur et am eorūm meo

Secundus.

do lateat. Et ideo dixit veritas icar
nata. Venimus ad eum et mansio-
nem apud eum faciemus: et ita ve-
rum est.

Quomodo deus manifestat se ip-
sum anime diligenti cum: Et quare
christus non dixit manifestabo pa-
trem: sed me ipsum. **Cap. lxi.**

Sis tu qualiter in anima que
me diligit in veritate mani-
festo me ipsum quando virtuose do-
ctrinas incarnati verbi dilectissimi
filij mei sequit. Multis modis vi-
q; virtutem meam anime patefacio
pnt eius desiderij requirit. Pre-
cipue tamē tres in ea manifestatio-
nes factio. Prima quidem est qd ei
patefacio mee sincerissime caritatis
affectus vniuerso filio meo dilectis-
simo mediante: qui caritatis affectus
apertissime manifestatur in pretio-
so sanguine suo qui fuit effusus in cru-
cis in cruce cum inerrabili cari-
tatis ardo. Ista quippe caritas di-
plici modo manifestatur. Unus ē ge-
neralis et omnibus communis: v; eis
qui morantur in caritate comuni.
Eis itaq; manifestatur attendendo
et probando caritatem meam in mul-
tis et varijs gratijs quas a me recipi-
unt. Alius modus est particularis
illis tantummodo qui sunt iam esse
et amici ultra manifestat: docet an-
tedicte communis caritatis quā agno-
scunt: gustant et experiuntur per sen-
sum in animabus eorum. Secunda
manifestatio caritatis est etiam in
eisdem quibus me patefacio per gu-

stum et affectum amoris: non qd i me
fit acceptio personarum: imo sancta
desideria libenter accepto: sed i ani-
ma me ipsum manifesto in ea perfe-
ctione cum qua me querit. Nam ali-
quando manifesto me sibi prebēdo
spiritum propheticum monstrando fi-
bi futura diuersis atq; varijs modis
prout ego nouero vel anime pprie
vel creaturis alijs expedire. Tertia
vero manifestatio fit aliquando for-
mando presentiam incarnate veri-
tatis: v; vniuersi filij mei multis
modis in anima prout eius desiderij
um appetit. Nā aliquando me que-
rit in oratione volens agnoscere po-
tentiam meam: et ego sibi satisfactio
ita qd virtutem meam in se gustat et
experitur. Aliquando me querit in
sapientia filij mei: et ego sibi satisfac-
tio: illum ponendo per obiectum
oculo intellectus eius. Quandoq;
me querit in clementia spiritus san-
cti: tunc vero bonitas mea facit eam
gustare ignem ardentissime carita-
tis diuine vbi concipit virtutes va-
rias atq; reales in caritate purissi-
ma proximi sui fundatas.

Quare christus nō dixit ego ma-
nifestatio patrem: sed dixit me ip-
sum. **Cap. lxiij.**

Uides igitur vniuersum di-
lectissimum filium meum ve-
ritatem dixisse cum ait. Si quis me
dixerit erit vnus mecum: quia do-
ctrinam eius in veritate secantem
estis vnici secum ex amoris affectu:
et ita per consequens estis etiam vni-

Tractatus.

ti mecum: nam vnum sumus ego & ipse. Et ita manifestabo me vobis: quia sumus vnum: vnde manifestabo se: me quoque manifestabit & conuerso. Sed quare non ait: ego manifestabo patrem meum vobis. Ita qui dicit ait in euangelio triplici respectu. Vnus quidem est: quia propalare voluit quod inter me & ipsum nulla separatio esse potest. Unde beato philippo dicenti: ostende nobis patrem: & sufficit nobis ait. Qui me videt et patrem videt & conuerso. Hoc ita dicit quoniam est vnum mecum: & id quod habet indubitanter habet a me non ego ab ipso. Iohannes dicit iudeis. doctrina mea non est mea: sed est patris mei qui me misit: quia filius ipse genitus est a me non ego ab ipso: sed vnum uectus est & ego secum. Ideo non ait ego manifestabo patrem: imo dixit ego manifestabo me: quia vnum sumus cum patre. Secundus vero respectus est quod manifestando se vobis non aliud ostendebat quam id quod a me patre suo receperat quasi dicens. Mater manifestauit aperte se mihi: quia secum vnum sumus: & ego manifestabo me patrem & ipsum vobis mediante me ipso. Tertius quoque respectus est quoniam ego sum inuisibilis & a vobis visibilibus videri non valeo nisi postquam a corpore separati fueritis. Tunc videre me poteritis facie ad faciem atque verbum. id est filium meum vniuersum intellectualiter: vobis ad tempus vestre resurrectionis cum humanitas vestra conuenerit atque delectabitur in humanitate ipsius verbi sicut iam tibi dixi. Non ergo me

nunc videre potestis in essentia mea. Quare velavi diuinam naturam velamine vestre mortalis humanitatis: ut illam videre possitis: exhibendo vobis verbum: vnum filium meum ita velatum cum qua me vobis ipse manifestat. Ergo non ait: ego manifestabo patrem: sed ait ego manifestabo me vobis. Quasi dicat. Ut accipi a patre meo manifestabo me vobis. Itaque vides quod in ista manifestatione manifestando se me quoque manifestat. Insup audisti quare non ait ego manifestabo patrem vobis: vnum quod nullo modo potestis in corpore mortali meam essentiam intueri sicut dictum est & quoniam ipse mecum est vnum.

Qualiter anima post assensum primi gradus ipsius potest studere ascendere ad secundum.

Capi. lxxij.

Nunc aperte comprehendere potuisti excellentiam illius quam iam ad amorem amici peruenit. Iste ita ascendit pedes affectus & ad cordis occulta peruenit: vnum ad gradum secundum tertium gradum qui figurati sunt in corpore filii mei. Dixi prius illos esse figuratos in tribus aie potestis: nunc vero pono significare tres aie statum. Sed antequam ad tertium gradum explanandum accedam volo monstrare qualiter attrigit: ut amicus efficiatur: & cum fuerit amicus effectus: effectus est filius vnum ad amorem filialem attingendo. Et quid agit amicus effectus & quomodo cognoscit aperte quod amicus sit effectus. Primo tibi dicam quomodo peruenit: ut es

Secundus.

set amicus. Ipse nãz prius ipsect⁹
 erat in timore seruuili pñstēs. Exerce
 do sō se virtuosē cū pñuerātia san-
 cta puenit ad amozē quēdā sue dele-
 ctationis siue pprie vtilitatis quā i
 me reppit. Hec ē via p quā ille trā-
 sit qui puenire desiderat ad amozē
 pfectū: v3 amici atq3 filialē. Noue-
 ris amozē filialē esse pfectū: nam in
 amozē filiali recipit hereditatem a
 me sūmo z eterno p̄re. Et qm̄ amoz
 filij nō ē ab h3 dilectione amici tibi
 viri q̄ ex amico sc̄us ē fili⁹. S3 quē
 habuit in se modū: vt illic attinge-
 ret. Dico tibi. O is virtus z ois pfe-
 cto pcedit ex caritate: caritas autē
 ab humilitate nutrit: z humilitas a
 notitia z odio sancto sui: v3 p̄p̄e sen-
 sualitatis. Huc attingentē oportet
 oio pñueranter in cella notitie sui
 cōmorari. In qua sui notitia cogno-
 scet in sanguine dilectissimi filij mei
 misericordiā meā attrahēdo cū asse-
 ctu suo diuinā caritatē meā ad se tu-
 gher extirpādo quālibet voluntatē
 ppriā z pueriam spūalem atq3 tpa-
 lem a corde suo. Et h̄itare cū humi-
 litate studcat i domo notitie sui p-
 ut egit apostolus petrus qui post h̄
 yesūm filiū meū abnegauerat lati-
 tando fleuit amare: h̄ illo tpe plan-
 ctus eius erat ipsectus z quottdie
 fuit ipsect⁹ vsq3 ad p̄teceoste. Post
 q̄. n. vnigenitus filius meus ad me
 rediit s̄m humanitatē assumptam
 apostoli cum alijs amicis meis i do-
 mo se clauerūt aduētū sancti sp̄ri-
 tus expectātes iusta pmissa verita-
 tis icarnate. Clausi quidē erāt ex ti-
 more: qz donec aia ad amozem vepz

attingat quottdie timet. Illi sō p
 seuerātes i humili z p̄tinna oratione
 post modū habūdātia h̄uerūt sp̄us
 sci. Tñ timore quocūq3 sublato pu-
 blice p̄dicauerūt p̄fecte sequētes ve-
 stigia yhu xp̄i crucifiri. Similit̄ aia
 q̄ puenire desiderat ad p̄fectionem
 ex quo post culpā ab iniquitate sua
 surrexit illa re cognita formidic pe-
 ne eius amaro corde deplorat. H̄o/
 stea sō p̄urgit attēdēdo misericor-
 diā meā. S3 vt illā attiger̄ faciā ad
 p̄fectionē iterpollatim ab ea me sb/
 traho nō p̄ gram: s3 p̄ sensū: qz me n̄
 sentit i se. H̄oc vitas icarnata pate-
 scē vobis qm̄ discipulus ait. Ego s̄bo
 z ad vos itez veniā. O ia q̄ dicebat
 illis i p̄ticulari ēt ab oib⁹ p̄ntib⁹ at
 q3 futuris itelligi dñt. Dixit igitur:
 ego s̄bo: z ad vos itez veniā: z ita fu-
 it. 11: sp̄u sc̄o sup discipulos veniē-
 te ipse quoz vēit. Jā. n. ego viri su-
 pra qz sp̄us pacit⁹ nō vēit sol⁹: imo
 vēit cū potētia mea: z cū sapiētia di-
 lectissimi filij mei qui me cū ē vnū: z
 cū clemētia eiusdē sp̄us sci a me p̄ce-
 dens z ab ipso filio meo. Simili mō
 dico tibi: qz vt aia surgat ab imper-
 fectione sua me subtraho: qz non h3
 ne3 sentit in se pristinā solatōne.
 Qñ iacebat i culpa peccati morta-
 lis ipsa discessit a me: tūc ego gram
 subtrahi ab ea pp̄ eius culpā qz san-
 cti desiderij clauerat ianuam: vnde
 sole gratie p̄inata fuit non ex dese-
 ctu solis: s3 ex v̄fectu peccatoris qui
 ianuam desiderij p̄tra solē clauerat
 Recognoscendo vero semetipsuz at
 q3 tenebras suas appiēdo fenestrā
 enomendo putredinem peccatorū i

Tractatus.

sancta et humili confessione: tunc ad animam indilate: cuius gratia redeo. Sed aliquando ab ea me subtrahō non per gratiam: sed solummodo per sensum ut iam dixi. Hoc autem ita facio ut humilietur et ut ereritūz sanctum assumat in veritate querēdo me: et ut probetur in lumine fidei et perueniat ad prudentiam. Tunc vero si diligit absque respectu sui et cum fide viva et cum odio sancto suscitatur et erulatur in tempore laborū se reputans indignam habere pacem atque mentis quietem. Et hoc est secunda res ex tribus de quibus tibi dixi: ut ostendere qualiter ad perfectionem attingat et quid agit postquam attingerit. Hoc est enim quod agit: quia quāvis anima sentiat quod ab ea me subtraxerim: non tamen villo modo retrocedit: imo quotidie perseverat humiliter in exercitio sancto suo reclusa persistens in domo noticie sue proprie ubi cum fide viva preestolatur adventū sancti spiritus: ut me qui sum ignis ardentissime caritatis. Ibique non expectat occidisse: sed in vigilia et oratione sancta et continua: et non solum cum vigilia corporali: sed etiam intellectuali. Quia ut oculi intellectus inquit est apertus: quia cum lumine fidei vigilat ad extirpandum a corde cogitationes inutiles: attendēdo diligenter mee caritatis affectū ubi cognoscat aperte: quia nihil aliud volo ex eo nisi sanctificationem eius. Et hoc indubitantissime: per in sanguine dilectissimi filii mei. Cum itaque oculus vigilat in cogitatione sui atque mei semper orat

oratione bone atque sancte voluntatis et hoc est oratio continua. Quat etiam actualiter: ut in ordinato tempore per sanctam ecclesiam ordinato et constituto. Et hoc est quod agit anima que discessit ab imperfectione. Et ut ad illam attingeret. ideo me subtrahi non per gratiam: sed per sentitum. Etiam ab ea me subtraxi: ut humiliter suum defectū agnosceret: quia videndo se priuam consolatione mea: si sentit in se penam affectivam atque debilem: neque virtutis stabilitate perseverare posse reperit immediate post hec in se radicem spiritualis amoris proprii: unde materiam habet agnoscendi suam imperfectionem. Et erurgere debet illico supra semetipsam atque supra sedem conscientie sue: sedendo corripere debet huiusmodi sentitum nec illud impune pertransire permissit: sed cum improposito cuelat a corde radicem amoris proprii cum gladio bicipiti: ut ipsius amoris odio et amore virtutum.

Quomodo deum imperfecte diligens etiam proximum imperfecte diligit et de signis huius imperfecti amoris. Capit. lxxij.

Ltem volo te nosce quod omnis imperfectio sine imperfectio manifestatur et acquiritur in me. Similiter modo manifestatur: et acquiritur proximo mediante. Simples hoc experiuntur: quia frequenter amant aliquos amore spirituali. Unde si mei dilectionem pure sine respectu

Secundus.

Qui recipiunt & habent etiam amo-
rem proximi pure bibunt. Sicut ac-
cidit vasculo quod impletur in fon-
te si foras extrahitur: & ita foris ex-
eo bibitur indubitater euacuatur.
si vero bibitur in fonte non euacua-
tur: imo quotidie plenū ē: sic amor
proximi spiritualis & temporalis de-
bet in me tibi sine respectu proprie
comoditatis. Al vobis. n. erigo q̄ me
diligatis ea dilectione que vos: ego
diligō. Hoc verō mihi reddere non
valetis: q̄ vos amanti non amatus
a vobis. Dis amor vester erga me
non est ex gratia: sed ex debito. Nam
estis obligati me diligere. Ego vero
diligō vos ex gratia non ex debito.
Ergo mihi reddere non valetis hęc
amorem quem a vobis erigo ideo
vobis assignaui proximum vestrum
vt ei faciatis ea que mihi facere nō
potestis: v3 vt cum gratiose diliga-
tis absq̄ respectu proprie vtilitatis
sine comoditatis. Et ego reputo mi-
hi facta quecumq̄ facitis illi. Hoc
aperte veritas incarnata demonstra-
uit euz paulo p̄sequenti dixit. Sau-
le. Saule quid me persequeris: hoc
ita dixit imputando sibi factam p̄-
secutionem quaz irrogabat discipu-
lis suis. Itaq̄ talis amor omnio v3
esse purus. Et est eodem amore quo
me diligitis etiam proximum ama-
re debetis. Nunquid silia mea no-
sti propter quid noscitur illum im-
perfectum esse qui diligit hoc amo-
re spirituali? Si sentit in se penam
afflictiuā quando sibi videtur crea-
turam quam ita diligit amori non
satisface re iudicando se nō diligi q̄

tum videtur ei diligere: sine quan-
d. priuatur conuersatione sine con-
solatione sua sine quando videt ali-
um diligi plusq̄ se. Ad hoc & ad alia
plurima p̄pendi potest q̄ hic amor
tam in me q̄ in proximo suo imper-
fectus adhuc esse manifeste cōpro-
batur & q̄ vasculum huius amoris
bibitur extra fontem quantum amo-
rem a me prius attraxit. Sed quo-
niam imperfecte me diligebat etiaz
imperfectum amorem ostendit illi
quem hoc amore spirituali diligit.
Et hoc absq̄ dubio p̄cedit eo quia
radix amoris proprii spiritualis a
corde non erat in totum euulsa. Et
ideo permitto frequēter: vt aliquis
hoc amore diligit aliquam creatu-
ram: vt hoc ipso semetipsum agno-
scat atq̄ suam imperfectionem. In-
terdum insuper ab anima me sub-
trahō non per gratiam: sed per sen-
sum: vt se reducat in domo notitie
sunt: vbi perfectionem omnium vir-
tutum acquirat. Ego vero postea re-
deo cum maiori lumine atq̄ notitia
mee veritatis intantum q̄ posse tru-
cidare propriam voluntatem amo-
re mei ad gratiam singularem im-
putat. Jugiter etiam putare studet
vincam anime sine spinas inutilium
cogitationum euellendo lapides vir-
tutum edificando fundatos in san-
guine iesu christi crucifiri quos in-
uenit eundo per pontem ipsius iesu
christi dilectissimi filij mei pron-
tiaz tibi dixi si meministi q̄ sup pon-
te: v3 super doctrina mee veritatis
lapides erant in sanguinis virtute
fundati. Nam exhibent virtutes vo

Tractatus.

vis: vitam in virtute pretiosi sanguinis eius.

De modo quem anima tenere debet: ut ad amorem purum atq; liberalem perveniat. Et incipit orationis tractatus. **Capit. lxxv.**

Postquam introierit anima tranquilla per doctrinam iesu christi crucifixi cum amore vero virtutum: et odio vitiorum cum sancta perseverantia deveniens ad domum nostritice sue vilitatis atq; fragilitatis inclusam permanet in vigilia: et oratione continua penitus ab omni seculari conversatione separata: quod se clausit et timore cognoscens imperfectiorem suam: et ex desiderio perveniendi ad amorem purum atq; liberalem. Et quia prudenter agnoscit quod alio modo liberari non valet ideo prestatur viua fide mecum adventum per augmentum in se gratie mee. Sed in quo viua fides agnoscitur: In perseverantia virtutum: nullo tempore retrocedendo per occurrentia quomodocumq; vel vnde cumq; proveniant: nec etiam oratione sancta; committere debet aliqua causa statuto tempore nisi propter obedientiam: vel caritatem expressam. Aliter ab oratione discedere non debet. Quia frequenter orationis ordinato tempore diabolus amplius animam in festare conatur cum suis varijs satisfactionibus atq; molcstijs quod extra tempus orationis. Hoc autem agit: ut oratio sancta oranti tedium generet in terduz in mente sua dicens. hec ora-

tio nihil omnino tibi prodest: quod non debes alia cogitare: nec aliud attendere quam ad ea que dicis. Hoc aduersarius oranti persuadet: ut peritiam at ad creditum et ad mentis confusione et dimittat orationis exercitium quod est velud armatura fortissima cuius quia se viriliter anima defendit ab omnibus aduersarijs eius: quando tenetur cum amoris affectuosi manu et euz brachio liberij arbitrij: tunc virtuose pugnat in armatura predicta cum lumine sancte fidei.

Qualiter anima pervenire debet ab oratione vocali ad mentalem. Recitatur etiam una visio per hanc animam habita. **Capit. lxxvi.**

His carissima noveris quod in oratione humili continua et fidei cum vera perseverantia lucratur anima perfectionem et omnem virtutem. Et ideo vobis in ea perseverare: et non quod illam dimittere propter aduersantia quecumque sine peccat ab illusione: vel a fragilitate propter: vobis ex cogitationibus immundis: vel a carnali motu corporis inordinato: vel propter inutilia verba cuiuscumque creature. Diabolus. n. aliquando licitat et sollicitat aliquem ad loquendum: ut oratione impediat. Hec omnia postergare vobis cum sancta perseverantia. Quod istud est aie dulcis atq; pfectica mihi gratia talis oratio que fit in domo notitie proprie humilitatis atq; vilitatis et in agnitione mee bonitatis oculum itellectus apiendo cum lumine scissime fidei et cum affectu mee caritatis habundantia. Que caritas vobis sancta est visio

Secundus:

bilis i vniuerso visibili filio meo vi
 lectissimo quam vobis aptissime de
 monstravit i p̄ioso sanguine suo.
 Qui sanguis aiam febriat z induit
 eā igne diuine caritatis ei p̄bēdo ei/
 bñ venerādi sacramēti q̄d ego i apo
 techa mistici corporis s̄acte matris
 ecclesie collocant: v3 corpus z san
 guinē vnigeniti filij mei qui ē vere
 de⁹ z homo. Q̄d ordināui ministrā
 dū p̄ manus vicarij mei qui claus
 bz huius p̄tiosi sanguinis. Hec est
 apotheca d̄ qua tibi supra dixi quā
 sup̄ p̄tē p̄struerā z collocauerā ex
 qua cibū assumerēt atq; p̄fortaren
 tur viatores z pegrini transēntes p̄
 doctrinā veritatis icarnate ne pp̄ i
 becillitatē i via deficiāt. Iste cibus
 p̄fortat modicū atq; satis iuxta de/
 siderium assumētis quocūq; mō su
 ma: vel virtualiter: vel sacramēta
 liter. Sumit. n. sacramentaliter q̄n
 edicādo quis actualiter accipit ho/
 stia p̄secratā a sacerdote. Virtualit̄
 aut̄ intelligit q̄n quis solūmō ex desi/
 derio s̄acto cōicat ex aniditate cōio
 nis: ac ēt ex p̄sideratōe p̄ster z deuo
 tione sanguinis yhu xpi crucifixi
 vbi reppit affectū excessiue caritatis
 eius quā degustauit: z agnouit i san
 guine quē attēdit effusum cū inesti
 mabili caritate diuina. Et ideo suc
 cenditur ibi cum s̄acto desiderio z
 inebriatur atq; satiatur aiam inue
 niendo plenā caritate mea diuina
 pariter z p̄ximū sui. Hec aut̄ vbi
 acquisiuit. In domo notitie sui cum
 oratione sancta vbi perdidit ip̄erfe
 ctionem sicut apostolus petr⁹ z alij
 discipuli reclusi stantes in domo cū

vigilia z oratione perdidit in/
 perfectionē z ibi perfectionem ade
 pti sunt: v3 cum persecrantia con/
 dita cum lumine sanctissime fides.
 Sed existimare noli q̄ tantus ardo
 rem atq; nutrimentum ab hac ora/
 tōe recipiat ille qui solūmodo cū
 oratione vocali procedit prout ani/
 me multe faciunt quarū oratio po
 tius ē in verbis q̄ in affectu cordis
 que non videtur ad aliud attendē
 nisi vt expleant numerum aliquoz
 psalmodum: vel orationum aliarū
 z expleto numero quem in corde p̄
 posuerunt ultra cogitare non vidē
 tur. Euidēter apparet ipsos affectū
 z intentionem ad orationem solū
 modo vocalem appouisse. Sed ita
 procedere non oportet: q̄ nisi faciāt
 aliud ultra modicum fructum ex
 hoc haberent nisi quoz modicum
 esset acceptum. Si vero p̄ctas: vtrū
 hec oratio vocalis omitti debeat: q̄
 non videtur vnus esse tractus ad
 orationem mentalem: Non sed pru
 denter z ordinato modo procedēdū
 est. Nam optime noui q̄ sicut anima
 prius est imperfecta q̄ perfecta: sic
 est etiam oratio sua. Debet ergo ne
 transeat occiose cum adhuc est imp
 secta cum oratione vocali procedē
 vel inchoare: tamen addendo men/
 talez orōne iusta posse: v3 dū verba
 ore proffert mentem eius in affectū
 excellentissime caritatis mee dirri/
 gere conetur: z eleuare cum conside
 ratione general: peccatorum suo/
 rum atq; sanguinis vnigeniti filij
 mei: vbi repperiet habundantiam
 mee caritatis inestimabilis atque

Tractatus.

remissionem omnium peccatorum eius. Hoc autem ideo facere debet ut in sui notitia et suorum defectuum consideratione faciat eam intelligere bonitatem meam in se et cum vera humilitate faciat animam spaz in suo sancto exercicio persenerare. Nolo tamen ipsos defectus in particulari ab ozante considerari: sed in generali: ne mens inquinetur siue contaminetur in recordatione particularium atq; turpium peccatorum. Insuper admoneo q; homines no acceptent siue retineant in se considerationem solummodo peccatorum siue in generali: vel in particulari sine consideratione atq; memoria sanguinis: et magnitudinis diuine misericordie: ut inde non ventant in confusionem. Quia si notitia sui et considerationem peccatorum non cõditur cum memoria sanguinis atq; misericordie permanerēt homines in confusione sua. Et euz ipsa simul: et aduersario demone qui sub colore contritionis: et displicentie peccatorum eos adduxit in eam ultimo pertingerent ad eternaz damnationem non solummodo propter hoc: sed quoniam inde venirent ad desperationem nisi cum lumine fidei misericordie mee brachium assumerent. Et aduerte: q; ista e valde subtilis: et magna frans euz qua diabolus etiam seruos meos irretire sine decipere conatur. Et ideo propter utilitatem vestra atq; diaboli fraudem euitandam: et ut in conspectu meo fitis accepti oportet q; iugiter affectum et animam vestram ampli

ando dilatetis ad considerandam: et amplectendam ineffabilem misericordiam meam cum vera humilitate. Nosti nanq; q; superbia diaboli sustinere nullo modo potest humilitatem anime: neq; sua confusio mee bonitatis amplitudinem in meam atq; caritatem in quantum anima speret in me. Unde si meministi quando diabolus te prosternere sine decipere volebat ex confusione volens ostendere tibi q; vita tua fraudulenta fuisset et non in veritate neq; te in voluntatem meam ambulasse: tu fecisti quod utiq; facere debuisti: et ut bonitas mea te docuit q; quippe bonitas alicui vere petenti non denegatur: v; humiliter elenando mentem ad misericordiam meam dicens. Ego confiteor: aperte creatori meo q; vita mea quotidie fuit in tenebris: tamen ego latitabo fideliter in plagis vestra christi erneisiri: et in sanguine suo pretioso maculas omnium iniquitatum mearum abluta et cum sancto desiderio gaudebo iugiter in creatore meo. Nosti q; indigne diabolus aufugit. Postea vero cum alia vice rediret volendo iter per superbiam in altum elenare dicens: Tu es perfecta deo valde placeas: vnde non erpedit: ut ulterius assigendo te peccata tua: quia sunt abluta deplexes. Tu vidisti viam per quam ambulare debebas: ut ego te docui: v; humiliando te respondi tui temptatori demonio dicens. Johannes baptista nunq; offendit et in ventre matris a deo sanctificatus est et nihilominus tantam peniten-

Secundus.

tiā egit: ego vero miserabilis plena tot iniquitatibus adhuc incipere neglexi: vel parua agere penitentiam: vel ipsum agnoscere creatorem atq; dominum meum in gemitu: & contritione cordis: attente considerando quis est deus qui a me sic fuit offensus: & qualis ego sum iugiter ipsum offendens. Tunc ipse diabolus humilitatem anime tue sustinere non valens: neq; spem in bonitate mea conceptam tibi dixit. Tu sis a deo maledicta: q; modum in te reperire nequeo. Si te per confusionem in infimis de primor: tu per misericordie diuine spē in altum erigeris: & si te ponere conor in altum: & tu te metipsam ad infima de ptimis descendens etiam in infernum ex humilitate: insuper etiā in inferno me persequeris. Mitius igitur ad te non veniam eo q; dure me percussit valido baculo caritatis. Ergo debet anima notitiam excellentissime bonitatis mee condire cum sui notitia: & conuerso notitiam fragilitatis & vilitatis sue cum notitia mee bonitatis. Et isto modo vocalis oratio utilis erit anime sic orati mihi quoq; valde placebit. Et ab hac vocali oratione imperfecta cum exercitio sancto perseverando perueniet ad mentalem orationem perfectam. Sz si voluerit ita simpliciter omnino perficere numerum suum in mente sua dispositum: vel si propter orationes vocalem omittet orationem mentalem: via perueniendi nimis errat. O currit aliquando q; anima eius tanta procedit ignorantia. q; ex

quo concepit in mente sua quosdam psalmos: vel al quotiens orationes dominicaz voce reperere visitabo gratiose mentem eius modo p vnā viam modo per altam. Quandoq; cum vno lumine vere notitie sui cum inuitata contriti ne peccatorum suorum quandoq; cum amplitudine diuine caritatis immense: quandoq; ponendo menti sue diuersimo de prout mihi placet: vel ipsa desiderat vngenti filij mei presentiaz in obiectum. Ipsa tamen ignorans anima visitationem meam quaz in se percipit omnino derelinquit: vt numerum quem in corde disposuit explere possit quasi faciendo sibi esse scientiam imperfectum numerum illum omittit quem ceperat. Non debet igitur ita facere: q; patenter a demonio fraudaretur & illuderet ita faciedo. Sed illico sentiendo mentem ex visitatione mea dispositam: orationem vocalem omittit debet postea hoc transacta mentali si ei ualeat ea que sibi proposuerat perficere poterit. Si vero comode non valet: ad tedium sine mentis confusiones adduci nullo modo debet: & sic ordinatē procedet. Excepto diuino officio ad quod omnes clerici atq; religiosi ex debito sunt obligati vsq; ad mortem: q; si non persoluerent illud indubitanter offenderent. Et si tempore quo persolucere debet illud eleuari: vel attrahi mentem ex desiderio sentirent sibi prouidere dñe: horam preueniendo: vel saltem postea subsequendo ita q; officium debitum nullatenus omittatur. De singulis

Tractatus.

alijs orationib⁹ anima debet se poa-
re vocaliter: vt attingere possit ad
orationem mentale: quam oratione
vocalem dimittere debet quando p-
cipit a me visitari sicut ia dixi. Hec
vocalis oratio facta sicut e⁹ expressus
attinget & adducet ad perfectione.
Et ideo no debet oratio vocalis om-
mitti quocunq; modo facta fuerit:
sed ordinate quisq; v3 pcedere sicut
iam dixi. Et ita perseueranter agen-
do sanctum exercitium: orationem
in veritate gustabit & cibum sangui-
nis vnigeniti filij mei. Et ideo dixi
tibi q⁹ aliquis virtualiter comunt-
cabat: licet non sacramentaliter: v3
affectuoso desiderio gustando cari-
tatem ineffabilem yesu christi quas
in sanguine suo pioso cognouit ora-
tione mediante modicum & habun-
dantius iuxta desiderium⁹ orantis.
Si quis cum modica prudentia p-
cedit: & absq; modo: modicum inue-
nit: qui vero cum magna multum i-
nemit: q⁹ quanto magis aia conatur
ab his infinis affectum suum elon-
gando soluere: & in me ligare cu3 in
mine intellectus tanto plus agno-
scit. Et quanto plus agnoscit plus di-
ligit: & quanto plus amat tato plus
anima gustat. Igitur attende q⁹ ora-
tio perfecta non acquiritur in mul-
titudine verborum: imo cum affe-
ctuoso desiderio in me confligente
cum notitia sui pariter & mee boni-
tatis in se: nec vni absq; reliquo fit:
& ita pariter habebit orone vocales
atq; mentales: q⁹ optime pueniunt
vt actiua vita cu⁹ cōteplatiua: quia
oratio vocalis: vel mentalis appella-

ri multipliciter valeat. Q⁹ dixi tibi
q⁹ sanctum desideriu3 anime: v3 vo-
luntas bona continua: vocatur ora-
tio: que voluntas actualiter ordina-
to tempore cōsurgit & elcatur i me
vltra prefatam orationem continui-
am sancte voluntatis. Et h⁹ vocalis
oratio cu3 huiusmodi sancto deside-
rio quandoq; sit ordinato tempore:
aliqui vero preter ordinatū tps: vel
vltra tale tps indefinenter: vt expo-
skulat vera caritas in salute primo-
rum: vel aliter expediens erit iuxta
gradum in quo positus est orans.
Quilibet operari tenetur in salute
animarum sm statū eius iuxta san-
cte voluntatis exordiu3. Et ita que
quid opatur vocaliter: vel actualiter
in salute aia3 e⁹ vnum ozare virtus
liter: q⁹ nis actualiter: et orat in tpe
debito & in loco deputato. Etia pze-
ter hanc oratione debitā oia q⁹cuq;
facit i caritate dei & proximi pstitu-
tus et ad exercitiū eius actualiter: to-
tum vocari potest oratio continua:
q⁹ non cessat ozare qui non cessat be-
nefacere. Et ideo dixi tibi q⁹ oratio
multis modis fiebat si fuerit voca-
lis vnita mentali. Quoniam actua-
lis oratio vocis facta modo p̄dicto
procedit ab affectu sincere caritatis
qui caritatis affectus p̄ p̄tinua ora-
tione reputatur. Nunc audisti qua-
liter ad orationem mentale attin-
gitur: v3 cum exercitio sancto atq;
perseuerantia: & q⁹ dimitatur oratio
vocalis pp̄ mentale cum aiam vi-
sio. Insup audisti q⁹ sit oratio cōis &
vocalis cōiter extra tps ordinatū &
oio bone atq; sancte voluntatis eti-

Secundus.

am de quibuslibet exercitijs i se: vel in primo factis cū bona voluntate extra tps orōni deputatus: z ordinatum. Igitur aīa v3 semetipsam virtuosē calcaribus vrgerē sancte sollicitudinis cū hac oratione sancta que parit vcluti fructifera mater in aīa virtutes oēs z iugiter eas alit: z ad perfectionez adducit. Hoc est ergo qd agit a nīma que recluditur i vō: nio notitie proprie sui z que peruenit ad amorem amici pariter z filialem. Quod nisi teneat per viam superius exōssam quotidie remanebit in tepiditate z in sua imperfectio ne. Et amaret tantum quantū in se percipere videret vtilitatē: vel solacionē a me: vel a proximo suo.

De fraude quā homines incidūt qui deum diligunt z ei seruiunt ex propria vtilitate. *Capit. lxxvii.*

O Equa quidē ipsecta dilectio ne volo tibi pandere fraudē vnā quaz hoīes in ea recipe possunt qm̄ me diligunt delectatione ppria. Unde volo te nosce q ille seru⁹ meus qui me diligit imperfecte potius exquirat z amat consolationem propter quā me diligit q̄ me. Et i hoc aperte perpendere potest: qz defficiente consolatione sine spirituali: v3 i anima quo ad religiosos viros atqz spirituales: sine consolatione temporalī quo ad seculares qui viuunt cum quibusdam actibus virtuosis illico turbantur ipso facto cum agitantur: vel ab aliqua leui tribulatione quam indubitanter eis concedo

propter vtilitatem eorū. Et si quis ab eis interrogaret: quare turbantur: responderent qz recepti tribulationem: z illud bonū qd agere solent in prosperitate nunc inditio meo quasi perdo qz non opoz: illud aīo leio z puro corde sicut hactenus. Et hoc accidit pp huiusmodi tribulationem qz prius valde melius operabar. z cum maiori tranquillitate cordis q̄ in presenti faciam. Qui dicit ita: deceptus ē a propria delectatione. Non. n. vep est qz illa tribulatio sit in cā: nec etiā qz ipse minus amet neqz minus valeant ea q̄ nūc operatur. Operatio nāqz facta tēpore tribulationis in se tantum valet quantum valuit ante: v3 in tempore consolationis: imo plus valere possit in quantum haberet in se patientiam. Sed hoc accidit ei qm̄ in prosperitate delectabatur vbi cum actu modico virtutis alicuius amabat me ibiqz mentem eius aliquā pace fouebat operatione tantilla. Cum ergo priuatur illo vbi requiem aliquam habere videbatur in dicit esse priuatus in quolibet opere suo quiete saluari. Sed non ē ita proculdubio hominibus aut huiusmodi ptingit velut homini qui morat in pulcro viridario qui p eo qz ibi delectatur in sua operatide quiete scit z videtur ei habere requiē i operatione sua: sed ipse requiescit in delectatione quā h3 ex viridario. Et aperte cognoscit esse verum qz amplius in viridario q̄ in operatione delectatur quoniam ablato sibi viridario se percepit illico delectatione

Tractatus.

primatum. Sed si principalem affectum atq; delectationem in ope suo posuisset non amisisset: imo secū haberet: quā exercitium operandi bonum amitti non potest ultra voluntatem hominis. Quis ei fuerit ablatā delectatio prosperitatis velut isti viridarium. Igitur isti falluntur in eorum opibus a propria passione. Unde tales dicere consueverunt. Mihi constat q; melius operabar et ampliorē consolationem habebam: ante tribulationem istam q̄ nunc et valde magis optabam agere multa bona: nunc vero nullatenus: i a facer delecto: huiusmodi sermones eorum veritatem offendunt: quia si proprio delectati fuissent in bono amore boni et virtutis: nullo modo perdidissent affectum illum: neq; defecisset in eis: imo potius augmentatus esset. Sed quā illorum opera virtuosa erant in proprio bono fundata: v; in respectu proprie consolationis et delectationis ideo defecit. hec est illa fraus qua decipiuntur communitē homines in quibusdam eorum bonis operibus. Hi proculdubio falluntur a semetipsis: v; a propria delectatione sensuali.

De fraude qua decipiuntur etiam scrui dei qui deum amant hac i perfecta dilectione: iam dicta.

Capit. lxxvii.

Erui quoq; mei qui adhuc in amore sunt imperfecto querentes et amantes me respectu consolationis vel utilitatis proprie quam in me reperiunt aliquando decipi

untur. Nam q; sum omnium bonorum que sunt indubitantissime remunerato: amplius: vel minus iusta mensuram amoris operantis exhibeo mentales consolationes orationis tempore quandoq; per unū modum et aliquando per alium. Hec autē ego non ago: ut ignoranter anima potius acceptet et attendat etiam senium sine bonis consolationis quod exhibetur a me et attendat ad me largitorem: sed ut attendat ad me largitorem: sed ut attendat principiter meae caritatis affectum cuius qua larator et indignitatem eius qui recipit q̄ delectationem proprie consolationis. Si vero velut ignorans et ingrata voluerit attendere magis ad consolationem propriam q̄ ad affectum mee caritatis erga ipsam valde damnificatur atq; decipitur: ut ego tibi dicam. Nam a propria consolatione decepta querit eam et ibi delectatur in tantum q; aliquando consolationem seu visitationem meam in se percipiendo prosequi conabitur viam quam alias tenuit quando eam repperit: ut eam inuenire valeat. Ego vero non uniformiter animi me concedo: imo valde diuersimode prout expedire video atq; bonitati mee placet: ut ex hoc agnosceret possint omnes q; habeo multa dōaria quibus amicos meos habundantissime ditare valeo. Si cum ignorantia sua procedere decreuerit ipsam omnino queret habere per eundem modum quemadmodum si spiritui sancto legem imponere vellet. Sed non ita facere debet: imo virili corde transire v; per pontem doctrinae

Secundus.

vesu christi crucifiri ⁊ ibi recipere cum humilitate cordis: eo modo: eo loco: ⁊ eo tēpore prout bonitati mee tribuere placet. Et si ei non tribuo quicquid: illud etiam non tribuere nō er odio: sed ex amore procedit: vt v3 anima me querat in veritate: neq; me solum ex propria delectatione sua diligat: sed humiliter acceptet affectum mee caritatis amplius q̄ illam delectationem quaz inuenit. Quia si quæreret ipsam delectationem iuxta voluntatem suam ⁊ non iuxta meam inueniet proculdubio penam atq; confusionem intollerabilem quando se priuata inuenit: et illa delectatione sua quaz anime sue posuerat in obiectum. Hi sunt illi qui consolationem eligere volūt iuxta beneplacitū eorum. Inuenientes. n. in mentibus eorum aliquoties de me consolationem volunt i illa persistere iugiter. Et incurrunt aliquando in tantam ignorantiam q̄ eos visitando per alium modum mihi faciunt imprudentissime resistentiam: nec acceptabunt nisi visitentur illo modo quo fuerant imaginati. Iste defectus a propria passione procedit: ac ab illa delectatione spirituali quam in me repperit: Hec anima decipitur eo q̄ esset impossibile continuo vno modo perseverare: q; sicut anima fira stare nō valet o3. n. ipsam in virtute proficere vel a virtute deficere: ita mens in vno statu iugiter i me solummodo en3 vna gratia stare non potest: imo largior varias atq; differentes. Nam aliquando concedo mentale

gaudiū valde solatiofum aliquādo magnam contritionem cum tanta displicentia sui q̄ videbitur in se mentem habere turbatam. Quandoq; moror i anima neq; me sentit. Quandoq; formabo veritatem in carnatam ante oculum intellectus varijs modis: tamen nō apparebit anime: tantam iocunditatez atq; calore in se percipere: vt huiusmodi visioni videretur debere sequi. Aliquando vero nō videbit ⁊ habebit valde magnam delectationez. Hec omnia facio paterna caritate mot⁹ vt anima conseruetur ⁊ in virtute proficiat humilitatis atq; perseverantie: vt etiam instruat ne mihi legem imponere velit: neq; sine sum in consolatione propria sensitua: sed solū in virtutibus in me fundatis. Et cum humilitate suscipiat: vtrunq; tempus: ⁊ cum affectu sincere caritatis accipiat affectum meum cum quo sibi tribuo: cuius fide vna credens q̄ ea que sibi cedo sunt vel pro necessitate sue salutis: vel vt ad perfectionem attingat. Igitur i humilitate consistere debet faciendo principiz atq; finem in affectu paterne mee caritatis: ⁊ in ipsa caritate percipere delectationem ⁊ delectationem iuxta voluntatem meam ⁊ non iuxta suam. Iste modus est ad vitandum fraudem inimici siue deceptionem: a me cuncta recipiendo per affectuosum amorē qui sum omnīū suis felix ⁊ optabilis. Ideo fundari cuncta dnt in mea voluntate.

De his qui ne perdant consolatione
b

Tractatus.

propriam negligunt proximū in sua necessitate.

Capitulum lxx.

O Tri tibi de fraude qua decipiuntur illi qui suo modo gustare me volunt in mentibus eorum. Modo fraudem aliam exprime tibi volo qua decipiuntur illi qui solite quotidie procurant habere consolationem propriam in mentibus eorum instantum quod aliquando videntur proximum suum in magna necessitate spiritali siue temporalis: nec ei subuenient sub colore virtutis et dicunt. Ex hoc ego perdo consolationem atque pacem anime mee: nec horas congruo tempore persoluo. Unde quod non habent: ut asserunt in se consolationem iudicant offendisse siue perdidisse me. Ipsi vero decipiuntur a propria delectatione spiritali mentis eorum. Et valde magis offendunt me non subueniendo necessitate proximi sui quam si dimitterent omnes consolationes eorum: quoniam exercitia quaecumque tam vocalia quam mentalia sunt a me disposita: et ordinata ut homo perueniat ad perfectam caritatem meam atque proximi et ut in ipsa caritate virtuose conseruetur. Itaque quod grauis me offendit dimittendo caritatem proximi propter sui exercitium actuale siue quietem mentis quam si dimitteret exercitium amoris proximi. Nam in caritate proximi me reperit: in delectatione vero propria ubi me querunt essent omnino me privati: quia non subueniendo proximo quando necessarium est: ipso facto sunt ipsius proximi carita-

te privati: et imminuta caritate proximi etiam affectus meus imminuitur erga ipsos. Affectu vero diminuto pariter et consolatio diminuitur. Itaque lucrari putantes valde perdunt et volentes perdere lucrantur: quod si volunt in salute proximi proprias dimittere consolationes lucrantur in anima sua me per gratiam et etiam proximum ei caritatis subueniendo in suis opportunitatibus et ita gustarent omni tempore dulcedinem affectuose caritatis mee. Et si autem hoc dimittunt iugiter in pena commorantur. Nam oportet aliquando quod ipsi proximo suo subueniant: vel obedientia compellente: vel ex caritate: vel ex infirmitate corporali siue spiritali. Tunc ei subueniendo sentit in se penam atque mentis reditum et efficitur incommportabilis omnibus cum quibus assidue conuersatur. Imo etiam si dimittit ipsi. Siquis vero peteret ab eo quare sentis istam penam: illico responderet. Quia mihi videtur amisisse pacem atque mentis mee quietem: et multa bona que facere solebam dimisi: unde repento deum offendere. Sed non est ira. Iudicium enim eius in propria delectatione collocatum est. Ideo nescit agnoscere siue discernere ubi consistat offensus sua: quod si bene videret intelligeret offensam in carendo sua consolatione mentali: vel dimittendo sanctum exercitium orationis: tempore necessitatis proximi sui: non existeret imo consistet carentia caritatis proximi sui cui seruire debet atque cum caritate subuenire iuxta posse suum

Secundus.

a more mei. Itaq; vides q; fallitur
ex amore proprio spirituali circa se
metipsum.

De deceptione qua falluntur illi
qui suum affectum posuerunt in cō
solationibus atq; mentalibus visio
nibus.

Capit. lxx.

Quasi quando cōtingit ex hoc
amore spirituali pprio q; ani
ma minus damnum incurrit: q; si
suum affectus solummodo collocat
in querendo mentales consolationes
atq; visiones quas ego frequēissime
largio: amicis meis: quando se pri
uata in illis videret incidit in ama
ritudinem atq; mentis intollerabi
le tedium: q; se iudicat gratia cē pri
uata in euz ab ea me quandoq; sub
traho non per gratia sed per senti
mentum a mente sua sicut iam tibi
dixi: vt ita perueniat ad perfectio
nem. Ipsa vero cadit in amaritudi
nem & ei videtur arram inferni gu
stare percipiēdo se consolatione pri
uata tam & molestis multarum tem
ptationum agitari. Nullo modo ve
bet in tantam ignorantiam incide
re: nec ita pmittere se decipi ab hoc
amore proprio spirituali q; non stel
ligat veritatē: sed in se cognoscat so
re me qui sum illud eternum bonū
q; ei conseruo bonam voluntatē in
tpe belli q; non sequitur eū p̄sensu tē
ptationes illas a quibus i meic mo
lestat. v; igit; humiliate se reputan
do se: pace sine quiete mētis idignā.
Et ideo frequēter ab anima me sub
traho: vt in humilitate persistat: &

vt veritatem meam in se cognoscat
quaz in bona voluntate reppit quā
ego sibi conserue tempore bellorum
& vt ipsa non assuecat accipere vel
optare solummodo lactis dulcedi
nem: v; huiusmodi consolationes: i
mo se viriliter applicet ad pect⁹ ve
ritatis incarnate: vt vna cum lacte
carnem etiam assūmat: v; attrahen
do dulcedinem affectuose caritatis
mee mediāte carne iesu christi cra
cificari. Hoc itelligo de doctrina sua
salubri de qua vobis feci pōitēz vt
per illuz ad me venire possitis. Ad
hunc ergo finem ab animabus ali
quando me subtraho. Si prudenter
incedunt ego postea redco ad ipsas
cum lumine maiori: dulcedine: fort
itudinc: atq; caritatis ardoze. Si ve
ro quando me subtraho recipiunt
cum redco tristitia & confusio mē
tis modicum inde lucrentur & i sua
tepiditate perdurant.

Quomodo presati qui delectan
tur in mentalibus visionibus aliqñ
decipiuntur a diabolo qui se transsi
gurare potest in angelum lucis. Et
de signis quib⁹ potest agnosci: quā
do visio procedit a deo: vel a demo
nio.

Capit. lxxi.

Post hec a se tales aliqñ reci
piūt a demonio fraude aliaz
transformādo se in angelū lucis. Quā
i eo q; itelligit aiam optare seu re
cipe disposita: tēptationis laqueum
inuenire conatur: vnde q; mentē vi
det inclinātam & allectā ad dulce
dinem proprie delectationis: & in
huiusmodi visionibus mentalibus

Tractatus.

ex desiderio commorari: ipse diabolus in illa mente se transformat in diuersis modis. Aliquando sub forma mee veritatis: v3 yesu christi: aliquando sub angelica forma se demonstrat: vel aliquidum sanctorum meorum sicut intellerit animam libentius acceptare. Nec autem facit vt eam illaqueat: possit hanc proprie delectationis spiritualis ad quam auiditate tanta desiderij inclinatur. Et nisi sollicitè consurgat anima est humilitate profunda contemnendo realiter visiones atq; consolationes istas: hec hanc capta remanet in manu diaboli. Sed anima prudens in illis non apponit affectum suum: imo quantum est in se respuit: ex humilitate se reputans illis indignas: et cum affectuoso desiderio solamodo virtutes amplectitur et affectum meum qui largitor sum attendit: et non ad huiusmodi donum siue delectationem propriam. Et ita diaboli manus enadit illesa: q; superbia sua humilitate aie tollerare nullo modo potest. Si vero petas quomodo cognoscitur visio vera siue visio falsa et diabolica: respondeo tibi prebendo signum verum: q; quando diabolus animam visitat in forma lucis: illico sentit in aduentu suo gaudij: vel alacritatem quandam: sed quanto moratur amplius tanto magis in se deficit atq; tenebre remanent cum quodam tedio et obfuscatione stimulate mentis. Cum autem anima in veritate visitatur a me qui suus eterna veritas in aspectu primo recipit anima timorem sanctum et euz ipso

timore gaudium et securitatem euz vna dulci prudentia: q; dubitando non dubitat: sed pro sui notitia se reputans indignam humilime dicit. Ego non sum digna tuam visitationem habere. Euz ergo si indigna quomodo potest hoc esse. Tunc vero se conuertit ad latitudinem caritatis ineffabilis mee: videns et aperte cognoscens quia mihi possibile est omnia quecumq; volo dare. nec aspiratio ad alienius indignitate: imo dignitatem meam attendo qui dignam illam facio: vt me recipiat in se per gratiam atq; sensum: q; non contemno desiderium quo me vocat ad se. Ideo me recipit humili corde dicens Ecce ancilla tua fiat in me tua sancta voluntas. Tunc egreditur ab intentione visitationis mee pariter et orationis eius euz allacritate: et magno gaudio mentis cum humilitate se reputans indignam et cum caritate: q; recognoscit a me. Hoc est ergo signum cum anima visitatur a me: vel a demonio: q; quando visitat a me repperit in aspectu primo timorem sanctum: in medio autem et in fine gaudium cum fame virtutum. Euz uerso visitatio demonis in aspectu primo quandam allacritatem exhibet: postea vero dimittit in fine mentem cum confusione tenebrosam. Ergo prouidi vobis exhibendo signum vt anima si vult humiliter ambulare cum prudentia decipi non valeat. Quam fraudem incideret anima que procedere vellet solummodo cum amore imperfecto circa proprias consolationes et visiones affe-

Secundus.

etum meum attendere negligendo
vt iam dictum est.

Qualiter anima q̄ se ipsam agno
scit prudenter euadit prefatas frau
des. Capl. lxxij.

Nolui tibi tacere filia charis
sima fraudem quam incur
runt cōmuniter homines mundani
in amore sensitiuo permanentes cū
paruitate bone operationis. In tē
pore. s. quo cuius modica virtute ope
rantes magis delectantur ipsa tem
porali consolatione quam operan
do recipiunt: q̄ virtute. Nec tibi ta
cere volui quomodo decipiatur ser
ui mei: cū consolationibus spiritua
libus delectantur amore proprio d
cepti qui nō sinit eos cognoscere ve
ritatem affectus mei: nec videri vbi
culpa consistat. Et dixi tibi fraudē
qua vititur demon eos decipiendo
culpa sua cum ipsi non seruant mo
dum quem dixi tibi hac ratione: vt
tu: et alij serui mei virtutes sequamur
in amore mei: et non affectu alterius
rei. In hec omnia pericula incidere
possunt: imo sepe incidunt illi qui i
mperfecto amorē mei positi positis
propter donum meum me diligunt
q̄ propter me donatorem. Verum
anima que donum proprie cogni
tionis vere est ingressa orando per
fecte et abijciendo imperfectionem
amoris et orationis eo modo quem
tibi in tractatu orationis exposui querē
ipsam recipit amoris affectu querē
do ad se trahere lac mee dulcedinis
a pectore doctrine xp̄i crucifiri ter

tium iam statim adepta amoris. s.
filialis et amici. Non habet hec ani
ma mercenarium amorem: sed me
cum agit: vt solent inuicem amici co
rissimi quorum si alteri fuerit ab al
tero numus oblatu: qui accipit nō
tantum munus respicit verum pn
cipaliter amici cor: et donantis affe
ctum. Sic igitur anima que ad ter
tium statum peruenit amoris per
fecti cuius a me recipit numerus: et gra
tias non respicit solūmodo donum
meum: sed oculo intellectus intue
tur mee caritatis affectum qua sibi
mūnus contuli. Atq; vt ipsa nō pos
sit se excusare: q̄ id agere nequeat. s.
meum affectum intueri munus cū
donatore coniungi cum diuinā na
turam humane nature copulant: et
verbum vniuersum. s. filium meū
qui mecum vnum est: et ego secū vo
bis donauit hac itaq; ratione donū
respicere non valetis nisi et me dona
torem respiciatis: Vides ergo quo
amoris affectu debetis diligere. et d
siderare donū et donatorem. Quod
si facietis nō in mercenario: sed pu
ro et sincero amore eritis et hoc faci
unt illi qui clausi manent in domo
cognitionis proprie vilitatis.

Quomō anima recedit ab amorē
imperfecto et peruenit ad amorē
perfectum. Capl. lxxij.

Hucusq; multimode tibi mon
stravi sicut aīa resurgit ab im
perfectione sua: et ad amorē perfe
ctum attingere potest et quid agit
ex quo peruenit ad amorē filia
b ij

Tractatus.

lem & amici. Tibi namq; dixi q; illuc
valet attingere cum sancta perseue-
rantia claudendo semetipsam in do-
mo notitie sue fragilitatis. Que no-
titia sui debet esse condita cu; agni-
tione mee bonitatis vt ad confusio-
nem non veniat. Nam in notitia sui
pprie sensitue passidib; odiu; acqui-
rit atq; delectationis pprie conso-
lationis. Et ab hoc odio sancto i hu-
militate fundato patientiam veraz
acquirat in qua fortis efficitur con-
tra bella diaboli & cōtra persecu-
tōnes hominum. Erit etiam valde pa-
tiens quando pro salubri bono suo
me subtrahere velim pro sensum ab-
ca: omnia libentissimē tollerabit cū
ista reali virtute. Et si ppria sensua-
litas vellet ex aliqua difficultate re-
bellare quandoq; contra rationem
tuder conscientie v; ascendere super
se cum odio sancto faciendo iustiti-
am: neq; permittendo motus tran-
sire inordinate sine correptione. Quā-
tis anima que consistit in odio san-
cto sui quotidie se corrigat & arguit
oī tempore: non solum eos qui sunt
contra rationem: imo frequenter il-
los etiam motus corripit qui proce-
dunt a me. Hoc inuere voluit ille v-
uotus seruus meus beatus gregorius
cum ait. Bonarum mētium est
sibi culpam agnoscere vbi culpa nō
est. Igitur ita v; anima facere & fa-
cit que vult surgere ab imperfecto
ne: v; expectare perseueranter i do-
mo notitie sui prouidentiam meam
cum lumine fidei: sicut egerunt illi
sancti discipuli qui patienter expe-
ctauerūt in domo: nec inde discesse-

runt: imo perseuerauerūt in vigilia
cum humili oratione continua: vsq;
ad aduentum sancti spiritus. Et hoc
est illud quod agit anima sicut iam
dixi postq; ab imperfectione surre-
xit & in domo se reclusit vt ad perse-
ctōnem attingat. Ipsa stat ingiter
in vigilia: oculum intellectus ad do-
ctrinam veritatis mee dirrigendo:
& q; se cognouit: humiliata consistit
in oratione cōtinua: v; desiderij ve-
re sancti quoniā in se cognouit mee
caritatis affectum.

De signis quib; cognoscitur ani-
mam attingisse ad amorem perfectū.

Capit. lxxiij.

Nunc vero tibi dicendum est
in quo demonstratur animā
ad amorem perfectum attingisse. No-
ueris ergo verum esse signum illud
q; habuerūt illi sancti discipuli p;
aduentum sancti spiritus. A domo
namq; fuerunt egressi & amisso timo-
re: verbum meū annuntiabant pre-
dicantes doctrinam vnigeniti filij
mei virili corde contemnendo pe-
nas: imo gloriabantur in penis: ne-
q; metuebant annunciare veritates
in conspectu tirānorum atq; princ-
pū huius mundi ad nominis mei
laudem & gloriam. Sic animaz que
in cognitione sui perseueranter ex-
pectant: ego postmodum in reditu
meo visito cum igne mee caritatis:
cum qua caritate dum stetit in do-
mo cum perseuerantia concepit vir-
tutes per amoris affectum partici-
pando de potentia mea. Cum qua

Secundus.

virtuosa potentia vicit et subiuga-
uit propriam passionem sensitivam.
Et cum ipsa caritate participavit cum
ca sapientiam unigeniti filii mei in
qua sapientia vidit et agnovit ocu-
lo intellectus veritatem meam at-
que fraudes amoris proprie spiritua-
lis: vix amoris imperfecti proprie con-
solationis ut iam dixi. Cognovit eti-
am fraudem atque malitiam diabo-
li qua decipit animam que ligata
fuerit in illo amore imperfecto. Et
ideo surrexit eius odio ipsius imper-
fectionis et amore perfectionis in di-
cta caritate que ipse spiritus sanctus
est: participavit vix in voluntate sua
ipsam fortificando: ut quancumque
penam pro nomine meo sustinere
vellet et egrediendo domum virtu-
tes in proximo suo pareret. Non qui-
dem egreditur a domo notitie sui:
sed egreditur a domo cordis et ani-
me virtutes concepit per amoris af-
fectum. Et eas parturit in tempore
necessitatis proximi sui multifarie
multisque modis: quia timor ille per-
ditus est qui detinebat eam ne ma-
nifestaret ex timore perdendi con-
solationes proprias ut iam supra di-
xi. Postquam antea homo pervenit ad
amorem perfectum et liberales egre-
ditur extra modo dicto semetipsum
deferendo. Et hoc vnit homines eius
quarto statu: videlicet quando a ter-
tio statu consurgens qui perfectus
est: in quo tertio statu gustat et parit
in proximo suo caritatem recipit
vnum statum ultimum perfecte vni-
onis in me. Qui duo status insimul
vniuntur: nec est vnus absque reliquo

prout caritas mea sine caritate pro-
ximi: necque caritas proximi sine cari-
tate mea potest esse. Non enim est vna
separata ab altera. Sic est de duobus
statibus istis: ut in sequentibus ap-
tius audire poteris.

Qualiter imperfecti sequi cupi-
unt solummodo patrem: sed perfe-
cti sequuntur filium. Et de quadam
visione pulchra. **Capitulum lxxv.**

Tibi tibi quod egrediuntur extra
et quod est signum quod ab imp-
fectione discesserunt et ad perfectio-
nem attigerunt. Aperi oculos intel-
lectus et illos per pontem festinare
considera doctrine: vix iesu christi cruce
cristi qui fuit et est via regula et do-
ctrina vestra: et nunc quod coram ocu-
lis intellectus eorum non habent obie-
ctum nisi iesum christum crucifixum.
Non enim assument in obiectum patrem
sicut ille facit qui stat adhuc in amo-
re imperfecto qui nullam vult om-
nino penam habere quoniam in me
patre pena cadere non potest. Ergo so-
limum sequi occupavit meam dele-
ctationem quam in me repperit. Isti vero
non ita faciunt: imo tamquam ebrii et igniti
a amore successu congregaverunt et ascen-
derunt tres gradus generales quos
in tribus aie potentis figurant ti-
bi: atque tres gradus actuales quos
actualiter tibi figurant in corde iesu
christi crucifixi unigeniti filii mei. An-
de ex quo pedes attigerunt et ascende-
runt cum pedibus affectus aie pene-
runt ad latens sive costatum vbi secre-
ta cordis agnoverunt et aque baptis-

Tractatus.

num inuenerant qui virtutem ha-
bet in sanguine ubi repperit anima
gratiam in sancto baptismo et ibi di-
sponitur et parat anime vas ad gra-
tiam vitam atque concretam sangui-
ne recipendam. Sed ubi cognouit
anima huiusmodi dignitatem: ut ef-
set unita sine composita in sanguine
agni recipiendo sacrum baptismum
virtute sanguinis: In eo statim: siue
lateris vulnere: ubi cognouit ignem
ardentissime caritatis. Et ita si be-
ne meministi veritas incarnata ti-
bi manifestaui cum interrogasti di-
cens. Agne dulcis et immaculate tu-
iam vitam in cruce finituras quan-
do latus lancea tibi fuit apertum:
quare decreuisti tali modo percussit
atque lancea cor tuum ita crudeliter
aperiri: Ipse vero tibi respondit hoc
enunciasti multiplici respectu quorum
aliquem illico tibi patefecit. *1.* et
ei desiderium erga salutem huma-
ni generis erat infinitum: et operatio
penarum illarum atque tormentorum
erat in se finita et per aliquam rem
finitum ostendere non valebat amo-
rem eius infinitum. Et ideo voluit
aperiri cor eius ut apertissime secre-
ta cordis agnosceretis: quia proculdu-
bio magis et ardentius diligebat quam
ostendere poterat ex aliqua pena fi-
nita. Et ideo sanguinem et aquam in
de voluit effundere sic habundanter
ut in aqua denotaretur atque sancti-
ficaretur ille baptismus aque quo
genus humanum uniuersum a suis
iniquitatibus lauari atque mundari
posset qui virtutem habet in effica-
cia pretiosi sanguinis effusi cum ta-

ardenti et amoroso desiderio. Et in
hoc actu voluit ostendere duplicem
alium baptismum sanguinis vnus
est in his qui baptizati sunt in san-
guine suo quem amore mei fuderunt
et aque baptismum habere nequie
runt. Qui sanguis habet efficaciam
propter Iesu Christi dulcissimi filij
mei sanguinem. Alius autem est ba-
ptismus ignis: vix eorum qui bap-
tizati sunt affectuose desiderant et habe-
re nequeunt. Nec est baptismus ignis
absque sanguine: quia sanguinis est ve-
re conuersus et immixtus igni diu-
ne caritatis eo quod ingenitum fuit amo-
re effusus. Insuper aliter anima re-
cipit huiusmodi sanguinis bap-
tismum figuratue loquendo: nam quia
nouum fragilitatem et infirmitatem ho-
minum: unde frequenter offendunt
committendo graua peccata ex quo-
rum culpa gratiam amittunt quae
acquisierunt in sacro baptismo vir-
tute sanguinis. Ad quam tamen cul-
pam committendam homines iniusti
non impelluntur ab infirmitate: nec
ab aliqua creatura: nisi sponte con-
sentire velint ut iam dixi tibi. Ideo
ut ipsi possint ipsam gratiam perdi-
tam anime suae recuperare ac in ipsa
quotidie perseverare sincerissima di-
uina caritas mea gratiose prouidit
ut iugiter homines baptismum san-
guinis haberent quem utique recipi-
unt ex contritione cordis in sancta
confessione: vix confitendo peccata
sua ministris meis quibus ego com-
missi clauem huiusmodi sanguinis.
Quem utique sanguinem in absolu-
tione peccatorum effundunt in faci-

Secundus.

Es animarum quo loti restituuntur ad gratias. Et si forte nequirent habere confessorem: ut in omnibus casibus creatoris meis occurrat providentia mea sufficit habere contritionem in corde cum proposito confitendi si poterit. Tunc ergo man⁹ exoptande clementie mee fructum sanguinis huius pretiosi largitur. Qui vero potest habere confessionem omnino volo atq; p^{re}cepto q^o actualiter ipsi ministro meo confiteatur. Si quis autem habere poterit & acceptare noluerit omnino priuatus erit fructu salutiferi sanguinis. Tamen etiam si in extremis tandem cōsiteri cordialiter & inuertate voluerit & non potuerit etiam ad gratiam acceptabitur. Sed consilio ne quis ita stulte procedat in vita sua q^o ad hanc extremitatem adducatur: q^o magno periculo semetipsum exponit. Nō est. n. aliquo modo tutus q^o non propter obstinationem suam diuina iustitia mea dicat ei. Tu mei non fuisti memor in vita quādo potuisti: ego tui oblitiscar in morte. Itaq; nemo debet iamiter amittere salubre tempus differendo remedia sue salutis. Si tamen ex negligentia sua distulit vsq; dum uisit omittere nullo modo debet in spe sanguinis huius pretiosi semetipsum isto modo baptizare. Itaq; uides in salutem animarum uestrarum huiusmodi baptismum humano generi continuū esse gratis concessum. In hoc ergo baptismo cognosce potes operationem filij mei: v3 pena3 crucis fuisse finitam: fructus vero

penam quem per eum recepistis est infinitus. Et hoc accidit uirtute diuine nature que infinita est vnica euz natura uestra humana que finita ē. Que natura humana substituit penam in uerbis meo uestra humanitate uestito. Sed quoniam est inserta & vnica vna natura cū altera traxit ad se penam eterna deitas quaz in cruce sustinuit inestimabili caritate. Ideo pena talis & operatio dici pōt infinita non q^o in se pena fuerit infinita: nec actualis in corpore: nec etiam in anime desiderio quod habebat implendi redemptionem humani generis: q^o iterminata fuit in cruce cū anima discessit & fuit a corpore seperata. Sed fructus qui processit a pena & desiderium uestre salutis extēditur in infinitum & ideo infinito modo recepistis: q^o si fructus non esse infinitus non fuisset in gratia restitutum uniuersis generis humanum: v3 preteriti presentes & futuri. Nec etiam homines qui iugiter offendūt post offensam: ab ea re lenari possent si tale baptismum sanguinis in uobis: infinito fructu careret. Hoc ipse filius me⁹ uobis aperte patefecit in sui sacratissimi lateris apertura ubi secreta cordis inuenire potes: offendendo q^o magis uos atq; salutem uestram amat & optat q^o cum aliqua pena finita demonstrare poterit. O scendi tibi fructum istum infinitum. Cum quo. Euz baptismum sanguinis iuncto euz igne diuine caritatis: q^o cum inestimabili amore fuit effusus & in generali baptismum christianis exhibito. Et oib⁹

Tractatus.

qui volunt aqua baptizari que pro
caldubio vniū ignito sanguini vbi
anima se purgat et cōponitur vt pa
nis aqua. Et vt hec aperte cognosce
rentur voluit ipse filius meus vt a
latet suo sacratissimo sanguis efflue
ret vna cum aqua.

Quomodo voluntas propria in
anima mortua signū verum est q̄
ipsa peruenerit ad os: v3 ad tertiu3
graduū sup̄scripti p̄o3. Cap. lxvi.

OMnia que narraui tibi nūc
prius audisti ab vniūgenito fi
lio meo: sed i persona sua volui tibi
replicare vt apertius videres exel
lentiam vbi est anima que tam ascē
dit istum secundum graduz vbi co
gnoscit et acquirit ineffabilem amo
ris ignem quo succensa subito cur
rit ad tertium graduz: videlicet ad
os. Et ibi manifeste demonstrat ad
statum peruēnisse perfectum. An
de pertransiuit per medium cordis
v3 cum memoria sanguinis in quo
baptizata fuit amorem imperfectū
deserendo. ex illa notitia quam at
traxit ab amore cordiali gustando
videndo et intelligendo ignem intē
se mee caritatis. Tales vere perue
nerunt ad os. Ideo demonstrant
oris officium crecentes. Loquitur
n. os cum lingua quam infra se con
tinet. Gustus vero gustat. Os inse
retinet atq3 stomacho porrigit: dētes
quoq3 conterunt cibum quoniam ali
ter igeri neq3 digeri possit. Sic ani
ma primo loquitur mihi cū lingua
que consistit in ore sancti desiderij:

v3 lingua deuote atq3 continue ora
tionis. Ista lingua loquitur actua
liter atq3 mentaliter. Loquit actua
liter annuuciando mee veritatis euā
gelicam doctrinam: v3 monendo:
consilendo et absq3 timore quocunq3
q3 consilendo: contemnendo penam
quancunq3 mundus ei minaretur
siue posset inferre: sed audacia sat
eta consistit coram omnibus va
rijs modis vt vnicuiq3 viderit expe
dire. Mentaliter vero loquitur of
ferendo mihi dulcia et amozosa de
sideria in salutem animarum. In
super animarum cibum accipit at
q3 comedit super mensa sanctissime
crucis ad honorem mei quoniam ali
ter: vel in alia mensa non posset illū
in veritate perfecte comedere. Dixi
q̄ huiusmodi cibum dentibus con
terit: aliter. n. illum ingerere siue vt
gerere non valeret dētibus: v3 odij
et amozis. Que duo sunt ordines in
ore sancti desiderij dentium vbi de
tinetur iste. cibus conterendo. cum
odio sui et amore virtutum in se pa
riter et in proximo suo: conterit vili
pendendo quālibet iniuriā et om
nes contumelias: derisiones: impro
peria: et persecutiones vndecunq3 p
nentant: virtuose tollerando fame:
sitim: calores: et frigora cum penis et
anxij3 desiderij3 lacrimis atq3 su
doribus in salutem animarum. Nec
omnia et alia plurima conterit atq3
deglutit aurore mei subportando ca
ritatine proximum suum. Postq3
autem ita contriuit: gustus auide
gustat saporans fructum lahorum
dulcium et amentatē cibi anima/

Secundus.

rum: sicut in sincera et ignifera caritate mei et proximorum suorum affectuose gustando. Et ita cibus iste peruenit ad stomachum qui ex desiderio salutis animarum valde fame secat et huiusmodi cibum optabat ut stomachus amorosi cordis cum amicitate atque sincerissima caritate primi sibi ruminare delectatur. In tantum quod omnino perdit proprie vite corporalis teneritudinem et affectionem: ut ipsum cibum in mensa crucis atque doctrine Iesu Christi sumptum ingerere pariter et virtuose digere valeat. Tunc impinguitur anima in veris atque realibus virtutibus et ex habundantia cibi repletur in tantum quod vestimentum exterius proprie sensualitatis: id est corpus quod animam contegit crepando scinditur quantum ad sensitivum appetitum. Qui vero crepat omnino moritur. Ita sensitiva voluntas illico mortua remanet. Et hoc est ex eo quod naturam anime voluntas ordinata vivit in me voluntatem meam in dominibus induta et ex hoc illa sensitiva mortua fuit. Hoc igitur est verum signum quod anima pervenit ad gradum tertium oris: quod ut occidit in veritate propria voluntatem quam gustavit nec caritatis affectum et ideo reperit in opere pacem et quietem anime sue. Nosti quod in ore patet exhibet. Sic in isto tertio statu pacem invenit: ita et taliter ut nemo eam turbare valeat pro eo quod perdidit et abnegavit voluntatem propriam que prebet utique pacem et quietem anime que non illam occidere. Tales virtutes

pariunt absque pena super proximos suos: non quod pena non sint eis penes sed voluntas que mortua est non est immanitas ad penam: quia voluntarie tollerant amorem mei cum locunditate quadam. Isti sine quacunque negligentia currunt per viam salutem me doctrine Iesu Christi crucifixi: nec ex iniuria sibi facta sine persecutio ne quacunque sine quibusdam mundi deliciis iter suum aliquo modo retardant: sed omnia tolerant cum perseverant fortitudine. Et successu caritatis affectu gustant cibum salutis animarum cum vera patientia: que patientia signum est in veritate demonstrativum: quod anima perfecte diligit absque respectu proprie communitatis: quod si me diligeret et proximum ex utilitate propria esset ipsa: itens ambulando remissis cum negligentia. Sed quod tales me diligunt propter me quia summa eius bonitas et amari dignus esse propter me diligunt: et proximum suum simili modo propter me ut exhibeant laudem et gloriam nominis mei: ideo fortes atque perseverantes existunt ad omnia tolleranda cum vera patientia.

De operibus anime postquam tertium gradum ascendit. **Capitulum lxxvij.**

Hec sunt ille tres gloriose virtutes in hac caritate fundate que consistunt in summitate arboris ipsius affectuose caritatis: ut patientia fortitudo atque perseverantia que cum lumine sanctissime fidei coronantur. Quibus quoque lumine sine tenebris ambulant valde

Tractatus.

velociter per veritatis viam ⁊ in al-
tum extollitur ex desiderio sancto.
Et ideo nemo potest eam offendere
neq; demones cum suis temptatio-
nibus: q; timēt animam igne cari-
tatis accensam: nec hominum inu-
rie sine detractiones: imo quis iste
mundus eos inuisse persequatur ta-
men eos valde metuit. Ita mea bo-
nitas operatur ⁊ vult: vt in conipe-
ctu meo magnificentur ac etiam in
mundo fortificentur: qm̄ ex humili-
tate se paruulos effecerūt: ⁊ ego ma-
gnificauit eos i me vita durabili ac
etiam in corpore mystico sancte ma-
tris ecclesie vbi sit quotidie vene-
randa memoria de ipsis: q; nomina
eorum in me libro vite scripta repe-
riuntur. Itaq; mundus eos habet i
reuerentiam eo q; ipsam vilipendē-
do cōtempserunt. Isti non ex timo-
re: sed ex humilitate virtutes abscō-
dunt. Et si fuerit opus in aliquo p
rimo suo subuenticendo seruire nō se
subtrahūt ex timore laboris: vel ali-
cuius pcne sine dubitando perdere
consolationem propriam: imo virili-
ter atq; fideliter ei seruiunt de se n̄
curantes: imo se valde contemnen-
tes: vt ipsi proximo suo seruire vale-
ant. Qualitercunq; tempus ⁊ vitā
suam erereant in honorem meum
erulent ⁊ habent in mēte sua quot-
tidie quietem atq; tranquillam pa-
cem. Et hoc vnde procedit. Q; non
eligunt mihi seruire modo suo: imo
sicut placet mihi. Et ideo tātum ap-
tiant tempus consolationis q̄ tri-
bulationis: tantum prosperitatem
quantum aduersitatem: tantum cu-

rant de vna quantum de altera: qm̄
vbiq; ⁊ in omnibus his talis inue-
nit sanctam voluntatem meam ⁊ ip-
se nil aliud optat nisi vt cum ea con-
formitatem habeat vbi cumq; repe-
riat eam. In qua voluntate cognouit:
q; nihil absq; me factum est ⁊ cū
miserio ⁊ cum mea vniuersa prouide-
tia nisi peccatus quod nihil est. Tan-
de solummodo peccatum odium ce-
tera vero cū reuerentia suscipiunt.
Et ideo sunt ita stabiles ⁊ firmi per
viam veritatis ambulantes: neq; te-
pescunt in seruitio proximorum: i-
mo fidelissime seruiunt omnibus in-
rita posse: nec attendunt ignorantia
vel ingratitudinem aliquorum. Nec
etiam quandois aliquando prouer-
sus vel vitiosus homo sibi dicat in-
iuriam redarguēdo opera sua: dicit
tunt effudere preces pro eo corā me
magis affligendo se propter offen-
sam meam atq; detrimētum anime
proximi q̄ de iniuria propria. Isti
dicūt cui gloriose preconē meo pau-
lo. Mundus maledicīt ⁊ nos bene-
dicimus: ipse nos persequitur ⁊ nos
cum patientia ⁊ gratiarum actiōe
subtinem⁹ blasphemamur ⁊ obsecra-
mus tūq; purgamenta mundi hu-
ius facti sum⁹. Itaq; vides dilectis-
sima filia ista signa: sed precipue su-
pra cetera virtutem paciētie p quā
apertius anima demonstrat in ve-
ritate profectisse ab imperfectiōe ad
amorem perfectum sequendo dulce
⁊ imaculatam agnum vniuentum
filium meum qui dum esset in cru-
ce: clavis ibidez affixus amoris nul-
lo modo se retraxit ob insultū ⁊ im-

Secundus.

properium iudeorum ei dicentium. Descende nunc de cruce credemus tibi. Nec etiam propter ingratitude dñem aliorum quin tu giter in obedientia quam imposueram ei perseueraret cum tanta patientia q̄ vox alienus murmuris non fuit ab ore suo audita. Similiter isti dilectissimi filij mei sequuntur doctrinaz atq̄ vestigia mee veritatis. Et quantum iste mundus ipsos retrahere velit a recto tramite blanditijs vel minis ipsi tamen in hoc itinere suo nõ retardant: vel ab ipso retrocedunt: imo solummodo respiciunt in mee veritatis obiectu. Isti nolunt a campo belli retrocedere neq̄ redire vobis vllatenus volit ad tunicam tam õmissam proprie complacentie repetendam: q̄ v3 amplius timere solebant creaturas q̄ me creatoru: imo delectabiliter valde consistunt iugiter in prelio repleti et ebrii sanguine xesu christi crucifixi: que sanguinem anteposuit vobis affectuosa mea caritas in apotheca misericordie corporis ecclesie sancte: vt animetur illi qui cupiunt esse veri milites ad pugnandum contra propriam sensualitatem carnalem et fragilem: atq̄ contra mundum et aduersarium diabolum euz gladio et ense odij prefatorum vitiozum suorum et amore virtutum. Qui amor velut armatura valida reparat atq̄ defendit eos ab ictibus et vulneribus vniuersis ita q̄ minime nocere possunt nisi deponant armaturam ipsam pariter et gladium et in manibus inimicorum suorum exponant: v3 manu

liberij arstri succumbendo voluntarie suis inimicis Non ita faciunt isti qui sanguine sunt ebrii: sed vsq̄ ad mortem virtuose perseuerat vbi recipiant omnes inimici sui constitum. O gloriosa virtus quantum es mihi quotidie grata resplendes in mundo in oculis tenebrosis ignorantium hominum qui declinat ne queunt quin amabilem ducem participant amicorum meorum. Nam in eorum odio clementia reuelat qua serui mei diligunt atq̄ procurant in defesse salutem eorum. In eorum inuidia reuelat affectuosa caritas et in crudelitate pietas. In inturia quoq̄ reuelat vera patientia que gloriose dominatur: atq̄ dominum in manu pacifice tenet omnium virtutu: quoniam e vltima medulla caritatis. Ipsa namq̄ demonstrat aperte si virtutes in anima sunt in me vere fundate. Ipsa quotidie triumphat ex omnibus nullo tempore succubens. Nam iugiter est associata fortitudi ni simul et perseuerantie sicut dictum est. Ipsa dominum omni tempore cum glorioso triumpho redit et egrediens a campo preliorum in conspectu meo se representat. Et q̄ sum omnium laborum amicorum meorum valde gratiosus remunerator recipit a me coronam glorie.

De quarto statu qui tamen non est a tertio separatus et de operibus aie q̄ ad ipsum puenit. Capitulum xvij.

Hucusq̄ tibi dixi quomodo demonstrant boies se pfectiones

Tractatus.

amoris amici atq; filialis attigisse: nunc autem volo tibi narrare breuiter in quanta consolatione me gustant existentes adhuc in suo mortali corpore. Cum. n. attigerunt statim illum tertium: vt iam dixi tibi acquirunt sibi quartum qui tamen a tertio non est diuisus vel separatus sed est vnitus ei: nec vnus est absq; reliquo prout est mea caritas cum caritate proximis. Sed est vnus fructus egrediens ab isto tertio statu: cuiusdam vnionis valde perfecte quam anima facit in me vbi fortitudinem: vltra fortitudinem acquirit: ita vt non solummodo cum patientia tolleret aduersa quecumq; verum etiam anxie desiderat ad laudem: et gloriam mei nominis omnia sustinere. Isti gloriantur in obprobrijs vniuersi filij mei: vt ait apostolus paulus gloriosus proco meo. Libenter gloriabor in infirmitatibus meis: vt inhabitet in me virtus christi. Et alio loco. Mihi autem absit gloriari nisi in cruce domini mei iesu christi. Ego namq; stigmata domini mei iesu christi in corpore meo porto. Similiter isti tanq; de honore meo phisocapti et veluti famelicis animarum cibum erurientes velocissime currunt ad mensam sanctissime crucis exoptantes affectuoso desiderio penas quascunq; tollere: proximo utilitatem asserre: virtutes acquirere atq; conseruare: stigmata iesu christi portando iugi-

ter in corporibus eorum: videlicet quia cruciatus amor quem in corde gestant etiam in corpore relucet. Nilipendendo semetipsos et per magna delectatione sua gloriantes in penis: obprobrijs atq; molestijs: vnde cumq; proueniant siue qualitercunq; mihi placet eis concedere huiusmodi carissimis amicis meis pena est vtiq; consolatio: delectatio vero labor est eis. Et consolationem omnem siue delectationem quam mundus eis exhibere vellet ipsi contemnunt: nec acceptare dignantur. Neq; solummodo consolationes mundanam ego interdum concedo quod serui mundi eos habeant in reuerentiam atq; subueniant opportunitatibus eorum: sed etiam consolationibus eorum in fundo ex humilitate et odio sancto sui contemnunt. Non quidem contemnunt consolationes atq; gratiam meam: sed delectationem quam anime desiderium inuenit in ipsa consolatione. Vnde. n. accidit ex virtute vere humilitatis quam acquiserunt in odio sancto que quidem humilitas est: bacula et vera nutritrix caritatis acquisita in vera cognitione sui pariter et mei. Ita que vides virtutem atq; stigmata iesu christi fulgere in corporibus atque mentibus eorum. Talibus ego concedo me nunq; separari per sensum ab eis prout ab alijs: ego vixi tibi q; ibam: et redibam ad eos

Secundus.

discedendo non per gratia: sed per
sentimentum. Non igitur ita facio
cum perfectissimis istis qui perue-
nerunt ad magnam perfectionem
qui virtuose mortui sunt ad omnes
voluntatem propriam: sed iugiter
in animabus eorum requiesco per
gratiam atq; sentimentum. Hoc e-
st q; quodcumq; mens eorum vniri
vult in me per affectus amoris agil-
lime possunt quia desiderium eoru
est mihi vnitum ita perfecta vnio-
ne q; nullo modo separari potest.
Sed eis omnis locus est locus et om-
ne tempus est eis tempus orationis
quia conuersatio eorum eleuatur a
terra et ascendit in celum: quia v3 om-
nis terrenus affectus: et amor pro-
prius sensitivus eorum ablati sunt
ab eis. Ascenderunt super se in alti-
tudinem celi cum scala virtutum et
ascenderunt illos tres gradus quos
figuravi fore in corpore vnigeniti
filij mei. Nam expoliauerunt in pri-
mo gradu affectum pedum ab amo-
re vitiorum. In secundo vero gusta-
uerunt secretum et affectum cordis:
vnde conceperunt amorem in vir-
tutibus. In tertio vero pacis et quie-
tis in mente probauerunt in se vir-
tutem et omittentes amorem imper-
fectum attigerunt ad magnam per-
fectionem et ibi receperunt quietem
in doctrina mee veritatis. Inuen-
erunt vtiq; mensam cibum atq; ser-
uitorem. Quem cibum in mente gu-

stant mediante doctrina iesu chris-
ti crucifixi vnigeniti filij mei. Ego
sum eis lectus atq; mensa: verbum
vero dulce omni suauitate plenum
est eis cibus: tum quia cibum ani-
marum gustant in isto glorioso ver-
bortum quia vobis a me datus est
in cibum dum v3 in altari recipitis
in venerabili sacramento carnem et
sanguinem eius in quo deus et ho-
mo verissime continetur. Iste cibus
optabilis a mea bonitate datus est
vobis dum estis viatores atq; pere-
grini: vt ex imbecillitate non defi-
ciatis in via et ne memoriam huius
pretiosi sanguinis pro vobis effusi
cum excellentissima caritate trada-
tis obliuiscimini: sed iugiter in me con-
fortemini et in itinere vestro quoti-
die cum delectatione refocilemini
atq; conualescatis. Sanctus vero
spiritus affectuosa caritate seruit eis
in qua dona pariter et gratie mini-
strantur. Iste seruitor gratus et val-
de dulcis portat iugiter et adducit.
Adducit et offert amorosa: penosa: et
dulcia desideria et illis affert fructum
diuine caritatis: fructum labo-
rum suorum in animabus ipsorum
quotidie gustant semetipsos nu-
triendo de dulcedine mee diui-
ne caritatis. Item vides q; ego
mensa sum illis: filius vero me-
us vere est cibus spiritus quoque
sanctus a me procedens et a filio
meo seruit eisdem. Ergo per sentit-

Tractatus

mentum quotidie me possident in mente sua. Et quāto magis delectationem habere contempserunt eligentes et optantes propter me penā habere magis priuati sunt omni pena, et delectationem suauissimam inueniunt. Et hoc accidit: quia sunt in mee carnis ariditate succensi et igniti ubi voluntas eorum, est omnino consumpta: quare diabolus valde metuit baculum caritatis ipsorum. Ideo sagittas suas iactat a remotis, nec audet eis adherere. Mundus vero perentit exteriorem corticem corporis eorum putans eos offendere sed ipse ab eis offenditur: quia sagitta que non inuenit ubi possit intrare illico redit ad sagittatē. Ita mundus operatur cum sagittis inuictarum persecutionem atque murmuratorem suam sagittare volens istos perfectissimos seruos meos: sed eis nocere non valet. Nam ortus animarum eorum est valde clausus et non inuenit ubi possit intrare. Ideo sagitta redit ad eum qui sagitta uis ueneno culpe uenena: seruos autem et amicos meos nullo modo ledere potest. Et si forte modicum in corpore ledat animam vero vel in minimo ledere non potest. Imo beata simul et dolorosa consistit. Beata quidem est propter unionem et affectum caritatis quam habet in se: dolorosa vero propter offensam proximi sui. Isti sequuntur agnum immaculatum unigenitum filium meum qui cum esset in cruce beatus erat atque dolorosus. Beatus erat quia natura ueritatis unita cum humana natu-

ra penam in nullo sustinere poterat et semper animam eius beatam efficiebat absque uelamine se demonstrando sibi. Dolorosus autem erat eo quia crucem in corpore suo portabat penam amarissimam tollerando atque desiderij crucem: ut pro culpa satisfacere: humane generationis. Ideo beatus erat atque dolorosus eo quia caro penam habebat uelitas uero penam habere nequebat: hec etiam anima quantum ad superiorē partem intellectus. Sic isti dilectissimi filij mei postquam ad tertium et quartum gradum attigerunt dolorosi sunt crucē tollerantes actus uero atque mentalem: uel actualiter in corpore suo tollerando penas: ut eis ego permitto simul et crucem desiderij doloris: uel et amaritudinis ex offensione mea et animarum ueritate. Beati quidem sunt eo quia illa delectatio et dilectio caritatis ab eis auferri nullo modo potest que procul dubio illos beatificat: unde recipiunt in se gaudium et beatitudinem. Et ideo dolor iste non est affligitius qui deficit, uel affligat animam: sed impinguatius qui uel facit animam impinguare in affectu caritatis: quia pene uirtutem auget atque fortificat et uirtutum operantur experientiam. Itaque pena talibus est impinguans et non affligens eo quia nulla pena siue dolor animarum huiusmodi ab igne caritatis amouere potest ut apparet in titione qui totus est ignitus et in fornace consumptus quem nemo potest manu contingere pro extinguendo: quia totus factus

Secundus.

est ignis. Sic istas animas in forma
ce mee caritatis ignitas eo qd ex eis
nihil extra me remanet: v3 nulla p
pria voluntas: sed omnino totaliter
in me succense sunt & ignite: nullus
capere potest: nec illas a gratia mea
diuellere qd facte sunt vnite mecum
& ego cum eis. Nec vnq̄ ab eis ego
me subtraho per sensum: imo quoti
diane mens eorum in se me possidet
atq̄ sentit. Non. n. accidit eis prout
alqs de quibus iam tibi dixi qd sbaz
& redibam discedens & subtrahens
me ab eis non per gratiam: sed per
sentimentum. Et hoc agebam vt ipsi
pertingerent ad perfectionem. Post
q̄ autem statum perfectionis atti
gerunt ab eis aufero ludum amo
ris: v3 eundi & redeundi qui vocat̄
amoris ludus. Nam ex amore disce
do siue me subtraho & ex amore po
stea redeo. Non ego proprie: quoni
am ego sum deus vester immobilis
qui non mutor: sed ille sensus quem
in anima mea caritas exhibet ē ille
qui vadit & redit.

Quomodo deus ab his perfectis
simis nunq̄ discedit per gratia: nec
per sensum.

Capitulum lxxix.

Et sequitur glo. Ray. confessoris. s.
Nota qd iste status ē ille in quo erat
ista benedicta virgo caterina de se
nis: vt oculi nri viderūt aptissime.

O Tri qd ab his perfectissimis
nunq̄ per sensum me subtra
ho tamen aliquo modo me subtra
ho quoniam anima que adhuc est i
corpore ligata sufficere nullo modo

potest in se recipere iugiter vnione
illam quam in anima facio. Et ideo
qd non sufficit aliquando me subtra
ho non per gratiam neq̄ per sensum
sed per vnionem. Nam erurgentes
huiusmodi anime cum anxio deside
rio velocissime eurrentes virtuose p
pontem doctrine yesu christi cruci
fixi perueniunt ad tanuaz mentis
earū in me leuantes madesacte san
guine: pariter & ebri: igne caritatis
ex vste gustant in me deitatem eter
nam. Hoc est. n. illis vnuz mare pa
cificum vbi fecit anima tantā vnio
nem qd illa mens omnino nullū mo
tum habet nisi solum in me. Et cri
stus in statu mortalium in verita
te gustat bonum in mortalium. Et
existēs in corpore ponderoso habet
agilitatem siue leuitatem spiritus:
vnde frequentissime corpus eleuat̄
a terra propter vnionem perfectaz
quam anima fecit in me: quasi gra
uedo corporis iam haberet in se vo
tem agilitatis quaz in vita durabi
li sancti possident. Tamen huiusmo
di corpus non caret grauedine siue
ponderositate sua: sed vnio quā ani
ma fecit in me pfectio est q̄ sit vnio
que cōsistit inier animā & huiusmo
di corpus. Et ideo propter violenti
am spiritus ascendentis & in me ta
liter vniti eleuat̄ a terra grauedo
corporis. Corpus vero manet i sen
sibile sine viribus ex toto quasi lace
ratum ab affectu spiritus in tantuz
qd sicut ipsa vere percepisti nō esset
in vita corporali possibile vitare ni
si mea bonitas noua fortitudine cir
cularet. Quare volo te nosce qd val

Tractatus.

Et maius miraculum est in hac unio-
ne quod anima non separatur a corpo-
re suo sed videre suscitari plura cor-
pora mortuorum. Et ideo quandoque
me subtraho per unionem faciens
animam ad vasculum sui corporis ab
hac unione redire: ut ut sensus cor-
poris qui totus alienatus erat per
affectum anime redeat ad proprium
sensum sine sentimentum. Non quod ani-
ma totaliter a corpore sepeatur: quo-
niam hoc in morte solummodo fit.
sed anime potentie discedunt propter
amorem unitum in me: unde memo-
ria solummodo de me se repletam i-
uenit. Intellectus eleuatur solummo-
do speculando mee veritatis obie-
ctum. Affectus vero qui sequitur i-
tellectum amat illud quod intelle-
ctus vidit: et unitur cum illo. Con-
gregatis igitur: et unitis simul his
tribus anime potentis: et in me sub-
mersis atque suffocatis corpus illico
perdit sensum suum. Nam oculus vi-
dendo non videt. Auris audiendo
non audit. Manus tangendo non
tangit. Lingua loquendo non loqui-
tur: nisi prout ex habundantia cor-
dis aliquando permittit lingue me-
brum eloqui: pro quod tali respiratione
vel ex alatione cordis et ad laudem
et gloriae mei nominis. Itaque loque-
do non loquitur. Pedes ambulando
non ambulant. Omnia membra
sunt occupata pariter et ligata cum
ligamine atque sensu dissectionis et amo-
ris. Unde sunt ita subdita rationi et
unita eius affectu anime quod quasi con-
tra naturam suam vix voce clamant
ad me patrem eternum et optant ab

anima separari similiter et a corpo-
re separari desiderat anima. Et ideo
sugiter ante me cum apostolo Ihan-
no clamant. O infelix homo quis me
liberabit a corpore mortis huius. Ad
deo aliam legem in membris meis
contradictentem legi mentis mee. Non
tantummodo paulus ita dicebat sed
impugnatione carnis contra spiri-
tum: nam in verbo meo certificatus
fuerat cum audiuit. Paule sufficit
tibi gratia mea. Sed ideo dicebat:
quod se videbat in vasculo corporis esse
ligatumque ad tempus eius impedi-
bat a visione mea: ut usque ad horam
mortis. Oculus erat ligatus et im-
peditus ut me trinitatem eternam
videre non posset visione beatorum
immortalium qui me quotidie lau-
dant: atque glorificant meo nomine
benedicentes: imo se repperiebat in-
ter mortales qui me insigiter offendent
privatus visione mea beatifica: ut in
essentia mea. Non quod ipse et alij serui
et amici mei non videant atque dequ-
scent me non quidem in essentia: sed
in affectu caritatis diuersis et variis
modis ut beatitati mee placet eis me
manifestare. Sed omnis visio quae
habet anima de me dum est imorta-
li corpore nimis est valde tenebro-
sa respectu eius quam habet a cor-
pore separata. Itaque paulo videba-
tur quod visio corporalis: et exterior im-
pediret et impugneret visionem i-
teriore et spiritualem. Voluntas
ei videbatur ligata: quia nequibat
amare quantum amare propebatur
quoniam omnis amor in vita presen-
ti est imperfectus: usque quo perne-

Secundus.

rerit ad suam perfectionem. Nō q̄
 amor pauli: & aliorum seruatorū meo-
 rum imperfectus extiterit ad grati-
 am: & ad perfectionem vere carita-
 tis: q̄ proculdubio perfectus erat:
 sed in hoc erat imperfectus eo q̄ in
 amore suo facietate carebat quare
 penam inde sentiebat. Si. n. eius de-
 siderium plēnum extitisset eius q̄
 amabat nullam inde penam habuis-
 set. Quoniam igitur amor in corpo-
 re mortali non habet perfecte quod
 amat ex hoc affligitur. Cum autem
 anima separata fuerit a corpore de-
 siderium impletur. Idco diligit abs-
 q̄ pena. Et licet plenissime facietur
 valde: tamen est omne fastidium a
 facietate remotus. Satiata famescit
 sed pena quilibet est a fame remo-
 ta. Nam anima cum a corpore sepa-
 rata fuerit vas eius habet utiq̄ ple-
 num in se sūma felicitate: & sūma-
 tum atq̄ stabilitū: ita q̄ ipsa nihil
 optare potest quam illico non habe-
 at. Desiderans videre me quotidie
 me videt ad libi am desiderans vi-
 dere gloriam atq̄ laudem nominis
 in sanctis meis ipsa videt eaz ultra
 q̄ verbo possit ex p̄mi tum in an-
 gelica natura: tum in humana.

Quomodo mundant vos grati-
 as reddūt velint nolint.

Cap. lxxx.

Et anime beate tanta est visio
 perfecta q̄ ne dum in ciuib⁹
 existentibus in vita durabilis: sed est
 ami creaturis vite mortalis videt
 laudet atq̄ gloriam nominis mei:

quia velit nolit iste mundus infim⁹
 mihi gloriam exhibet verum est q̄
 illam non exhibet eo modo quo de-
 bet & obligatur: amando me super
 omnia. Sed ex parte mea recipio &
 extraho gloriam atq̄ laudem nomi-
 ni meo. Nam in hominibus relinco
 habundantia caritatis atq̄ miseri-
 cordie mee dum eos ad penitentias
 expecto tempus eis accommodan-
 do. Neq̄ precipio vt pro eorum in-
 quitatibus infernus: vel terra vi-
 nos eos absorbeat. Sed econuerso
 terre precipio: vt eis de fructibus
 eius habundanter exhibeat atq̄ so-
 li precipio: vt eos calore suo calfaci-
 at & illuminet. Celo quoq̄ precipio
 vt ad eorum vtilitatem atq̄ conser-
 nationem indefinētī motu circun-
 det orbē. Et in omnibus creaturis
 quas ego pro eis creauit misericordi-
 am meam valde caritative distan-
 do: nec illas ab eis volo subtrahere
 non obstantibus iniquitatibus eo-
 rum. Immo concedo ita peccatori-
 bus sicut iustis: & etiam peccatori-
 bus aliquando habundantius q̄ iu-
 sto pro eo q̄ iustus aptus est humili-
 liter: & cum patientia tollerare. Ideo
 frequenter euz volo priuare tempo-
 ralibus bonis: vt habundantius ei
 retribuam bona celestia. Itaq̄ ca-
 ritativa misericordia mea resplen-
 det in eis. Etiam aliquando in per-
 secutionibus quas amici mei su-
 stinent a seruis mundi dum in eis
 experitur virtus caritatis & patien-
 tie dum amici mei pro eis offerunt
 conspectu meo edūnas & humiles
 orationes mihi resultat laus atq̄ glo-

Tractatus.

ria: quibus persecutores ipsi respectum habebant in oppositum: v3 in dedecus atq3 meum vituperium. Ego tamen velint nolint inde mihi gloriam attraho.

Qualiter etiam demonia gloria deo reddunt atq3 laudem licet iniusti.
Capi. lxxxi.

Lsti persecutores amicorum meorum in vita presenti permanet ad augmentandam et exercendam virtutem ipsorum prout in inferno demonia faciunt veluti mei lictores iustitiam meam contra damnatos exercendos. In vita quoque presenti vitam augent viatoribus et peregrinis qui desiderant ad me peruenisse felicem ipsorum terminum. Ipsi me mones in causa sunt in illis augendi virtutem dum eos exercent cum multis molestiis atq3 temptationibus variis modis: aliquando commouendo vnum contra alium iniuriose verbis et aliquando factis. Etiam arripiendo bona temporalia non propter ista temporalia: sed solum ut animi me fraternam caritate priuentur. Sed v3 aduersarius ipse putat et optat eos caritate punire fraterna ipse confortificat eos si ipsi experientia probando virtutem patientie: fortitudinis atq3 perseuerantie. Hoc ergo modo reddunt gloriam atq3 laudem nomini meo. Et ita mea veritas in eis impletur quos ego creaueram in gloriam et laudem sancti mei nominis: et ut ipsi participet ineffabili bonitate mei patris eterni. Sed q3 p-

pter eorum demonum superbiam aduersum me rebelles extiterunt a sua dignitate ceciderunt in abyssus visione mea priuati non exhibent mihi gloriam in dilectione caritatis. Ego vero veritas eterna posui eos veluti ministros ad exercendum in virtute seruos meos et veluti lictores eorum qui propter defectus eorum vadunt ad eternam damnationem ac etiam eorum qui deducuntur ad penas purgatorij. Itaque vides veritatem meam in eis impletam: quod v3 mihi gloriam exhibent: non tamen: ut eterne vite ciues qui priuati sunt propter iniquitates eorum: sed veluti lictores et iustitiarum mei patefaciendo per eos iustitiam meam super inimicos meos in inferno damnatos. Ac etiam super illos qui purgatorij penis ad iudicati sunt.

Qualiter anima corpore soluta plene videt gloriam et laudem dei in qualibet creatura. Et qualiter in ea finita est pena desiderij: sed non desiderium.
Capi. lxxxij.

Dostaque anima nudata fuerit a corpore et ad me sinem suum aduenerit aperte videt et gustat gloriam et laudem nominis mei semper in omnibus creaturis que ratione habent in se: ac etiam in demonibus et in alijs quibuscunque creaturis. Ita pure videt et in suo visu veritatem agnoscit videndo me patrem eternum amplius amat: et amando faciat aut veritatem agnoscit. Agnoscendo veritatem voluntas eius in

Secundus.

veritate mea firmata consistit. Et est ita ligata et firmitate tanta stabilita quod in nullo discordare potest neque penam aliquam habere quoniam habet omnia quecumque desiderabat. Nec namque videre peroptabat et gloriam atque laudem nominis mei. hec omnia videt aperissime ac in veritate possidendo cognoscit: vix in sanctis meis et in beatis spiritibus angelicis et in omnibus aliis creaturis et etiam in demonibus ut dictum est. Et quantum offensas peccatorum videat de quibus prius amare volebat: nunc vero nullum in deum vel aliter quoquomodo dolorem habere potest: sed compassionem absque pena: peccatores ipsos amando et affectuosa caritate me iugiter erorandorum ut ego mundo gratiose misericordiam impendam. In eis quidem est pena terminata et finita: sed in me caritas per accidit unigenito filio meo: quoniam in amarissima morte super cruce: pena cruciati desiderii quod ab initio cum ipsum in mundum transmissi: usque ad finem vite portauerat pro salute vestra finita fuit atque terminata: sed non fuit finitum vestre salutis desiderium. Quia si mee caritatis affectus quem vobis ipso mediante demonstravi fuisset in vobis finitus atque terminatus proculdubio non essetis: quoniam ex amore creati fuistis. Itaque certissime noueris quod si ex amore non conseruarem vos in esse subito rediretis in nihilum. Sed ex amor creati vos et idem amor vos in esse conseruat. Ego sum unum cum unigenito filio meo et ipse mecum:

ideo finita est pena desiderii et non amor desiderii. Videt ergo quod omnes beati qui sunt in vita durat illi salutem animarum exoptant absque pena: quia pena terminata est in morte ipsorum: sed non affectus vere caritatis: imo tanquam inebriati sanguine agni filii mei vestri caritate fraterna transierunt per artem sanctam Iesu christi sanguine madefacti et peruenierunt ad me mare pacificus ab imperfectione segregati: vix ab inlicitate peruenierunt ad perfectionem omnium bonorum plene facti.

Qualiter illi qui perueniunt ad tertium et quartum gradum: ut habetur supra cupiunt a corpore dissolui: ut etiam apostolus paulus optabat.

Capi. lxxxiij.

Quoniam igitur apostolus et prece meus paulus ista videt rat atque gustauerat cum ipsum ad tertium celum attraxit: vix ad altitudinem trinitatis agnoscens atque degustans veritatem meam: ubi plene recepit sancti spiritus habundantiam atque didicit incarnati verbi mei doctrinam et tunc induit anima eius me partem eternam per sensum et unione: veluti beati vite durabilis: hoc excepto quod anima non erat a corpore separata: ideo clamabat optando separationem istam dicens. O infelix homo ego quoniam me liberabit a corpore mortis huius. Sed quia bonitati mee placuit cum facere vas electio nis in abisso mecum trinitatis exui cum de me quod non potest cadere in me per

Tractatus.

na: et ego decerneram cum multa potestare debere et posui yeshum christum crucifixum in obiectum oculi sui intellectus cum induendo vestimento sue doctrine ligato et conhero cum clementia sancti spiritus qui est ignis vere caritatis. Ipse vero tanquam vas aptum a mea bonitate reformatus quod nullam omnino resistenciam egit quando percussus extitit: imo subito dixit. Domine quid vis me facere. Tunc ego cum docui quoniam coram oculis eius posui yeshum christum crucifixum cum induendo perfecte mee veritatis alima doctrina cum lumine vere perditionis cum qua defectum suum extinxit in caritate mea fundate. Itaque doctrinam induit yeshu christi crucifixi et ipsam: a se sue taliter astrinxit quod ut ipse tibi propalauit nunquam eruit: vel ab ea separari potuit aliquid temptacione diabolica siue si nullo carnis quo sepius impugnabat mea bonitate permittente: ut in merito cresceret et in gratia: et ut in humilitate conservaret eam quod gustauerat altitudinem diuinitatis atque trinitatis. Ipse tamen huiusmodi vestimentum nunquam vllotempore: vel in modico dimisit sine depositio: vel laxauit ex aliqua persecucionis sine molestia: sine tribulatione sibi occurrente: vix perseuerantiam in doctrina yeshu christi crucifixi: imo sibi strictius incorporabat in tantum quod ex hoc vitam exposuit corporalem et cum eodem indumento rediit ad me patrem eternum. Paulus ergo gustauerat quid erat gustare me sine corporali grauedine. Sibi namque concessit gustare per sensum vnionis: sed non per separationem a corpore. Cum vero

postea rediit ad se vestitus indumento yeshu christi crucifixi sibi videbatur amor eius imperfectus in comparatione perfectionis amoris quam in me gustauerat: et quare videat habere beatos a corpore separatos. Ideo videbatur ei quod grauedo corporis ei rebellaret: quod vix impediabat ei perfectionem illam facieatis desiderij quam habet anima post mortem. De mortis sibi videbatur imperfecta et inbecillitas: ut est propter quam inbecillitatem et imperfectionem impediabat esse capax atque retinere posse: recipere pariter et gustare me cum illa perfectione quam habent in vita durabili: beati qui sunt a corpore separati. Et ideo videbatur ei quod omnia dum erat in corpore mortali sibi forent veluti lex vna peruersa que contra spiritum impugnaret: non tamen impugnatione peccati: quia sicut iam dixi quod ego certificaueram eum dicens. Paulus sufficit tibi gratia mea: sed impugnatione cuiusdam impedimenti perfectionis spiritus: vix ne me videre posset in essentia mea que visio per legem: et grauedinem corporis impediatur: et ideo clamabat. O infelix homo ego quis me liberabit a corpore mortis huius. Nam habeo aliam legem in membris meis que repugnat legi mentis mee. Et ita se veritas habet: quia memoria fugiter ab imperfectione corporali repugnatur. Et intellectus impeditus atque ligatus est ab ista mole corporis ne me videat: ut ego suus in essentia mea. Insuper et voluntas est alligata: quia vix attingere non

Secundus.

potest ex grauedine corporis ad me sine pena gustandum deum ceterum modo superius enarrato. Itaque paulus veritatem asserbat dicens. habeo aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis mee. Si militer istis serui mei de quibus ego tibi dicebam quod itaque perueneram ad tertium et quartum statum unionis perfecte quam in me faciunt exclamatione tamen cum illo cupientes a vinculo corporali separari atque dissolui.

Quibus causis anima cupit a corpore separari. *Capi. lxxiiij.*
Et ad apertiore intelligentiam istius puncti notari debet illud quod habetur supra *Capi. lxxix.*

Lsti serui mei fideles asperitatem sine difficultatem huius corporalis dissolutionis et mortis in se minime sentiunt. Imo desiderant illam: et cum odio sancto fecerunt asperam guerram cum suis corporibus. Unde perdidit illam teneritudinem que naturaliter est inter corpus et animam et superato atque profrauto naturali amore cum odio vite sui corporis: et amore mei mortem eropiant et aiunt. Quis me liberabit a corpore mortis huius. Cupio dissolui: et esse cum christo. Unde tales eius eodem apostolo dicunt. Mors est mihi in desiderio: sed vita in patientia. Quoniam anima cum est eleuata in hac unione perfecta toto desiderio me videtur prooptat atque mihi gloriam et laudem videre ab omnibus exhiberi. Quando vero

postea redit ad sensus corporeos que sensus omnes erant in me tractati et absorpti per affectum amoris: magna habet impatientiam in viuendo dum se considerat ablatam et auulsam ab unione quam in me fecerat: et ab immortalium optabili suerfatione qui quotidie mihi gloriam exhibent et inuenit se fore in suerfatione mortalium a quibus me videt frequentissime miserabiliter offendit. Super quo tales serui valde affliguntur grauer: vnde tam erit istis quam ex amoro et anxio desiderio videtur di me ipsorum vita est eis ipotabilis. Nilominus quod voluntas eorum non est sua propria: sed est vnita cum voluntate mea per amorem: neque velle possunt: aut optare nisi quod ego volo. Per optantes ad me venire contenti sunt: et in corpore manere si mihi placeat: etiam cum quacumque pena pro maiori gloria: et laude mei nois et animarum salute: ita quod in nullo penitus vnquam a mea voluntate discordant: sicut in desiderio currunt idcirco christum crucifixum. Et ambulantes per pontem sine saluberrime doctrine gloriantur in suis obprobriis atque penis: et tanto magis gloriantur quanto grauiora se tollerare videntur: imo sustinendo multas tribulationes vnde cumque pueniant ipsi percipiunt inde refrigerium in desiderio mortis. Et aliqui ex desiderio et affectu sustinent penas aliquo modo mitigat illa pena desiderij quam habent a corpore solui. Isti non solum modo cum patientia tolerant aduersa sicut in tertio statum: sed ipsi gloriantur in multis tribulationibus quas pro nomine ac amore

Tractatus.

med portant. Tollerando penas habent inde consolationem: quādo vero nō habent aliquam penam ad tollerandum habent amaritudinē: dubitantes atq; timentes ne forte p̄ bono quod operantur velim in presenti vita premiari: vel q̄ corū operatio mihi nō sit accepta. Sed eos permittendo: tribulari: valde letantur: se vestiri considerantes de peccatis & obprobriis vesu christi crucifixi. Unde si possibile foret eis: haberent virtutem absq; laboriosa pena non acceptarent. Potius. n. eligunt in cruce cum vesu christo delectari & cum pena virtutem acquirere quā alio modo vitam eternam haberent. Quia sunt in sanguine suffocati: & imersi vbi reperiunt ignitam caritatem meam: que caritas est veluti succensus ignis a me procedens qui rapit mentem coram acceptando sacrificium desideriorum ipsorum. Unde confurgit oculus intellectus corū in mea veritate speculari vbi nutritur affectus & vnitur qui sequitur intellectum. Hoc est vnum videre super naturale per infusam gratiam anime concessam a me que me diligit & in veritate mihi seruit.

Quomodo melius est ire pro cōsilio salutis anime ad vnum humilem cum consentia sancta q̄ ad litteratum superbum. Capit. lxxxv.

LSto lumine quod in oculo intellectus est a me positum viderunt vtiq; me Jeronimus. Augustinus atq; Thomas de aquino &

alii doctores ecclesie: vnde magnas scientiam acquirerunt. Similiter & alij sancti & amici mei qui fuerunt illuminati cognoscentes & intelligentes in tenebris apertam veritatem q̄ vs sanctam scripturam exposuerunt: & illuminauerunt que videbatur esse tenebrosa: q̄ nō intelligebatur non quidē ex defectu scripturę: sed ex ignorantia non intelligentium. Ideo mihi lucernas istas ut illuminarent intellectus cecceatos & ignorantes. Ipsi vero leuabant oculum intellectus ad me: vt in tenebris agnoscerent veritatem vt iam dixi. Et ego velud ignis acceptabaz & recipiam huiusmodi sacrificium eorum: eis exhibendo lumen supernaturale: & ita recipiebant in tenebris lumen veritatis. Unde scriptura q̄ tunc videbatur esse tenebrosa & obscura: nunc apparet omnibus lucida & aperta. Quilibet in ea recipit turta capacitatem suam: & prout ipse disponit animam suam ad amandam & cognoscendum me quia nullius ego contemno dispositiones bonam. Itaq; vides q̄ oculus intellectus a me recipit ex gratia supernaturali lumen in quo sancti doctores & alij serui mei agnouerunt lucem in tenebris: atq; v̄ tenebris facta ē lux. Nam intellectus: ante fuit q̄ ab alio quo scriptura formaretur. Unde scilicet entia processit ab intellectu: q̄ vidēdo discernit. Isto modo prophete cum alijs sanctis patribus cognouerunt: & intellexerunt prophetantes v̄ aduentur: & morte dilectissimi filij mei. hoc habuerunt apostoli: post aduē-

Secundus.

tum sancti spiritus. Iste lumine illu-
minati fuerunt euangeliste: docto-
res: confessores: martires: et virgines.
Omnes habuerunt hoc lumen in
diuersis modis: vt erpedire cogno-
ui salutis suarum animarum: vel etiam
aliorum: aut ad declarationem
sacre scripture prout actum est a do-
ctoribus explanando sanctifice do-
ctrinam virginum filij mei: et aposto-
lorum: ac euangelistarum. Marti-
res vero cum sanguine proprio de-
clarauerunt sanctissime fidei lumē:
atque fructum et thesaurum sanguinis
agni. Virgines enim affectu purita-
tis et caritatis: in religiosis obediē-
tibus commendatur obediētia filij
mei in quo martine relucet eo quod
obediētia quam imposui sibi festi-
nauit ad mortem crucis obprobrio
sani. Omne lumen istud aperte pro-
palatur in veteri et in nouo testame-
to. In veteri: vbi quo ad prophetas.
In nouo quo ad legem euangelicam
agnitum est ab oculo intellectus
cum lumine per gratiam infusam
per naturale lumen. Et quia noua lex
ab eodem lumine processit a quo an-
tiqua lex: ideo noua non euacuauit
vel irritauit antiquam: imo sunt vni-
te simul. Sed ista noua lex abstulit
imperfectionem antique: quia funda-
ta erat in timore solummodo. Veniē-
te igitur verbo meo cum lege amo-
ris adimpleuit illam auferendo sibi
timorem pene ac etiam fundauit in
amore cum timore sancto. Ideo di-
xit ipsa veritas: vbi virginis me-
us. Ego non veni solvere legem: sed
ad implere. Quasi diceret. Antiqua

lex est imperfecta nunc: sed in san-
guine meo dabo ei perfectionem: et
ita eam adimplebo pro suo defectu
remouendo timore pene: et eam firmam
dabo in amore atque timore sancto. Quis
hanc veritatem aperte declarauit.
Lumen huiusmodi ex gratia concessum
sua me super naturale lumen. Ita
quod omne lumē a sacra scriptura pro-
grediens egreditur ab isto lumine.
Et ideo superbi scientifici et igno-
rantes excecantur in lumine: quia super-
bia cum amoris proprio nube coope-
ruit et abstulit omnino huiusmodi
lucem. Et ex hoc plus intelligunt sa-
eram paginam litteraliter et turba cor-
ticem exteriorē quam in intellectum
interiorē. Et ideo gustant inde ma-
gis littere sonum hinc inde multos
vertentes libros: et non attingunt: ne-
que gustant sacre scripture medullam
quam abstulerunt sibi lumen cuius
scriptura formata: et declarata fuit.
Unde tales admirari solent et alij
murmurare videndo multos idiotas
atque sacram paginam ignorantes:
et nihilominus in cognoscendo
veritatem ita illuminatos quemad-
modum si longo tempore studissent
in ea. Neque tamen ex hoc aliquis ad-
mirari debet eo quod habent in se cau-
sam principalem luminis: vnde scia
processit. Ipsi vero superbi: quia lumē
amiserunt non vident: nec intelligunt
bonitatem meam neque lumen in se
gratie super amicos meos. Quia
redueris valde melius esse pro eo
filio salutis animarum ad vnus huius-
modi virum accedere qui cum san-
cta recta et conscientia viuat: quam ad

Tractatus.

Unum superbum scientificus qui se
lummodo conscientiam et animam
implet curat inani vento scientie.
Nay alta porrigere nescit alteri nisi
que reperit in se: Unde propter vi-
tam tenebrosam accidit aliquando
quod lumen sacre scripture porriget et
conuertet in tenebras. Et huius op-
positum est in amicis meis: quod lumen
in eis existens animo caritativo li-
berissime ministrant alijs cum sa-
melico desiderio salutis eorum. Hec
ego tibi dixi dulcissima filia: ut huius
vniuersi status perfectionem agnos-
ceres vbi rapitur oculus intellectus
ab ignifera caritate mea in qua su-
per naturale lumen amici mei reci-
piunt: et cum ipso lumine me diligunt
quoniam ipsa dilectio sequitur intel-
lectum. Et quanto plus intelligit: et
agnoscit tanto plus amat: et quanto
plus amat amplius intelligit: et sic
vnum ab altero nutritur. Cum hoc
ergo lumine pertinent ad meam
eternam visionem vbi me gustant:
et in veritate vident cum anima sue-
rit a corpore segregata puta: ego nar-
raui tibi superius exprimendo bea-
titudinem quam anima recipit in me.
Hic est ille status excellentissimus
in quo dum amici mei sunt in vita
mortali gustant inter immortales.
Unde frequenter ad tantam vni-
uersitatem attingunt: ut vix intelligere va-
leant: vtrum in corpore fuerint an
extra corpus: et ita gustant arram eter-
ne vite: tum ex vniuersione quam in me
fecerunt ac etiam: quod voluntas est in
se mortua: propter quam vitę mor-
talem in me fecit vniuersionem. Nam aliter

in me poterant vniuersione perfectę. Sui-
stant igitur arram eterne vite: quia
priuari sunt inferno proprie volun-
tatis que quandam arram inferni
tribuit homini viuenti iuxta sensu-
uam voluntatem.

At illis repetitio quorundam et
ducitur hęc aia ad orandum pro oibus
hoibus et pro ecclesia scilicet. Cap. lxxvii.

Nunc vidisti oculo intellectus:
et auris tui sensus audisti a me
qui sum eterna veritas qui modum ha-
bedus est ad faciendam utilitatem pro-
pter et tibi doctrine et agnitionis mee
veritatis. Ut in principio tibi dixi. scilicet
ad cognitionem veritatis peruenit ex
agnitione tui: non absolute pura et sim-
pliciter: sed vniuersa et condita cum agnitione
mei in te vbi repisti humilitatem: odium
atque displicentiam tui. Et ignem caritatis
mee pro agnitione quam de me in te re-
peristi. Cum venisti ad amorem atque dis-
lectionem primi tui utilitatem ei facien-
do doctrine: nec non et exemplaris ac ho-
neste vite. Ius super omnia tibi disposi-
tionem et quietatem potestis: ut est ac est tres
gradus generales positos atque signi-
ficatos pro tribus aie potestis. Et quos
nullas hęc potestis vitę gratie si non alie de-
rit omnes: vix ut sint in nomine meo segregati.
Ipsos est tibi patefecit particulariter
pro tribus aie statibus in corpore filij mei
figuratis. de quo tibi dixi quod fecerat
in corpore suo scilicet: apte demonstras
hoc in affixis pedibus: in apertura lateris
et in ore vbi gustat aia pacem veram: vix
dictus est. Quod si quos tibi superius in
perfectionem seruilis timoris et ipsorum

Secundus.

ne me diligeretis ex dulcedine solationis quam inueni in me atque perfectio ne tertij stat: v3 cor: qui puenerunt ad pacem oris ex quo ponderem ihu xpi crucifixi in anxio desiderio cunctis rerum ascendentes tres illos generales gradus: v3 congregando tres aie potestias. Ubi congregat omnes operationes suas in nomine meo: pnt ego superius apte tibi demonstrari. Atque de tribus gradibus particularibus quos ascendunt ab imperfecto statu transiunt ad perfectum: sic eos in quietate curre vidisti. Secundo te degustat perfectione aie cum ornatu virtutum. Etiam ostendi tibi fraudes quas anima recipit antequam ad suam perfectionem attingat: nisi prudenter tempus crederet in cognitione sui atque mei. Tertio ostendi tibi miseriam illum qui sponte se incipit in flumine submergitur renuente ambulare per pontem: sequendo v3 doctrinam mei dilectissimi filij quem vobis ego a secessu: ne suffocare: mini: sed ipsi veluti stulti potius elegerunt in miseris atque putredine mundi submergi. Hoc omnia tibi declarant: vt in te crescere faceret ignem desiderii sancti atque compassione propter et amaritudinem super aiam interiorem: vt ipsa compellaris inducere ac astrigere me cum lacrimis: sudoribus: et humilibus orationibus oblati: an me cum ignis sero desiderio ad faciendum perlicitant mundo misericordiam. Ista pro nisi sola te sine per te rego: sed per multis alijs creaturis et amicis meis qui percipiunt: haec mea caritate compellunt vna tecum crozare me: vt ipsi mundo atque corpori mystico sancte matris ecclesie pro qua tu itaque assidue me rogas

ego misericordiam exhibeam. Quia itaque tibi dixi si bene recolis quod ad implerem vestra sancta desideria prebendo refrigerium vobis in vestris laboribus: et ordinabo reformatio: nom ecclesie sancte sicut pensata desideria vestra prestolantur in veros et virtuosos pastores: non cum gladio sine crudelitate guerre: sed cum pacifica quiete: atque lacrimis et sudoribus amicorum meorum quos: ego veluti colonos ordinant vestrarum animarum atque proximorum: et in corpore mystico sancte matris ecclesie. In vobis operando virtutes in proximis autem et in ecclesia sancta doctrinam et exemplum: offerendo mihi primam orationem in salutem omnium hominum: virtutes in primoptu ricendo. Quia itaque dixi tibi quod omnis virtus sine defectu mediate primo patrabat: vel augumentabat. Et ideo volo quod utilitatem primo vestro faciatis: et ita mihi dabitur acceptabile fructum vinearum vestrarum. Non dimittatis villo tempore odoriferum incensum humilitatis orationum in prospectu meo in salutem animarum adolere: quod dispono mundo facere misericordiam. Et cum ipsis orationibus: lacrimis atque sudoribus abluere faciem sponse mee: v3 ecclesie sancte quam aliquando tibi monstrata fuit in forma dormicelle cuiusdam inquinatam atque deturpata veluti leprosam faciem habentis. Hoc auent acciderat ex defectu ministrorum atque totius christiane religionis quae se nutriunt ad huius sponse pectus de quorum defectibus alibi tibi narrare dispono.

Tractatus.

Qualiter hec anima petit a deo
scire de statibus lacrymarum.

Capit. lxxvij.

Unc anima prefata cō
surgens ingēti ⁊ ignise
ro desiderio velut ebria:
tum ex vnlone quam ī
deo fecerat: ac etiam ex

his que perceperat ex ore sūme ve/
ritatis: tum adhuc anriata voloie
propter ignorantiam hominuz qui
non agnoscunt suum benefactorem
nec affectum excellentissime carita/
tis eius: licet haberet in se quandaꝫ
vnam spem sancto gaudio plenam
ex promissione sibi a domino facta:
⁊ qꝫ modum eam ⁊ alios amicos su
os aperte docuerat ad inclinanduz
eum: vt mundo gratiose misericor/
diam faceret: leuauit oculum intel/
lectus in dulcem veritateꝫ altissimi
vbi stabat vnita volens aliqua per
cipere de statibus anime de quibus
audierat a deo: ad quos anima trá/
fit ipfis lacrymis operative mediā
tibus. Ideo cupiebat audire disse/
rentiam ipsarum lacrymarū: ⁊ qua
les erant: ⁊ vnde procedebant: ⁊ qui
fructus in fine sequebatur post hu/
iusmodi lacrymas. Et qꝫ veritas ī
telligi: vel agnosci nullo modo po/
test nisi ab ipsa veritate concedatur
ideo petebat a veritate dclarari. Et
in veritate nihil intelligit: vel agno
scitur quod cū intellectus oculo nō
videatur. Expediit igitur volenti co
gnoscere qꝫ auiditate surgat atqꝫ de
siderio cognoscendi cum lumine fi/
dei oculum intellectus aperiedo cū

fidei pupilla in obiectuz veritatis.

Postqꝫ igitur hoc agnouit anima:
quoniam oblita non erat doctrine
quam ei veritas. i. deus exhibuerat
attendens alia via scire non posse qꝫ
de statu atqꝫ fructu lacrymarum
optabat ingēti desiderio se supra se
leuabat vltra modum assuctum: ⁊
cū lumine vine fidei aperiebat ocn
lum intellectus in eterna veritate.
In qua vidit ⁊ agnouit veritatem
eorum que petebat. Deus. n. ineffa/
bili benignitate sua condescendens
ignifero desiderio suo petitionem
cius erandiebat.

De differentia lacrymarū discer
rendo per predictos anime status.

Capit. lxxvij.

Omnis autē veritas est. Ama
bilis atqꝫ carissima filia tu
petis a me declarari de speciebus ⁊
fructibus lacrymarum: ⁊ ego desi/
derium huiusmodi tuum acceptan
do complebo. Aperias igitur oculū
intellectus: ⁊ ostendat ex tam supra
dictis tribus anime statibus lacry
mas imperfectas in timore fundatas
Idius vero dicat de lacrymis ini
quorum hominum. Iste sunt vtiqꝫ
lacryme damnationis. Secūde ve
ro sunt lacryme timoris: eorum vꝫ
qui consurgunt ex timore pene pec
catorum: ⁊ ex timore plozant. Per/
tie sunt illorum qui derelicto pecca
to me gustare incipiunt: vnde cum
quadam dulcedine plozant ⁊ incipi
unt ex amore mihi scribere. Sed quo
niam a amor ipsorum est adhuc imp/

Tertius.

fectus etiam est planctus eorum in perfectus: ut apertius exponā. L. nar te lachryme sunt illorum qui ad perfectionem in caritate proximis peruenierunt in veritate me diligentes absque respectu sui: et istorum planctus est omnino perfectus. Quinte quoque lachryme sunt unite quasi cum procedentibus que cum magna dulcedine suavissime funduntur: ut israhel tibi narrabo. Postea subiungam de lachrymis igneis absque lachrymis oculorum: ut ego satisfaciam illis qui plangere desiderant: et nullo modo possunt. Et volo te noscere quod omnes isti diversi status possunt esse successiue: sed exercitium virtutis in eadem anima: quando primo timore deservito: ac amore imperfecto serventer attingit ad caritatem perfectam atque statum unitivum.

Quomodo quinque sunt maneris/ es lachrymarum. Cap. lxxix.

Per hunc ergo modum in forma bo te de lachrymis antedictis. Et primo noveris omnem lachrymam a corde procedere. Nullum enim est in homine membrum quod ita cordi satisfaciat atque correspondeat: ut oculus: quod si dolorem habet oculus illi commiserat. Et si dolor carnalis atque sensitivus effundit lachrymas carnales que mortem anime generant quoniam a corde procedunt et ab amore multum inordinato: me graviter offendendo. Ideo mortalem ide dolorem habet: et similes lachrymas effundit. Tertius est quod culpe grauedo

et plactus est magis: vel minus gravis iuxta mensuram amoris inordinati: qui sic lachrymant sunt illi proximi qui lachrymas mortis habent de quibus tibi supra dixi et infra dicam. Nunc videndum est de lachrymis que vitam exhibent: et illorum qui culpas proprias agnoscunt ex timore pene deplorant. Iste sunt lachryme cordiales atque sensitivae: quod non habentes adhuc odium perfectum contra commissam culpam: ex offensa mihi facta procedunt cum quadam amaritudine cordiali propter penam que sequitur ex peccato commisso. Ideo plorat oculus: quia satis facere volens cordis affectat. Et si virtuose sanctum desiderium anima sumperit huiusmodi timorem emittet: atque derelinquet: quod cognoscet aperte quod timor solammodo non sufficit exhibere sibi vitam eternam: prout satis tibi supra narraui. Et ideo cum amore surgit ad semetipsam agnoscendam: et in se bonitatem meam. Et incipit assumere spiritum vivam in misericordia mea in qua cor alacritatem habet. Et ita culpe dolorem immiscendo cum gaudio spei divine misericordie mee: tunc oculus pius effundit extra lachrymas que lachryme proculdubio de fonte cordis egrediuntur. Sed quod non sunt adhuc in statu perfectionis: aliquando sunt iste lachryme sensuales. Et si tu petis a me quare siue quomodo. dico tibi: quod radix amoris proprii non est a se totaliter evulsa. Non dico de amore sensitivo sine corporali: quia iam conculeavit illum: sed est unus amor proprius atque spiritualis cuius

Tractatus.

anima vult habere consolationes spiri-
rituales: vel mentales a me: vel ali-
qua creatura mediante quam amo-
re spirituali diligit. Et quando pri-
uatur consolatione sua intus: vel ex-
tra: vsq; intus consolatione mea: vel
extra mediante creatura sine super-
ueniente diabolica temptatio: vel
hominum persecutio: cor ide pena
h. **Ocul⁹** vero qui sentit amaritu-
dinē atq; dolorē cordis effundit illi
eo lacrimas ex quodā tenero gē-
tu quo sibi metipso cōpatit amore. p-
prio atq; spūali q; volutnas ppria
totaliter abnegata & pculcata nō ē.
Et ita lacryme sensuales effundit
tur: vsq; ex passione spūali: quaz tibi
narravi supra plenius ipsecctionez.
S; aia virtuose crescēdo semetipaz
exercens i lumine notitie sui pcepit
odium sanctum atq; displicentiam
contra se: vnde trahit vnam veram
noticiam mee bonitatis in se cum
quadam ignisera caritate: propter
quod incipit vnire se voluntatez su-
az pformādo cū mea: vñ gaudia h
atq; cōpassionē. **H**auditū i se pp gu-
stū amoris atq; cōpassionē primo. p-
ut i tertio statu tibi narravi. **Ocu-**
lus vero qui cordi satisfaccere cupit
illico genit er caritate mea: & pri-
mi sui: & cuz amore cordiali solūmō
dolet ex offēsa mihi scā & primi sui
detrinēto & nō de pena sine vāno p-
prio. **Q**z de se cogitare postponit: s;
solūmō cogitare studet quō nomini
meo possit laudē atq; gloriā exhibe-
re. **E**t cū anxiō desiderio cibum assu-
mere delectatur in mensa sanctissi-
me crucis habendo pformitātē cuz

humili & immaculato agno vntgent-
to filio meo de quo feci pontem hu-
mano generi sicut laz vtri. **P**ostq;
ita dulciter anima transiuit per hu-
iulmodi pontem sequendo mee ve-
ritatis doctrinam tollerando pati-
enter vna cū dilectissimo filio meo
penam quancunq; siue molestiam:
vt ego pro salute sua permisi & ip-
sa viriliter omnia portat non solum
modo patienter: imo libenter & ala-
criter ac extirminans ad quandam
gloriā aduersa quecunq; pro no-
mine meo pati non quippe suo: sed
modo meo. **T**unc inuenit vnam cō-
solationem atq; tantaz mentis que-
tem & tranquillitatem: q; nulla lin-
gua corruptibilis exprimer sufficit.
Ipsa nanq; firmavit oculum intel-
lectus in me veritate dulcem: & eter-
nam quam vnam agnoscit: & agno-
scendo diligit: nam affectus vtiq; se-
quistur intellectum: ideo gustat eter-
nam deitatem meam. **E**t agnoscen-
do videt ipsam naturam diuinam
vnitam humanitati vestre: & tunc i
memari pacifico dulciter atq; sua-
uissime requiescit. **C**or. n. est vnitus
in me reali ex affectu sincer dilectio-
nis. **E**t sic oculus effundit extra la-
cyrmas valde magne dulcedinis q;
dirrecte veluti lac in vera patiētia
nutriant animā. **I**ste lacryme sunt
velut vnguentuz odore suauissimo
repletum: qui pretiosus odor etiam
a remotis auiditate multa percipi-
tur. **O** dilectissima filia q; est h anti-
ma gloriosa que nouit: ita realiter:
atq; prudenter a mari proceloso vi-
te presentis ad me mare pacificum

Tertius.

pertransire: ubi vasculum cordis in
essa bilitate impleuit eterna deitate
mea. Propter hoc oculus velud
aqueductus: vt extraxit a corde si/
bi satisfacere conatur: & sic effundit
habundanter atq; sua vltima lachri/
mas. Hic est vltimus ille status in
quo consistit anima beata simul & do/
lorosa. Beata quidem est ex vnione
quam in me fecit per sensum: amo/
rem gustando diuinitus. Dolorosa ve/
ro consistit ex offensionibus quas in
me fieri conspiciet qui suus eterna bo/
nitas quam vidit: & gustauit in co/
gnitione sui atq; mei. Et propter hu/
iusmodi cognitiones attingit adhuc
vltimum status. Nec impeditur ex
hoc ille status vnitiuus qui magne
dulcedinis lachrimas effundit ex
agnitione suimet in caritate proxi/
mi: ubi gemitum inuenit amoris ex
diuina misericordia mea: & amari/
tudinem ex offensa proximorum fle/
do cum sentibus & gaudendo cum
gaudentibus. Hic namq; sunt vine/
tes in caritate de quibus anima le/
tatur attendens a seruis meis exhi/
beri nomini meo gloriam & laudes.
Itaq; secundus gemitus qui terti^o
est non ipedit vltimuz qui quar^o e/
vntiuus: sed vnus exhibet ad iumen/
tuz alteri. Quia si gemitus vltim^o
ubi repperit anima tantam vnionē
non accepisset: a secundo statu qui
tertius est: v; in caritate primi sua
perfectione pculdubio careret. Ita
q; necessarium est q; vnus ab altero
condiatur. Aliter. n. vitabili psum/
ptioni pateret: q; subintraret vnus
vntus inanis cuiusdam proprie re

putationis: & ita rueret ab altitudi/
ne virtutis in profundum vitiouz
atq; primi vomitus. Ideoq; necessa/
rium est iugiter in se caritatem pro/
ximi retinere cum vera noticia sui.
Et ita natriet ignem in se diuine ca/
ritatis: quia proximi caritas erori/
tur a caritate mea: v; ab illa noti/
cia quam habuit anima cognoscen/
do semetipsam atq; bonitatem me/
am in se. Ibi namq; vidit se & agno/
uit ineffabiliter a me diligi: & ideo
en; eodem amore: quo se nouit ama/
ri: diligit omnes rationabilem crea/
turam. Et hec est illa ratio propter
quam anima que me nouit & amat:
illico succenditur ad amorem proxi/
mi sui: quia seruenter amat illam
creaturā quāz amplius amo. Pro/
pter hoc etiam agnouit aperte: q;
mihi nullam vtilitatem asserre po/
test neq; miscredere purum illuz
amorem quo se noscit a me diligi: qua/
re conatur iurta posse reddere mi/
hi talem amorem in illo medio quod
ordinati vobis: v; in proximo suo.
Est. n. illud medium cui debetis vti/
litatem asserre: prout iam tibi dixi:
q; omnis virtus proximo median/
te patrabatur. Nos amare ve/
betis illo puro amore quod dilexi
vos hoc vero circa me facere non
valetis: quia dilexi vos non dile/
ctus a vobis: & absque respectu cu/
iuscunq; vtilitatis: & quia vos ama/
ui ante quam essetis. Immo solus
amor quo vos dilexi me mouit ad
creādū vos ad ymaginē & similitu/
dinē meā. Ideo mihi reddere non
valetis huiusmodi gratiā amorem:

Tractatus.

sed a vobis erigo: vt illum exhibea-
tis vestro proximo: v3 illum dilige-
do gratis omnino: sine respectu pro-
prie comoditatis: vel vtilitatis: tem-
pora is: siue spiritualis: mo solum ad
laudem atq; gloriam nominis mei:
z qz diligitur a me. Et ita preceptū
legis implebitis: v3 diligēdo me su-
per omnia z proximum vestrum si-
cut vosmetipsos. Ergo bene verum
est qd ad illam altitudinem attingi
non valet vilo modo sine secundo
istō statu: qui tertius est z secundus
ad vnionem: nec etiam ex quo per-
uenit anima: conseruari potest si di-
scederet ab illo affectu: vnde perue-
nit ad secundas lachrimas tam di-
ctas: vt impleri non potest lex mea
sine lege proximi vestri: qz sunt duo
pedes affectus per quos obseruan-
tur precepta pariter z consilia: ita
duo status isti de quibus factus est
vnus in virtute nutriunt animam
illam augmentando ingiter iper-
fectione vir. utis z in vnitūo statu.
Non quippe mutat alium statū ex
quo peruenit ad istum: sed in hoc eo-
dem augentur diuinitate gratiarum ī
diuersis atq; nouis donis z admira-
bilibus eleuationibus mentis: vt tā
supradixi cum quadam notitia ve-
ritatis: ita qd in vita mortali consi-
sēdo quasi videtur immortalis ex eo
qz sensus proprie sensualitatis mor-
tificatus est: voluntas vero mortua
est pp vnionem in me factam. Quod
dulcis est hec vnio cuiuslibet anime
gustati: qz videt z intelligit abscon-
ta secreta mea. Unde frequenter spi-
ritu prophetie dotabitur agnosceri:

do qd futura sunt. Ista bonitas mea
gratis concedit quauis humilis
anima non debet hoc a petere: scip-
sam indignam existimando omnis
proprie consolationis: pacis atq; se-
renitatis mentis ad nutriendam at-
q; conseruandam intus in anima sua
virtutem. Neq; consistit in secundo
statu: sed descendit indilate in valez
agnitionis: proprie fragilitatis. Tu-
men autem istud anime gratis cō-
cedo: vt ipsa quotidie crescat. Nam
in vita presenti nunq; est in tāta p-
fectiōe quin amplius in amore cre-
scere valeat excepto filio meo dile-
ctissimo cui nulla pfectio potuit au-
geri: qm̄ erat z est vnum mecum: z
ego secum. Nam anima sua beata:
tunc erat propter vnionem diuine
nature. Nos vero peregrini quotidi-
e crescere potestis: imo debetis in
maiori perfectione virtutis: non ta-
men ad alium statum sine gradum
ex quo peruenistis ad vltimum: vt
a me dictum est: sed eundem vltimū
augmentare potestis cum illa per-
fectione que placuerit vobis gratis
mea mediante.

Repetitio breuis eorum que su-
pra dicta sunt. Et quomodo diabo-
lus effugatur ab his qui peruen-
runt ad lachrimas quintas.

Cap. lxxx.

Nunc ergo vidisti de statibus
lachrimarum z illarum dis-
crepantiam prout mee bonitati pla-
cuit explanare tuo desiderio satisfi-
ciedo. De p. iis v3 illoz qui sunt

Tertius.

in statu peccati mortalis quorū plan-
ct⁹ generaliter a corde procedit: qz
principius affectus: vnde lachryma
venit omnino corruptū erat: ideo
gemitus ideo corruptus egressus est
etiam cum omnibus operibus co-
rum. Secundus gemitus est illorū
qui propter penam que sequitur p⁹
culpam cōmissam incipiunt agno-
scere mala sua que merentur. Hoc
est quasi generale principium a me
datum fragilibus qui velut igno-
rantes in flumine se sponte submer-
gunt vitando doctrinam vniuersi
filij mei. Plurimi vero sunt qui se
iplos agnoscunt a bñz timore serui-
li v3 propter penam quorū aliqui sub-
ito procedunt euz odio sanatio sui ex
quo se dignos existimāt omni pena.
Alij vero cum quadam cōmendabi-
li simplicitate: mihi creatori suo ser-
uire conātur volentes de suis offen-
sionibus contra me factis. Hoc
dubio magis aptus ē ad perfectio-
nem attingere ille qui euz odio ma-
gno sui procedit q̄ alij: licet exercen-
do se virtuose bene perueniant et-
iam illi: sed iste prius. Ille qui vadit
cum odio sui vitare debet in timo-
re seruii remanere. Qui vero pro-
cedit cum illa simplicitate sua caue-
re debet ne remaneat in illa cum te-
pore mentis non exercendo se serue-
ter et virtuose. Nec tamē est vna cō-
munis vocatio. Tertius atq; quar-
tus gemitus est illorū qui vereli-
cto timore perueniunt ad amorem
atq; spem: gustantes misericordiam
meam in qua multa bona: et conso-
lationes a me gratiose recipiūt. Ex

quibus oculus qui satisfacere cupit
sensui cordis euz gēitu lachrymas ef-
fundit. Sed quia gemitus adhuc ē
imperfectus imitatus cum planctu
sensituo spirituq; sicut dictum est
exercendo se feruenter: et virtuose p-
uenit ad quartum: vbi anima ī san-
cto desiderio augumentata volūta-
ti mee cōsormatur: vnitur in tan-
tum: qz non valet optare vel velle:
nisi quecumq; volo caritate proximi
vestita. Unde re. ipit in se quendam
amoris gēitum cum amaritudine
meorum offensarum: et animarum
detrimenti. Hoc est vnitus cū quin-
ta et vltima perfectione in qua rea-
liter vnitur vbi laudabiliter excre-
uit ignis sancti desiderij. Quē ignē
desiderij sustinere non valet aduer-
sarius hostis antiquus: sed illico su-
git et animas ita succensam igne san-
cto nullo modo vulnerare potest: ne-
q; per insuriam illatam quoniam ī
caritate proximi patiens effecta est
neq; per consolationem spiritualem
sive temporalem: qz per odium et hu-
militatem veram: h̄ omnia contem-
nit. Terum est qz diabolus ex par-
te sua nunq; dormit vllō tempore: et
in hoc vos negligentes instruit qui
temporē vestri lucri somno vacatis.
Vigilia vero sua talibus nocere nō
valet: qz calorem huiusmodi carita-
tis eorum: nullo modo sustinere po-
test: nec odorem vnionis quam ī me
marī pacifico fecerunt vbi non po-
test anima decipi dum vnita perfu-
sit ī me. Itaq; fugit velotius: vt ab
olla feruenti musca fugere solet ex
timore magni caloris. Si autēz olla

Tractatus.

tepeſcit ipſa miſca non expanſcit:
ſed illay ingreditur ibiq; moratur.
Quauis aliquotiens ipa perit ibi
dem inueniendo maiorem calorem
q̄ exiſtima uerat inuenire. Et ita cō
tingit anime priuſq; ad ſtatum per
fectionis attingat. Diabolus iudi
cans ipſam tepidam ingreditur ad
eam cum varijs atq; multis tēpta
tionibus. Cum autem eſt ibi prudē
tia ſancta: calor alicuius ſeruentis
voluntatis: atq; diſplicitia culpe
virili virtute reſiſtit voluntatem al
ligando ne conſentiat cum ſuſibus
amoris virtutum ⁊ odij vitiōrum.
Letetur igitur omnis anima q̄ mo
leſtias atq; temptationes varias: ⁊
multas habet vnde cōnq; pronen
ant: quoniam illa eſt via peruenien
di ad huiusmodi dulcem atq; glo
riofum gradum. Quia ſi meminifſi
diri tibi q̄ ex vera noticia ⁊ odio ve
ſtri ⁊ agnitōnis mee bonitatis i vo
bis: vos veniebatis ad perfectionē.
Nullum itaq; tempus eſt in quo re
cognoſcat anima ſe aperte ſi ſum i
ea: ſicut illo tempore multarum tri
bulationū. Quia ſi bene cognoſcit
attendendo ſe temptationibus ob
ſeſſam atq; circumdatam ⁊ ſe libera
re nequit neq; reſiſter quin illas ha
beat. Reſiſtere quippe poteſt ne vo
lantas illis acquieſcat aliter ſo nō.
Tunc agnoſcer ſe poteſt atq; debet
q; per ſe nihil eſt. Si. n. eſſet: vel poſ
ſet aliquid per ſemetipſam ſe libera
ret a moleſtīs quibus omnino care
re deſiderat: ⁊ iſto modo materiam
habet humilitatis cum vera noti
cia ſui. Et cum lumine ſanctiſſime ſi

dei recurrit ad me deum eternum
cuius gratioſa bonitate ſibi reperit
voluntatem bonam eſſe ſeruatam
que non conſentit illis illicitis cogi
tationibus atq; temptationibus a
quibus impugnatur. Rationabili
ter igitur ⁊ iuſte bene confortari ve
betis in doctrina dulcis ⁊ amoroſi
verbi: v3 vnigeniti filij mei tempo
re multarum afflictionum: penarū
temptationum ⁊ aduerſitatum: vn
dec unq; pueniant ex quo vobis vir
tutem augmentant: ⁊ ad ſtatum p
fectionis viam exhibēt ⁊ adducūt.

Qualiter deus a quibusdam qui
gemere deſiderant ex ipſorum vtili
tate ſubtrahit habere lacrymas.

Cap. xci.

O Tri tibi de lacrymis pfectis
⁊ iperfectis: ⁊ qualiter oēs la
chrime cuiuſcuq; manerit pcedūt
a vaſculo cordis quare poſſunt om
nes vocari lacryme cordiales. Diſ
ferentia ſolūmodo pſiſtit in amore
ſalubriter ordinato: vel inordina to:
⁊ i amore pfecto: vel iperfecto. Nūc
vero tibi dicere diſpono: vt petitio
ni tue ſatiſſaciā d quibusdā qui vel
lent hīe pfectionē lacrymaz ⁊ vi
det q̄ hīe nequeāt. Tales ergo ſi ne
quunt hīe lacrymas oculoꝝ ne ſe
reputēt inanes hīe ſtudeāt ignitas
atq; cordiales lacrymas. Eſt. n. ge
mitus vnus ignitus: v3 veri atq; ſci
vſiderij. Vñs igit illū ex amoris af
fectu q̄ ſumit ⁊ vitam ſuā i gēitu
diſſoluer vellet: ⁊ ſumit p odij ſui
⁊ p aiaꝝ ſalutē: neq; vñ hoc optinet

Tertius.

posse. Tales inq̄ idubitant hnt igni-
tas & multū acceptabiles atq; gra-
tissimas lachrimas: i qb^o spūs scūs:
an me p eis atq; p̄mis cozvtilit &
affectuose deplorat: q; vj mea diuina
caritas aīam offerentem hec an-
r la desideria iugiter ante me flāma
sua mirabili mō succendit absq; la-
chrimis oculorum. Itaq; lachrime
tales vere nuncupande sunt ignite:
& isto modo potest dici spiritum san-
ctum in anima tali gemere. Que qz
nequit habere lachrimas oculorum
offert anxiū desiderij & affectuo-
sam voluntatem habendi gemitum
a more mei. Quauis aperiens ocu-
lum intellectus apte cognoscat q̄ i
oi seruo meo qui flagrat odore sacri
desiderij & humiles atq; continuas
ōiones offert in conspectu meo spūs
sanct^o quotidie gemit. Et hoc velle
videbat exp̄mere gloriosus paulus
apostolus cū ait. Ipse spūs scūs po-
stulat p vobis gemitib^o i enarrabi-
lib^o. Igit apte cognoscere potes: qz
nō est efficacie minoris iste fructus
ignitarū huiusmodi lachrimarū q̄ sit
ille lachrimarū oculorū: imo frequen-
ter ē ap̄toris efficacie iurta mēsurā
a moris. Ideo talis aīa nullatenus:
diziduel ad aliq̄ mētis p̄fusione: nec
existimet se p̄inata: vel exclusam a
grā mea p̄o eo q̄ optat h̄re lachri-
mas & h̄re nequit eo mō quo deside-
rat: s; eas optare d; ordinate cū vo-
luntate: v; vniformitē: euz voluntate
mea & humiliter acceptare si vo: vel
si negotiū voluntati mee placet. Alī
q̄ ego nō exhibeo lachrimas oculo-
rum actualiter: vt aīa quotidie fiet

an me cū oīone p̄tinna & affectuoso
desiderio gustādo me: qm̄ h̄ido qd
a me postulat ei n̄ est vtilitatis illi^o
quam existimat. S; esset i mēte sua
quicta & solata si p̄titionē suā opta-
tam h̄iet: & ita minueret sine tepe-
siceret affectus sine desiderij cū quō
postulabat. Igitur in augmētum
& non in defectū virtutis aliq̄ sub-
traho lachrimas oculorū: s; exhibeo
mētales solūmō atq; cordiales igne
scō diuine caritatis accensos. Itaq;
semp̄ ei tpe p̄ter & in oi statu valde
gratāter illas acceptabo: vū tñ ocu-
lus itellect^o veni nūq; amoneat sine
claudatur ab obiecto mee veritatis
eterne: s; cū amoris affectu lumie fi-
dei illustratur. Quia vere sum opti-
mus medicus vos aut̄ ifirmi: vnde
cū magna diligentia cūctis admini-
stro p̄t̄ expedit v̄re saluti cū augu-
mēto p̄fectionis aīarū v̄rarū. Hec ē
itaq; declaratio statū lachrimarū
de qb^o a me p̄ma & eterna p̄tate tu
dulcissima filia mea declarari peti-
sti. Debes igitur submergere temet
ip̄as in sanguine x̄p̄i crucifixi
humilis & imaculati agni vnigēiti
mei cū augmētō virtutū: vt in te
nutriat̄ ignis diuine caritatis.

Quo. iij. ex p̄dictis. v. statib^o la-
chrimarū exhibet varietates pluri-
mas lachrimarū: & q̄ō d^o vult sibi
futri cū re ifinita & n̄ finita. ca. xcij.

L Si p̄dci qnq; stat^o veluti qn
q̄ p̄ncipalia canalia sūt quoz
q̄tuoz exhibet habūdantiā & ifinitā
varietatē lachrimarū. Et oēs vīā exp̄
k ij

Tractatus.

bent in quantum exerceantur virtuose sicut tibi dicitur. Non dico quod hac vita sitis in gemitu infiniti: sed infinitas cas voco propter infinitum anime desiderium. Nunc audisti quomodo lacrima procedit a corde: cor autem illam oculo porrigit quam prius in se conceperat et aggregauerat infinito desiderio. Velut viride lignum in igne positum quod vigore caloris gemendo fundit aquas: quoniam in se viriditatem habet. Si vero sic euz esset: aqua non effunderet: ita cor hominis agit humectatum viriditate atque renouatione gratie: priuatum amoris proprii siccitate qui pernitus animas ericcat a quolibet virore fructifero. Et ita sunt vnite lacryme cum igne: vsus ignis desiderio. Et quod desiderium nunquam in profecti vita satiat: neque finitur ideo quanto plus amat: et minus amare videtur. Et ita sanctum desiderium exercetur quod est in caritate fundatum ex quo gemit oculus. Etiam ex quo separata fuerit anima post mortem a corpore pertingens ad mensuram suam non amittit ipsum desiderium suum: imo quotidie desiderat habere me simul et proximi sui caritatem. Quia caritas ingreditur animam eternam veluti odina secum auferendo fructum omnium aliarum virtutum. Finitur ergo quocumque pena: non desiderium: ut ita tibi dixi. Anima namque me desiderat et ipsa me possidet: et in veritate fruatur absque timore quocumque perdendi quod a multo tempore preterito desiderauit: et isto modo nutritur anima fame.

Et vobis fame sicut iugiter in me factatur et faciat fame sicut: remotum est tamen a facietate fastidium et a fame procul est omnis pena: quoniam in eterna beatitudine nulla perfectio deficiat. Itaque desiderium vestrum extenditur in infinitum: quoniam altas minime valeret aliqua virtus nisi seruendo solummodo euz aliqua re finita. Nam ego qui sum deus vester infinitus a vobis volo seruari cum infinita re. Vos vero nihil habetis infinitum nisi desiderium et affectum animarum vestrarum. Et ego sub hoc intellectu hoc dixi quod erant infinite varietates lacrymarum. Et ita veritas esse comprobatur ex infinito desiderio quod est cum huiusmodi lacrymis vnitum. Cum anima postea separatur a corpore lacryma remanet extra: sed affectus caritatis ad se trahit omnem fructum ipsarum lacrymarum quas omnino consumpsit: velut aqua consumitur in fornace succensa. Non quod aqua sit extra fornacem: imo calor ignis in se traxit eam atque consumpsit. Sic anima que iam peruenit ad gustandum ignem diuine mee caritatis quod migravit a vita presenti: cum affectu caritatis mee atque proximi sui et euz vnituo amore cum quo lacrymas effundebat nunquam dimittit offerre sancta desideria sua: beata simul et lacrymosa sine pena. Non quippe lacrymas oculorum effundendae: quod iam est in fornace sic cocta sicut ita dixi: sed lacrymas ignis a spiritu sancto procedentes. Ergo vidisti quomodo debeant infinite lacryme nominari.

Tertius.

Nam etiam in hac vita lingua tua non sufficit enarrare quot varij gemitus in statu predicto fiant. Ego vero tibi dixi differentiam illorum quattuor: statuum lacrimarum: nunc autem volo tibi dicere: de fructu quem producit lacrima effusa cum desiderio et quid operatur in anima.

De fructu lacrimarum mundanorum Capi. xliij.

Amen incipere volo a prima specie lacrimarum de qua tibi feci mentionem in principio: videlicet illorum qui miserabiliter in mundo viuunt: in corde suo fabricantes sibi deum de rebus creatis in mundo atque de propria sensualitate: unde procedit omne damnum anime pariter et corpori. Ego dixi tibi quod omnis lacrima peccat a corde sic. non est veritas: quod cor hominis tantum in se vult et tum amat. Serui mundi gemunt: quando cor habet aliquem dolorem: videlicet quando priuatur illa re quae diligunt: sed valde diversi sunt illorum plangus. Quis audire sciat? Propter quantum amor est diuersus. Et quod radix amoris proprii sensuum vere corrupta est: omne quod egreditur inde corruptum est. Iste est velut arbor vna que non producit nisi fructus mortiferos: flores male olescentes atque putridos: et folia maculata: rami vero sunt usque ad terram inclinati et a varijs ventis quotidianis commutuntur. Hec est arbor anime quod nunciam omnes estis arbores amoris: et quoniam ex amore creati fuistis si

ne amore vivere non valetis. Anima que virtuose vivit in humilitate valle figit radicem arboris eius: sicut isti qui miserabiliter viuunt in monte superbie firerunt eam. Unde quod male plantata fuit non producit velut fructum: sed mortis. Fructus vero sunt eorum opera: qui fructus omnes venenati sunt ex varijs operationibus atque peccatis. Et si quem aliquando fructum alienius operationis bone faciunt: quod radix est in se corrupta quicquid inde producitur vel egreditur est absque dubitatione corruptum. Quia nulla virtus in peccato mortali perpetrata valet ad vitam eternam ascendi: quia non est in statu gratie perpetrata. Quamuis operatio virtuosa nunquam dimittit debet in quocumque statu fuerit homo quod nullum bonum erit absque premio tempore suo: sicut nullum malum impunitum absque dubio relinquetur. Operatio virtuosa que facta fuit in peccato mortali sicut iam dixi non valet ad vitam eternam: sed iustitia mea divina gratiose remunerat illam imperfectam remunerationem sicut operatio imperfecta mihi fuit oblata. Nam in rebus temporalibus aliquando remunero tales omnes operationes. Aliquando presto tempus expectando misericorditer emendationem huiusmodi peccatoris. Aliquando concedo alicui seruo qui mihi gratus est: ut intercedat et offerat ante me deuotas orationes pro illo et ita gratiose reddam ei vitam gratie relinquendo peccatum et virtuosum se viuendo. Sicut ego cum apostolo

Tractatus.

paulo qui propter orationes beati stephani discessit ab infidelitate sua gratia mea fauente re se ipse sciendo a persecutionibus quas meis amicis inferrebat. Itaque nunquam operatio virtuosa vix dimitti qualitercumque dispositus inueniatur homo. Dicebam tibi flores illos esse putridos et sic est. Isti sunt autem putride cogitationes que mihi valde displicent: et precipue quando iunguntur in corde cum odio atque displicentia proximi sui. Iste homo veluti latro furatus est honorem quem offerre mihi creatori suo debebat: et sibi metipsum exhibuit. Iste flos erat ubique fetorem iudicij falsi et miserabilis. Et hoc iudicium duplex est vnum videtur esse contra me: occulta iudicia mea: et omne misterium meum inique iudicando: vix in odium iudicando que in veritate cum amore paterno concedo: et in mortem quod ad vitam ordino. Omnia condemnat et iudicat in terra suam infirmam atque detestabilem ignorantiam: que talis cum amore proprio sensitivo sibi met excecavit oculus intellectus: unde cooperata pupilla sanctissime fidei non potest videre neque cognoscere veritatem. Secundum iudicium est contra proximum suum: unde sepe multa mala sequuntur. Quia miser homo semetipsum ignorando: vult agnoscere patrem et iudicare eorum affectum proximum: et ex quadam operatione siue minimo verbo: statim inconsulte damnabiliter iudicat ea que sunt hominibus occulta. Sed amici mei semper iudicant in bonum: que fundati sunt in me summo bono. Quisvismodi vero

miseri semper iudicant in malum: que fundati sunt in miserabili malo. Ex quibus iudiciis frequentissime generantur odia: homicidia detractio nes: displicentia contra primum atque remoti sunt ab amore virtutis amicorum meorum. Post hec illico sequuntur folia: vix verba multa inordinata que procedunt ex ore contra reuerentiam: imo potius in vituperium et iniuriam contra me pariter et contra sanguinem virginis filij mei et aliorum sanctorum meorum ac in detrimentum primum. Neque vident ad alia vacare: nisi ad maledicendum et condemnandum opera mea: blasphemando quascumque creaturas: ut eis occurrat: et eorum iudicia temeraria persuadent. Nec advertunt infelices isti que a me lingua creata sunt: ut mihi redderet laudem: et honorem: et ut homo persisteret omnia peccata sua: et ut illam exerceret in virtutibus: et in salute proximorum. Ista sunt folia maculata: et ex culpa miserabilis corrupta: que cor: unde processerunt erat in mundum atque duplicitate: et aliis multa miseria corruptum: et putridum. Argilliter enarrare non possemus ultra spirituale detrimentum: vix per uarietatem gratie mee quam incurrit anima: que sunt et damna temporalia que propter huiusmodi linguas pestiferas occurrunt. Nam pro inordinata verba frequenter inter homines exorta sunt odia: mortales inimicitie: mutationes aliquam statum: desolationes ciuitatum: atque patriarum: homicidia plurima: et alia multa mala: quia verbum vulnerat aliquid quando cor audientis: valde letaliter: et illuc ingreditur: ubi gladius intrare nequirit. Nec arbor habet

Tertius.

in semetipsa septem ramos ad ter-
ram vsq; deflexos a quibus folia cū
supradictis floribus egrediuntur.
Isti rami sūnt septem peccata mor-
talia que plēa sūnt alijs varijs atq;
multis offensionibus & peccatis in fi-
mul insertis & āneris in radice sine
stipite miserabilis a moris pprijs pa-
riter: & venenate supbia. Quō primo
ramos ex se producit: exinde flores
iniquarū cogitationū: postea folia si-
ne frondes inhonestorū verborū: vl-
timo fructus puerorū operū. Incli-
nati sūnt et ad terrā huiusmodi ra-
mi qm̄ ipsa peccata solūmō se circū-
uoluūt in terra cuiuscūq; miserabi-
lis: & fordinate substantie terrene: nec
alijs vident vacare posse: nisi quō se
valeāt implei sine satiari tali terreno
luto. S; ipsi miserabiles oīo sūnt in-
satiabiles: & sibi in seipsis icōporabi-
les. Et quidē valde p̄gruū ē q̄ ipsi
sp̄ quieti sint & vacui: q; solū volūt
& optant ea q̄ nullo mō p̄nt animū
implere sine quietare. Et h̄ ē euidētis-
sima ratio pp̄ quā ipsi satiari neque-
ant: qm̄ appetūt iugiter h̄ vilissimā
& infamā q̄ finita: imo breuissimā:
sunt & ipsi q̄tū ad esse sūnt infiniti: nā
ip̄sorū eē quotidie durabit: h̄ ex cul-
pa peccata sūnt infini q̄tū ad gratias.
Et homo p̄stitū est a me sup̄ alias
creaturas: & nō alie creature sup̄ eū
Imo satiari nō p̄t sine quietare ani-
mū suū: nisi solū in re que sit co ma-
ior. Dator autem homine sum ego
solus deus eternus: ideo solus: ego
possum eum: & volo satiare atq; mē-
tem eius in me feliciter atq; plenē-
sine quietare. Sed quia tales ex eo

rum culpa mortali gratia mea p̄-
uati sūnt iugiter i penoso tormēto p̄-
sistūt. Post huiusmodi p̄o penam
qua cruciant: gemitus illico sequit̄.

Quō p̄dicti mūdani gemētes a
sūp̄ ventis collidunt. Capit. xliij.

P Redcā igit̄ arbor pp̄rie sen-
sualitatis i qua mūdani pec-
catores fecerunt suum p̄ncipiū in
atq; fundamentum p̄cipue concu-
titur a quatuor ventis: v; a vento
prosperitatis: aduersitatis: t̄ moris
atq; p̄sentie. Isti sūnt venti q̄mor
ventus prosperitatis nutrit in ani-
ma superbia in eum p̄sumptiōe mul-
ta: se magnificādo cū iactātia: p̄ori-
mū vero vilipēdēdo cū iniuria. Si
statum domiq; tenet instate viuit
cū multa cordis vanitate p̄cedens
& euz imunditia mentis & corporis:
cū p̄p̄ria reputatione simul & am-
bitione: cū multis alijs inconueniē-
tibus atq; defectibus qui sequūtur
post hec quos lingua tua facillime
enarrare nō posset. Noueris tamen
q̄ iste ventus prosperitatis in se nō
est a liquo modo corruptus: nec etiā
aliq; corrupti sūnt: sed est corrupta
p̄ncipalis illa radix arboris: vn-
de corrumpuntur omnia que proce-
dunt ab ea. Nam ego qui sum eter-
na & sūma bonitas omnia creauit &
quotidie facio bona. Isti p̄o pueri
gemit eoz q̄ eoz aīa nō ē aliq̄
modo saciata: qm̄ affectu satis inoz-
dinato desiderant in his infimis ea
que repperire nō possunt. Non
habendō: cordialiter affliguntur

Tractatus.

In afflictione sua gemunt. Jam. n. dixi q. oculus optat cordi satisfacere. Postmodum occurrit ei ventus vnus cuiusdam timoris seruilis ex quo mirabili modo propriam vmbriam expanseit metuendo perdes que sic inordinate diligit. Jugiter n. vitam propriam amittere trepidat: vel vitam filiorum: vel aliarum personarum et dilectarum: siue statum domini sui: vel alicuius alterius ex amore proprio: siue diuitias: vel honorem. Iste timor impedit omnino ne pacifice cum mentis tranquillitate possidere valeat ea que tenet: q. non possidet ordinate secundum voluntatem meam. Et ideo sequitur inde timor iste seruilis: et ita timidus est: quia factus est: vilis atq. miserabilis peccati seruus: et ipse talem se reputare debet qualis est illa res cui seruit. Peccatus vero nihil est: et ideo venient ipse ad nihil esse. Dum autem timoris ventus exagitauit atq. commouit eum: illico superuenit ventus illius tribulationis et aduersitatis quam expansebat et auferret ab eo que possidebat. Aliquando particulariter et aliquando generaliter. Generaliter intellige quando priuatur vsta: q. tunc etiam inuitus omnia relinquit. Aliquotiens occurrit i particulari: q. priuatur aliquibus. Aliquando sanitate siue filij: vel honore siue statu temporalis: siue diuitijs prouit: ego medicus egregius videro salubriter expe dire. Nam pro salute mearum creaturarum ista concedo. Sed fragilitas carni est valde corrupta: et absq.

noticia veritatis: ideo patientie fructum amittunt: et ex impatentia mouentur ad marmurationem scandalum: odium: atq. displicentiam contra me pariter et mearum creaturarum. Et illa que vedit eis in vitas accipiunt: et existimant in mortem. Et cum illa mensura doloris amittit ea cuius quanto amore possidebant. Unde conducuntur ad afflictuum gemitum et ad impatientiam que desecat animam et occidit auferendo sibi vitas gratie. Corpus etiam affligit exficat atq. consumit pariter et execat intus et extra spiritualiter: vsq. et corporaliter. Et ita priuantur omni consolatione: quonia ablata sunt ab eis ea in quibus delectabantur et in quibus affectu fidem atq. spem collocauerant ideoq. gemunt. Lachryma namq. sola non est in causa totius conuenientium: sed inordinatus affectus: et huiusmodi dolor cordis: vnde de lachryma processit: Itaq. non est exterius oculorum lachryma q. mortem infert atq. penas: imo radice vnde processit: vsq. inordinatus amor prius a corde procedens: q. si eorum ordinatum esset et haberet in se vitam gratie: similiter esset ordinata lachryma et me deum eternum induceret ad eius misericordiam exhibendam. Sed ideo dixi q. ista lachryma mortem inferrebat: q. est veluti nunctus aperte patefaciens vtrum vita siue mors in corde consistat. Quarto dicebas occurrere quendam ventum conscientie. hoc. n. agit eterna mea bonitas. Cuius ego primo probauerim cum prosperitate: vt homines ex amore

Tertius.

traherem: postea cum timore: vt ex
importunitate dirrigerent animus
ad amandum cum virtute sine ve-
fectu. Tertio probant eum tribula-
tione gratiose concessa: vt aperte co-
gnoscant instabilitatem atq; fragi-
litate vite presentis. Videndo qd
ista mīme p̄ficiunt ex eo qd affectuo-
se vos diligo a more paterno cōcedo
multociens vn̄m cōscientie stimu-
lum: vt os humiliter aperiat: reicien-
do & vomendo putredinem offensa-
rum atq; peccatorum in sacramen-
tali confessione. Ipsi s̄o tanq; obsti-
nati & a me suo demerito reprobatī:
qz gratie mee recalcitrantur: & il-
laz acceptare noluerunt: & huiusmo-
di stimulum: conscientie refugunt
& vt ita dixerim abhorrent illum vl-
lipendentes: & cum spaciamentis at-
q; miserabilib⁹ delectationibus trā-
figentes cum displicentia mei atq;
proximorum eorum. Totum occur-
rit eis eo qz radix est insecta siue cor-
rupta cum arborē tota: propter qd
omnia succedunt eis in mortem: vn̄
de consistunt in pena continua: & in
amaro gemitu sicut iam dixi. Et n̄
si se correrent habendo tempus in
quo liberum arbitrium habent & ip-
so possunt vti transcūt ab isto gemitu
quem habent in tempore finitō:
& omni eo pertinent ad infinitum
gemitum. Itaq; gemitus finitas re-
dundat eis ad infinitum: qz lachry-
ma fuit effusa cum odio virtutis in
finito: v̄z cum anime desiderio fun-
dato in odio quod est infinitum. Sz
tamen si voluisset poterant ab ipso
egredi gratia mea mediante quoni-

am liberum habebant arbitrius qz
nis: ego dixerim infinitum esse. In-
finitū est quātum ad affectum ani-
me & eius esse: sed nō odii vel amor
existēs in anima: qz dum estis ista
vita potestis odire: vel amare: vt est
vestre voluntatis. Qui vero finit v̄l
tam in amore virtutum bonum adī-
piscitur infinitum: sed ille qui finit
vitam in odio continuo stat in odio
infinito eterna damnatione cōdem-
natus: vt iam dixi demonstrando:
qz in flumine sponte mergebantur
semetip̄os ibidem suffocantes: in tā-
tum qd ipsi nequeunt aliqd operari
bonum priuati misericordia mea si-
mul & vera caritate fraterna quam
ita eterna patria sancti mei gustant
ad inuicem. Ipsi uati quoz carita-
te vestra qui estis viatores & p̄gri-
ni a me constituti & ordinati: vt ad
vestrum terminum venire possitis:
v̄z ad vitam eternam. Ipsi vero su-
is demeritis omni bono se priuant.
Unde nec orationes: nec elemosine:
nec alia bona valent eis ad vitam.
Ipsi sunt a v̄stina caritate mea ve-
luti membra iam a corpore precisā:
qz dum vixerunt omnino reuerūt
esse subiecti sanctis p̄ceptis meis ī
corpore mystico sancte matris eccle-
sie: nec eius obedientie: vn̄ sanguinē
hauritis vn̄geniti filij mei. Quare
merito recipiunt eterne damnatio-
nis horribilem fructum cum ama-
rissimo gemitu & inextimabili strī-
dore dentū. Isti sunt illi martires
demonis de quibus tibi feci mētio-
nem. Itaq; demon dat eis illud p̄-
mium ex horrendam quod ipse p̄-

Tractatus.

e hys. Ades ergo q̄ iste planetus i
fert valde penosum fructum in vi
ta presentis: & in fine conuersionez
de monum infinito tempore.

De fructibus secundarum: & ter
tiarum lachrymarum. Capit. xcv.

Restat in presenti loco dicēdū
de fructibus quos illi recipi
unt qui vitare culpam incipiunt ex
timore pene. Quidam. n. sunt qui
mortem peccati mortalis egrediun
tur ex formidine pene. Ista est qua
si vna vocatio generalis: vt iam vi
ri. Quem fructuz habet iste qui sic
agit: hic incipit euacuare vomum
anime sue ab imunditia peccatorū
eo q̄ liberum arbitrium mundauit
pre formidie. Et ex quo purificauit
animam a culpa recipit atq; sen
tit illico pace in cōscientia: & incipit
affectum anime disponere: oculum
intellectus appertendo ad viden
dum locum suum quem anteq̄ eua
cuaretur videri nequisbat: sed solum
modo putredinem variorum atq;
multorum peccatorum videbat. Et
incipit habere consolationes: qz cō
scientie vermīs i eo pacificat⁹ est ex
pectādo quasi cibū virtutis apphē
dere. Sicut occurrit i hoīe qui post
q̄ stomachū euacuauit malis humo
rib⁹ appetitū hz atq; dirrigit vt al
sumat aliquid aliū sic isti p̄solant
vt arbitrij liberi man⁹ cū amore ci
bi virtutis eis cibū porrigat: vt mā
ducare valeat. Et i veritate sic est.
Nam si p̄mō timores exercitauerit
aī a virtuose postq̄ affectū suum vā

enauit: & erpurgant a peccato reci
pit s̄m fructū: v3 statū h3 lachryma
rū. In quo p̄ affectū incipit aīa sulcī
domū virtutib⁹ I3 sit ad huc ip̄fecta
q̄q̄ a timore surrerit: t̄de t̄n se p̄
cipit p̄solationē: qm̄ a mor aīe hui⁹
hoīs delectationē habuit i veritate
mea q̄ quidē ē ipse amor. Et pp̄ p̄so
lationē & delectationē quā i me rep
perit incipit amare valde dulciter:
qz sentit i se dulcedinē cōsolationis
mee: vel creaturaz mearuz pp̄ me.
Igit amorē exercēdo quē ingressus
domū aīe sue: ex quo timor eā pur
gavit a sorde peccati statū incipit h̄e
fruct⁹ mee diuine caritatis. Et post
q̄ amor: itrauit ad possidēdū incipit
idilate sentire p̄solationē varior: at
qz multoz fructū. Alitio p̄o p̄sue
rādo recipit i se fructū ponēdi men
sam: v3 postq̄ aīa migravit a timore
ad amorē virtutū i mēsa sua dīctū
bit ad lachrymas tertias virtuose p
ueniēdo. Iste mensam scissime eru
cis i corde p̄ter & i aīa sua p̄sit. Ex
quo mēsam huiusmodi parit sibi re
cipiendo cibū dulces: & amorosi filij
mei q̄ demōstrat apte mei p̄is ho
norē atq; salutē vram: pp̄ quā lat⁹
ci⁹ ap̄ri voluit: & semetipm̄ exhibu
it vobis i cibū. Tūc aīa comederit in
cipit honorē meū: & aīaz salutē enz
odio: & magna peccati displicentia.
Quē ergo fructum aīa recipit i isto
tertio statu lachrymar. Dico tibi: re
cipit fortitudinē quandā i odio san
cto fundatā p̄trappnā sensualitatē
cū vno fructu mihi gratissimo vere
hūilitatis: & iuncta patientia cū qua
vitat oē scādālū: & iō p̄a p̄uat aīaz

Tertius.

q: cū odij gladio ppriā voluntatē i
 tereunt vbi consistit ois pena v̄ra.
 Q: sola sensitua volūtas i se scāda
 luz h̄z i inurij: vel p̄secutiōib⁹ illa
 tis: vel ex p̄uatiōe p̄solatōnū sp̄ia/
 lū sine t̄paliū: vt iaz tibi v̄iti: z ita
 venit ad ipatiētā. S: q: volūtas ē
 occisa cū lachrimoso dulcēz deſide
 rio gustat̄ ſcipit̄ fructū lachrimaz
 v̄z gloriose patiētē. O fruct⁹ opta
 bilis atq; magne ſuanitatis: z o q̄
 de dulcis es te gusta n̄tib⁹ i p̄itate.
 Mihi quoq; gratiſſim⁹ z acceptabi
 lis es: Dū es i amaritudie gustas: z
 h̄s i te dulcedinē. Inuriaz tpe tu
 pacē h̄s. Dū es i p̄celoso mari vbi
 vēt̄ p̄iculofū nauiculā aie p̄cutit̄:
 z illudat̄ v̄ndis: tu cū pacifica trāq
 litate p̄ſuaris abſq; detrimēto quo
 cūq;. Nauicula n̄āz tua reppit̄ op
 ta cū dulci: z eterna volūate diuina
 v̄n veſtimētū accepſti caritatis ar
 dentiſſime: vt aqua nō valeat igne
 di. O filia dulciſſima iſta patiētia
 ē vna regia p̄ſiſtēs i quadā arce for
 tiſſima. ipſa quottidie vincēdo trū
 p̄hat: nec v̄llo tpe viciſ. ipſa nō v̄nit
 eē ſola: ſ: eē cū p̄ſeuerātia ſociata.
 Est ēt veluti medullū caritaz igni
 te. ipſa qdē ē q̄ patefacit veſtimētū
 ei⁹ v̄trū i p̄itate ſit nuptiale vel n̄.
 Si p̄o fuerit i aliquo laceratū ex i
 perfectiōe virtutis idilate manife
 ſtat p̄ ei⁹ oppoſitū: v̄z impatiētā.
 Oēs virtutes alqñ ſe p̄nt ocellat̄
 demōſtrādo p̄fectionē cū imp̄fecte
 fuerit: te aut̄ o patiētia la ter neque
 unt: q: ſi tu es i aia que v̄irrecte me
 dullū es vere caritatis apte demō
 ſtras oēs virtutes alias ſibi v̄inas

atq; p̄fectas a deſſe. Et ſi tu nō ades
 apte cognofcit̄ alias ip̄fectas eē v̄ir
 tutes: z nō puenerit̄ adhuc ad mē/
 ſam ſanctiſſime crucis. Tu patiētia
 p̄cepta fuiſti realiter i vera notiā
 pp̄ite fragilitatis atq; mee bohita
 tis i ſe. Inſup odij ſanctū te p̄p̄it̄:
 z humilitate p̄a te punxit. Tibi pa
 tiētia nullo modo denegat̄ honoris
 mei cibus atq; ſalutis aiaz: ſ: ip̄m
 affectuoſe quottidie manducas. Et
 i veritate ſic ē. Aſpicias o filia mea
 virtutem hanc excelſam in mar
 t̄ribus qui cum ſancta dulcēz tol
 lerantia mauducabant huiusmo
 di cibum ani marum. Mors eorum
 vitam ex h̄ſebat atq; mortuos re
 ducebat ad vitam: z ita mortalium
 criminum expellebat ab anima te
 nebras. Mundus iſte cuz omni ma
 gniſicentia ſua: atq; domini ſue t̄
 ramni cuz omni potentia ſua ſe tue
 ri minime poterant ab eis ex v̄ir
 tute p̄ſeate regine dulcis patiētie.
 Iſta glorioſa virtus ē veluti lucer
 na ſuccenſa ſuper candelabio. Hic
 eſt ille fructus optabilis quem ex h̄
 buit anime lachrima poſtq; attigit̄
 ad ſuip̄orimi caritatem maſtidu
 cando cum innocentiſſimo: z im
 maculato agno filio meo dilectiſ
 ſimo: cum deſiderio cruciatio: z an
 xio z cum intollerabili pena mea
 rum offenſarum contra me crea
 torem ſuum illatarum. Non dico
 pena maſſigentem: quia vera vile
 ctio cum forti patiētia occidit̄ dm
 nem timorem z amorem prop̄riam
 v̄nde pena p̄onenit̄. Sed hec ē pe
 na ſolum ex offenſa mihi facta: z

Tractatus.

Detrimento proximi que fundatur
in caritate sincerissima pinguefaci/
ens animas. Itaq; gaudet et in se le/
tatur: q; signum est aperte demon/
strans esse me per gratiam singula/
rem in anima.

De fructu quartarum et vnitua
rum lacrimarum. Capi. xvi.

O Tri tibi de fructu tertiarum
lacrimarum prosequar: er/
go tibi narrare de quarto et ultimo
statu de lacrima: v; vnitua qui ta
men non est a tertio statu segregat⁹
vt iam tibi dixi: sed vnitur velut vni/
tur mea caritas cum caritate prori/
mi: vna conditur ab altera. Sed ad
quartum attingendo tantum exere/
nit anima q; non solum tolleret ad/
uersa quecunq; patienter: imo val/
de libenter: et cum sancto gaudio vi/
sperdit omnem recreationem: vni/
decunq; sibi prouenire possit anrie
desiderans habere conformationes
cum vngento filio meo iesu chri/
sto crucifixo. h; anima recipit fru/
ctum cuiusdam quietis mens: et vna
vniorem perfectam per sentimen/
tus in natura mea dulci diuina vbi
suauissime lac in veritate gustat ve/
lut infans qui requiescit pacifice ad
vbera sue genitricis in ore tenendo
mamillam et ad se trahendo siue su/
gendo lac ipsa carne pectoris medi/
ante. Sic anima que peruertit adhuc
ultimum status valde mirabili mo/
do requiescit ad vbera mee vsusne
caritatis in ore sancti desiderij tene/
do carnem iesu christi crucifixo: v;

vestigia sua a virtuose realiter imita/
do atq; doctrinam eius. Nam aper/
te cognouit in tertio statu q; ipsum
non oportebat per me patres amba/
lando transire: quoniam in me nul/
la pena cadere potest: sed sic in vni/
ctissimo filio meo. Nos vero non po/
testis absq; pena transire: sed cum
tollerantia multa puenictis ad vir/
tutes veras atq; probatas. Unde se
collocauit ad pecc⁹ iesu christi cru/
cifixo: et ita traxit ad se lac virtutis
in quibus habuit vitam gratie. Et
ita se veritas habet. Nam virtutes
non habebant in se huiusmodi dul/
cedinem: nisi qz facte fuerunt et vni/
te in me: v; intuitu et amore mei per/
petrare fuerunt: et in salutez anima/
rum: et non intuitu proprie consola/
tionis: vel utilitatis. N; sic amabilis
atq; dilectissima filia diligenter at/
tende q; gloriosus: et vere dulcis est
iste status in quo fecit anima tanta
vniorem pectori caritatis q; no in/
uenitur os absq; pectore: neq; pecc⁹
absq; lacte. Similiter hec anima no
inuenitur absq; iesu christo crucia/
to: nec absq; patre semp eter no que
intuent gustando sumam et eternaz
deitatem. V quis intelligeret: et at/
tenderet qualiter implentur illius
anime potentie. Memoria semper i/
pletur ingi recordatione mei trahens
ad se per amoris affectum et colla/
ta mea gratiosa beneficia: nec tan/
tum beneficiorum actum quantus
affectum mee paterne caritatis eius
qua sui largitus. Et precipue bene/
fictum creationis attendedo se crea/
tam ad imaginem: atq; similitudi;

Tertius.

nem meam super quo beneficio cognouit in primo statu supra posito penam que propter ingratitudines ei sequebatur. Et ideo surrexit a miseria culparum et iniquitatum suarum ad beneficium preciosi sanguinis Iesu Christi in quo ad eam gratiam recreauit lauando facies anime sue ac omnium aliorum a lepra peccatorum. Ubi anima repperit in secundo statu dulcedinem quandam amoris: gustando suauitatem atque culpe displicentiam quam culpam: ipse mihi tantum displicuisse vidit: et agnouit quod illam valde puniui super eam: pro dilectissimi filij mei. Post hoc ad inuenit in se sancti spiritus aduentum qui declarauit: atque declarauit animam in veritate. Sed quando recipit anima lumen istud. Post hoc agnouit per primum atque secundum statum in se beneficium meum: tunc habet in se lumen perfectum agnoscendo veritatem meam: ut quoniam ex amore paterno solummodo motus ipsam: ego creauit ut haberet vitam eternam. Hec est veritas quam aperte demonstravi vobis in sanguine Iesu Christi crucifixi. Postquam ea agnouit amat eas: et amando demonstrat: ut amando pure quicquid amodo et odiendo quicquid odio. Et ita se reperit in tertio gradu caritatis proximi. Itaque memoria replet ad huiusmodi pectore in perfectione quamcumque transacta: quoniam in se retinuit ipsa beneficia mea. Intellectus vero retinuit lumen introspectans in memoria et ibi veritate agnouit et amittendo cecitatem amoris proprii re-

manit in lucidissimo sole: ut in oblectu Iesu Christi crucifixi ubi cognouit eum deum verum et hominem. Preter huiusmodi notitiam et agnitionem ex unione facta surgit etiam et eleuatur ad unum aliud lumen acquisitum non per naturam neque per propriam virtutem ab homine paratam: sed per gratiam singularem a dulcissima veritate mea concessam que nunquam vilipendit anxiam desideria: neque labores fideles oblatos ante me. Tunc affectus qui sequitur intellectum vnitur in me cum amore perfectissimo et ignito. Et si quis a me peteret que vel qualis est huiusmodi anima responderem. Est alter ego quoniam in me se transformat: et affectu et unione amoris. Que lingua corporalis exprimere posset excellentiam istius ultimi et vnitiui status atque fructus varios et quamplurimos quos anima recipit in eo cum plenitudine potentiarum eius. Hec est illa congregatio dulcis de qua tibi feci mentionem explanando supra de tribus gradibus verbum incarnate mee veritatis. Non posset aliqua lingua corruptibilis explicare. Tamen hoc sancti doctores ab isto lumine docti et illustrati demonstrant cuius quo sacramentum explanabant. Unde noueris ordinis tui gloriosus Thomas de aquino habuisse scientiam suam magis studium orationis et mentis eleuationem et lumen intellectus quam per humanum studium. Ipse fuit veluti lumen valde lucidum quod in ecclesia sancta collocatus: ut illuminarentur errorum tenebre. Si etiam

Tractatus.

aspicias euāgelistā gloriosus Joāne
q̄tū lumē acquisiuit sc̄bēdo supra
p̄ct⁹ yhu xpi filij mei cū quo post
multū t̄p̄is ita luadāter euāgeliza-
uit. Et ita discurredo oēs isto lumi-
ne ecclesiam sanctā illuminauerūt:
aliqui p̄ vnū modū aliqui p̄ altū. In
tr̄nsecū vero sensuz: vnione p̄fectā:
atq; dulcedinē ineffabilē expr̄mere
līngua tua: nullo mō possēt: qz fin-
ta res est. Hoc expr̄mere gloriosus
apostolus voluit dīcēs. Oculis nō
vidit: nec auris audiuit: nec in cor
hoīs ascenderunt ea q̄ p̄parauit de-
us diligentibus se. O q̄ dulcis est
illa m̄ssio dulcis vltra q̄cūq; dulce
dīnē cū vnione p̄fecta quā aīa fecit
in me. Qm̄ ēt ipsius aīe nō ē volun-
tas media p̄ eo qz meū facta vide-
tur vnū. Ipsa p̄ vnīuersum orbem
odorem faciat ex fructu p̄tinuaz: z
humilitū orationū. Cuius ingenti odo-
re sancti desiderij clamat ī salutem
aīaz cū voce sine voce humana co-
rā diuīa maiestate nica. Isti sunt vni-
tūi fructus quos comedit aīa ī p̄-
tī vīa: in hoc vltimo statu cū mul-
tis laboribus lachrimis atq; sudori-
bus acquisito. Et ita cū vera p̄sene-
rantia p̄trāsit ab hac vnione que h̄
in gratia p̄fecta sui seculo t̄m̄ ex-
stans est ī p̄fecta: qz eo q̄ appetit
satiari nō p̄t: z qz cū corpore liga-
tur in quo lex puerīa vīget q̄ quasi
dormitat ex affectu virtutis: h̄ nō
est ī se mortua. Et ideo p̄t excitari
sublato virtutis istr̄mēto quo me-
ditate dormit. Ideo dicitur ī p̄se-
cta nunc vnio talis: ista t̄m̄ vnio in
dubitatē aīam Introducūt ad illā

p̄fectionē eternā atq; felicissimā q̄
nuncq; in aliq; ad casu p̄t auferri
ne minui. put iam tibi vīri narra-
do de beatis. ibi gustat cū veris gu-
stato:ibus ī me vitā eternā in oppo-
sitū eoz qui receperunt fructū sui
gemitus eternū ī teritum. isti p̄ce-
nerunt a gemitu finito: z breui ad
eterna gaudia recipiendo vitā glo-
riosā p̄petuo duraturā: z cum fru-
ctu lachrimaz: z ignita caritate cla-
mant: z offerunt lachrimas igneas
vt ias dīri p̄ vobis ī p̄spectu meo.
Nūc explicauī tibi gradus lachri-
maz z ipsaz p̄fectionē z ī p̄fectio-
nem atq; fructū: quē aīa recipit ex
ipsis lachrimis: qz p̄fecti lucrantur
vitā eternā: īt̄m̄ qui vero damnatio-
nem infernalem.

Quomodo deo regratiat̄ h̄ ani-
ma de declaratione predictozuz sta-
tuum lachrimaruz z ei tres petiti-
ones facit. Capi. xvij.

Mane hec aīa ex īgenti deside-
rio anxia p̄ declarationē quaz
habuerat a dño deo sup̄ statibus la-
chrimaz antedictis veluti p̄hiloca-
pta dicebat. Gratias: gr̄as ago rī-
bī sūmo z eterno p̄tī q̄ desideria sc̄a
seruoz tuoz exaudis: z īples atq; sa-
lutē n̄ram īc̄r̄timabiliter optas z
amas: q̄ nobis ex amore p̄no amo-
rē exhibuisti t̄pe quo tecū eram⁹ ī
guerra mediante dilectissimo filio
tuo. Per hūc igit̄ amore ineffabilē
tūū: z ignis caritatē ex gr̄a tibi
supplico: vt īt̄m̄ tuo ad te venī-
valeā cū salubri lumine: z nō ī tene

Tertius.

his curā polā scīssime doctrine tue
cui⁹ apte mihi demonstrasti verita-
tē: z ego possim agnoscerē pter z vi-
tare duas alias fraudes de qb⁹ ali-
qn suspicor occurrere posse. Itaqz
pūsqz egrediar a stab⁹ istis a te pī
eternē declarari vellē. Prīmū ē si
qs a me pīlitiū exposcet: de mō fuisse
dī tibi qd: vel q̄lter ei rīde debeo
lz ego pī eternē recolo: quia mihi su-
pra declarasti sup illo verbo tuo vi-
cēs. Ego delecto: i paucis verbis: z
multis opationib⁹. Nihilominus si
maiestati tue placet viteri⁹ aliqua
vba rāgerē mihi gratissimū erit. Et
lsup si orāte me. p suis atqz creatu-
ris tuis: ego reppirē i oionē mentē
vni⁹ valde bñ dispositā mīhiqz vi-
debit illū itueri gaudētē i te: aliuqz
sō p̄sperero q̄n cū mēte tenebrōsa:
nūquid ego pī eternē iudicare pos-
sum vni⁹ i luce gr̄e: z aliū eē gr̄a pri-
uatū: vel vidēdo quēdā ambulātē
cū penitētia magna: z aliū absqz ta-
li pnia: nūquid iudicaf possim illū
qui talē pniaz agit i maiori pfectio-
ne fore q̄z aliū qui n̄ facit ita. Sup-
pliciter ord̄ maiestati tuaz: vt mihi
declarare digneris hāc ābignitatē
meā ne sim in modico lumine meo
q̄nqz decepta. Scdm sup quō peto
deklarari ē signū qd aia recipit i vi-
sitatione tua: vel a dner sar̄j nr̄i. Si
bñ recolo tu veritas eterna dixisti
q̄ i visitatiōe tua remanebat aia cū
alacri gaudio: z ad virtutesz aiosa:
vel auida. Nsc̄ ego sc̄s p̄opto vtz
huiusmodi gaudiū a pp̄ta passiōe
spūali posset aliqn fraudari siue de-
cepti. Q. si ptingeret: ita potius anē

derē: z acceptarem signū virtutis.
Hec illa sunt de quib⁹ humiliter a
te postulo declarari: vt i veritate tū
bi fuisse valeā: z vtilitate afferre p-
rimo meo vitādo quodlibet iudiciū
um falsum: erga creaturas tuas z
sc̄ipue circa suos tuos: eo qz mihi
vī huiusmodi iuditiū eē cāz: vt aia
fiat a te remota. Ideo vitare tantū
inconueniens exopto.

Quo lamē rōnis ē necessariū cui
libet aie volēt deo i vitate fuisse. Et
p̄mo d̄ luce gn̄ali. Cap. xcvij.

Tus at eīn hūdo cōplacētā
vīti atqz fame talis aie: necū
z de puritate cordis: atqz de sincerī-
tate desiderū cū qb⁹ optabat ei fuisse
re vertit ad eā oculū sue pietatis z
misericordie dicēs. O dulcissima si-
lta carissima: z sponsa fidelissima le-
ua te supra te ap̄ies oculū intellect⁹
ad vidēdā ifinitā bonitatem meā z
amozē ineffabilem quem hēo circa te z
alios amicos meos z ap̄ias aurem
tui sensus atqz desiderij qz si tu n̄ vi-
deres n̄ posses audirē: neqz cognosce-
re veritatē meā. Q. v3 aia q̄ mini-
me videt oculo intellect⁹ in mee veri-
tatis obiectū nō pōt audire siue co-
gnoscere veritatē. Ideo volo vt ap-
tius eā agnoscas: vt assurgas vltra
tuū sentimentū sensitivū: ego vero
qui delecto: in tua petitiōe atqz
desiderio tibi satisfaciā. Non q̄
ex vobis aliqua delectatio mihi pos-
sit argumentari quoniam ego sum
ille qui: z qui vos crescere facio: z
non vos me: sed in memetipso de-

Tractatus.

lector de factura mea. Tunc anima fuit obediens eleuando se super se: vt agnosceret veritatem eorum que petierat deus autem eternus ait ei. Ut apertius intelligere possis ea que tibi dicam a principio sumam eroz dsum de tribus luminibus qui pro cesserunt a me vero lumine. Unum est quoddam generale lumen illoz v3 qui sunt i comuni caritate viuētes. Et quantum tibi de quolibet dixerim: ta me multa tibi dixi que volo replicare: vt infimus intellectus intelligat apertius ea que nosce desideras. Alia quoq; duo lumina sunt eorum qui a mundo sunt segregati 2 ad perfectionez attingere desiderat. Et super hoc: ego te declarabo de his que petiisti: narra do tibi particulariter ea que tetigeram i generali. Si bene recolis ego dixi tibi: q; absq; lumine nemo potest per viam veritatis incedere: v3 absq; lumine rationis. Quod lumen rationis a me trahitis vero lumine cum oculo intellectus: 2 cum lumine fidei quod vobis in sacro baptismo tradidi nisi vobis ipse auferatis illud ex defectib; vestris. In quo baptismo mediante virtute sanguinis vnigeniti filij mei fidei formam accepistis que fides cum exercitio virtutis 2 lumine rationis ab ipso lumine illuminante vobis vitam exhibet adducendo vos per viam veritatis 2 cum ipso peruenitis ad me verum lumen sine quo veniretis ad tenebras. Duo lumina que procedunt ab isto lumine sunt vobis omnino necessaria: quibus duobus etiam ad

dam tertium. Primum est q; vos omnes illuminati sitis in agnoscendo bona mundi transitoria que velociter transeunt vt ventus. Sed illa plene non potestis agnoscere nisi fragilitatem vestram antea cognoscatis quantum in se la bilis est 2 valde prona cum peruersa lege que mēbris vestris est alligata mihi creatori vestro sepe rebellans. Non tamen ex huiusmodi lege compellitur aliquis ad peccandum sine ad comitendum: vel vnum minimum peccatum nisi sponte consentiat. Ergo solummodo contra spiritum impugnat. Neq; legem ipsam ego concessi hominibus: vt ipsi vincerentur atq; succuberent: sed vt ipsi vincerent 2 sic in animabus eorum augmentaretur atq; probaretur virtus: pro eo q; virtus nullo modo probatur: nisi per eius oppositum. Sensualitas aduersatur quotidie spiritui: 2 ideo in illa sensualitate probatur anima dilectionem quam habet in creatore suo. Sed quando sine quomodo probatur: Quando cum odio atq; displicentia contra ipsam insurgit. Insuper etiam istam hominibus impendi legem: vt in humilitate vera conscrnentur. Quare cum diligentia debes aduertere q; est: ego creasem animam ad imaginem 2 similitudinem meam: 2 ipsam excellentissime dotassem tanta dignitate nobilissima: postmodum illam associant cum re tam vilissima sicut est corpus ex luto quippe formatum etiam alligando sibi legem huiusmodi peruersam: ne forsitan attendendo pul

Tertius.

ebriitudinem suam erigeret caput et
superbia contra me. Unde fragile
corpus habentibus huiusmodi lu-
men occasionem eribet humilita-
tis anime. Neque materiam habet ela-
tionis si se bene considerat homo: sed
mansuetudinis: et humilitatis. Ita-
que lex ista quantumcumque peruersa
nullo modo compellit aliquem ad
quancumque peccati culpam propter
impugnationem quam facere pos-
sit: ymo vobis occasionem eribet:
vt in veritate vosmetipsos agnosca-
tis et instabilitatem vite presentis.
Hec aperte videtur debet oculus in-
tellectus cum lumine sanctissime si-
dei quam tibi dicitur fore pupillam ocu-
li. Hec est illud lumen omnino ne-
cessarium omnibus habentibus in-
se rationem qui participes esse eu-
psunt vite gratie atque fructus san-
guinis immaculati agni in quocum-
que statu fuerit. Qui vero caret isto
lumine indubitanter est in statu vani-
tationis. Et ista est efficacissima ra-
tio quod illi qui non habent lumen pri-
uati sunt gratia: quia qui lumine ca-
ret ignorat omnino culpe malum et
ca que sunt in causa: et ideo vitare ne-
scit: nec odire causam eius. Et mo-
do consimili qui bonum ignorat at-
que boni causam: vix virtutem: ama-
re non potest neque optare ne qui sum-
verum atque summum bonum neque virtutem
quam vobis exhibui velut instrumentum:
et quoddam modum ad accedendum: et in petra
dam gratiam meam vbi consistite esse
bonum. Itaque patienter adnertere po-
tes quantum vobis necesse sit habe-
re istud lumen: quia culpe vestre non

consistunt in alio nisi amando quod
odio: et odinelo: quod amando. Ego vili-
go virtutem et odio peccatum. Ergo
qui peccatum amat: et virtutem odit:
se indubitanter offendere me noue-
rit: et est gratia mea priuatus. Hec
ambulat veluti cecus qui peccati
causam ignorando: vix amorem pro-
prium sensituum: non habet odio
semetipsum: neque peccatum agnoscit
neque malum quod ei sequitur ex vi-
tioso peccato. Ignorat etiam virtutes:
atque me qui tribuo sibi virtutes: vix
de vitam adipiscitur eam amplectente
do: et exercendo. Ignorat quoque di-
gnitatem in qua se conseruare potest:
et ad gratiam venire mediante vir-
tute. Videt ergo quod ignorantia: et sua
cecitas est occasio sui mali. Igitur vo-
bis expedit omnino lumen istud ha-
bere sicut iam dixi.

De illis qui posuerunt affectum
suum potius in mortificatione quam
occidendo propriam voluntatem:
et hoc est plus quam generale lumen et
est lumen secundum. Capitulum xci.

Postquam anima generale lumen
istud acquisiuit sibi nullo mo-
do debet esse contenta: quia dum estis
in hac vita mortali peregrini pote-
stis: imo debetis iugiter in virtute
crescere. Qui vero crescere minime
studet ipso facto retrocedit. Quilibet
ergo cresceret debet in communi lu-
mine quod acquisiuit gratia mea me-
diante sine sollicitate conari debet ad
suum lumen perfectum attingere: vt
ne ab imperfecto perueniat ad per-

Tractatus.

fectum. Cū lumine nanq; vos oportet ad perfectionem attingere. In hoc vero secundo lumine perfecto sunt p̄se manerēs perfectoz. Iſderfecti nanq; dicuntur qui moduz, ut uendi cōmunem ſecularium omiſerunt per viam veritatis ambulantes: modo tamen duplici. Nam alii qui cōnātur iurta poſſe perfecte caſtigare corpus eorum cum grauiſſima & aſpera penitētia. Et ut illa ſenſualitas eorum rationi rebellare nō audeat omnem affectum ſuum appoſuerunt magis ad mortificanduz corpus q̄ ad occidendam voluntatem p̄p̄iam: ut alias tibi dixi. Iſti paſcuntur ad menſam penitētie. Et quippe boni ſunt atq; perfecti ſi penitētia fundata eſt in me cuius lumine diſcretionis: v; cum vera noticia mei pariter & ipſorum: & cum humilitate proſuanda. Et preſertim ſi attendant potius ad iudicandum voluntatem meam q̄ voluntatem hominum. Sed ſi non ambularent iſto modo: v; humiliter induendo voluntatem meam: frequenter offenderent perfectionem eorum: iudicādo temere illos qui non vadūt p̄ eandem viā quaz ambulant ipſi. Hoc antez accideret eis ex eo quia ſtudium atq; deſiderium ſuum appoſuerunt amplius ad mortificandum corpus q̄ ad occidendam propriam voluntatem. Tales volunt quottiēdie tempus: locum: & anime conſolationes atq; mundi tribulationes: & diaboli prelia: ſin voluntatem propriam: & non ſicut ego concedo: prout in ſecūdo ſtatū: ego nar

raui tibi. Iſti dicere ſolēt a propria voluntate fraudari quam ego tibi nominavi ſpiritualem voluntatem. Ego vellem conſolationem illam: & non tribulationem iſtam vel diaboli moleſtā: nec ita deſidero propter me: ſed ut amplius deo placere valeam & ipſum ex gratia magis anime mee poſſideam: quia mihi videtur ei ſeruire perfectius iſto modo q̄ illo. Et ita qui talis eſt: frequenter in penam incidit atq; tedium: & ita quandoq; ſit incomportabilis ſibi: metipſi: & in hunc modum offēdit ſui ſtatus perfectionem. Nec aduertit q̄ ibi ſaceat vitanda putredo ſi perbie cum tamen ſaceat ibi: quia ſi mens vere foret humilis: & nō ita preſumeret videret aperte cum lumine rationis: q̄ ego vulcis veritas omnibus exhibeo ſtatū: tempus: locum: atq; conſolationes: ut erpedat veſtre ſaluti: & ad perficiendam in anima perfectionem: & virtutis augmentum propter quam & ad quā eam elegi. Et agnoſceret q̄ omnia tribuo cum affectuoſa caritate. Ideo cum amore debet omnia recipere cū reuerentia prout agunt veteri ſerui mei de quibus tibi dicam q̄ manent in iſto p̄fectiſſimo lumine.

De tertio & perfectiſſimo lumine rationis & de operib; que ſacit anima poſtq; ad ipſum ſtatū pertinet & de quadā pulchra viſione quā habuit hec anima. Capit. c.

Hic tertij qui dicuntur ſecūdo poſtq; ad huiusmodi lumen

Tertius.

Gloriosum a se erant in omni statu perfecti sunt. Et omnia que quomodolibet eis ego concedo siue permitto cum debita reuerentia suscipiunt: ut in tertio: et uniuersum statum sine: tibi mentiones egi. Ipsi se reputant omni pena dignos atque mundi scandalis: et consolatione priuati. Et sicut se pena quacumque dignos existimant: ita se reputant indignos omni fructu siue consolatione que: vel que sequi debet in fine post penam. Nam in lumine gustauerunt et agnouerunt eternam voluntatem meam que nihil aliud optat: nisi bonum vestrum: et ut in me sanctificati sitis. Et ideo uobis hec omnia permitto et affectuosa caritate preme concedo. Postquam anima cognouit eam induit illam nec attendit ad alia nisi solum ad conseruandum: et augumentandum huiusmodi statum suum perfectum: ad laudem et honorem mei nominis oculum intellectus apperpendo: cum si dei lumine: in obiectum ueluti christi crucifixi unigeniti filii mei: amando et uirili corde sequendo saluberrimam: eius doctrinam: que regula est et iter omnibus: uel perfectis et imperfectis. Attendit enim amorosus agnoscere ei prebere doctrinam perfectionis: quam attente considerando philo capitur in ea. Perfectio quidem hec est: quia uidit et agnouit ipsum unigenitum filium meum: se nullo trisse ad mentem sancti desiderij: quousque perquirendo: mei patris eius honorem: atque salutem uestram. Et ex hoc anxio desiderio: cum in

genui sollicitudine festinauit ad mortem obprobriosam salutiferam crucis: et ita perfecte obedientiam iniunctam ei per me patrem eternum nunquam uitando labores et obprobria: nec ex ingratitude uestra: uel ignorantia non agnoscendo beneficium tam excessiuum et iumentum nec ex persecutione iudeorum siue murmuracionibus: uel clamoribus populorum nunquam se quoquo modo retraxit: sed omnia ueluti miles ualde strenuus atque capitaneus inuictissimus expugnando prostrauit. Eum enim in campo prelij collocaueram ut aduersantes de uiones expugnaret et uos de manibus eorum liberaret omnino. Nam eratis ipsorum peruersi seruituti damnabiliter obligati: et ut ipse uos instrueret de uia doctrina et regula sua: et ita peruenire possentis ad ianuam eterne uite uobis apertam cum clauis sui pretiosi sanguinis cum igne tante dilectionis effusi: cum odio atque displicentia culparum uestrarum. Quasi dicat uobis amorosus iste filius meus. Ecce uobis uiam ostendit: et uite durabilis aperit ianuam: cum proprio sanguine. Non sitis ergo negligentes ipsam uirtuose prosequi cum ignauia sedentes in amore proprio et eius ignorantie uel lucidissime: a tota presumptione uolentes uestro modo mihi seruire: et non modo meo quia uiam planam et aptissimam explanauit coram uobis. Surgatis ergo solliciti te sequentes eum: quia nemo potest ad me patrem eternum uenire nisi per

Tractatus.

eum. Ipse vobis est via pariter: et in
nua per quam vos oportet ad me
mare pacificum ingredi. Cum au-
tem anima peruenit ad gustandum
hoc admirabile lumen: quia dulci-
ter vidit et agnuit ideo gustauit:
velocissime currit ad me: velut phi-
losopha cum ingenti dilectione ad
mensam sancti Desiderii non viden-
do se propter se: querendo consola-
tiones proprias temporales: vel spi-
rituales veluti persona que totali-
ter in isto lumine atque salubri noti-
cia propriam voluntatem abnega-
uit. Nullum omnino laborez vitat
vnde cumq; proueniat: imo letatur
cum pena tollerare obprobria que-
cumq; molestias diabolicas: et mur-
murationes hominum: et immensa
sanctissime crucis manducat hono-
ris mei cibum atque salutis anima-
rum. Neque remunerationes aliquas
exquirat a me: vel ab aliqua creatu-
ra: quod spoliatus est ab omni amore
in re: carnis: quia me nequaquam amat
aliquo respectu suo: et induit in veri-
tate lumen perfectum a mandando me
sincere sine respectu quocumq; ubi
solum ad gloriam: et laudem nomi-
nis mei non seruando mihi propter
proprium consolationem: neque pro-
ximo ex utilitate quacumq; priuata
sed ex amore puro. Isti perdidit
semetipsos exuentes hominem ve-
rum: et induit nonum hominem: vix
vesum christum vngentium meum:
ipsum virili corde sequentes Isti sunt
qui sedent ad mensam sancti desi-
derii qui sollicitudinem amplio-
rem opposuerunt ad occidendum vo-

luntatem propriam quam ad mortifi-
candum corpus. ipsi quippe morti-
ficant etiam corpus: sed non pro af-
fectu principali: sed velut instrumē-
tum et in adiutorium ad occidendum
proprium voluntatem: sicut ego tibi
supradixi super illo verbo dices
quod ego delectabar in paucis verbis
et multis operibus: et ita facere de-
betis: quia principalis affectus esse
debet in occidendo propriam volun-
tatem: vnde non querat: neque velit: nisi
solum modo sequi Iesum christum
crucifixum honorem et gloriam no-
mini meo: requirendo sollicite at-
que salutem animarum. Isti qui con-
sistunt in isto glorioso lumine reali-
ter: ita faciunt. Et ideo semper in-
quiete morantur: nec habent: vnde
scandalizentur: quod renouerunt a se
voluntatem propriam: vnde scan-
dalum oriebatur. Et omnes mundi
persecutiones: vel aduersarij tem-
ptationes vincunt illas vilipen-
dendo suppeditantes. Ipsi consistunt
in aqua multarum tribulationum
atque temptationum: sed in fine nul-
lum omnino detrimentum habent
eo quia roborati sunt atque sulcati a
sustentaculo sancti et igniti desiderii
Omnia prebent eis gaudij sancti
materiam. Neque iudicant aliquan-
do seruos meos: vel alias rationabi-
les creaturas: imo letantur de quo-
cumq; statu siue modo quez vident
gaudendo dicentes. Gratias tibi
pater eterne: quoniam in domo tua
mansiones multe sunt et varie. Et
ampliori gaudio letantur attenden-
tes amicos meos per varias vias am-

Verfus.

bulantes q̄ si omnes per candelas vi
am ambularent: quia magis in hoc
apparet excellentia mee bonitatis.
Et omnibus augetur eis gaudium
z attrahunt odorem rosarum. Neq̄
solummodo de bono virtutis bedi/
ficam ut verumetiam de manife/
sto peccato iudicare nolunt: imo eū
vna caritatis compassione me p̄
transgressoribus huiusmodi depre/
cantur cum humilitate perfecta di/
centes: hodie tibi: z cras mihi nisi di/
uina gratia me conseruet. O caris/
sima filia cordialiter afficiaris atq̄
congaude adhuc excellentem at/
q̄ gloriosum statū. Et aspicias istos
qui currunt in isto pretioso lumine
z ipsorum excellentiam eo quia mē/
tes habent omnino sanctas come/
dentes ad mensam sancti desiderij
z cum lumine peruenerunt: vt ani/
marum cibo nutriantur ad hono/
rem mei patris eterni: induti vesti/
mento dulci imaculati agni dilectis/
simi filij mei: v3 doctrina sua cum
ignifera caritate. Isti tempus amitt
ere nolunt in vando falsa iudicia
contra seruos meos: neq̄ contra ser/
uos mundi: neq̄ scandalizantur ex
aliqua murmuratione: siue sit con/
tra se: siue contra proximos: murmu/
rationem: namq̄ contra se tollerare
contentantur amore mei: quādo ve/
ro sit aduersus alios ex compassio/
ne proximi tolerant: z non iudican/
do: siue murmurando contra pati/
entem: vel agentem: quoniam amor
eoz ordinatus est in me celesti pa/
tre ac etiam in proximo suo. Et quo/
niam ordinatus est nullo tempore

scandalizantur versus eos quos: ita
diligunt: vel circa creaturaz aliquā
habentem in se rationem. Ne etiam
iudicare voluntatem alicuius ho/
minis omnino renunt: imo solum
in omnibus indicant voluntatem
elemente mee. Isti doctrinam ob/
seruant: in principio vite tue tibi da/
tam ab vnigenito filio meo v3 ab
eo postulasti cum ingenti desiderio
quomodo peruenire posses ad per/
fectam puritatem. Apertissime tibi
respondit. Si tu vis ad perfectam
puritatez venire atq̄ scandalis om/
nibus: esse priuata semper vnaris
in me per amoris affectum eo: quia
summa sum z eterna puritas: z sum/
ignis ille qui animam i veritate pu/
rifico. Unde quāto mihi magis ad/
heret tanto magis efficitur pura: z
quāto magis a me discedens elon/
gatur amplius efficitur imunda. Et
ideo cadunt in tot iniquitates ho/
mines vite presentis qui elongati
sunt a me. Nam anima que se mihi
realiter vnit proculdubio de puri/
tate mea participat. Rem etiam ali/
am te facere conuenit: vt attingere
possis ad vnionem atq̄ puritatem
istam: v3 vt nuncq̄ iudices i aliqua
re quaz videris ab aliquo fieri sine
vici contra te: siue contra aliam vo/
luntatem hominum: sed in omnib⁹
voluntatem meam. Et si tu videris
etiam peccatū expellum extrahas
ab ista spina rosam odoriferam: v3
eos offerendo coram me per veram
z fraternam compassionem. Et in
iniurijs tibi factis iudica: iudica q̄
voluntas mea: ita permittit vel oz/
I 14

Tractatus.

cinat ad experientiam virtutis in te pariter et in alijs amicis meis iudicando quod ille facit ita velut instrumentum a me positum et ad hoc electum: et precipue quod frequenter accidit huiusmodi bonam intentionem habere: quod nemo iudicare potest de culta cordis hominum. Illud vero quod non vides vel agnoscis expressum et apertum esse mortale peccatum in mente tua iudicare nullo modo debes: in modo solimodo voluntatem meam in eis. Si autem utem expressum cognoveris etiam non debes assumere pro iudicio sed per compassionem ut iam dixi: et isto modo peruenies ad puritatem perfectam: quia sic agendo tua mens nullo tempore scandalizabitur in me nec in proximo tuo. Nam indignatio solet accidere contra proximum quando tractatis voluntatem eius esse malam contra vos et non voluntatem meam in eo. Que quidem indignatio separat animam a meritis perfectionem vestram impedit: et in quibusdam etiam aliquando gratiam auferit ab ea plus vel minus iuxta grauedinem indignationis vel odij concepti contra proximum propter huiusmodi iudicium. Sed e converso pacem animam sentit in se que voluntatem meam indicat ut est vitam que solimodo bonum vestrum erogat. Et omnia quecumque do vobis vel permitto facio solum ut habeatis illum finem gloriosum ad quem ego creavi vos. Et quia talis iugiter in dilectione sui proximi consistit etiam immoratur in dilectione mea ubi con-

sistens vultur in me. Ideo si desideras ad puritatem attingere quam a me petis omnino tibi necessarium est ista tria principalia facere. Primum ut unaris in me per affectum amoris in memoria iugiter habendo beneficia mea que tibi feci et deo culto intellectus attendendo meam charitatis affectum: quia vere vos ineffabiliter diligo. Et in hominis voluntate iudicare debetis voluntatem meam et non malam voluntatem hominum persecutorum siue detrahentium quoniam ego solus iudex existo et non vos: et hinc extrahere poteris omnem perfectionem. Et hec est illa doctrina quam tibi tradidit verbum incarnatum si bene meministi. Nunc amantissima filia mea tibi dico quod isti de quibus tibi dicebam quod videbatur eos huiusmodi doctrinam opere didicisse in vita presentis gustant arram eterne vite. Si doctrinam istam in mente conseruaueris indubitanter euades diabolicas fraudes quia cognosces eas etiam a remotis. Et insuper ea que a me petisti: nihilominus ad satisfaciendum sancto desiderio tuo claris tibi pandam aperte demonstrando quod nullum iudicium vos virtuosè dare potestis pro iudicio sed pro sancta compassione.

Per quem modum arram eterne vite recipiunt in vita presentis qui consistunt in isto glorioso et perfectissimo terrestri lumine. **Capitulum.**

O tri tibi quod huiusmodi seruis mei recipiant arram eterne

Lertius.

vite in presenti seculo. Arraz vtiqz recipiant sed nō solutionē ad pleniū. Nā expectant illam in me vita durabili feliciter hēre vbi semper est vita sine morte: satiētas absqz fastidio: atqz sanies absqz pena. Quā est a fame remota que cūqz pena: nam ibi oēs habēt oīa que desiderāt: ita men a satietate remotū est oē fastidū quā ego sum eis: vite cib⁹ absqz defectu quocunqz. Sed in vita pñti recipiunt arrā isto mō: quā incipit hīc aīa famescere z seruentur optare mei patris eterni gloriā z honorē atqz cibū salutis animarū: z isto cibō famē suā pascit. Quā v3 anima nutritur ex caritate proximi salutē cuius ingētī fame peroptat. Et hoc eius desiderū est ei quasi cibus ex quo nutrit. Nunq̄ tamē in pñti vita satiat quā insatiabilis est: z ipsi quotidie remanet ipsa fames. Et velut arrā est inītiū securitatis que valetur hōi pro futura solutione cōpleta lz in se sit imperfecta: nisi qz reclusus illā ē in mēte certificatus de solutione futura recipiēda: sic hec anima philocapta z vestita doctrina mee veritatis quā acceperat arrā in se metipsa mee charitatis atqz pñti sui expectat: in vita durabili recipe pfectionē itēgre solutionis idubitanter. Hec arrā quā est imperfecta: nāz aīa quā gustat illā nō hēt adhuc pfectionē absolutē ita quā nō sentiat in se penā z in alijs. In se quippe penāz h3 ex offensa mea pp legē puer sum quā ligat in mēbris ei⁹ quā contra spm impugnat. In alijs at ex offensione pñti sui. Imperfecta quā est quo ad gratiā

nō tñ in ea pfectionē quā scī mei dotantur: qui is ad me puenerūt vitā durabilē sicut is tibi dixi quā corp⁹ affectuosa desideria sunt absqz pena: vestra verosunt cū pena. Stat igit istī fui mei qui in nutrimentū ad mēsas huius desiderij scī: vt alias tibi dixi bñ simul z dolorosi put vnigenit⁹ filij me⁹ in cruce stabat. Caro nāqz sua pp illata tormenta grauissima valde dolebar: scī aīa bñ sperat ex vniōe diuine nature. Simili ter istī bñ sunt ex vniōe scī desiderij eorū in me sicut is dixi: qui iduerunt ex toto dulcē voluntatē meā. Dolorosi verosunt ex cōpassiōe primorū z quā sensualitatē pñti ingiter assidū gūt auferendo sibi metipsis oēs delicias atqz sensuales consolationes.

Nō primus argui debeat volēdo vitare iudiciū falsū. Capit. cii.

Nunc aduerte carissima filia. Nā vt amplius esses in tua mēte declarata sup eo quā a me postulasti dixi tibi de cōi lumine quod oēs hīc debet is i quocunqz statu sine ritis. Loquor de illis qui comorant in caritate cōi. Ac et tibi dixi de illis qui sunt in lumine pfecto. Quā vtiqz lumē in duo tibi distinxī. Tūc erat illoz qui discedētes a seculari vita studebāt valde mortificare sua corpora. Sedm erat illoz qui pñcipaliter vacabāt ad occidēdū pñtiā voluntatem. Et istī sunt illi pfecti qui se nutriebant ad mensam saneti desiderij. Nunc autem in parte alia tibi loquar licet loquendo tibi pro-

Tractatus.

derit etiam a tuis: et ita tuo desiderio satisfaciā. Ego volo te precipue tria facere: ut et ignorantia non impediat in aliquo perfectio tua ad quam ego te voco et inuito: et ut aduersarius diaholus sub specie boni atque matello virtutis caritatis proximi nutrire non valeat in anima tua radice presumptionis: quoniam hinc in falsa iudicia precipitaberis que tibi prohibuit. Tibi quidem iuste iudicare videretur: et conuerso tu iudicares iniuste sequendo tuum videre. Et aliquando demonium veritates tibi plures ostenderet: ut possca te precipitaret in falsitatem atque mendacium. Et hoc ideo faceret ut esses iudex intentionum atque meritum creaturarum habentium in se rationem. Et hoc est absolute solum modo meum. Hoc est vnus ex illis que volo quod omnino serues: et habearas in te: vsque quod nemine iudices absque modo: sed volo iudicium tuum habere modum. Modus autem est iste quod nisi defectum proximi tui prius expresse non solus: semel vel bis: imo plures aperte manifestarem in mente tua non debes in particulari redarguere: vsque illum in quo tibi videtur esse defectus. Sed in communi corrigere debes vitia te visitantium caritativiter: plantando virtutes: et cum a stabili benignitate. Tamen quando videris expedit cum benignitate poteris: etiam asperitatem immiscere. Quamuis ergo tibi videatur quod ego tibi pandam defectus alienos: nisi cognoscas expresse meam esse reuelationem: ut iam di-

xi non arguas in particulari: sed ambula per viam tutiorem: ut vitare possis astutiam atque fraudem diaholi. Quia cum habeo talis desiderij te decipere posset inducendo te ad iudicandum in proximo quod a veritate remotum esset: unde posses eum sepe frustra et iniuste scandalizare. Unde sit in ore tuo silentium: vel vnum sanctum colloquium in commendando virtutes et vitia commendando. Et quando tibi videtur in proximo tuo defectus aliquos agnoscere cum quadam humilitate dulci vnascum: etiam temetipsam argue. Tunc si vero vitium illud erit in proximo quem corrigere cupis: absque dubio corrumpitur: et emendabitur agilius attendendo se: ita dulciter esse comprehensum: et illico tibi videet illud quod ei dicere volebas. Tu vero secura stabis: et ita diaholo precipidisti: et obstruxisti viam: quia te decipere non valebit: nec impedire perfectionem anime tue. Itaque volo te prudenter aduertere: quod confidere non debes in aliqua visione: sed potius huiusmodi postrigare coneris: et eas humili corde vitare. Et solummodo remanere studeas in agnitione tue: et in te cognoscere meam inestimabilem bonitatem. Ita faciant illi qui prouenerunt ad statum perfectionis de quibus tibi viri: quia quoties se redibant ad valles cognitionis ipsorum. Neque tamen hoc impediebat in eis altitudinem visionis quam in me fecerant. Et hoc vnus est illorum trium que te volo seruari: ut in veritate mihi seruias.

Tertius.

Si quis in oratione videret al-
quem proximum esse tenebrosum:
non tamen debet ex hoc a seruo dei
temere iudicari: q̄ ille fit in peccato
mortali. Capi. ciiij.

Secundum est de quo declara-
ri petisti: q̄ si quandoq; con-
tingeret: q̄ me rogares in particula-
ri pro aliquibus proximis tuis: 2 in
oratione videres in vno pro quo ro-
gas aliquod gratie lumen: 2 in alio
non: licet ambo sint amici mei: sed
tibi videretur: q̄ vnus mentem ha-
beret inuolutam atq; tenebrosam:
tu vero non debes: nec etiam virtuo-
se potes eum iudicare: q̄ graui cul-
pe subiaceat: q̄ frequentissimi iudi-
cium huiusmodi falsus esset. Unde
volo te non ignorare q̄ aliquando:
tu me rogas pro eadem persona: 2
vna vice videbis eam cum lumine
locundo: 2 vno desiderio sancto co-
ram me intantum: q̄ de bono illius
videbitur tibi: q̄ anima tua pi-
scatur: vt affectus vere caritatis erigit:
vt vnusquisq; letetur: 2 exultet de
prosperitate proximi sui: 2 alia vice
videbis eam ita: q̄ tibi videbitur
mentem suam valde remotam a me
totam tenebrosam atq; molestam era-
gitatam ita q̄ tibi metipsum videbi-
tur valde laboriosum orationem ef-
ficandam coram me pro eo. Quando
hoc ex aliquo contingit defectu il-
lius pro quo rogas multotiens ta-
men occurrit: non ex defectu suo: s; q̄
quoniam ego deus eternus ab eius
anima me subtrahi per sensum pro-
ut: ego frequenter ago: vt anima p-

ueniat ad perfectionem prout: ego
in statibus anime tibi narraui. Q; 2
me quandoq; subtrahō per sensum
sed non per gratiam. Unde tunc ani-
ma non sentit aliquam dulcedinem
vel consolationem: ideo mens est ar-
ida sterilis atq; pensā quam penam
etiam extendere permitto: vsq; ad ani-
mam illius qui orat pro tali. Et hoc
ago ex affectuosa caritate quam ha-
beo ad illam animam que recipit
orationem: vt ille qui me rogat vna
secum adiuuet ad dissoluendam nu-
bem que mentem eius obumbrave-
rat. Itaq; dulcissima filia vides cū
quāta procedit ignorantia: 2 quan-
tum esset arguendus ille qui iudica-
re vellet ex ista simplici visione: qd
vitium graue foret in anima tali q̄
uis: ego demonstrassem: ita tenebro-
sam: de qua iam vidisti: 2 intellexi-
sti: q̄ non est priuata gratia: sed so-
lummodo sensu dulcedinis quam
et de me dabas. Itaque volo tu quo-
q; velle debes: 2 alij serui mei q̄ at-
tendatis: valde diligenter ad agni-
tionem vestri: vt perfectius agno-
scatis in vobis inextimabilem bo-
nitatem meam. Et hoc 2 aliud etiā
inditum mihi relinquatis: q̄ meū
est 2 non vestrum. Sed omittatis in-
ditum quod vt iqs meum est 2 assu-
matis vestre mentis compassionem:
erga proximum cum sane honoris
mei atq; salutis animarum eius an-
rio desiderio annuncando virtutes:
vitia vero redarguite in vobis 2 in
eis: vt tibi superius est expressus. Et
in hunc modum in veritate venies
ad me demonstrans apte meminisse

Tractatus.

doctrinam in obseruantia comedat
billi quam ab incarnata veritate re
cepisti v3 in omnibus voluntatem
meam iudicando et non voluntatem
hominum. Et ita facere debes si deside
ras in veritate virtute adipisci rea
lem et in morari iugiter in ultimo p
fectissimo atq; glorioso lumine nu
triendo te semp in mensa desiderij
sancti de cibo salutifero aiarum ad
gloriam et laudem sancti mei nominis.

Quo penitentia sumi non v3 p
fundamento principali sed affectus
et amor virtutum. *Capit. ciiij.*

Ibi carissima filia dixi tibi duo
bus nunc vero tertium addam quod
a te requiro circa quod habes aduertē
tia et argue te circa ipsam si quicquam mo
lestiam senseris a via bolorum: vel a pre
sumptione tua desiderando videre
seruos meos omnes ambulare per viam
illam quam tu vadis. Nam hoc est
contra doctrinam quam veritas incar
nata tibi tradidit. Quod frequenter oc
currit quod alij vadunt per viam abstinē
tie: vel admirabilis penitentiae: et ita
vellent omnes agere. Si vero ita fieri
non viderint assumunt inde displice
tiam et in se scanda hiant iudicando ta
le se non ambulare salubriter. Attende
quod isti valde decipiunt: quod frequenter
accidit quod ille de quo sic iudicat am
plius merebit hinc gratiam hinc ipse se non
affligat in tanta penitentia quam illi qui
scanda hiant in eo et maiori penitentia
pterunt. Et ideo tibi iam dixi quod illi
qui pastunt in mensa penitentiae nisi
peccant cum humilitate vera: et quod p

principali fundamento: et affectu non
assumant penitentiam ipsam: sed per virtutis
instrumētum: sepe per huiusmodi mir
rationem suam perfectionem offendit.
Et ideo non debet ignoriter credere
sed attendere: quod perfectio non consistit solum
modo in macerando corpus: imo potius
in occidendo peruersam atque peruersam volun
tatem. Et per hanc viam abnegate volun
tatis et voluntati mee subdite vesti
derare debetis omnes ambulare. Hec est
doctrina lucis illius luminis gloriosissimi
in quo omnia phylocapta currit induta
realiter voluntatem meam. Non tamen ego
peto penitentiam: quod penitentia quidem
vultus est ad domandam atque castigandam
corpus quod contra spiritum impugnare vel
let. Si amatissima filia nolo quod hoc
accipias tanquam regulam omnibus imponē
dam. Nam omnia corpora non sunt equalia
complectionis quod nature fortioris est
vnius quam alter. Et et quod frequenter oc
currit quod per accidētia vniuersa peni
tentia iam conceptam oportet ommittere.
Itaque si fundamentum esset in te: vel al
teri persuaderes quod sup penitentia face
res vel faceret omnino difficeret et esset in
perfectum. Et ita solatio vobis abest
et virtus in anima cum essetis privati re
qua iordina te diligebatis vbi fece
ratis principium vestrum: ita iudicare
tis vos esse pueros gratia mea. Sic igitur
exultantes ventretis ad iportabilem
tedium et iugentem amaritudinem at
que perfusione ex quo pderetis exerciti
um vestrum atque orationem seruente quam
offerre mihi solebatis agendo penite
tia illa. Qua dimissa per occurrentis
plurima: non sapit vobis oratio illo
modo quo prius: imo quodammodo vobis

Tertius.

deſt iſpida. Hoc vero ptingeret qz
fundamentū eſſet collocatū in cor-
porali penitētia z in eius affectu: z
nō in anxio deſiderio ſancto. Deſide-
riū itelligo qz atqz realiū virtu-
tum. Itaqz potes attente pſiderare
quot inconueniētia mala ſequerentī
vobis volendo facere pncipiū atqz
fundamentū i penitētia corpora i
qz procederetis ignorāter z iniuſte
murmuraretis ptra ſeruos meos z
veniretis ad amaritudinē valde te-
dioſam. Et mihi ſeruire ſtuderetis
optibus ſinitis cū ego ſim bonū eter-
nū: z iſinitū: z ideo a vobis expecto
deſiderium iſinitum. Q portet er-
go qz fundamentum veſtrum ſit in
decidendo z abnegando propriam
voluntatē: z cum ea voluntati mee
ſubiecta mihi prebebitis iſinitum
ſameliſcum atqz dulce deſideriū ho-
nozem meum exquirendo: z anima-
rum ſalutem. Et ita nutriſtis vos i
menſa ſancti deſiderij quod nunq̄ i
ſe vel in proximis ſuo ſcandalizatur
ſed in omnibus exultando gaudet
atqz fructum extrahit de tot: z ita
varijs modis quos in animarum ſa-
lute tenco. Non ita faciunt illi mi-
ſeri qui doctrinam iſtam obſervare
nolunt viam vtiqz dulcem atqz vir-
rectam a dilectiſſimo filio meo vo-
bis exhibitam z oſtendam: imo faci-
unt oppoſitum iudicando temere
iuxta eorum infirmitatem eorum.
Et ideo veluti frenetici ſuam viam
ignorant: vnde ſenctiſſos inueni-
unt eſſe priuatos bono terreno pa-
riter z cęleſti. Et vt alias dixi guſtāt
in vita pſenti arraz inferni.

Repetitio in ſumma cum qua-
dam additione de reprehentione p-
xiimi. Capi. cv.

Nunc ergo ſilla cariſſima ſa-
tisfaciendo tuo deſiderio de-
clarauit te ſuper eo quod a me poſtu-
laſti v3 quomodo proximum argue-
re debeas ne quandoqz demoniaca
fraude decipiaris: nec etiam ab in-
ſimo iudicio tuo: quia v3 in genera-
li argueſ debes: z non in ſpeciali niſi
ſi forte tibi reuelaflem expreſſe: ſed
cum humilitate ſicut admonui te
redarguere debes vna cum eis te-
metipſam. Etiam tibi dixi z itera-
to dico: quia nullo modo licet tibi
iudicare creaturam aliquam ratio-
nalem in cōmuni ſiue particulari:
neqz mentes amicorum meorum ſi-
ue repperias eas eſſe diſpoſitas: vel
etiam indiſpoſitas: propalando ti-
bi cauſam quare iudicare nō debes
quia iudicādo proculdubio te fra-
datam inuenires in tuo iudicio.
Sed tu pariter z alij compaſſiones
habere debetis: iudicium vero mi-
hi relinquatis. Etiam te docui do-
ctrinam quaz exhibere debes veni-
entibus ad te pro cōſilio quomodo
poſſint egredi de tenebris mortali-
um peccatorum: z viam proſequi
virtutum: vt videlicet eis exhibere
coneris pro principio atqz funda-
mento virtutum amorem: z affe-
ctum cum ipſorum agnitione pari-
ter z mee bonitatis i eis z abnegēt
z occidant in ſe propriam volunta-
tem: vt in nullo mihi penitus rebel-
les inueniant. Pnitentiā autē eis ex

Tractatus.

habe velut instrumentum virtutis: z non pro affectu principali: sicut iā dixi: non tamen equaliter omnib⁹: Imo prout videris eos ad portandum aptos: z iuxta possibilitatem atq; statum suum. Aliqui possunt amplius aliqui vero min⁹: s^m aptitudinem exteriorum instrumentorum. Et qz te monui q^d in generalibus proximis argueris: z non in particularibus: nolo tñ vt credas q^d actualiter videndo quendam expressum defectū in proximo tuo tu non possis eum corrigere inter te z ipsum Imo potes. Et etiam si esset obstinatus ad se corrigendum ordinate potes z iuste manifestare duobus: vel tribus. Et si non prodest ita fecisse potes ecclesie sancte corpori mystico patefacere. Sed ego te cautam esse volui ne temere iudicare velles ex aliqua visione leui: vel per sensum i tua mente: nec etiam per visum exteriorum tu non debes precipitanter: z incaute proripere ad arguendum proximum in spectali: nisi tibi constaret a me procedere per expressam reuelationem: z eo modo sicut iā dixi. Hec via tutior est vt a diabolo decipi non valeas sub vmbra caritatis proximi.

De signis ad agnoscendum: quādo visitationes: z visiones mentales adeo sint: vel a diabolo. Cap. vi.

Quoniam carissima filia declarare te super hoc articulo quātum expectans est ad conseruandā z a iugendam perfectionem in anima

tua. Modo te declarare volo super eo quod a me postulasti: v³ vt signo quo possis aperte cognoscere si visio vel visitatio mentalis quaz anima recipit aliquando: fuerit a me: vel a diabolo. Super hoc alias tibi dixi q^d quando procedit a me visitatio signa m⁹ erat alacritas in anima remanens post visitationem. Saneq; virtutum z precipue cum anima remanet vncta virtute profunde humilitatis atq; diuine caritatis igne succensa. Sed qz petis vtruz in alacritate tali possit interesse fraus aliqua diabolica: quia si sic esset velles via tutiori per ambulare: v³ habēdo z attendendo signum virtutis q^d decipi non valet: ego tibi pandam in presenti fraudem que recipi potest: z quomodo cognoscere possis vtrum alacritas illa fuerit in veritate an non. Fraus inimici potest isto modo recipi. Ego volo te nosse quia quodcunq; creatura rationalis amat vel optat habere postq^d habuit inde gaudium habet. Et quanto magis amat id quod habet tāto minus videt: vel prudenter agnosket: vnde venerit ex delectatione quam habet: z assumptis habendo rem quam optauerat. Que delectatio: vel alacritas inordinata mentem eius impedit ne videat vel discernat. Sic isti qui delectantur z appetunt habere consolationes huiusmodi: mentales: visiones exquirunt z amplius principalem affectum in consolationis delectatione posuerunt q^d in me directe. Sicut ego tibi dixi de illis qui adhuc

Tertius.

erāt in statu imperfecto qui magis attendebant ad donum consolationis quas a me donatore recipiebāt. Sed ad meē caritatis affectus cū quo largitor eis. Sed sic ergo tales in allacritate sua facillime decipi possunt ultra fraudes alias quas in alio loco tibi distinet recitat. Aliquando nanq; fraudantur in isto. Quod post quod ipsi conceperunt amoris et auiditatem ad huiusmodi consolationes ut est solitum ex quo postea recipit consolationem: vel visionem communi anima letatur valde: quod se recepisse videt quod amat et optabat habere. Unde sepius hec allacritas a demonio procedere possit licet allacritatem huiusmodi sentiret de qua tibi dixi quod quando visitatio procedebat a demonio veniebat ad animam cū quadam allacritate postea vero cū pena remanebat atq; conscientie stimulo vacua virtutum desiderio. Nunc autem auisio est quod anima quādoque poterit alacritatem istam habere ac etiam cum eadem ab oratione surget. Attente tamen aduertendum est quia si fuerit hec allacritas absq; virtutis ignifero desiderio et humilitate peruncta non reuerberet anima: nec in fornace meē diuine caritatis erusta talis visio: consolatio: et visitatio indubitanter a diabolo procedit: et non a me non obstantem: quod anima signum allacritatis in se perceperit. Sed quia talis allacritas sancta non est cum affectu virtutis modo predicto manifeste patet alacritatez illam ab amore mentalis consolationis pro-

prie proceder. Ideo letatur anima gaudēdo quod habet quod optauerat. Nam est a moris vera conditio in eccurrentibus quibuscūq; sentire gaudium habendo quod amat et optat. Itaq; confidendum non est in hac allacritate pura: licet allacritas illa simul cum tali consolatione perduraret: vel etiam ultra. Quoniam amor ignorans ex ipso gaudio non agnosceret ibi fraudem ad esse diabolicam non ambulando caute cum ampliori prudentia. Si vero prudenter ambulare studebit attente considerabit utruq; allacritas ista associata fuerit ab affectu virtutis. Et ita manifeste perpendet visionem huiusmodi fuisse meam vel diabolicam. Sed de est ergo signum illud quod mediante possis intelligere qualitatez huius allacritatis quando mens visitatur a me: vix cum est vnita cum affectuoso desiderio virtutis. Sed de est utiq; verissimum signum: ut qui libet agnoscere possit aperte quando visitatur a me: vel quando talis allacritas ab amore consolationis proprie procederet. Etiam visitatio diabolica cognoscitur aperte: quia prebet aliquam allacritatem in aspectu primo: et in fine tantam virtutem in se repperit quantam prius habebat: et allacritas ista procedit ab amore proprie consolationis quam optat: ut est ibi supradictum. Etiam volo te nosse quod non omnes ab hac allacritate decipiuntur: nisi solummodo tales imperfecti qui letantur gaudendo talibus visionibus atq; propriis consolationibus qui magis

Tractatus.

attendit ad mea dona q̄ ad me do-
natorē. Sed illi qui pure sine respe-
ctu proprie consolationis eorum at-
tendunt ad affectum mee diuine ca-
ritatis cū qua largior ab hac alla-
chritate nullatenus decipi valent.
Et ideo subito recurrūt ad istud ve-
rissimū signum qm̄ diabolus vellet
aliquē cū fraude transformando se i
angeluz lucis eos illa queare sine ve-
cipere veniens ad mentes eoz cum
alachritate iocunda. Ipsi vero qui
mi me passionati sunt ab amore p-
prie solationis illico prudenter in-
mentibus eoz agnoscūt diabolicaz
frandē. Nā allachritate cito p̄creū-
te aspiciunt se tenebris esse circūda-
tos. Et ideo semetipsos humiliāt eū
vera noticia sui p̄tendendo q̄cunq̄
solationē amplectentes: et astringē-
tes mee veritatis doctrinā. Demo-
nū vero vidēdo se p̄sulaz ultra nū-
q̄ vel raro saltē sub illa forma redi-
bit. Illi q̄o qui suas solatōes appe-
tūt: vt tibi dixi sepe decipient nisi di-
ligēter attendāt ad huiusmodi fran-
dem agnoscendā: et vitandā eō mo-
do quo sup̄ius ē exp̄ssum: v3 inueni-
endo talē allachritatē absq̄ virtu-
tis affectu et si nō precipiant postea se
virtutis humilitate punctos et ve-
ra caritate succēsos erga meū hono-
rem et aī salūtē: hoc egit mea bo-
nitas inestimabilis. s. q̄ ita puidit
circa vos imperfectos atq̄ perfectos
in quolibet gradu ne decipi hoīes
valeant inquantū in se p̄seruare vo-
luerint lumen intellectus a me gra-
tiose p̄cessum cū pupilla sanctissime
fidei. Nec obūbzari se pmittant a b

aduersante demōnio: nec ab amore
proprio q̄b si sponte p̄dere non vul-
tis null' oīo a vobis poterit auferri.

Quomodo deo valde placet ille
qui petit et pulsat cum perseveran-
tia ad iannā sue veritatis. Ca. cvij.

Sitis apte carissima 'silia' tui
oculum intellectus illumina-
ur: vt prudenter vitare valeas ini-
mici generis humani fraudes ino-
desiderio satisfaciendo super eo q̄b
a me postulasti: quia non contemno
sancta desideria seruatorum meorum
imo libenter accepto: et vos ad po-
stulandum inuisto. Et quod amplius
us est. Amatissima filia noueris qz
valde mihi displice: ille qui nō pul-
sat in veritate iuxta portam sapien-
tie vnigeniti filij mei sequendo rea-
liter saluberrimam doctrinā eius.
Quam omnis qui sequitur voces
sancti desiderij pulsat iugiter ora-
tionibus humilibus atq̄ continuis
vociferans ad me patrem eteruz.
Ego vero sum pater ille qui vobis
exhibeo panem gratie celestis me-
diante p̄dita dulcis mee veritatis.
Aliquando tamen ad probāda ve-
stra desideria vna cum perseveran-
tia dissimulo vos audire tamē vos
intelligo et interim prouideo prout
expedire video salutē vestre. Insu-
per exhibeo famem vobis et vocem
qua clamatis ad me. Postea vidē-
do constantiam vestram: desideria
vestra libenter adimpleo quando
sunt ord inata et in me directa. Ad
ita petendum atq̄ pulsandum ve-

Tertius.

ritas incarnata vos, inuitabat in euangelio dicens. Querite et inuenietis: petite et accipietis: pulsate et aperietur vobis. Et ita volo te facere: quod nunquam villo tempore desistas a me subsidium ingenti desiderio populari: voce grandi mihi supplicando: ut mundo miserabili misericordiam faciam: neque pulsare desistas ad ianuam veritatis incarnate sequendo realiter vestigia sua. Delecteris insuper in cruce secum manducando cibum animarum ad glorificationem atque laudem sancti mei nominis iugiter emittendo mugitum cum cordis amaritudine super morte generis humani: quia vides ipsum ad tantam miseriam adductum quod lingua tua nesciret exprimere. Cum huiusmodi mugitu et clamore meorum amicorum dispono mundo facere misericordias. Et hoc est quod a te: nec non et ab alijs amicis meis iugiter exopto: et hoc erit pro signo quod in veritate me diligatis. Et ego permitto vobis vestra sancta desideria nullo modo contemnere.

Qualiter hanc anima deo re gratia tur deinceps pro toto mundo facit orationem et precipue pro suis in christo filiis et pro duobus patribus animae suae. Postea aliqua postulat.

Capit. cxiij.

Tunc anima huiusmodi atque ebriata videbatur ex terra semetipsam et alienatis ex toto sensibus corpora libus ex amoris visione quam in crea-

ture suo fecerat: elevata mente speculando veritatem eternam cum oculo intellectus veritate cognita: percipiente fuerat in ipsa dicens. O summa et eterna dei bonitas: que siue quilibet ego sum humilis atque paupercola cui tu pater eternus ita dignatus es tuam patefacere veritatem: et de cultas diabolicas fraudes ac etiam proprii sensus vitabilem passionem imo deceptionem qua ego pariter: et alij serui tui decipi possumus in ista miserabili vita nostre peregrinationis: ut ambulamus cum cautela prudentis. Quis obsecro te mouit. Solus amor: quia me dilexisti non amans a me: imo priusquam essem. O dilectionis ignis ineffabilis. Gratias: gratias ago tibi pater eterne. Quia sum imperfecta circundata tenebris obscuris. Tu vero perfectio summa et lux inaccessibilis ostendisti mihi perfectionem: et vitam lucidissimam doctrinam: vnde delectet optabilem atque salubrem vniuersi filij tui. Ego iam obsecram et tu me resuscitasti. Multo tempore facuera in infirma tu vero mihi medicinam exhibuisti. Nec solummodo medicinam pretiosi sanguinis vniuersi filij tui quam vniuersaliter humano generi tribuisti: sed in particulari mihi tradidisti medicinam optabilem: contra quamdam occultam egritudinem quam etiam ignorabam: nec illam agnoscebam instruendo me: quod nullatenus: ego iudicare presumam aliquam rationalem creaturam: et precipue seruos tuos de quibus aliqui volunt ex ce-

Tractatus.

causa et egrotans hac erant infirmitate corrupta quia sub colorata specie tui honoris atque salutis animarum ego temere iudicabaz. Et ideo tibi regrator affectuoso corde summa et eterna bonitas: quia manifestando veritatem tuam; diabolicas fraudes atque passionem propriam tu mihi notificasti eam gratitudinem. Unde maiestati tue supplico: ut misericorditer atque gratiose: mihi concedas: ut hodie finis imponatur: et terminus: ut ego nunquam egrediar a via saluberrime doctrine tue quam mihi pariter: et a his omnibus qui seculi voluerint eam ita gratiose tribuisti: quia sine te nihil omnino fieri potest. Igitur ad te confugiendo recurro pater eterne. Neque pro me sola tibi supplico: sed vniuersaliter pro toto mundo et precipue pro corpore mystico sancte matris ecclesie: peto quod ista tua sacra doctrina reluceat in ipsius ecclesie sancte ministris. Maxime vero singulariter a te cum instantia postulo pro cunctis illis quos mihi dedisti: ut amore precipuo diligas quos ex affectu singulari fecisti vnum esse mecum. Nam ad honorem et laudem tui sancti nominis mihi valde gratum et acceptabile refrigerium erit eos ambulare videndo cum sancto seruire per viam huiusmodi dulcem atque directam. Opto namque quod ipsi per eam velocissime curantur: tui penitus ad omnem voluntatem propriam ab his iudicio quocumque temerario: sine scandalo: sine mormuratione contra proximum. Et amor mihi valde supplico ut

ut si nullus eorum ab infernali demerito de manibus meis auferatur: ut in ultimo die pertineant omnes ad te patrem eternum. Insuper offero maiestati tue petitionem alias pro duabus columnis vix pro duobus patribus quos ad custodiam atque doctrinam in terra mihi tribuisti: a principio mee conuersationis: usque nunc in subsidium et ad roborandam infirmitatem meam: ut eos in simul vniam et in duobus corporibus vniam animam introducas: et neuter eorum attendat ad aliud quam ad perficiendum in te: et in misteris que suis in manibus hodie posuisti gloriam et laudem tui sancti nominis in salutem animarum. Et ego miserabilis et indigna serua: ut filia modos illos cum debita reuerentia tenecam erga illos amore tui: qui cedant ad honorem tuum pacem et quietem ipsorum et beatificationem proximorum. Certissime spero veritas eterna: quia non condentes affectuosum desiderium meum: neque petitiones quas obtuli maiestati tue. Nam aperte vidi et agnosco: putauisti mihi patefacere licet etiam experientia me docuerit: quia sancta desideria libenter acceptas. Ego autem indigna serua tua conabor iuxta posse gratia tua fauente doctrinam atque precepta tua cum diligentia seruare. O pater eterne recordor vniuersi verbi tui quando recitabas aliquid de ministris ecclesie sancte: quia promissisti quod alibi latius enarrare de defectibus quos hodierna die committunt. Ideo si placet implere pro

Tertius:

missam audiam: ut augeatur in me materia doloris atq; compassionis cum sancto desiderio in salutem ipsorum. Jam. n. supra promissisti qd cum oratione continua: lachrimis: doloribus sudoribus atq; multa tolerantia seruatorum tuorum nobis exhiberes optabile refrigerium in sanctis & bonis pastoribus ecclesiaz virtuose reformado. Ut igitur hoc in me crescat ideo postulo.

Quomodo deus hanc animam ad orationem sollicitat respondendo ad aliquam supradictarum petitionum.

Capl. cix.

Panc deus eternus misericordie vertens oculus: huiusmodi desiderium vna cum illis petitionibus acceptabat: & vltime petitioni quam ei porererat volendo satisfacere dixit. O carissima filia super eo quod a me postulasti tuum desiderium adimplebo dum tamen ex parte tua non comitas ignorantiam siue negligentiam: qz multo grauius offenderes: & acrozi reprehensione digna fores postea qz prius: qz clarius: & amplius de mea veritate cognouisti. Et ideo valde sollicitus es bes orationes effundere pro creaturis omnibus rationalibus: & pro corpore mistico rante matris ecclesie atq; pro illis quos tibi tradidi: ut amore singulari diligas. Igitur abs negligentia iugiter orationem offeras in conspectu meo prebendo proximis in vita virtutis exemplum atq; verbi doctrinam: arguendo vs

ta: & comendando virtutes in descensu. De columnis vero quas tibi gratiose concessi & de quibus mihi dixisti fac ut sis eis vnum modicum tribuendo vtriq; prout expedit: & secundum aptitudinem eorum: ut ego creator tuus instruxero te: quia sine me nihil omnino potes facere: & ego tua desideria salubriter adimplebo. Sed vide ne deficiatis: tu & ipsi fideliter in me sperando: quia providentia mea nunq; deficiet vobis. Et quilibet humili corde recipiat illud quod est aptus ad recipiendum. Et vnus quisq; ministret illud quod: ego tribui & in futuro tribuaz ad ministrandum iuxta modulum suum: prout a mea bonitate recepit & recipiet.

De dignitate sacerdotum atq; de sacramento corporis xesu christi. Et de his qui digne vel indigne suscipiunt vel comunicant. Capl. cx.

Nunc vero tibi respondere despondeo super eo quod a me postulasti de ministris ecclesie sancte. Et ut veritatem apertius agnoscere valeas aperit oculum intellectus & ipsorum excellentiam attendere diligenter: & in quanta dignitate sunt a me constituti. Et quia contraria iuxta se posita magis elucescunt. volo tibi demonstrare dignitatem eorum qui virtuose thesaurum a me commissum in manibus eorum erercent. Et ex hoc apertius intelligere poteris miseriam eorum qui hodie pascuntur siue nutriuntur ad vbera sponse mee. Tunc ut obediret aia

Tractatus.

speculabatur attentius in veritate ubi videbat aperte relucere virtutes in veris gustatoribus. Tunc ait sic deus eternus. Carissima filia pater tibi volo narrare dignitate corporis in qua propter bonitatem meam eos collocaui ultra generale amorem quod habeo et ostendi ceteris creaturis meis creando vos omnes ad imaginem atque similitudinem meam. Et postea vos ad gratiam in sanguine dilectissimi filii mei recreavi unde venistis ad tantam excellentiam ex unione diuinitatis facta per unigenitum filium meum in humana natura: quod in hoc exceditis angelos: quia vestra humana non angelicam uniuertit fibi naturam. Unde sicut iam dixi deus factus est homo: et homo factus est deus ex unione utriusque nature. Dignitas hec et excellentia: generaliter est concessa creaturis omnibus que sunt ratione capaces. Inter dominos autem elegi ministros meos pro salute vestra ut ab eis vobis quotidianis sanguis unigeniti filii mei ministraretur qui vere est humilis et immaculatus agnus. Istis etiam ut ita loquar exhibui solem ad ministrandum: ipsis exhibendo scientie lumen atque calorem mee diuine caritatis: insuper et colorem uniuertit cum lumine pariter et calorem vniuersi filii mei verum corpus et sanguinem. Quod utique corpus est veluti sol qui mecum est uniuertit quisam vere sol. Et hec unio talis est atque tanta quod ibi nulla segregatio potest habere locum sicuti sol diuidi non potest neque calor eius a luce: neque lux a calore ex

unione sue perfectionis. Iste sol a sua rota non abscedens uniuertitum orbem illuminat ac et deus volens ab eo calefieri constitutus est in se calefacit nec ex alicuius immunditia sol iste fedatur vel inquinari potest. Et eius lumen secum est iugiter uniuertit ubi iam dixi. Sic hoc verbum vniuersi unigenitus filius meus verus est sol: totus deus et totus homo quia mecum est uniuertit et ego secum. Potentia mea non est a sua sapientia separata: neque calor ignis sancti spiritus est a me patre nec ab ipso filio meo segregatus quod nobiscum uniuertit est: quod spiritus sanctus a me patre et ab ipso filio meo procedit quod sumus idem ipse sol. Ego sum ille sol deus eternus uniuertit procedit unigenitus filius meus atque spiritus sanctus. Spiritus sanctus est ignis appropriatus: filio meo sapientia in qua sapientia ministri mei gratie lumen hauriunt quod ministraverunt lumen hoc in lumine et cum gratitudine beneficii recepti a me patre: sequendo in veritate doctrinam istius vere sapientie filii mei: hoc est lumen illud: quod habet in se colorem vere humanitatis uniuertit equidem uniuertit alteri. Unde lumen diuinitatis mee fuit illud lumen uniuertitum cum colore humanitatis vestre qui color effluens est valde lucidus qui fuit impassibilis virtute nature diuine. Et hoc obiecto mediante huius incarnati verbi conspici et inserti cum lumine meo detatis: cum ignito calore sancti. Et habuistis in veritate lumen. Cuius lumen istud administrandum exhibui. Ministris meis in corpore ministerio sancte matris ecclesie: ut vras

Tertius.

habentis ab eis accipiendo venerabile sacramentum corporis eius in cibum et sanguinem eius in potum. Dixi tibi quod huiusmodi corpus est verum sol: unde non potest vobis exhiberi corpus absque sanguine: neque corpus atque sanguis absque anima filii mei: neque corpus et anima sine unitate: quoniam unum ab altero separari non valet. Proinde alibi dixi tibi quod natura divina nunquam separata fuit ab humana natura: nec in morte: nec in alio casu: neque separari potest. Itaque totam divinam essentiam in hoc venerabili sacramento recipitis sub albedine panis illius. Et si cut non potest dividi sol ita dividi non valet in hac albedine panis vel hostie totus deus atque totus homo quantum in mille divideretur partibus: sicut si possibile foret sub aliquo particula totus deus: et totus homo contineretur ut iam dixi accidit enim sicut in speculo quod quantum in se dividatur ibi tamen per magis representata non dividitur: sic hanc hostiam dividendo non tamen dividitur totus deus: et totus homo: sed in qualibet particula continetur et integro: nec in semetipso minuitur: ut apparet in hoc sequenti exemplo. Si tu haberes unicum lumen et orbis universus accederet pro isto lumine: participando singulis de tali lumine: in se tamen huiusmodi lumen in aliquo non minuitur et omnibus videtur habere totum verum tamen aliqui plus et aliqui minus ex isto lumine participant iuxta materiam quantitatem quam ille qui debet reci-

pere portat: nam in tali quantitate recipit ignem. Et ut apertius intelligas exemplum hoc attende. Si plurimi portarent candelas ad accedendum: et una pederis esset unius unitate: alia duarum sine ser: vel unius libere: et quis omnibus accessis i qualibet parvas et magna totum lumen accipias versus calore et colore: ipsum lumen: iudicabis tamen quod minus de lumine recipiat ille qui eadem parvas accedit quam ille qui maiore. Igitur ita contingit in hoc venerabili sacramento de his qui recipiunt illud et eorum candelas afferunt: versus sanctum desiderium cum quo recipiunt ipsum venerabile sacramentum. Que eade sunt in semetipsis extincte: sed accedunt in perceptione per hoc sacramenti huius. Extinctas esse dixi quod quos ipsos omnino nihil estis: neque valeatis: verum tamen ego vobis exhibui materiam cum qua nutrire possitis in vobis huiusmodi lumen. Materia namque vestra est amor: quoniam ex amore creati vos: ideo neque vivere potestis a aliis amore. Prodesse vobis ex amore traditum habuit in sacro baptismo de impositionem quem accepistis in virtute sanguinis virginis filii mei. Nam alias participare nullo modo possentis ex hoc vero lumine: sed essetis sicut candela sine lumine in interiori que succendi non potest neque lumen in se recipere valet: nam hoc lumen in quo recipitur lumen huiusmodi hoc est fidem sanctam continentiam cum gratia quam in baptismo recipitis cum affectu anime vestre a me create que apta est ad amandum tantum quod absque amore vivere nequit: imo

Tractatus.

cibus eius est amor: ut iam dixi. Sed
ubi succenditur: hec anima taliter
vniat. Hoc oculidubio succenditur
ad ignem mee diuine caritatis eius
sancto timore pariter et amore mei
sequendo veritatis incarnate doctri
nam. Tamen accenditur amplius
vel minus: prout affert anima et exhi
bet huic igni materiam: quia licet
habeatis omnes eandem materi
am: quia videlicet omnes a me crea
ti fuistis ad ymaginem atque simi
litudinem meam: et vos christia
ni lumen habeatis in sancto ba
ptismo tamen vnusquisque crescere
potest in amore atque virtute medi
a gratia mea prout est de benepla
cito vestro. Non quod immutetis ali
am formam quam a me recepistis: imo
crescitis et augmentatis in amore
virtutes videntes in virtute et affe
ctu caritatis arbitrio libero: vobis te
pus est vobis a me gratiose concess
um: quia transacto tempore facere
non potestis. Itaque potestis in amo
re crescere sicut iam dixi tibi. Et cum
hoc amore venire debetis ad reci
piendum: hoc venerabile sacramen
tum: lumen vtiq; dulcissimum atque
gloriosum quod vobis exhibui mi
nistrandum a belectis huiusmodi mi
nistris meis exhibendum vobis in
rebus. Atque tantum accipitis ex isto
lumine quantum de materia sine
re dilectionis et amoris: et igniti de
siderij portatis quantum totum in ve
ritate recipiatis: ut iam tibi dixi po
tens exemplum eorum qui cande
las accendebant qui sibi quantitatem
ponderis candelarum: ita lumen ac

ceptebant quantum in quolibet vobis
deatur esse totum integrum et non
diuisum: quia diuidi non potest ex im
perfectione vestra quacumque: nec etiam
ex imperfectione ministrorum.
Tantum ergo percipitis ex isto lu
mine: vobis de gratia quam in isto ve
nerando sacramento recipitis quan
tum vos cum sancto desiderio dispo
nitis ad recipiendum. Si quis ve
ro cum culpa peccati mortalis accen
deret ad hoc venerabile sacramen
tum ab eo non habet aliquid in se
gratiam quantum actualiter in ve
ritate recipiat ex integro deum et
hominem: ut iam dixi. Sed aman
tissima filia nostri qualiter est anime
que tantum sacramentum: vel tale in
digne recipit. Quasi stat velut vna
candela que sit aqua madefacta que
si taliter ignem accipit illico stri
det et extinguitur indilate solūmo
do fumo remanente. Sic hanc anima se
met ipsam affert candelam quam in
sancto baptismo recepit postmodum
autem asperfit illam aqua culpe que
fuit aqua directe que madefecit li
cinum in quo stabat lumen gratie
baptismalis: exinde vero non cale
facta iuxta vere contritionis ignem:
neque culpam eius cum humilitate co
fitendo accessit ad mensam altaris
ad recipiendum huiusmodi lumen
actualiter: sed non mentaliter. Et quia
talis anima fuit indisposita ad acci
piendum tale sacramentum in ea gra
tia non remansit: quia propter aquam
culpe fuit extinctus in ea lumen gra
tie. Tunc autem ipsa remansit in te
nebrosa confusione cum maiori gra

medine culps. Atq; de tam excellen-
tissimo sacramento: non percipit: ne-
q; perfenit: nisi conscientie stridorē
ipsam remouentē nō ex defectu lu-
minis: q; recidere non valet aliquid
in se lesionē: sed ex aque defectu quā
in anima reperit que quidem aqua
impedit affectuz anime. Unde re-
cipere non valet illud admirabile
lumen. Itaq; vides q; nullo modo
lumen illud vnito sibi calore pariter
et colore vtiū potest: nec ex paruo
desiderio quod anima gerat recipi-
endo sacramentum istud: nec ex de-
fectu qui esset in anima que recipit
nec ex defectu ei⁹ qui ministrat. Ut
ergo diri tibi de sole qui licet per i-
munda loca transeat ipse tamē nul-
latenus inquinatur neq; sorescit.
Ita lumen hoc amenam in isto ve-
nerabili sacramento nullatenus in-
quinari potest: neq; diuiditur: neq;
minuitur in se et ipso: nec a sua ro-
ta separatur: licet vniuersus orbis
de suo luminoso calore cōmunicet.
Ita minime separatur hoc verbum
v; vnigenitus filius meus a me ve-
ro sole qui sum pater eternus. quā-
uis i corpore mistico sancte matris
ecclesie ministratur omnibus volen-
tibus illud accipere: imo totus i me
remanet atq; totum accipit: et ha-
bens deum: v; et hominem: vt exem-
plum ego tibi dedi de lumine: q; si
omnes homines mundi suas candē-
las ibi accenderent in se remaneret
et integro et omnes totum hērent.

Qualiter omnes corporei sensus
in isto sacramento decepti sunt: sed

non anime sensus: et cum illo debet
videri: gustari: et tangi. Et de visioe
quadam pulchra. Capit. xli.

O carissima filia nunc apertū
ligenter oculum intellectus
ad considerandum affectuose mee
caritatis abissum: q; vere cor vniū
cuiusq; creature rationalis ex amo-
re solui deberet attendendo prefer-
tim inter alia beneficia mea gratio-
se vobis exhibita beneficinz huius
venerabilis et eximij sacramēt. Sz
amantissima filia cōsiderare debes
q; huiusmodi ineffabilem sacramē-
tum debet videri et attractari non
solummodo tactu et visu corporeali:
q; corporei sensus penitus in eo de-
ficiunt. Nam albedinem illius pa-
nis tantummodo videt oculus: ma-
nus et nihil aliud palpat gustus
quoq; saporem panis inde percipit.
Igitur anime sensib⁹ qui decepti nō
valent videri: vt attractari debet:
nisi forsitan ipsa sibi met vellet au-
ferre lumen sanctissime fidei euz in
fidelē dānabili. Soli ergo sensus ani-
me gustant vident: et palpant: hoc
admirabile sacramentum. Sed euz
quo videt oculo: cum oculo intelle-
ctus in quantum intus habeat pu-
pillam sanctissime fidei: hic oculus
videt et atēdit sub albedine tali ve-
rum deum: et veram hominem: na-
turam humanam vnitam cum na-
tura diuina: corpus animam atq;
sanguinem yesu christi animā vni-
tam illi glorioso corpori atq; corpus
et animam vnitam nature mee diui-
ne tandē a me se nullatenus euellē

Tractatus.

do siue diuidendo: hoc vero si bene
recolite in cordis quasi vite tue ma-
nifeste tibi patefecit: et non tantum
oculo intellectus: sed etiam oculo cor-
porali tuo vidisti: quauis ex exces-
su luminis oculus tui corporis illi-
co defecerit in visu: et in oculo men-
tali visio sola remanserit. Ostendi
quippe tibi pro declaratione tue
mentis. ad te roborandam contra
bellum quod a demonio receperas
in ipso venerabili sacramento: et vt
in amore cresceres: et in lumine san-
ctissime fidei. Tu nosti quod cum ad ec-
clesiam in auroa pergeres: vt mis-
sam audires ex quo fueras a demo-
nio molstrata: tu stetit secus alta-
re crucifixi sacerdos antem aduene-
rat ad altare marie. Igitur te ibi
manente tuos considerando dese-
ctus: quia dubitabas offendisse: me
propter bellam quo te diabolus im-
pugnauerat et attedendo mee carita-
tis affectum: quia te dignam sece-
ram audire missam cum te ipsam
existimares indignam: vel etiam ec-
clesiam meam ingredi. Quia sacer-
dos verba sacramentalia protulit
in altum supra ministrum oculum
attollens vidisti me demonstrante
lumen vnum lucidissimum veluti
radium solis a pectore meo proce-
dens prout radius a rota solis egre-
ditur: et tamen ab ipsa rota minime
separatur. In quo et cum quo lumi-
ne descendeat vna columba super
hostia pariter: et calice permanendo
virtute verborum consecrationis a
ministris prolato: vnde tuus ocn-

lus corporeus omnino defecit exces-
sum huiusmodi luminis: nullo mo-
do sustinere valens. Ideo visio re-
mansit solum in oculo mentis: et in-
tellectus. Ibiq; gustasti et vidisti tri-
nitatis abyssum: et verum deum et ho-
minem absconditum: et velatus sub
albedine illa. Neq; lumen: neq; pre-
sentia verbi quam in eadem albe-
dine vidisti intellectualiter auferre
bat illam albedinem. Antum alind
non impediebat: quia videlicet vi-
dere deum et hominem non impe-
diebat illam panis formam: ita quod
non haberet albedinem atq; sapor-
em. Ista tibi patefacta fuerunt a
bonitate mea. Tunc aperte cogno-
uisti quod huiusmodi visio in oculo in-
tellectus tui remansit. Itaq; sicut
iam dixi hoc admirabile sacramen-
tum videri debet et attendi princi-
paliter cum oculo intellectus: et cum
papilla sanctissime fidei quia deici-
pi non potest. Mansus quoq; dilec-
tionis affectuose illud attractare
debet et id quod oculus ille vidit: et
agnouit in ipso sacramento: fide ta-
git manu dilectionis veluti se qua-
si certificans de eo quod per fidem
vidit et intellectualiter agnouit. Su-
stus vero sancti desiderij aniditate
multa gustare debet illud. Sustus
ipse corporis gustat saporem panis
desiderium vero sanctum videlicet
anime gustus deum et hominem in
veritate gustat. Vides ergo sensus
corporales esse fraudatos non au-
tem anime sensus. imo clarificatur:
et in semetipsa certificatur: quia cla-

Xertius.

re vidit cum oculo intellectus et cum pupilla luminis fidei salutaris. Et quia vidit et agnouit ideo tangit a mortis manu fidelis: et cum anime gustu et ignito desiderio attendit atque gustat ineffabilem et igniferam caritatem meam cum qua eam se/ci dignam: ita gratiose recipere tantum inextimabile sacramentum atque gratiam quam in ipso sacramento se recipere percipit. Itaque nunc aperte cognoscere potes: quia debetis non solum modo sensu corporali recipere pariter et videre sacramentum istud: immo cum sensu spirituali disponendo sensum anime affectuosa mente ad gustandum recipiendum et videndum ipsum venerabile sacramentum.

De excellentia sumentis in statu gratie sacramentum hoc admirabile. *Capit. cxii.*

Atende silia carissima in qua consistit excellentia quilibet homo congrue recipiens hoc preciosum et admirabile sacramentum. Est. n. panis vite cibum angelorum in me nanque manet: et ego in eo veluti piscis consistit in mari: et conuerso mare consistit in pisce. Sic ego sto iugiter in anima: et anima consistit in me mari pacifico. In anima tali gratia remanet: quia recipit huiusmodi panem vite persistens in gratia. Ideo pannis illius accedenter consumptus remanet ibi gratia mea. Similitudinariale loquendo co-

tingit: ut in sigillo quando super cera bene disposita ponitur quo sublato remanet effigies eius in cera sic in anima bene disposita remanet effigies gratie mee virtute istius. Venerandi sacramenti: quia videlicet remanet in ea calor ignite caritatis mee que clementi sancti spiritus est. Ibi quoque manet Unigeniti filij mei sapientia intellectus oculo clarus illuminato in ipsa verbi mei sapientia: ut videatur atque cognoscat ipseus veritatis mee doctrinam. Nec ergo sapientia in magna fortitudine remanet participando fortitudinem potentie mee que fortificat animam contra mundum et aduersarium atque contra propriam passionem sensitivam. Itaque videtur quod in anima remanet effigies de sublato sigillo: quia videlicet consumptis accidentibus illius hostie verus iste sol in sua rota reuertitur atque consistit. Non quia diuisus: vel ab ea segregatus esset: est enim mecum semper vnus: et ego secum: sed abissus mee paterne caritatis vobis exhibuit istum angelicum cibum in vita presenti: vbi viatores estis atque peregrini: ut habeatis inde refrigerium: et non amittatis huiusmodi preciosi sanguinis vni/geniti filij mei memoriam saluissimam. Ut ergo vestris indigentibus diuina providentia mea subuenirent veritas incarnata se vobis ordinavit in cibum. Itaque attende diligenter quantum obligamini diligere me: quia tam excessiuo ves diliges: et quia sum eterna bonitas et omni

Tractatus.

respectu dignus a vobis affectuose
diligat.

Quomodo deus requirat a sacer
dotibus in tanta dignitate consti
tutus maiorem puritatez q̄ in alijs
creaturis
Capi. cxliij.

Hec omnia dixi tibi charissima
filia: ut amplius agnoscas in
quā dignitate ministros meos or
dinaverim: et ut amplius ex corde
percipias amaritudinem atq; dolo
rem super miserias eorum. Si dili
genter ipsimet attenderent ipsaz di
gnitatem suam non iacerent in te
nebris mortalium peccatorum nec
inquinarent ita facies animarum
suarum. Et non solummodo vita
rent offendere me sed tradendo cor
pus proprium ad cōburenduz igni
non videretur eis in aliquo satisfec
isse mihi pro tam glorioso benefi
cio. Nam in vita presenti non pos
sunt ad maiorem dignitatem ascen
dere. Ipsos appello christos meos:
quoniam vincti mei sunt. Et hunc an
gelicum panem vobis exhibenduz
eis cōmittere decreui. Et eos velut
flores odoriferos in corpore sancte
matris ecclesie collocaui: dignitatē
istam proculdubio non habet ange
lus quam hominibus: ita gratiose
concessi v3 illis quos ad huiusmodi
ministerium meum elegi quos ve
lut angelos terrestres esse volo i vi
ta presenti. In qualibet anima puri
tatem atq; caritatem exquiro v3 ut
affectuose me diligat pariter et pro
ximum eius: et q̄ ei iuxta posse sub

veniat in oratōe sancta simul: et sub
fidio temporali secum caritativē vi
uendo. Multo tamē amplius a mi
nistris huiusmodi meis erigo puri
tatem interiorē: et exteriorē: et amo
rem ad me similiter: et ad proximum
suum ministrando corpus: et sangui
nem vni geniti filij mei cum igne ca
ritatis atq; fame salutis animaruz
ad laudem et gloriam mei nominis.
Sicut enim isti ministri requirunt
et volunt habere puritatez atq; iū
diciam in calice: ubi sit hoc venera
bile sacramentum siue sacrificium:
ita requiro puritatem: et animē iū
diciam in eis. Et corpus eorum ve
lut instrumentum anime volo q̄ i
puritate seruet. Neq; volo q̄ se nu
triant et involuant in luto sententis
immundicie: neq; sint elati per sup
biam exquirentes excelsas prelatio
nes: neq; crudeles existant in se pa
riter et in primo: q̄ crudelitate sua
minime possent vti sine detrimento
proximi: q̄ si sunt sibi metipsis ex cul
pa crudeles etiam proximorum ani
mabus proculdubio crudeles ex
sunt pro eo q̄ non exhibent eis ere
plum vite: neq; curant eorum ani
mas extrahere de manibus inimic
orum: nec eis vni geniti mei sangui
nem et alia sacramenta sicut obligatē
administrent. Itaq; quando crude
les existunt in semetipsis etiam in p
ximo crudeles esse probantur.

Quomodo sacramēta nullo mo
do debent emi siue vendi: et illi qui
recipiunt ea debent huiusmodi tē
poralibus voluntarie sabuenire mā

Tertius.

nistris.

Capl. cxliij.

Libit volo ministros meos esse
liberales: et non auaros: vj ne
propter auaritia[m]: et cupiditatem
vendant alicui spiritus sancti gra-
tiam. Nullo modo volo q[uo]d ita facia[n]t
imo sicuti gratis: et cum magna libe-
ralitate recipitur a bonitate mea:
ita gratis: et libero corde sincere di-
lectionis affectu circa meum hono-
rem atq[ue] animarum salutem dona-
re debent omni rationali creature
humiliter exposcenti: nec aliquid d[e]
preccio sumere debet. Ipsi namq[ue] no[n]
emerunt illa: imo gratiose recepe-
runt: vt administrarent vobis. Be-
ne tamen helemosinaliter accipere
possunt: Unde subditus huiusmo-
di sacramenta recipiens furta posi-
se ministris ex parte sua subuenire
debet. Congruum est enim vt ipsi
pascantur a subditis in tempora-
libus: subditi vero pasci debet a mi-
nistris meis in gratia mea: et in spi-
ritualibus bonis ministrando sacra-
sacramenta que sunt a me in eccle-
sia sancta collocata: vt in salute v-
stram ordinato tempore exhibeat.
Et vos ignorare nolo q[uo]d absq[ue] com-
paratione quacunq[ue] valde plus ip-
si conferunt vobis q[uam] vos eis: q[uia] nul-
la comparatio dari potest a rebus
finitis atq[ue] transitorijs ex quibus al-
quando vos eis subuenistis ad me ve-
rum eternum qui sum bonum infini-
tum. Qui prouidentia mea et affe-
ctiuosa caritate paterna illos dixi-
nant: et ea vobis ministrant. Ne-
q[ue] solummodo pro tanto sacramen-

tali ministerio vobis ab eis exhibi-
to: sed a quacunq[ue] creatura gratis
spiritualis aliq[ui]d vobis administre-
tur: vel per orationem: vel alio mo-
do: vos cum omnibus temporalib[us]
vestris bonis attingere no[n] valetis
ad satisfaciendum pro his que spiri-
tualiter vobis exhibentur absq[ue] co[m]-
paratione. Noueris tamen q[uo]d substā-
tiam quam a vobis accipiunt ipsi
debent in tres diuidere partes vna
pro suo victu conseruent, aliam p[ar]-
tibus distribuant partē vero ter-
tia[m] pro reparatōe ecclesie: vel alijs
necessarijs exponat: si aliter ex-
penderent inutiliter assenderent sine
dubio.

De dignitate sacerdotum et quia
sacramentorum virtus ex defectu
ministrantium siue recipientium
nullo modo minuitur. Et q[uo]d no[n] vnt
a secularibus corrigi. Capl. cxv.

Ut tibi supradictam est hoc
agebat virtuose viuēdo dul-
ces atq[ue] gloriosi ministri mei de qu-
bus tibi dixi q[uo]d ipsorum attenderes
excellētia[m] vltra dignitatem qua[m]
eis exhibueram faciendo eos chri-
stos meos. Nam exercendo virtuo-
se dignitatem istam vestri sunt isto
dulci atq[ue] glorioso sole que illis exhi-
biti ministrandum. Aspice dulcem
gregorium. Siluestrum et alios an-
tecessores atq[ue] successores qui subie-
citi sunt post principalem pontifi-
cem petrum cui tradite fuerunt cla-
ues regni celorum a veritate mea p[ro]
vobis incarnata que dixit e i. Tibi

Practatus.

dabo claves regni celorum. Et quod
cumq; solveris super terram erit soltu
tu et in celis et. Attende filia dilectis
sima: q; me tibi pandete virtutum
excellentiā istoz tibi plenius ostēdas
in q̄ta dignitate collocavi p̄dictos
mīstros meos: Ita qdē ē clavis p̄
ctosi sanguinis vniūgeniti filij mei q̄
clavi fuit apta vobis ianua paradī
si q̄ longo tpe clausa p̄māserat ex
culpa h̄mi v̄si parētis ade. Sed ex
quo h̄bū incarnatū humano generi
donavi p̄ redēptione v̄ra sacratissī
ma morte sua saluberrime mortem
v̄ram occidit atq; destruxit de p̄cio
so sanguine suo vobis habundatissī
me faciēdo balneū. Ita q; p̄ effusū
sanguinē passionē et mortē ei⁹ i v̄r/
tute natuf mee diuine q̄ fuit vnita
cū humanitate v̄ra celuz humano
generi fuit apta. Clauē autē huius
p̄ctosi sanguinis apostolo petro de/
relīqt atq; cōmissit ceterisq; succes/
sionib⁹ ei⁹ p̄teritis et q̄ succedēt i su
tuz: vsq; ad vltimū iudicij diē h̄nt
et h̄bēt eādem auctoritatē q̄ petro
data ē. Itē ex aliquo defectu cō
missio p̄ eos hec auctoritas v̄llo mō
minuit: neq; p̄fectio sanguis auferē
vel aliam sac̄m: q; tā tibi dixi q̄ hoc
venerabile sac̄m veluti sol ex aliq̄
imūditia cuiuscūq; rei nullaten⁹ in
quāri p̄t: neq; lux ei⁹ amittit sine
minuit ex q̄buscūq; tenebris morta
lū peccatoz q̄ sozent i eo q̄ mīstrat
vel i eo q̄ recipit. Nā culpa illoz ec
clesie sancte sac̄is oīo nullā p̄t sa/
c̄r lesionē: neq; p̄tutē illoz i aliquo
minuet. S; i eo q̄ mīstrat irreueren
tē: vel iudigne accipit: absq; dubio

grā minuit: et angel⁹ i hoc actu cul
pa. Ita q; vicari⁹ me⁹ i terra vsq; pa
pa et hui⁹ p̄ctosi sanguinis claves.
Et si h̄n recolis h̄ ego tibi patefecer
sub ista figura volēdo tibi d̄mōstra
re q̄ta reuerētā volo seculares h̄re
mīstros meos sine sint boni: sine ma
li et q̄ta h̄eo displicētā vidēdo h̄r tū
Nosti q; tibi monstrant corp⁹ eccle
sie mīsticū i forma q̄i cutusda; cella
rū vbi sanguis vniūgeniti filij mei cō
seruabat cui⁹ virtute sac̄a cuncta
valēt et h̄nt v̄tā. Ad ianua h̄o ceta/
ri stabat papa vicari⁹ me⁹ cui com
missum erat huiusmodi sanguinem
mīstrā. Ad ip̄m et p̄tinebat eligē
mīstrātes alios q̄ iutarēt eū admi/
nistrādū i vniūersali corpe religio
nis xp̄iane. S; ille sol⁹ q̄ accepta
bat: et v̄gebat mīster ver⁹ erat ali⁹
h̄o nō. Ad ip̄m p̄cedit vniūersus or
do clericat⁹ hos eligit et p̄dit ad mī
nistrādū sanguinē istū vnūquēq;
p̄ officia sibi p̄grua. Et vt ip̄e posu
it eos i ecclesia sancta sicut adiuto
res ita p̄tinet ad eū solū ip̄os corri
gē de suis defectib⁹: et ita volo pe
nit⁹ observari. Nā ex excellentia et
auctoritate quā eis p̄cessi eos extra
ri et eremi totaliter a q̄licūq; seruil
iurisdicōne sine subiectōe t̄palinū
d̄noz lex ergo ciuilib⁹ de nihilo se cū
illis intrōmittere d; in aliqua puni/
tōe. S; solus ille q̄ h; iurisdicōne
i lege canonica: et diuina. isti sunt vni
cti mei. Et ideo monui dicente scri
ptura nolite tāgere r̄pos meos: vn
de magnam p̄oculduobis ruinam ē
currit ille qui temere p̄sumit eos
aliquo modo punire.

Tertius.

Quo psecutione facta ecclesie si-
me ministris deo iputat sibi facta z
q̄e granissima culpa. Capi. cxvi.

S tu peteres a me quare tibi
mōstrauī q̄ culpa illoꝝ q̄ sã/
ctã ecclesiã a tēz mīstros ei⁹ p̄sc̄q̄bãt
grāuioꝝ erat alijs culpīs eoz: z et
q̄re volebã nō obstatib⁹ eoz quibus
cũq̄ defectib⁹ q̄ reuerentia circa il-
los ī nullo minueret vnq̄: ego rãde-
bo tibi. Quā quocũq̄ reuerentia sit
eis: nō eis: imo mihi sit ex virtute
sanguinis vnigeniti filij mei quem
eis ego cōmīssi mīstrãdũ: vñ si non
esset: ille respect⁹ vos hēretis ip̄s
ministris meis tantã reuerentiã q̄stã
alijs hoĩbus vite p̄ntis z non vltra.
Quare pp̄ huiusmodi misterium
estis cōpuli reuerentiã eis exhibet.
Postea s̄o vos oportet ad eoz ma-
nus icidere z accedere. Nō quidem
ad eos pp̄ semetip̄s: imo virtute
sacramētoꝝ q̄ cōmissa sũt eis a qui-
bus illa recipere debetis q̄ si possētis
hīc z illa recusaretis essētis ī statu
dãnatiōis ī tali statu moriēdo. Ita/
q̄ reuerentiã talis ē oīo mea: z huius
p̄ciosi sanguinis vnigeniti filij mei
q̄ mecum vnũ ē: z ego scēd̄ ex vnīcē
nature diuīe cū humana natura z
nō illoꝝ. Et sicut ista reuerentiã mea
est ita reputo mēcã irreuerentiã eis
exhibita. Quã tibi iã dixi q̄ eis si
obligamini facer̄ reuerentiã huius
modi suo p̄ncipaliter respect⁹: s̄ au-
ctoritatis intuitu quã ego eis cōmi-
si. Et ita null⁹ eos offendere v̄z qm̄
offendēdo illos reputo talē offensio-
nē eē meũ: z nō eoz. Jam. n. exp̄sse p̄

hibui dicēs christos meos a m̄ib⁹
eoz nullaten⁹ eē rãgēdos. Et null⁹
excusari pōt dicēdo: ego nō facio in-
iuriã: nec ecclesie sancte facio rebel-
lionē: s̄ defectus iniquoꝝ pastoz.
Iste mentit⁹ ī caput eius z velut ex
cecat⁹ ab amore pp̄rio non videt
Quis ī veritate bene videat: s̄ vi-
dere dissimulat: vt p̄sciētie stimulũ
aliquo modo copopiat. Ip̄se tñ vi-
det z intelligit: q̄ sanguinē vni gen-
ti filij mei p̄sc̄quũt: z non illos. Mea
quidem ē hec iniuriã sic erat illa re-
uerentiã mea. Et ita reputo meũ
omne damnum eis illatum: z con-
tra me factas omnes contumelias:
vel detractiones z obprobria: z viti-
peria que fiunt illis: q̄ christos me-
os nullo modo contingere sine pu-
nire debent. Ego nanq̄ illos habeo
punire non ip̄s seculares. Sed illi
velut iniqui demonstrant irreuerē-
tiã mē quãz circa sanguinem hñt. Et
q̄ vilipendunt hunc excellentiss̄i-
mum thesaurũ eis a me traditũ
ī salutem animarum suã: z vitãz
Nam vltra recipere nō p̄p̄t
q̄ hīc v̄z deũ: z hoĩem in eoz v̄z
supra iam dixi tibi. Sed q̄ reueren-
tiã mihi n̄ fiebat ab ip̄s ministris
ideo circa eos ē iminuta reuerentiã
p̄sueta substituēdo p̄sentib⁹ ab il-
lis qui p̄siderãt in eis multa pecca-
ta p̄nt alibi tibi magis apte narra-
bo. S̄z tñ ī veritate si reuerentiã in
eis istã habuissent intuitu mei nō in-
surrexissent: ita s̄ eos ex quocũq̄ de-
fectu p̄p̄trato per illos: q̄ sanguis
hñt⁹ dignitas ī nullo minui pōt: vñ
neq̄ reuerentiã minui v̄z: z quãdo

Tractatus.

minuatur offendor ego. Ideo multi
plur respectu talia culpa mihi di
splicet amplius q̄ ante culpe sue su
per quo precipue tres causas in pre
senti dicam. Prima quidem: quo
nia mea que ministris meis agan
tur: vt iam dixi contra me directe
reputo facta. Secundario: qz piece
ptum meum transgrediendo vllpē
dunt. Nam eis expresse prohibui ne
tangant eos aliqua molestia: vnde
sanguinis virtutem aperte contem
nunt quam a sacro baptismo traxe
runt. Sunt igitur inobedientes ea
que sunt inhibita faciēdo: et sunt ip
si p̄tioso sanguini rebelles propter
iporum irreuerentiā: imo cum ma
gna persecutione molestātur et velu
ti putrida membra sunt a corpore
sanctę matris ecclesie precessa. Et si
talliter obstinati perseverant in hu
iusmodi rebellionē ac irreuerentiā
morte superueniente p̄denudubio
destruuntur eterne damnationis in
currunt. Tamen ad extrema perue
niendo sic realiter humiliaverunt
et corde in suam agnoscendo.
Et vt affectuosis desiderio capiti suo
reconcillari voluerint huius actua
liter implere non valuerunt ad mi
sericordiā eos accepta bo. Cōsulo tñ
ne tale tempus expectare velint: qz
securi minime sunt vt illud habere
possint. Tertia quod causa propter
quam ista est grauior culpa alijs: qz
peccata est et affectata malitia per
petratys agnoscetes enim ista nul
lo modo facere debere neqz posse cū
bona conscientia deliberatione pre
uia volunt offendere. Que quidem

offensa procedit a quadam odibili
et peruersa superbia sine vlla corpo
rali delectatione. Imo corpus vna cū
anima cōsumitur. Anima consumit
tur: qz gratia priuatur: et sepe consci
entia vermis eos itus erurit. Et sub
stantia temporalis in obsequiū vya
boli dissipatur: vnde corpora post
hec velut animalia moriuntur. Ita
qz tale peccatum directe contra me
militat: et oppugnat. Et absqz colore
delectationis: vel vtilitatis: imo so
lummodo cum affectata malitia: et
horribili fumo superbie que super
bia procedit absqz sensibili delecta
tione: et a more: sed ab illo timore de
testabili et peruerso quem ille pila
tus habuit qui timore perdendi tē
porale dominium vniuersum me
um interemit. Ita fecerunt atqz fa
ciunt isti. Multa peccata cōmittunt
tur ignorantes sine simplicitate: nō
intelligendo: vel cognoscendo. Vll
ud vero cōmittit ex deliberata ma
litia: qz cognoscit aliqui aperte ma
lum quod ipsi faciunt et ex inordi
nata cupiditate: et voluntate quā
habent in peccato: vel et aliqua vtil
itate misera quam putant vel iudi
cant in eo reperire graniter offen
dunt. Et sic offendunt atqz damni
cant animam suam atqz pariter et p
rimū eius: me quidem offendunt
qz non exhibent gloriā atqz laudē
nōmini sancto meo. Proximis ve
ro: qz sibi non exhibent charitatis
debitum. Ne tamen actualiter in
hoc actu minime percutit iste: quia
vz mihi directe faciat offensam: i
mo semetipsum offendit que quide

Tertius.

offensio mihi displicet propter eius detrimentum. Horum autem offensio sit absque medio directe mihi soli. Cetera peccata colore aliquem habent et cum aliquo medio perpetratur: ut alias ego tibi dixi quod omne peccatum et omnis virtus fiebat primo mediante. Peccatum enim fit ex primatione caritatis dei et primo victus vero cum amore caritatis. Offendentes proximum me nimirum offendunt ipso mediante. Sed quoniam inter omnes homines hos ministros meos elegi qui sunt vincti mei ministratores sanguinis unigeniti filii mei carni vestire vincti cum natura mea divina: itaque secretantes vestri christi filii mei personarum sibi representant. Itaque potes aperte cognoscere quod hec offensio sit huic verbo filio meo et si sit ei vitium mihi sit quod sumus unum. Isti misericordiosum sanguinem hunc persequuntur: et isto inextimabili thesaurorum prestant atque saluberrimum fructum eius. Unde mihi grauior est horum offensio facta: mihi et non ministris quod sint alia sua peccata. Sicut enim honor ille non est: necesse reputo ministrorum: imo vere me est: ita persecutio talis in me dirigitur: et in hunc pretiosum sanguinem unigeniti filii mei: quod sumus unum ut supra dictum est. Quod de noueris quod omnia preterita peccata que commiserunt hactenus in ista culpe comparata leniora in adsequere tantam in de sentio displicentiam. Unde sicut alias tibi patefecerim materiam exhibendo tibi doloris et amaritudinis

ex offensioe mihi facta et damnatione miserorum: ita te nunc exhortor pariter et alios amicos atque seruitores meos: ut inuigilare solliciti studeatis orationibus humilibus continuis et deuotis ante me: ut ex bonitate mea misericorditer illustretur atque soluantur huiusmodi tenebre que supernenerunt in his putridis membris a corpore sancte matris ecclesie precisus. Sed ego quasi non inuenio quemquam qui caritative de persecutione que fit istis pretiosis sanguinibus condoleat. Bene multos inuenio mihi displicentiam irrogantes atque me sagittis amoris propriis sagittantes. Isti cum quodam timore seruili: inani reputatione propria velut ex ecclesiis reputant ad honorem suum accedere quod in veritate sibi dedecus est. Et econuerso reputant esse dedecus illud: unde salutem et honorem indubitanter acquirerent: ut humiliando se capiti suo.

In hoc capitulo loquitur de persecutoribus ecclesie sancte atque de ministris variis modis. Cap. cxvii.

O tri tibi quod a primis ego iam gittabatur in se veritas habet: ut cum inuentione sua mala merita posse sagittando percutiunt non quod in me cadere possit aliqua lesio cuiuscumque rei vel ab aliquo possum offendere. Quia contingit in me per modum loquendi sicut apparet in durissimo lapide qui percussus ieiunium in se non recipit: imo reuertit ad percussorem ita in parum illo

Tractatus.

rui percussiones: unde sentio fetorem proculdubio mihi nocere nullo modo possunt: sed venenata sagitta culpe letalis eos percutit et occidit. Que culpa gratia priuat eos iuxta presenti fructum huius pretio si sanguinis amittendo. Et si in vltimo se non emendauerint cum contritione cordis et humili confessione sancta peruenient ad eternam damnationem a me precisi: et cum demum copulati colligationem enim in simul ordinauerunt: quoniam illi cum anima gratia priuatur in peccato ligatur cum vinculis odij virtutum: et a moris vitiorum. Et cum arbitrariolibero ligamen istud in manu diaboli posuerunt cum quo ligat eos: quoniam ab eo aliter ligari non possunt. Isti ligamine ligati sunt ad inimicem istius persecutores huius pretio si sanguinis et veluti membra cum demum ligata demonum officium assumpserunt Ipsa namque demonia conantur turba posse fideles a salutis via pervertere gratie statum ab eis amittendo et ad culpas inducere mortaliu[m] offensaru[m]: atque peccatorum: et irremediabile malum quod experiantur in se participant cum illis fidelibus. Quos decipere possunt. Similiter et insatiabiles qui veluti membra diaboli spiritus filios iesu christi filij mei subuertunt eos a caritatis vinculo dissoluentes et eos liga miserabili et infelici ligantes: et ipsos cum eisdem huiusmodi fructu sanguinis exultant esse perinatos. Hec vltimum vinculum sigillo tenebrarum apparet esse sigillatum:

quia non agnoscunt in quot inconuenientia miseranda ceciderunt: et alios ad cadendum impellunt. Ideo non se corrigunt: quia minime cognoscunt: imo tanquam excecati gloriatur in eorum corporis: et anime destructione. O carissima filia dolcas amaritudinem vehementi videndo tantam miseriam et cecitatem in his qui loci sunt in isto pretioso sanguine sicut et tu. Sunt insuper adulti atque in triti prebato sanguine ad ecclesie sancte peccati: et modo veluti rebelles ab eius pectore discesserunt ex quodam vilipendendo timore: atque sub colore corrigendi defectus ministrorum meorum de quibus expresse prohibui ne tangerentur ab eis. Unde terrore valde te debet innadere vna cum alijs amicis meis quandoque nominari sentis vituperosam huiusmodi colligationem: atque detestabilem lingua tua narrare: non sufficit quantum illam abhominor. Et quod videtur etiam esse detestius: quia cum clamide defectuum ministrorum meorum se defendere volunt: et eorum culpas nec advertere videntur: quod nulla clamis: ante meos oculos aliquid abscondere potest quin aperte videam omnia. Coram oculo creature quandoque potest aliquid abscondi mihi vero nunquam: quia non solum presentia verum etiam verummetiaz omnia preterita: et futura cognosco. Ego dilexi vos et agnosci plures ceteris. Et hec est vna de causis quare miserabiles homines inuita presentia se non corrigunt: quoniam in veritate cum lumine vine fidei non existimant et

Tertius.

me videri: quia si veraciter ita crederent: & quod omnis culpa puniretur & omne bonum a me remunerabatur: ut in alto loco tibi dixi proculdubio: non ita multiplicarent offensas: immo potius iam factas contra me sollicito corrigere: & humiliter a me misericordiam exproscerent: & ego mediante sanguine filij mei misericordiam eis impenderem. Sed ipsi sunt velut obstinati: & a bonitate mea reprobat: in ruina vltimam inciderunt privati lumine propter eorum defectus: & tanquam omnino ceci sunt effecti: sanguinis vni geniti mei persecutores. Que persecutio fieri non debet ex aliquo defectu qui videretur: vel esset in ministris eiusdem pretiosi sanguinis.

Bienis repetitio super predictis de ecclesia & ministris eius.

Cap. cxvij.

Aliqua tibi narrant carissima filia de reuerentia que fieri debet vinctis meis non obstantibus qui buscumque defectibus eorum: quoniam illa reuerentia non fit: neque fieri debet intuitu solummodo ipsorum sed propter auctoritatem quam eis exhibui. Et quoniam ex defectibus eorum sacramenti ministerium: nec minus: nec diuini potest ipsa reuerentia circa eos exercere non debet intuitu thesauri pretiosi sanguinis. Facto vero autem oppositum ostendit: sicut parua scintilla in comparatione magne displicentis quaz inde percipio: & quod grauiter offen-

dunt. Et quantum habeo molestas colligationem faciam: & quod quotidie isti faciant in seruitium diaboli contra me cum persecutione pretiosi sanguinis vni geniti filij mei: ut amplius a marissime doceas. Iste quem in presenti narraui tibi est vnus de sectus particularis ex persecutione facta contra sanctam ecclesiam: & ita tibi vico generaliter de religione christiana: quoniam omnes in peccato mortali consistentes vita gratie se priuant atque sanguine pretiosum vilipendunt: hoc valde mihi displicet. Sed valde maiores displicentiaz habeo de supra memoratis qui ligati sunt: ita directe contra me.

De excellentia & virtutibus ministrorum sanctorum: & quomodo conditionem habent solis: & de ipsorum conceptione circa subditos.

Cap. cxix.

Nunc ut in ^{equale} refrigerio ^{mitigabo} dolorum ^{nebras} istorum ^{ita facta: & odorifera} ^{meorum de quibus tibi dixi} ^{habebant} conditionem solis. Itaque cum odore virtutum ipsorum factorum poteris in presenti mitigare: atque similimodo cum luce tenebre cessabunt ac etiam cum ista luce melius intelligere poteris tenebras vitiorum que regnant in ministris meis. Igitur oculum

Tractatus.

Intellectus aperias et videbis in me
insistit sole gloriosos ministros qui
cum administrarent verum solem
conditiones induerunt solis: ut ego
tibi recitavi de petro principe cete
rorum apostolorum qui claves ab
vniuerso filio meo regni celorum
accepit ita tibi dico de alijs qui lu
men in hoc viridario sancte matris
ecclesie ministraverunt: v3 corpus
atq; sanguinem vniuersi filij mei
veri solis vniti mihi: nec a me quo
quomodo vniti: vt est tibi supradic
tus. Et omnia sacramenta ecclesie
sancte que quidem omnia valent: et
vitam exhibent in virtute pretiosi
sanguinis in diuersis gradibus: vt a
spiritu sancto sunt ordinati ministri
cum quo ministraverunt: cum lumi
ne gratie quod extraxerunt ab isto
vero lumine. Sed istud amabile lu
men est solum. Non enim potest esse
solum gratie lumen nec potest esse
vniuersum. Itaq; totam habetur siue
nihil. Itaq; consistit in peccato mor
tali peccato. Itaq; lumine gra
tie. Quia si non habet esse il
luminis. Intellectus in
agnoscere gratiam et odium
et virtutem que cooperant gratiam
Et in ipso lumine peccati nihil
agnoscit atq; causam ipsius v3
rem propriam sensitivam. Sed mo
netur ad odium contra illud. Et ex
hoc odio propriam amorem in affectu
suo recipit calorem mee diuine cari
tatis. Vnde illes sequitur intel
lectum: vnde recipit ab isto glorio
so lumine calorem sectando doctri
nas vniuersi me mee veritatis. Quia

re memoria repletur indilate reco
datione beneficij sanguinis. Itaq;
cernis qd lumen hoc haberi nequit
absq; calore pariter et colore: quoni
am hec tria vniti sunt ex vnione p
fecta. Et ita nemo habet potest vna
anime potentiam ordinatam ad re
cipiendum in se me v3 solem quin
omnes tres ordinate sint et in nomi
ne meo congregate. Lumen enim oeu
lus intellectus cum lumine fidei co
surgit ultra comune lumen et aspe
ctum supranaturalem ad se specu
landum in me affectus cum indila
te sequit amando que vidit et agno
uit intellectus: et ipso facto memo
ria repletur his que diligit affectus
Et ita disposite potest talis anime
participare et habere me solem ve
rum: et illuminantur in potentia mea
et sapientia vniuersi filij mei et ista
succensa clementia spiritus sancti.
Vides ergo qd isti ministri mei fide
les assumpserunt conditiones solis
quia v3 induit eius plenis potentis
animarum eorum de me vero sole
more solis agunt. Sol quippe cale
facit et illuminat et cum calore suo
terram geminare facit. Ita faciunt
isti dulces electi: vniuersi ministri mei
quos in corpore misit sancte ma
tris ecclesie collocati ad ministran
dum corpus et sanguinem vniuersi
filij mei cuius a lijs ecclesie sacrame
tis que vitas habent ex virtute san
guinis virtute ministraverunt illa
mentaliter et actualiter. Et ita
v3 illustrando corpus meum cum
ecclesie sancte lumine scientie et
naturalis cum colore sancte vite et

Tertius.

quentes Iesu christi filij mei doctrinam colorem quoque ministraverunt ardentissime caritatis. Unde cum calore suo caritativo germinare facebant animas que steriles erant eas illuminando lumine scientie pariter et eorum vita sancta: et ordinata tenebras expellebant infidelitatis atque mortalium peccatorum ordinantes vitam eorum qui vivebant inordinate cum frigida temperate ex privatione caritatis: et in tenebris peccatorum. Igitur aperte cognoscere potes quod ipsi sunt veluti sol ex eo quod solis conditiones assumunt a me vero sole: quoniam ex amoris affectu sunt quasi unum mecum effecti: et ego cum eis. Nulli det surta gradum suum: ut cum elegit lumen exhibuit in ecclesia sancta. Petrus cum predicatione miraculis et doctrina postremo cum proprio sanguine. Gregorius cum scripta sacram paginam exponendo: et cum vite sancte speculo. Silvester vero contra iudeos: et infideles ante Constantinum imperatorem cum efficacissima disputatione fidei christiana approbando verbis atque factis: ut ego sibi virtutem administravi. Si consideres Augustinum Thomam de aquino: et alios quamplurimos videbis quanto lumine sponsam istam illustraverunt veluti: illuminaria splendentia super candelabro collocata errores extirpaverunt: et obsecutas animas illuminaverunt cum humilitate persecta veluti famelici salutis anima

rum: et honoris mei manducantes istum cibum ingenti dilectione super mensam sanctissime crucis. Martires vero sanguine proprio dilataverunt veram et salutiferam fidem qui sanguis iactabat odorem in conspectu meo: et cum odore sanguinis atque virtutum: et lumine scientie sanctificabant in ista sponsa sectorem infidelitatis expurgando: et animas in tenebris affectas illuminando: quia lumen vere fidei reducebat in eis. Prelati quoque ista prelationis a vicario meo in terra constituti mihi cum sancta: et honesta vita sacrificium iustitie faciebant. Martirita quoque iustitie cum humilitate vera: et ardentissima caritate cum salutifero lumine discretionis in eis atque subditis eorum apertissime reducebat. In se principaliter iuste mihi debitum exhibebant: vel delectet homini meo reddendo gloriam et honorem. Sibi vero redderant odium et displicentiam proprie sensualitatis contemnendo vitia: et amplectendo virtutes una cum caritate mea pariter et proximi sui cum humilitate conculcabant superbiam. Et ad mensam altaris accedebant veluti angeli cum puritate corporis: et anime cum sinceritate mentis offerendo mihi sacrificium in fornace vere caritatis exusti. Et quia prius de semetipsis iustitiam egerrant ideo de subditis etiam iustitiam agebant volentes: et inducentes eos virtuose velut corripientes transgressores absque timore serullum non attendentes ad semetipsos: immo se

Tractatus.

nam ad honorem meum: et salutem animarum. Ipsi tanquam boni pastores imitabantur: pastorem optimum: videlicet Iesum Christum unigenitum meum quem vobis assignavit: ut ipse gubernaret: et aleret vos oves et vitam pro vobis exponeret. Ipsi vere sunt imitati vestigia sua. Ideo correxerunt: et non permiserunt membra languentia putrescere: videlicet non corrigendo. Imo caritatis: cuius benignitatis unguento siue cum ignis asperitate plagam incidendo culpe sicuti sancta discretio videbat erpe dare fortiter arguendo atque discipulando plus: vel minus iuxta defectus exigentiam. Et pro tali reprehensione siue correptione: vel etiam pro veritate salubri profertur mortem sui corporis vilipendebant: isti quidem erant ozulanti verbi qui solliciti cum sancto zelo atque timore vel spinas peccatorum euellabant plantando virtutum odoriferas in ecclesia sancta plantas: unde subditi videbant virtuose cum sancto timore quotidie crescentes veluti odoriferi flores in corpore mistico sancte matris ecclesie. Quare corrigebantur absque timore scrupuli: quia penitus erant illo priuati. Nam in eis aberat venenosa culpa peccati: et ideo cum in stitia sancta vivebant arguendo vixit absque timore quocumque. Hec est illa margarita que valde lucebat in eis que lumen exhibebat: et pacem in subditorum mentibus: unde cum sancto timore persistebant in unitate

cordium. Unde certissime noueris: quia nihil aliud est in causa talium tenebrarum atque divisionum in mundo inter seculares clericos atque religiosos: et ecclesie sancte pastores: nisi quia iustitie lumen omnino defectit: et iniustitia tenebrosa preualuit. Nullus in vita presentis status in lege civili siue diuina conseruari potest in statum gratia sine sancta iustitia. Quoniam accidit ei qui non corrumpitur: nec corrumpitur veluti membro quod incipit in se putrescere: quia si medicus in hunc et insipiens ibi solummodo supponat unguentum: et non utatur opportuno cauterio plagam incidendo corpus uniuersum insicitur atque putrescit. Ita prelato contingit: vel alijs dominis qui si videndo membra subditorum esse corrupta propter fetorem peccati mortalis apponunt solum unguentum blanditiarum et adulationum absque debita reprehensione nullo tempore liberabuntur: sed ex hoc inficientur alia membra que vicina sunt in ipso corpore: videlicet sub eodem pastore. Si vero fuerit idoneus: et expertus medicus animarum illarum: ut erant isti gloriosi pastores una cum unguento reprehensionis ignem adhibebit. Et si membrum huiusmodi penitus obstinatum esset in malo preciderit illud a congregatione separando ne corruptum alia membra putredine peccatorum: ipsi tamen non tra hodie sciunt: imo videre dissimulant. Sed

Tertius.

nunquid ignorentur: hoc est quia
radix amoris privati viuit in eis:
vnde peruersum timorem seruilem
extrahant. Nam ex timore perden-
di statum prelatore siue tempora-
ria quedam non corrigunt. Sed ve-
lut excecatis faciunt: ideo non agno-
scunt quomodo status in se conser-
uatur. Quod si cognouerent quomo-
do bene conseruatur cum iustitia
sancta manutenerent eam. Sed quia
lumine vero privati sunt: neque vide-
re: neque intelligere queunt: et cristi-
mant eum ex iniustitia conseruare
non arguendo subditorum iniqui-
tates ipsi vero decipiuntur a pro-
pria passione sensitua: et ab ambitio-
ne prelatore siue domini: et isti non
arguunt: neque corrigunt eo quia sunt
eisdem defectibus: vel maioribus
infecti. Scientes ergo se culpabi-
les audaciam atque confidentiam
amittunt arguendi ceteros: inhi-
biti atque ligati a seruilis timore se vi-
dere dissimulant. Et si quandoque vi-
dent aperta quedam arguere siue
disciplinare negligunt: imo se blan-
dis verbis obligari permittunt in-
feruenientibus crenis et oblationi-
bus: vnde postmodum in ipsorum
malorum excusationes ad inueni-
re conantur: ut ipsos in nullo puni-
re: vel arguere debeant. In istis im-
pictur illud euangelicum a mea ve-
ritate prolatum: ipsi ceci sunt atque
cecorum duces: et si cecus a ceco du-
catur ambo in foveam cadunt. Non
ita fecerunt illi qui precesserunt: vel
faciant etiam aliqui moderno tem-

poris consistentes veri duces: et ama-
biles ministri mei de quibus tibi vi-
ri et habebant in se proprietatem
solis atque conditionem qui vere se
veluti sol habent. Non inuenturur
in eis tenebre peccatorum: vel igno-
rantie: quia sequuntur in veritate
doctrinam vniuersi filij mei: neque
tepidi sunt eo quod exusti sunt: et iugi-
ter exuriantur in fornace mee diu-
ne caritatis. Et veluti contempto-
res vintiarum prelationum: atque
dignitatum vite presentis absque ti-
more quocumque corrigunt audaciter.
Nam ille qui prelationem siue vo-
minium appetere non vult amitte-
re nullomodo metuit. Ideo virili-
ter arguunt isti. quoniam immunitas
a culpa reperitur eorum conscien-
tia. Quare preciosa margarita: in-
stitit tenebrosa non erat in ipsis mi-
nistriis meis fidelibus: immo luci-
da: amplerantur insuper auide
paupertatem voluntariam: et vili-
tatem propriam cum humilitate p-
funda. Ideo paraspenebant irri-
siones contumelias detractones ho-
minum iniurias obprobria penas
atque tormenta quorumcumque perse-
cutorum. Omnia cum inuincibili
patientia tollerabant amore meis
tanquam angeli terrestres: immo plus
quam angeli non ex natura: sed ex gra-
tioso ministerio super naturam eis
a bonitate mea commisso: vix ministra-
di corpus et sanguinem vniuersi filij
mei. Et vere ministri mei tales
angeli sunt eo: quia sicut angelus
a me vestre custodie deputatus

Tractatus.

Inspirat in mentibus vestris inspi-
rationes bonas atq; sanctas: ita sa-
ciebant ipsi et hodie facere tenentur
eo quia depnati sunt ad vestram
custodiam. Ideo iugiter habebant
oculum in subditos eorum veluti
veri custodes inspirantes in eorum
animabus inspirationes bonas et
sanctas cum exemplari vita et vir-
tuosa pro eis offerentes amozela: et
dulcia desideria in conspectu meo
cum humili oratione continua. Ita-
q; vides q; sunt angeli collocati su-
per candelabro veluti accense lucer-
ne in corpore mistico sancte matris
ecclesie abignita caritate mea pro
vestra salubri custodia: ut in eccita-
te vestra ducem habeatis: ut vos in
veritatis atq; salutis via dirigant
Ipsi ministri mei cum humilitate
magna: et exemplari conuersabatur
cum subditis eorum ipsos caritati-
ue gubernando cum vna fide pa-
rister et firma spe minie dubitabant
ne sibi sine subditis: ista temporalia
deficerent. Ideo pauperibus ha-
bundantissime distribuabant eccle-
sie sibi commisse substantiam: et be-
ne seruebant: et opere perficiebant
illud ad quod erant obligati distri-
buendo: videlicet in necessitate pau-
perum ecclesie substantiam tempo-
ralem. Ipsi deposita facere vitabant
itaq; post vitam eorum non inue-
niebantur eis aliqua deposita: im-
mo post mortem aliquorum debita
plurima reperiebantur contracta
pro necessitatibus pauperum cari-
tatiue subuenandis. Et hoc occurre-
bat ex excellentia caritatis eorum

que procedebat a vera spe quam in
providentia mea collocauerant.
Nam erant proculdubio timoreles
nisi privati: et ideo minime timebat
eis aliqua necessaria debere quo-
modo deficere sine temporalia.
Hoc est utiq; signum quod aperte
demonstrat hominem in me collo-
casse spem: et non in se: quando viz ti-
more serui non timet. Sed illi qui
sperant in se sunt illi qui timent et
erpauescunt ex umbra propria me-
tuentes: atq; dubitantes ne celum
vna cum terra deficiat eis. Cum
isto timore atq; peruersa spe quam
habent in modica prudentia sua ta-
tam infelicem et miserabilem sollici-
tudinem assumunt in acquirendo
atq; conseruando res istas extero-
res q; videtur ipsos omnino postea
gare spiritualia: et viz inuenit quis
ad hec attendat. Sed ipsi miserabi-
les infelices atq; superbi non atten-
dunt: neq; considerant: q; ego sum
ille qui provideo que sunt necessa-
ria anime simul et corpori vestro q;
uis enim illa mensura qua speratis
in me euzea remetietur vobis pru-
dentia mea: neq; miseri atq; presum-
ptuosi attendunt: q; ego sum ille qui
sum ipsi vero non sum. Esse namq;
sum in a mea bonitate acceperunt:
et omnem gratia super hoc esse sum
datam. Et ideo superuacue laborat
et inuanum laborat ille qui custo-
dit ciuitatem: nisi custodiatur a
me. Stulto labore fatigatur omnis
qui se putat illam sua vigilia sine so-
licitudine posse defendere: quoniam
ego sum ille solus qui custodit. La

Tertius.

men a vobis ergo: q̄ hoc esse vobis
a me concessum: & alias gratias in
ipso: & super ipso fundatas exercea/
tis virtuose viuendo cum arbitrio
libero vni tempus habetis: & lumē
rationis quod ego vobis exhibui:
quia creauī vos absq; vobis: sed nō
decreui saluare vos absq; vobis.
Nos quippe dilexi ante q̄ eētis. Et
hoc videtur & aperte cognouerunt
isti dilecti mei: & ideo me dilexerunt
inestimabiliter. Et propter affectio/
sum amorem quo me diligebant:
ita fiducia liter in me sperabant: &
nunquam in aliquo dubitabant si/
ne metuebāt. Unde siuester dispu/
tando coram imperatore constanti
no contra illos duodecim iudeos in
presentia magne multitudinis in
maxima constantia perseverabat:
cum fide viuā credens: & existimās
quia me secum existente nullus ei
nocere poterat: & ideo nullum time
re debebat. Et ita ceteri mei serui si/
deles omni timore seruili deposito
constanter in omnibus agebant:
quia soli non erant: immo bene so/
ciati: quoniam in dilectione carita/
tis eriscentes in me stabāt. Et a me
lumen sapientie vniuersi filij mei
recipiebant. A me vero potentiam
habebant: vnde fortes erant cōtra
principes atq; mundi thirannos.
A me quoq; recipiebant igne in sani/
eti spiritus in quo percipiebāt eius/
dem clementiam & amorem igni/
tum. Sic a mox est a sociatus cum
lumine fidei cum firma spe: cum in/
vincibili fortitudine cum pace ve/
ra & longa perseverantia: videlicet

vsq; ad vltimum sue mortis. Ita q̄
vides aperte q̄ soli non erant: im/
mo sociati: ideo nullō modo me/
tuebant. Solus ille qui se solum ve/
det & attendit: in se solum modo spe/
rans caritatis amore priuatus est
ille qui timet: & quocunq; parua res
incutit ei timorem ex eo quia solus
est priuatus ex defectu suo me qui
sumam securitatem anime tribuo
me per affectum amoris in verita/
te possidentis: hoc experientia cogno/
scebant hī gloriofi dilecti mei: quia
nihil antinabus eorum obesse pote/
rat: immo potius ipsi nocebant ho/
minibus: & demonibus qui frequen/
tissime ligati permanebant ex vir/
tuosa potentia quam ego super eos
ex bonitate mea concesseram. Et
hoc erat q̄ correspondere volebam
fidei spei atq; dilectioni quam ha/
debant in me. lingua tua facilliter
enarrare non posset virtutes isto/
rum: nec oculus intellectus aspice/
re fructum quem in vita durabili
recipiunt. Et ita recipient omnes
qui realiter vestigia sequuntur eo/
rum. Ip̄i permanent in conspectu
meo veluti pretiosi lapides: quia la/
bores eorum valde libenter acce/
ptant: & lumen quo corpus mistū
cum ecclesie sancte cum odore vir/
tutis illustrauerunt. Et ipsos in vi/
ta durabili vniuersissime collocati:
vbi recipiunt beatitudinem: & glo/
riam inestimabilem in visione mea
quoniam ipsi prebuerunt exemplū
sancte & honeste vite: & cum lumi/
ne virtuose ministrauerunt illud
verum & eternum lumen: videlicet

Tractatus.

corpus & sanguinem vnigeniti filij
mei: atq; cetera sacramēta. Et ideo
valde singulariter a me diliguntur
& honorantur: tamen ex dignitate
quam eis ita gratio ē cōmissi: quis
sunt vnici atq; ministri mei fideles
tum etiam: quia thesaurum quem
eis in manu posui non absconderūt
in terra per negligentiaz atq; igno-
rantiam: sed a me recepisse cogno-
uerunt: & cum ad lucrum expositae-
rant cum fidelī sollicitudine humi-
litate profunda: & alijs virtutibus
veris atq; realibus. Et quoniam ego
in salutem animarum eos in tanta
collocatura in excellentia nunquam
ociose pertransibant: immo veluti
boni pastores ingenti sollicitudine
reducēbant oberrantes oues ad ou-
ile salubre sancte matris ecclesie.
Quare per amoris affectum: & ani-
marum salutem veluti samelici
morti semetipsos exponēbant: vt
eas abstraherent de manu diaboli.
Ipsi quandoq; se simulabant infir-
mos cum infirmis. Aliquando nā-
que ne peccator ex desperatione cō-
funderetur: & vt apertius: atq; ma-
iori fiducia suam egritudinem in
confessione p̄doparent dicens cū
intentione sancta simulabāt. Et ego
sum infirmus. Salubriter ergo no-
uerant flere cum fientibus: & gau-
dere cum gaudentibus: & pruden-
ter exhibebant: vnicuiq; cibum sue
saluti necessarium: & vtilem: videli-
cet cōseruando bonos quoruꝫ vi-
tute gaudebant: quoniam ex inui-
dia nullo modo tabescebant: im-
mo dilatati multum in affectu fin-
cere caritatis omnium proximorum
eorum: & precipue subditorum suo-
rum. Peccatores autem a pecca-
tis suis extrahere sollicitē satage-
bant eis affectuose prudenter atq;
caritativa compassione condescen-
dentes: & in corpore penitentiali fre-
quenter in animo maiorem amari-
tudinem imponentes habebant q̄
illi quibus imponebatur. Et aliqua-
do plures erant qui penitentiam in-
iunctam: vna cum peccatoribꝫ illis
agebant: & precipue cum perepisi-
sent huiusmodi penitentiam eis ex-
titisse molestam vel valde grāuem
vnde frequenter ex hoc actu carita-
tuo difficultas aspera vertebatur
in dulcem atq; gratam. Isti fideles
ministri mei dilecti cum essent ista-
tu prelature se subditos exhibebāt
ex humilitate: & cum essent in eccle-
sia domini se faciebant infimos at-
q; subditorum seruos existentes in
virtute sancti: atq; robusti ex carita-
te se simulabant infirmos: & imbe-
cilles. Cum simplicibus erant: & ip-
si simplices cum parua parua: & ita
cum hominibus humiliter: atq; ca-
ritatine salubriter cōuersari noue-
rant vnicuiq; cibum vtilem anime
sue ministrādo. Vnde hoc quid erat
in causa? Procul dubio fames: atq;
desiderium quod habebant ad ho-
nozem meum atq; salutem animo-

Zertius.

rum: ita velocissime currebant ad manducandum huiusmodi cibum in mensa gloriose crucis nullius omnino recusando laborem. Sed veluti zelatores igniferi salutis animarum: atque salutare fidei dilatationis: et exaltationis immergebant se metipsum inter spinas multarum tribulationum: et cum iniuncta patientia pericula mundi tollerabant. Iugiter offerentes in conspectu meo censum affectuosum: et anxie desiderans: eius oratione continua: et humiliter atque sudoribus lacrymosis: et sic vnguebant proximis suas plagas. *Idolagas* inquam culpe mortali peccatorum: unde perfectam sanctitatem ipsi subditi assidue poterant si cum humilitate cordis huiusmodi replebant unguentum.

Capitalis repetitio in summa de reuerentia que sacerdotibus reddi debet sine bonis sine malis.

Cap. cxx.

Nunc carissima filia demonstrem tibi scintillam paruam de ipsorum excellentia scintillam vobis respectu eius quod est. Tibi narrauo pauca de dignitate in qua ipsos collocant: quoniam in eos elegi atque meos esse feci ministros. Et intuitu dignitatis istius: et auctoritatis quam eis crederi volebam: sed neque volo quod propter aliquem defectum ipsorum secularis aliquis eos

aliquo modo puniat et ipsos intus se tangentes: vel punientes me vale de grauius offendant: imo volo quod eos habeant in debita reuerentia. Non quidem eos intuitu sui sicut iam dixi: sed intuitu mei: videlicet propter auctoritatem eius a me concessam. Unde reuerentia talis nullo tempore minus debet quamvis in eis minueretur virtus. Ipsos quippe tibi posui narrando veluti ministratores veri solis: videlicet corporis et sanguinis vniuersi filij mei: et aliorum ecclesie sacramentorum. Ista dignitas contingit atque pertinet bonis: atque malis: et ad quemlibet ipsorum illam ministrare pertinet: vel iam dixi superius. Dixi tibi quod ministri mei perfecti solis conditionem habent: et sic est illuminantes: atque calefacientes ex caritatis ardore proximos eorum: et cum isto calore fructificabant: atque germinare faciebant virtutes in omnibus eorum subditorum. Etiam tibi dixi: quia sunt angeli vobis assignati per me pro tota custodia vestra: ut bonam de vobis diligentiam habeant: atque sanctas inspirationes in cordibus vestris intromittant mediantibus orationibus suis atque salutari doctrina: et exemplo virtuose vite. Sollicite quoque ministrat vobis ecclesie sacramenta prout angelus agit qui vos a malo custodit vobisque scribit: et bonas inspirationes in mente vestra inspirat. Itaque cernis

Tractatus.

q̄ vltra dignitatem quam eis ego concessi cum ornamento virtutum sicut de talibus tibi narraui: et vt omnes obligantur esse quantum ipsi digni sunt a vobis amari: et in q̄ta reuerentia debent a vobis haberi: quoniam ipsi electi filij sunt et veluti sol in corpore mistico ecclesie sancte positi propter virtutes eorum. Nam omnis homo virtuosus dignus est amari: sed multo fortius isti propter ministerium in eorum manibus a me positum. Quare virtutis intuitu ac propter huiusmodi sacramenti dignitatem eos amare debetis. Eorum vero qui miserabiliter viuunt odire defectus obligamini. Non tamen eorum ita dices esse debetis: quia nolo et omnino phibeo: quia christi mei sunt. Ideo debetis amare atq̄ reuereri pensans auctoritatem eis a me concessam. Vos optime nostis: quia si quidam immundus et male inductus vobis adduceret aliquem preciosum thesaurum de quo vitam cōtinne traheretis vos amore thesauri: et domini mittētis odio nullo modo portitorem haberetis non obstāte q̄ esset in se laceratus: et immundus. Immundicia inquit bene displiceret vobis atq̄ conaremini q̄ ab immundicia purgaretur: et induceretur amore domini. Igitur ita facere debetis ex debito secundum ordinem affectuose caritatis: et ita nolo vos agere circa tales ministros meos quando sunt inordinati qui cum immundicia vitiorum atq̄ lacerrati per separationem vere cari

tatis vobis adduciant ingentes thesauros videlicet ecclesie sancte veneranda sacramenta que vobis vltimam gratie conferunt inelubitanter vobis illa digne sumentibus. Ergo non obstantibus illorum vicijs atque defectibus amore mei mittentis et amore vite gratie quam a magno thesauro recipitis qui ab eorum manibus vobis in ecclesia sancta ministratur: videlicet vniuersi filij corporis et sanguis vniti cum vniuersa mea natura reuerenter acceptare eos debetis. Odio quidem habetis eorum vicia cum displicentia magna: s; iuxta posse concemini caritatis affectu: et oratione sancta illos adiuvando induere: ac induimenta ipsorum ablucere factis misericordie et eos offeratis cum sancto desiderio in conspectu mee diuine maiestatis vt illos induam ex bonitate mea vestimento caritatis. Vos aperte scitis q̄ volo eis libenter impendere gratiam in quantum ipsi displicent se ad accipiendum illa: et vos a dintercedendum pro eis: quia p̄culdabit non est mee voluntatis: vt ipsi ministrent vobis: et alijs in vita presenti solum in tenebris: neque q̄ ipsi nudati sint vestimento virtutum: et immundi viuant in vobis in exemplum virtutum: vt sint velut angeli terrestres: et velut sol mentes peccatorum illuminando. Si vero tales esse renuntiat oportet vos orare pro eis: et non eos. iudicare: iudicium vero mihi reseruare. Ego autem orationibus vestris in

Tertius.

tercedentibus impendam eis misericordiam habundantissime si recipere se disponent si vero vitam suam corrigere neglexerint in vita sua dignitas eis: ita gratiose concessa redundabit eis in ruinam. Et a me summo iudice cuius improperio maximo in mortis extremitate nisi realiter et viva fide recursum habeant ad misericordie mee latitudinem inestimabilem velut obstinati virgenter ad ignem eternum.

De defectibus et vita reproba sacerdotum et ministro: in iniquorum. **Cap. cxxi.**

Nunc autem filia dilectissima ut tu et alij serui mei materiam habeatis ampliore offerendi pro illis ante me continuas humiles orationes volo tibi dicendo monstrare sceleratam vitam ipsorum. Quamuis vnde cum te verteris videbis aperte seculares atque religiose clericos prelatos atque subditos paruos et magnos iuuenes: et antiquos: et in omni manerie gentium offendere me iugiter omnes enim culpe putredine mortali peccatorum infecti sunt. Qui tamen se totum mihi nullo modo nocet: immo solummodo sibi met offendentibus. Atque nunc ego narraui tibi de iustis ministris meis et de eorum excellentia: et de virtute honorum tuorum ex aliquo refrigerio tue mentis: tuam etiam: ut apertius et plenius agnoscas vilitatem atque miseriam istorum: ita miserabilium: et videas quod

maiori reprehensione digni sunt atque maiori pena cruciandi. Pro: ut econuerso dilecti mei fideles ex eo quod virtuose tractauerunt eis a me commissum thesaurum maiori premio et excellentia digni sunt: et ut in conspectu meo veluti margarite preciose constituentur: et ordinentur: et econuerso miserabiles isti pena cruciandi atque terribili cruciabantur in perpetuum. Attende filia carissima quoniam ipsi principium atque fundamentum suum fecerunt: et constituerunt in amore proprio: vnde processit arbor vitande superbie cum indiscretionis filio. Quia tanquam indiscreti sibi honorem attribuant atque gloriam magnas prelationis inquirentes cum deliciis: et ornamento sui corporis mihi vero reddunt vituperium: et offensas. Sibi etiam attribuant illud: quod non est eorum mihi vero quod non est meum. Mihi debet attribui gloria: et honor: sibi autem debent reddere odium proprie sensualitatis cum vera noticia proprie vilitatis estimando se tanto ministerio propriis indignos quantum a me gratis se receperunt. Ipsi autem oppositam operantur. Nam inflati superbia nullo tempore faciuntur quotidie rodendo terram diuitiarum: et deliciarum vite presentis tenaces cupiditatis: et auaritia circa pauperes vnde propter hanc auaritiam atque miserabilem superbiam ipsorum que nata fuit ex amore proprio sensituo curam dimiserunt animarum et solum attendunt et iugiter vacant

Tractatus.

etiam ingenti sollicitudine tempora-
libus: & exterioribus vanitatibus
omnino quasi derelinquentes oues
quas ego commiseram eis velut oues
absque pastore. Nec eis alimenta
tribuunt: nec eas aliquo modo nu-
trunt: neque spiritualiter: neque
etiam temporaliter. Spiritualiter
enim administrant ecclesiastica sa-
cramenta que nullo modo virtutes
sua amittunt: vel etiam minu-
unt ex aliquo defectu illorum: ne-
que vobis auferri possunt. Sed ipsi
non vos alunt orationibus cordia-
libus deuotis: & humilibus: nec ha-
bent ignitum vestre salutis deside-
rium: & famem cum honesta sancta
vita. Nec etiam subditos paupe-
res alunt corporali cibo subuenien-
do necessitatibus eorum in substan-
cia temporalis de qua tibi dixi qd fie-
ri debet tres partes: vna debet esse
pro necessitatibus eorum: secunda
pauperibus erogari: tertia vero in
utilitatem ecclesie debet expendi.
Sed ipsi faciunt oppositum. Quia
non solummodo subtrahunt a pau-
peribus illam partem: quam obli-
gantur eis impendere. Sed ipsi ra-
piunt aliena. Simoniam errecen-
doper inordinatum pecunie desi-
derium vendendo spiritus sancti
gratiam. Aliquotiens enim accidit
qd aliqui ministri: & infelices indi-
gentibus impendere denegant: il-
lud qd eis valde gratose concessi: vt
vobis exhibeat nisi manus implea-

tur eis: atque multis exentijs visi-
tentur. Et tantum subditos amant
quantum ad eis aliquam utilita-
tem habent: & non vltra. Ecclesie sub-
stantiam expendunt solum in orna-
tis: atque delicatis vestibus non vt
honesti clerici siue religiosi sed velu-
ti domini siue secularis curie domi-
celli quottidie satagentes pompo-
sos equos habere ac etiam vasa plu-
rima tam aurea quam argentea cu-
curiosis ornamentis in domo tenen-
tes: atque possidentes ea que tene-
re non debent cum multa vanitate
cordis. Cor etiam ipsorum ex vani-
tate dissoluta verba loquitur. Et
omne desiderium eorum esse vide-
tur in epulis: atque conuiujs de ve-
tre quodammodo sibi veni facten-
tes inordinate comedentes: & biben-
tes. Et ideo subito ruunt in immu-
diciam viuendo lasciuie. Ne ve ip-
sorum vite miserabili: & infelici: quo-
niam illud quod vnigenitus filius
meus acquisiuit cuius grauissima pe-
na super ligno sanctissime crucis ip-
si cum meretricibus expendunt. Et
ita danabiliter ingiter animas de-
uorant: & occidunt iesu christi san-
guine pretioso redemptas eas vi-
uerfimode cum secenti miseria' eor-
rumpendo: & de patrimonio: vel be-
reditate pauperum filios adulteri
nos alunt: & ornant. O diabolica
templa ego vos elegi: & collocaui:
vt in presenti vita tanquam angeli
terrestres essetis: & vos estis tanqua-

Tertius.

Incarnati demones: ipsorum officium assumpistis. Demones habent in se tenebras quas etiam alii impendant: postea cruciata tormenta ministrant. Juxta posse subtrahunt animas a statu gratie cum varijs molestijs atque temptationibus: ut inducant eas ad statum eterne damnationis in peccatis mortalibus inuoluendo. Quauis nemo compelli possit ad peccatum aliquod nisi sponte consentire velit licet ipsi demones. Juxta posse solliciti vires apponant. Ita miserabiles isti non digni vocari ministri: sed veluti demones incarnati. Nam ex defectu proprio se conformauerunt cum illorum voluntate diabolica: et ideo faciunt officium ipsorum me in me verum in tenebris mortalis peccati ministrantes. Et administrant ostendentes abhominabiles tenebras inordinate imo scelerate vite ipsorum tam subditis quam alijs hominibus exhibendo materiam confusionis: atque scandali mentibus intuentium eos: ita scelerate viuere. Sunt etiam in causa ministrandi confusionem atque conscientie penas his quos aliquando subtrahunt a statu gratie: et a via veritatis: et eos ad culpam reducere faciunt illos ambulare, per vias falsitatis et mendacij. Quoniam ille qui sequitur eos non est: ex hoc excusatus a culpa sua: quia compe-

si nullo modo potest ad culpam peccati mortalis ab istis demonibus vel a se ipsis: vel etiam ab inuisibilibus absque proprio consensu voluntario. Nullus itaque debet vitam ipsorum immittendo respicere faciendo mala que faciunt. Sed iuxta monita mee veritatis in euangelio sancto sacre debetis ea bona que dicuntur ex doctrina data vobis in corpore misitico sancte matris ecclesie in sancta pagina declarata medicamentibus predicatoribus a spiritu sancto doctis qui vobis in veritate pronunciant verbum meum. Et illorum vitam: et opera mala nullo modo sequamini: nec eos in aliquo punire velitis: quia me grauiter offenderetis. Illis quoque relinquitte vitam iniquam: et pro vobis accipite doctrinam veram atque salutarem. Punitiorem vero mihi seruate: quoniam ego sum ille dulcis eternus deus qui cuncta bona remunerat: et omnem offensam in congruo tempore punio. Non enim illis parceretur siue dimitteretur in suo tempore debita disciplina propter dignitatem eius a me gratis concessam: videlicet quia ministri mei sunt effecti. Immo ipse punientur ultra ceteros in maiori miseria si se non correxerint: quia plus a mea bonitate receperunt. Et id tam in gratia me totaliter offenderes indigniter valde maiori punitione sunt digni

Tractatus.

Itaqz vides eos esse velut demones
z conuerso tibi dixi de meis electis
q̄ erant angeli terrestres z ideo sa-
ciebant angelorum officium.

Quomodo i predictis ministris
iniquis iniustitia regnat z prece-
pue non corrigendo subditos.

Capitulum. cxxij.

O Tri tibi q̄ i electis ministris
meis iuste margarita refu-
gebat nunc vero tibi dico q̄ isti mi-
serabiles: z infelices in pectore suo
gestant i iustitia p̄ sibula que qui-
dem iniustitia cum amore proprio
coniungitur atqz connectitur in eis
Nam ex amore proprio committunt
iniustitiam contra suas animas ac
etiam erga me cum indiscretione te-
nebrosa: quia mihi non exhibent ho-
nozem z gloriam neqz sibi metipsis
vitam sanctam z honestam neqz ve-
liferum salutis animarum habet
z virtutum curam. Et ideo com-
mittunt iniustitiam erga subditos
atqz proximis eorum neqz vitā cor-
rigunt imo velut exccati non agno-
scunt z ex inordinato timore displi-
cendi creature permittunt eos in su-
is imititudinibus in se dormire. Nec
aduertere videtur quia placere de-
siderantes ita grauiter offendunt z
mihi creatori suo ac etiam eisdem
valde displicent. Aliquando se cor-
rigere simulabunt vt cum aliqua
parua iustitia se cooperire possint
non arguendo maiores qui grauio-
re commiserunt q̄ illi minores quos

contingunt z hoc ex timore seruilli ne
sostant eos impediant vel auferat
eis vitam siue statuz eminentie sue
sed acriter arguunt infimos qz con-
siderant eis obedire non posse nec au-
ferre sibi statum. Iste proculdubio
committit iniustitiam ex amore pro-
prio detestabili qui proprius amor
vniuersum orbem infecit atqz misit
cum corpus ecclesie sancte siluestre
quidem faciendo viridarium huius
venerandi sponse flores sibi putridos
inserendo quod viridarium bene-
fuit exaltum z virtuosos renouatus
z ornatum odoriferis floribus tem-
pore quo ministri mei fideles z ve-
ri laborantes aderant. Nam ex eor-
um virtute subditi non veniebant in se
sed cum vita sancta z honesta: ho-
die vero non ita sed oppositum q̄
ex iniquitate pastorum ipsi subditi
mali sunt. Propter quod ista spon-
sa cernitur plena esse spinis mul-
tarum iniquitatum. Non quidem
in semetipsa recipere potest aliqua
lesiones cuiuscunqz putredinis pec-
catorum quo ad ipsius veneranda
sacramenta sed illi qui nutriuntur
ad vbera prefate sponse putredines
illam habent z voluntarie recipi-
unt in animabus suis aufferendo, si-
bi dignitatem in qua posuerat eos
Non q̄ in se dignitas illa minuat
in aliquo sed intuitu defectu eor-
um propter quos quamplurimi vili-
pendunt hanc vnguenti mei precio-
sum sanguinem. Quare frequentis
sime secularis omittunt illam ha-
bere reuerentia eis ad quam obli-
gantur virtute sanguinis iesu christi

Tertius.

¶ *Quis ita facere nullo modo debeant. Et si perdant illam ipsorum huiusmodi culpa non est ideo minor licet illi defectuosi cognoscant ut iam supra dixi tum ipsi miserabiles et infelices exempli exhibent iniquitatis atque miserie ubi posueram et elegeram eos ut exhiberent exempla virtutum.*

De plurimis alijs defectibus ministrorum. Cap. cxxij.

A tede filia carissima prefatorum iniquo atque miserabili ministroꝝ vñ tantā putredine exhatriti ut. Indubitanter a propria sententia sua quam ex amore proprio dominam instituerunt et animam in felicem suam esse fecerunt cū ego liberauerim eos ab omni seruitute cum vngenti filij mei sanguine totum humanum genus a seruitute liberaui diabolica. Gratias huiusmodi recepit omnis creatura et alii hos vero quos vnri non soluz a seruitute diabolica liberaui et eligēdo constitui ut mihi solum eterno deo seruirent vobisq; ministrarent ecclesiastica sacramenta sed illos etiā ab humana seruitute liberaui taliter q̄ omnino prohibui atq; prohibeo ut secularis aliquis dominus illos iudicet vel aliquo modo puniat. Et attende filia carissima meritū quod mihi retribuunt pro tanto beneficio quia quotidie me persecuntur cum iniquitatibus atq; seculari vita sua cū tanta peccatorū varietate q̄ lingua tua narrare ne-

quiret et audiendo quasi desiteres Tamen aliqua tibi narrare volo propter ea que dixi ut matris ampliorē habeas compassionis atq; lacrimarum. Ipsi stare deberent iugiter in mensa fructifere crucis ex anxiō desiderio sibiq; se nutrire cibo salutis animarum amore mei. Et quis omnis alia creatura in se rationem habens hoc ipsum agere tēctatur. Isti multo fortius obligantur: quos elegi ut vobis affectuosa ministrarent vngenti filij mei corpus et sanguinem et ut vobis exhiberent exemplum vite salutis et ut cum anxio atq; penoso desiderio sequendo viam incarnate mee veritatis cibō nutriantur iugiter animarum vestrarum in mensa sanctissime crucis ipsi vero pro sua mensa tabernaculi elegerunt sibiq; iurant atq; frequentissime perirant vsuendo miserabiliter in multis iniquitatibus etiā in publico sicut homines excecati sine lumie rationis. Et ita sunt effecti velut animalia totaliter immunda propter huiusmodi defectus et verbis atq; factis et actibus in vita lasciuia student officium vero negligunt imo frequenter ignorant et aliquid quando persolucendo magis ore q̄ corde persolunt quoniam illud est a me remotum ipsi directe viuunt veluti ribaldi atq; lufores: et ex quo luserunt atq; alienauerunt animas eorum in manibus demonum ipsas exhibendo ipsi male spumūt et alienant bona temporalia suarū ecclesiarū que receperunt in virtute pretiosi sanguis iesu christi. Tūc pau-

Tractatus.

peres privati sunt omni subsidio quod habere tenentur: et ecclesia non habet ea que necessaria sunt in oportunitis diuino officio. Unde quia facti sunt in se templum abominabile demonum vispendunt aduertere necessaria templo meo. Sed illud ornamentum quod in templo meo facere deberent ob reuerentiam sanguinis virginis filij mei faciunt in domibus eorum in quibus habitant. Et quod etiam veterius est ipsi faciunt veluti sponsus qui sponsam propriam ornata: ita faciunt isti demones incarnati qui de substantia temporalis suarum ecclesiarum omnia abominabilia: atque de moniacas eorum concubinas cum quibus inique sceleratissime viuunt et absque verecundia quacunque faciunt eas ad ecclesiam cum alijs ambulare: atque diuinis officijs sterelle dum ipsi miserabiles in altari consistunt ad consecrandum virginis filij mei corpus et sanguinem. Nec erubescunt quod infelices ille concubine filios eorum ad manum adducant: ut offerant una cum alio populo. O demones incarnati atque demonibus deteriores utinam iniquitates vestre non essent ita publice coram oculis vestrorum subditorum ex eo quod si laterent eos offenderetis tantummodo me cum detrimento animarum vestrarum profermo vestro minime noceretis exhibendo sceleratam vitam vestram eis in exemplis. Quare cum exemplo vestro materiam prebetis ne sua peccata derelinquant: imo potius: ut

illa sine maiora committant. Nunquid hec est illa puritas quam a ministris meis opto et exigo: precipue cum ad celebrandum accedunt ad altare: Puritas eiusmodi videtur esse tali ministri: quoniam in mane surgit eius inquinata: et contaminata mente: et corpore polluto iacuit in peccato mortali sententis immundicie deinde procedit ad celebrandum. O tabernaculum demonis: ubi est nocturna vigilia cum officio diuino deuote celebrato ubi huiusmodi oratio continua. In ipso namque tempore nocturno disponere te debes in mane perficere cum vera noticia tui te reputans indignum ad tantum: atque tale misterium: et cum cognitione mei: quoniam ex bonitate mea te feci dignum: et non tuis meritis elegi te in ministrum meum: et ut illud in creaturis meis virtuose ministrares.

Quomodo in ipse ministris invenitur esse peccatum contra naturam: et de quadam visione super hoc habita.

Capitulum cxxiiij.

N Queris amantissima filia carissima: quod tantam puritatem ab eis ac et a vobis in isto venerabili sacramento requiro quantum in vita presentis homo potest habere. Unde quod tibi in vobis est quotidie conari debetis illam iugiter acquirere. Nosce namque debetis: quod si possibile foret expeditet et ipsam angelicam naturam

Tertius.

In hoc venerabili sacramento puri
ficari: s; oio purificatioe nō indiget:
qm̄ in angelo peccati venenū occur
rere: nō valet: hoc vero tibi dixi: vt
intelligas quantū ab oib; in isto ve
nerabili sacramento puritatē exqui
ro p̄cipue tñ ab eis. Sed opposituz
agunt: q; valde sunt imundi: neq;
solummodo de imundicia fragili
ad quam estis quodammodo natu
raliter inclinati: q̄uis virtuosa ra
tio: quando vult vna cum arbitrio
libero vobis a mea bonitate tradi
to refrenare potest huiusmodi natu
ralem inclinationem atq; rebello
nem. Sed isti miseri non tñ istam i
clinationē in se refrenare: nō studēt
imo q̄d est valde peius vacant illi
sodomitico peccato p̄tra naturam.
Et ipsi veluti stulti i: crecati: non
vident: nec intelligunt huiusmodi
miseriā putredinis in qua sunt eo
q̄d offuskatū hñt oculum intellect;
et attendere non vident: q; pp abho
minabile fetore quē inde p̄cipio. In
isto inditio meo solū ex isto peccato
quinq; ciuitates aliquando feci sub
mergi: q; iustitia mea noluit vltra
sustinere tanta abhominatioes
q; non solum ego qui sūma sum: et
eterna puritas abhominor enormi
tatem tantū criminis verum: et ipsi
demonēs abhorrent illud: atq; de
testantur quos ipsi miseri volunta
rie sibi dominos effecerunt. Nō q̄p
pe demonibus displicet illud: vel
aliud peccatum: vt eis aliquod bo
num virtuose placet. Sed quia na
turam habent angelicam: ideo na
tura talis omnino vitat actualiter

videre cōmitti tam enorme pecca
tum quantum ipsum peccatores an
tea vulnerauerit venenata sagitta
concupiscentie. Cum vero peruenit
ad actum huiusmodi peccati subi
to fugiendo recedit occasione p̄cedi
ta. Unde tu bene recolere debes: q;
ante mortalitatem: ego tibi patefe
ci quantum erat abhominabile mi
hi: et quantum quasi totus orbis ex
isto peccato corruptus erat. Unde
lectūdo te super te metipsam te ex an
xio desiderio: et eleuatione mētis oñ
di tibi mūdum vniuersuz. Et quasi
peccatum hoc abhominabile vide
bas in omni manerie gentium effu
sum: et videbas: vt ego tibi monstra
ui demones inde fugere sicut iam
tibi dixi. Et ipsa tunc habuisti tan
tam in mente tua penam ex illo fe
tore: q; quasi videbatur tibi in mor
tis articulo labdar. Neq; videbas
locum in quo tu et alij serui mei sta
re possētis ne a tali fetore contami
naremīni. Non enī inueniebas lo
cum aliquem in quo tute stare pos
ses: nec inter paruos: nec inter ma
gnos: nec inter antiquos: nec inter
iuniores: nec inter religiosos: nec in
ter clericos: nec inter p̄elatos: nec
inter subditos: nec inter dominos:
nec inter seruos. Nam omnes qua
si videbantur ista maledictione cō
taminari mēte simul et corpore. Tūc
ostendi tibi non in omnibus homi
nibus particulariter: sed in genera
li de quacunq; manerie gentium:
q; plurimi non sunt: ita p̄taminati.
Nam inter malos et reprobos eti
am aliquos mihi reseruaui iustos: et

Tractatus

bonos a more quorum iustitia mea
refrenatur ne lapidibus iniungam
vt eos in instanti conterant atq; ter
re vt eos illico deglutiat atq; abso
beat ⁊ a uibus vt eos deuorent atq;
demonibus vt eorum animas pari
ter ⁊ corpora secum asportent. imo
vias atq; modos inuenio q̄tū est in
me vt habeata me misericordiam
hoc est vt illi corrigant vitam suam
Ordino etiam seruos meos qui om
ni lepra mortifera carent veluti me
ditatores vt pro eis intercedant in
conspetu meo ⁊ illis aliquando pa
tescacio huiusmodi miserias. comū
vt amplius ⁊ seruentius in corde so
licitentur adquirendam salutem
eorum offerentes eos in conspectu
meo cum compassione maiorī atq;
dolore peccatorum illorum ⁊ offen
se contra me perpetrare me seruen
ter exorando sicut ego feci tibi. Quia
si bene recolis cum exordinatione
mea tu percipisset vnam parvam
scintillā huiusmodi fetoris ad q̄dā
extremitatez te cognouisti deductā
vnde cordialiter exclamando dixi/
sti. O pater eterne miserere mei tua
rumq; creaturarum vel animā meā
a corpe subtrahas quia mihi videt
ultra tollerare non posse: vel mihi
refrigerium exhibe mihi locū osten
dendo in quo possim vna cum alijs
amicis tuis virtuose acquiescere ne
lepra talis vllō modo nobis obesse
valeat vel animas siue corpora con
taminare. Ego vero tibi respondi
pletatis oculum ad te vertendo di
cens ⁊ nūc iterato dico: filia dilectis
sima requies vestra consistit in hoc

vt laudem ⁊ gloriam cotidie nomi
ni meo reddatis adolentes iugiter
deuotarum orationum incensuz in
conspetu meo pro inselicitibus istis
qui iacēt in tāta miseria quottidie
prorideantes diuinum iudicium
contra se propter iniquitates co
rum: locus vero vester in quo
semper immoremur sit vobis iesus
christus crucifixus vnigenitus fili
us meus habitantes atq; latitantes
i canerna sui pretiosi lateris vbi gu
stabitis ex amoris affectu illa sua
natura humana meam diuināz na
turam in corde suo sic aperto inue
nietis aperte meaz atq; proximī ca
ritatem. Nam propter honorez me
um ⁊ vt obedientiam inunctam fi
bia me perficeret in salutem vestrā
velocissime ecurrat ad mortem ob
probrosam sanctissime crucis. Cui
vero gustaueritis hanc ineffabilem
amorem ⁊ cum diligentia confide
raueritis doctrinam eius opere se
quemini nutriendo vos iugiter in
mensa sanctissime crucis ex carita
te portantes cum vera patientia de
fectus proximorum vestrorum ac
etiam omnem laborem penam atq;
tormentum vnde cūq; peruenistis
⁊ per modum hunc euadētis leprā
que fugietis iste locus est ⁊ modus
quem a signant tibi: ⁊ alijs amicis
meis. Tamen isto remedio non ob
stante non auferatur ⁊ ab anima
tua sensus illius percepte putredi
nis nec ab intellectus oculo recede
bant ille tenebre: quibus ofuscata
fueras donec anime tue fuit a mea
bonitate prouultum. Quare vā pe

Tertius.

scia communicant sumendo venerabile sacramentum corporis et sanguinis virginis filii mei qui vere deus est et homo prout in altari summittis in signum aperte veritatis omnis fetor ille subito cessavit una cum tenebris ex odore pariter et luce perceptis in gustu predicti venerandi sacramenti in tantum quod odor illius in ore simul et gustu tuo pluribus diebus admirabili modo retinuit et persensisti sicut a bonitate mea fuerat ordinatum. Itaque vides amantissima filia quantum ab hominibus in quacunque creatura iniquitatem huiusmodi sed valde magis in his quos a mundo retrari et elegi ut in statu continentie mihi ministrarent. Aliqui in angelico statu sancte religionis quidam autem in statu flatidus veluti fructifera plantae in agro iusticie corporis ecclesie sancte plantati ut mihi fideliter in veritate ministrarent. Atque tunc leniter audire non possent neque lingua tua narrare quantum iste defectus abominabilis mihi displicet in eis ultra displicentiam quam habeo generaliter in hominibus in vita seculari viventibus. Ex eo quod isti sunt veluti lucerne super cadela brevia collocata ministrantes viri solis in lumine virtutis et honeste sancte que vite. Sed ipsi ministrant in tenebris et adeo tenebrosi sunt quod sacras paginam in se proculdubio luminosam quam hausertunt electi mei cum lumine supra naturalis me vero lumine pendente sicut alibi narraui tibi ex eorum inflata superbia frequen-

ter interpretantur in tenebris et imunde viuentes non vident nec intelligunt aliquid inde nisi litterale corticem exteriorem et absque sapore quocunque recipiunt illam ex eo quod gustus anime non est ordinatus in modo corruptus ab amore proprio et elatione mentis et immunditia stomachum habentes impletum et operantes inordinatas eorum concupiscentias adimplere. Repleti namque sunt immunditia cupiditate curiositate et auaritia et absque verecundia sua crimina publice committendo gloriuntur ac etiam usuram a me prohibitam exercere multi miserum non crubescunt.

Quo subditi ex predictis defectibus quos in prelatos aspiciunt semper nime corrigunt. *Capit. cxxv.*

Quomodo possunt igitur isti tot et talibus insecti vicijs atque repleti de fratribus arguere quemquam et iustitiam exercere de subditorum erroribus et defectibus. Nullo modo bona fronte possunt ex eo quia reproba vita propria tollit eis audaciam et iusticie sancte zelum. Et si quando vellet exercere. Iusti etiam aliquam audent eis infelices atque miseri subditi dicere. Medice primo cura te ipsum et postea mihi prebe medicinam tu laboras enim egritudine grauiori quam ego et arguere me contedis. Male proculdubio facit ille qui solo verbo subditum arguit et non cum ordinata sanctaque vita sed sicut fit ille bonus sicut ma-

Tractatus.

pro ordinate tamē potest immo de/
bet in subditosuo peccatum argue
re ac etiam iurta posse corrigere: s;
ipse male facit q̄ ipse non arguit
atq; corrigit verbo ⁊ exemplo vir/
tutis ⁊ sancte vite. Subditus vero
gravius offendit non acceptando
correctionem humiliter a bono siue
malo prelato sibi factam in salutem
anime sue vitam suam defectuosaz
corrigendo: quia sibi soli nocet ⁊ nō
alteri: vnde solus ipse tempore con/
gruo punietur pro suis defectibus.
Nec omnia mala contingunt quia
prelati non attendunt ad corrigē/
dum subditos cum sancta ⁊ crepla
ri vsta. Et ideo non corrigunt quia
ab amore proprio sunt exccati in
quo fundate sunt omnes iniquita/
tes eorum ⁊ non attendunt nisi ad
perficiendas inordinatas volunta/
tes atq; concupiscētias eorum: ⁊ ad
ista videntur omnes vacare iugiter
tam subditi q̄ prelati: tam clerici
q̄ religiosi. **O** silia mea dilectissi/
ma vbi est hodie religiosorum obe/
dientia qui collocati sunt in sancta
religione velut angeli ⁊ illorū quā/
plurimi sunt demonibus iseriores
imo deteriores. Electi sunt vt annū
cient in veritate verbum meum in
doctrina pariter ⁊ vita: ⁊ ipsi clamāt
verbo solummodo vocis: ⁊ ideo
non sequitur aliquis fructus in cor
dibus auditorum. **P**redicationes
eorum potius compositę sunt ad cō/
placētiam hominum ⁊ auris pu
ritum ⁊ consonantiam q̄ ad hono/
rem meum vel animarum salutem.
Ideo sollicite student non in sancta
vsa: sed vt verba sua valde polite

proferant eum quadam mundana
siue secunda iustiana. **I**sti procul/
dubio non seminant vtile semē ver
bi mei realiter atq; salubriter quia
non attendunt ad euellendum vi/
tia ⁊ plamando virtutes. Unde qz
non extraxerunt ex orto suo spinas:
ex orto prorsinozum euellere negl/
gunt: ⁊ omittunt cellas proprias
inutiliter ⁊ curiose discurrendo per
ciuitates: vnde contingit eis velut
piscibus accidit qui quando visu nō
erunt in aqua proculdubio mori
untur. **I**ta religiosi vani quādo mo
rantur extra cellam inhoneste viuē/
do vita gratie priuati moriuntur.
Tales a sua cella discedunt de qua
sibi celum facere deberent: ⁊ cundo
per vicos ⁊ plateas curiose vstiant
amicorum siue consanguineorum
habitationes ⁊ aliorum seculariū
vt inordinate eorum voluntati pla
cet ⁊ videtur. **Q**uorum huiusmodi
culpa pro parte redundat in prela/
tos eorū indiscretos qui concedūt
huiusmodi licētias amplas ⁊ lar/
gas nimis ⁊ indiscretas: ⁊ veluti mi/
seri pastores ⁊ infelices per effectus
nō aduertunt nec curare videntur
videndo subditorū animas in ma
nibus demonum: imo q̄ est etiā val
de graui⁹ ipsi met sunt in causa dā/
nationis eorum. **N**am aliquādo vi/
dentes illos eē dissolutos velut icar
nati demones eos ad monasteria di
rigunt vbi nouerunt esse demonia/
cas moniales sacras ⁊ inordina/
tas: ⁊ ita cum ingenio subtili ⁊ ad/
mirabili vnus est causa ruine alte
rius principium atq; ipsorū ex ope
r atione demonis erit sub colore de

Tertius.

uotionis: sed quoniam utriusque vi-
 ta miserabilis est atque lasciuia non
 diu durat iste color huiusmodi si-
 mulate deuotionis quia subito fru-
 ctus apparet huius infelicis et inor-
 dinate deuotionis: et primo quidem
 apparent flores inique fetentes in-
 mundarum et inhonestarum cogita-
 tionum postea frondes verborum
 turpium et ex utraque parte procedē-
 tium: deinde sua denique diabolo ve-
 hementia sua desideria perficiunt. fru-
 ctus vero qui sequuntur inde tu no-
 sti quos aliquando vidisti quia scilicet
 sunt: et aliquando deducuntur ad
 tale precipitium ambo quod habitum
 sancte religionis abicientes apostata-
 rant uterque. Sille ribaldus atque mi-
 ser et ipsa publica meretrix efficitur.
 Minium istarum iniquitatum ma-
 li prelati sunt in causa quod supra coram
 subditos oculos habere neglexerunt
 imo concedebant eis largam atque in-
 ordinatam licentiam et videntes et
 agnoscetes eorum iniquitates vi-
 dere dissimulabant. et quia subditus
 non fuit in cella delectatus: et ita per
 utriusque defectum incidit in mortem
 lingua tua faciliter enarrare uequit
 ret in quod et quam variis modis offē-
 dere me conantur. Facti sunt arma
 diaboli et cum fetore suo venenose
 corumpunt intus et extra videlicet
 in religione sancta sed extra secula-
 rium aspectus priuati caritati fra-
 terna suscit et quilibet operatur atque con-
 tendit esse maior et contra pauper-
 taris votum propria possidere co-
 natur. Ipsi permiserunt ordinem obserua-
 re si factum miserabilis modo transgressis

tur: imo quod est valde periculosum non solum ipsi
 transgrediuntur ordinem sed veluti lupi
 rapaces insurgunt et persequuntur
 bonos et humiles qui ordinem conser-
 uantur obseruare faciendo super eos trus-
 tas atque uersiones erisimantes ex
 his uersionibus quibus obserua-
 tores ordinis ita persequuntur co-
 ram propria cooperuisse misc-
 ram vitam sed ex hoc apertius ipsi
 patefaciunt illam. et ideo tot incon-
 uentia in sanctis religionibus
 occurrunt. Sancte quippe sunt in
 se: quod facte sunt atque fundate reali-
 ter a spiritu sancto ideo non est ve-
 lectus in ordinibus sed in transgres-
 sionibus. Ideo minime eduntur pro-
 pter aliquem defectum subditorum
 sine malorum religionis. Ex hoc
 ergo qui cupit aliquam ingredi re-
 ligionem non debet attendere neque
 sequi mores eorum qui viuunt inor-
 dinate transgrediendo regulam: im-
 mo super brachia sancte religionis
 approbate nauigare deus qui non infirma-
 tur in semetipsum nec infirmari potest in
 quod seruenter usque ad mortem illam obseruat
 Dicenda quod sancte religiones ex defectu pre-
 latorum atque puerorum subditorum ad in-
 iuriam relaxationem adducte sunt quod illi
 qui simpliciter ordinem obseruare conan-
 tur iudicant a transgressoribus veluti
 culpabiles et valde reprehensibiles ex
 eo quod minime sequuntur iordiana ve-
 stigia sua: ipsi quoque pueri certimonias
 que bene ordinauerunt obseruare studet so-
 lum in oculis hominum secularium ad copia-
 cedum eis: et ut eorum iordianones atque
 defectus aliquiter operant. Ita quoque vi-
 des quod votum primam obedientie deprimite

Tractatus.

rāt ordine obſuare nō iplēt de qua
gdē obediētia tibi loqr̄ in alio loco.
Pouerunt inſuper obſuare pau/
peritatem voluntariam atq; conti/
nentiā: hec autem qualiter obler/
uent vide poſſeſſiones ⁊ abundan/
tiam pecuniarū quas in ſua ſingu/
laritate poſſident a caritate com/
muni ſeparati non communicando
cum ſuis fratribus tam temporālē
q̄ ſpiritualem ſubſtantiam vt ordo
caritatis ac ſacra, religio diſponit ⁊
ordinat. Ipsi vero ſolummodo ſtu/
dēt impingare ſemctipſos anima/
lta ſua ⁊ ſic vna beſtia nutrit aliam
⁊ interim frater eius fame crucia/
tur ⁊ affligitur ingenti frigore ve/
lut inops atq; pauperculus. Poſt
q̄ enim habundantiſſime proſe ſul/
citus eſt panis ⁊ pellibus ⁊ quot/
tidie nutritur ⁊ viuit in ſua men/
ſa curioſis epulis vltra de fratre
ſuo pauperculo non curat ⁊ ideo re/
nuit eſſe cum eo in paupere menſa
refectorij. Sollicite ſtudet ad eſſe
vbi caribus implere poſſit atq; ſa/
nare propriam gulam vnde poſtea
videtur impoſſibile q̄ ipſe tertium
continentie votum obſeruare vale/
at. Quia plenus venter non gignit
mentem caſtam. Immo laſciuū ſi/
unt huiusmodi cum inordinatis cō/
cupiſcentijs ⁊ ſic procedunt de ma/
lo in peius. Et multa mala contin/
gunt eis ex eo quia poſſident iſta tē/
poralia quia niſi haberent ad erpē/
dēdū non ita vitarent inordinate
nec haberēt amicitias ſuauiles ⁊ cu/
rioſas. Quia quādo quis nō habet
vnde largiatur amicitia que non ē

in vera caritate fundata ſed in amo/
re vni vel alterius complacentie
quam vnus ab altero recipit non
diu permanet. O miſerabiles in tā
ta miſeria collocati propter eos de/
ſectus quibus ſe voluntatē ſubice/
rūt cū ego collocauerim eos in tāta
dignitate ipſi vitant ad eos acce/
dere velut ad locum veneratum ⁊
ſi quantisper ibi morantur voce
clamant: cor autem eorum eſt val/
de remotum a me ad altarīs men/
ſam accedunt et quadam conſuetu/
dine magna q̄ ex aliqua venoſo/
ne ſine precedenti quacunq; diſpo/
ſitione quemadmodum irent ad
menſam corporalem: hec ⁊ alia mul/
ta mala de quibus tibi dicere nolo
ne grauentur ſine maculentur au/
res tue ſecuntur et deſectibus pa/
ſtorum ⁊ eorum ignauia quia non
corrigunt ſubditorum ſuorum deſe/
ctus neq; curant vel a liquem oſten/
dunt habere zelum vt ordo ſeruet
qm̄ ſe non ſeruant ipſi. Sed in iu/
ſte ponent aliquando lapides gra/
ues obuiarum que moleſtabūt hu/
millis ordinis obſeruatores eos in/
iuſti puniēdo de culpis quas in ve/
ritate minime commiſerunt. Conſi/
hoc accidit qm̄ in tali: prelato pre/
tulo margarita iuſtitie minime re/
fulget imo ſolum iuſtitiam rognat
in pectore ſuo ⁊ ideo punit iniuſte
ſubditū qui meretur habere gra/
tiam atq; beniuolentiā ⁊ illis qui
ſunt diaboli membra ſicut ipſe vat/
a morem iocunditatem ⁊ ſtatim or/
dinis officia talibus imponende.
Ipsi velut excecati viuunt ⁊ velut

Xercius.

execrati prebent ordinis officia ⁊ ita subditos inordinatissime gubernant. Et nisi se corrererint in vita presentis cum ista cecitate sua peruenient ad tenebras eterne dampnationis. Et oportebit ut ante me suum iudicem districtam rationem exhibeant de subditorum animabus: ⁊ quod male mihi reddere poterunt id iuste recipiet a me quod recipere merentur.

Quo in dictis iniquis ministris ecclesie regnat luxurie peccatum.

Capitulum.

cxvii.

Quoniam scitis tibi scintillam puam de vita religioso/rum ⁊ cum quanta miseria viuunt in sancta religione cum diuini vestimento cum ipsi sint lupi rapaces nunc vero tibi narrare dispondere defectibus clericorum atque ministrorum ecclesie sancte tecum iuste conquirendo de predictis eorum defectibus ultra defectus quos alias tibi narraui supra tribus columnis victorum vix de immundicia inflata superbia ⁊ cupiditate quoniam ex cupiditate sancti spiritus vendebant gratiam ut iam tibi dixi. Istorum trium victorum vnum ab altero dependet ⁊ istarum columnarum amor proprius est in causa. Iste columnae dum errate consistit ⁊ a lumine dum errate consistit ⁊ a more virtutum non desiciuntur ad terram: ⁊ omnino non ruunt: verum sufficient animam tenere ligatas ⁊ obstinatam in quolibet alio vitio. Quoniam omnia alia vitia sicut iam supradictum est oriuntur ab amore proprio nam ab amore proprio principale superbie vitium oritur:

homo namque superbus vitium prima/tus est a more caritatis ⁊ a superbia procedit ad immundiciam ⁊ ad auaritiā ⁊ sic homines per semetipsums incathenentur atque ligantur in cathena diaboli. Nunc o carissima filia respice cum quanta miseria festis in mundicie maculant isti miser/corpus atque mentem ipsorum ut aliqui iam tibi dixi. Sed aliquid addere volo ut apertius agnoscas cruberantem fontem misericordie mee ⁊ ampliori compassione mouearis ad hos infelices quos ista tangunt. Sunt aliqui ita impleti demoniaca condicione quod non solummodo carent omni reuerentia circa venerabile sacramentum excellentiā vilipendendo in qua collocant eos ex inertimabili bonitate mea sed ipsi velut imemores ex affectione misera quam circa creaturam aliquam habent cuius ab illa obtinere non valent quod optant agunt aliquas incantationes invocando demones ⁊ cuius venerabili sacramentum quod est vobis exhibitum in cibum vite facient sua maleficia mortifera ut infelicissima desideria sua perficere valeant ac inhonestas voluntates eorum executioni mandare. Et oculos illas de quibus ipsi debent habere curam ipse providendo spiritualiter atque corporaliter hijs ⁊ alijs modis assistendo cruciant. Et ut etiam ipsa vidisti casire compellant velut insanientes ⁊ metecaptas. Et ita violenter acquirere eas faciunt hijs que sunt ultra voluntatem ipsarum propter maleficia que fecerunt isti demones in/

Tractatus.

caritati. Et aliquando propter huiusmodi violentiam quam ipse resistendo sustinent carni corpora grauius affliguntur. Et quoniam hec et multa alia mala tu plene nosti de miserabili: et inhonesta vita eorum ultra non expedit in presenti replere. O carissima filia carnem humanam ultra choros angelorum exaltata in exultatione diuine nature cum humana vestra natura taliter istis miseri et infelices vilipendunt atque tanto fetori subiiciunt. O miser et abominabilis homo: non homo: sed animal immundum: quia carnem et am oleo sancto perunctam: et nihil consecratam absque verecundia meretricibus exhibes ac etiam deterius inquinans. Carni tue totiusque ignis humani fuit ablata plaga qua vulnerauerat eam Adam ex inobedientia sua super ligno sanctissimo crucis virtute plagati corporis vniuersi filij mei. O miser ipse te honorauit et conuerso te irrogas ei contumeliam. Ipse vulnera tua sanauit pretioso sanguine suo: et quod amplius est ipse tibi commisit ipsam sanguinem omni populo suo ministrandum: et tu vulneras cum quantum est in te cum huiusmodi peccatis inhonestis atque lasciujs: ipse veluti bonus pastor abluuit onera eius in sanguine suo: et tu lotas inquinando sedas quia iuxta posse tuum in fetenti sumo submergis eas. Tu debes esse speculum honestatis: et conuerso tu es exemplum inhonestatis et imunditie. Omnia membra tui corporis: vt appareat miserabiliter

ad operandum disponis: et oppositum agis eius quod vniuersus filius meus egit. Nam ego sustinui quod a oculi velarentur: vt oculi tui salubriter illuminarentur tu vero cum tuis oculis lasciuus venenata sagitta percussis animam tuam: et iuxta posse conaris vulnerare cor illarum creaturarum quas ita corrupta mente respicias. Ego sustinui quod acetosule mixto potaretur: et velut animal inordinatum quidem tibi procuras epulari splendide quodammodo faciendo tibi de ventre deum: vel idolum in tua lingua iugiter habes inhonesta verba cum vanitate multa quam exercere deberes in ammonendo primum in annunciendo verba mea: et in persoluendo diuinum officium: vt obligaris ore pariter et corde. Ego autem ex illa solummodo sentio fetorem iuras enim atque sepe periuuras: etiam blasphemando quemadmodum esses vnus vltis et baldus. Ego sustinui quod illi ligarentur manus: vt te simul: et humanis generis a culpe vinculo solueret. Membra tue consecrata sunt: et vincte ad ministrandum venerabile sacramentum. Tu vero eas exeres in tactibus immundis: et inhonestis. Omnia opera tua que per manus intellicantur corrupta sunt: et in obsequium diaboli parata: et ordinata. O miser homo ego te collocaui proculdubio in dignitate magna: vt mihi soli seruiss: tu et omnibus alia creatura habens in se rationem. Ego sustinui quod ipsi filio meo pedes affigerentur faciendo tibi scalam de corde

TERTIUS.

Pote suoz volui sibi costatum aper-
 riri: vt ipsa secreta cordis aperte vi-
 dere posses. Ipsum vobis ego con-
 cessi velut apoteciam apertam vbi
 possitis videre: pariter: gustare in-
 effabilem andrem quem ad vos:
 habeo reperiendo naturam in eo
 diuinam vnitam vestre nature hu-
 mane: tibi videre potes: q̄ ille san-
 guis eius de quo te feci ministrum
 est veluti salubre balneum ad ablu-
 endum tuas: et aliorum iniquitates
 tu vero de corde tuo: fecisti demoni
 templum. Tunc etiam affectus qui
 pro pedibus intelligitur in se non
 habet: nec offert in conspectu meo:
 nisi putredinem: atq; vituperium.
 Ipsi pedes tui non deserunt: nisi ad
 loca diaboli: ita cum toto corpore
 tuo tu percutis vnigeniti filij mei
 corpus ex eo: quia facis oppositum
 omnium que fecit ipse ac etiam eo-
 rum que facere teneris: ista tui co-
 poris instrumenta sonu tenuerunt i
 ordinatum atq; malum ex eo: quis
 tres anime tue potentie congrega-
 te sunt in nomine demonis vbi con-
 gregare debueras in nomine meo.
 Memoriam debuisti tenere plenaz
 beneficij a me graciose receptis: tu
 autem in ipsa conseruas inhonesti-
 tem: et alia multa mala. Oculum
 insuper intellectus cum lumine san-
 ctissime fidei debuisti ponere i obie-
 ctum yesu christi crucifixi a quo mi-
 nister electus es: tu vero proposui-
 sti tibi statum: atque delicias vite
 presentis cum vanitate multiplici:
 et tunc affectus amare me solum mo-
 do debet absque medio tu vero mo-

do damnabili creaturas inordina-
 te diligis atque miserabile corpus
 tuum insuper alia animalia tua
 plus amare conuinceris quam me
 dominum tuum. Et quid hoc aper-
 te demonstrat. Impatientia quam
 erga me demonstras auferendo tibi
 quicquam ex his que diligis at-
 que displicentia quam erga prox-
 mum habes quando tibi videtur
 aliquod habere detrimentum ab
 eo. nam ipsum habes odium cum bla-
 sphemia: et caritatem eius atque me-
 am aperte multum offendis. O mi-
 ser et inlicit effectus es veluti mini-
 ster diuine mee caritatis ignifere:
 tu vero propter inordinata deside-
 ria tua propria pro paruo tempo-
 rali detrimento perdis illum. At-
 tende filia carissima: quoniam hec
 est vna de illis tribus miserabili-
 bus columnis de quibus iaz, tibi su-
 pra dixi.

Qualiter in predictis ministris
 guaricia regnat etiam ad vsuram
 prestando.

Capitulum. cxxvij.

Nunc ergo tibi de secunda co-
 lumna videlicet de misera-
 bili auaricia narrare dispono. quaz
 ego satis abhorreo pro eo q̄ infelices
 isti vendere conantur illud quod
 vnigenitus filius meus tanta li-
 beralitate donauit eis. Attende-
 re namq; dicit ipse i ligno crucis aptu:
 et ex toto laceratu vndiq; sanguine

Tractatus.

effusum. Non enim redemit homines auro: vel argento: imo suo sanguine precioso propter amoris abundantiam: Neque redemit unam solūmodo mundi partē: imo quātū in eo fuit ex amplissima caritate sua redemit vniuersum genus humanū preteritos: v3 presentes et futuros: neque vobis exhibuit huiusmodi sanguinem absque igne pro eo quod cum igne feruentis amoris vobis illius impendit. Neque recepistis istū ignem et sanguinem absque natura diuina: quoniam in ipso fuit perfectio unita cum humana natura vestra: et huius uniti sanguinis et affectu tantā excessiue caritatis isti miseri ministri effecti sūt. Et ipsi cum auaricia tanta et cupiditate detestabilis: quod a filio meo petito tanto et ingenti caritate redemptū est in cruce: v3 aīas ita vilipendunt: et male tractant. Atque thesaurū eis gratis commissum ex quo ministri facti sunt huius preciosi sanguinis in auaricia tanta dispensant: quod est. scilicet spiritus gratia vendere satagūt quā ipsi gratis accepunt: v3 alij et ipsi simili modo ministri: scilicet econuerso subditos a se redimi faciūt quā ipsi subditi petunt: quod sibi gratis processit. Tales non habent os auidum v3 apte videt ad gustandam: et manducandam escam aīarum ad honorem meum: imo solum ad deuorandum pecunias. Et ita sunt in caritate restricti super eo quod ipsi liberaliter acceperunt quod in eis per gratiam habitare nequeo: neque proximis pro amore. Substantiā temporalem quā ipsi acceperunt habūdāter v3 ente preciosi sanguinis iesu christi la

scine pluriūm viuendo luxuriose cum mulieribus et hoībus inhonestis et atinentibus eorum nutriendis vituperabiliter adulteros filios cornu. Et solū attendentes ad semetipsos veluti fures atque latrones digni morte eterna furantur ea quae sunt ecclesie et pauperū iesu christi. O miserabiles vbi sunt filij dilectum atque realium virtutum quas habere debetis: vbi est ingens: et affectuosum desiderium circa meum honorem atque salutem animarum vbi est ille dolor atque cruciatus quo salubriter affligi debes videndo lupum infernalem auferentem atque deuorantem ouiculas tuas. Nō adest. Quoniam in arto corde tuo atque similitudine tuorum amor mei: neque proximorum tuorum non est neque etiam capere potest in eo. Tu solum modo diligis temetipsum amore privato: atque sensitiuo cum quo venenas temetipsum et alios. Tu es ille demon infernalis qui deuoras eas cum inordinato amore. Aliud non videtur appetere gula tua. Et ideo minime curas quantum ille demon inuisibilis eas asportet. Tu ipse demon visibilis effectus es instrumentum: v3 ad inferna descendant. Quos vestis atque pinguefacis de substantia ecclesie: Temetipsum et alios diabólicos viros vna tecum simul: et animalia tua: videlicet pulchros equos ornatos quos in stabulo tuo tenes non ex necessitate: sed ex curiositate propter inordinatas concupiscentias tuas. Tu deberes contentari si necessitati satisfactus es

Tertius.

Iste superflue concupiscentie solet esse secularium hominum vite pre-
sentis delectationes vero tue debe-
rent esse circa pauperes etiam infir-
mos visitando: subueniendo neces-
sitatibus eorum spiritualiter: atq;
temporaliter. Et hoc te precipue se-
ci ministrum atq; tantam exhibui
dignitatem. Sed quia tu brutum
animal effectus es ideo delectaris
in animalibus illis. Tu vero non
vides veluti errecatus: quia si vide-
res: et attente considerares eterna sup-
plicia que tibi parata sunt nisi te cor-
reres nullo modo faceres: imo do-
leres de preteritis transgressionibus
atq; presentes virtuose vitares.
Ergo filia carissima considerare po-
tes q; in se conqueri debeo de mi-
seria ministrorum istorum. Et cum
quanta liberalitate votant eos at-
que magnificanti et ipsi eum quanta
misera cupiditate degenerant: et ab-
hominabiles atq; reprobi fiunt. Ad
hoc etiam aliqui augent suas ini-
quitates ad usuram: videlicet pre-
stando non q; quasi usurarij publi-
ce tendiculas in hostio suo teneant.
Sed cum ingenio subtili exquisito
tempus venditare procurant pro-
ximo suo ex cupiditate sua perner-
sa quod omnino prohibita: et illi-
citurum est. Et si esset aliquod en-
nium parui valoris: et ipse cum in-
tentione sua recipiat in loco precij
pro seruicio commodate pecunie tam
quam usura reputabitur: et quic-
quid aliud accipiet pro tali tempo-
re. Ego constitui miserum huiusmo-
di: vt ipse secularibus hoc interd-

cat: et ipse facit ita. Et insuper addo
q; si quis ad eum vadit pro consilio
super tali materia: quando inuolu-
tus est in eodem defectu: et quia lu-
men rationis amissit consilius eius
tenebrosam omnino est atque pas-
sionatum ex eo: q; anima sua simili
passioni subiacet. Isti cum alijs plu-
ribus defectibus oriuntur a corde
suo cupido: et auaro. Tali congrue
dici potest verbum veritatis incar-
nate: quando facto flagello de fini-
culis eiecit vendentes: et ementes a
templo dicens domus mea: domus
orationis vocabitur vos autem se-
distis illam speluncam latronum.
Tu bene vides dulcissima filia: q;
ita se veritas habet: ipsi vendunt et
emunt quasi mercanciam agentes
de gratia spiritus sancti. Et sic ma-
nifeste patet q; illi qui volunt ec-
clesiastica beneficia multa largiun-
tur exentia simul: et pecunias illis
qui stant in circuitu curie. Et illi mi-
seri fautores attendere negligunt
vtrum sint boni vel mali. Sed vt
complaceant: et amore vni per-
cepti sat tagunt huiusmodi plantam
vere putridam in viridario sancte
matris ecclesie collocare: vnde faci-
ent ex hoc optimam summo po-
tiffici rationem. Et sic vterq; frau-
dulenter incedit cum vicario vesu-
christi: vbi deberent cum veritate
puf procedere. Sed si vicarius vni-
geniti filij mei deprehendit huius-
modi defectum illorum vtrunque
punire debet auferendo benefici-
um indigno nisi vitam suam emen-
dauerit. Alter vero qui emittit con-

Tractatus.

grue poneretur in carcere donec d
suo defectu videatur esse correctus
vt alij timeant: ita decetero perpe/
trare. Si sumus pontifex: ita faciet
proculdubio succedet ad honorem
meum: & debitum eius finantem
de isto peccato punietur: quoniam
compelletur ante me reddere ra/
tionem de suis ouibus: crede filia
dilectissima q̄ hodie non ita serua/
tur: & ideo tot in ecclesia mea dese/
ctus oriuntur ex eo: quia quando
promotiones in ecclesia fiunt non
inquiritur de vita promouendo/
rum vtrum bona siue mala fuerit.
Et siquid inquiritur interrogatur
illi qui cum eis simul male vite sunt
qui non aliter exhiberent attesta/
tores: nisi prout in se percipiunt es/
se maculatos. Et hodie precipue re/
spicitur ad alienius status altitu/
dinem: vel nobilitatem huius mi/
seri corporis: vel ad temporales vi/
uitias: & q̄ valde polite loqui noue/
rit promovendus. Et quod est val/
de mirabile: imo detestabile in con/
fessorio quandoq̄ dicitur: & allega/
tur q̄ pulcer est homo: attende dia/
bolicum opus: quia deberet inquiri
de ornatu: & pulchritudine virtu/
tis: & inquiritur: & attenditur de pul/
chritudine corporis: & corticis exte/
rioris. Deberent inquiri pauperes
humiles qui vitarent ex humilita/
te prelationes istas: & assumuntur
illi qui cum vanitate multa: & in/
flata superbia: & ambitione querunt
Attendunt etiam ad scientiam: que si
est in homine bone vite cum humi/
litate vera bona quidem est: & per/
fecta. Cum autem est in homine sa/
perbo dishonesto: & vite scelerate qua/
si venenum est ei: neq̄ de scriptura
quicquam intelligit: nisi secundum
exteriozem corticem littere: in tene/
bris eam intelligit: quia caret om/
nino lumine rationis: & offuscatus
habet oculum intellectus in quo lu/
mine rationis declarata fuit: & in/
tellecta cum lumine supernaturali
scriptura sacra prout apertius ali/
bi tibi dixi. Itaq̄ scientia proculdu/
bio in se bona est: sed non in eo qui
ingiter abutitur ea: imo efficitur si
bi velut ignis inferni: nisi vitam sa/
am virtuose correxerit. Et ideo po/
tius est attendendum ad hominem
sancte vite quam ad hominem sci/
entissimum qui male vite fuerit fre/
quentissime tamē sit oppositum: im/
mo boni & virtuosi licet in scientia
sint ydote stulti reputantur: atque
cōtemnuntur ab eis: pauperulos
quoque vitant: quia nihil habent
ad largiendum. Itaque vides q̄ in
domo mea que debet esse domus
orationis vbi reducere debet iusti/
te sancte lumen: & scientie cum ho/
nesta sanctaq̄ vita cum odore vir/
tutis mendacium habundantissi/
me videtur. Debet & virtus pau/
peritatis voluntarie lucere cum san/
cta sollicitudine circa curam ani/
marum: vt eruantur a potestate
demonum. Sed omnes quasi satra/
gunt: & appetunt aggregare diuiti/
as: & tantam diligentiam atque sol/
licitudinem erga temporalia sum/

Tertius.

pferunt: vt omnino spiritualia re/
 liquisse videantur: nec ad alia co/
 muniter attendere videtur: nisi ad
 ludendum: et ad risum: et ad multi/
 plicandum huiusmodi substantiaz
 temporalem: et velut inanes atten/
 dere non videntur: quod hic est modus
 vt illam amittant. Nam si virtuti/
 bus abundarent: et haberent ad
 spiritualia diligentiam: vt obligan/
 tur absque dubio temporalibus ha/
 bundarent. Et multas rebelliones
 passa fuit ecclesia sancta quas indu/
 bitantissime non habuisset si spiri/
 tualia curasset. Ipsi debent desmit/
 tere mortuos tradere sepulturam mor/
 tuos proprios: et virili virtute sequi
 doctrinam veritatis: videlicet iesu
 christi filij mei: vt in eis mea volun/
 tas virtuose perficiatur: hoc est illud
 agendo propter quod eos elegi: et in
 tanta dignitate collocaui. Sed op/
 positum agunt quia mortuifida et
 ista transitoria cum effectu nimis in/
 ordinato sepelire contendunt: et au/
 ferunt officium de manu seculari/
 um. Hoc autem mihi valde displicet:
 et atque damnosum est ecclesie san/
 cte: quia deberent illa gubernanda
 pretermittit secularibus: videlicet
 illis qui positi sunt ad huiusmodi re/
 gimen temporalium: vt vnus mor/
 tuus congrue sepeliat alium. Et quod
 dixi quod vnus mortuus alium sepe/
 liat attende: quod duplici modo mor/
 tuum intelligo vnus est: quando
 ministrat aliquis ista temporalia
 cum culpa peccati mortalis videli/
 cet per inordinatum affectum at/

que sollicitudinem. Alius modus
 est quando est corporis officium quod
 non habet in se vitam: nisi quantum
 habet ab anima. Et tantum de vi/
 ta participat quantum anima tra/
 hit in eo moram: et non ultra: et ideo
 per se res mortua potest appellari
 Debet igitur vincti: atque mini/
 stri mei qui velut angeli viuere de/
 bent: dimittite mortuos ista mortu/
 ifida et terrena ipsi vero gubernan/
 re debent animas que semper vi/
 uunt: et nullo tempore moriuntur:
 quantum ad essentiam gubernan/
 tes eas ac eis ecclesiastica sacramen/
 ta ministrantes: et alia dona sancti
 spiritus eas alendo cibo spirituali
 verbi dei: et exemplo sancte vite: et
 isto modo mea domus erit locus
 orationis habundando iustitiz et
 virtutibus eorum. Et quia non ita
 faciunt: imo contrarium video per
 experientiam: ideo congrue dicere
 possum: quod est effecta spelunca latro/
 num ex eo quod ex auaritia sunt esse/
 et mercatores ementes: et venden/
 tes: vt iam dixi. Et est effecta rece/
 ptaculum animalium ex eo: quia
 viuunt vt animalia bruta cum in/
 honestate fetida. Et hoc enim ex
 illa fecerunt veluti stabulum: quo/
 niam iacent in luto miserabilis in/
 honestatis. Et ita tenent in ecclesia
 demoniacas concubinas eorum absque
 verecundia sicut spousus honorifice
 sponsam in domo sua retinet. Itaque vi/
 des hec et alia multa mala que trahuntur
 presentia que procedunt: et oriuntur
 ab his duabus columnis abominatis

Tractatus.

videlicet in mundiciam cupidita-
te et anaricia.

Quomodo superbia regnat in
predictis ministris per quam sen-
sus perditur. *Capit. cxxviij.*

Nunc filia amantissima de ter-
tia columna: videlicet de su-
perbia dicere volo: et quantum illam
ultimo loco ponam ipsa tamen est
prima pariter et ultima: quoniam
omnia vicia condita sunt et ortum
habent a superbia sicut virtutes vi-
tam habent et conduntur a carita-
te. Superbia namque nutritur: et ori-
tur ab amore proprio sensitivo de
quo tibi dixi: quod erat fundamentum
istarum trium columnarum: et om-
nium malorum que creature com-
mittunt pro eo quod ille qui se diligit
amore sic inordinato privatus est
amore mei: quia me non amat. Non
amando me iugiter offendit: quia
precepta legis aperte transgredi-
tur ex eo quia me non amat super
omnia neque proximum veluti seip-
sum. Et hec evidentissima ratio est
quia qui semetipsum amat hoc amo-
re privato atque sensitivo mihi minus
me servit: neque me diligit: imo mun-
dum amat et ei servit. Mundus enim
atque sensitivus amor iste privatus
a me valde discrepant: nec aliquas
habent conformitatem mecum. Et
quia tantum ab invicem discorda-
ntis ideo necessarium est quod ille qui
mundum amat hoc amore sensit-
ivo: et ei servit odio me habeat: et ille

qui me diligit necessarium est: ut
mundum habeat odio turba ver-
bum vniuersi filij mei dicentis in
euangelio quod nemo poterat seruire
duobus dominis aduersis: atque con-
trarijs: quia si vni seruit alteri di-
splicebit. Itaque vides aperte: quod amor
iste privatus sensitivus atque prop-
rius animam expoliat: et privat om-
nino caritate mea: et induit eam vi-
tium elationis atque superbie: unde
defectus omnis oritur ab hoc amo-
re velut a principali fundamento.
Et quantum ego merito conqueri
possim de quacunque creatura ra-
tionali que tali peccato polluta: et
involuta fuerit valde tamen ampli-
us habeo displicentiam de christi-
stis: et vinctis meis qui magis hu-
miles esse debent: tum quia qui-
libet obligatur habere virtutes hu-
militatis que caritatem alit veluti
bataia siue nutrit tum quia etiam
ministri facti sunt humilis agni dul-
cis: et immaculati vniuersi filij mei.
Et quomodo non erubescunt ipsi
pariter et omnis humana generatio
montem ascendere superbie confi-
derando me dominum eternum ho-
minibus inclinatum: et humiliatum
cum humano generi tribui verbum
vniuersum filium meum in car-
ne vestra mortali ut vos homines
ab eterna morte redimeret. Et ip-
sum verbum filium meum videt ex
obedientia mea pro salute vestra
cum humilitate profunda et incertis
mabili caritate mortem crucis ob-
probriose subisse. *Capit. hyclatid*

Tertius.

vt te peccatorem affectuosa caritate salutet coronam in capite vt ab eo possis onorari brachia tenet aperta et cuncta quia te cupit amplecti pedes habet affixos quia te vult expectare tecum que morari. Et tu miser homo qui factus es ab eo minister tante benignitatis et humilitatis deberes amplecti crucem et tu renuis et amplectaris mundum et iniquas creaturas. Tu deberes esse firmus et stabilis incarnate veritatis imitatio doctrinam figendo mentem atque cor tuum in eo et tu circumcundaueris vento et vna queque parua res te comouere facit. Si tibi prosperitas adest illico moueris ex inordinata leticia si a te aduersitas occurrit ex impatientia turbaris et ita patefacis aperte superbie medulam videlicet impatientiam: quia sicut medula caritatis est vera patientia sic impatientia est medula superbie unde superbi et iracundi frequentissime turbantur atque scandalizantur de quacumque parua re. Superbia mihi displicet in tantum quod etiam a celo ruit cum Angelo superbiere placuit. Supbia nunquam ascendit in celum de celo descendit in profundum inferni. Et ideo veritas ait in euangelio. Qui se exaltat vix per superbiam humiliabitur et qui se humiliat exaltabitur. Superbia mihi displicet in omni maniera gentium sed valde magna in Iuliano: cum ministris vt iam dixi ex eo quia sunt in humili loco a me collocati vt agno mansueti et humili virtute

se ministrant sed ipsi faciunt oppositum multi roboze suffundi deberet ille sacerdos vere miser volendo superbiere considerando me vobis humiliatum et exhibendo vobis vni genitum filium meum. Ipse meus vni genitus humiliatus est vsque ad mortem crucis obprobriosam. Ipse caput habet inclinatum atque spinatum et iste miser eleuat ita superbe caput contra me pariter et proximum suum. Et cum debeat esse agnus humilis et ipse factus est aries vel hircus cum elate superbe cornibus et omnes adherentes ei percutere satagit. O infelix homo tu non attendis quod de manibus meis nullo modo potes euadere. Nunquid hoc est officium quod tibi commissum vt cornibus tante superbie melcedas et offendas et cum iniuria conuerseris cum proximo tuo. Nunquid hec est illa mansuetudo quam ad altare sanctum afferre debes offerendo michi sacrificium illud excellentissimum videlicet corpus et sanguinem vni geniti filii mei. Tu es effectus velut animal ferocissimum ita quod nullum timorem habes de me. Tu denotas proximum tuum et indignatione permanes cum eo et factus es personam acceptor: videlicet illos acceptando qui tibi seruiunt vel aliquam utilitatem afferunt vel alia causa tibi placent quia forte sunt eiusdem vite reprobe sicut es tu quos corrigere deberes et eorum defectus committere. Tu vere facis oppositum prebendo eis exemplum quod ipsi

Tractatus.

Faciant illud quod facis tu sine de/
terius. Si tu bonus esses ita faceres
qz vero tu malus es arguere necis
neqz defectus alterius tibi displicet.
Tu contempnis humiles atqz paup/
culos virtuosos tu refugis eos eo qz
fetoz vitij tui nō valet odorem su/
stinere virtutis. Tu reputas eē tibi
vituperatum ad hostium tuum vide
re pauperculos meos tu vitas eos
in suis oportunitatibus visitare. Vt
des eos periclitari fame nec exten/
dus ad eos manū adiutricē. Et hec
omīa faciunt illa cornua superbie
tue que nolunt inclinari in actum
virtutis z hūilitatis alicuius. Qua/
re non inclinatur. Quia proprius
amor in eo regnat qui nutrit huius
modi superbiam: idco nō vult in ali
quo descendere sine ministrare
pauperibus aliquam substantiam
temporalem nec etiam spirituales
abiqz retributione sine redemptio/
ne. O maledicta superbia in amore
proprio fundata quō talium intel/
lectus oculos excecavit taliter qd dū
videtur eis amare semetipsos atqz
de se teneros esse z vni videtur eē
in dultijs atqz delictijs z in alto sta/
tu p̄sistere z ipsi sunt in magna pau/
peritate atqz miseria qz privati sunt
virtutuz dultijs. Ipsi descenderūt
ab altitudine gratie ad infirmita/
tem sine profundum mortalituz p̄ce/
catorum. Iudicant se bene videre:
ipsi vero cecī sunt quoniam igno/
rāt semetipsos z neqz cognoscūt
statum suum neqz dignitatē in qua
collocavit eos: neqz mundi fragilita/
tem intelligunt atqz modicam fir/
mitatem: quia si cognoscerent non
facerent sibi deum ex eo. Quis ab/
stulit eis huiusmodi lumen verum:
superbia. Et per hunc modum esse/
cti sunt incarnati demones cum ele/
gerint eos in angelos: z vt in vita
presenti sint angeli terrestres z ipsi
se deiecerunt ab altitudine celozū
in profundum abissi z tantum
ē iniquitas per eos augmentata qd
aliquando committunt alium vete/
ctum de quo tibi dicam. Sunt ali/
qui taliter effecti demoniaci qd ali/
quando consecrari simulant z hoc
in veritate non agunt iudiciuz me/
um formidantes: z vt auscrāt, omne
frenum atqz timorem in malis ope/
ribus coruz a corde suo. Nam ali/
quando in mare surgunt ab imum/
ditia: z i sero cū crapii a velut ebrii
dormitū serūt z erunt aliqua neces/
sitate coacti celebrare vt populo sa/
tis faciant attendendo tamen in/
quitates proprias intelligunt aper/
te cum bona conscientia se non pos/
se neqz debere celebrare vnde mor/
dentur aliquantulum a stimulo con/
science respectu timoris iudicij mei
non quidem ex odio vitij sed ex pro/
prio amore. Vide nunc a mantissi/
ma filia quantum excecata sunt: qz
deberent habere recursum ad cor/
dis deuotam contritionem z ad sus/
defectus displicentiam cum sancto
proposito corrigendi z ipsi dia boli.
cum hoc remedium assumunt quia
non consecrabit z velut excecati
non aduertunt quia error iste po/
sterior grauior z periculosior est qd
ille primus ex eo quia faciunt ido/

Tertius.

Intrare populi adorando non con-
secratam hostiam loco veri sacra-
menti corporis et sanguinis iesu chri-
sti filii mei qui est deus et homo post
hostie consecrationem: sed minime
consecrando solummodo est panis.
Igitur attende qualis et quanta sit
hec abhominatio et quanta sit pati-
entia tua sustinendo tales qui ni-
si se corererint vniuersae gratie re-
dudabunt eis in iudicium. **Po-**
pulus autem ad vitandum illud in-
conueniens debet adorare cum ista
condicione dicens in quantum iste
minister omnia que debet dixerit
atque fecerit ego credo quod tu es iesus
christus filius dei vini mihi datus
in cibum ab inestimabili caritate
diuina in memoriam tue dulcissi-
me passionis et excellentissimi bene-
fici sanguinis effusi cum inestima-
bili caritatis igne ad ablucendas ini-
quitates meas atque totius vniuer-
si. Itaque faciendo sic ex aliqua ceci-
tate cuiuscumque nullus offendet ado-
rando vnam rem pro alia quamvis il-
la culpa peccati solum est illius ini-
qui ministri: tamen actualiter ibi
fieret quod est omnino prohibitum.
O carissima filia quis terram inhi-
bet te repente deglutiat eos. Quis
meam refrenat potentiam: quin im-
mobiles eos illico faciat esse veluti
statuas lapideas ante populum vni-
uersum in confusionem ipsorum: ut
quod misericordia mea quod refreno meipsum
hec est quod cum misericordia refreno
sustinam ut eos vincam ex violen-
tia misericordie. Ipsi vero velut ob-
stinati demones non agnoscunt neque

vident misericordiam meam: sed quasi
videntur existimare quod ex debito
sibi eis obligatus ad ea que gratis
se concedo ex eo quod a superbia sunt
erectati nec ita fore cognoscunt.

De quā pluribus alijs defectibus
qui procedunt a superbia et amore
proprio. Capitulum. cxxx.

Hec omnia tibi narravi ut affe-
ctione maior inducaris ad
amarum gemitum super illorum
obscura recitate dum in statu vani-
tationis voluntarie persecerant et
ut amplius agnoscas inestimabi-
lem misericordiam meam ad hoc
ut in ipsa misericordia fiduciam as-
sumas atque securitatem maximam:
et sic offeras ipsos ministros ac vni-
uersum orbem ante me postulando
pro eis a me misericordiam. Et
quanto seruentius offeres in conspe-
ctu meo pro eis amorosa et penosa
desideria tanto demonstrabis aper-
tius amorem affectuosum quo me
diligit ex eo quod utilitatem illam quam
tu et alij serui mei mihi facere non
valetis vestro proprio facere debetis
et hoc a vobis exigo. Et ego tunc vo-
luntarie me compelli permittam a sancto
desiderio deuotis lacrimis: et ora-
tionibus vestris: et ita sponse mee
misericordiam exhibebo: et eam in
sanctis: et bonis pastoribus in veri-
tate reformabo. Quia tali modo re-
formata subito mali subditij corri-
gentur violenter: quia quasi de ma-
lis que perpetrantur a subditis ma-

Tractatus.

si pastores in causa sunt: quia si cor-
rigerent in se subditorum defectus
2 in eis iustitie margarita reluce-
ret cum honesta sanctaq; vita sub-
diti non ita procederent inordina-
te. Noueris ergo q; ex his peruersis
inordinatisq; moribus illico sequi-
tur: q; vnus alterius vestigia secta-
tur. Subditi namq; non obediunt
prelato: quia prelatus quando sub-
ditus erat inobediens erat 2 ipse pre-
lato suo: vnde congrue recipit a su-
is subditis quod ipse suo prelato fe-
cit. Et quia prius erat subditus:
nunc etiam prius est euz effectus
est pastor: huius culpe 2 cuiuscunq;
alterius est in causa superbia i amo-
re proprio fundata. Ignorans erat
atq; superbus in statu subditi: nunc
vero prelatus existens valde plus
ignorans est atq; supbus: 2 est igno-
rantia sua tanta: q; velut excecatus
ad officium sacerdotale quandoq;
promoueri faciet hominem idiotaz
quis vix legere nouit: 2 officium su-
um ignorat: vnde frequenter igno-
rando dicere verba sacramentalia
minime consecrabit ex ignorantia
sua. Et in hoc actu comittit defectu
etndem in non consecrando quem
comiserunt ex malicia ceteri non co-
secrantes: sed consecrare simulantes.
Et vbi debent eligere viros exper-
tos: 2 in virtute fundatos: 2 qui in-
telligant: atq; nouerint: illud quod
agunt in tanto ministerio: 2 ipsi sa-
ciunt opposituz: quia non attendit
vtrum ille sciat: neq; si tempus a su-
re dispositum habeat: imo studiosc

videntur eligere pueres: 2 non ho-
mines etatis congrue: nec attendit
vtrum honeste viuant cum sancta:
2 ordinata vita: 2 dignitate ad qua
promouentur intelligant: vel miste-
rium ab eis exequendum: 2 virtuo-
se contractandum: imo solum atten-
dunt ad multiplicandum gentes: 2
non virtutes. Ipsi quippe ceci sunt
atq; cecorum aggregatores: nec at-
tendunt: q; ex hoc 2 alijs inordina-
tis actibus eorum: ego rationem ab
eis erigam in extremitate mortis
eorum ex eo quod promouerunt ad
sacerdotium homines: ita tenebro-
sos: 2 ignorantes: vt est dictum: 2 ip-
si comittunt eis curam animarum
cum aperte cognoscant: q; de seipsis
curam habere ne sciant. Tales ergo
qui minime cognoscunt in se defe-
ctum propriuz quomodo poterunt
cognoscere sine corrigere defectum
alterum: Non poterunt vilo modo
neq; contra semetipsos agere deli-
berabunt. Quos vero que pastore
carent euz diligentia custodiat
eas: 2 in via salutari dirrigat agili-
ter a via deuiant: ita sepe deuora-
tur: atq; laeratur a lupis. Et quia
pastor est inutilis omnino negligit
aliquem habere canes qui latret vi-
dendo lupum venientem: imo tale
retinet qualis est ipse. Et ita mini-
stri 2 pastores huiusmodi quia soli-
tudine carent neq; conscientie ca-
nem habent neq; baculum iustitie
teneht in manu: ideo virga minime
corrigunt canis etiam conscientie
minime latrat semetipsos precipue

Tertius:

non arguunt eod q̄ oues errantes ex-
tra viam veritatis transgrediendo
p̄cepta mea per viam veritatis ⁊
iustitie reducere non accelerant ne
lupus infernalis eas deuorare vale-
at. Si enim iste conscientie canis ve-
relatrabit ⁊ iste prelatus defectus
subditorum super se po net ⁊ vir-
gam iustitie sancte correctionis in
manu tenebit indubitanter oues ad
ouile redibunt ⁊ erunt in loco tuto.
Sed quia sicut iam dixi pastor e in
utilis videlicet absq; virga ⁊ absq;
cane conscientie oues eius percunt
nec ipse curat. Canis enim conscien-
tie debilitatus est: ideo minime la-
trat ex eo q̄ ei cibum no exhibuit.
Cibus naq; qui dari debet isti cani
est agni filij mei sanguis. Quia qm̄
memoria taquam vas anime plena
reperitur isto precioso sanguine co-
scientia nutritur atq; fortificat: hoc
est quia propter istius preciosi san-
guinis memoriam anima succendi-
tur ad odium vitiorum. Quod odi-
um vna cum amore purificat animam
a macula peccati mortalis. Et tan-
tum vigorem exhibet illi conscien-
tie q̄ se cum diligentia magna custo-
dit intantum q̄ si quis inimicus ani-
me v3 peccatu velle ingredi nec so-
lam si effectus peccati: immo si sola
cogitatio ingredi velle subito con-
scientia veluti canis valde latrat cu
tanto stimulo quod indilate ratio-
nem exercitat. Et ipsa cum diligentia
considerat vtrum ille qui temptat
intrare sit amicus vel inimicus. Et
ideo no committit iniustitiam quoni-
am ille qui habet conscientiam h

bet etiam iustitia. Igitur iniqui ⁊
les indigni vocantur ministri: nec etiam
digni vocari creature rationales ex
eo quod ex eorum defectibus pro-
p̄ris animalia sine ratione se fecer-
unt huiusmodi cane scilicet caret ⁊
intantum est in eis debilitatus qd
quasi vici pot ipsos illo carere. Jo
non habent virgam iustitie sancte:
vnde propter suos defectus intan-
tum timidi sunt effecti q̄ expan-
scunt ex vmbra non ex timore san-
cto sed ex timore seruili. Ipsi dispo-
nere se debent vsq; ad mortem vt ani-
mas crucere possint a potestate de-
monu ⁊ ipsi subiungant eas ipsis ve-
monibus non exhibendo doctrina
eis nec exemplum vite sancte quin
etiam pro illaru salute rennuunt vnu
verbum iniuriosum audire. Sepe
quoq; contingit animas subditi cir-
cuolutam esse grauissimis excessi-
bus atq; peccatis ⁊ alteri satisfacere
tenebitur in qua pluribus: ⁊ isti
miseri propter inordinatum amore
quem habebunt ad illius familliam
ne pauper efficiatur cu videntibus
oculis pertransibunt nec ordinare
curabunt vt pro tali debito proprio
satisfaciat licet illius debitoris: vita
mala multis innotescat: ⁊ ipsi sa-
cerdoti suo notificabitur vt veluti
medicus illius anime medeat. Ipse vero miser quasi coactus ibit
vt agat ad quod obligatur. tamen
ex vno verbo non ei grato vel iniu-
rioso quod audiat vel etiam pro quo-
dam iniustu tonio quasi territ^o vt
tra se recusabit impedire vel aliqui
forte ex aliquo emolumento: vnde

Tractatus.

tum ex illo dono: tum ex timore ser-
uili animas illius in manu diaboli
derelinquet. Et nihilominus erbi-
bebit et venerabile sacramentū cor-
poris xesu christi filij mei et apte vi-
debit et intelliget animam illam ir-
retitam peccatis mortalibus. Ta-
men vt hominibus mundi placeat: et
ex inordinato timore: vel et intuitu
pecepti boni ministravit ei sacramē-
ta et honorifice sepeliet et in ecclesia
sancta quibus velut aīal iudicū: atq;
putridū: et mēbris a corpore pēssum
extra eūz indignatione projicere de-
bebat. Quid horū est in causa? In-
dubitanter amor proprius atq; su-
perbie cornua. Nam si me super om-
nia dilexisset: et animam illius infe-
licis: et fuisset humilis: et absq; timo-
re seruili proculdubio salutem illi-
us anime procurasset. Ergo potes
a parte videre quot et quanta mala
sequunt ab his tribus vicijs de qui-
bus tibi dixi q; erant quasi tres co-
lumne et q; cetera vicia procedebāt
a superbia: v; avaricia: et immundi-
cia mentis et corporis eorūz. Virres
tue nō sufficerent audire quot sunt
illa mala que procedunt ab ipsis ve-
lūt a membris diaboli propter aua-
ritiam superbiam et inhonestatem
eorūz. Tu enim aliquando vidisti
simplices aliqua bone fidei que sen-
tiunt aliquem in sua persona dese-
ctum et aliquo timore procedentes
dubitantes autem se a demonio ve-
rari vadunt ad miserum sacerdotē
existimantes ab eo posse liberari si-
ne iunari. Et vadunt vt vnus dia-
bolus expellat alium: ipse vero ve-

lut auarus acceptabit ab ea donūz:
et velut lasciuus: et inhonestus infe-
licet muliercule dicit. Ab isto dese-
ctu nullo modo liberari poteris: ni-
si per talem modum: et ita miserabi-
liter inducet eam ad perdendum
pudicitiam secum. O vere demon
imo peior aliquo demone: quia mul-
ti sunt demones qui tale peccatum
abhōrent. Tu vero deterior effectus
ex iniquitate tua circumuoluis in
illo corpus et animam veluti porcū
in luto fetenti. O animal immū-
dum: nunquid h est quod a te requi-
ro: v; q; in virtute sanguinis xesu
christi de quo te ministrum institui
tu demones expellas ab animabus
atq; corporibus hominū non cer-
te tu illos introducis. Non attēdis
q; securis iustitie diuine iam ad ra-
dicem arboris vite tue posita sit:
Hoc autē apertissime noueris: quo-
niam iniquitates tue tibi cum vsu
ra compensabuntur suo loco: et tem-
porē nisi puntas: et corrigas eas eūz
penitentia congrua: et contritione
debita tui cordis. Neq; tibi parce-
tur: aut in modico descretur licet a
me fueris in gradu sacerdotali con-
stitutus: imo grauius in maiori mi-
seria congrue punieris q; alij penas
enim pro te simul: et pro talibus in-
stissime portabis: et illo tempore me-
morie commendabis eicere demo-
nem cum demonio concupiscentie
tue. Insuper et aliam infelicem vi-
disti ligatam in peccato mortali q;
vadens ad miserum sacerdotem: vt
eam absolueret a suo peccato ab eo
fortius est alligata in grauiori cul-

Tertius.

paſſus erat: & per admirabiles vias
induxit eam ad peccandum ſecum.
Ergo vere talis paſtor eſt abſq; ca-
ne conſcientie: imo ſuffocat conſci-
entiam aliorum: nec tantum non
vult conſeruare propriam. Ego nã/
que elegi eos: vt ad honorem meuz
cantent diuinum officium: atque
pſalmizēt in nocte ipſi vero ſtudēt
in malis: & ad demonuz incantatio-
nes: & iuxta poſſe ſattagunt: vt ope-
ratione diabolica nocte media ad-
ducantur cis alię creature quas
amore polluto diligunt. Ita nanq;
iudicant eſſe: ſed illuduntur a dia-
bolo: quoniã in veritate non eſt ita.
Nunquid ego te poſui & elegi: o mi-
ſer: vt noctis vigiliam expenderes
in talibus iniquitatibus? Certe nõ
ſed vt eam expenderes in ſancta vi-
gilia: & humili oratione: vt in mane
bene diſpoſitus vadas ad celebrañ-
dum: & odorem virtutis infundas
in vniuerſo populo: & non fetorem
vitiouum. Conſtitutus es enim in
angelico ſtatu: vt etiam in vita pre-
ſenti cum ſancta meditatione cum
angelis valeas conuerſari: & in vlti-
mo cum eiſdem in beatifica viſiõe
mea guſtare me poſſis in eternum:
& tu ſicut apparet vis eſſe diabolus
incarnatus ex quo cuz demonibus
eē delectaris anteq̃ venias ad mor-
tem. Sed cornua ſuperbie tue per-
cuſſerunt in tuſ in oculo intellectus
tui ſanctiſſime fidei pupillam: vn-
de lumen omnino perdidisti: & ideo
non vides ad quantam miſeriaz ve-
nisti. Nec vt apparet in veritate
credis omnem culpam eſſe tempore

ſuo puniendam: & omne bonum eſſe
remunerandum. Quia ſi vere cre-
deres: hoc ita ſclerate non viueres
& nõ acceptares: nec optares huius-
modi conuerſationem: imo magnũ
inde terrorem haberes etiam illos
audire nominari. Sed q; tu ſeque-
ris voluntates ipſorum ideo de ip-
ſis: & ipſorum operibus videtur q;
valde delecteris. O cece miſer ho-
mo vtinam a demonio peteres qd̃
eſt meritum quod tibi reddere po-
teſt de ſeruitio quod ei facis: ipſe p
culdubio tibi reſponderet q; erbi-
beret fructum quez habet in ſe. Nã
aliud tibi prebere nequeunt ipſi de
moñes niſi cruciata: & ignife a tor-
menta quibus iugiter ardentiffime
cruciantur in que ceciderunt ab al-
titudine celi pp ſupbia ſuaz. Ita tu
terreſtris angelus ex tua ſupbia ca-
dis ab altitudine ſacerdotalis digni-
tatis: & a theſauro virtutis in pſon-
dum atq; paupertatem abhominã
de miſerie. Si vero vitam tuaz emē-
dare neglexeris igne punieris eter-
nõ abſq; remedio. Tu feciſti tibi ve-
um de mundo atq; de temetipſo. De-
cas ergo mundo cum omnibus de-
licijs eius quas in pſenti vita rece-
piſti ſimiliter: & tue ſenſualitati cum
qua mudi rebus ab utebaris: vt añ
me ſũmum iudicem pro te rationes
exhibeat. Atq; ridebũt apte q; te
ſuare nullo modo poſſit: & ita te ſ-
ridebunt aſſerentes: quia p te neces-
ſariũ eſt: vt hoc expediatur. Et ita
cum vituperio remaneois: & ingen-
ti confuſione: corã me pariter & vni-
uerſo mundo. Ego te conſtitueram

Tractatus.

In sacerdotali dignitate ut ipsum
vniuersum et te v3 sensualitate pro/
pria vilipendendo contempneres et
ita faciendo etiam alios istrueres.
tu vero sic es ereccatus a co:nibus
sue superbie q; ignoras non solu ali
os per viam dirigere salutarem im/
mo temetipsum. Sed apertius hoc
intelliges in vltima mortis extre/
mitate vbi remedium assumere no
valebis in aliqua virtute tua qua
carces sed solum in amplissima mise
ricordia mea sperando fideliter in
illo peccioso sanguine de quo fuis
minister effectus. Hoc autem effica
cissimum atq; salubre remediū nun
quam auferat tibi vel alteri cui/
cunq; dum estis in tēpore vite pre
sentis inquantum volueritis in mi
sericordia mea que est inextimabi
lis: ac in sanguine pro vobis effuso
virtuose sperare. Quānis non debe
tis esse stulti vel ita ceci q; ad extre
mitatem vltimi temporis adduca/
mini. Aduertendum est enim q; in
extremitate vite qui male vixit a
demonibus valde turpiter accusa/
tur necnō a mundo et a propria fra
gilitateneq; sibi blandiuntur illo
tempore demonstrando dulcedinē
vbi fuerat amaritudo neq; rē perse
ctam vbi fuerat imperfecta: neq; lu
men in loco tenebrarum ut in vita
sua facere solebant: imo veritatē de
monstrabunt vlc̄ in facto. Lanis
quoq; conscientie qui debilitatus
erat incipiet acerrime latrare tam
valde q; quasi conduceret animā ad
quandam desperationem: quāto
homo nunquam ex aliquo defectu

suo debet ad huiusmodi desperatio
nem adduci: immo fiducia liter in
precioso sanguine dilectissimi filij
mei confidendo sperare debet: quia
sine comparatione quacunq; maior
est et amplissima misericordia mea
quā in sanguine recipitis q; omnia
peccata que committuntur in mun/
do. non est tamen illo modo differē
dum ut sum dixi quia valde multū
est homini periculosum inter mal/
tos hostes in campo prelij se reperi
re nudum et inbermem.

De multis alijs defectibus quos
iniqui presati ministri committunt. 3
Capitulum. cxxii.

Uere carissima filia miseri de
quisbus ego tibi narraui non
attendant ad hec aliqua considera
tionē: q; si considerarent nō comit
terent iniquitates huiusmodi nec
etiā alas: imo facerēt ut illi qui vir
tuose vivebant qui potius eligebāt
expectare mortem q; offendere me
vel inquinare turpiter anime sue sa
cie atq; minuire dignitatez in qua
collocaueram eos sed ingiter aug
mēt abūt virtuose viuendo dignita
tē atq; pulchritudinē a iara suarū.
Nō q; in se cōsiderata sacerdotij di
gnitas augmētari sine crescef possit
ex virtute cuiuscūq; vel ex defectu
diminui ut ego supra tibi dixi s; vir
tutes exhibēt vnā orna mētā et vnā
in aīa dignitatē vtra pulchritudi
nē et quā hēt a principio cū ipsam
ad imaginē atq; similitudinē meaz
ercaui. Isti cognouerūt vitatē et er

Terlius.

me mee bonitatis atq; dignitate co-
rū: q; supbia z amor proprius non
eos offuscauerat nec abstulerat eis
lumē virtuosē rōnis et eo q; priua
bantur illis z me diligebant verita-
tē pariter z animarū salutē. Infeli-
ces at istī q; luce priuati sunt nō opti-
mesunt de vitio in vitia ambulā-
re donec in foucā inducant atq; de
tēplo suarū aīarū z ecclesia sancta
q; vīridariū ē odoriferū ipsi fecerūt
vnā animalū brutoz receptaculū.
O carissima filia quātū ē abhomi-
nabile mihi videre domos eoz que
debēt cō receptacula pauperū atq;
meoz amicorū cū ipsi recipiunt in
eis imunditias iniquarū psonarū
ipsi debent veluti sponsam amabile
hēre bicentariū atq; sacre scripture
libros hēre loco filiorū in quib⁹ opti-
do delectari debēt vt valeāt primū
instruere salutarī doctrina cū exēplo
scē vite. Sed ipsi sponsam bicentarij
pertractāt veluti adulterā z in suo
loco tenēt vnā diabolicā cōcubināz
cū qua vīuit imūdiissime cū serenti
miseria: libri vero sui sunt acies fi-
liorū quos acquisierunt in tanta mi-
seria z iniquitate z absq; verecūdia
quacūq; cū his ipudētissime dele-
ctantur. Diebus pascalib⁹ z in alijs
ecclesie solēnitatibus in quib⁹ obli-
gant nomini meo reddere gloriā z
honore deuote officij vīuinum per
soluendo incensum adolendo mihi
humiliū orationum ipsi dissolute in-
dunt atq; solaciantur cū suis demo-
niacis cōcubinīs eundo cū seculari-
bus ad venandū z aucupandū ve-
lut essent dissoluti atq; miserissimi se-

culares vel domini curie. O misē-
rabiles homines ad quid estis ad-
ducti: vos obligamini venari z au-
cupari aias ad laudem z gloriā no-
minis mei z in vīridario ecclesie san-
cte commorari z vaditis venādo p-
nemoza. Sed quia talis homo fa-
ctus est vna bestia in anima sua re-
tinet animalia multozum peccato-
rum mortalium: z ideo factus ē ve-
nator bestiarū irrōnabilitū. Oritus
enim anime tue factus ē siluester in
quo multe vepres habundant ideo
delectaris ambulare per loca deser-
ta querendo siluestres bestias. Erit
bestias igitur homo z cū diligentia
defectus proprios attēde q; mate-
riā hōbes erubescētie magne qua-
literanq; te verteris. Tu vero ne-
scis erubescere q; pdidisti sanctum
verumq; timorem meū: imo veluti
meretrix absq; verecūdia quādoq;
te iactabis hēre mīdī statū pulcrā
hēre familiā z aciē filiorū. Et si for-
te nō hēs turba posse satagis habe-
re vt tibi succedat heredes: vnde tu
fur es atq; latro qm̄ optime nosti q;
ita facere nō debes. Heredes enim
tui debēt eē paupes: z ecclesia tibi
cōmissa. O demō incarnate sine lu-
mine tu q̄ris ea q; reculare debuisti
z te iactas v̄ eo qd̄ tibi cedit ad ma-
gnā cōsufionē: vñ multo rubore de-
buisi suffundi p̄cipue corā me qui
video secretissima tui cordis: ac cri-
am ante alias creaturas oīno cōtra-
sus es. Cornua tamen tue superbie
nō permittūt vt agnoscas ipsam cō-
sufionē tuā. O dilectissima filia cō-
sidera qm̄ illū constitui super pōte

Tractatus.

doctrinæ mee veritatis administrā
dum vobis viatoribus ecclesie sa/
cramenta veneranda: ipse vero de/
creuit stare infra sub pōte v3 in flu/
mine miserabili atq; procelloso de/
litiarum ⁊ lasciuie mundi: ⁊ in ipso
flumīe vobis illa ministrat neq; cō/
siderat in quanto periculo constat
vnda nāq; mortis indilate rapiet
eum: ⁊ nisi se corderet cum hā cor/
dis contritione indubitāter sibi cū
dominis eius demonibus quibus
voluntate seruit ⁊ acquiescit vt
cum dicerent per vias fluminis in
ferrorem: quare sine remedio perue
nit ad eternam damnationem cū
tanta reprehensione ⁊ improperio: q̄
līgua tua narrare nequiret: ⁊ ei si
ne dubio grātus erit q̄ vni secula
ri propter officium sacerdotis vn/
de culpa similis ⁊ eadem amplius
in eo punietur ⁊ in alijs in tanta vl/
gnitate constitutis q̄ in alio qui se
culariter in mundo virisset: ⁊ in p̄
cto mortis inimici sui contra eū in/
surgent accusando cum imprope/
rio maiori pnt alias ego tibi dixi.

De differentia mortis iustorum
⁊ peccatorum ⁊ primo de morte iu/
storum. Capitulu. cxxxi.

Quonia ego dixi tibi q̄ mi/
dus atq; demones vna cū pro/
pria sensualitate ipsum valde turpi
ter accusabant ⁊ ita se veritas ha/
bet in isto puncto nunc volo tibi la
tius explicare super hīs infelicibus
vt ampliori compassione mouearis
ad eos quantum distant bella iusto

rum a bellis hominum peccatorū
⁊ quantum differunt iter se mores
eorum ⁊ cum quanta pace moritur
iustus amplius vel minus iuxta p/
fectionem anime: vnde volo te no/
sce q̄ omnes pene quas habent ho/
mines in voluntate consistunt: qz si
voluntas mea concordata ⁊ cum vo/
luntate mea concordat esset omnino
pena careret. Non tamen assero qn
in se labores haberet atq; sentiret:
sz illi voluntati que sponte portaret
amore mei non essent ad penam qz
libentissime portat ex quo mee vo/
luntatis est cum qua concordat. Est
am ex odio quod contra se concipit
guerram isti serui mei fecerunt cui
aduersario demone cum mundo ⁊
euz propria sensualitate. Quare p̄
cto mortis adueniente eū pace per
transcunt quonia inimici eorū in vi
ta superati fuerūt ab eis atq; debel
lati. Mundus eos accusare non pōt
ex eo q̄ ipsi fraudes eius cognoue
rūt: ⁊ iō mūdo renūciauerūt ⁊ oib⁹
pōpis atq; delictis ei⁹. Fragilitasq;
suorū corporū eos accusare non pōt
qm̄ ipsi subiugauerunt eā veluti ser
uā sub freno rōnis ⁊ virtutis mace
rādo corpus cū penitētia: cū vigilia
cū oratione continua ⁊ humili. No
luntatē vero sensitivā intereme
runt cū odio atq; displicentia vitio
rū ⁊ amore virtutū cōculcata peni
tus omni teneritudine proprij cor
poris. que teneritudo atq; delecta
tio que naturale ē iter corpus ⁊ ani
mā facit mortē apparere difficilē
qz naturaliter hō metuit ista mortē:
sed quia virtus in iusto qui perfer

tertius.

etus est transcendit & superat natu-
ram v3 illū timnē qui naturalis ē
cū odio sēo suo pertrahit & cū veside-
rio redeundū ad finē suū ita q̄ tene-
ritudo naturalis nō valet eum īpa-
gnare. Etia cōsciētia requiescit qm̄
in vita sua bene custodit cane la-
trante ventētibus inimicis ad ciui-
tate anīme capiēdā vti canis agere
solet ad custodiā alienus iānuē de-
putatus qui sentiendo vel videndo
venire quosdā extraneos valde la-
trat vt homines excitet. Ira canis
iste cōsciētie custodem v3 rōnem
excitat: & ratio simul cum arbitrio
libero cognouerūt apte cū in mīne
Intellectus vtrum adueniens esset
amicus vel inimicus. Amicus idest
virtutes & sanctas cogitationes ac-
ceptauerunt affectuose cum sancta
solicitudine illas exercentes. In-
micum autem idest vitii atq; cogi-
tationes peruersas expulerūt cum
odiosa displicētia. Itaq; cū manu li-
beri arbitri tenēs gladiū ancipi-
tem videlicet amoris virtutis & odij
vitiōrum & cum lumine ratiōis in-
miscēs eorū expugnauerunt: & sic in
puncto mortis cōsciētia nō h3 in
se remotum eo qz bonā habuit vn-
diq; custodiā: ideo pacifice quie-
uit. Anima tamen ex humilitate ac
etiā qz tpe mortis amplius agnoscit
thesaurū tēporis atq; lapides p̄cio-
sos virtutis valde redarguit semet-
ip̄iam ex eo qz sibi non videtur ex-
pēdisse tempus virtuose sicut opoz-
tebat. Ita tamē amaritudo non af-
fugit animā: imo pinguescit eam
pro eo qz ex hoc in semet ipsa se vfr

tuose recolligit fugiter habens in
oblectum humilis agni sanguinem
preciosum & non attendit ad aliq̄a
virtutes quas haecenus egerit qz
minime confidit in eis: immo solus
in ip̄o sanguine dilectissimi filij n̄c̄s
vbi misericordiam inestimabile in-
uenit. Et vt in vita presenti cum in-
gi memoria sanguinis viri ita duz
est in tempore mortis ip̄o sanguine
balneatur & inebriatur. Demonia
vero quoniam illā arguere neque-
unt de peccato eo qz in vita sua ma-
litiā eorum valde prudēter & vir-
tuose superauit. iuxta posse tamen
adhuc inquirūt oportune si possent
in ea aliquod lucrari: vnde veniunt
cū aspectu nimis horribili vt ei ter-
rorem incutiant & cum varijs atq;
multis fantasijis. Sed quoniam in
anima tali non inueniunt esse vene-
num peccati ipsa nō expauescit in
omnibus illis vt expauesceret ani-
ma cuiusdam alterius iniqui pecca-
tis mortalibus irretita. Ip̄i vero
demonēs attendentes animam il-
lam introisse sanguinem cum igni-
fera caritate non valent eaz aliquo
modo tollerare sed a remotis eam
sagitare conantur. Et ideo clamo-
res eorum & huiusmodi guerra nul-
lum inferunt impedimentum siue
detrimentum ei quia iam incipit in
se gustare vitam eternam vt alias
tibi vfr. Nam cum intellectus oculo
qui continet in se pupillam atq;
lumen alme fides me videt quis sum
eternum & omne bonum quod ha-
bere prestolatur ex gratia non ex
debito ī virtute sanguis v̄nigeniti

Tractatus.

filij mei. Extendit ergo brachia spel
z manibus amoris illum astringit
infrando posset antiqua perueniat
illico transeundo per artam sanuaz
vni geniti mei sanguine madefacta
z inebriata in me mare pacificum
verbo meo pariter vnitum quia su
mus vnus vt bene nosti. quantuz
vero gaudium heat in se creatura
que cum tanta dulcedine se perue
nisse cognoscit ad istum felicissimu
passum lingua carnis aliqua narra
re nequiret ex eo quia bonum ange
lice nature degustat. vt vixit in ca
ritate fraterna euz proximo suo ita
bonu felicitum beatorum in verita
te degustat atq; participat. hoc ha
bent omnes generaliter qui pertra
seunt ita dulciter z virtuose. Admi
stri vero mei de quibus ego tibi vi
xi q; vt angeli vixerant multo feli
cius z amplius habent ex eo qd in
vita presenti vixerunt cum intelle
ctu maioru z cum ap liori fame mei
honoris atq; salutis animaru. Non
absolute loquor de lumine virtutu
qd vnusquisq; pot habere: sed quo
niam isti cum addita meo lumine
virtuose viuendi quod est superna
turale lumen etiam habuerunt sa
cre pagine lumē propter qua ampli
us agnouerunt de veritate mea.
Quicumq; vero plus agnoscit plus
diligit: z qui plus diligit a me plus
accipit: meritum enim nostrum cu
amoris quantitate mesuratur atq;
compensatur. Et si tu peteres a me
vtrum vnus qui scientia careat ad
hunc amorem attingere possit ab
solute respondeo q; sic est enim val

de possibile sed vnus particulare
privilegium non facit leges vniuer
salem: ego vero loquor in generali.
Statum quoq; maiorem habet pro
pter sacerdotalem dignitatez ex eo
q; directe collocati fuerunt in offi
cio manducandi animas ad hono
rem meum: q; omnes obligati su
tis in caritate proximi vestri pma
nere. Sed istis ex officio commissum
ē vni geniti filij mei ministrare san
guinem z animas virtuose guber
nare: qd adimplendo cum sancta so
licitudine z cum affectu virtutis vl
tra recipiunt q; alijs. O quantu ipso
rum alia beata consistit in illa mor
tis extremitate pro eo q; extiterunt
an unciatores atq; defensores alme
reatholice fidei: z illam inscruerut
medullis anime sue cum qua suum
in me locum aspiciunt: spem cum
qua vixerunt in vita presenti exten
dunt in me euz locuditate magna.
Sperauerunt enim in vni geniti prou
dentia mea nullatenus in se consi
dentes vel in proprio sensu. Et quia
de se spem omnino perdididerunt no
habuerunt inordinatum affectum
alicui creature nec in alia re crea
ta quia voluntarie pauperem vita
elexerunt: cor illorum fuit vere vas
electionis ad annunciandum atq;
portandum vbiq; nomen meuz cu
ingenti z ignifera caritate cum ere
plo sancte vite atq; sana doctrina
verbi propter animarum salutem.
Surgunt ergo cum ignifera carita
te per affectum amoris astringetes
me, sinem suum offerentes in con
spectu meo iustitie margaritis quas

Tertius.

lugiter habuerunt in se semper vni cuiq; faciendo iustitiam et discretio ne magna reddendo vnicuiq; debi tum suum. Ideo iuste mihi qd meū est assignant videlicet cum humil/ tate vera retribuendo gloriaz et ho nozem sancto nomini meo a me re/ cognoscendo recepisse gratiam vir tuose tempus expendendi cum con scientia pura. Sibi autem attribu/ unt humiliter indignationem san/ ctam quia se reputat indignos qui huiusmodi gratiam habuerint con scientia ipsozum bonum mihi tri/ buit testimonium: et ideo iuste retri buo libenter eis iustitie coronam margaritis virtutum ornata in vi/ delicet de fructu quem extraxit af fectiuosa caritas eorum et alijs vir/ tutibus. O angeli terrestres valde commendabiles atq; beati minime quippe fuistis ingrati de beneficijs a me receptis neq; fuistis ignoran tes atq; negligentes imo solcite su pra vestros subditos apertos ocu/ los habuistis et veluti fideles et ve/ ri pastores secuti fuistis doctrinam et viam veri pastoris atq; summi vi delicet iesu christi filij mei: et ideo realiter et illesi transistis per ipsam suo precioso sanguine madefacti, et immergi cum gregibus ouium ve/ strarum quozum exemplo sancte vi te ac etiam per doctrinam vestram omnino salubrem multitudinez ad duristis ad eternam vitam et alias quāplurimas in statu gratie reli/ quistis. O filia carissima talis vi sio demonuz in nullo nocere pot er ed q; visio mea confortat quā per si

dem vident: et affectiuosa dilectio ne tenet. Et quoniam in eis non in/ uenitur alicuius peccati venenum obscuritas et aspectus eozū horribi lis non inferunt eis alicuius mole/ stie detrimentum vel alicuius inu/ tils timoris quoniam in eis inueni tur solummodo timor omnino san/ ctus et non seruilis. Ipse nullo mo/ do timent eozum falacias atq; fra des: qz cum lumine supernaturali: ac etiam cum lum/ ne sacre scriptu re cognouerunt eas etiam a remo/ tis vnde non habuerunt inde tene bras aliquas vel mentis alteratio/ nem. Sic ergo balneati precioso san guine iesu christi gloriaz transeunt cum ingenti fame salutis animarū propter honorem meū caritate suc/ censi per ianuam filij mei, et transes tes intrauerunt in me mare pacifi/ cum, et a bonitate mea digni collo/ cati sunt in gradu suo iuxta mensu ram affectiuose caritatis quaz vnus quisq; secum attulit.

De morte peccatorum et penis eo ruz in hora mortis. Capi. cxxix.

Sed attende carissima filia qz sicut excellentia iustozū ē val de magna sic econuersio miseria pec catorū et infelicitaz valde maior est de morte quozum aliqua tibi narra ui quantuz est terribilis et obscura. nam in hora mortis procacissime de mones eos accusant atq; molestant in figura sua se demonstrantes euz inuertimabili terrore et obscuritate. Tu nosti q; est intantum horribilis

Tractatus.

¶ homines experti eligerent potius habere omnes penas vite presentis quam eos in sua figura videre. Insuper et misero peccatorum renouat conscientie stimulus qui valde rodit et cruciat cum inordinate delictis quibus abusus est propria sensualitas cuius dominationi se subiecerat de virtuositate ratione faciendo seruum valde miserabiliter eum accusant. Tunc enim aperte veritatem agnoscit coram que ante non cognoscebat unde per errorem eius ad magnam confusionem adducit: quoniam in vita sua vixit velut infidelis et miseri rebellis et eo quod amor proprius velle ut pupillam luminis fidei sanctissime. Demones quoque molestant esse de infidelitate ut ad desperationem eum adducant. **O** quam dure impugnant in hora tali quoniam inueniunt eum in heremum et absque caritatis et aliarum virtutum armatura: quod veluti diaboli membrum fuit illis ex toto priuatus in vita sua. Unde earent tales omnino lumine supernaturali atque scientie quia non intellexerunt eam ex eo quod cornua superbie penitus impederunt ne medulle dulcedinem intelligerent. Unde tales in magnis preliis ignorat omnino quid agere debeant. In spe quoque minime nutriti sunt quoniam in me non sunt assueti sperare nec in sanguine precioso filii mei cuius eos esse feci ministros: imo solum in semetipsis et delictis atque statibus vite presentis. Nec advertebant isti miseri demones incarnati quod omnia submersa tenebant et veluti debitorum

de singulis oportebat eos ante me reddere rationem: modo se nudos inueniunt absque virtute aliqua et vnde decumque se vertunt audiunt imperiosa multa cum ingenti confusione iniustitiam propria qua faciunt abusi in vita sua procaciter eos accusant in conscientia sua unde non audent aliud quam iustitiam postulare. Noueris ergo quod ipsi tunc tantam et talem habent verecundiam et confusionem quod omnino ventrent ad ultimam desperationem et cum ea deducerentur a demonibus ad eterna supplicia nisi quod in vita sua ex quodam visu presumebant dicere quod magna est misericordia dei quantum est eorum descensus exigentibus ista sit magna presumptio: quia stultus est et valde reprehensibile cum habebitis misericordie mee offendere me ideo non est vocanda misericordie spes sed dicenda presumptio: ipsi tamen hunc habitum assumpserunt. Venientes igitur ad mortis extremitatem conscientiam propriam exhibentes per sanctam et humilem confessionem et ablata presumptio ne quod illo modo non offendant ultra remanet habitus ille misericordie mee agnoscentes humiliter et gratia tunc quod ante superbe presumebant et ita misericordiam humiliter implorando repertunt eam. **H**oc agit utique gratiosa misericordia mea ut ita sperent in vita sua. Quamuis ego non ita concedo ut ex misericordia mea magis offendant: sed ut in caritate se distitent et in consideratione mee bonitatis. Ipsi tamen abu-

Tertius.

tantur in oppositum quia sub ipsa spe misericordie mee frequenter offendunt: ego tamen eos in spe misericordie conseruo vt in extremitate mortis habeant huiusmodi refugium et omnino minime deficiant in tali reprehensione et ita veniant ad desperationem. Quare multo gratius offenderent et eis amplius proculdubio noceret hoc vltimum peccatum desperando quam alia peccata que commisissent vnquam. Causa vero propter quam hoc amplius mihi displicet et ipsis ita nocet est ita quoniam alia peccata fiunt ex aliqua complacentia sine delectatione proprie sensualitatis: et aliquando se commississe volent. vnde tantum atque taliter dolere possent et illico plenam obtinerent indulgentiam. In peccato vero desperationis nulla fragilitas est in causa quia nulla est ibi delectatio: immo est ibi pena grauissima et intollerabilis: ac etiam ille qui desperat misericordiam meam apertissime contempnit existimando maiorem culpam suam quam misericordiam atque bonitatem meam. Unde post huiusmodi peccatum non dolet neque penitet: quia commisso peccato et offensa mea nec ultra dolere potest. Ipse bene dolet de suo damno irremediabili sed non de culpa contra me perpetrata et ita recipit eterna supplicia. Itaque solium peccatum istud eum ad infernum adducit ibique punitur valde de hoc et alijs offensis atque peccatis eius. Sed si voluisset in veritate de commissis culpis erga me speran-

do fideliter in misericordia mea certissime fecissem ei misericordiam: quoniam absque comparatione quacunq; sicut alias tibi dixi nimis excessiue maior est misericordia mea quam omnia peccata commissa vel que committi possent ab aliqua creatura. Et ideo valde mihi displicet quod aliqui maiores esse suos defectus existiment villo modo. Hoc est enim illud peccatum quod nullo tempore dimittitur in presenti seculo nec in futuro. Postquam igitur infelices isti vitam suam inordinate: immo scelerate consumpserunt in mortis articulo saltem vellem quod in misericordia mea spem in veritate ponerent ex eo quod huiusmodi desperationem multum abhominor. Et ideo frequenter in vita peccatorum vtor ista fraude sancta sine deceptione quod videlicet ipsi presumant etiam indigne de misericordia mea inestimabilis: quia quando sunt in ea taliter affucti et habituati non ita facilliter ab ea discedunt ex illis reprehensionibus asperimis quas ab aduersarijs audiunt vt agerent quando non essent habituati. Hec omnia facit abyssus excellentissime caritatis mee sed ipsi fuerunt abusi ea misericordia cum tenebroso amore proprio a quo precessit omne malum ipsorum. Ipsi autem in veritate non intellexerunt id reputat eis ad presumptionem magnam quantum ad affectum ipsorum ipsa dulcedo misericordie: et hec est alia reprehensio quam a secula recipiunt in conspectu demonum eius sperando quod ipsi et misericordie latitudinem quam sperabant oportebat

Tractatus.

erpendere virtute distatando cor
in caritate mea: et amore virtutum
et ita tempus erpender quod eis ex
amore concessi: ipsi vero cum tem-
pore atq; spe larga misericordie me
grauiter offendeabant. **O** ceci misc-
rabiles ego posui vestris in mani-
bus margaritam: atq; talentum: vt
ad lucrum erpenderetis vos autez
veluti presumptuosi renuistis im-
plere voluntatem meaz: sed abicon-
distis in terra inordinati amoris p-
prij sensitui qui vobis modo morti-
ferum fructum exhibet. **O** miseri
homines quanta est nunc pena ve-
stra quam in morte sentitis. **M**odo
vos minime latent iniquitates ve-
stre: quia vermis conscientie modo
minime dormit: imo valde moleste
rodit: demones quoq; terribili vo-
ce super vos clamant exhibedo vo-
bis meritiū quod sunt assueti im-
pendere seruis et amicis eorum: vi-
delicet improperium atq; confusio-
nes. **E**t vt in mortis extremitate nō
enadatis vilo modo manus eorum
iurta posse conantur: vt ad despera-
tionem deneniatis: et ideo vobis cō-
fusionem inferunt: vt vna cū eis ha-
beatis: et degustetis in eternum ea q̄
possident ipsi: v3 tomēta perpetua.
O miseri dignitas in qua vos ita
gratiose collocaueram se lucidam
vobis ostendit: vt est ad vestram ve-
recundiam ex eo q̄ in tanta pecca-
torū obscuritate ipsa fuistis abusi.
Ecclēsie substantia vos accusat: vt
fures: atq; latrones: et infidos debi-
tores obligati enim eratis pauperi-
bus et ecclēsie vobis cōmissis debitis

erfoluere: tunc acensaris: o miser et
conscientia q̄ erpenderis in mere-
trici bus eā: et ad filios proprios edu-
candos: et vt carnales consanguine-
os ex ipsa substantia vitares. **E**x qua
te similiter inurgitasti gulose vi-
uendo reprehensibiliter orinando p-
prijam domum aurum: et argentum
auare congregando vbi debebas i
voluntaria paupertate viuere. **C**ō-
scientia tibi representat q̄ officium
diuinum dimittabas: neq; curabas
ex hoc in mortale peccatum incur-
ref. **S**i vero quandoq; persoluebas
ore cor tuum a me: valde remotum
erat. **I**tem conscientia te cum simi-
libas tuis arguit pro subditis ve-
stris quos alere debuisti verbo pa-
riter et exemplo sancte vite dirrige-
do amonendo: atq; corrigendo vir-
ga iustitie et manu misericordie. **E**t
quoniam h̄ agere neglexistis in hor-
ribili demonum aspectu nūmo ru-
bore cōfundemini. **T**u vero qui fui-
sti prelatus exhibendo prelationes
et curam animarum iniuste: vel ali-
cui subdito indigno non attenden-
do cum prudenti diligentia cui ve-
disti redargueris a conscientia. **Q**uia
debebas illas exhibere non ex adu-
latione: vel ad complacentiam ho-
minū sive ppter accepta dona: imo
soli intuitu virtutis: et ad honorem
mei: et salutem animarum. **E**t q̄ sic
ager neglexisti valde redargueris.
Et ad verecundiam: atq; p̄fusiones
tuā apte tibi conscientia dicat lumi-
ne intellectus ostendete q̄ctiq; face-
re debuisti et neglexisti: et ea que fecisti
que facere non debuisti. **E**t volo te

Tertius.

nosce filia carissima: qz melius ap-
paret albedo prope ingredientem
collocata z econuerso nigredo secus
albedine qz ponendo seorsum z vna
ab altero separatus: z ita miseris istis
decurrit istis in particulari dico ac
etiam alijs in generali qz in mortis
articulo i quo aia pferim cognoscit
aptius opa sua v3 iniquitatem suam
z iustus beatitudinem suam in iusto
misero peccatori representatur in
qua vita sua. Et si nullum haberet
accusatorem alium conscientia pro
pria sibi pcepit omnia scelera que
comisit: z virtutes quas omisit: vir-
tutes: v3 ad verecundiam eius am-
pliozem. Et qz posita virtute prope
vitium ex virtute plentius agnosci-
tur vitium: z quanto melius agno-
scit amplius erubescit: z ex defectu
suo melius intelligit perfectionem
virtutis: vnde maiori dolore tabe-
scit agnoscendo se virtutibus omni-
bus in vita sua fuisse priuatus z ex-
positum. Et volo te scire qz in illa
noticia quam habent isti virtutis: z
vitijs valde bene vident: z intel-
ligunt bonis quod ex virtute sequi-
tur homini virtuoso: atqz pena qua
illis consequitur qui iacuit in tene-
bris mortalium peccatorum. Cogni-
tionem autem istam ego tribuo no-
vt veniant in desperationem: sed vt
perueniant ad perfectam sui notici-
am: z erubescant pro suo defectu cu
fidelis spe misericordie mee: vt cum
ista verecundia: z huiusmodi noti-
cia deleant suos excessus: z humili-
ter poscendo misericordiaz placen-
tiam meam: virtuosus atqz ex hoc

augmentatur in gaudio z agnitio-
ne mee veritatis atqz caritatis. At
tribuit enim mihi: z non sibi grati-
am: qz tuerit per viam virtutis: vn-
de dulciter exultat in me cum ista
vera noticia: z gustat: atqz recipit
optatum finem suum: vt alias: ego
tibi dixi: atqz iustus exultat in gau-
dio qui vixit in presenti vita cu3 igni-
fera caritate iniquus vero tenebro-
sus in pena confunditur: iusto tene-
brosus: z horribilis aspectus demo-
num nullum omnino detrimentus
infert: nec etiam inde timet ex eo qz
solummodo peccatum est illud: vn-
de timor: atqz nocumentum occur-
rit homini. Sed illi qui lasciuie cum
alijs miseris multis vitaz durerunt
habent inde nocumentum: atqz ter-
rorem in aspectu demonum. Non ta-
men hoc est nocumentum despera-
tionis nisi velit ipse desperare: sed e-
vna pena molestissime reprehensio-
nis: atqz conscientie grauissime re-
mordentis: z est timor: z tremor in
horribili aspectu demonum. Uide-
as ergo carissima filia quantum a
se differunt in mortis articulo cru-
cianta sine bella que iusti senti-
unt ab his que patiuntur iniqui: z
quantum eorum finis est a se disse-
rens. Ostendi tibi parnam se intelli-
sam: videlicet oculo intellectus tui.
Et est ita parua respectu eius quod
est qz quasi nihil est de pena quam
habet iniquus: z de bono quod ha-
bet iustus. Nunc aperte cognosce-
re potes quanta cecitas est homi-
nis: z presertim istorum miserabilium:
quia quanto plus a me recepisti

Tractatus.

et amplius illuminati sunt a sacra scriptura tanto magis obligantur et ampliorum habebunt amarum atque penosam confusionem. Et quoniam amplius in vita cognouerunt a sacra scriptura magis et amplius in morte cognoscunt excessus proprios quos ipsi cognouerunt: unde merito collocantur in supplicijs grauioribus quam alij prout econuerso iusti collocati sunt in excellentia maiori: istis accidit veluti falso christiano qui collocatus est in inferno cuius tormento grauiori quam vnus paganus pro eo qui habuit in se fidei lumen et ei renunciauit ille vero paganus omnino caruit. Sic isti ministri mei maiori pena cruciabantur ex eadem culpa quam alij seculares: et hoc propter ministerium eis a me gratiose commissum, videlicet eis committendo solem venerandi sacramenti ministrandum. Et quia scientie lumen habuerunt ad veritatem aperte discernendam non solum modo pro se: sed etiam pro ceteris si voluissent: et ideo maiori tormento cruciantur. Sed ipsi miseri non agnoscunt qui si sua prudentia: hec attente considerarent proculdubio non inciderent in huiusmodi mala: sed essent utique quales esse debent et ipsi non sunt soli: sed totus vniuersus est valde corruptus: quoniam ipsi deteriora faciunt in gradu suo quam seculares. Et cum suis fetoribus et iniquitatibus inquinant: atque turpissime maculant facies animarum suarum subditosque suos corruptis atque sanguinem sponse mee, damna

bili modo suggerit: vide licet ecclesie sancte: unde propter huiusmodi defectus eorum ipsa sponsa mea valde pallet: quod vnus amoris et caritatis affectum quem ad ipsam habere debent ad semetipsos retorquere non erubescunt: et ad alia non videntur attendere preterquam ad ipsam infamiam et famam deonorandam: et ad extorquendum ab ea prelationes atque magnum introitus ubi deberent extorquere salutem animarum. Quare propter ipsorum vitam inordinatam imo reprobarum secularis veniunt ad irreuerentiam: et inobedientiam ecclesie sancte quantum ipsi minime debeant ita facere: nec defectus eorum excusatur ex defectu quocunque ministrorum.

Repetitio super aliquibus iam supradictis: et quomodo seculares expresse prohibent ne manus apponant in clericos. *Cap. cxxxiij.*

QUOS alios excessus istorum infidelium ministrorum ego tibi narrare possem: sed ultra pro presertim nolo fetoribus huiusmodi tuas aures inquinare aliquos vero tibi narrent: ut desiderio tuo satisfacere: et ut amplius a tua sollicitudine offerre pro eis aui me dulcia: et amara desideria. Narrant quoque tibi de ipsorum excellentia in qua fuerunt a me constituti: et de thesauro qui vobis pro manus eorum ministrat: vnde de sanctissimo sacramento corporis vniuersi generis filij mei ponendo similitudinem solis: ut apte cognosceres: quod ex

Tertius.

aliquo defectu ministroꝝ nullo mō
minuūt virtus ipsius venerandi sa
cramenti: & iō nolo q̄ erga ipsos vilo
mō reuerētia minuatur. Insuper ostēdi
tibi bonoꝝ ministroꝝ excellētiā ī qui
bus margarita iustitie relucebat &
virtutis. Et ostēdi quantum in cō
spectu meo sit croſa persecutio que
fit ꝑtra sanctā ecclesiā & irreuerētia
ꝑtra sanguinē habita: q̄ reputo q̄
psecutio facta cōtra ministros fiat
ꝑtra sanguinē eo q̄ exiſſe ꝑhibui
ne tangerent iniuriose ꝑpos meos.
Postremo tibi narraui de vitupō
sa ministroꝝ ipsoꝝ vita: & in q̄ta miſe
ria viuūt: & q̄ta amaritudinē: & con
fusibile penā ī morte sustinēt: & quā
tū ultra ceteros post mortē crudeli
ter ī inferno cruciant. Modo peti
tionī tue atq; ꝑmissioni mee satisfac
tū ē narrādo pauca de ipsoꝝ vita
miserabili. Nūc autē iterato repli
co: q̄ nō obstantibꝰ illorꝝ defectibus
ēt si plures eēt oīo ꝑhibeo ne secu
laris aliq; eos aliquo mō puniat.
Inobediētes ꝑo faciendo ꝑtra ꝑce
ptū istud aspe cōgruo tpe puniēti
nisi realiter eēt ꝑtritiōe cordis & hu
mili ꝑfessioe vitā suā an corererint
Tū utraq; ꝑs vꝝ huiusmodi ministri
& eorꝝ ꝑsecutores videntē esse demo
nes incarnati: vñ iusto meo iudicio
fit vt vnꝰ diabolus: ita puniat aliū
sꝰ offendit vterq; seculares nō eren
sant ex peccato flat: neq; flatꝰ ex
cusat ex peccato secularis. Nūc autē
inuito te filia carissima: & cōs alios
amicos meos ad fietū amāꝝ super
huiusmodi mortuos: & ad imorādū
velut oues ī ecclesie sancte viridario

ad pascendū ex desiderio sancto of
ferendo ingiter ante me continuas
& humiles oratiōes ꝑo eis quia de
creui mundo facere misericordias.
Neq; ab ista pastura vos subtraha
tis vilo mō ꝑꝑ iniuriā vel aliquam
ꝑsperitatē. Quia penitus volo q̄
nulla tenuis elenctis caput ex impa
tientiā vel inordinato gaudio: sed
ingiter ad honorem meū attendite
salutem aiāꝝ atq; reformationem
ecclesie sancte. Et hoc erit mihi signū
euentissimum: q̄ tu & alij me rea
liter in veritate diligatis. Tu vero
bene nosti q̄ aperte tibi patefecit me
velle q̄ tu: & alij scriui mei essetis si
cut oues que pascere mihi iugiter in
viridario ecclesie sancte tollerando
laboriose vsq; ad mortis extremita
tem: & ita faciendo sancta vstra de
sideria perficiam.

Qualiter hec anima deuota lau
dando dominum facit orationes ꝑ
ecclesia sancta. *Cap. cxxxiij.*

Nunc aīa deuotiōe multa ve
lut ebria & ignita caritate suc
cēla habens cor suum amaritudine
magna vulneratum eleuādo mētē
ad eternā dei bonitatē ait. O sūme
deus eterne oīum maiōꝝ quacūq;
lucē a qua ꝑcedit omnis alia lux o
ignis ardens supra oēm aliū ignē
tu es solus ignis qui ardes & nō cō
sumis nam ꝑsumis omne peccatum
q̄ est in aīa simul & amorem ꝑꝑriū
nō tamen eam affligendo ꝑsumis
sꝰ eā pinguefacis īfaciabili dilectio
ne: q̄ vix faciat a te nō bñ faciatur

Tractatus.

Inte te magis peroptat habere fugi-
ter et videre. Et quanto plus te que-
rit: et optat amplius te gustat: et in-
uenit eternum: atque summum ignem
vere caritatis abyssum. O summum
et eternum bonum quis te deum no-
strum inclinavit ad illuminandam
me creaturam tuam infimam de lu-
mine tue veritatis. Tu idem ignis
amoris es in causa. Nam affectuosa
caritas tua te coegit: et induxit ad
creandum nos ad tuam imaginem
atque similitudinem: et ipsa te fugiter
inducit: et inclinavit ad faciendum in-
mensas et infinitas gratias creatu-
ris tuis que rationem habent. O
bonitas eterna super omnem boni-
tatem tu solus es ille qui summe bo-
nus es. Nihilominus tu donasti no-
bis unigenitum filium verum tibi
coeternum: ut etiam in humano cor-
pore conuersaretur in vita presenti
nobiscum qui sumus omnino tene-
brosi atque pleni setenti putredine.
Quid obsecro fuit in causa? Amor
quod nos affectuose dilexisti: etiam an-
tequam essemus. O bone deus. O eter-
na magnitudo incomprehensibilis
ex amore fecisti te parvulum: ut ho-
minem in te magnificares: et tuus fa-
ceres magnum quocumque me verto
non inuenio nisi tue dulcissime cari-
tatis ignem et abyssum. Nunquid
ego pauper et misella satisfacere quo
quomodo possum gratias et ignifer
caritati tue in particulari mihi con-
cessis cum excessu tante dilectionis
ultra gratias: alijs fidelibus tuis
concessas. Certe non: ergo tu solus
dulcis: et amantissime pater es ille

qui gratus eris pro me tibi: et pro me
misera respondebis: quod vix affectus
tue paterne caritatis pro me tibi gra-
tias aget. Quoniam ego sum illa que
non sum: et si dicerem quod aliquid es-
sem ex me: vix mentirer in caput
meum: et essem proculdubio men-
dax: et filia diaboli qui pater est me-
dax. Quod tu solus es ille qui es. Et es
meum: et omnem gratiam in eo fun-
datam humiliter a te recognosco.
Nam ex amore purissimo: et non ex
aliquo debito mihi gratiose tribui-
sti. O pater dulcis et amantissime
quando genus humanum iacebat
egrotans propter peccationem
ade. Tu direristi sibi medicum egre-
gitum dulcem et amorosum. Et ver-
bum unigenitum filium tuum. Nunc
vero quando iacebam infirma vixi
infirmate negligentie pariter: et
ignorantie magne tu suavis atque
dulcissimus medicus eterne deus
exhibuisti mihi suauem dulcem: et
amaram medicinam: ut ab infirmi-
tate conualescam: et indilate libera-
ri valeam. Tibi proculdubio sua-
uis est: quod cum suavissima caritate
tua mihi te manifestasti. Dulcis est
et mihi valde ultra quancumque dul-
cedinem: quoniam illuminasti deu-
lum intellectus mei lumine sanctis-
sime fidei in quo lumine prout ex-
cellentissime maiestati tue manife-
stare placuit agnovi gratiam ineffi-
abilem humano generi concessas
in corpore mistico sancte matris ec-
clesie ministrando totum deum et
hominem in venerabili sacramen-
to. Atque ministrorum tuorum digni

Lertius:

tatem quos constituisti: vt nobis illud administraret. Ego cupiebam vt promissioni tibi sancte satisfaceres tu multo plura concessisti q̄ ego petere scilicet. Unde vere cognosco q̄ cor hominis nescit: neq̄ potest optare siue petere q̄ tu vis ei prebere. Et ita manifeste cognosco q̄ tu es ille qui es infinitus atq̄ bonum eternū. Nos vero sumus illi qui nō sumus. Et q̄ tu es infinitus: et nō finiti ideo tue creature que rationē habet exhibes id quod nescit: et nescit neq̄ potest optare: et modū quo tu scis vsq̄ atq̄ potes alē satisfacere satiendo illam etiam ex his que petere nescit dulcissimum: et gratiosissimum ignorat et desiderare nequit. Et ideo recepit lumen in magnitudine tue caritatis ex amore quem habere te manifeste patefecisti humano generi: et precipue ei⁹ vnctis qui debet esse velut angeli terrestres in vita presenti. Tu mihi monstrasti virtutem atq̄ beatitudinē istoz vnctoz tuoz qui vixerunt veluti lucerna succensa cum iustitie margarita in ecclesia sancta. Et horum cōparatione agnouit defectum eoz qui miserabiliter in ecclesia viuunt: vnde epi dolores ingentē pp̄ offensa tuam atq̄ detrimētū vniuerso mundo namq̄ valde nocent: q̄ debent esse exemplum virtutis: et ipsi p̄bent exēplū iniquitatis et miserie. Et q̄ tu mihi misere seruile tue q̄ sum in causa et instrumentum maloz defectuum patefecisti vitam illorum de qua conquestus es habui dolorem: et amaritudinem stol-

lerabilem Tu amor ineffabilis illa mihi manifestādo tribuisti medicinā dulcē et amarā: vt ego qualescūq̄ ab egritudine ignorāte: et negligētē mee: et cum sollicitudine atq̄ vefiderio magno recurrā ad te metipsam agnoscendo atq̄ bonitatem tuam in me simul: et offensas tibi factas a tuis creaturis: et preferētis a ministris tuis: vt effundā vnū flumen lachrymarum eas distillando super me miserabilis: et a noticia tue infinite bonitatis illas hauriendo et extrahendo: ac etiā effundēdo sup̄ huiusmodi mortuos qui cū tanta dissolutione miserabiliter viuūt. Unde nūc ineffabilis dilectio caritatis ignis inextinguibilis: et eterne pateris: q̄ huiusmodi desiderium nullo tpe deficiat: vel ēt tepescat ioptādo: et quotidie p̄quēdo tuū honorem: et aiā salutē. Et oculi mei nunquā ab effusione lachrymarū ex hoc abstineant. Unde cum instantia posco: vt gratiose mihi concedas: vt efficiantur veluti duo fontes habundanter effundentes aquas que p̄cedant: et egrediantur a te mari pacifico. Gratias: gratias ago tibi pater eterne qui plenissime satisfecisti non solum petitioni mee verum et in alijs q̄ non agnoscebas: vel petere nesciebam inuitando me dulciter atq̄ materiaz exhibendo lachrymarū: vt offerā in p̄spectu tuo sacratissimo dulcia cruciata: et amorosa vefideria cū oratōe p̄tinua et humili. Nunc autem ab inestimabili bonitate tua peto: vt mūdo misericordiaz exhibeas: et ecclesie tue sancte hū-

Tractatus.

inlitter supplicans: vt effectualiter
i ples digneris ea q tu me ipse p-
stare facis. **H**ec mihi miserabili: z
aie mee paupcule: qz malozū oīum
vt estimo sum in cā. Nō vltra disce-
ras obsecro mūdo facere misericor-
diā paternas aures iclīna: z exaudi
ōiones seruoꝝ tuoz: z illoꝝ ignisfe-
r: z desideria cōple. **T**e mihi tu es il-
le q facis z sollicitas eos: vt a te pe-
tant: z corā maiestate tua clament.
Audias igitur voces eozum z exau-
di. **E**tiam tua veritas exortatur z
ait. **P**etite z accipietis querite z i-
uenietis pulsate z aperietur vobis
O pater eterne serui tui clamāt ad
te pro misericordia respondeas igit
eis. **E**go certissime noui q tibi ppri-
um ē misereri: ergo tu nō vales eaz
denegare postulātibus illam. **I**psi
postulant ad ianuam tue verita-
tis: vñ vnigeniti filij tui: qz vere co-
gnoscit amorē affectuosum que ha-
bes ad hoīem: vñ pulsan ad ianuā
ignis excellentissime tue pīne cari-
tatis q vltra se pīnere non vñ q nō
aperiat cū perseverantia pulsan-
ti. **N**unc igitur aperi contere atqz con-
fringe durissima corda tuaz creatu-
raz non intuitu carum que nō pul-
sant: imo solum intuitu bonitatis z
paternae tue caritatis: z etiam amo-
re seruoꝝ tuozum qui pro eis ad
te clamant. **E**terne pater aperi tue
misericordie manum: z eis exhibe q
postulant. **V**ides enim q ad ianu-
am tue veritatis pulsan: z a te pe-
tunt: z quid a te postulant. **S**angui-
nem istius sanne tue. **S** veritatis in
quo sanguine nostras iniquitates

abluisti z expurgasti corruptam pu-
tredinem transgressionis ade. **I**ste
sanguis proculdubio noster est de
quo nobis ordinasti balneum. **T**u
vero non vales: imo neqz vis alicui
persone in veritate petenti denega-
re igitur impende fruetum huius
sanguinis preciosi tuis creaturis po-
nas in vna lance precij sanguinis
vnigeniti filij tui: vt infernales de-
mones oues tuas asportare non au-
deant. **T**u quidez es pater optimus
qui nobis exhibuisti pastozes verū
videlicet vnigenitum filium tuum
qui propter obedientiam tuam pro
nobis ouibus tuis vitam exposuit
faciendo nobis de precioso sangui-
ne suo balneū. **H**ec est ille sanguis
que a te petunt iuxta ianuam istaz
veluti famelici atqz sitibundi serui
tui quo mediante petunt: z optant:
vt huic vniuerso mundo facias gra-
tiose misericordiam atqz florem faci-
as in ecclesia sancta flores odorise-
ros sanctorum pastozum ex odore
quozum maneat ab ea fetor: z pu-
tredo male viuentium: z iniquozū
hominum. **T**u pater eterne promi-
sisti: q ex amore quem habes ad ho-
mines cum orationibus amicorum
tuozum: z cum tollerantia multo-
rum laborum a absqz culpa tua: tu fa-
ceres omnino mundo misericordiam
z ecclesiam sanctam tuam virtuose
reformares: z ita refrigerium inde
nobis exhiberes. **E**go supplico ne
differas ulterius: sed absqz dilatioe
maiori conueras oculuz tue clemē-
tie ac illico responde qui responder
vis anteqz vochemus voce misericor-

Quartus.

die tue. Apert portam inextimabi-
lus tue caritatis quas ostendisti nobis
ianua mediante: vs vnigeniti filij tui
tibi p nobis incarnati. Scio nanqz
q aperis anteq pulsemus: quia cu
affectuosa dilectione quam impen-
disti seruis tuis pulsant: z ad te cla-
mant epianco: z querentes hono-
rem tuum atqz salutem animarum.
Ergo largiaris eis pane vite vide-
licet fructus sanguinis vnigeniti fi-
lij tui quem a te postulant ad glori-
am: z ad laudem nominis tui in sa-
lutem animarum. Quia maior la-
us z honor: nomini tuo resultare vi-
detur in salute multorum qz si in du-
ricia sua permanendo damnaren-
tur. Tibi pater eterne sunt omnia
possibilia. Tu enim nos absqz nobis
gratiose creasti: sed nos absqz nobis
saluare non decernisti. Sed obsecro
q voluntates eorum inordinatas ali-
quo modo compellas: z violentes: z
eos ad volendum disponas ea que
rennunt: hec a te peto per immen-
sam bonitatem tuam atqz misericor-
diaz. Tu creasti nos ex nihilo. Nunc
autem ex quo per gratiam tuam su-
mus in vita obsecro nobis impede
misericordiaz. Et refice pariter z re-
forma vasa q tam gratiose forma-
sti ad imaginem: z similitudinez tu-
am: illa reformare digneris ad gra-
tiam in misericordia: z sanguine fi-
lij tui.

Hic incipit Tractatus quartus
de prouidentia dei: z prius in gene-
ali.

Capit. cxxxv.

Unc eternus pater cum
inestimabili benignita-
te tue clemencie pte-
bat oculus ad hanc
aiam volens apertu
monstrare q in oibz
huiusmodi nunqz

diuina sua prouidentia vsciebat vni ipse
velit ea humiliter acceptas patefacere
ista cum vna vulci qrela qz suas rona-
les creaturas incipiens isto modo. O ca-
rissima filia sicut alias z aliquoties
ego dixi tibi oio decreui facere mun-
do misericordiam: z vobis opportunis
hobis volo prouidere. Sz ignoras ho-
reputat i morte illud qd i vita ei tri-
buo: z ita sibi met valde crudelis ef-
ficiat: z ego prouideo semp. Un volo
te nosse quequid hoc tribuo pcedit
a summa prouidentia. Et hic e qz cum ego
cum prouidentia creauit eam i memetipso
repperit: z sui philocapuz de pulcritu-
dine creature mee: qz mihi placuit
creare eam ad imaginem z similitudinem
meam cum prouidentia multa: z id dedi si-
bi memoriam: vt i se beneficia mea reti-
neret volens: vt de potentia mei patris
eterni participaret. Insup intellectus ei
tribuit: vt i sapientia filij mei cogno-
scret: z intelligeret voluntatem meam q
su oibus qz ap exhibitor: atqz dotoz
cum ignifera caritate pma. Sibi quo-
qz dedi voluntatem ad amandum principem
de clemencia seispis: vt amare possit
eam q cognouerat: z viderat intellectus
hoc autem egit dulcis prouidentia mea
solum vt capax esset ad intelligendum: z
gustandum me cum summo gaudio
in eterna visione mea. Et sicut alias
ego tibi narraui ex inobedientia

b q

Tractatus.

primi vestri parentis: ad celum erat
clausum qui dignitates in qua crea-
tus erat ignorauit: nec attendit cuius
quanta prouidentia: et ineffabili di-
lectione creaueram eum: et ideo ceci-
dit ad inobedientiam: et inde postmo-
dum ad imunditiam cum superbia: et con-
placencia muliebri uolendo potius uro-
ri sue descendere siue conplacere quam
obedire mihi: et quis ei minime cre-
diderit ea que suggererat nihilominus
acquiescit ne irascatur. A qua post
modum inobediencia peccauerunt omnia ma-
la per uniuersum orbem: unde uos omnes
huiusmodi ueni principes estis de
qua quidem inobediencia in alto loco
et tpe tibi narrare dispono quantum
est homini periculosa: ut amplius in
de cognoscas obediencia esse comen-
dabilem. Ut ergo morte ipsius iobe
dientie auferes ab hoie clementissi-
me puidi tribuendo uobis unige-
nitum filium meum cum magna pro-
uidencia: ut ita satisfaceret uestre ne-
cessitati prouidentiam inquam: ut cum
homo uestre humanitatis: atque mee
deitatis absconderet a demonio ue-
ritatem meam quod non ualuit eam
agnoscere. Que mea ueritas incar-
nata uenit ad consummandum: et om-
nino destruendum illius mendacium
cum quo deceperat homines. Ita que
super hoc uisus fui magna prouiden-
tia. Attende diligenter amantissi-
ma filia: quia maiori prouidentia non
poteram uti quam preberet uobis uni-
genitum filium meum: inposuistis si-
bi magnam obediencia: ut a uene-
no liberaretur humanum genus quod
ex inobediencia primi uestri paren-

tis in orbem fuerat effusum. Unde
tanquam phyllocaptus: et uerus obedi-
ens uelocissime cucurrit ad obpro-
briolam mortem sacratissime crucis
et mediante sua sacratissima morte
uobis exhibuit uitam non humani-
tatis: sed uigore diuinitatis qua per
puidencia mea uenit cum natura hu-
mana: ut satisfaceret culpe contra me
peccate qui sum bonum infinitum que
requirebat satisfactionem infinitam:
ut que humana natura que offende-
rat et erat in se finita uirtetur in fini-
te re: ut infinito modo mihi satisfac-
ceret infinito pro omnibus hominibus: ut
preteritis presentibus: et futuris. Et ut to-
tiens quotiens offenderet homo: et in
uita sua rediret ad me satisfacere pos-
set ex integro uniuersam naturam diuinam
cum humana uestra natura per quam
unionem habetis atque recepistis per-
fectam satisfactionem. Hoc egit ualde
gratiose prouidentia mea: quia cum opa-
tione finita: quia finita fuit in se pena
crucis in filio meo recepistis a fructu
infinitum uirtute diuinitatis: ut iam
dixi. Hoc infinita prouidentia mei
patris uestri prouidit: ut iterum in-
dueretur homo uelociter gratie
qui perdidit indumentum inno-
centie: et omni uirtute nudatus sa-
me peribat atque frigore cruciabat in
ista uita sue peregrinationis ac erat
omni misericordia subditus. Celi porta
sibi clausa fuerat: nec ultra spem aliam
quam habebat quam si potuisset ha-
bere quoddam inde refrigerium ha-
buisset in uita presentis. Et quia non habebat
ideo postus erat in afflictione magna
Ego uero deus eternus affectu deus

Quartus

na puidi misericorditer hnic hois i
digentie atq; magne necessitati. vñ
nō idntus a vestris iustitijs vel vir
tutibus: imo solum ab ineffabili bo
nitate mea: motus exhibui vobis
optabile vestimētū vnigenito filio
meo mediante qui dñ semetipm er/
poliauit vita corporali vos induit
vestimentum gratie pariter et inocē
tie. Quā grātiā et inocentiā in san
cto baptismo recipitis in virtute sui
preciosi sanguinis: vñ macula pec/
cati originalis a bluis in quo pcepti
fulistis a parētibus vestris. Et ideo
dulcis mea puidētia puidit non
cum afflictiva pena corporali pnt
erat in testamento veteri pfuctum:
qm̄ circūcidēbant hoies: s; cū dulce
dñe sacri baptismatis. Itaq; nunc
iste indutus ē. Et ēt ipm hoies val
de calefeci dñ vnigenitus filius me
us humano generi patefecit ex vul
neribus atq; scissuris i suo sacratissi
mo corpore pceptis ignē excellentissi
me caritatis mee qui velat^o erat oc
culte sub ciner vestre humanitatis.
Nōne videtur hoc esse valde suffici
ens ad calefaciēdā cutisq; cor ho
minis q̄tūcunq; frigidū pgelatū:
Nisi forsitan volnerit esse obstinat^o
et excecatus ab amore proprio: nec
attendere velit quātū ineffabiliter
eū affectuose diligo: puidētia mea
cibū vite tribuit ei: vt dñs est in vi
ta presentis peregrinus pfortari pos
sit sicut a libi tibi diri. Etiam inimici
sui sunt ita debilitati: q; nullus ei
nocere pōt nisi sponte volnerit acq̄
scere. Quā rectissima est: et explana/
ta cum sanguine mee veritatis icar

nate: vt homo facilliter attingere pos
sit ad illum finalem terminum ad
quem illum itaq; gratiose creauit. S;
qui cibus est iste. Sicut alibi scdio/
se tibi narraui est venerabile sacra/
mentum corporis: et sanguinis yēsa
christi crucifixi: vbi et in quo deus et
homo continetur. Atiq; angelorū
cibus atq; vite qui faciat omnem sa
melicū: qui de tali cibo delectatur
non aut illū qui minime famecit.
Iste nāq; cib^o ore sancti desiderū sū
mi v;: et amore succensio gustari vi
des ergo q; puidētia mea dedit ho/
vnde saluberrime pfortari valcati

Quō de^o puidit exhibēdo spem
hoi et qui spat ampli^o gustat pfectū
eius puidētia. Capl. cxxvi.

Etiam homini tradidi spem i
refrigeriū si cū lumine sanctis
sime fidei p̄tium gloriofi sanguinis
aspererit qd i veritate p eo p̄solutū
est. vnde recipit v; firmam in corde
spem: imo certitudinem proprie sue
salutis: i obprobrijs yēsa christi cru
cifixi sibi restituitur honor: q; si euz
omnibus membris propriū corporis
ip̄e me plures offendit: et lesus vni
genitus meus dilectissimus in om
nibus mēbris sui corporis grauissi
ma tormētia sustinuit. Et cū humili
obedientia sua corerit: et emēdant
inobedientia ade p̄mū vestri parē
tis atq; successor. Et ab ip̄ius obe
dientia oēs acquisiulistis abundan
tissime gratiā sicut ex inobedientia
p̄mū parentis oēs inuoluti fuistis
i culpa: hoc ē vobis a mea puidētia
q̄ iij

Tractatus.

cōcessum q̄ nunq̄ homini defuit a principio mundi vsq̄ nūc: imo nec in futurum vsq̄ ad vltimū vllō modo deficiet quin ordinate salubriterq̄ provideat in omni vestra necessitate multis atq̄ diuersis modis p̄t ego infus 7 optimus medicus infirmitati vestre cognosco necessariū 7 vtile pro salute vestra vt homini restitua integram sanitatē: 7 pro cōseruatione sue sanitatis: providētia mea nunquā alicui eā recipere volenti deficiet ex his qui perfecte sperāt in me. Qui vero sperāt in me pulsant 7 in veritate clamāt nō solūmodo verbo sed affectu 7 lumine sanctissime fidei me gustabunt in providētia mea sed non illi qui pulsant 7 clamāt verbo solūmodo dicentes dñe dñe. Dico tibi si me nō exposcent 7 exquirent alia virtute mediante q̄ ego nō cognoscā eos ex misericordia sed tātūmodo per iustitiā. Itaq̄ replicō q̄ providētia mea nunquā alicui qui speret in me in veritate deficiet vllō modo sed solū illis qui de me desperāt in se solūmodo sperātes. Tu bene nosti q̄ homo sperare nō pōt in duabus reb⁹ oppositis hoc exprimere voluit veritas incarnata cum in euāgelio dicit. Nemo pōt duobus dominis seruire: q̄ si vni seruit habebit aliū in cōtēptū. Seruire vero nō est absq̄ spe: q̄ serū alicui domino vtiq̄ seruit cum spe placēdi dño suo siue seruit cum aliqua spe quam habet in precio vel vtilitate quā inde consequi sperat. Inimico s̄o dñi sui nullo modo seruiret q̄ obsequiū face,

re nō posset absq̄ spe qualiscūq̄ lucrari. Et ipse priuatum se cerneret eorū que prestolabatur a dño suo recipere. Sic ergo cogita filia carissima q̄ accidit anime. Nam oportet eā in me sperare mihiq̄ seruire vel q̄ in mundo speret 7 in semetipsa 7 ipsi mundo seruiat: tantū enim seruit mundo extra me seruitio sensu li quantū a mat̄ propria sensualitatez 7 illi seruit: de quo fuitio 7 amore sperat habere cōplacētia sensitiuam vel aliquam vtilitatem. Sed q̄ spes huiusmodi posita noscitur in re finita yana pariter 7 transitoria ideo sibi deficiet 7 non habet effectum eius quod optabat. Duz vero sperat in se vel in mundo non in me sperat: quia mundum v3 hominis desideria mūdāna iugiter odit. Et in tātam abhominacionem habuit q̄ vniuersū filium matris voluit subire mortem obprobriose crucis. Mundus itaq̄ nullam confortatē mecum habet nec ego secum. Sed aīa que perfecte sperat in me mihiq̄ seruit ex toto corde suo statim ex necessitate compellitur occasione predicta oīno de mundo p̄ter 7 de semetipsa diffidere atq̄ desperare. Hec intelligo de spe posita cum fragilitate ppria. Ista vera spes est amplius vel minus perfecta iuxta mēsuram amoris quā aīa in me hēt 7 ita perfecte vel imperfecte de p̄uidētia mea degustat: 7 absq̄ dubio eius maiorē perfecte gustat atq̄ recipiūt eā illi qui mihi seruiūt atq̄ sperant in me solū iuxta cōplacētia mihi q̄ illi qui seruiūt intuitu fruct⁹ alicui

Quartus.

sus vel ex delectatiōe quā inueniūt
 in me: isti primi sunt illi quorū in vl
 timo statu aīe tibi na rraui pfectio
 nē. Alij vero de quibus in p̄senti lo
 quor sunt illi secūdi ac tertij de qui
 bus imperfectiōz ostēdi narrandō
 de statibus aīe qz vadunt z seruiūt
 cū spe fructus del proprie delecta
 tiōis. Tamē illis imperfectis ac etiā
 perfectis affectuosa caritate prou
 deo: dū tamē ipsi non presumant in
 se sperando: quia p̄sumptio p̄su
 mēdi de se sine sperandī ab amore
 pprio p̄gredit z offuscet oculū iūtel
 lectus priuās eum lumine sanctissi
 me fidei: vnde non incedit cum lu
 mine rōnis: ideo meā prouidētiaz
 nō agnoscit: nō q̄ illa nō experiat:
 qz nullus est exclusus eo q̄ iusti pa
 riter z peccatores a me p̄culdubio
 p̄uidentur. Nam oīa creata sunt a
 bonitate meā. Ego nāq̄ sum ille qui
 sum z absq̄ me nihil dīno factum ē
 excepto peccato qd̄ nihil est. Itaq̄
 recipiūt z ipsi de p̄uidētia mea sed
 nō intelligant qz non agnoscunt eā.
 Et qz non agnoscunt ideo nō amāt
 illam: ideo nec inde fructū gratie re
 cipiunt: oīa vident indirecte velut
 excecati lz omnia directa sint: lucez
 vident in tenebris atq̄ tenebras in
 luce qz posuerunt spem atq̄ seruitū
 um in tenebris vnde in murmura
 tiōe incidunt z ad impatientiam
 ventunt. Ecce cum quanta stultitia
 p̄cedunt. Sed o carissima filia quō
 possunt isti credere q̄ ego summa z
 eterna bonitas alia velle possim q̄
 bonum ipsorūz in rebus paruis q̄s
 quotidie permitto pro salute sua cū

satis erperiantur q̄ ego nihil aliud
 volo nisi sanctificationem ipsorum
 in rebus magnis: cum omni cecita
 te sua facere nequeant q̄ saltem ali
 qualiter cum partio naturali lumi
 ne non videant bonitatem meam
 atq̄ mee prouidētie beneficiū quā
 inueniūt z eam denegare non pos
 sunt in prima creatiōe. ac in recrea
 tiōe quā homo recepit in sanguine
 quando fuit recreatus ad gratiam
 vt alias tibi dixi. Hoc est ita clarū
 atq̄ manifestum q̄ nullatenus con
 tradicere possunt: nihilominus ipsi
 terrentur ex vmbria sua quoniā hu
 iusmodi naturale lumen in virtute
 sua nō exerceuerunt. Homo stult⁹
 non aduertit nec a tēte cōsiderat
 q̄ ego prouidi de tempore in tēpus
 in vniuerso generaliter z vnicuiq̄
 particulari iuxta gradum suūz. Et
 quia nullus est in vita presentī sta
 bilis: imo quotidie mutatur de tē
 pore in tempus vsq̄ quo peruene
 rit ad suum fixum terminum: iugi
 ter ego prouideo de omnib⁹ oppor
 tunis atq̄ tempore opportuno.

Quomodo deus in veteri testa
 mento prouidit cum lege atq̄ pro
 pheta z postmodum in nouo cum
 euāgelica doctrina. Ca. cxxxvij.

L In veteri testō prouidi vādo le
 ge in manu Moysi z illi popu
 lo meo dirigēdo p̄phas a spū scō vo
 ctos z illuminatos vñ noueris q̄ aīe
 q̄ vniuent⁹ fili⁹ me⁹ veniret in car
 nem ille populus iudaeus valde
 modico tempore stetit absq̄ pro
 pheta: vt haberet ex prophetis

Tractatus.

exhortationem atq; spem q; veritas mea veniret in carnem veluti propheta prophetarū vt eos a seruitute liberaret atq; celum eis aperiret p̄ciosō sanguine suo qd̄ antea tanto tempore steterat obieratum. Postquā aut̄ ipsum verbū amabile carne assumere dignatus ē nullus ultra propheta surrexit in eis vt ipsi certificarentur q; ille quē expectabāt venerat vnde nō exp̄diebat q; aliq; prophete ipsum annūcia rem licet ipsam minime cognouerint neq; cognoscant ex propria eccitate. Postque hoc prouidi mittēdo verbū vt est dictū qd̄ vtriq; fuit vester mediator inter me deū eternum et vos. Post ipsum venerunt apostoli: martyres: doctores atq; cōfessores vt alibi tibi dixi. Nec oīa prouidentia mea fecit et tibi dico q; vsq; ad vltimum in veritate prouidebit. Nec anteq; est vna prouidentia generalis exhibita creaturis oībus que rationem habent que voluerint ex tali prouidentia fructum habere. In particulari quoq; do oīa per prouidentiam meā vitam suē mortem quocunq; modo perueniat famē et sitim perdere statim in mūdo nuditate: frigus: calorem: iniurias: contumelias atq; derisiones. Nec oīa permittō fieri vel dici ab hominibus. Non q; ego faciam iniquitatem male voluntatis eius qui male operatur et iniustitiam exercet: sed eē pariter et tempus quod hēt a me recipit. Quod esse tribui sibi nō vt offenderet proximum aut me: s; vt mihi fideliter seruiret et illi cum

affected caritatis: vnde permittō illum actum vel ad probandam patientie virtutē in anima in eo qui recipit vel etiam humilitate sese cognoscat. Aliquando permittō q; vltimo quasi totus mundus aduersabitur et vltimo morietur extraneo modo ita q; omnes admirabuntur et videbitur iniustum q; vir iustus ita moriatur in aqua vel in igne aliquid quando venerabitur ab aliqua fera: quandoq; ruerit aliquod edificium super eum vt perdat vitam corporalem. Quāto hoc videntur vltra modum extranea illi oculo qui lumine caret fidei sanctissime s; nō oculo fidelis. Quia fidelis inuenit atq; gustant ex amoris affectu in magnis rebus antedictis meā prouidentiam: ita videt et agnoscit q; cum magna prudentia cūta dispono solummodo pro salute hominis procurāda. Et ita omnia recipit eū humili reuerentia: nec vllō modo scandalizatur in se nec in operibus meis nec etiam in proximo suo sed omnia tolerat cum vera patientia prouidentia mea nulli creature denegatur sine tollitur quoniam cum ea omnia condita sunt. Aliquando videtur in prudenti viro q; grādo situe tempestas sine fulgur quibus aliquando q; allido vel occido fit vna crudelitas iudicando q; quasi salutem illius negligere voluerim: et ego sic ordinati et permisi vt cūderet mortem eternam et ille iudicaret oppositum: et sic homines huius mundi volunt in omnibus operibus mea contaminare male iudicando

Quartus.

ac intelligendo sui eorum infimuz
intellectum.

Quomodo quisquis nobis de
cedit e solimodo pro bono nostro
z q illi sunt eeci qui iudicat oppo/
situm. Capitulu. cxxxviij.

Dost hec ipse vñs ait. völd vñe
ctissima filia vt videas atq; vt
ligeter attēdas cū quāta patientia
supportare me conuenit hominem
quē ad imaginē z similitudinē meā
cū affectuosa caritate creauit. Aperi
ās oculū itellēct⁹ z aspice in me pē
pue cōsidera casuz illū p̄ticularem
pro quo me rogasti vt gratiose pui
derē: z ego puidi ficūt optime nōsti
taliter q; absq; periculo mortis ille
statū suū cū felicitate recupauit. Et
sic occurrit in illo p̄ticulāri casū ita
generaliter ē in oibus alijs rebuz.
Tunc aīa deuota sui oculū itelle/
ctus aperit cū lumine sanctissime
fidei cū anxiō desiderio qz pp ea q
ei de⁹ dixerat ampli⁹ de sua p̄tate
cōgnoſcebat i dulcissima puidētia
pp obediētā p̄cepti diuini multuz
speculādo: attrēte z attēdēdo diuine
maiestatis abissuz z ineffabilē car/
tatē ei⁹ apte ipsuz videbat eē sum/
mā z eternā bonitatem: z q solimō
do nos ex affectuosa caritate crea/
uerat atq; sanguine p̄ctoso sui filij re/
dimerat. Et tō cū eodē amore tri/
buebat oīa que cōcedebat alicui si/
tic permittebat v3 solatiōnes atq;
tribulationes. Omnia paterna ca/
ritate suis creaturis exhibebat: z vt
hominum eterne salutis p̄ouideret

z non alio respectu z q sanguis effu
sus cum tam ignifera caritate pa/
tenter attestabatur hāc esse verita
tem. Tunc aī illi summus z etern⁹
pater. Isti sunt velut ercecati ab
amore p̄p̄rio qui cum impatiētia
multa scandalizantur. Ego loquor
nunc tibi in p̄ticulāri z in gene/
rali reassumēs illud quod dicere ce
perā. Dico ergo q; ipsi condemnāt
z iudicant in eorum odiū detrimen
tū ruīnam atq; damnuz ea que sa/
ciō eis ex amore singulari z in bonū
ipsozum z vt p̄ctis eternis absolute
p̄luentur: z vt cū felici lucrō pueni
ant ad vitam eternam. Ergo quare
de me conueruntur? Er eo q; i me
sperare nolūt: immo post⁹ in semet/
ipsis. Et iam ego dixi tibi q; ex hoc
incidūt in tenebras: z ideo nō agno
scūt z odiūt illa q; debēt in magna
reuerētia recipere: sed ipsi veluti su
perbi nolūt occulta mea iudicia te
mere iudicare que sunt oīa rectissi/
ma z iusta ipsi faciunt vt aliquādo
cecus facere solet qui cum simplici
scu leui tactū inantis vel insipido qu
stū aut incerto sono vocis iudicare
p̄sumet in bonū siue malū iuxta su
um insir mū z ignorante sensuz atq;
renuūt in me considerare qui sum ve
ra lux z summa sapientia z sum ille
qui spiritualiter atq; corpāliter eos
alēdo nutrio z absq; me nihil pos/
sunt hēre siue facere. Si autē aliq;
seruit eis ab aliq; creatura ego sum
ille qui tribui sibi volūtate illā z or
dīnauit totum v3 vt illa posset vel/
let atq; sciret facere. Sed illi veluti
sulti p̄cedere volunt cū tactū

Tractatus.

mansus que decipitur aliquādo qz
nescit in suo tactu discernere de co/
loribus qz lumine caret: ita decipi
tur etiā gustus quoniam aliquādo ni
nime videt animal imūdū quod ē
in cibo. Auris aliqñ decipit in dul
cedine soni: qz nō videt illū qui ca/
nit qui cū illo sono siue cātu nisi cū
diligentia sibi caueret ei posset iser
re mortē. Ita faciunt isti qui velut
excecatis perditō lumine rōnis tan
gēdo solūmodo cā manu sensus ex/
terioris atqz carnalis vite munda/
ne delicias iudicāt cē bonas: qz non
vidēt z nō aduertūt ipsas cē velut
pānus insertus z inuolut⁹ in spinis
varijs cū multa miseria z laborio/
sis angustijs intantū qz cor illud qd
ertra me possidet illas: ē inēdōporta
bile sibi met ipsi. Sic enim ori deside
rj qd inordinate diligit eas dulces
apparēt atqz suaves ad fruendum.
Et nō aduertit qz ibi residet animal
imundū multarū iniquitatū atqz
peccatorū mortalīū que reddūt ani
mā imūdam: z illā elongant a simi
litudine mea z auferūt ei gratie vi
tā. vnde si tales nō intēdūt cū lumi
ne sanctissime fidei ad purificandā
entmā in sanguine acquirēt inde
mortē eternā. Auditus ē amor pro
prius qui sicut ei videtur dulce so/
nū emittit. Quare sibi videtur ita.
Qm̄ aīa talitū sequit amorem pprī
um siue sensualitatis. z qz non videt
a sono decipitur. Et qz post illū ab
it per inordinatā delectationē se re
perit in foueam aductam ligatam
vinculo culpe atqz se traditū in ma
nibus inimicorum suorum qz tanqz

excecata per amorem proprium z a
fiducia quam in se posuerat z i pro
prio sensu in me nō confidit qui suz
via z fidissim⁹ dur. Que via huma
no generi facta fuit ab incarnato
fbo v3 vnigenito filio meo q vob
apte dixit. Ego sū via fūitas z vita:
z ē lumē vñ qui vadit p eū decipi
nō pōt z nō vadit in tenebras: atqz
nemo pōt ad me venire nisi per eū:
qm̄ est vnū mecum. Et iam ego tibi
dixi qz ex vobis pontē fecerā: vt ad
me tute venire possetis qui sum si/
nis atqz terminus vester. Et nihilo
minus hoīes ignorantēs z ingrati
non confidunt in me qui nihil ali/
ud ab eis opto atqz requiro nisi san
ctificationem ipsorū: z ad istū sinez
ex affectu singularis amoris eis oīa
permitto z exhibeo: z ipsi semper in
me scandalizant: z ego patiēter eos
tollo supportando mores eorum
quoniam ego eos videri non vellez
ab eis imo prius q̄ essent: z ipsi quo
tidie me persequunt cū impatiētia
multa simul z odio murmuracione
atqz infidelitate magna volētes in
stigare fugiter occulta iudicia mea
sūm cecitatem z ignorantiam ipso/
ruz: que proculdubio sūnt valde in
sta cum paterna caritate z ingenti
amore cum ipsi semetipsos ignorēt:
z ideo cum salitate vidēt: quia qñ
semetipsum non agnoscit me cogno
scere non valet nec etiam meas in
telligere iustitias.

Quomodo deus in aliquo parti
culari casu prouidit salutem anime
suz cui casus occurrit. Ca. cxxxix

Quartus.

Us aperte cognoscere carissi-
ma filia quantum iste mun-
dus est i miseris meis fraudatus.
Aperi diligenter oculum intellect⁹
z aspice in me: videbis q⁹ veritates
in casu particulari que ego tibi pro
misi narandi. Et sicut est de isto ita
de multis alijs narrare posses. Tunc
anima deuotissima volens eterni
patris obedire precepto anxio desi-
derio respiciebat in eum. Ipse vero
pater eternus aperte patefaciebat
ei damnationem eius: pro quo casu
eucenerat z ait. Ego volo te nosce q⁹
vt euaderet hanc eternam damna-
tionem: in qua vides illuz fuisse ve-
turum ego permisi casum istum ino-
pinatum: z qui videtur ita terribi-
lis vt cum sanguine suo mediante
sanguine dilectissimi filij mei vitas
adipscretur eterna. Non eniz obli-
uioni tradideram amore atqz re-
uerentiam eius ad Mariam vnige-
niti filij mei genitricem gloriosam.
Cui concessum est a bonitate mea
propter incarnationi verbi reuerentia
q⁹ quicunqz iustus vel peccator qui
recurrat ad eam eniz deuota reueren-
tia nullo modo diripietur vel deuo-
rabitur ab infernali demonio. Nam
ipsa e a me velut esca dulcissima col-
locata z electa pro capiendis homi-
nibus z animabus precipue pecca-
toru. Itaqz magna misericordia mo-
tus ego hoc feci v3 permittedo ca-
sum illu que hoies existimat ita cru-
delu. No quippe fecit mala voluntate
iniquoz: imo solu effecti qui indi-
cat ab hoibus ee crudelitas. Et hoc
eis accidit ex amore proprio qui ab-

stulit eis lumen: z ideo veritate me-
am ignorant. Sed si vellent huius-
modi nubem auferre sibi cognosce-
rent illam z amarent z sic omnia re-
ciperent in debita reuerentia z in se-
lici tempore collectu fructuz omni-
um laborum cum gaudio posside-
rent. Sed amatissima filia minime
dubites q⁹ i eo de quo me rogas im-
plebo desiderium tuum z aliorum
meorum amicorum. Ego sum deus
vester omnium laborum iustissi-
mus remunerator atqz sanctorum
desideriorum impletor dummodo
inuenirem aliquos in veritate pul-
santes ad mee sanuam veritatis vt
non errarent neqz desicerent in spe
mee providentie.

Hic deus enarrans providenti-
am suaz erga suas creaturas diuer-
sis alijs modis conqueritur de illis
pro infidelitate illarum z expones
vnam figuram veteris testamenti
vnam perutilem exhibet doctrina.
Capitulum. cxi.

Narrant tibi de isto particula
ri casu: nunc volo tibi loqui ge-
neraliter. Tu nunquam intellige-
re posses ad plenum quanta sit ho-
minis ignorantia ipse procedit abs-
qz sensu quocunqz sine prudentia
cum sibi met ipsam abstulerit in se
suerando confidens in proprio sen-
su. O stulte ac insidens ho non ne-
sideras z attendis quia virtus at-
qz prudentia tua non est ex te: im-
mo bonitas mea que necessitati tue
puidit gratiose tibi precessit ea. quis

TRACTATUS.

Hoc aperte tibi demonstrat. Illud quod in te frequenter experiris: quoniam aliquando vis unum agere quod non valet nec ullo modo scies quandoque scies et non valebis: quibus deficiet in tempore: et si quandoque tempus habebis volueris non aderit. Totum hoc a me tibi gratiose conceditur ut salutem tue putetur ut agnoscas et intelligas te non esse a te: et habeas humiliandi te materiam et non clarescere superbiendi. Unde reperies in omnibus privationem atque mutationem quae non sunt in tua libertate. Solummodo gratia tua meam inuenies esse stabilem atque firmam quae tibi nullatenus auferri potest nec inuitus ab ea mutari potes nisi sponte recideris ad culpam et ab ipsa gratia discesseris. Ergo quomodo potes erigere caput contra meam bonitatem. Si capax es et vis uti ratione caput erigere non valet neque potes in tua cognitione sperare neque considerare potes in aliqua spe tua sine de te. Sed quia factus es animal brutum absque ratione non vides neque cognoscis quod dea mutantur excepta gratia mea. Ergo quare non confidis in me qui sum creator tuus: quare confidis in te. Nonne tibi sum ego valde fidelis. Certe sic. Ista non sunt tibi occultata quae ea lugiter experiris. O dulcissima filia vides apte quod homo mihi valde fuit infidelis et minime legalis obedientiam quam imposueram sibi transgrediendo unde cecidit in mortem. Ego vero superbi fidelissimus observando sibi atque tribuendo sine ad quem ego creaueram eum versus summum et eternum dominum: et ad perficiendam istam veritatem

meam unius summam et eternam divinitatem cum infirmitate humane nature. Atque sic homo redemptus erigitur ad gratiam recreatus vngenti filii mei dilectissimi sanguine mediante et sic eripietis docete probavit. Sed apparet quod ipse pauper et infidelis homo minime credat quod ego sum potens ad eum subueniendum atque fortis ad eum adiuvandum et defendendum ab inimicis suis: et sapientis ad illuminandum oculos intellectus eius. Neque clementiam habet ut nolit credere que necessariae sunt salutem suam: neque sim dives ut eum vitare queam: neque pulchritudinem habeam ut ipsum valeam facere pulchrum: neque cibum habeam ut eum saturare valeam: neque vestem ad eum induendum: eius opera patefacere videtur eum ita credere: quod si realiter ita non crederet appareret ex effectu suarum operationum: et nihilominus ingitit homo eripit quod ego sum valde fortis. Nam eum in essentia sua quotidie discerno et ab inimicis eius valida manu defendo: nec est aliquis qui resistere possit fortitudini sue potentie mee. homo homo non videt quod renuit videre. Cum sit pietas mea totum orbem ordinavi atque gubernavi: cum tanta diligentia procedens ordinate quod ibi nihil omnino deficit nec aliquis ultra quicquam ei potest apponere circa corpus vel animam. In omnibus ego providi non a vestra voluntate coactus quod nec eratis sed a mea clementia solus inducitur et inclinatus: et ita creavit celum et terram atque mare pater et firmamentum celi ut super vos et universas terras moveret aere ut respirare possitis: ignem et aquam ut unum contrarium a suo contrario

Quartus.

rio tēperaret solē ne staretis in tenebris. **O**ia sunt facta & ordinata ut hōi satisfiat in suis opportunitatib⁹. Celi est ornat⁹ aub⁹: terra p̄o fructibus cū animalibus multis ut hō viuere possit ex eis. Mare quoq; piscibus habūdat. **O**ia cōdidit multū ordinate atq; prouidentia magna. Postquā autem oia creauit bona & perfecta. Postremo creauit hominē ad imaginē & similitudinē meā: & cū in hoc viridario collocauit qđ ex culpa primi parentis. **A**de germinauit illico spinas ubi flores odoriferi prius erāt vsq; innocētie & magne suauitatis. **O**ia parebāt ad vultū hōi s; ex culpa & inobediētia per petrata reperit in se rebellionem & in alijs creaturis: vñ siluester ē effret⁹ iste mundus ac etiā hō qui vocatur alius minor mundus. Ego vero pietate paterna p̄uidi mittēdo s̄bum vnigenitū meū in mundum qui abstulit ei infecunditatem originalis peccati & spinas euulsit ab eo refozmādo mūdū in pulchrū viridarium aspersum ipsius vnigeniti mei sanguine p̄cioso: & ablata spina peccati mortalis in eo plātas inferni septem donorū spūs sancti. **H**oc vero factū extitit post mortem vnigeniti filij mei & nō ante: sicut apparuit in veteri testamēto sub ista figura. **R**ogatus **M**elchisedecus ut iuuenēculū tā defunctū a morte suscitaret ipse non iussit. **I**mo **G**iesi cū baculo suo dixerit in iungēs ei qđ illū poneret sup̄ defunctū puer. **C**ū ergo **G**iesi p̄fecisset ut ei fuerat ipe ratū iuuenēculus ille nō surrexit. **A**idēs hoc **M**elchisedecus iuit in

ppria p̄sona & ex toto se cū puero cōformauit in oib⁹ mēbris in facie eius aspirando septies vnde puer illico vite restituit⁹ ē. **H**oc in figura contigit in **M**oyse quē ego misi cū baculo legis ut erponeret sup̄ mortuo generis humani. **S**z per baculū istiusmodi legis nō habebant vltā. **A**nigenitū ergo filiū meum videri qui figuratus extiterat per heliscum qui se conformatum cum isto mortuo per vnionē diuine nature cū humana vestra natura. **C**ū ob⁹ mēbris ista diuina natura fuit unita vsq; cū potentia mei patris eterni cū sapientia ipsius vnigeniti mei & cū elemētia sci spūs: qđ totū sum ego vnus deus abyssus trinitatis cōformatus: & vnitus cum natura vestra humana. **P**ost hāc at vnionē aliā ēt egit hoc amozosum & amābile verbuz vsq; qđ veluti philocaptus velocissime cucurrit ad mortē obprobrosissime crucis ubi se totaliter extēdit. **E**t post istam vnionem isti filio mortuo septem dona sancti spūs valde caritative donauit quasi septies in faciem eius aspirando & in ore desiderij sancti sufflādo: & sic in sacro baptisinate ei mortē peccatorū abstulit & vitā gratie donauit: vnde mortuus ipse p̄tinus aspirauit in signū vite per os vsq; ciciendo peccata sua per humilē cōfessionē. **I**taq; viridariū istud modo suauibus atq; dulcibus fructibus ē exornatū. **T**erū est qđ **O**rdolan⁹ istius viridarij vsq; arbitriū liberū illud valde facere pōt domesticum sine silue stre sicut ei placuerit vsq; cū scā solē

Tractatus.

estudine sue negligenter illud excolendo. Si enim in eo seminauerit venenum amoris proprii. unde nascitur vitia septem principalia: necesse est et alia que procedunt ab eis illico repelluntur illa septem dona sancti spiritus: et ita priuatur omni virtute: ibi non est aliqua fortitudo: quia factus est imbecillus. Non est ibi temperantia: neque prudentia: quia lumen amisit cum quo ratione laudabiliter utebatur. Non est ibi fides vel aliqua spes vel iustitia: quia factus est iniustus in se quod sperat: et cum fide mortua sibi metipsum credit: confidit in creaturis: et non in me creatore suo. Non est ibi caritas vel vlla pietas ex eo quod sibi metipsum stultit ea cuius amore priuato proprie fragilitatis. Unde quia sibi metipsum crudelis est effectus alicui proximo pius esse non valet. Priuatus est igitur omni bono: et peruenit ad abominabile malum atque mortem horrendam. Sed unde vitam obtinere poterit? Ab hoc eodem eliseo verbo unigenito filio meo. Et quod: si hic ortolanus euellat huiusmodi culpe sue spinas cuius odio sancto: quod nisi semetipsum odiret nunquam eas euellere posset. Et cum amore sincero currat ad se pro: mandum cum doctrina mee veritatis incarnate: et ipsum viridarium aspiciat illo pretioso sanguine filii mei qui sanguis effunditur in capite peccatoris a sacerdote qui post humile contritionem confessionem: atque satisfactionem cum sancto proposito ulterius non offendendi ab eo recipit absolutionem hoc vitium non potest habere domesticare si

ue renouare: hoc viridarium a se suum est in presenti vita postea: nam que non habet ultra remedium per ut alias tibi dixi.

Quomodo de? puidit erga nos ut pro salute nostra tribuemur: et de misericordia illorum qui spant in se: et non in sua prouidentia. **Capitulum cxi.**

Uides ergo quod cum prouidentia mea repaui salubriter: homines qui dicunt esse secundus: vel minor mundus. Primum quippe non fuit ablatum quin abundantissime germinaret spiritus multarum tribulationum: et in omnibus homo rebellionem inuenit. Nec hoc est actum absque prouidentia mea: et absque bono vestro: imo cum magna prouidentia et utilitate vestra profertur: ut auferat hominis spes huius vite presentis: et ut velocissime curat: et ad me cursum dirrigat qui sum semper in finis: atque terminus eius. Ita ut saltem ex quadam importunitate molestiarum ab eo cor auferat: et affectum ad me eleuet. Et nihilominus homo cum tanta procedit ignorantia: quod omnino videtur ignorare veritatem. Et est ita fragilis ad se quottidie vitia tandem immundum quod non obstantibus huiusmodi laboribus: atque spinosis tribulationibus: quas ibi repperit non videtur: quod ab eo se segregare velit: neque curat ad patriam suam quam ei preparauit redire. Prout hinc amantissima filia coniecturat quid infelix homo faceret si reperiret in mundo solummodo solatium et delectationes ad vitam: atque requiem absque pena quacumque. Et tunc cum vult per

Quartus.

nidentia misericorditer permitto: et
 exhibeo: ut ipse mundus: angustias
 atq; tribulationes hoib⁹ habundatis
 sine germine: et ut i eis patietur vir/
 tute eripiat: atq; p penam: et violentia
 qua sibi faciunt inuentiam: unde eis
 debea exhibere premium. Itaq; sem
 per: et in omnibus ordinat eum ma
 gna sapientia pudentia mea. Et ul
 ra quidez homini gratiose pcessi: qz
 sum valde dives: et inestimabiliter
 ampliora dare possum: et volo: diu
 tice qppe mecum infinititer: imo sunt
 omnia per me condita: et absq; me ni
 hil omnino potest esse. Unde si quis
 optat habere: vel videre pulcherru
 dinem. Ego sum pulchritudo sup
 prema: si quis bonitate egofuz eter
 no atq; summi bonu. Ego sa sapien
 tia. Ego benignus pius iustus atq;
 misericordissimus deus. Ego larg⁹
 et non auarus. Ego sum ille qui tri
 buo multum habundanter omnib⁹
 a me postulantibus libenter aperio
 cunctis in veritate pulsantibus oi
 bus me vocantibus illico rideo. No
 sum ingratus: imo valde gratus: at
 q; discretus: et omnes i seruitio meo
 laborantes cum habundantia ma
 xima remunero. Si sup valde dul
 cis: na aiam que voluntatem mea i
 duit in locuditate maxima retineo
 et pseruo. Ego sum illa certissima p
 nidentia q nunq; seruis meis in ali
 quo casu desum qui spant i me oib⁹
 puides vbiq; tam i aia q in corpe
 infidelis asit ho qui me pascere sue
 nutrire videt et in arido ligno ver
 mem: et animalia pascere bruta: pi
 sca maris: et volatilia celi sole atq;

rozem ordinarie: et tpe pgruo venis
 ad impingendam terram vna est
 planetis: et alijs fructib⁹ quomodo
 credere pot q ei prouider non velim
 quem in tanta dignitate creauit ad
 imaginem: et similitudinem meam
 cum hec oia fecerim in seruitio suo:
 et ad sui subsidium. Unde cumq; se
 vertat spiritualiter: vel tpaliter ali
 ud luente nequit q; abissuz: et igne
 eterne mee caritatis cum vera: et p
 secta prouidentia. Sed ipse non vi
 det: qz lumen abstulit sibi met: imo
 neq; videre curat. Ideo scandaliza
 tur erga proximu artando: et restri
 gendo caritatez: et cum auaritia de
 die crastino cogitudo. Cu hoc a ve
 ritate mea fuerit ei prohibitum vi
 cente. Nolite cogitar de crastino inf
 ficit eniz vbi cuilibet sollicitudo ei⁹
 vbi de vestra infidelitate vos argu
 it ostendedo pudentiam meam atq;
 temporis breuitatez dicens. Nolite
 cogitar de crastino. Quasi dicat: no
 lite cogitare de illo de quo securi no
 estis habere. Vos enim docet pmo
 querere regnum dei et iustitia eius
 v3 vitam bonam atq; sanctam: q; d
 his minimis: ego nouit videtur pa
 ter etern⁹ vos indigere. Ideo cuncta
 p vobis fecit: et mandauit terre: q; d su
 is fructibus exhibeat. Iste ho mise
 rabilis ho qui ex sua dissidentia re
 strinxit i se cor atq; manus i carita
 te primi mi me legit huiusmodi do
 ctrina a mea veritate traditam: qz
 vestigia sua no immittatur. Unde
 sibi met efficitur incompotabilis.
 Et ex eo q in se confidit: et in me spe
 rare negligit omne malum oritur.

Tractatus.

Talis enim se iudicem facit voluntatis hominum: nec attendit: quod ego non ipse iudicare debeo. Insuper et voluntatem meam non attendit: nec in bono indicat: nisi quando videt aliquam prosperitatem sine delectationem vel mundi complacentiam. Et si hoc ei defecerit non videtur ei sentire: nec recipere providentiam nec bonitatem aliorum. Sibi videtur esse privatus omni bono pro eo quod affectus eius erat ex toto positus in tali mundi complacentia sine delectatione propria. Et quasi creatus est a propria passione divitias ibidem intrinsicis existentes penitus ignorat. atque fructum vere patientie. Sed inde solum haurit in se mortem: et in ista vita gustat animam inferni. Tam enim isto non obstante non obmittit ex bonitate mea quin ei provideat. Ita namque scepit terre: quod de suis fructibus peccatori tribuat sicut et iustis: imo frequenter peccator habundabit huiusmodi magis quam iustus. Et ita solem atque pluviam: ego peccatori concedo sicut et iusto. Hoc autem mea bonitas ita facit: ut habundantius in anima iusti divitias inuisibiles postmodum exhibeat quam amore mei se temporalibus operibus expoliavit ex corde renuncians mundo et omnibus eius deliciis ac etiam proprie voluntati: isti sunt proculdubio qui pinguescunt animas suas se dilatantes in mee caritatis abyssum in totum enim sui curam amittunt. Qui non solum amittunt curam huiusmodi temporalium verum etiam de se curam habere ne-

gligunt: et ex toto renunt. Tunc ego sum gubernator eorum spiritualiter atque corporaliter. Et cum eis videtur particulari providentia ultra generalem quod clementia sancti spiritus ipsa valde fidelissime servit loco servitoris. Hoc in vita patrum sanctorum aliquando legisti de illo solitario sanctissimo viro qui renuncians omnibus amore mei. Postea cum egrotaret angelus ei missus erexit a clementia mea qui ministraret ei et in opportunitatibus ei provideret corpori quippe bene providebatur anima vero fruebatur admirabili gaudio propter illius angelus conversionem Spiritus sanctus est talibus veluti mater qui nutrit eos ad verba divine caritatis. Fecit etiam eos liberos veluti dominos eis auferendo servitutem amoris privati. Nam ubique fuerit ignis excellentissimae caritatis mee non potest adesse: propter amoris aqua que dulces ignem istum extinguit in anima: iste servitor egregius: vis spiritus sanctus quem eis ex bonitate mea singulariter assignavi animam induit inebriat atque magna dulcedine nutrit: et ei magnas opes exhibet. Et quoniam omnia propter me dereliquit omnia reperiit in me: et quod se de semetipsa vendidit se repperit de me egregie vestitam: et quod propter humilitatem se servam effecit ideo facta est in veritate domina. Eo quod mundo virtuosum se dominatur atque proprie sensualitati. Et quasi in sensu et iudicio suo se totaliter crecauit in perfectissimo lumine morat. De semetipsa desperat.

Quartus.

do perfecta spe pariter ⁊ vna fide
 conatur a me ⁊ ita gustat eternam
 vitam ⁊ omni pena ⁊ amaritudine
 mentem affligere priuatur. **D**ia iu
 dicat in bonum quonia in omnib⁹
 voluntatem meam iudicat in qua
 vidit ⁊ agnouit cum lumie fidei qd
 ego solūmodo quero sanctificationē
 suam: ⁊ ideo patiens est effecta. **D**
 quantum est hęc anima beata: que
 dum adhuc est in corpore mortali
 gustat in se bonum immortalium.
Omnia recipit ⁊ videt cum reue/
 rentia Tanti pōderis est ei sinistra
 manus quanti dextera tāti turbu/
 latio quāti consolatio. **T**antum
 appreatur esuriam ⁊ sitim quantum
 cibum ⁊ potum: tantus frigus quā
 tum calor: tantus nuditas quā
 tum vestimentum: tantum vitam
 quantum mortem: tantum honore
 quantum vituperium sive dedecus.
In omnibus firma consistit atq; so/
 lida quia stabilita ⁊ petram vna ⁊
 agnouit ⁊ vidit etiam cū lumie san/
 ctissime fidei ⁊ cum firma spe qd oīa
 confero cū eodem amore ac vno co/
 deq; respectu vj in salutē vestram:
 ⁊ qd in omnibus ego prouideo. **N**az
 in magnis laboribus ego exhibeo
 magnas fortitudinem. **N**ec honora
 grauiora cōcedo qd hō portare vale
 at vñ hō se disponat ad portandum
 honore mei in sanguine noterim⁹ ē
 vobis qd ego nolo mortē peccatoris
 imo potius vt conuertatur ⁊ vinat
 ⁊ pro vita sua tribuo quicquid ei cō/
 cedo. **D**ec aperte vidit ⁊ intellexit
 anima que semetipsa ⁊ eruit ⁊ ideo
 letatur ⁊ exultat in obus que sen/
 tit vel videt in se vel alijs. **N**ec vñ
 bitat qd ista minima deficiat ei quia
 cum lumie fidei certificata fuit in
 magnis ⁊ arduis de quibus in prin/
 cipio mei sermōnis ego tibi dixi. **D**
 qd gloriofum ē lumie istud fidei san/
 ctissime cū quo vidit ⁊ agnouit ve/
 ruatem meā. lumen autē istud ha/
 bet ab isto nobili seruitore vj a spū
 sancto quem assignari sibi quod est
 vtiq; supernaturalē lumie quod ac/
 quirat aīa sanē ⁊ gratia mea crecē
 do vltuose naturale lumie quod ei
 primo concessi.

tit vel videt in se vel alijs. **N**ec vñ
 bitat qd ista minima deficiat ei quia
 cum lumie fidei certificata fuit in
 magnis ⁊ arduis de quibus in prin/
 cipio mei sermōnis ego tibi dixi. **D**
 qd gloriofum ē lumie istud fidei san/
 ctissime cū quo vidit ⁊ agnouit ve/
 ruatem meā. lumen autē istud ha/
 bet ab isto nobili seruitore vj a spū
 sancto quem assignari sibi quod est
 vtiq; supernaturalē lumie quod ac/
 quirat aīa sanē ⁊ gratia mea crecē
 do vltuose naturale lumie quod ei
 primo concessi.

Quomodo deus animabus fa/
 melicis gratiose prouidet de cibo ve/
 nerandi sacramēti corporis iesu xpī
 vbi continentur admiranda que/
 dam. **Capitulum. cxliij.**

Nanquid amantissima filia no/
 sti qualiter ego prouideo ser/
 uis ⁊ amicis meis qui sperāt in me.
Eis duplici modo prouideo. **N**am
 oīs prouidētia qua erga meas creatu
 ras videt ē in aīa vel in corpe. **L**umie
 quid opo in prouidētia corpis hoc ē
 ob fructū anime vt in lumine fidei
 crescat ⁊ agmētetur ⁊ vt in me spe
 ret atq; confidat ⁊ aperte cognoscat
 qd ego sum ille solus qui suz qui pos/
 sum volo ⁊ optio scio suis opportu/
 nitatib⁹ occurrēdo subuenire suāq;
 salutem opari: tu vides qd pro vita
 aīe tribui sacramēta scissime eccle/
 sic: qm ei sunt cib⁹ ⁊ nō panis qz est
 grossius ⁊ corpalis cib⁹: ⁊ sō corpori
 tribuit. **S**z qm ē incorporea aīa vinit
 de p̄bo meo. **I**ō mea p̄itas aīa i eua

Tractatus.

gello. Nō in solo pane vīuit hō s; in
oi s; bo qd pcedit ex ore dei sequen
do v; cū itē tēcō spūali hui' s; b; mei
pro vobis icarnati doctrinā. Per
qd s; b; i virtute sui p̄ciosi sanguis
vobis vitā exhibēt ipā venerāda sa
cramēta. Itaq; spūalia sacramēta
sunt aīe p̄cessa quāuis appareant z
exhibeant i instrumēto corpali. Sed
act' ille corpalis z exterior nō exhi
beret vitā grē nisi sūmeret ab aīa
cū dispositiōe spūali v; cū scō z p̄o
desiderio qd quidē ē in aīa z nō in
corpe. Id tibi dixi q; erāt spūalia q;
tribuunt aīe q; quidē ē icorpea non
obstātē q; mediātē corpe porrigantē
atq; mīstrētur tñ aīe d̄siderio tribu
unt vt accipiat sicut vīri. Aliqñ ad
augēdā in aīa famē z hūmīsmōi san
ctū d̄sideriū faciā q; optabit ea nec
poterit hēre: z q; nequī hēre ea cre
scit esurire z i fame crescit ap̄t' i sui
cognitiōe vñ se reputat eis idignaz
ex hūilitate p̄funda: z ego tūc cā sa
cio d̄signā ei frequētissime p̄uidēdo
varijs modis i venerabili sacramē
to: z opte nosti sic eē nō solū p̄ audi
tū verū ēt p̄ exp̄ientiā in temetipsa
qm̄ ex ordiatiōe mea clemētia san
cti spūs q; talib' ordiatiōe p̄uidet
aliqñ i spirabit ascent' mīstri mētem
ad exhibēdū ei cibū istū: itaq; coa
ct' a stimulo p̄sciētie mouebit ad il
l' aīe famē hūmīsmōi faciādā z ad
ei' d̄sideriū quietādū z iplendum.
Quāq; differēt ex ordiatiōe mea p̄i
usquaz hēat illud qd optat vsq; ad
extremiātē ipis. postea vero cū vl
tra minime sperat hēre posse gratis
se desideriū ei' iplēbo. Sup quo sa

cto tu debes aduertere q; ita pote
rā in p̄ncipio satisfacere sibi sicut
ego feci postmodū vltio: s; id feci vt
in lumie fidei cresceret vt nunq; in
me sperare desinat: z vt ipsa p̄uden
ter z caute p̄cedat z nō ip̄runder
in spe deficiēdo retrocedat vel in ta
li fame cōmēdabili atq; scō deside
rio suo quoquō tepescat z hac occa
sione sic ordīno differēdā: sicut ipsa
meministi de qdā aīa deuota: q; cū
venisset ad ecclēsiā cū marīo deside
rio cōionis a mīstro celebraturo pe
tuit hūiliter venerabile sacramēta
corpis iesu xpi qui rigozose denega
uit ei: z tūc in ea cū pio gemitū desī
deriū exerent i ipso p̄o p̄scie stimu
lus ita fortis z asp q; qñ voluit of
ferre calicē fuit a spū scō coact' ei ea
ritatiue vicere q; si volebat accipe
corpis iesu xpi libētissime daret ei.
Id de idubitatē a clemētia mea p̄
cessit q; gratiose p̄uidere voluit scō
desiderio illi aīe: s; ipsa si p̄t' hēbat
in corde p̄nā sintillā amoris atq; fī
dei taliter exerent z in tali sup̄ba
būdātia q; videbat ei vitā a corpe
velle separi: z id p̄miserā ita vt ex
cresceret in fidelī spe ac etiā vt oīa
amor p̄prie fiducie desideret in ea.
Tūc ego p̄uidi creatura mediante.
Plurib' at alijs vicib' ipā sci spūs
clemētia p̄uidit absq; medio q; cūq;
sicut ego tibi narrare posses. S; vt
in fide formata materiā hēas ap̄liā
di mētē in p̄nti duo nolo tibi tacere
pro cōmēdatiōe p̄uidētie mee: sicut
ēt audire potuisti cū eēt in ecclēsiā
qdā aīa deuota in vic p̄curatōis apo
stoli mei pauli cū igēti desiderio sa

Quintus

ere colonis q̄si fuit ab oib⁹ meis ministris qui celebraverunt certificata q̄ h̄ere nō posset hoc venerabile sacramētū z ab oib⁹ ex mea dispensatione fuit et denegatū. Volui nāq̄ q̄ apte cognosceret q̄ deficiente sibi subsidio creature sibi minime desideret auxilium creatiōis: z id tenet modū istū in vltia missa z vsus fuit: vt ita dicā vna dulci deceptione vt ipsa de puidētia mea inebriaretur. Illa deceptio stetit in hoc articulo. Ipsa nāq̄ dixerat vni seruitori cuiusdam mei ministri celebrare volētis velle coiccare: s̄ ipse fuit: illi ministro dicere noluit. Vidēs ipsa non habuisse r̄sionē negatiuā indubitāter expectabat anxio desiderio cōmunicare debere. Missa nō celebrata reperiendo se fraudatā desiderio suo excreuit in famē z eruriē illius āgelici cibi valde magnā cū ingeniti desiderio sed cū profunda humilitate se reputabat indignā suā arguendo p̄sumptionē q̄ sibi p̄sumptis se videbat huiusmodi sacramētum postulasse. Ego s̄o qui delecto: humiles exaltare traxi desiderū ipsi⁹ ad me p̄bēdo sibi notitiaz in abisso trinitatis eterne suū oculū intellectus illuminās in potētia mei p̄ris in sapientia vniogeniti filij mei z in clemētia ipsius sancti qui sum⁹ vnus i cētia z in tāta p̄fectiōe talis aīa fuit vnica q̄ ē corpus a terra suscēdebat z eleuabat: q̄z sicut in statu sic vnitino tibi dixi perfectior erat vnio quā aīa fecerat ex affectu vilectōnis in me q̄ euz corpore suo. Et in abisso tali vt ego desiderio suo sa

tissacrē a me sacrā cōmunionē accepit: z in signū q̄ in veritate satisfecerā ei pluribus diebus admirabili modo perfecit in corporali gustu saporem z odores corporis z sanguinis vniogeniti filij mei iclu christi crucifixi p̄pter quod ipsa renouata fuit z augmētata multū in lumine. p̄vidētie mee quā tā dulciter ipsa p̄sertum in hoc actu gustauerat. Hoc autē inuisibile fuit alijs: ei vero fuit aperte visibile pariter z sensibile. Istud vero quod ego consequenter volo tibi narrare manifeste cognouit etiam ille minister cui casus occurrerit. Nāz cadē anima cū anxio desiderio peroptasset audire missā z postea communicare fuit ab vna corporali passione impedita q̄ non potuit hora congrua venire tamen venit hora qua sacerdos verba consecrationis in hōsta p̄ferebat qui celebrabat iuxta manus altare videlicet in capite illius ecclesie. Ipsa s̄o se p̄sult in oratione in sine talis ecclesie: quū obediētia p̄hibebat eas accedere vbi missa celebrabat: z cū amaritudine multa z pio gemitu orādo dicebat. *O miserabilis anima mea nōne consideras quantam a deo recepisti gratiā ex eo q̄ ecclesiam dei sanctam intrasti atq̄ ministrum in altari⁹ consecrantē vidisti que demeritis tuis exigētib⁹ inferno cōgruentius h̄itare deberes: sed licet ipsa se profundaret in humilitatis valle: tamen huiusmodi desiderū nullo modo quietabatur: imo potius augmētabat cū fide formata sperādo i bonitate mea p̄sidede*

Tractatus.

q̄ a spū sancto cōsolationem hēret.
Ego tūc ei tribui q̄ ipsa p̄ modū il-
lū optare sine petere nesciebat. Quis
enim a ministro videretur hostia
sicut ē mos ecclesie fractaq; fuisse
vna particula per meā dispēsatōne
& virtutē ab altari discessit: & in alt-
um ecclesie sinē iuit vbi orabat illa
& ita se cōmunicare cepit. Ip̄a vō
prius cristimabat vt aliq; plurib⁹
vicib⁹ egerā cū ea v3 q̄ iuisibiliter
ei⁹ anxiō desiderio satisficisset. Sed
ille minister non cristimabat ita qz
nō inueniēdo p̄ticulā affligebat in-
gētū dolore nisi q̄ ipsa clemētia spi-
ritūs sancti i mēte sua patefecit vbi
velata fuerat l3 quōttidie ip̄e vubi
taret vsq; quo fuit cum ea apte cer-
tificatus. Sed nōne poterat ego de
fectū illius impedimētū leuiter amo-
uere vt ipsa potuisset hora cōgrua
venire & ita missam audisset & ordi-
nate cōmunicasset: vtiq; poterā. S3
volui q̄ experientia doceret eā q̄ me-
stante creatura & absq; medio crea-
ture in oī loco quocūq; modo mibi
placuerit & aīa desiderare voluerit
& ēt vltra q̄ optare sciat ego possuz
& volo & scio mirabili modo satisfi-
cere sancto desiderio suo. Hoc in
p̄ntiarū enarrasse tibi sufficiat a mā-
tissima filia de p̄uidētia mea. Nūc
aīa curare aliquid tibi dispono de
modis quibus vto: aliquando in⁹
in anima sine medio corporis vide-
licet absq; instrumētis exteriorib⁹
quāuis narrādo tibi de statib⁹ ani-
marū s̄a aliqua tibi diri.

De p̄uidētia de i circa manen-
tes i p̄ctō mortali. Ca. cxliij.

Anima vel est in statu peccati
imperfecta vel est in gratia sed
vto: & amplio meā p̄uidētia valde
sapienter v3 in vnicuique modis vt ex
pedire cōsidero. Mōies vite mūda/
ne qui iacent in obscuritate peccati
mortalis excito qñq; cū stimulo con-
scientie vel cū graui labore quez in
sūt cordis archano sentient varijs
atq; vnicuique modis q̄ modi tot eri-
stunt q̄ lingua tua narrare nequi-
ret: vnde frequēter ex hac ip̄oportu-
tate discedit a culpa peccatorū pp̄
huiusmodi stimulu3 atq; dolores &
labores quos intus in aīa sentiunt.
Aliqñ vero qz de spiritū vestris ego
colligo rosas vidēs hoīez inclinātū
ad aliqñ mortale peccatum vel ad
amozē illicitū ad aliquā creaturam
extra volūtatē meā sibi gratiose lo-
cū aufero siue tēpus ita q̄ p̄ficere
nō valebit suā volūtatē inordinatā
intātū q̄ ex quadā aīa lussitudie pp̄
huiusmodi: penā quā ex defectu suo
patit eo q̄ nō valet inordinatā vo-
luntatē suam p̄ficere recurrit ad se/
metipsuz cū aī cōpūct de atq; stimu-
lo conscientie & ita derelinquit frene-
sim quā incurerat: que cōgrue fre-
uens vocari pōt qm̄ cristimas affe-
ctū suū in aliqua re ponere: postea
se reperit inuenisse nihil recte cōfi-
derādo: bñ quidē aliquid ē illa crea-
tura quā amozē poluto diligebat. Il-
lud vero qz ab ea sumere oīno vole-
bat nihil erat qz peccatū oīno nihil
est nisi p̄uato gratie veluti cecitas
ē p̄uato vsus. Ergo de culpa pec-
cati que directe sp̄ina, vocari pōt ex

Quintus

eo q̄ a iam vehementissime pungit
 elicio rogam istā puidēdo salutē si/
 ent iā dicit. Quis ad ista me compel
 lit: Non ipse q̄ me minime querit
 nec adiutorium sine prouidētia me
 am erperit nisi cū culpa peccati vel
 in diuitijs delictijs atq̄ statu mundi
 sed amor: et mea paterna caritas ita
 me cōpellit agere et eo q̄ vos ama
 ni anteq̄ essetis vel amari possim a
 vobis. Ne quoq̄ compellunt: et in/
 ducunt ad hoc orationes amicorū
 atq̄ seruoꝝ meoꝝ qui spiritu
 sancto cohartante propter honoreꝝ
 meum atq̄ proximorū dilectionē
 ipsoꝝ salutem cum in genti carit/
 tate perquirunt iram meā: virtuo
 se placare satagentes ligando mee
 diuine iusticie manus quā iniquus
 homo meretur incidere. Ipsi vero
 cum lachrymis et humilibus oratio
 nibus obiuuant et me quasi violen
 ter inducūt. Ipsos vero quis ita cla
 mare cōpellit. Proculdubio prouidē
 tia mea que gratiosē puidet op
 portunitatibus illius mortui pecca
 toris q̄ scriptus est q̄ ego nolo mor
 tē peccatoris. Imo q̄ conuertatur et
 viuat. Filia carissima tu debes esse
 philocapta de prouidētia mea. Si
 enim apertis oculos mētis et corpo
 ris videbis iniquos hoīes qui facti
 sunt veluti putredo mortis obsecrati
 atq̄ tenebrosi propter luminis gra
 tie priuationē incedētē catādo: ri
 dendo atq̄ tēpus a mea bonitate si
 bi gratiosē cōcessu serpendūt in va
 nitatibus et delictijs et cū inhonesti
 te multa. Poratores vint: et euz in/

glusia comestores instantū q̄ de ve
 tre suo videntur sibi deū instituisse
 cū odio rancore cū superbia et omni
 miseria de quibus meminisse debes
 me a'ias tibi narrasse. Ipsi vero sta
 tum suū ignorātes per viā veloci
 sine vadūt vi ad mortē eternā per
 ueniant nisi se cito corrigant in vi
 ta sua et in tanta periculosa miseria
 cantant. Nunquid vero a quolibet
 homine non putanda foret magna
 stultitia si quis condēnatus atq̄ du
 ctus ad suspendendum sine decapi/
 tandum iret cantando siue tripudi
 ando demonstrando signa vane lecti
 tie. Lerte sic. In hac ergo stultitia
 sunt isti miseri et tanto magis abiq̄
 comparatione quacūq̄ quāto ma
 ius detrimentū habent in se de mor
 te anime q̄ de morte corporis. Quo
 niam isti gratie vitā amittunt et in
 currunt in infinitam penam si mo
 riantur in tali statu et illi perdūt vi
 tā corpālē cum pena finita imo bre
 uissima. Et nihilominus veluti ceci et
 insipientes cū ingēri stultitia cantant.
 Serui hō mei stāt in gemitu et in af
 flictōe corporis atq̄ p̄ritōe cordis i
 vigilia et oratōe p̄tinua cū suspirijs
 atq̄ lamētis cū abstinentia corp̄as/
 si. Eties ad p̄curādā salutē ipsoꝝ.
 Ipsi hō stultie trāsant de illis: sed il
 le verisōdes in capita sua redunda
 bunt quā pena culpabiles abiq̄ du
 bio puniēt. fructus hō laboris amo
 re mei portatoꝝ iustus erit in p̄miti
 et gaudijs. Nā et ego sum deus ve
 ster iustus qui vnicuiq̄ iuxta merita
 sua retribuā. Tū vī sui mei pp̄ ha
 iusmodi trāsas vel ingrattitudinem

Tractatus.

siue psecutiōes eoz nullaten⁹ ozare
p eis omittūt: imo nec i aliquo tepe
scūr: s; veheinētōri desiderio eoz am
me iugiter instant: z i maiorī sollicit
tudine crescūt. hoc vero quis opat
vt ipsi cū tāto desiderio pulsēt ad
misericordie mee ianuam: **P**rocul
dubio gratiose puidētia mea: q; p
curo simul: z semel salutē istoz mi
seroz: z augeo & tūtē atq; fructū ex
affectu caritat; i amicis meis. **M**ul
ti quippe sunt: z varij modi quibus
vtor i aiab⁹ peccatoz: vt ex ipsa p
uidētia mea de tenebris mortalituz
peccatoz egrediant. **N**ūc aut volo
tibi narrare qd opat ipsa puidētia
mea cū illis qui surrexerunt a statu
culpe: s; adhuc imperfecti sunt mini
me replicādo de statib⁹ aie de qbus
ordinare tibi supra viri: sed aliqua i
presenti breuiter narrabo.

De prouidentia qua vtitur deus
en; illis qui sunt adhuc imperfecti
vt ad perfectionem virtuosae perue
niant. **Capit. cxliij.**

Scis tu carissima filia moduz
quē ego tenco cū ipsectis: vt
ad pfectionē ascēdāt: z & tūose pfici
ant: Aliquī sibi putdeo cum varijs
molestijs multa; cogitationū. **L**uz
sterilitate mētis. Quas videbit aie
quāq; q; oīno fit a me derelicta quasi
nō hēat aliq; i se quoq; sentimen
tum. **N**ō enī iudicat i mūdo se cōsi
dere put i & tate nō ē sibi: nec in me
ibi videt eē q; nō h; aliq; i se senti
mentū excepto q; sentit voluntatez
i bona dūpositicē: q; v; oīo renuit of

fendere. Sed quare voluntas i hoīe
pncipalis ē tan a que tutissimē ser
uiat aīam iō magna tutissimaz li
bertate dotauit eā. **U**nde nunq; con
cedo demonibus neq; pmitto vel
alijs hostib⁹ hoīs q; ea valeāt violē
ter apire vel alio mō supare: vel vio
lare: nisi spōte libez arbitriū volue
rit acquiescere. **S**; ego frequētissime
do licentiā hostibus hoīs q; ēt cum
violentiā pulsant: z allidāt alias ia
nuas aie. **P**lures enim ianuas h;
ista ciuitas aie. pncipales pō sunt
iste tres vna pncipalioz voluntas
est: z hec est ierpugnabilis: z est et
am altarum optima custodia. **S**ibi
que tradidit pro suo robore fortifica
do liberum arbitriū: quod ad libi
tum aperire pōt: z claudere quibus
z quā vult. **A**lie vero porte sunt vnc
memoria z intellectus. **S**i spōte vo
luntas consentit: z aperit illico subi
trat inimicus: v; amor proprius cū
ceteris hostibus qui sequuntur eū.
In intellectus autem indillate recipit
in se tēnebras quib⁹ inimicatur ve
ra lux. **M**emoria quoq; retinet odi
um ex iniurie reminiscētia q; ini
micat ex directo caritati fraternē.
Retinet ēt in se delectationes atq;
p̄solationes vite p̄ntis diuersis mo
dis put peccata sunt varia que vir
tutibus aduersant. **A**ptis igit; his
tribus ianuis ēt paruule porte sen
suum aptiuntur. **Q**ui sensus exterio
res velut istrumēta: z organa corze
spōdēt aie. **U**si tu vides affect⁹ hoīs
iordiatos aptis his ianuis corze spō
dēt his organis. **U**niuersi nāq; sens
p̄tamiati sunt atq; corrupti: v; opa

Quintus!

tionem sicut subsequentes. Oculus namque mortem administrat: et annunciat ex eo quod considerat: et attendit aspiciendo solummodo rem mortuam aspectu vis soluto: et inordinato: ubi non oportet cum multa leuitate cordis: et vanitate modica et aspectibus inhonestis ex quibus est in causa sibi pariter et alijs in ferendi mortem. O miser et temeris quod eribit gratiose tibi. scilicet ut aspiceres pro gloria mea celum: et alia vultu berri/ma que videre potes in creaturis meis: et ut aspicias alia ministeria mea: et iustitiam atque misericordiam aspiciendo mortem adipisceris. Similiter auris in rebus inhonestis oppido delectat: vel in audiendo facta primo iudicando temere que non oportet: imo neque de qua dedi ut audiret verba mea: et sui primi necessitate: lingua est homini concessa: ut annunciarer verba mea: et sua peccata confiterer: et ut salutem animarum operetur: ipse autem abutitur iniquis blasphemando me creatorem suum: et in primi sui ruinam carnem eius falsis detractionibus lacerando: et opera bona sua in malum iudicando mala vero tanquam bona commendando cum falsitate testificando blasphemando atque lasciuis verbis animarum eius: et aliorum vitiose corrumpendo: verba profert iuriosa que corda primorum acerrime vulnerat veluti gladius acutus que mirabiliter eos ad iracundiam incitat et puocant. O quot homicidia sunt et inhonestates iracundie rite perditio temporis odia et alia multa mala que procedunt ab isto membro. Et iam odoratus in suo gradu satis offendit cum affectu inordinato: sicut

do complacentiam in odoratu suo. Similiter: et gustus in gulositate in facili cum appetitu inordinato volens habere multa sercula non videt attendere: nisi ad suam ingluuiem implendam atque faciendam. Nec attendit animam miseram que ex inordinata crapula caro fragilis calore nocturno succendit: unde corruptio sui frequentissime subsequitur: manus quoque se detrahunt: ter habent auferendo bona primi sui et cum tactibus inordinatis turpibus et inhonestis que processerunt: ut homo primo suo seruiat seipsum cum infirmam elemosinaliter ei seruando in sua necessitate: pedes insuper homini concessi sunt: ut corpus deferant ad loca sancta: et vitia sibi pariter et primo suo ad laudem et gloriam nominis mei. Et ipse frequenter expendit: et ereret eos portando corpus ad in hocca: et vitupabilia loca multisque modis implicando se cum sermonibus lasciuis: et inordinatis corrumpendo mentem propriam: et alienam cum infelicis colloquio suo: ut in complacentia misere sue voluntatis. Nec omnia tibi narraui filia dilectissima: ut tibi materiam impendam pie gemendi considerando nobilem anime ciuitatem ad tantam miseriam aduentisse. Et ut aperte cognoscas quot iniquitates egrediuntur ab ista principali porta voluntatis ad quam hominis inimici nullatenus violenter ingredi possunt ut iam tibi dixi. Sed ego bene concedo: ut alias anime tanquam inimici impugnet pulsent: et expugnet. Unde permitto que intellectus aliquando erucietur: et obscuret a quibusdam

Tractatus.

anibus valde tenebrosis. Et simili
mō q̄ memoria aliqui nō videbitur
inimici reminiscet mei. Et aliqui vide
bit oēs alios corporis vestri sensus
habere vti circa p̄sita: in aspectu rerū
Et sanctay: in tactu: in auditu olfan
do: vel ad eas cundo videbit aliqui
q̄ oīa sensibus corporis inserat quā
dā inhonestā mutationē: atq; corru
ptelaz. Sed hec oīa non operantur
homini mortem: q̄ nolo mortē eius
nisi forte portam voluntatis inspi
enter aperiret. Ego p̄mitto q̄ inimi
ci pulsent ab extra. Sed non q̄ vio
lenter ingrediatur ingredi quippe
nequeunt vilo modo: nisi quādo p̄
p̄ria voluntas manum liberi arbi
trij sponte decrenerit aperire. Sed
quare p̄mitto q̄ hoc aīa taliter affli
gat a tot inimicis: ita circūdata nō
quidem: vt ipsa capiat ab eis: vel vt
gratie diuitias amittat: imo solum:
vt inueliq̄at p̄videntiā meā: et vt in
me confidat: et non in se: et vt a som
no negligentie surgat: et cum sancta
sollicitudine pfugiat ad me qui suz
aditor eius sum vtiq; pater aīa aman
tissimus: atq; benignus qui salutez
eius affectuose p̄curo: vt aīa eū hu
militate p̄cedat: et agnoscat se per se
non esse. Sed esse suū cū omni gra
tia sup hoc esse fundata recognoscat
a me gratiose recepisse: q̄ sum vita
sua. Sed si hec oīa realiter aīa reco
gnoscat: et in mea p̄videntiā cōfidit
illico p̄cipit a me gratiose subsidiuz
in talibus bellis. Nā enī cā quotti
die p̄mitto tali mō verari modo sic
mō aliter: vt ego sue salutē video cō
uenire. Aliquī sibi videbit i inferno

psistere: s; adsq; suo p̄tē exercitio
statim homo inueniet in maxima se
quitate remāsisse p̄nat⁹ illis angust
is: et arā eterne vite degustat: et om
nia sunt in eo quietia: et bñ disposita
quasi deū adamātia cuncta sentit: et
ignito amore eo. suū inuenit esse sue
centum ex pfidenciā quam animo
facit tunc in p̄videntiā mea: q̄ se
liberatiā aspicit: tam profundo et p
celoso pelago non tamen cum exer
cizio suo: qm̄ ex improviso sibi lumē
occurrit: imo solum modo pp̄ inest
mabilem caritatem meam q̄ voluit
p̄videre eū esset expediens illi sue
necessitati: nam videbatur omnino
deficere. Sed quare eū erat in exer
cizio deuotay: et humiliā orationū
et alijs p̄s exercitijs ei minime rū
di auferendo tenebras: et ei lumen i
fundendo: Ex eo qm̄ ad h̄ erat im
perfecta ne forte putasset ex exerci
tio tali suum esse q̄ proculdubio nō
erat suum. Itaq; vides q̄ imperfe
ctus in p̄lijs exercendo se virtuo
se venit ad perfectionem ex eo q̄ in
p̄lijs experitur aperte p̄videntiā
am meaz. Et illo tunc videt ex expe
rientiā quod ante credebat ex si
de. Unde certificat⁹ est ex quo per
fectum amorem in se concipit: quia
plenus agnouit bonitatem meam
in huiusmodi p̄videntiā deserens
amorem imperfectum. Etiam vtoz
vna sancta fraude: vt ab imperfe
ctione sua consurgant: q̄ factam ali
quos amorem concipere sp̄ialiter ad
aliquā creaturā i p̄ticulari ultra ge
nerale amorem: qua mediāte semetip
sos exercēt i p̄tutib⁹ ip̄fectionē suā

Quintus.

huiusmodi reliquētes eruendo eoz ab amore creaturaz aliaz q̄s amoī sensituo diligebāt. v̄z parētum frat̄ū atq; soroz: z abiq; passiōe carnali diligūt oēs in dño. Et cū hac ordīnata dilectione creature quam ita p̄posui expellit inordinatus amor quo prius amabāt alios: z ita tollit hec ip̄fectio. Sed attēde q̄ ē vnū aliud agit amor huiusmodi creaturē quā ego p̄posui: q̄ n̄ experiri facit vtrū p̄fecte me diligāt: z ipsam creaturam vel non. Ad hunc enim finē assignauī illis eam: vt experirēt hoc ī ipsa: z ita id cognoscerēt. Q̄ si nō agnoscerēt: necq; sibi vllō mō displiceret ip̄fectio: nec illud q̄d meuz ē z h̄nt ī se sibi placeret: hoc ergo modo cognoscerēt. Nā q̄ adhuc ē ip̄fecta ī p̄fecto me diligit a more z p̄sequēs amore similiter ip̄fecto proximi eius amat q; p̄fecta proximi caritas orditur: atq; dependet a caritate mea p̄fecta. Nāz ea mensura p̄fecta: vel imperfecta qua quisque me diligit eadez absq; dubio diligit proximiū. Qualiter ergo cognosceat ipsa creatura mediāte. Multipliciter: vt alibi tibi patefecit: tamen etiam hic alia qua subdam. Quādo creatura quā amore singulari aliquis diligit auferret ab illo quo quomodo solitam humanitatem vel dulcedinem conuersionis atq; benigne solationis ī quib; an̄ valde delectabat: vel aspiceret is: q; h̄iet illa aliquid p̄uersione cū altero magis familiārem q; secū ac cū sunt plures alie occationes: z ite penā h̄z q̄ pena inducit eum: vt intret ad agnitiōē sui. Un

de si vult prudēter: z cū lumine ambulare vt d̄z: p̄fectioni amore diligeret ipsam creaturam: z euz sui noticia: z odio p̄cepto contra proprium sensum ab ip̄fectione surgit: z ita tendet ad p̄fectionē. Et quanto magis est p̄fectus talis sequit: q; amor eius p̄fectior est ad omnes creaturas tā generaliter q; ēt particulariter: erga sibi p̄positam a bonitate mea: q; prouidit: q; ita viriliter erereret cum odio sui: z amore virtutū in presenti vita vestre peregrinationis: vuz tamen anima tempore quo sic affligitur ereratio sancto derelicto non incedat ignorantē veniens ex tristitia cordis: atq; tedio mentis ad confusionem. Quoniam esset et valde periculosus: z veniret ad ruinam: z illud quod ei in vitaz tribus redundaret in mortem. Non debet igit ita p̄cedere: s; cū sancta sollicitudine reputare se debet indignam humiliter habere solationē optatā z cum fide luminosa cognoscere q; ī tali creatura virtus p̄ quam eam principaliter diligit imunita non ē circa ipsum: z in hoc iugiter augere conetur in corde famem sanctam atque desiderium ad tollerandaz omnem penam: vnde cūq; pueniat ad honorem atq; laudem nominis mei hoc ergo mō voluntatē meā implebit in se recipiēdo p̄fectionis huiusmodi fructū p̄ quem ego permisi: z est gr̄ose p̄cessi p̄lia sup̄ius exp̄ssa: z illius creature mediū: z alia sibi frequētias occurrētia: v̄z vt ad lumen valeat vēit p̄fectōis. H̄is q; modis vto: ex p̄uidencia mea cū ip̄fectis

Tractatus.

atq; tot alijs modis multis & varijs
quot lingua tua narrare nesciret.

De prouidentia qua utitur deus
erga seruos eius qui sunt in carita
te perfecta. Capi. cxlv.

O Spectatis uero noueris q; et
eis valde gratiose prouideo:
vt in eis augetur: & opportune pbe
eor; pfectio. Nullus est eni i uita pnti
tante pfectionis qui non ualeat ad
maiorē pfectionē crescere. Quas
modū istuz inter alios teneo cū eis:
nam in euangelio mea ueritas ait.
ego suz uitis uera: & pater me⁹ agri
cola ē uos uero palmites. Qui ma
net i eo qui est uitis uera: qm̄ a me
patre genitus est: u; uestigia: & eius
doctrinam imitando multum fru
ctum affert. Ut ergo fructus uester
quottidie crescat. ego prouide puto
uos cum varijs tribulationibus in
iurijs derisionibus infamijs contu
melijs: & improprijs in dictis: & in
factis fame atq; siti sicuti mee boni
tati concedere placet uincitq; pro
ut uideo portare posse. Quia tribu
latio signum est aperte demonstra
tuum q; in anima caritas est omni
no perfecta si cum dulci patientia
tolleretur. In tribulationibus eni
& iniurijs quas ego seruis meis oc
curre pmitto. pbat uirtus patientie
ac et i aia serui mei crescit ignis af
fectuose caritatis ex cōpassiōe q; h; illius aie q; sibi facit iniuriam. Itaq;
amplius absq; comparatione dolet
de dāno illius iniuriantis q; de inu
riā sua pcepae pp̄ offensam meam:

hoc agunt illi q; sunt i statu magne
pfectionis. Itaq; crescūt i p̄tutib⁹
ex hoc: & ideo pmitto eis: hec & alia
quecunq; pcedo. etiaz eis impendo
stimuluz famis salutis aiaz ex quo
die noctuq; pullant ad ianuam mi
sericordie mei q; intantum oblitio
ni uident tradere semetipsos. put i
statu pfectoz: ego tibi narraui. & q;
to magis i tali facto se derelinquūt
amplius atq; plenius in se me recipi
unt. & ubi me querunt: in ueritate
mea cundo cum pfectione p uiaz
doctrine p̄fata mee ueritatis incar
nate: legerūt enim i isto dulci: & glo
rioso libro: & sibi legentes inuenerūt
q; uolens obedētia meā executioni
mandare: ut in hoc ostenderet q̄tū
affectuose diligebat honore meam:
atq; salutē humani generis cucur
rit cū pena & obprobrio ad mensam
sanctissime crucis: ubi cum ingenti
p̄ea comedit cibū humani generis.
Itaq; eū sua magna patientia: & ho
mine mediāte mihi monstrauit ap
te q̄tum honorem meum amabat.
Igitur isti dilecti filij mei qui per
uenerunt ad statum huiusmodi ma
gne pfectionis cū uirtuosa p̄uēra
tia uigiljs humilibus: atq; cōtinu
is orationibus mihi monstrant ap
te q; me in ueritate diligūt ex eo: q;
bñ studuerūt imitando saluberr/
mā ueritatis incarnate doctrinā cū
pena laboriosa quā in p̄tini salute
libentissime tollerant. Quia medi
um aliud inuenire nequiterunt in
quo melius ostendere possent amo
rē quo me diligunt: imo quodcūq;
aliud medium inuenire potuissent

Quintus.

ut ostenderent in veritate me vili-
 gere fundatus est in hoc principali
 medio creature rationalis: ut alibi
 tibi d. xi q. omne bonum opus me-
 diante proximo fiebat. Quia nul-
 lam omnino bonum absq. caritate
 mea: et proximi fieri pot. vlllo mo. et
 nisi fiat in ista caritate bonum esse
 non pot. quavis actus virtuosi foret.
 Et ita malum isto mo. perpetratur ex pri-
 vatione caritatis: itaq. vides q. hu-
 iusmodi creatura mediante demon-
 strant perfectione sua: et amore puri-
 tate primor. oia patientissime tol-
 lerando sollicite curant. Ipsos ergo
 purgo siue puto: ut amplior: atq.
 suavior. afferat in aspectu meo fru-
 ctus es exhibedo tribulationes in vita
 puniti: vñ ego magnam odorem sentio de
 virtuosa patientia ipsor. Q. q. sua-
 nis atq. dulcis est iste fructus: et qua-
 te consolationis et utilitatis est aie sine
 culpa tolleranti qui si videret: et apte
 cognosceret oes cum alacritate: atq.
 sollicitudine multa q. portare debe-
 reterquireret. At igit. eis exhibeaz
 huiusmodi thesaur. apud q. pluri-
 mos incogniti eis paterno more. pui-
 deo sup. eos iponedo pondera mul-
 tor. labor: ut ista preciosa virt. paci-
 tie nullatenus in eis eruginetur: vel
 occiosa persistat. Itaq. adueniente co-
 gruo tpe quo debeatur exerceri non i-
 ueniat rubiginosa. Q. q. non exer-
 cetur aliquando subintrat in pacien-
 tie rubigo q. rodit aiam. Et vto. ali-
 qn. cum eis vna dulci ac acceptabili
 fraude: ut in humilitatis virtute co-
 seruent q. sopite facio sensum eor. et

et non videbit: q. in voluntate: nec
 sensu sentiant aliquid aduersus ve-
 luti persone sopite: non dico tanq. mor-
 tue: q. sentinenti sensibile dormit in
 anima pfecta: sed minime moritur
 q. si sanctum exercitium ommitteret
 et igne sancti desiderij: tunc excitaret
 solito. Vehementius et ampliori re-
 bellio. Et ideo nullus in tali facto
 pferat et si sibi videtur esse perfect.
 q. proculdubio semp. oportet in san-
 cto timore mei consistere: q. multi co-
 fidentes in se miserabili modo ceci-
 derunt atq. frequentissime cadunt.
 Nam alio modo minime cadent:
 imo virtuose starent. Itaq. dico q.
 sensus in se dormire vident ex eo q.
 onera graua portantes: et multos tol-
 lerantes labores nihil omnino sen-
 tire videntur. Postea quadoq. sta-
 tim occurrit: q. in vna re minima q.
 quasi nihil est de qua ipsamet anima
 ludum faciet ita vulnerabitur: et sic
 lesa interiora sua se sentient: q. ipsa
 met admirabitur: et erit inde stupe-
 facta: hoc agit: atq. pmittit vltima
 prudentia mea: ut aia virtuose cre-
 scat: et p. vnam humilitatis ambulet
 ex eo: q. tunc aia prudens insurgit
 illico extra se minime sibi parcendo
 s. cum odio sancto: et improprio senti-
 menti huiusmodi contipit: et cum vir-
 tuoso rigore castigat ex qua castiga-
 tione perfectius in se postea sopitur.
 Et aliqui pideo in magnis fidelib.
 q. seruis: et amicis meis dimittendo
 stimula aliquem ipsis prout ego se-
 ci glorioso paulo qui fuit vas ele-
 ctionis. Ex quo nanque doctrinam
 mee veritatis acceperat in abisso

Tractatus.

Trinitatis eterne postea et stimuluꝝ
carnis dimissi. Sed nūquid non pos-
sum: et poterā tam ipsi paulo q̄ alijs
amicis meis quib⁹ ex industria relin-
quo stimuluꝝ aliquem varijs modis
ordinare q̄ oīo carerēt. utiq; s; ita
pudētia mea disponit i augmētuz
virtutis et meritorie corone: et ut in
suis vera noticiā p̄seruent. Unde sa-
lubre humilitatem hauriūt et acqui-
runt. Et ut erga primū apliore pic-
tate exhibeāt oī crudelitate remo-
ra: et sic agilius inclinent ad cōpassio-
nē eorū qui laborib⁹ atq; tēptationi-
bus exagitant. Quā apli⁹ ad cōpas-
sionē passionatoꝝ inclinant hūdo: et
sentiēdo passionē i se q̄ si non habe-
rēt: et ideo crecēt i dilectionē apliore
et ideo velocissime currūt ad me hu-
militate p̄fecti: et i fornacē succēse ca-
ritatis erūst. Et ita cū his modis et
q̄ plurimis alijs ad p̄fectā vnionē
adducunt: ut alias audisti. Et ad tā-
tam vnionē pueniūt et mee bonita-
tis agnitionē: q̄ cristētes i corpore
gustant bonū i mortalium: et licet
in carcere corporis erisāt videtur
eis extra carcerē ip̄m erisere. Et qz
multā habuerunt agnitionē de me
multum affectuose diligunt. Et qui
valde diligit: valde p̄culdubio do-
let: quia cui crecēt amor augmen-
tatur etiam dolor. Sed anima taliū
quo dolore sine pena cruciatur: Nō
propter iniurias ab aliquo sibi fa-
ctas: neq; propter aliquas corpora-
les penas: neq; propter aliquas ad-
uersarij molestias: neq; p̄ aliquas
tribulationē que sibi posset occurre-
re. Imo solūmodo dolet: et affligitur

de mihi factis offēsis: qm̄ aperte eos
gnoscit: et videt q̄ sum dign⁹ a b̄ om-
nibus amari: et q̄ vniuersi mihi su-
delissime scriuāt. Et amarissime do-
let de animarum detrimento atten-
dēs eas ambulare per tenebras vi-
te presentis: et in tanta cecitate ma-
nere. Quoniam in vnione quaz ani-
ma fecit in me per amoris affectuz
asverit: et agnouit i me quantum in
effabiliter amo creaturam meam.
Et quia vidit in ea representari me-
am imaginem subito philocapra fu-
it i ea amore mei. Unde sentit ama-
ritudinem immensam eam elonga-
ri cernens a bonitate mea. Et huius-
modi pene sunt in anima tales atq;
tante q̄ omnes alie pene mitigan-
tur in ea: ita q̄ eas quasi nihil ap-
preciat ac si non essent in ea pene ta-
les: ego autē eis seruis meis: valde
gratiose p̄ideo eū illa manifesta-
tione qua eis facio de me. Qz vidēt
in me cū amaritudine magna misē-
rias: et iniquitates vite presentis: et
aiāz dānationē i eōi: et particulari-
prout est de beneplacito mee volun-
tatis: ut augmententur in amore
et p̄a: ut ab igne sancti desiderij sti-
mulati clament ad me cum firma
spe atq; lumine sanctissime fidei a
me postulando subsidium: ut eorū
huiusmodi necessitati subueniam.
Itaq; dispono cum diuina prouidē-
tia subuenire mundo promittendo
me compelliā penosis vnibus: et
anxijs desiderijs amicorū meorū.
Et cum hoc eis gratiose prouideo:
qz crecunt: atq; nutriuntur ex hoc
in maiori atq; p̄fectiori noticiā meā

Quintus.

7 vnione i me. Igitur aperte vides
q̄ his perfectis: ego prouideo mul-
tis vñs varijsq; modis ex eo q̄ dum
estis in vita presentī potestis auget̄
statum vestre perfectionis: atq; me-
riti propter quod illos ego purgo
ab omni proprio: 7 inordinato amo-
re spirituali: 7 temporalī. Et cu; va-
rijs atq; multis tribulatiōibus eos
quotidie p̄nto: vt fructum amplio-
rem: atq; perfectionem: ante me p̄-
ducant: vt iam dixi. Et cum anxia
tribulatione quam habent vidētes
offensionem meā: 7 animas esse gra-
tia p̄tinatas extinguitur oīs amari-
tudo istius amoris: adeo: q̄ omnes
labores quos in hac vita sustinere
possent quasi pro nihilo reputant.
Et ex hoc vt tā dixi tantū app̄ciant
tribulationē q̄ solationem: qz non
exquirunt p̄prias solatiōes: neq;
me diligunt amore mercenario ex
ppria solatione siue delectatione:
sz affectuose querunt nominis mei
gloriā 7 honorē: ergo filia carissima
potes apte cognoscere: q̄ hōibus in
quocunq; statu diuersis: 7 infinitis
modis 7 locis: ego mirabiliter: atq;
p̄na caritate prouideo sz hōies in se
tenebrosi nō agnoscant eos: qz lux
a tenebris nime cōprehendit̄. So-
lum ab his qui lumē h̄nt agnoscu-
tur āplius vel min⁹ p̄fecte. iuxta lu-
mē p̄fectionis quā h̄nt. Qd̄ vtiq; lu-
mē acquirūt i s̄a noticia quā h̄z aīa
de semetipsa. Unde consurgit cum
vōlō p̄fectissimo tenebrarum.

Repetitio breuis antedictorum
postea loquitur de verbo x̄psi c̄p̄i:

sti ad petrum misit rete ad verte-
ram 7c. Cap. cxi

Uidisti 7 agnouisti filia caris-
sima me tibi narrante min⁹
q̄ odores vnius parne gutte que ni-
hil est in comparatione maris pro-
uisionis quas in eis creaturis facto
loquendo tibi generaliter atq; par-
ticulariter. Et per huiusmodi stat⁹
de quibus mō tibi narraui pariter
7 de venerabili sacramēto loq̄ndo si-
cut ego prouideo modis varijs: vt in
aīa sancta famēs augetur. Et sicut
ego p̄curo ex interiori p̄te i aīe sensu
mistrādo gr̄am almo sp̄sū sancto me-
diāre q̄ fidelissime fuit iniquo viro
vt ad statum gr̄e reducat imp̄fecto
aut: vt ad p̄fectionē p̄uenire valeat
p̄fecto vero: vt i eo p̄fectio iugl-
ter auget: qz dum estis i vita p̄nti
quod otidie crescit potestis. Et vt est
ciant idonei mediatores inter hōes
q̄ p̄ crimina sua scidit i guerram: 7
me. It̄ enī tibi dixi q̄ mediātibus
amicis meis: ego mundo misericor-
diā facere: 7 cū multa illoꝝ tollerā-
tia reformare ecclesiā. Vt tales ap-
pellari possent alter x̄ps̄ x̄ps̄ cruci-
fix⁹ vnigenit⁹ me⁹ ex eo q̄ assūpse-
rūt offm̄ eius. Ipse venit velut me-
diator: vt guerrā auferret: 7 ita pa-
cificaret hōiem: 7 mihi reconciliaret
eum tollerādo multa patiēter: vsq;
ad mortē obprobriosisse crucis. Ita
faciunt isti cū desiderio cruciati scō
suo q̄ mediatores efficiunt cū oīoni-
b⁹ humilib⁹ cū s̄bis exhortationis
7 suā vitā sanctā p̄ponūt oīb⁹ i cre-
plū. Relucēt i eis lapides p̄tiosi q̄

Tractatus

tutū cū vera patientia supportādo
defectus aliorū. Isti sunt hamī cuz
quib⁹ capiūt aīas. Ipsi rethe iactāt
ad dexterā nō ad sinistrā vt ait veri
tas in euāgelio petro ceterisq; disci
pulis post resurrectionē ex eo qz si
nīstra man⁹ v3 amor ppri⁹ in eis oī
nō defecit atq; mortua cōprobatur
dexterā vero viuūt ex vno dulci pu
ro ⁊ pō amore viuino cū quo rethe
sancti desiderij iactāt i me mari pa
cifico. Et historia que fuit ante pas
sionē ⁊ resurrectionē adūcta cū il
la que postea fuerit noueris qz ad se
trahēdo rethe ipz includēdo in hu
militatis cognitiōe pprie vtilitatis imo
nullitatis inueniūt atq; capiunt tā
tā pisciū habūdantiā v3 aīarū qz opz
eos vocare socios vt ad rethe foras
trahēdū iunēt qz soli nō valēt. Nam
in stringēdo ⁊ iactādo rethe debent
hēre societate vere hūilitatis vocā
do sociū ex affectu caritatis sincere
vt iuncti ad trahendum hos pisces
aīarū. Et qz sit verū apte vides ⁊ ex
peritis in te pariter ⁊ in alijs seruis
⁊ amicis meis qz tā grane pōdus vt
detur eis has aīas attrahere que ea
pte sunt in rethe sancti desiderij eo
rū qz affectuōse vocāt ⁊ optāt hēre
societate: ⁊ vellēt qz oīs hō iua
ret eos ⁊ cū hūilitate se reputant
insufficiētes: ⁊ ideo tibi dixi qz voca
bant hūilitate atq; caritate prori
mi vt adiunarent ad extrahendos
istos pisces: ⁊ attrahētes hī rethe
magnā habūdantiā piscium extra
hūnt: quāuis quāplurimi pp eoz
defectus a rethe refugiat ⁊ egredia
tur qz renuūt i tali rethe recludi.

Rethe vero desiderij sancti sine dō
bio ceperit cēs ex eo qz aīa familiaris
mei honoris non est contenta partē
culā habere sed oēs habere popat.
Bonos habere querit vt eam adiu
uent in suo rethe ponere pisces ⁊ vt
sibi met quotidie pseruēt ⁊ augeant
perfectionē imperfectos optat vt per
fecti sint: prauos nō cordialiter af
fectuose v̄siderat vt boni sint. Isti
deles quoq; tenebrosos cōpstat vt
veniant ad lumē sancti baptisina
tis. Dēs ergo popat hīe cuiuscūq;
status vel conditionis cristant ex eo
qz dēs in me videt a mea bonitate
creatos cū tā ignisera caritate atq;
pretioso sanguine iesu xpi filij mei
redēptos. Itaq; cepit oēs in sui san
cti desiderij rethe: sed multi profli
unt ab eo discedentes a statū gratie
propter peccata sua: ⁊ infideles alij
plurimi stāt in peccato mortali. Cō
tinue tā cristant in illo sancto desi
derio p orationē continuā: qz hī a
me discesserit aīa propter eius pec
catū ⁊ ab amore ⁊ quersatione atq;
reuerentia quam erga seruos meos
habere debet: in eis tamē affectus
vere caritatis atq; desiderium salu
tis animarū ipozū nullo modo imi
nui debet. Itaq; iactant rethe hu
iusmodi ad manum dexterā. O si
lia carissima si considerabis actum
quē fecit apostolus petrus de quo
habet in euāgelio qn veritas mea
pcepit ei qz rethe mitteret in mare
ipse vero respōdit pceptor totā
noctē labozanim⁹ ⁊ nihil oīno cepi
mus: hī in verbo tuo iacta bo rethe.
Cū ergo fecisset ita cepit copiosū

Quintus.

placitū multitudinē intāū q̄ solus
attrahere nō poterat: 2 ideo socios
uocauit ut adiuuaret eū. Igitur di
co q̄ si cōsiderabis hūc actū qui ita
fuit in ueritate 2 tñ in figura cōti
git illis ut ē dictū. Inuenies enī si
gurā tibi ppriā: vñ noueris q̄ oīa
mīsteria 2 oēs mores quos 2 q̄ mea
ueritas in mūdo tenuit absq̄ disci
pulis 2 cū discipulis erāt figuratim
2 in salutē ac instructionē aīarū tā
amicorū ac seruoꝝ meoꝝ q̄ ēt aliō
rū: ut in oībus hēre possētis regulā
2 doctrinā speculādo cū lumīe ratio
nis ita q̄ tardis atq̄ rudibus in ze
nio pspicacibus atq̄ acutis intelle
ctu cōuenienter eē possint in exem
plū: 2 quilibet in eis pōt inuenire sa
lutē atq̄ cōsolationē suā dūmō vo
luerit. Dixi tibi q̄ petrus ex prece
pto iesu xpī rethe misit in mare: su
it igitur obediēs 2 uīna fide credi
dit cape posse. Ideo cepit in magna
quātitate: s̄z minime ip̄e neccis. Nū
quid itelligis q̄ ē tēpus istud no
ctis. Est obscura nor peccati morta
lis cū aīa p̄uata fuerit lumīe ḡfe.
In ista nocte nihil oīno salubre ca
pit eo q̄z iactat hō affectū suū nō in
mari uiuos: 2 mortuo ubi pctūz in
uenit q̄d nihil ē. Ergo sinistra labo
rat cū penis magnis 2 intollerabil
bus absq̄ utilitate q̄licetq̄. Sunt er
go isti martyres demonis 2 nō iesu
xpī crucifixi. S̄z illucēte die quo
aīa culpā deserit 2 ad statū ḡfe red
dit in mēte sua p̄cepta salubria iam
apparēt in quib⁹ ei p̄cipitur ut hu
iusmodi rethe iactet in s̄bo mee ue
ritatis incarnate v̄z amādo me sup

oīa 2 primū tanq̄ seipsuz: 2 tunc ex
obediētia 2 cū lumīe fidei cū firma
spe rethe iactat in uerbo suo sequen
do doctrinā 2 uestigia dulcis 2 amo
rosi s̄bi ac discipuloꝝ ei⁹. Qualiter
āt eos capit 2 q̄s uocat tā tibi dixi.

Quō rethe p̄dictū p̄fecti⁹ mare
iactat vn⁹ q̄ ali⁹ *Ca. cxlvj.*

Hec aut uolui tibi dicere ut ap
te cū lumīe intellectu agnoscas
cū quāta p̄ouidentia ista mea uer
tas incarnata tempore quo cū ho
minibus conuersationē habuit or
dinate suos act⁹ atq̄ ministeria per
fecit ut intelligas ea que uos opoz
tet agere 2 illud quod agit aīa que
stat in isto p̄fectissimo statu: s̄z ad
uerte q̄ vnus agit in maiorī perfe
ctione q̄ alter secūdū q̄ accedit ad
obediendum huic uerbo corde p̄o
ptioꝝ 2 cū lumīe p̄fectioꝝ oī
spe de se perditā 2 solum in me crea
toꝝe suo collocata. P̄fecti⁹ enim
huiusmodi rethe larat ille qui obe
diendo seruat p̄cepta simul 2 con
silia mentaliter 2 actualiter q̄ ille
qui seruat p̄cepta actualiter 2 consi
lia solūmō mentaliter. nā qui nō ob
seruaret cōsilia mentaliter p̄ocul
dubio nec obseruaret p̄cepta domi
ni actualiter eo q̄ ad inuicē ligata
sunt ut alibi tibi plene narraui. Er
go p̄fecte capti sicuti p̄fecte rethe la
xat 2 iactat. P̄fecti uero de qui
bus in p̄stī narraui tibi cap ut ha
bundanter 2 cum magna p̄fectio
ne. Q̄ bñ ip̄soꝝ organa sunt ordi
nata per custodias dulcē atq̄ bonā

Tractatus.

cautelam quam habuit arbitrium
liberum ad portam voluntatis: vn
de sensus etiam ipsorum faciunt oēs
vnum sonum valde suauē qui egre
ditur a ciuitate talis anime quoniam
omnes ianue clausi sunt et aper
te. Porta enim voluntatis est, oīno
clausa ne proprius amor ingredia
tur et est aperta quia iugiter amat
et cepit honorem meum atque proxi
mi dilectionem. Intellectus est eti
am clausus ad videndum vanita
tes: delicias atque mundi miserias quae
sunt omnes veluti nos ex qua, tene
bitur intellectus qui delectatur in
eis et inordinate recipit eas. Est etiā
apertus cuius lumine quod aspiciit
in obiectum incarnate mee verita
tis. Memoria quoque clausa reper
tur ex eo quia tradidit obliuioni mū
dum ac etiam semetipsum quod ad
carnalem viuendi modum, et est ap
ta ut beneficiorum meorum quoti
die recipiat habundantiam eius iu
gi reminiscētia affectus anime tūc
agitur in bilum valde suauem tempe
ratis et medicatis ordiate cordis
cum prudentia salubri et cum lumi
ne ita quae valde concorditer vnum
sonum exhibent videlicet ad laudē
et gloriam mei nominis. In hoc ipso
sono in quo magne corde potentia
rum anime concordant etiam alie
parue corde: videlicet exteriores
corporis sensus ita bene morigerati
infirmi alludunt ut ego tibi dixi lo
quendo de malis hominibus quae si
cut omnes sensus in morte sonabāt
ex eo quia recipiebant inimites su
os. Ita sonant in vita isti quia reci

piunt intra se solum amicos vera
rum atque realium virtutum cum qui
bus optime concordant opera vir
tuosa. Omne quippe membrum la
borat valde laudabiliter in opere
sibi deputato. Bene laborat oculus
in suo visu: auris in auditu suo: simi
liter odoratus in suo odoratu: qu
stus in suo gustu: lingua bene ser
monem suum exprimit: manus in
tactu atque pedes in incessu. Hec oīa
concordant in vna melodia et in vno
sono videlicet in seruando proprio
propter gloriam et laudem nominis
mei et anime seruando cum sanctis
operationibus virtuosis. Et obedi
unt anime correspondentes ei tan
quam organa iocunda mihi valde
placent ista similiter et angelice na
ture imo et veris gustationibus qui
tales expectant cum iocunditate val
de gaudio quia vnus participat
bit bonum alterius. Etiam isti mō
do placent vellet an nolit, nā hoīes
iniqui nequeunt ita latere sine fugere
quin in se valde bene sentiāt ista
melodie dulcedinem: imo quā
plurimi cum hoc hamo et instrumē
to remanent ibi captiui et disceden
tes a morte veniunt ad vitam. Cū
eti quippe sancti ceperunt aliquas
animas hoc organo dulci. Primus
qui sonaret in sono vite fuit amor
sum verbum assumendo vestra hu
manitatem et cum humanitate di
uinitati continua et vnica cibari
zando dulciter in cruce solum hu
mane generationis ibi ceperit. Ca
pitianus etiam aduersarium huma
ni generis diabolum cum dominā

Quintus.

abstulit qui tanto tpe possederat ipz
 humanum genus ex culpa ppria.
 Nos etiam omnes ab isto dulci ma
 gistro discunt isti dulci sono pulsa
 tis: cum ista sapida doctrina pinci
 pes illi gloriosi v3 apostoli ceperit
 aias eius verbu per vniuersaz orbē
 seminātes vt ab ipso dō filio meo
 vidicerāt. Exinde martyres: confes
 sores: doctores atq3 virgines oēs ani
 mas isto dulci sono capiebant. Attē
 de gloriosaz virgine v3 salā que tam
 dulci sono citharizauit q. xl. milia
 virginū vno tractu cepit 2 aias to
 tidē aliarū gentiū: 2 ita fecerūt aliq
 modis varijs. Quid horū est in cau
 sa. Prouidubio prouidētia mea.
 Prouidit nāq3 instrumēta tribuens
 illis atq3 viā 2 modū quō sonare va
 lebāt. Et quicquid eis exhibeo sine
 pmitto in vita pnti totū est ad aug
 mentū istozū instrumētōz du3 ho
 mines velint agnoscere neq3 velint
 auferre sibi metipsis lumē cum quo
 videre debēt interponēdo nubem
 amoris proprij atq3 cōplacētia sui
 sensus.

De prouidentia dei qua vtiē euz
 suis creaturis in vita presentī 2 in
 alia.
 Capitulum. c. lviij.

Ergo filia carissima dilatetur
 tuo cor tuū 2 aperi oculū itel
 lectus cū lumine fidei vt aperte vi
 deas cū quāta prouidētia 2 amore
 creauit hoies 2 ordinauit vt ipse gau
 dere possit meo summo 2 eterno bo
 no. Prouidit quidē i oib3 aie simul
 2 corpori tā hoibus iperfectis q̄ per

fectis bonis atq3 malis tēporaliter
 atq3 spūaliter in celo simul 2 in ter
 ra in hac vita imortali pariter 2 in
 vita mortali. In hac vita mortali
 dū estis viatores 2 peregrini ligauit
 vos in vinculo caritatis: nā hō vio
 lenter ē in eo ligatus ex eo q3 si se vo
 luerit soluere ex affectu primū cari
 tate primā? 2 n̄ in eo ligatur ex ne
 cessitate. At enim in actu pariter
 2 affectu caritate deberetis vti pro
 uidi nō tribuendo cui libet oīa sibi
 necessaria pro vita sua. vt etiā si q3
 ex iniquitate sua perdidit affectū
 2 amorē ex necessitate cōpellamini
 picipare simul vt saltem actuz hu
 iusmodi caritatis colatis. vnde tu
 vides artificē ad colonuz hēre pro
 sua necessitate recursū: 2 ita colo
 nus hēt ad artificē: vñ enim indi
 get altero qm̄ vnus ignorat agere
 q3 facit alter. Ita clericus atq3 rel
 giosus indiget habere secularē atq3
 secularis religiosum. vnus enim si
 ne reliquo facere nequit 2 ita de ce
 teris. Sed nūquid nō poteram ego
 votare quēlibet de necessarijs oib3?
 Utiq3 Sed ego prouidere volui q3
 vnus humiliaretur alteri 2 q3 ita cō
 pellamini saltem actum caritatis in
 uicē habere tali necessitate compul
 si. Ostendi igitur magnificentiam
 bonitātē atq3 prouidentiam meam
 in eis 2 sequi potius volunt 2 ire
 post tenebras proprie fragilitatis.
 Mēbra corporis vestri faciunt vo
 bis verecundiam quia caritatinaz
 habent in se concordiam 2 nō vos.
 Unde quando caput indiget adiu
 torio manū illico subuenit ei. Et si

Tractatus.

Dignus quāuis sit valde paruum: in corpore membrum aliqua patit caput minime dedignatur ei subuenire licet in corpore manus atq; nohilius membrum cristat: sed succurrit ei subito in tra posse iuuando cū visu auditu z affectuoso verbo nihil omittēdo cum omni fideli sollicitudine. Similiter omnia mēbra faciunt. Non ita facit hō superbus q; videndo pauperem egrotum in necessitate constitutū qui membrū est ipsius tamen ei subuenire negligit non solum cūz omnibus que hēt imo neq; in verbo modico: sed vilipendit eum z cum in proprio factum auertit quasi nauisā ostēdēdo: habundat in diuitiis z cū fame perire permittit: sed ipse non attendit q; eius misera crudelitas ante me fetorem exhalat z vsq; in pfunduz inferni talis eius putredo descendit. sed pūideo per modū aliū illi pauperculo meo z pro pōdere paupertatis ei retribuentur habundētissimi me diuitie. Ille vero cūz iproperio maximo redarguet a veritate mea put in euangelio cōtinetur vbi nisi se corrigat a qua sibi dicitur. Esuriui z nō dedisti mihi māducare: sitiui z non dedisti mihi bibere: nudus erā z non induisti me: infirmus fui z in carcere: neq; visitasti me. Et in tali necessitate minime pderit ei si dicat. Ego nunquā vidi te: q; si te viderem hec oia libentissime fecissem. V prime nāq; nouit ille miser q; ab ipsa mea veritate moniti sunt oēs in euangelio q; illud quod amore suo sit vni pauperculo mini-

mo suo sibi reputat esse factum: z ita iuste cum demonibus inferi ei supplicium eternum. Itaq; vides q; in terra prouidi ne properent ad infernum eternum. Si vero consideres vitam eternā in ciuibus ibi consistētibus z in āngelica natura multum ordinata prouidi super ipsorum ordinata caritate. Non enim volui q; vnus gustet propriū bonuz suū tantummodo quod a me recipit immo volui z ordinari q; bonuz vniuscuiusq; participetur ab omnibus itaq; ex ordinata z pfecta caritate maior: gustat bonum minoris z cōuertit ad mensuram beatitudinis. nō q; paruus non sit plenus z perfectus sine consolatus prout magnus. oēs enim sunt pleni in suo gradu prout alio loco tibi dixi. O quantum caritas ista est ibi fraterna z q̄ ē vniuersa in me z vnus cum alio recogno-scendo ipsam caritatē a me put eā a me receperunt cū illo timore sancto atq; debita reuerentia quas eis dedit: vnde semetipsos accendunt in me necnon z in me vident z cognoscunt excellentissimam dignitatem in qua collocant eos. Angeli cūz in genti gaudio cōmunicant cum animabus beatorum atq; beati cūz angelis. Itaq; omnes in perfectissima dilectione caritatis in alterutrum omnia bona participant z exultantes vltra q; intelligere valeas inbiando mirabili modo gaudent in me nulla tristitia reperitur ibi sed omnia sunt ibi dulcia z omnis amaritudo procul ex eo q; dum vixerūt

Quintus.

etiam in morte me gustabant ex
 amoris affectu in proximis sincera
 caritate. Quis hec ordinavit: Sa-
 pientia mea cum admirabili dul-
 citate providentia. Si vero te veritas
 ad purgatorium ibi considerare po-
 teris etiam optabilem et inestimabi-
 lem providentiam meam in illis pau-
 perculis animabus que propter igno-
 rantiam amiserunt acceptabile te-
 pus: et quia separate sunt a corpo-
 re non habent ultra tempus in quo
 meritum acquirere possint. Illis er-
 go providi quod vos qui nunc estis in
 corpore viventes eas adiuvare po-
 tistis videlicet elemosinis: ieiuniis
 orationibus et alijs pijs operi-
 bus in statu gratie factis et preci-
 pue cum officio divino a meis mini-
 stris devote persoluto. Per hunc
 ergo modum abrenunciatis eis tem-
 pus penitentie sue mea misericor-
 dia mediante. Ecce enim quanta dul-
 cissime dicit que pertinet in tus ad ani-
 mam ad salutem vestram ut effi-
 ciaris ex toto philocapta et indua-
 ris vere fidei lumen atque spem fir-
 mam in providentia mea et temet-
 ipsam exuas de te et in omnibus ce-
 currentibus in me speres absque ul-
 lo more servitii quocumque.

De providentia qua venit de/
 us erga pauperes eius servos etiam
 in temporalibus. Capi. cxxix.

Nunc vero filia carissima tibi
 volo dicere particulam val-

de parvam de modis quos ego te/
 neo cum servis in me sperantibus
 ad subveniendum ipsorum exteriori
 necessitati. Provisionem vero
 meam amplius siue minus inveni-
 ent quanto perfectius vel imperfe-
 ctius expoliati sunt de semetipsis ac
 etiam de mundo tamen omnibus
 gratiose provideo. Et precipue pau-
 perculis meis qui videlicet volun-
 tate sunt vere spiritu pauperes hoc
 est intentione spirituali. Multi nam-
 que pauperes ultra immo contra su-
 am voluntatem existunt. Isti sunt
 proculdubio divites cuo ad volun-
 tatem sed in veritate mendici sunt
 quia minime sperant in me neque vo-
 luntarie paupertatem serunt quas
 ego velut animarum illorum exhibui
 medicinam quod divitie nocuis-
 sent eis et extitissent in causa dam-
 nationis eorum. Servi vero mei si
 sunt pauperes minime sunt mendici.
 Mendicus enim aliquando non
 habet ea que sibi sunt necessaria et
 in gravi necessitate sumit. Pauper
 vero non habundat sed tamen habet necessaria.
 Ego namque nunquam ei deficio dum in sol-
 tate sperat in me. Aliquam tamen eos ad
 aliquam extremitatem adduco ut ap-
 tus videant et intelligant quod ego possum
 et volo necessitatibus eorum valde gra-
 tiose provideo et sic ampliori confi-
 dentia speret in providentia mea et am-
 plectantur autem ipsos et paupertatis.
 Et illo tunc admirabili modo
 clementia mea sanctis spiritus qui servi
 re talibus opiat in necessitate pul-
 det eis etiam in his exterioribus corda
 succedendo divitiis varijs modis ut

Tractatus.

eis in sua necessitate subueniatur: et ita tota vita pauperulorum meorum isto modo gubernatur: ut cum sollicitudine quam seruus infideli tribuo de illis. Et verum est quod ut in virtute crescant atque probentur in fide patientia et persecrantia quandoque subuenio quod eis iniuria cum improbitate atque contumelia dicatur et nihilominus ipsimet qui dicit vel facit eis iniuriam a clementia mea compellitur ut eis faciat elemosinam et necessitati tali subueniat: hoc est una providentia generalis quam facio pauperulis meis. Sed in magnis amicis atque fidelibus seruis meis aliquando sine meo deo creaturam ut ipsa providentia mea solummodo per meipsum prout ipsamet experta fuisse. Et audisti de patre tuo beato dante seruo meo glorioso. scilicet in principio sui ordis cum hora praedicti fratres nihil omnino haberent ad comedendum totus fidelis in me sperando certissime quod ego prouiderem dixit fratribus ut discuberent qui ita fecerunt ex obedientia sui patris. Tunc ego qui sperantibus in me gratiosissime prouideo mihi duos angelos cum albissimo pane de quo pluribus vicibus abundantissime comederunt. Ista prouidentia facta fuit absque operatione hominum et a clementia mea solummodo processit. Aliquando prouideo multiplicando parua quantitatem que minime sufficiebat: ut optime adisti de beata agnete consorte tua que mihi seruit a sua pueritia fideliter usque ad ultimam vitam suam cum humilitate vera et indubitata spe taliter quod indubitatae propulsa de nihilo cogitabat pro se sine pro familia sua. un-

de cuius uina fide paupercula sine quacumque substantia temporalis ad preceptum gloriosae marie uirginis iuit ad edificandum pulchrum monasterium in loco deestabili quod morabantur ibi peccatores. Ipsa nullo modo dubitauit intra se dicere. Ego quomodo potero perficere tantum opus. Fideliter igitur in me confidens iuit et cum prouidentia mea fecit ibi tale monasterium monialium ubi congregauit in principio decem et octo uirgines puellas cum nihil omnino haberent nisi prout ego prouidebam eis. Tamen ego sustinui semel quod tribus diebus absque pane steterunt herbas tantummodo comedentes. Super isto puncto tu posses admirari dicendo mihi: quare deduxisti eas ad hanc extremam cum iam expresse mihi dixeris quod nunquam deficiis in aliqua necessitate seruus in te sperantibus. In hoc apparet eis in tanta necessitate non extitisse prouisum ex eo quod loquendo ceteris eorum habere non potest herbas tantummodo comedendo et precipue cum homo non est in magna perfectio. Et si agnes erat in statu magne perfectionis credere possumus quod deus alie uirgines ille non erant in tali statu. Ad hoc ego respondeo quod ita se ei atque permisi ut inebriarentur ille perfecte de prouidentia mea. Imperfectis uero materiam eribui pro subsecuti miraculum ut fundamentum atque principium facerent in lumine sanctissime fidei: et in tali cibo uel alia materia quando similis casus occurrit ergo do dispositionem unam humano corpori taliter quod ita meti-

Quintus.

us valet cū quadam herba modica
vel etiā sine quocunq; cibo q̄ prius
quando panē habebat ⁊ alia ciba-
ria que sunt ordinata pp̄ vitā hoīs
ad inuādā atq; sustentandā. Et
hoc apertissime nosti quoniā in te/
metipsa pbasti. Etiā ego prouideo
quātitatē paruam multiplicādo ali-
cuius materie. Cum enim illa stetit
in illo spatio tēporis iā expulso
vertit ad me fidelem oculuz sui cor-
dis in oratione sua dicens. Dulcissi-
me dñe auantissime pater ⁊ eter-
ne sponse nūquid ordinasti q̄ istas
virgines ab ipsarum domo pater/
na iraberem ⁊ in ista domo tua con-
gregare vt in ea fame pereāt. Pro-
uideas optime domine necessitati-
bus earum. Ego tamen erā ille qui
faciebam eā ita petere habebā qui/
dem complacentiā experiendī fidē
eius ⁊ ipsius humilem orationē ac-
ceptabam. vnde prouidi satisfaccien-
do petitioni sui cordis quod in con-
spectu meo stabat: ⁊ inspirando eoe-
gi quendā vt afferret ei quinq; par-
uos panes ⁊ illico sue menti patefe-
ci: vnde pri^o q̄ ille qui portabat ap-
probinquaret hostio sine rote dicit
alicui de filiabus ei^o. Filia vadas
ad rotam ⁊ recipe panē illū quem
nobis dominus gratiose mittit. Il-
lis ergo quinq; panibus allatis or-
dinatē discubuerunt. Dum igitur
agnes illos paruissimos panes fran-
gebat ego conceiī tantam virtutez
in manibus eius panes multiplicā-
do q̄ oēs ad libitū refecte fuerunt:
imo tanta superbabundantia remā-
uit in mensa q̄ omnibus in prandio

sequentis diei fuit habūdantissime
satisfactum. Hōis ⁊ alijs varijs mo-
dis ego prouideo scrus ⁊ amicis me-
is qui voluntarie pauperes effecti
sunt. Neq; solūmodo dico volunta-
rie nisi sint spiritu pauperes hoc est
cum intentiōe spirituali: alias enī
modicus proficeret eis prout occur-
rebat antiquis philosophis qui ex
affectu quē habebant ad adiscen-
dam scientiam vtiq; mundanā con-
tēnebant has diuitias ⁊ volunta-
rie pauperes efficiebātur intelligē-
tes ex quadam experientia sine na-
turali notitia q̄ ista sollicitudo ex-
terior mundanarum diuitiarū in-
pediebat eos ne venirent ad illud
scientie culmen quod optabant vbi
collocauerant finem atq; terminuz
ante oculum intellectus eorum.
Sed quia paupertas ista volunta-
ria non erat cum intentione spiri-
tualī ad gloriā ⁊ laudes nominis
mei ideo non habuerunt alicuius
gratie vitam neq; perfectionem: im-
mo receperunt in se morte eternā.

De malis que procedunt in pos-
sidedo vel inordinate desiderando
diuitias ⁊ paucos. Capit. cl.

Atende filia carissima quātu-
m est vobis ⁊ materia cōfusio-
nis hoīb^o xpianis miseris a maior-
ibus diuitiarū qui minime sequunt
intellectū quē hnt a natura vt acq-
rere possint bonū eternum sicut isti
philosophi fecerūt vt sciētia inutilē
ad inuādā adiscer possent. Agnoscentes
enī eas ad ipedimētū sui ppositū

T ractatus.

ore contemnebant: imo proiecebāt eas. Et isti de istis diuitijs volunt si bimetipfis per modum loquēdi facere dominum. Et hoc aperte manifestat: q̄ sic est ex eo: quia amplius amari canitur amittēdo diuitias huiusmodi temporales q̄ amittēdo me qui sum sūmum: et eternum bonum. Si tu bene consideras omnia mala producuntur ex hoc inordinato desiderio congregandi diuitias. Dicitur idē superbia dum homo desiderat esse maior. Et iniustitia tam in se q̄ in alijs. Insuper et auaritia: qm̄ ex appetitu pecunie sollicitate procurat erpoliare siue fraudarē fratrem et proximum suum ac etiam arripere bona ecclesie minime formidat q̄ sunt acquisita p̄cio sanguinis vnigeniti filij mei. Dicitur etia3 inde quādoq̄ reuenditio carnis proximi sui. Et etiam temporis vt vsurarij faciunt qui veluti latrones vendunt ca q̄ minime sua sunt. Gulositas egregie inordinate sumpta. Unde sequitur inhonestas: qz si non haberēt ad expendendū3 frequenter in conuersione tante miserie minime morerentur. Quot etia3 homicidia odia prodiciones crudelitates erga proximum inde procedunt cum infidelitate circa me presumendo: de se tā q̄ si propria virtute sua diuitias illas acquisiuissent: nec attendunt q̄ illorum virtute non acquisuerunt: neq̄ possident eas: imo solum ex p̄uidencia mea. Ipsi vero de me quidem iniustissime spem amittunt: et solummodo sperant in vanitate di-

uitiarum suarum. Et velut excecati non vident q̄ in carum vanitate se deceptos inueniunt ex eo: qm̄ in vita presenti sunt eis quandoq̄ ablate per dispensationem incarn: et eorum vilitatem: vel saltem in morte derelinquunt eas. Tunc aperte cognoscunt ipsoꝝ huiusmodi spem extitisse vanā abiq̄ stabilitate sine arietate fructifera desideria ergo vnitatis: ipaliti hoīem facit esse pauperē: et occidit a vita gratie opatur esse crudeles sibi metipfi: aufert sibi dignitatem infiniti: et facit eū esse finitum: qz v3 deberet huiusmodi desideria eius solū esse i medio qui su3 infinitū bonū: et ipse posuit et vnuit illud in re finita: et vilissima: ipse perdidit gustū saporis virtutis: et odoris criminis paupertatis: amisit de se ipso dominium ordinando se diuitiarum seruans: insatiabilis est ex eo qz diligit ea que sunt infra se: quoniam omnia creata sunt in obsequiū hoīs: et non vt homo seruiat eis homo autē est ordinatus: vt mihi solūmō seruiat qui su3 finis eius. Quot laboriosis penis: atq̄ periculis homo sponte se subijcit non solū in terra: sed et in mari: vt opes congregare possit non solū ad necessitatē vite: sed ad superhabundantiam: atq̄ cōcupiscentiam: et auaritia3: vt postea reddeat ad ciuitatem propriam cū ambitione magna: et pompa seculi. Neq̄ curat vel parnam in corpore suosustinere penam ad acquirēdas virtutes que sunt anime vere diuitie ipsi suffocauerunt in illis vanis diuitijs cor: et affectum cum quā-

Quintus.

bus mihi seruire debent: et cum va-
rijs: et illicitis lueris conscientias eo-
rum onerant. Attende diligenter ad
quantam adducti sunt inopiam at-
que miseria: et cuius effecti sunt ser-
ui. Proculdubio non alicuius res
stabilis: imo cum vanitate multa
sunt: valde mutabiles: hodie nāque
quis est in seculo diues: cras sō pan-
per. Nunc in sublimi statu illico in
infimo. Nunc a mundo aliqui re-
putati sunt: et habiti cum multa re-
uerentia propter eorum fallaces di-
uitias: illis vero deperditis ab ipso
mundo sunt in uersum: et imprope-
ritiam: in contemptum habiti cum
verecundia: et impropertio: et absque
compassione male tractantur. Ipsi
nanq̄ diligebantur in tantu diuitia-
rum illarum: et non ex virtute qua
dotati fuissent: q̄ si dilecti fuissent
ex aliqua virtute que fuisset in eis
proculdubio deperditis nō essent re-
uerentia circa ipsos: et affectuosa di-
lectio licet opes essent amisse rema-
nentibus virtutibus. O q̄ granta
sunt hec onera mentibus eorum ad
portandum. Tam grania sunt q̄ in
hac via peregrinationis nō possunt
expedite currere: neq̄ transire per
arctam iannam. Ita veritas incar-
nata vobis in euangelio dixit: v3 q̄
facilius potest intrare camelus per
foramen acus q̄ diues in regnum
celorum loquitur de diuitiis illis
qui miserabiliter: et inordinato affe-
ctu diuitias croptant: atque possi-
dent eas. Multi nanque sunt illi
pauperes qui per inordinatū amo-
rem: et affectum vniuersum orbem

cum voluntate sua possident si quo
modo possent habere hi per portaz
absque dubio transire nequeunt ex
eo q̄ ē arcta: et humilis: vnde nisi de-
ponant onus: atque restringant af-
fectum inordinatum a mundo: et ex
humilitate ceruicēz inclinent p̄ trā-
sire non poterunt. Et nō est alia
via que dirrigat eos ad vitam: nisi
solum ista. Bene iam nō est alia via
multuz ampla que dirrigit ad eter-
nam damnationem ambulantes p̄
eam: sed velut excecati non vident
ipsoꝝ in recuperabilem ruinam.
Et in vita presenti gustant aram in
ferni. Nam ipsi per omnem moduz
a pena cruciantur eo quia plus optāt
habere q̄ possint. Non habentes in-
de torquentur: et cō amittunt e ma-
gno dolore cruciantur. Et cum tan-
ta mensura doloris amittūt cō quā
ta mensura carnalis amoris illa pos-
sidebant. Amittunt proximū ca-
ritatem: et amorem fraternum: et nō
videntur villo modo curare virtu-
tem aliquam acquirere. O putre-
do mundi non dico de rebus in se:
quonia omnia creauī bona: imo
perfecta: sed ille putridus est qui cō
affectu carnali: et inordinato possi-
det illas lingua sua filia carissima
narrare nesciret quot mala sūt que
procedunt inde quotidie. Vident
et experiantur ipsi miserabiles: et ex-
cecati: et tantum agnoscere nolunt
eorum inestimabile detrimentum.

De excellentia pauperum spiri-
tuū: et quomodo x̄sus ch̄rist̄⁹ exem-
plo nos docuit.

Cap. clj.
8 iij

Tractatus.

Aliqua narrādo tibi tetigi: ut
amplius: & apertius agnoscas
thelauz paupertatis voluntario spi-
ritu. Quis agnoscit: Pauperem
ferui mei dilecti qui: ut expedite pos-
sent iter hoc agere: atq; transire per sa-
nuā artā on⁹ diuitias: & i terram affe-
ctuose profecerit. Aliqui peccerūt
eas effectualiter: & mentaliter isti
sunt obseruantes consilia pariter: &
precepta mentaliter: & affectualiter
Alij snāt vtiq; pcepta legis actua-
liter consilia vero mentaliter virtuo-
se diuitijs affectum eruentes: quoni-
am eas non habent: neq; possident
per inordinatum amorem: sed ordi-
nate cum sancto timore meo: vnde
talis factus est ipsaruz non auarus
possessor: imo pius proximū paupe-
ri dispensator. Iste quidem bonus
est: pius vero perfectus: q; ē euz
maiori fructu & impedimēto mino-
ri: & in eo videtur prouidentia mea
magis aperte relucet actualiter de
qua cōmendando veram paupertate-
m narrationem perficiam: vterq;
ceruicem humiliter inclināt facien-
do se virtuose parvulum. Sed quo-
niam alias tibi narraui de secundo
nunc de primo solummodo tibi lo-
quar. Ego tibi monstrauē q; omne
malum damnū siue pena tam in
vita presentī: q; in futura procedit
ab inordinato amore diuitiaruz sic
econuerso noueris q; omne bonum
& pacifica requies oriē a vera pau-
perrate: considera diligentē: aspe-
ctum pauperulorum meorum: & cū
quanto gaudio: & iocunditate san-
cti quotidie viuunt: ipsi nullo tē-

porē contristantur nisi super offen-
sa mihi facta. Que tristitia nō affli-
git: imo pinguedine facit animam.
Propter huiusmodi paupertatem
sumas iuicire diuitias derelinque-
tes tenebras obscuras innenerunt
semetipsos in perfecta luce. Quia
mundi miseriam dimiserunt eterno
gaudio postea letantur: propter v-
lissima bona mortalia recipiunt in
mortalia bōa pretiosa vbi maximā
habent: & inestimabilem consolatio-
nem tollere labores cum iustitia
refrigerium est eis: caritatie cum
omni rationali creatura conuersan-
tur: neq; sunt personarum accepta-
tores. In quo vir⁹ relucet: atq; fir-
ma spes. Vbi ardet ignis vere cari-
tatis: In eis vtiq;. Quia cum lumi-
ne fidei quas habuerunt in me qui
sūma sum: & eterna felicitas a mun-
do leuauerunt omnē spem: & ab om-
ni mundana consolatiōe: & fuerūt
amplerati veluti sponsam amabi-
lem veram paupertatem cum serui-
tricibus eius: seruitrices vero pau-
perratis huiusmodi sunt vilitas cū
sui contemptu: & humilitate vera q;
seruiunt: atq; nutriunt in anima ve-
rum affectum & amorem. Cum ista
fidei spe caritatis igne succensi ve-
ri serui mei saltabāt: atq; saltant ex-
tra mundi vanitates: & diuitias et⁹
ac etiam extra propriū sensū: hec
omnia vilipendendo contemnebāt
prout egit ille gloriosus apostolus
Matheus qui a baneho saltando
reliquit opes multas quas in secu-
lo possidebat: & indilate secutus est
veritatem incarnatam que docuit

Quintus.

vos modum & regulam: ut ametis
& imitemini p̄upertatem istam.
Neq; docuit verbo solummodo: sed
exemplo suo perfectissimo. Nam a
sua natiuitatis initio: vsq; ad finem
vltimum vite sue per exemplum in
se. Nos huiusmodi doctrinam aper
tissime docuit. Ipse pro nobis spon
sam istam humilem disponauit: vs
paupertatem extremam cum esset
ipse summa felicitas et vnione diuine
nature ē enim vnus mecum: & ego
secum: & habeo diuitias infinitas.
Et si vis eum videre pauperem: & hu
miliatum attende deum esse factū
hominem: & vilitate v're humani
tatis eē vestitū. Tu vides hoc ama
bile verbuz in stabulo nasci cū esset
virgo beata Maria mater eius in
stiner: vt ostenderet vobis viatorib;
bus: q; quotidie debetis in stabu
lo proprie noticie vestri permanere
ibiq; renasci vbi eum inuenietis na
tum in anima vestra per gratiam.
Tu vides eum in medio duorum ani
maluz in tanta penuria: q; ipsa ma
ria non habuit: vnde eum coboperi
ret. Sed in tam intenso frigore cum
flatu animalium: atq; sereno calese
cit eum. Et cum esset ignis excellen
tissime caritatis frizere voluit i hu
manitate sua in omni vita sua dum
viveret in mundo cum discipulis: &
absq; discipulis aduersa tollera⁹ vo
luit. Vnde propter famem aliquan
do ipsi discipuli spicas confricabāt
vt grana comederent. Et in vltimo
vite sue nudus expoliatus erudit: &
flagellatus ad columnas deinde cru
ci crudeliter affixus: atq; sibi vna⁹

omnia cum inestimabili patientia
tollerant. Et in tanta fuit extremi
tate reduct⁹: q; omnino ligno simul
& ipsa terra caruit: nec habuit: vbi
caput reclinare posset. Opportuit
igitur q; super humero proprio illud
reclinaret: ipse vero vclut ebrius
amore & pretioso sanguine suo fecit
humano generi balneum. Nam ap
to sacro corpore suo. Undiq; habun
danter sanguinem effudit: & in ma
gna paupertate: atq; necessitate cō
stitutus amplissima dona largitur.
Et dum est affixus: & arcuatus in li
gno crucis amplissime suam libera
litatem: & habundantiam suarum
diuitiarum omnibus creaturis ra
tionalibus effundit. Gustando sel
lis amaritudinem vobis exhibuit
dulcedinem perfectam: & admirabi
lem. Dum ē in afflictiona tristitia vo
bis consolationem exhibet: dum est
affixus in cruce vos absoluit a vin
culo peccati mortalis. Dum amore
factus ē seruus vos a seruitute dia
boli plene liberauit cum esset ven
ditus vos proprio sanguine redemit
in se mortem acceptando cōtulit vo
bis vitam. Ergo regulā vobis amo
ris erimā tribuit: quia maiorem af
fectionem: & amorem vobis ostende
re nequibat q̄ exponendo pro vo
bis vitam qui facti fuistis inimici
sibi pariter: & mihi patri eterno hoc
ignorare videt homo peccator qui
me valde offendit: atq; tale peccatū
nimis vilipendit. Vobis etia; exhib
uit optima in humilitatis vere re
gulam: quoniam humiliatus est vs
que ad mortem vilissimam obpro

Tractatus.

briose crucis. Exemplum etiam vilitatis ex eo quia sustinuit obprobria: et imprompta multa. Item exemplum vere paupertatis: ut iam dictum est. Unde dixit ipsemet in euangelio. Vulpes foucas habent et volucres celi nidos filius autem hominis non habet vbi caput suum reclinet. Quis agnoscit ista? Ille qui lumen habet fidei sanctissime. In quibus inuenitur ista fides? In pauperibus qui sunt spirituali paupertate intentione qui reginam istam: vix paupertate in sponsam acceperunt: quoniam a se remouerunt vanas diuitias que tenebras infidelitatis inferebant. Ista regina regnum habet in quoniam nunquam est aliqua guerra: sed iugiter est ibi pax et tranquillitas habundat tibi iustitia: quoniam illud quod in iustitiam operatur separatuz est ab ea. Muri sue ciuitatis valde fortes existunt ex eo: quia non sunt in terra molli in arena fundati: ut omnis aura posset eos ad terram deieceret: sed super firma petra: vix Iesu christo filio meo: tibi lux est absque tenebris et tibi ignis absque frigore: quia mater istius egregie regine diuine caritatis est abissus. Ornamentum huiusmodi ciuitatis est humana pietas: atque clementissima misericordia: quoniam am impulsus est ab ea tirannus ille diuitiarum qui crudelitatem habebat. Tibi est omnium ciuitum urbana benignolentia: vix amor omnium proximorum. Tibi longa perseuerantia cum prudentia: vnde ciuitas non imprudenter: imo prudentia vigilique custodia gubernatur propter que vi-

det aperte: quia anima que sinit huiusmodi reginam in sponsam omnibus diuitis dominatur. Neque potest esse istarum domina: nisi dominetur etiam diuitis eternis: vide tamen ne mors: vix appetitas diuitiarum subintraret animam illam tunc enim ab illo bono separata foret: et extra ciuitatem ipso facto se reperiret in summa miseria. Si vero est ista sponsa fidelis vbiq; semper et donat huiusmodi suas diuitias. Quis autem videt tantam excellentiam: videt anima que fidei lumen habet: et ista sponsa: sponsum suum id est hominem: et cepit indutum mirabili puritate: diuitias vanas auferendo sibi que faciebant ipsam immundam et priuat cum conuersationibus malis: et exhibet ei bonas priuat cum libertate negligentia: atque mundi sollicitudinem eiecit a se: priuat cum amaritudine diuitiarum vite percipit: et cum dulcedine remanet. Spiritus ne precipiduntur rosa vero conseruatur in pulchritudine sua. Anime stomachus euacuat a corruptis humoribus a moris inordinatis: et facit ipsum euacuato postea cibo virtutum implet que suauitatem inestimabilem exhibent. Si duos ordinat habere seruitores qui bene disponant habitationem eius: vix odium: et amorem. O diu autem victorum: atque propter sensualitatis purgat animam ab omni sordide: sed amor virtutum ornatur eam: et priuat ipsam omni diuitatione: atque timore seruilis ei secum ritatem exhibendo cum timore san-

Quintus.

eto. Et in effectu virtutis omnes: at
 que gratias complacentias: et sola/
 ciosas delectationes: inuenit anima
 que reginam istam egregie pauper/
 tatis assumit in sponsam. Nullo mo/
 do metuit habere molestiam. Eo qz
 nullus est qui faciat ei bellum. Nō
 timet etiam habere famem sine pe/
 nuriam: quia fides vidit: et sperauit
 in me creatore suo: unde procedunt
 omnes opes cum diligentissima p/
 uidentia iugiter eos alo: et vbiq;
 nutrio. Nunquid vnquam audisti
 vel vidisti: q; aliquis verus seruus
 meus: et huiusmodi sponsus pauper/
 tatis alicubi fame periret: Non: cū
 tamen inuenti sint plurimi qui pe/
 ricunt in suis multis diuitijs non
 i me confidentes: et ideo perierunt.
 In istis vero pauperculis meis ego
 nunquam deficio: quoniam ipsi nū/
 quam in me sperare deficiunt. Et sō
 veluti pater pius atque benignus
 eis indefesse prouideo. O cum quā
 to gaudior: et animi libertate vene/
 runt ad me: quia nouerunt cum lu/
 mine fidei q; a principio: vsque ad
 vltimum diem vite presentis vsus
 sui vto: et via: in futurum in mī/
 bus prouidentia mea spiritaliter
 et temporaliter. Tamen aliquando
 permitto q; ipsi plura tollerent: vt
 alias tibi dixi: quia volo q; in fide
 crescant et in spe de suis laboribus
 plenissime remunerandi. Nunquā
 tamen eis in sua necessitate deficio
 in totum experti sunt abissum pro/
 uidentie mee ibiq; lac diuine dulce
 dinis degustāt: ideo minime timēt
 amaritudinem corporis mortis: i/

mo euz anrio desiderio currunt ad
 cam veluti iam proprie sensualitati
 mortui: et etiam quo ad istas vanas
 diuitias: et tanquam philocapti spō/
 sum vere paupertatis fuerunt ser/
 uenter amplexantes. In voluntate
 mea quotidie viuentes ad omnia
 parati sustinere calores: et frigora
 nuditatem famem: atque sitim de/
 risiones: et contumelias: imo etiam
 mortem cum anrio desiderio dan/
 di vitam amore mei qui sum eozuz
 vita: et sanguinez amore sanguinis.
 Attende pauperes apostolos: et ali/
 os martires gloriosos Petrum
 Paulum Stefanum: atque Lau/
 rentium qui non apparebat esse su/
 pra ignem: sed super floribus odor/
 feris: et iocundis: et quasi cum tiran/
 no ludendo dicebat Assasti vnā par/
 tem verte aliam: et manduca. Cum
 igitur ingēti diuine caritatis igne
 paruum extinguebat anime sue sen/
 suz. Lapides vero Stephano vide/
 bantur esse rose. Quis erat in cau/
 sa: Verus amor cum quo sumple/
 rant istam reginam vere paupertas
 tis in sponsam cum vniuersum or/
 bem amore mei reliquissent. Ipsam
 ergo dispensauerunt cum lumine
 sanctissime fidei cum firma spe ac
 obedientia prompta realiter obe/
 dientes consijs: atque preceptis:
 Unigeniti filij mei mentaliter: at/
 que actualiter. Mortem optabant:
 et vitam habebant cum displicen/
 tia: et impatientia: non vt laborem
 effugerent: immo solum: vt mi/
 hi: qui sum finis: videtur vni/
 rentur. Et quare non timebant

Tractatus.

mortem quas omnis homo natura
liter metuit: Quia sponsa vere pau
per taliter affecurabat eos auferēdo
eis totaliter amorem propriū corpo
ris: et omnium diuitiarū orbis. An
de cum virtute conculcauerunt: at
que debellauerunt amores natura
lem habito lumine: et amore diuino
supernaturali. Et quomodo poterit
homo qui est in tali statu volere de
morte sua corporea quod desiderat am
mittere vitam: imo cum amara pe
na tollerit eam: ita prolixā: aut quo
modo in aliquo volere poterit amitt
tendo seculi diuitias quas affectuō
fissime tam diu cuius tanto desiderio
contempnit: hoc absque dubio non est
valde magnum. Nam ille qui non
amat non vult: imo delectatur am
mittendo rem quam odit: itaque vi
decunq; te verteris in eis inuenies
optabilem pacem: et eos habere re
quiem: et omne bonum. In illis ve
ro miseris qui possident huiusmodi
seculi diuitias amore tam inordina
to inuenies penas intollerabiles: et
omne malum quamuis in exteriori
aspectu videatur esse contrarium:
sed in rei veritate sic est. Quis enī
non iudicasset quod lazarus extitisset
in summa miseria: et ille diues damna
tus in locundo gaudio: et in magna
quiete fuisset. Et tamen ita non erat
quia penam ampliozem habebat
ille diues cum habundantia sua spali
ter ille pauperulus lazarus a lepra
cruciatus: et eo quod in lazaro mortua
erat voluntas propria: et in me vine
bat qui sibi dabam in pena refrige
rium: atque consolationem: in diuite

vero sua voluntas vivebat: unde p
cedebat omnis pena. Cum ergo la
zarus expelleretur ab hominibus:
et presertim ab illo diuite damnato
nec haberet extergentem vulnera
sua: vel in aliquo sibi prouidentem:
ego prouidebam: quod animal irratio
nale lingeret eius vlcera. Et in vlti
mo vite ipsorum videtis cum lumi
ne fidei lazarus in gloria: et illum
diuitem in inferno cruciari: Itaque
diuites in tristitia multa permanēt
pauperulus vero mei stant in sancto
gaudio. Ego quidem eos iuxta pe
ctus meos habeo et conserno lac eis
erhibendo multarū consolationū
quā amore mei dereliquerunt om
nia totaliter: ideo me totū habent
ad possidendū: Spiritus sanctus ita
loquendo se nutricem facit gubernā
do corpus et animam ipsorum in quo
cunq; statu fuerint. Etiam ab anima
libus brutis: ego prouideri facio di
uersimode secundum indigentiam eorum:
pro solitarijs egrotis ordinō quan
doque quod alius in heremo solitarij va
dat ad eos visitandos: atque guber
nandos. Tu quoque nosti quod plures
ego te coegi contra consuetudinem
tuam egredi cellam: ut in necessita
te subuenires pauperulis egrotan
tibus: hoc idem in te manifeste pro
basti de prouidentia mea. Dum enī
a creatura in tua necessitate subsid
ium non haberes. Ego creator illico
prouidi mirabili modo. Igitur ego
nunquam in me vere spantibus in ali
quo desicco: sed gratiose prouideo. Et
unde pcedit: quod homo quicunq; stans in
delicia cum panis multo: et in magna

Quintus.

Cura pprii corporis habendo quoti die cibaria delicata conue. tu erit infirmitate granatus. Postq̄ auē amore mei se contempnit et amplexatus est voluntariam paupertatem unico vestimento sibi reseruato ad coboperiendam corporis nuditate ipse idem efficitur etiam corpore fortis: atq̄ sanus: et nō videbitur q̄ aliquid ei noceat neq̄ comprehendet q̄ illi corpori suo detrimentum aliquid inferant frigora sine caloribus: vel alia cibaria grossa. Totum hoc a prouidentia mea peccidit: q̄ de illa curā habere cepi qui mihi de se tota liter curā cōmisit oīo derelinquendo semetipm. Ergo dilectissima filia vides apte iquāta requie p̄sistat hi p̄amabiles pauperculi mei.

Repetitio sumaria de p̄dicta prouidentia diuina. Capi. clij.

Narraui tibi filia mea carissima nūc aliquā particulam de prouidentia mea in omni manerie gentiū ostendēdo q̄ a principio quo mundū primū ego creauī: et postea secundum v̄s hōiem ipsam ad imaginem meam: et similitudinem creando: vsq̄ ad vltimū finem: ego suz vltus ista prouidentia mea: et oīa que feci facio: et faciam accedunt: at que proficiunt ad salutem vestram q̄ volo sanctificationem vestram et oīa que tribuo vobis ad istū finem exhibeo: hoc iniqui non vident: q̄ sibi met ipsos lumen abstulerunt. Et tam tibi dixi: q̄ non agnoscunt in me scandalizantur. Tamen ego ec

patienter tollero expectans eos: vsque ad vltimum procurando: et prouidendo necessitatibus eorum qui sunt peccatores veluti: et insitis in terrenalibus: et spiritualibus. Itē aliqua terici pauca de diuitiarum imperfectione: et ad quam miserā illuz adducunt qui possidet eas affectu inordinato. Et tibi dixi de paupertatis excellentia: et de diuitiarū habūdātia quā ipsa paupertas aīe tribuit eā in sponsam dicentē: ipsa quidem sociata est euz orore vilitate de qua vilitate vna cum obedientia tibi vicam aliqua. Itē ostendī tibi quantum mihi virtus illa placet: et quomodo sibi prouideo paternā prouidentia mea. Totum hoc tibi narraui pro cōmendatiōe tante virtutis atq̄ sanctissime fidei cum qua peruenit anima ad hunc excellentissimum statum: et vt in fidelis specie factas augmentum: et vt pulsare non desinas ad miser icordie mee sanā. Crede fideliter vna fide: q̄ desiderium tuum: et aliorum seruorum: et amicorum meorum adimplebo euz tollerantia multorum laboruz: vsq̄ ad mortem. Tu vero confortare vtiliter: et exulta in me: q̄ sum in oībus defensor atq̄ solator tuus. Nūc ergo tibi loquēdo satisfeci sup̄ p̄uidētia de qua me rogasti dicēdo: q̄ ego necessitati mearum creaturarum benigne prouiderem et apte nouisti q̄ ego mīme cōtēno scā desideria v̄ra. Qualiter hec aīa post gratiaruz actiones v̄im humiliter exorat: vt ei loquat aliqua de obedientie virtute. Capi. clxij.

Tractatus

Hec alia deuota tunc velut ebria
admirabili modo phyllocapta de
vera sanctaque paupertate dilatata
in summa et eterna magnitudine at
que transformata in abyssum ineffa
bilis atque excellentissime providen
tie taliter quod existens in vase corporis
extra corpus ei videbatur esse propter
obscurationem atque rapinam quas in
ea fecerat ignis eterne charitatis
oculorum intellectus infirmum habebat
in diuina maiestate dicendo sum
mo et eterno patri. O pater eterne:
o ignis abissi vere caritatis: o eter
na pulchritudo: o eterna sapientia:
o bonitas eterna: o eterna clemencia
o spes atque refugium peccatorum: o
largitas inestimabilis: o bonum in
finitum et eternum. O satue propter
cessum amorem nunquam indiges
aliqua creatura tua: mihi videtur
quod egeas eo quod facis quem admodum si
vivere non valeres absque illa cum
tu sis vita ex qua viuunt omnia: et sine
qua nihil omnino vivere potest: pro
pter quid igitur es taliter insatua
tus in creatura tua. Quare ve ipsa
fueris phyllocapta et in te metipso ti
bi complacueris et ita delectatus fueris
de illa: et velut ebrius et auidus val
de suam salutem optas et admirabi
li modo queris: ipsa vero fugit. Tu
sibi propinquas et ipsa semetipsam
elongat. Propter quod inuenis enim veni
re non poteris quod inducendo verbum
tuum humanitate nostra. Quid vl
tra dicam: faciam veluti balbuti
ens et dicam. a. a. a. quia nescio quid
vltra loqui possim: ex eo quod lingua
finita non valet exprimere quod aia

sentit et cognoscit nec affectus eius
infinite desiderantis te bonum infi
nitum mihi congrue videtur quibus
apostoli pauli dicere posse videli
cet oculus non vidit nec auris au
diuit nec in cor hominis ascendit
runt que vidi et que preparauit de
us diligentibus se. Sed que vidisti
Vidi archana dei que non licet ho
mini loqui. Et quid dicis. Procul
dubio non attingo cum his grossis
atque carnalibus sensibus: sed tamen
dico quod vidisti atque gustasti anima
mea summe ac eterne providentie
stupendum abyssum. Nunc ergo ti
bi gratias ago summo et eterno pa
tri super inmensa bonitate tua mihi
misericorditer demonstrata que quacum
que gratia sum indigna: Sed quod non
quod acceptas libenter et implex anxia
et sancta desideria neque veritas tua
mentiri potest opto quod aliqua mihi pa
das de virtute obedientie atque de
ipsius excelentia veluti tu mihi
pater eterne promissisti ut ipsi amo
re iugiter inardescam et nunquam ab
obedientia tua discedam. Placeat
ergo maiestati tue mihi de sua per
fectione narrare ac ubi possim illas
inuenire. Et quid est illud quod pos
sit eam a me auferre et reuerso quod
est illud quod mihi prebeat illam.
Et quod est apertum signum mihi de
monstratum ut illam habeam vel non.

Hic incipit tractatus obedien
tie et primo ubi obedientia reperit
tur: et quid est quod a nobis auferat eam:
et quod est signum quod homo habeat
illam. Capitulum. d. i. i.

Sextus.

1
Tunc eternus pater atque
benignus pater oculum
sue clementie vertit
ad eam dicens. dulcis
atque carissima filia
sancta desideria et in
sue petitiones exau-

diti merentur. Et ideo ego summa ve-
ritas mea promissa tibi facta comple-
bo satisfaciendo desiderio tuo. Tu
petis a me quod dicam ubi possis obedi-
entiam inuenire et ob quam causam tu
potes eam amittere et quod est apertum si-
gnum quod illam habeas vel non. Primo
rursus tibi quod illam inuenies valde
perfecto modo in dulci et amorofo ver-
bo unigenito filio meo et in ipso fuit
ista virtus ita propria quod ut illam ope
perficeret velocissime cucurrit ad
mortem opprobriose crucis. Si vis vi-
dere quid aufert illam attende primus
hominem Adam et videbis aperte cau-
sam propter quam amisit obedientiam
quam ego pater eternus imposueram
ei: que proculdubio superbia fuit et
egressus habuit et ortum ab amore
proprio et a complacentia seculi sui.
Ista causa fuit pro obedientia quam am-
misit et inobedientiam quam incurrit vni-
perdidit vitam gratie et mortem inuenit
amissam innocentiam et illico cecidit
inmunditiam atque miseriam nec ipse
solummodo imo et vniuersum genus
hominum ut aliquando tibi dixi. Si-
gnum vero demonstratum vtrum hanc
virtutem habeas: est vera patientia
et conuersio tibi demonstrat impa-
tientiam et conuersio tibi demonstrat
impatientiam quod ipsa virtute cares
vade narrando tibi de predicta vir-

tute cognosces sic aperte esse. Sed ad-
uertere quod duplex est obedientia: vna
quippe bona sed alia perfecta non
tamen sunt ad invicem separate sed
vniute sicut ego dixi de preceptis atque
consiliis quod vnum videlicet est bonum
et aliud perfectum. Nullus omni-
no potest in vitam eternam ingre-
di nisi tamen obedientiam medietate. Nam
cum obedientie clavis fuit aperta para-
disi ianua sicut per inobedientiam
Adam clausa fuerat. Ego vero confide-
rans homines quos ita diligebam esse sine
privatum ad quem cum in tanta dignita-
te creaueram et quod ad me redire per se
nullo modo poterat inductus atque
coactus ab inestimabili bonitate
mea claves obedientie sancte rece-
pi et in manibus unigeniti filii mei
posui et consignavi et ipse velut porto-
narius fidelissimus et egregius ianuam
celorum aperuit: vnde nullus omni-
no potest ianuam ipsam ingredi nisi so-
lum ille qui portanarius iste cum ta-
li clavis voluerit aperire: quia patet
ter in euangelio dixit quod nemo pote-
rat ad me venire nisi per eum. Ipse
vero vobis reliquit huiusmodi cla-
uem dulcem obedientie quando re-
dicens ad me cum palma victoria ce-
los ascendit hominum descendo con-
uersatione. Et ille tunc ipsam clauem
vicario suo commendaui videlicet pa-
pe qui congrue dici potest christus ter-
ra cui omnes estis obligati usque ad
mortem obedire. Si quis autem ab
obedientia sua se fecerit alienum tu-
dubitanter est in statu damnatio-
nis nisi se correxerit ante mortem
propterea alias ego tibi dixi. Nunc

Tractatus

velo q tu videas & agnoscas hanc
virtutem excellentissima in humili
& immaculato agno & vnde procedit
in cum. Si petis a me vnde pcesse/
rit obia tā pōpta in hoc verbo filio
meo pculdubio noueris q ab amo
re que habuit ad honore meū & ad
salutē vestrā egressa fuit. sed amor
ille scis vñ pcessit. Al lumie clare
visionis cum qua videbat apte aia
sua diuinam centiā atq; trinitatem
eternā. Ita q; quotidie me vñ eter
num videbat. Ista quidē vsio per/
fectissime operabatur in eo fidelita
tē illā quā imperfecte sanctissime fi
dei lumē opatur in vobis. Id mihi
patri suo eterno fidelissimus extitit
vnde incurrit cum lumine glorio/
so veluti phlocaupis per viā obedī
entie. Amor vero non est solus: imo
fectatus est ab omnibus virtutib⁹
realibus. cēs enim virtutes vitam
hauriunt ab amore vere caritatis
q̄ virtutes aliter essent in eo & ali
ter in vobis. Inter alias amor ipse
hēt virtutē insūete paciētie que me
dullū ē eius & est signum aperte de
monstratiū vtrū aia sit in gratia
& si diligit in veritate vel nō. Et id
mater virtutū. i. caritas assignant
eā in ferorem virtuti obic & eas in
uteē i a copulanit & vniūit q; vna
nūq; amittitur sine reliq; vel am/
bas habetis vel ambas ammissis.
Ista virt⁹ hēt virtutē humilitatis
in nutriticm a qua quotidie nutrit:
vñ tāto ē altius obediēs quantum
est humilis: & tantū ē humilis quan
tum obediens. Hec humilitas est
nutrix & baiula caritatis: & ideo lac

eiusdem virtuose fouet atq; nutrit
virtutē obediētie. Vestis vero quā
habet ab ista nutrice sua est vilipē/
sio sui que sit semetipsam opprobri/
is induendo displicendo sibi vt am
plius mihi placere valeat. Et hoc in
quo siue vbi clarius inuenitur. In
ipso dulci iesu filio meo. Quis enī
āplius semetipsam vilipendit atq;
contēpsit q̄ ipse saturatus ē oppro/
brijs derisionibus atq; contumelijs
displicuit ei vita sua corporea vt mi
hi placeret. Quis enim amplius il
lo patiens extitit. Nā ex ore suo nū/
quam auditus fuit clamor ex aliq;
murmuratione: sed valde paciēter
ampleraus iniurias velut phlo/
captus obedientiam impositā ei p
me eius patrem eternū impleuit.
Igitur in eo perfecte reperies caz.
Ipse vobis huiusmodi regulā atq;
doctrinam dimisit quā in se primo
seruant. ipsa vobis vitam exhibet
qm̄ est via directa. ipse vobis est vi/
ta: & ideo vobis aperte dixit in cui
gelio q; erat via veritas & vita: & q;
per eam ambulabat erat in luce: &
qui vadit in luce non offendit nec
offenditur quin aduertat quoniam
abstulit a se tenebras amoris pro/
prij vnde precipitabatur ad inobe
dientiam quia sicut iam viri consō
tia vnde procedit obedientia est in
dubitanter humilitas. Ita vico ti/
bi q; a superbia procedit inobediē
tia que procedit ab amore proprio
sui. Soror que consignatur ab amo
re proprio inobediētie certitudi/
naliter est impatientia. Superbia
vero nutrit eam & cum tenebris in

Sextus

fidelitatis velocissime currit per viam tenebrosam unde recipit et inuenit eternam mortem. Quis enim vos oportet ex necessitate legere super isto glorioso libro ubi scriptam inuenitis hanc et omnem aliam virtutem.

Qualiter obedientia clavis est qua celum aperitur atque deus excellens. Capitulum. clv.

Dominus ostendi tibi ubi virtutem hanc obsequia inuenire vni venit et que sit eius consortia et a quo nutritur modo loquar tibi de personis obedientibus et insinual de ceteris inobediens atque de generali obedientia et particulari vbi de obedientia preceptorum et de alia consilio. Nota fides vestra fundatur in obedientia: nam in obedientia demonstratis esse fideles. Posita quippe sunt a mea veritate generaliter in lege precepta que debetis omnes observare: quorum est principale vbi ut me super omnia diligatis et proximum velut vosmetipsos: et ista sunt vna cum aliis ita conerxa pariter et vnita que vni observari non potest nisi cetera seruentur necessitas vnam omitti potest quin etiam obmittatur alia. Si quis ista duo seruauerit etiam alia suat et est mihi fidelis atque proximo suo. De vbi igitur in meo caritatis amore consistit: et ideo est obediens et facit semetipsum esse subditum legalibus preceptis atque proximo propter me. Omnia patienter et cum humilitate tollerat et omnem laborem sine proximi detractorem. Hec obediens

tia fuit excellentie tante que omnes ab ea gratiam attraxerunt velut ab inobedientia mortem extraxerunt. Non tamen vobis usquequaque sufficeret si solummodo fuisset in verbo pro vobis incarnato et non inuenitur in vobis. Jam ego vixi tibi que est illa clavis que celum aperit quam clauem in manu vicarij sui decessit qui atque commendauit. Ipse quoque vicarius in manu cuiuscumque precepto pro baptismo vbi sponte promittat diabolo et ipsi mundo cum omnibus pompis eius in veritate renuntia reponit et exhibet et obedire premitens accipit huiusmodi clauem obedientie. Itaque quilibet habet ipsam particulari et est eadem ipsa clavis vbi. Siquis vero non ambularet cum lumine fidei et eius manu amoris ad aperendum istam ianuam eterne vite cum ista clauis nunquam intrare poterit non obstante que ab ipso verbo meo fuerit aperta. Quomodo ego creauit vos absque vobis ex eo quod me non rogastis: nam vos amari prius quam essetis sed non deceui saluare vos absque vobis. Oportet igitur vos in manu clauis huiusmodi portare: neque sedere debetis sed ambulare videlicet ambulando per vias incarnate veritatis imitando virtuosam doctrinam eius. Non est vbi iam vixi sedere debetis videlicet in re finita ponendo vestrum affectum ut agunt aliqui stulti qui sequuntur veterem hominem videlicet Adam facientes ut ille fecit qui proiecit obedientie clauem in lutum immunditie coterendo eam cum malleo super

Tractatus.

bie. Insuper et eam rubiginavit amo-
re proprio mediante: nisi quod ex quo
venit vniuersus filius meus hu-
iusmodi clauem obedientie tenens
in manu purificauit eam in igne di-
uine caritatis atque de luto traxit eam
et in sanguine suo perfectissime lauit
eum gladio sine macula iustitie dire-
xit eam fabricando vestras iniqui-
tates in incude sui sacrati corporis
ipse reparauit ita perfecte quod quoti-
enique quislibet homo clauem suam
ex arbitrio libero destrueret: ipse po-
test eodem arbitrio libero median-
te cum gratia mea eisdem instrumē-
tis valde bene recaptare. O miser et
quod excecatus homo quia postquam
obediētie clauem ita destruxisti et
omittis illam iuxta posse recaptare.
Nunquid existimas quod inobedien-
tia que celum obserauit Ade illud
tibi possit aperire. Putas quod super-
bia que ruit inde illuc possit ascen-
dere. Credis cum turpi et lacerato
vestimento ad nuptias introire.
Nunquid existimas sedendo atque li-
gando te metipsum vinculo pecca-
ti mortalis ambulare posse vel abs-
que clauis portam aperire posse. Non
imagineris ita perficere posse quia
deceptus es in hac imaginatione.
O portet ergo te esse solutum. Egre-
dere de peccato mortali per contri-
tionem cordis: oris humilem confes-
sionem atque satisfationem operis cum
propósito vitam emendandi et vl-
tra non offendendi et isto modo vili-
pendes et erues et ad terram ceteris vi-
superabile vestimentum atque cum
veste nuptiali curres velocissime

portando cum lumine clauem obe-
dientie in manu ad aperiendum ia-
nuam. Iga lga clauem istam cum
funiculo vilitatis in veritate contē-
nendo te ipsum atque mundum. et illam
apprehende sancto desiderio compla-
cendi mihi creatori tuo de qua tibi
debes facere vnum cingulum quo
te fortissime cingere debes ut nun-
quam illam amittere valeas. Nonne
ris amantissima filia quod aliqui sum-
pserunt clauem obedientie quod cla-
re viderunt eam lumine fidei quod alio
modo nequeunt euadere vānatio-
nem eternam: sed eam in manu re-
tinent absque tali cingulo quo debet
esse cuncti et absque funiculo predicto
videlicet quia perfecte non induit
huiusmodi desiderium complacen-
di mihi sed sibi metipsis affectuosis
sine placent et funiculum vilitatis
tibi non appenderit videlicet opor-
do reputari viles imo potius optant
habere laudes ab hominibus. Isti
satis apti sunt ad amittendum cla-
uem istam dum aliquis eis molestus
labor vel aliqua tribulatio mentali-
ter siue corporaliter occurrat: et nisi
diligenter aduertant faciliter eam
ex toto perdere possent si sanctum
desiderium cum tempore negligere-
rent. Dum ita men viuunt eam inue-
nire possunt si velint: si vero velle non
curant nunquam eam inueniunt.
Sed quis eis patefaciet quod eam ami-
serint. Impatientia quia patientia
erat vnita cum obedientia. Dum er-
go quis non est patiens ostenditur
aperte quod obedientia non est in ani-
ma. O quantum est dulcis atque glo-

Sextus.

Rosa virtus ista scilicet obedientie
 in qua ceterae virtutes existunt ex eo
 quod a caritate concepta sunt et exorta.
 In ea fundata est petra sanctissime
 fidei: ipsa est una regina vitissima:
 nam ille cui desponsata fuerit omni
 bus bonis habundat et nunquam ali
 qua mala sentit immo quotidie pacem
 atque quietem habet: unde procellesi
 maris inundationes minime ei no
 cent et quacumque tempestate sua.
 Medullam anime non sentit odium:
 unde tempore precepti iniurie quia
 vult obedire. Nouit enim esse sibi
 preceptum ut indulgeat omnibus.
 Non habet aliquam amaritudinem
 quoniam eius appetitus minime re
 pleatur quoniam obedientia fecit
 eum ordinare ut solummodo de
 sideret qui pessum et scio et volo per
 ficere sua desideria. Et expoliauit
 eum omni mundana letitia et sic in
 omnibus inuenit pacificam quietem
 quicunque fuerit ille qui reginam
 istam assumpsit in sponsam videlicet
 et obedientiam quam tibi posuit
 tanquam clauem. O dulcis obedi
 entia que sine labore nauigas et absque
 periculo peruenis ad portum vere
 salutis. Tu habes conformitatem
 in omnibus cum verbo filio meo di
 lectissimo. Tu ascendis in nauicu
 lam sanctissime crucis omnia dispo
 nis voluntarie sustinere ne prete
 reas obedientiam huius gloriosi
 verbi vel a sua doctrina venies. Tu
 tibi facis ex illa mensam unam ubi
 cibum comedis animarum in pro
 ximi caritate iugiter immorando.
 Tu es humilitate vera peruncta: et

ideo bona proximi tui non appetis
 extra voluntatem meam. Tu es utique
 recta sine curuitate quacumque quia
 facis eorum esse simplex atque rectum et
 nullo modo fictum libere diligendo
 proximum et non sicut siue eius simu
 latione. Tu es velut aurore que te
 cum adducis diuine gratie lumen.
 Tu es velut sol quia calcas ho
 minem qui tecum habitat ex eo quod
 nunquam es absque calore caritatis.
 Tu quotidie germinare facis terram
 videlicet que instrumenta corporis et
 anime producant omnia fructum
 qui vitam impendit in se pariter et
 in proximo suo. Tu es ex toto iocun
 da quia tua facies in nullo turba
 tur ex impatientia sed et valde gra
 ta cum dulci placabilitate pacien
 tis. Serena quidem es et fortitudi
 ne insuper es in te magna cum lon
 ga perseverantia et adeo longa siue
 magna que occupas terram usque ad
 celum quia cum ipsa celum aperis
 Tu es velut una preciosa margarita
 sed abscondita et a multis inco
 gnita et a mundo conculcata dum
 te metipsam dissipendis et in dimi
 bus vilem te facis et exaltas tuas
 piatas creaturas. Tanta quidem est illa
 dominatio tua que nemo tui domina
 ri potest quoniam ingressa est totaliter
 a seruitute mortali proprie sensualitatis
 que tibi tuas auferbat digni
 tatem hoc inimico tuo perempto eius
 odio atque displicentia tui atque pro
 prie complacencie tuam tenuisti atque
 reuoluisti dignitatem.

Hic loquitur simul de miseria obedientie
 etiam et obedientie excellentia. Ca. cxi.

Tractatus.

Hec omnia carissima filia mea bonitas agit que gratiose pro-
midit qd verbum vnigenitum videli-
cet filius meus clauem istam obedi-
entis saluberrime repararet vt iam
dixi. Homines mundani omni vir-
tute nudati faciunt opposituz. Ipsi
sunt velut animalia bruta sine fre-
no quia carent obediēte freno z
ita currentes vadunt de malo in pe-
ius de peccato in peccato de mi-
seria in miseriam de tenebris in te-
nebras: de morte in mortem donec
adducantur ad foueam ex remita-
tis vltime mortis cū verme consciē-
tie qui semp eos cōsumēdo rodit: z
quāuis adhuc ipsi possint obediē-
tiam resūmere volendo vs obediē-
receptis in lege scriptis habentes
tēpus amaro corde volentes ex eo
q inobedientes extiterunt tñ ē val-
de difficile propter longā peccandi
consuetudinē: z ideo nullus ita dis-
serendo confidat qz valde periculo-
sum ē huiusmodi clauē obediētie
velle tpe mortis assumere in tanta
extremitate lz possit imo debeat in
me quotidie sperare donec ē in vita
pñti tñ vt dixi differētiosum ē vni-
cuiqz differre vitā inordinatā emen-
dare exspectādo tēpus qd nō hēt:
nec est in potestate sua z perdendo
tempus ei gratiose concessum. Sed
quid ē in causa huius veritatis z
huiusmodi cecitatis eorū. I q nō co-
gnoscūt huiusmodi thesaurā. Pro-
culdubio nubes proprii amoris cū
miserabili superbia quia discesse-
runt ab obediētia z ad inobediē-
tia incidērunt: z qz non sunt obediē-

tes ideo neqz sunt patientes vt est
supradictum: z in sua impatientia
penā habent intollerabilem vnde
sunt a via veritatis abstracti z per
viam falsitatis atqz mendatiū dedu-
cti serui z amici demonum effecti: z
nisi se corerēt vna cum dominis
eorum videlicet demonibus quorū
dominium acceptare voluerunt cū
hac inobediētia sua festinant ad
eternum supplicium: prout ecōuer-
so dilecti filij legis obseruatores z
obediētes erūtāt z ineffabili mo-
do gaudēt in eterna visione mea cū
humili z immaculato agno factore
seruatore atqz donatore legis: qz cū
in vita pñti seruādo gustauerūt pa-
cē z i vita brā recipiūt z induūt pa-
cem perfectissimo modo vbi est: par-
vera absqz guerra quacunqz z oē bo-
num absqz malo sine molestia cuius-
cunqz rei: certa securitas absqz timo-
re infinite diuitie sine paupertate:
satietas absqz fastidio: fames absqz
pena: lux absqz tenebris. vnum sum-
mum z infinitum donū z nullo mo-
do finitū: quod vtiqz bonum est in
veritate participatū in omnibz ve-
ris gustationibus: quis homines in
tāto summo gaudio collocant. Sā-
guis agni in cuius virtute clauis
obediētie fuit a rubigine purgata
vt cum illa possitis ianuam aperi-
re. Indubitanter igitur obediētia
virtute sanguinis ipsam ianuā ape-
ruit. O Guli z insensati non differa-
tis vltius cōgredi de luto peccato-
rum z immunditiarum quia vide-
tur vos valde locundari facere ve-
lut porcus in fetenti luto se circū-

Sextus.

uolens: et ita facitis et vos in luto carnalitate. Ergo relinquantis iniustitias: odium: homicidia: rancores: detractiones: murmurationes: iudicia temeraria: crudelitates erga proximum: furta: mendacia: proditioes: et inordinatas complacentias diuitiarum vite presentis. Precidite cornua superbie. si enim illa preciditis extinguetis odium quod in corde tenetis aduersus illum qui vobis infert iniuriam. Metimini diligenter iniurias quas irrogatis mihi et vestro proximo cuius illis que fiunt vobis et inuenietis in comparatione vestrarum iniuriarum quibus offenditis me pariter et proximum vestrum. Quod iniurie facte vobis veluti nihil apparebunt. Vos aperte videre potestis et agnoscere quia dum estis in odio cum proximo vestro vos mihi facitis iniuria et eo quia transgredimini et contemnitis aperte preceptum meum: et iniuste offenditis illum vos affectu caritatis exuentes atque priuantes. Iam enim habuistis in mandatis ut me super omnia diligatis et proximum velut vosmetipsos ubi non fuit addita glossa sine postilla dicens nisi tibi fecerit iniuriam: immo fuit a mea veritate dictum absolute que perfectissime prius in semetipso seruauit et ita simpliciter et pure vos quoque seruare debetis. Si vero non seruatis vobismetipsis et anime vestre inseritis detrimentum vite gratie priuantes illam. Sumatis ergo. Sumatis obedientie clauem cum lumine fidei nec ambuletis ultra

cum eccitate tali neque cuius huiusmodi frigida tepiditate immo cum feruore caritatis hanc obedientiam in corde tenetis et opere ut vna cum obseruationibus legis in fine gauideatis eterna felicitate.

De his qui tantum amant obedientiam quod non sunt contenti de generali obedientia mandatorum: immo sumunt aliam obedientiam particularem. Capit. lviij.

Alia carissima noueris esse quod Adam in quibus taliter excreuit a modo: versus hanc obedientiam amabilem quod noluit esse contenti sub obedientia generali preceptorum legis quibus omnes estis obligati si vultis habere vitam aeternam in mortem incidere: et eternam: unde sequendo perfectionem assumunt obedientiam singularem atque perfectam vide licet obseruando precepta atque consilia mentaliter et actualiter. Non enim est ignis amoris absque proprie sensualitatis odio. Igitur igne creascentetali pariter et odium augmentatur. Ipsi ergo propter odium suum ad occidendam omnino voluntatem propria ligare se vultis prius vultis sub iugo sancte religionis vel ipsi seligant extra religionem ad obedientiam alicuius creature sue voluntatem ei submittere ut expe ditius ambulare possint ad adaperiendam sanam eternam vite cum tali clauem. Ipsi sunt illi de quibus

Tractatus.

tibi dixi q̄ eligebant obedientiam
persecutissimam. Dixi tibi de obediē
tia generali. Sed qm̄ noui tue volū
tatis esset: q̄ ego loquar de hac obe
dientia p̄fectissima p̄iculariter: tō
tibi narrare dispono de ipsa: vt tuo
o. fiderio satisfaciam que tamen illā
primam nullo modo derelinquit: s̄
est perfectio: quia iam dixi q̄ erāt
vnite taliter. q̄ ab inuicem separa
ri nequeunt. Supra tibi dixi: vnde
processit: vbi reperitur obediētia
generalis: z quid est illud quod vo
bis aufert illam: nunc vero de par
ticulari tibi dicam non cum extra
bendo te ab isto principio.

Per quem modum peruenitur
ab obedientia generali ad particu
larem.

Cap. clviij.

Anima que cum a. m. d. r. e. sincero
iuguz obediēte sumpsit pre
ceptorum imitatio mee veritatis
incarnate doctrinam: vt est dictum
virtuose semetipsam exercendo: in
hac obedientia generali venit ad se
cundam obedientiam cum eodem
lumine cum quo venit ad primam
Quia cum lumine sanctissime fidei
cognouit in sanguine humilis agni
incam voluntatem: z a. m. d. r. e. inef
fabilem quem ei geror: z fragilitate
propriam que mihi nullo modo re
spondet cum ea perfectione qua de
beret: z exquirat isto lumine medita
te qualiter: z quomodo possit ampli
us propriam fragilitatem conculea
re: atq; suam occidere voluntatem:

z mihi cum ampliori perfectioe red
dere debuit. Ergo perquirendo re
perit cū lumine fidei locū sancte re
ligionis q̄ p̄culdubio fundata sunt
a sp̄. ū. setō posita veluti secura navi
cula p̄ recipiendis aiabus q̄ curref
volunt ad huiusmodi p̄fectionē: vt
eas tutissime p̄ducatur ad portū eter
ne salutis. Huius nauicule patro
nus vere spiritus sanctus est qui nū
quāz in se deficit ex defectu cuiuscū
que subditū religiosi qui trāsgressor
esset ipsius ordinis. Unde nauiculā
istā p̄culdubio nō offendit: imo
semetipm̄. Et est verus q̄ ex defectu
tenētis gubernaculū aliqui nauicu
la procedit fluctuando. Et isti mise
ra biles: z p̄raui pastores illi sunt q̄
clauum huius nauicule recte diri
gere deberent a patrōno p̄pter hūc
respectum ibi collocati que nauicu
la tante delectationis est in semetip
sa: q̄ lingua tua narrare nequitet.
Dico q̄ hęc anima postq̄z augmen
tauerit in se ignem amoris: atq; san
cti desiderij cum odio sancto sui re
perto loco congruo euz fidei: sancto
lumine mortua ingreditur si tamen
est veraciter obediens: v3 si perfecte
seruauit obedientiam generale. Et
q̄uis ingrederetur ip̄fectā poterit
ad p̄fectionem postea puenire: imo
p̄grue pueniet in quantum virtutē
obediētie voluerit in se exercere: i
mo pro maiori pte in principio re
ligionē ingredientē ip̄fecti sunt.
Quidā enim ingreditur cū p̄fectioe
quidam ex leuitate puerili aliqui tū
more aliqui propter penam aliqui
propter blanditias inducti. Totus

Sextus.

vero consistit q̄ virtuosē postea in exercitio quod sumserunt perseuerent: vsq; in finem. Ex ingressu nāq; primo solūmodo nullum inditium habere sine dare potestis sed solum in perseuerantia virtuosā: q; plurimi perfecti videbantur in eorū ingressu qui postea miserabiliter apostatauerunt: vel in ordine steterunt cuius imperfectione multa. Itaq; modus et actus cum quibus homines inceduntur in nauiculam quos ordinari diuersis modis eoa vocādo iudicari non valent: sed solum affectus eorum qui perseuerant intus cum obedientia vera. Ista nauicula viues est: quia non expedit alicui sub alio cogitare de suis necessarijs: neque spiritaliter: neq; temporaliter quia si est verus obediens bene sibi prouidebitur a patrone nauiculae: v; a spiritu sancto. Nosti me tibi vixisse quando narraui de prouidentia mea: q; serui mei: licet essent pauperes: nunquam tamen erant mendicij: quia quotidie satifaciebat ipsorum indigentia. Hoc frequenter experiantur illi qui bene seruant ordinem suū: vnde potes aperte cognoscere: q; quādo regebantur: atq; bene seruabantur ordines in flore virtutum in vera paupertate: et cuius caritate fraterna nunquam tamen eis defuit in aliqua necessitate ista substantia temporalis. Postq; vero sero: amoris proprii intransiuit vinēdo singulariter: et obedientia sancta deficiente etiam defuit eis ista temporalis substantia. Et quanto possidet illam in habundantia maiori se re-

periunt in maiori necessitate: atque paupertate. Valde congruum ē q; vsq; ad minima probent: et videat quem fructum habent ex inobedientia. Nam si essent obedientes: seruarent votum paupertatis nō tenerent aliquam proprietatem: neq; singularē vitā agerēt: in hac itaq; nauicula nauicula reperiuntur ample vituitie sanctarum ordinationum editarum ab his qui erant veluti templum sancti spiritus cū magno lumine pariter et ordine. Considera benedictum q̄ ordinate disposuit nauiculam suā: attende franciscū q̄ ita perfectus ac odore paupertatis cū margaritis alijs virtutum ordinauit nauiculā sui ordinis illum virrigēdo per viam alie perfectionis: ipse primus fuit in ipsa nauicula obseruans atq; sequacibus suis exhibuit ī ipsam verā sanctāq; paupertatē quam ipse primus in ordine suo assumpsit: rat ī se amplectēdo vilitatē: atq; sui contemptū: nec optabat alicui creature cōplacere p̄ter ultra voluntatem meā: imo desiderabat a mundo realiter vilipendi macerādo corpus pro: et voluntatē occidens: et indigloriabat vituperosis obprobrijs atq; penis amore humilis agni cuius quo clauatus erat: et affrens in crucem: iuratum q; pro singulari gratia fuerunt etiam in corpore suo meritis veritatis incarnate vulnera concessa: ita q; in vase corporis aperte demonstrabatur quid erat in affectu cordis et anime sue. Itaq; ceteris viam fecit verbo et exemplo. Sed forte mihi dices nonne religiones

nota ex bto fransisco

Tractatus.

stie fundate sunt modo consimili:
Respondeo q̄ sic tamen in qualibet
religione non est ita principale va/
to q̄ omnes a spiritu sancto in hoc
fundate sint accidit enim: vt in vir/
tutibus omnes virtutes a caritate
habent nihilominus alicui vna vir/
tus est propria: & alteri est alia pro/
pria: tamen omnes in caritate con/
sistunt. Ita contingit istis. Franci/
sco pauperulo ppria fuit pauper/
tas faciendo principium in sua na/
nicula per amoris affectum in ipsa
paupertate cum ordine valde stri/
cto pro gente perfecta: & non comu/
ni pro paucis: & bonis: paucos dico
quia non sunt valde multi q̄ imper/
fectionem istam eligant: & attingant
ipsi vero propter defectus eorum mul/
tiplicati sunt in numero: & in virtu/
te defecerunt: & imminuti sunt non
ex defectu nauicule: sed propter in/
obedientes subditos: atq; gubernato/
res in ordinatos. Si autem atten/
das ad nauiculam tui patris domi/
nici dilecti filij mei ordinavit naui/
culam suam ordine perfecto: vt v3
attenderet solum ad honorem me/
um: atq; salutem animarum eius lu/
mine scientie. Super isto lumine prin/
cipium eius ordinare voluit: non ta/
men priuari voluit voluntaria pau/
pertate vera: imo iugiter habebat
eam: & in signum apertum q̄ ipsam
habebat: & oppositum ei displicebat
ipse & elegauit in testamento suo p/
hereditate filijs: atq; successoribus
suis maledictionem suam: & meam
si possideant aliquam possessionem
in singulari vel comuni in signis q̄

elegerat in sponsam istam reginam
egregiam: v3 paupertatem volun/
tariam tamen pro principaliori oblie/
cto scientie lumine assumpsit ad extir/
pandum errores: & hereses illo tem/
pore pululantes. Itaq; sumpsit offi/
cium vniuersi filij mei. Et directe
videbatur quidam apostolus in mi/
do cum tanto lumine veritatis: & ver/
bum mentis: ibi seminabat expellen/
do tenebras: & infundendo lucem: ip/
se fuit vnum lumen: q̄ ego mundo
gratiose concessi mediante gloriosa
maria quare vtri mediante maria.
Quia maria sibi reddi habitum h3
a bonitate mea fuerit hoc officium
ipsi marie commissum. Super qua me/
sa manducare facit filios suos cum
lumine scientie. Proculdubio su/
per mensa sancte crucis super qua
cruce posita est mensa sancti deside/
rii vbi comeditur cibis animarum
ad honorem meum. Ipse non vult
ad alia filios suos attendere: nisi q̄
in tali mensa cum lumine scientie so/
lummodo perquirant honorem me/
um: & animarum salutem. Et vt ad
alia attendant aufert ab eis huius/
modi curam rerum temporalium
ideo vult eos esse pauperes. Hoc i/
dubitanter est apertissime signum
q̄ in fide nullo modo deficiebat va/
bitando ne prouideretur eis. Non
dubitabat: quia fides formata in/
duerat: & cum spe firma sperabat in
providentia mea. Vult insuper vt
obedientiam obseruent ad quas ob/
seruanda ipsi venerunt & electi sunt
Et quoniam immunda vitalum
intellectus offuscatur: & etiam ab isto

nota qd b3 d3 d3 d3

Sextus.

setenti vitio luxurie corporalis vltis impeditur: et offuscatur remedium apponit: vt in eis huiusmodi lumen nullatenus impediatur: et ita perfectius acquirere valeant scientie lumen. Ideo tertium votum continentie subditigiti. Ab omnibus enim vult observari cum vera et perfecta obedientia. Quamvis hodierna die male seruat ac etiam scientie lumen peruertunt in tenebras illam insciendo cum superbie tenebris. Non quod in se lux ista tenebras habeat: imo solum animabus eorum ex inordinato affectu suo tenebras irrogant. Vbi superbia regnat obedientia non habitat: iam enim tibi vixit: quod homo erat tantum obediens quantum erat humilis: et tantum humilis quantum obediens: ille vero qui transgreditur obedientie votum raro seruat votum odorifere continentie mentaliter que actualiter transgrediendo. Itaque vltimus iste pater tuus inclitus nauticam suam ordinavit atque cum his tribus funibus alligat: vix cum obedientia continentia: et vera paupertate. Ipse valde realiter ordinavit: atque discretione precipua. Non enim astrinxit animas filiorum ad culpam peccati mortalis illuminatus a me vero lumine prouide disponendo pro illis qui minus perfecti forent. Quia licet omnes obseruantes ordinem in statu perfectionis existant nihilominus etiam in vita presenti vnus altero perfectior est: itaque perfecti bene stare possunt in ista nauicula: ipse realiter adhesit incarnate veritati mee

ipsum vestigia virtuosae sequendo demonstrando nolle mortem alicuius peccatoris: imo potius: vt conuertatur: et viuat. Est itaque laudabili modo larga totaque iocunda per totum et in omnibus odorifera est enim vnus viridarium optabile in se. Tamen aliqui miseri non obseruatores: imo transgressores ordinis quantum in eis est totum fecerant esse siluestre cum modico virtutis odore priuati lumine scientie: vnde viridarium: hoc in se delectabile satis est inquit: natum: atque maculatum ab huiusmodi transgressionibus: sed in principio: non ita fuit erat enim valde floridum: tibi namque vegebant viri magne perfectionis quorum quilibet per modum loquendi videbat apostolus. Stephanus cum tanto lumine quod eorum oculi nullatenus impediebantur a quibuscumque tenebrosis erroribus quin illico soluerentur: et illuminarentur. Aspice gloriosum Thomam qui cum oculo clarissimo nobilis intellectus eius in mea veritate speculabat: vbi lumen supernaturale atque scientiam insulam ex gratia conquesuit et hic peruenit. Quam sciam obtinuit potius per assiduitatem venote orationis quam ex humano studio ipse fuit vna lux ardentissima que non solum in ordine suo resplenduit verum etiam in corpore mistico militantis ecclesie tenebras heresum ac errorum extinxit. Et aspice petrum virginem et martirem qui cum sanguine suo dedit in tenebris multarum heresum lumen valde perfulgidum quas habuit odio taliter quod

de s^o Petro m^o de p^o q^o m^o

de s^o Petro m^o de p^o q^o m^o

Tractatus.

omnino disposuit et hoc exponere vitam. Quis vero dixit habebat hec exercitia: v3 orare predicare siue vsputare contra perfidos hereticos audiendo confessiones annuatiando veritatem atq; quottidie villatan/do fidez absq; timore quocunq;. Ne que solum in vita sua fidelissime cõfitebatur et iuxta posse defendebat illam verum etiam in extremitate sue mortis. Quia post vulnus illud in capite receptum cum vocem ammisisset et attramento careret in sanguine proprio digituz immerfit. Et quia gloriosus martyr iste etiam papiro carebat inclinando se scripsit in terra sibi solum in quo fides catholica plene cõtinetur. Cor etiam ardebat in fornace mee caritatis: ideo retrocedere noluit quãuis ego sibi reuelassem occidendum esse. Sed ipse veluti miles intrepidus: et absque timore seruiti sponte voluit in campum belli procedere: vbi gloriosam obtinuit victoriam. De quampluribus etiam alijs enarrare tibi posset qui licet actuale in corpore martiri cum non haberent tamen in sancto desiderio ingititer habebat: atq; portabant: put etiam inclitus tuus pater dominicus habuit. Ecce quales laboratores iste pater familias in vineam suam transmisit eradican-do vitia: virtutes vero plantando. Cle-re officus: et franciscus erant due columne in ecclesia militanti. Franciscus cuz paupertate voluntaria que sibi ppria fuit. Dominicus vero cuz scientia prout est dictum.

De obedientium excellentia: et de
miseria inobedientium in religioe
consistentium. Capl. clx.

Postquam ego tibi dixi de locis: v3 de nauiculis istis a spiritu sancto taliter ordinatis per huiusmodi patronos licet ipse spiritus sanctus principaliter patronus cri-stat: et ostendi tibi aliquam partem de ipsorum viriuosa perfectioe: nunc volo tibi loqui de obedientia: et obedientia eorum qui sunt in huiusmodi nauiculis loquendo generaliter: et non in particulari magis de vno ordine q̃ de alio demonstrando si-mul inobedientis defectum vna cõ-obedientis virtuosa perfectio: vt ap-tertius agnoscas vnum propter alius quia cõtraria iuxta se posita magis elucescunt. Et qualiter ambulare debet ille qui ingredit: vult nauiculas approbate religionis. Notandum est ergo q̃ ille qui vult ordinem aliquem sanctum ingredi debet incedere cum lumine sanctissime fidei cum quo lumine cognoscat q̃ cum oportet occidere propriam voluntatem cum gladio: v3 odij cuiuscunq; sensitue passionis in sponsam illam assumendo quam ei assignabit caritas vera atq; sororem suam. Sponsam intelligo obedientiam veram: atq; promptam cum sorore sua: vide licet placentia: atq; nutrice que est humilitas: quia si nõ haberet iuxta se nutricem istaz obedientia procul dubio fame deperiret. Quoniam in anima vbi non est virtus humilitatis obedientia subito moritur. ¶

Sextus.

vilitas verò sola nõ ambulat: imo
secum debet habere omni tempore
seruam vilitatis semetipsam pari-
ter: z omnia mundana contemnen-
do. Nam anima que se vilispõdit:
non appetit honores: imo dedecus
atq; contumelias. Et ita mortua de-
bet ire letanter ad nauicula; appro-
bate religionis cum est in etate con-
grua. S; q; dixi tibi: q; diuersis eta-
tibus: z varijs modis vocabam; ho-
mines ad religionem sanctam i quo
cunq; modo quisq; vocatur ad reli-
gionem ipse debet acquirere: nec nõ
in se conseruare perfectionem istam
z cum sancta alacritate festinanter
assumere clauem istius obedientie
religionis que clauis aperit p mo-
dum loquendi portellum quod est i
porta celi. Sicut magna porta solet
habere portellum paruum simili mo-
do tales aperire disposuerunt huius
modi portellum õmissa clauis ma-
iori: videlicet obedientie generalis
qua celus aperitur a vulgo seculari
Sed ipsi desiderant cum parua cla-
uis portellam huius porte magne
feliciter aperire transendo per vi-
am arduam: z artam. Tamen a Ja-
nuã magna non separatur: imo stat
in ipsa porta sicut materialiter atre-
dere potes clauem istam cum vili-
gentia retinere debent: z in se cõser-
uare postquam acceperunt eam: z
non ab se abicere. Et quia verò obe-
dientes aperte viderunt cum lumi-
ne fidei q; cum onere diuitiarum: z
cum grauedine proprie voluntatis
per artum huiusmodi portellum in-
trare nequeunt: absq; periculo la-

box: nec recedere possunt eleuato ca-
pite quin offendantur: quia velint
nolint oportet inclinare ceruicem:
ideo proiciunt a se pondus huius-
modi diuitiarum: atq; proprie vo-
luntatis votum obseruando vere
paupertatis voluntario. Nihil om-
nino possidere volunt: quia cum lu-
mine fidei vident in quantam rus-
nam inde ventirent. Et q; ipsi trans-
gredierentur obedientiam ex eo: qz
non seruarent votum promissus; ve-
re paupertatis. Et ipsi venirent
ex hoc in superbiam eleuatum ca-
put habentes ex voluntate propria.
Et q; cu; aliquando compellantur
obedire ceruicem inclinarent violẽ-
ter: z inuiti non ex humilitate q; vio-
lentia caput infringit voluntatis
proprie complectens obedientiam
illam cum prelati displicentia pari-
ter z ordinis. Post hoc autem facil-
lime ruerent in aliam transgressio-
nem: v; incontinentie. Quonia ille
qui non ordinauit appetitum: nec e-
erutus temporali substantia multas
conuersationes assumit inueniendo
multos amicos euz amantes ex vti-
litate propria. Postmodum ab ali-
is communibus conuersationibus
proceditur ad secretas familiarita-
tes. Corpus eorum in delicijs nutri-
unt: quia non habent humilitatem
in nutrice: neq; sororem suam vili-
tatem: ideo morantur in sui vana
bili concupiscentia cum magna cõ-
moditate corporali non tanq; ve-
ri religiosi: immo veluti dissoluti
domini seculares: alienauerunt
a se vigiliam: z orationem. Nec

Tractatus.

et multa alia faciunt tales: quoniam habent ad expendendum: nam si non haberent eis minime contingerent talia et incidunt in munditiam corporaliter vel mentaliter. Et si quandoque se propter verecundiam abstinere: vel quia caret opportunitate: non abstinere a mala voluntate: quia quodammodo videtur impossibile quod ille qui multas habet conversationes et in delicijs vivere delectatur: et inordinate cibaria sumit: absque vigilia: et oratione mentem in se valeat conservare puram. Et ideo perfectus obediens videt a remotis eius lumine sanctissime fidei malum: atque de trimentum quod eueniret ei possidendo substantiam temporalem: et cuncto cum pondere proprie voluntatis. Et attente considerat: quod eum transire omnino oportet per artum huiusmodi portellum: et quod transiret inde cum morte: et non cum vita: quia non aperuisset illud cum clauso obedientie: nam tibi viri: quod cum omnino oportet transire. Et sic est quod nisi forte discedat ab ordine sancto vel: vel nolit oportebit eum transire per artam viam obedientie sui prelati. Et quia perfectus obediens deo: et ordinis suo seclenat: ultra se propriam sensualitatem subiungendo: atque super sensus proprios erigendo semet ipsum eius fidei vna introduxit odium in domum anime sue veluti seruum: ut expellat inimicum: et amore proprium ex eo: quia nullo modo vult: ut amantissima sponsa sua quam sibi vera caritas assignauit: et cum lumine fidei disponant: videlicet

obediencia quomodolibet offendatur. Et ideo cum sancto rigore suus inimicum expellit inde: atque introducit ibi sociam: et nutricem ipsius amantissime sponse sue. Quod diu et pulit inimicum amor autem obedientie introducit amatores predicte sponse sue: videlicet virtutes veras atque reales vna cum ordinis obedientia laudabilis. Unde ista sponsa dulcis ingreditur ad animam cum sorore sua: videlicet cum patientia vna cum sua nutrice que quidem est humilitas associata eius vilitate: atque displicentia sui. Igitur ex quo intrant in pacifica quiete possidet omnia: quoniam inimicos suos expulit extra. Poratur iugiter in viridario vere continentie: cum sole luminis intellectus: ubi est pupilla fidei habens in obiectum veritatez incarnatam: quia solummodo veritatez habet in obiectum. Ibi est ignis affectuose caritatis que calcfacit omnes amicos: et socios suos ex eo quod obseruat ordinis obseruantiam: et obedientiam cum amore succensio. Qui sunt inimici qui stant extra principis inimicus est amor proprius qui producit in anima superbiam inimicus caritatis: et humilitatis: impatentia que patientie contrariatur inobediencia contrariatur obedientie: infidelitas adneratur fidei presumptio cum vana spe suarum virtutum minime concordat cum vera spe quam anima debet in me ponere: et habere: iniustitia non habet cum sancta: iniustitia conformitatem nec imprudentia cum salubri pua

Sextus.

dentia: nec in temperantia euz temperantia: neq; transgressio mandatorum ordinis cum eozumdem obseruantia: neq; male conuersationes huiusmodi sceleratorum cum conuersatione bonorum: imo sunt inimici: et faciunt derelinquere mores ordinis cũ obseruatiã salubri. *O* mnes isti sunt inimici crudeles etus: et iracundia militat aperte contra benignolentiam crudelitas p̄tra pietatem fra contra benignitatem odium virtutum contra dilectionez ipsarum immundicia contra puritatem negligentia contra sollicitudinem ignorantia contra scientiam: et agnitionem somnolentia contra vigiliam: et orationem continuam. Et quia cum lumine fidei cognouit q̄ omnes isti erant inimici qui contuminare sponsa: hanc videlicet obedientiaz exoptabant: ideo misit odium: vt eos expelleret: et amorem: vt amicos induceret. *O* diu ergo cũ gladio suo propriam: atq; pueras voluntates interimit que voluntas ab amore proprio nutrita vitz impendebat inimicis istis obediencie. Sed amputato capite inimico p̄incipali per quem alij conseruabantur: et iuuabantur anima libera remanet: et in pace sine bello: quia non habet contra se inimicantem: quoniam anima remouit: et abstulit a se quicquid ei tristitiam: et amaritudinem negabat. Quam itaq; guerram habet verna obediens: Nunquid habet ab iniuria guerram: Non ex eo q̄ patiens est patientia nanq; est fortis obediencie. Nunquid ab oneri-

bis ordinis molestat in corde: *N*o ex eo q̄ obedientia voluntarie facit ea seruare. *N*isiquid obedientia gratis sui prelati prebet ei penas molestam et inordinatam: *N*on: q̄ conculcauit: et abnegauit voluntatem propriam: nec optat inuestigare voluntatem prelati sui: nec illam iudicare: sed cum lumine fidei iudicat voluntatem meam in eo credens in veritate q̄ clemencia sancti spiritus ordinauit ipsum precipere siue non precipere: prout est oportunum p̄ sua salute. Nunquid aliquando nauseam siue displicentiam habet ordinis exercitia vilia facere siue tollerando p̄tuncias iniurias: vel impropria sibi facta: vel dicta siue quando vilipenditur ab aliquo? *N*o ex eo q̄ concepit amorem ad vilitatem: atq; displicentiam ad semetipsum cum odio perfectissimo: imo cũ sancta patientia letatur: et exultat iocundo gaudio cum sua sponsa: videlicet obedientia peramabilis. *I*pse de nullo tristatur vnq̄. *N*isi solimodo de offensa quam videt irrogari sibi creatori suo. *C*onuersatio sua est cum illis qui me timent: et amant in veritate. Et si quandoq; conuersatur euz his qui separati sunt a voluntate mea non facit: vt conformitatem velit habere cum defectibus eorum: imo solum: vt eos a suis defectibus extrahat. Quia cum caritate fraterna bonum quod est in se porrigere vellet omnibus attendendo: q̄ maior honor: et gloria mihi resultaret in plurimis ordinem obseruantibus q̄ in eo solummodo. Et

Tractatus

ideo conatur vocare seculares atq; religiosos verbo exemplo 2 oratio. Ne siue quocumq; modo potuerit ad vitam eterne salutis iuxta posse lata gens eos extrahere de tenebris peccatorum. Itaq; conuersationes veri obediētis utiq; bone sunt 2 perfecte sine sint cum bonis 2 iustis vel cū iniustis 2 peccatoribus exordia. to affectu 2 eius amplitudine caritatis. de cella sibi facit celā ubi quotidie delectatur loqui mecum 2 etiam virtuose conuersari cum amoris affectu fugiens otium cum humili oratione cōtinua. Quando vero cogitationes ex illusione diabolica sibi super habundant in cella minime se ponit ad sedendum in lecto negligentē vacans in ocio nec inuestigare satagit ex rōne cogitationes decurrentes vel ociosa iudicia: imo sollicitē fugit ocium leuando super se cum odio super carnalem sensum cū humilitate vera 2 patientia tollerādo labores quos in sua mente sentit 2 cum vigilia 2 oratione cōtinua resistit vigilante sui intellectus oculo in me prudenter attendēdo cum lumine fidei q; sum eius adiutor 2 q; ego possum scio 2 volo in omnibus ei subuenire: 2 ideo brachia mee dimittatis aperio ut ipse sollicitē fugiat a semetipso recurrens ad me. Si vero sibi videtur q; oratio mentalis ex magno labore atq; tenebrosa mente sibi deficiat vocalis assumere debet vel aliud exercitium corporale ut oratione vocali corporalib; exercitia fugiat ocium 2 enim lumine respicit in me qui cuncta sibi ca

ritate paterna concedo: vnde per veram humilitatem se reputabit indignum habere quietem atq; pacem in mente sicut alij serui mei 2 dignitatem habere penas quia in mente sua iam seipsum vilipendit cum odio sancto 2 improperio sui. Tals non videtur q; se possit facere in tollerando penas: neq; tamen ex isto deficiet in spe providentię mee sed enim viua fide ac obediētię clauis transit in presentem mari procelloso in nauicula sancte religionis. Et ita cellā inhabitat valde fructuose fugiens ocium ut dixi. Obediens vult esse primus qui choruz ingreditur 2 vltimus egrediens. Et quando videt aliquem ex fratribus esse magis obediētem atq; sollicitū q; ipse sit: habet ex hoc vnam sanctam inuidiam 2 annullationem 2 ideo conatur virtutem illam auferre sibi non tamen exoptans q; in nullo minuatur quia si hoc optaret proculdubio videretur esse priuatus caritate fraternā obediens nisi necessitate cogente nunquā rectoriā deserit: imo quotidie visitat illud valde nāq; delectatur in mensa stare cum pauperentis. Et in signis q; ipse taliter delectabatur vt vitaret occasiones relinquendi rectoriorum ipsum abstulit a se substantias temporalem obseruando vere paupertatis votum: 2 cum tanta perfectio neq; etiam corporalem indigentiam cum quodā imperio sibi consecrat: cella sua reperitur plena odore paupertatis 2 minime panis. Neq; cogitando laborat pro custodia ne forte latrones ei surrētur: vel q; aliq;

Sextus.

Et nec p̄ndos eius deuorent sicut cor-
rumpant. Et si quid ei donatum er-
titerit minime laborat ad reconden-
dum ex eo quia libere communicat
omnia cum fratribus non excogitā-
do pro die crastina: sed in die presen-
ti sicut modo sibi c̄baria recepit. solum
excogitando de regno celorum et quod
verā obedientia valeat in se perse-
cte seruari: et quia per viam humili-
tatis obseruat amplius ipse se subij-
cit ita p̄uo sicut et magno et ita pau-
peri sicut et diuiti om̄i se seruum cri-
stimat nullum aliquando recusā-
do la borem vt omnibus caritate
seruiat. Verus obediens non optat
obedientiam perficere suo mō neq;
tempus eligere neq; locū sed iuxta
modū ordinis atq; p̄lati sui: et oīa
facit absq; pena sine tedio mentis.
Imperfectus et verus obediens per-
transit cum ista dulci clauē per ar-
tum et arduum portellum ordinis
valde cōmode sine difficultate vel
violētia quoniam obseruauit et ob-
seruat votum electe paupertatis vna
cum odorifera continentia et obedi-
entia. Recusauit et aufugit altitudi-
nem elationis atq; superate caput
humiliter inclinans obedientie ideo
non infringitur et caput ex impatiē-
tia: sed in omnibus est omnino pati-
ens cum fortitudine et longa perse-
uerantia que multum amicat obe-
dientie. Inuidias et inestimationes de-
monum verus obediens illesus qua-
dit mortificando et macerando cor-
pus illud exuendo huius vite reli-
quias atq; concupiscentias et induen-

do labores ordinis cum fide forma
ta nesciens vel nullo modo retinēs
indignationē veluti paruulus qui
cito patris verberum oblitiscitur.
Ita facit iste libentissime tradens
obliuioni quālibet insuriam verbe-
rum vel verberum sine reprehensione
sine disciplina licet etiam iniustam
quam ab ordine vel a p̄lato suo re-
cepisset: qui vocatus iudicate men-
te pacifica redit ad eum nullo mo-
do passionatus vel commotus ira:
rancore vel odio: sed cum filiali be-
nivolentia et humili mansuetudine.
Isti sunt illi paruuli de quibus in-
carnata mea veritas ait in enange-
lio. Sinite paruulos venire ad me:
talium est enim regnum celorum.
Et iterū qui se nō humiliauerit vt
paruulus iste idest q; habeat eius
conditiones et innocētiā non in-
trabit in regnum celorum. Nam qui
se humiliat exaltabitur: et qui se ex-
altat humiliabitur. hoc idem asse-
ruit ipsa veritas in enangelio. Item
isti paruuli humiles qui amore mei
effecti sunt subditi cum obedientia
vera minime recalcitrantes ordini
sine p̄lato suo merito sunt exalta-
ti cum veris eiusdem eterne vite a-
me summo et eterno patre vbi re-
munerantur ex omnibus laborib;
eorum et in presenti vita gustāt arā
ipsius vite.

Quomodo veri obediētes a de-
centuplum accipiūt et qualiter hoc
intelligitur. Cap. clx.

Tractatus.

In istis parvulis amantissima filia perficitur verbum illud quod veritas mea dicit in euangelio. Cum enim a Petro fuisset interrogatus. Ecce reliquimus omnia et secuti sumus te quid ergo erit nobis illico respondit inter cetera centuplum accipietis et vitam eternam possidebitis: quasi dicat. Bene fecisti petre quoniam alio modo me sequi non poteras. Ego autem in vita presenti centuplum tibi dabo. Sed filia carissima quod est illud centuplum quod post modum eterna vita sequitur. Quid in hoc exprimere voluit ipsa mea veritas. Nunquid de substantia temporalis. Non quippe: quoniam aliquotiens in elemosinario est am ista temporalia multiplicari faciam de quibus ergo voluit exprimere: de illo quod exhibet voluntas eius propria que seipsam vincit prebet et pro hac una voluntate centum habebit id est caritatem. Sed quare centenarius iste numerus exprimitur: ex eo quia numerus iste perfectus est nec addere potes ultra nisi recinipias a primo. Ita caritas ultra ceteras virtutes est itaque perfectissima quia nemo potest ad virtutem perfectionem ascendere: potes utique recipere a recognitione tui et immerito crescis et augmentas ipsum numerum centenarium: sed tamen ad illum numerum solummodo pervenias. Hic est ille centenarius numerus qui datus est illis qui viderunt unum videlicet vincam ipsorum voluntatem in obedientia generali vel in ista particulari multo fortius est

isto centenario habetis vitam eternam quia sola caritas est illa que tanquam dominatrix ingreditur atque secum introducta aliarum virtutum fructum: sed ipse foris imorant. Ingreditur igitur ad me vitam eternam in quo beati vitam durabilem habent. Illuc fides mihi me ascendit. habent enim ibi beati per experientiam ea que per fidem in seculo crediderunt: nec spes ascendit ex eo quia possident ea que speraverunt. Et ita contingit in alijs virtutibus. Itaque sola caritas intrat velut regina possidendo me possessorem est. Videt ergo quod isti parvuli mei centuplum accipiunt et postea vitam eternam in presenti vita recipientes ignem divine caritatis quam significari dixi per centenarium numerum. et quoniam a me recipiunt hunc numerum centenarium in admirabili gaudio cordiali quotidie morantur: quoniam in vera caritate nulla tristitia consistit imo solummodo gaudium iocundum. Ipsa namque eorum admirabili modo dilatata. Illud enim efficit valde liberum et sincerum non artum siue duplex. Alia que vulnere ista dulci sagitta non ostendit unum in facie vel in lingua si habeat oppositum in corde non servit autem sicte vel habet aliquam ambitionem ex eo quia vera caritas aperte procedit in omni negotio suo cum omnibus unde certum est quod anima que possidet illam non incidit in penam nec in tristitiam afficitur: nec ab obedientia discedat unquam sed est obediens usque ad mortem.

Sextus

De misera perversitate inobediē-
tiam ⁊ de defectibus procedentibus
ab inobedientia. Cap. clxi.

L Inobediens vero facit opposi-
tum qz si at in ordine cum tan-
ta pena misera ⁊ infructuosa pro se
⁊ alijs qz in presenti vita gustat arā
inferni quotidie nāqz cōsistit in sua
confusione tristitia ⁊ consciētie sti-
mulo cū displicentia non solummodo
sui prelati sed etiā ordinis inobedi-
ens effectus est incōportabilis etiā
sibi in corpore. Attende dilectissima fi-
lia illum qui votū fecit ⁊ assumpsit
obediētie clauem quō valere pōt
existens inobediēs ipse fecit semet-
ipsum seruum inobediētie cōstitu-
ens illam dominā suam cū societate
spatētie que p̄cōndubio nutrit
a superbia cū propria cōplacētia
que superbia sicut iā dixi nascit in
amore p̄prio opposita aīa, facit his
que tibi dixi de obediētie suo mō.
Ergo quōd pōt iste miser eē sine ama-
ra pena. priuatus est enim affectuo-
sa caritate: necessarium est eē euz in-
clinare cernicem violēter a propria
voluntate declinan tē obediētia cō-
pellente: superbia vero suadet ⁊ in-
ducit vt illam erectam habeat: oēs
voluntates eius ab ordinis volūta-
te discordant: ordo precipit obediē-
tiam: ipse vero diligit inobediētia
scipit voluntariā paupertatē: ipse
vero fugit eam possidēdo ⁊ optan-
do diuitias vult obseruari continē-
tiam ⁊ iste miser vult imonditiā. qñ
religiosus ista tria vota transgredi-
tur amantissima filia carissima ca-
dit in ruinas ⁊ in tot misera bilco de-

fectus qz etiā aspectus eius nō ap-
paret viri religiosi imo potius vni-
us demonis incarnati sicut alibi ti-
bi plenius enarraui. Adhuc aliq
nunc addam vt apertius intelligas
illoz vitabilem fraudē aīqz fru-
ctum quem ex inobediētia lucran-
tur ac etiam ad cōmendationē obe-
diētie: iste miser est ab amore pro-
prio fraudatus quoniam oculus in-
telectus eius cum fide mortua sibi
posuit i obiectus cōplacētia ⁊ proprie-
sensualitatis atqz mundanas vani-
tates: egressus est a mundo solummo-
do corpore sed in eo mansit affectu.
Et qz sibi videtur obediendo labo-
rare vult inobediens esse pro vitan-
do labore: ipse autem in maximū la-
boz incidit: nā obedire cōpellitur
amore vel violentia. **Q**ualiter est
a suo desiderio fraudatus: nemo ta-
men cum decipit nisi ipse volendo
sibi complacere sibi displicet: nam
opera sua sibi in se ipsi displicent que
faciet inuitus per obediētia in-
nitam: optant enim in delectabili
consolatione manere atqz sibi face-
re vitam eternā in vita presenti bre-
uissima. **Q**uid autē vult qz ipse pe-
grinus existat ⁊ hoc fugiter ostē-
dit ei: qz quando sedet in aliquo lo-
co sibi gratioso pro cōplacētia sua
quā ibi reperit ⁊ est ab ordine muta-
tus inde in tali mutatione penam
habet ex eo qz propria voluntas vi-
uens optat oppositū: ⁊ si non obedi-
ret haberet inde disciplinam ab or-
dine: itaqz fugiter in tormento mo-
ratur. **A**perte vides ergo qz decipit
iste semetipsum volēdo penam eius

Tractatus.

dere cadit in penam valde grauozē
quia per cecitatem eius agnoscere
nequit viam obedientie sancte: que
via veritatis est in vniuerso filio
meo saluberrime fundata que penā
aufert cuiuslibet obedienti: & ideo va-
dit per viam mendacij reputas ibi
consolationem inuenire: tamē non
inuenitur ibi aliud q̄ amaritudinē
& penam. quid enī ad hoc adducit.
Amor moratur in nauicula passione cō-
cepit ad inobedientiam. Iste veluti
stultus vult in hoc procelloso mari
super brachia propria nauigare cō-
fidens in suo miserabili & infimo sen-
su nec nauigare vult absq; labore
super brachia prelati sui ordinis.
Iste moratur in nauicula religionis
corpore sed non corde: imo itaq; ex de-
siderio videtur inde egressus: ordi-
nis transgrediendo certimonias & or-
dinationes atq; tria vota que serua-
re promisit in sua professione. Ipse
quippe moratur in mari valde pro-
celloso & in magna tēpestate illeus
a ventis valde contrarijs & solum-
modo per pannos alligatus vide-
tur esse nauicula: habitum ordinis
videtur habere in dorso sed non ha-
bet in corde. Iste minime frater si-
ue religiosus est: sed vnus homo ve-
stitus. Homo quidem in humana
forma sed in effectu & in suo modo
viuendi peior: est animal sine rōne
Nōne si haberet vsum alienius ra-
tionis aperte cognosceret ei difficult-
us esse nauigare super brachia pro-
pria q̄ super aliena. Quomodo nō
attendit q̄ stat ingit in periculo
morsus eterne q̄ p̄mū ille pannus

a nauicula solueretur morte inter-
ueniente nullū remediū vlti⁹ in-
uenire posset. Ista proculdubio nō
videt quia nubes amoris pp̄ij vn-
de processit inobedientia priuauit
cum omni lumine quare videre ne-
quit huiusmodi periculum atq; de-
trimentum eius. Igitur valde mise-
rabili modo se decipit quem fru-
ctum habet atq; producit arbor
isti⁹ inobediētis fructū vtiq; mortis
ex eo quia radix affectus eius est in
supbia plantata que processit a cō-
placētia & ab amore proprio sui vn-
de cuncta corrupta producuntur
inde videlicet flores: folia: fructus:
& vniuersa que pertinent ad ipsam
arbozem ex toto maculata sunt &
corrupta: & principales ramī valde
sunt infecti videlicet ramus obedi-
entis paupertatis & continentie. Tres
isti ramī continentur in stipite hu-
ius arboris videlicet affectus ani-
mi qui male plantatus est vt itaq; vi-
xi. Folia que p̄ducit hec arbor ver-
ba corrupta sunt in tali forma q̄ in
ore cuiuscunq; scelerati secularis es-
sent valde indecentia. Si vero con-
tingit q̄ talis habeat annūciare po-
pulo verba salutis & euangelica pro-
nunciat illa non affectu sincero sim-
pliciter ad pacendas animas isto
sancto semine verbī mei immo poti-
us attendit ad aures audientiam
demulcendas verba polita & orna-
ta proferendo: vt idem postea comē-
detur a populo: si flores huius arbo-
ris attendas proculdubio p̄tridū
sunt videlicet varie cogitationes &
vane quas auidē & sponte recipit &

Sextus

acceptat in quibus opinio frequen-
tissime delectatur et illo modo eas
nutrit et augmentat non vitando lo-
ca pariter et vias unde procedunt
immo sollicitè perquirat ut iniqui-
tatem cum effectu perficere possit.
Que quidem sunt fructus qui vite
gratiam auferunt: et in crescendo mortem
eternam: et iste fructus ab ardore vna
cum flore generatus qualem fetore
rem exhalat: utique letorem inobedi-
entie in malum iudicans in corde
suo prelati voluntates et illam inue-
stigando perquirens vltraque expe-
diat: fetorem etiam immunditie cum
complacencia multarum conuersa-
tionum cum infelici vocabulo ve-
notarum. O miser homo non aduer-
tis quod sub vocabulo et sub isto colore
denotionis aliquando sequitur aci-
es filiorum. hunc fructum habes
ab inobedientia tua quia non ha-
bueris filios virtutum ut ille verus
obediens. Tu vero calide procu-
ras prelatum tuum decipere sine
circuvenire quando vides quod ipse
denegat ea que tua peruersa volun-
tas exposcit cum solitis verborum
aliquando blandiendo vel adulan-
do siue comminando vel improphan-
do procedens cum irreuerentia ma-
gna usque quo per phas et nephas ob-
tineas ab eo que concedere volebat.
Tales nullo modo sciunt vel no-
lunt fratrem suum supportare in
aliquo. ipsi quodque nequeunt tollera-
re vel vnum verbum minimum
alicuius reprehensionis: sed illico
manifestant venenatam impatien-
tiam fructum odii et iracundie contra

fratrem suum iudicando sibi pro
malo factum quod est in veritate
pro bono suo et ita quotidie scandali-
zatus vivit in pena corporis et ani-
me. Quare displicuit ei frater suus
Quia sibi metipsum carnali modo con-
placuit. Ipse fugit a cella quemad-
modum a veneno quoniam egressus
est a cella notitie sui unde pro-
cessit ad inobedientiam et ideo ne-
quit in materiali cella consistere.
Insuper ad refectorium renuit ac-
cedere nisi sicut ad locum sibi val-
de contrarium dum habet ad expen-
dendum: si vero non habet ex neces-
sitate vadit illuc. Ergo benefecerunt
obedientes volentes obseruare pau-
peratis votum ut nihil omnino ha-
berent ad expendendum ut ipsi nul-
lateus extraherentur a suavit men-
sa refectorij ubi verus obediens in
pacificam quiete nutrit animam su-
am vna cum corpore. Ipse minime
laborat in preparando sibi cibaria
delicata sicut agit ille miser inobe-
diens cuius gustus refectorium vide-
tur amarum: et ideo fugit ab eo. Ad
chorum visitandum quotidie vult
esse vltimus. primus autem ad cre-
undum labijs suis appropinquat
mihi. cor autem eius elongatur a
me. Capitulum vero timore disci-
pline libentissime fugit quando cui-
que commode potest. Ibi vero per-
manendo stat cum quadam vercu-
dia in mente sua confusua qua se-
cundiam habere noluit in committendo
culpas. Non enim erubuit etiam ap-
te perpetrare culpas mortalium pec-
catorum: et quid est horum in causa. Ino-

Tractatus.

bedientia nullū exercitium sanctus
habet non vigiliam non orationem
neq; solus oratione metali caret: ve
rum etiam vocalem ad quā est obli
gatus frequētissime dereliquit: nec
habet iste miser inobediens carita
tem fraternam ex eo qz nō amat al
quem nisi semetipsum nō amore ra
tionali sed amore bestiali: tot indu
bit mala sunt que occurrunt inobe
dientibus atq; tot sunt infelices eo
rum fructus q; lingua tua eos ex
plicare non posset. O misera et infel
ix inobedientia que spolias aīaz of
virtute illam omni vitio vestiens.

O misera et infelix inobedientia que
prias animam obedientie lamie
auferens ei pacē inferendo et guer
ram auferens ei vitam inferendo
mortem. extrahis eā a nauicula san
ctarum obseruantiarum ordinis et
in mari procelloso suffocari facis eā
nam ipsam inducis ad nauigandū
super brachia sua et non ordinis tu
induis illam omni miseria et cogis
eam inedia cruciari quoniam au
fers ab ea cibum atq; meritum obe
dientie: tu prebes ei continuā ama
ritudinē et cam priuas omni dulci
consolatione et omni bono et inducis
eam in omne malum: et in vita plen
ti facis eam arram experiri crucia
torum tormentorum: et si huiusmo
di miser homo se non corzerit an
teq; isti pāni soluantur a nauicula
morte mediante infelix hec inobedi
entia conducit animam ad ignem
eternum vna cum demonibus qui
ppter inobedientiam a celo fuerūt

expulsi qz mihi rebelles extiterunt
et in profundus ierunt: et ita tu mi
ser inobediens qz fuisti rebellis obe
dientie et huiusmodi clauem obed
entie cum qua debebas aperire tibi
celi ianuam a te proticisti cum ino
bedientie clauis tibi tarrarum ape
ruisti.

De illorum perfectioe qui viciunt
in religione tepide quāuis a morta
li peccato se custodiant ac de reme
dio per eos habendo. Capl. clxij.

O Necissima filia quot sunt ho
die qui pascuntur in ista na
uicula cum defectibus multis pro
culdubio quāplurimi sunt intantū
q; valde pauci reperiantur veraci
ter obedientes: verū est q; inter per
fectos et huiusmodi miserabiles plu
rimi sunt in ordine viuētes cōiter
qui neq; perfecti sunt vt expedit et
eē deberent neq; mali qz conseruāt
aīam a peccato mortali. Morantur
igitur in quadam animi tepiditate
sive negligentia cordis et nisi vitam
suam exerceant virtuose cum ordi
obseruantia in magno periculo con
sistunt: et ideo necesse est eis habere
magnā sollicitudinē: nec ita do mi
tare debent in tali tempore sed a ne
gligentia sua conseruare: quia si re
manerent in ea prouidē et apti sunt ad
casum atq; riuam: et si contingat
eos non cadere pertrāsbūt eis qua
dā humana cōplacētia cum ordi
nis colore colorata studētes amp li

Vetus,

nis exterioribus ceremonias obseruare
 quod ipsum ordinem: et aliquando sunt
 apti ex defectu luminis ut indicent
 illos valde temere qui seruant ordi-
 nes valde perfectus quod ipsi in mi-
 nori perfectione ceremonias exte-
 riores obseruunt quarum ipsi gloriantur
 esse multum obseruantes. Itaque qua-
 litercumque considerent est eis valde
 notum in obedientia communi per-
 manere vix cum tanta tepiditate et
 negligentia pertransire cum obedi-
 entia: nam valde laborant et eius pena
 multa quod frigido cordi laboriosam
 est etiam aliqua lenia portare. Ipsi
 multum habent laborem cum modico
 fructu et offendunt illam perse-
 ctionem ad quam ingressi sunt et obli-
 gati sunt obseruare quantum mala
 minora faciunt quam alij de quibus ti-
 bi supra narrant: tamen ipsi male fa-
 ciunt et eo quod minime discesserunt a
 seculo ut cum clauis generalis obedi-
 entie mandatorum celi ianuam aper-
 rent imo cum clauis singularis obe-
 dientie consiliorum atque manda-
 datorum ordinis que clauicula sin-
 gularis debet esse ligata cum fune-
 culo vilitatis videlicet sicut ipsam
 suspendendo qui humilitatis cin-
 gulo sit appensus et astringi manu
 amoris igniti sicut iam audisti. No-
 ueris amatissima filia, quod isti bene
 sunt apti magnam attingere perfe-
 ctionem in quantum voluerint erer-
 gere se virtuose quia propinquo-
 res existunt quam alij miser: sed aliquo mo-
 do cum difficultate maiori remou-
 tur ab imperfectione sua tales te-
 pi di iuxta gradum suum quod iniqui remo-

neantur ab eorum iniquitate: et est
 tibi ratio quoniam iniqui conscientia
 demonstrante manifeste cognoscunt
 et intelligunt quod male faciunt. unde
 si quis eos interrogaret utrum male
 faciant: responderent: ita. Sed victi
 fragilitate sine concupiscentia qua
 molestantur videtur quod abstinere
 nequeant vel a tali culpa respicere
 re quantum hoc non est verum quod cum
 auxilio meo possunt egredi si voluerit
 nihilominus aperte cognoscunt quod
 male faciunt cum qua notitia faci-
 lime possunt egredi si placet eis: sed
 isti tepidi qui neque notabile malum
 agunt nec etiam notabile bonum non
 agnoscunt inbertiam sine teporem
 sui status nec in quanto discrimine
 morantur non agnoscunt emenda-
 re se minime curant nec etiam quod quod
 curant ut illud eis ostendatur et si
 monstratur eis ex tepore cordis in
 assueta longa consuetudine quoti-
 die perseverant alligati. Quis er-
 go modus erit ut ab hac sua inber-
 tia consurgant. Modus est iste quod ac-
 cipiant ligna notitie sui cum odio
 sancto proprie reputationis atque con-
 placentie ac ipsa ligna seruentur in
 igne mee caritatis immittant de-
 nuo respondendo ac si in ordine tunc
 intrarent obedientie vere sponsam
 anulo sanctissime fidei nec ultra
 dormiant in tali statu: quia mihi
 valde displicet et est eis valde dam-
 nosum. Istis namque tepidis valde con-
 grue competit illud verbum quod
 in apocalypsi scribitur: vtrumque cal-
 dus vel frigidus esses: sed quia tepidus
 es ideo vomere te incipiam ex

Tractatus.

ore meo: videlicet eo modo quō dī-
ri: quia nisi resurgat a tali reposito
caurus est. & cadendo iuste reproba-
retur a me: potius enim vellem eos
esse frigidōs in seculo remanendo
cum obedientia generali mandato
rum que respectu ignis verorū obe-
dientium videtur esse quasi glacies
Ideo dicitur vtnam frigidus eēs:
hoc verbuz volui tibi declarare ne
eadem in hōmine existimando: q̄
ego potius vellem aliquem in frigi-
ditate peccati mortalis esse quam i
tepiditate imperfectionis. Non enī
velle possum aliquam peccati cul-
pam ex eo: quia in me non est vene-
num istud: i mo tanta; habui displi-
centias in hōmine de peccato q̄ om-
nino deceret: q̄ absq; punitione nul-
lo modo transiret. Et quia non erat
idoneus homo per se tollerare pe-
nam que pro culpa debebatur: vni-
genitum meū caritate paterna trās-
missi qui fabricavit eam in corpore
suo per obedientiam impositam ab
inestimabili bonitate mea. Surgāt
ergo cum exercitio sancto cum vigi-
lia humili deuota: & continua ora-
tione: & attendant ad ordinis obser-
uantiam: & iugiter in patronis hu-
tus nauicule speculētur qui fuerūt
homines: vt ipsi eodem modo: nati
& lacte nutriti. Et in presenti sum il-
le deus qui tunc eras: potentia quo-
que mea non est infirmata: neque
mea voluntas in aliquo bono defe-
cit: quia salutem vestram exopto.
Neque sapientia mea in exhibendo
lumen vobis: vt meam veritatem
agnoscatis. Ergo si volunt optime

possunt ambulare euz perfecte obe-
diētibus modo se p̄suare velint ob-
scura nube v̄p̄riū amoris: & cum
virtuoso lumine oculum intellectus
aperiant ad ista consideranda. Igitur
istō modo peruenient aliter
non.

De excellentia virtutis obedien-
tię: & de bonis que tribuit illis qui
realiter eam assūmunt.

Capit. clxiij.

Remedium ergo salubre & ve-
rū est illud quod obseruat
verus obediens in quo iugiter
omni die renouatur cum lumi-
ne fidei augmentando virtutē obe-
dientie cum humilitate profunda
peroptando contumelias: atq; veri-
fides: & q̄ a suo prelato magnis oneribus
quotidie grauctur: vt virtus
obedientie vna cum patientia sord-
re sua non rubiginetur: vt cum er-
pedit eas exercere nullo modo desi-
ciant sine euz difficultate possit eas
habere. Et ideo quotidie sancti de-
siderij pulsat instrumentum: neque
frustra tempus elabi permittit de
quo iugiter in corde famescit velu-
ti sponsa sollicita q̄ nullatenus vult
ociosa manere. O delectabilis obe-
dientia: o suavis obedientia placida:
o verū dulcis & illuminatiua obe-
dientia: quoniam amoris proprię te-
nebras expulisti. Tu virtus obedien-
tię viuificas animam exhibendo si-
bi vitam gratię: qua te in sponsam
elegit: & se ipsam voluntate propriā
p̄suauit que mortem: insert animę

atq; quotidie guerram. Tu libera
 lis es & valde larga: quia te subiectis
 omni rationali creature. Tu beni/
 gna es: & valde pia ex eo: quia man/
 suete portas onera gratia: quia so/
 ciata es cum vera patientia: & in ex/
 pugabili fortitudine tu corona/
 ris honorabili corona perseveran/
 tie tu minime deficiis ex importuni/
 tate prelati: neq; propter onera gra/
 tia que tibi sine discretionem pone/
 rentur etiam iniuste tu cuiq; fidei lu/
 mine tolleras vniuersa. Tu es adeo
 cum humilitate connera: q; nulla
 creatura diabolica: vel humana po/
 test eam trahere de manu sancti de/
 fiderij te possidentis anime. O vul/
 cissima filia quid vltra dicemus de
 hac excellentissima virtute: dicem⁹
 eam esse vnum bonum sine malo
 quocunq;: Stat in manu taliter ab/
 secula q; ventus aliquis ei nocere
 non potest. Facit animam super oz/
 dinis brachia nauigare: atque pre/
 lati sui: & no super brachia sua: quia
 verus obediens non obligatur mi/
 hi reddere rationem de se: immo so/
 lummodo prelatus cui subditus ex/
 titit. Ergo dilectissima filia de tali
 virtute gloriofa reberes esse valde
 philocapta: & in ea quotidie dele/
 ctari. Quis de beneficijs a me rece/
 ptis esse grata: sis obediens: na obe/
 dientia demonstrat aperte gratitu/
 dinem tuam: quia procedit a cari/
 tate: ipsa demonstra: q; non es igno/
 rans ex eo q; procedit a noticia me/
 ritatis: in verbo filio meo. Nam
 ipse vocuit viam obedientie veluti

regulam vestram ex eo q; fuit obe/
 diens vsq; ad mortem obprobrosius
 sine crucis. In cuius obedientia q
 celum aperuit est obedientia vo/
 bis ex libito fundata: videlicet illa
 generalis: & ista particularis sicut i
 principio tractatus istius obedienc/
 tie tibi narravi. Nec obediencia pre/
 bet in anima lumen ostendens ip/
 sam esse mihi fidelem ac etiam ordi/
 ni: & prelato suo. In quo lumine sci/
 licet sanctissime fidei sui fuit oblita
 non querendo se propter se: quonia;
 in obedientia quaz acquisiuit in lu/
 mine fidei demonstravit: q; in volu/
 tate sua sit omnino mortua ad om/
 nem sensum propriuz qui sensus car/
 nalis: atq; sensitivus alia querit: &
 non sua. Sicut inobediens qui vult
 inuestigare voluntatem eius qui si
 bi precipit: & illam indicare secun/
 dum intuitum: & iudicium suum te/
 nebrosum: & infimum: sed non vo/
 luntatem suam peruersam a qua
 mortem acquirit. Sed verus obedi/
 ens cum lumine fidei iudicat in bo/
 num sui prelati voluntatem: ideo
 non exquirat voluntatem suam: im/
 mo cervicem humiliter inclinat: &
 cum odore vere & sancte obediencie
 nutrit animam suam: & ista pretio/
 sa virtus in anima tantuz exerceat
 quantum in lumine sanctissime fi/
 dei dilatata ex eo: quia caritas que
 peperit obedientiaz a lumine fidei
 procedit. Et cum illo lumine fidei
 cu quo talis anima cognoscit semet/
 ipsa: atq; meti eo me diligit: & hui/
 liatur: & hto magis amat se huius
 v 119

Tractatus.

amplius est obediens. Et obedientia cum patientia sorore sua demonstrat aperte utrum anima vestita sit vestimento nuptiali caritatis in veritate cum quo vestimento vitam eternam ingreditur. Obedientia namque celum aperit: et extra postea remanet: et ipsa caritas que clauem istam exhibuit introgreditur ascendendo secum obedientie fructum: alie quippe virtutes: ut iam dixi remanent extra et sola caritas ingreditur. Sed appropinquatur obedientie quod est illa clavis qua celum aperitur ex eo quod cum inobedientia primum parentis. Ad clauem extitit et cum obedientia fidelis imaculati: et humilis agni filij mei sicut aperta ianua vite durabilis que tanto tempore clausa fuerat.

Diffinitio duarum obedientiarum una religiosorum alia que premitur extra religionem alicui persone.
Capit. cxxij.

Sicut iam audisti carissima filia virginis filio meo obedientiam vobis dereliquit veluti clauem cum qua possitis aperire celum: et ad finem vestrum optabilem attingere. Ipse vobis ea ex precepto dimisit in obedientia generali. Si vero populus ad magnam ascendere perfectionem ipse voluit per portellam ordinis armorum ingredi: ut supra dictum est. Sunt etiam aliqui non intrantes ordinem et nihilominus in nauicula perfectionis existunt. Illi quippe sunt qui consilia bene seruant extra ordinem ap-

probatum. Sponte resistentes utilitas: atque mundi pompas actualiter: atque mentaliter cum odiosa continentia virginali: vel aliter licet virginitate puati sint: ipsi perfecte seruant obedientiam alicui creaturæ se subiuciendo cui perfecte conantur: usque ad mortem obedire. Et si me interrogas quis est meriti maioris: an ille qui stat in religione: vel illi de quibus in presenti dico: respondo quod meritum obedientie non mensuratur in actu: nec in loco: nec in eo qui magis est bonus: vel prauus: nec in seculari magis quam in religioso: immo secundum mensuram amoris quam habet obediens: et secundum istam mensuram remittitur ei premium. Imperfecto vero prelati nullum omnino detrimentum infert illi qui verus est obediens: immo frequentissime predestinatus est: quod pro persecutionem iniuste habet: et pro indiscretas reprehensiones et onera gratuita que quibusque tollerantur ab indiscreto prelo acquirunt: et augmentat in se virtutem obedientie: et patientie sororis eius: neque locus ei nocet imperfectus. dico imperfectum quod religio status est firmitior: atque interior quam alij status. Et ideo imperfectus tibi pono locum istorum qui per parvam clauem obedientie preter et extra ordinem obseruant consilia. Sed non imperfectum dico siue minoris meritum eorum obedientiam: quam omnis obedientia sicut iam dixi: et alia quocumque virtus mensurat cum amoris mensura. Tamen verum quod in pluribus rebus valet amplius hoc in religione consistere tamen pro voto quod in manu sui prelati facit tuis

Sextus.

q: plura tollerare cōpellitur: & effi-
catus obedientia pbatur in ordi-
ne q̄ extra tñ quoniam ex quolibet
actu corporeo est obligatus huic tu-
go: neq; solvere se p̄t: quando vult
absq; culpa peccati mortalis ex co-
q̄ ordo ē approbat⁹ ab ecclesia san-
cta: & propter votum emissus. In ali-
is vero non est ita: q: voluntarie se
ligauerunt ex amore quem ad obe-
dientiam habent: sed non euz voto
solēnt. Unde sine culpa peccati mor-
talis eis liceret ab obedientia crea-
ture talis discedere si legitimam ha-
berent occasionem: & non ex proprio
defectu suo procederet. Si vero di-
scederent ex proprio defectu suo nō
esset: hoc absq; graui culpa non ta-
men discessus ille proprie peccatum
mortale importaret. Nostri quantū
interest inter vnum: & alium: quan-
tum ab illo qui t̄llit alienum ad il-
lum qui primo dedit aliquid: & po-
stea recepit quod ex amore donate
rat eum intentione non repetendi
licet ex illo non fuerit aliquid in-
strumentum publice consecutum: nā
alius donauit: & consecutum est pu-
blicum instrumentum: vnde renun-
ciauit in manu prelati sibi metipsi p-
mittens obedientiam continentiam
& paupertatem voluntariam. Pre-
latus vero promittit ei vitam eter-
nam in quantum obseruet ea que p-
mittit. Itaq; proculdubio in obser-
uantia loco: & modo perfectio: est il-
la: ista vero minus perfecta. Illa tu-
rior est: q: si quis ibi ruat ap̄tor est
ad surgendum: quia cum maiori sub-
sidio se reperit: hęc autem est magis

dubia: & valde minus tuta: quia si
cecidit est i maiori periculo ne re-
trocedat: quia sentit se non esse liga-
tū: imo solutū q: n̄ fecit i p̄fessioē vo-
tūz prout accidit in religioso qui an-
te professionem ab ordine discedere
p̄: test postea vero non: meritum au-
tem vtriq; mensuratur: vt iam dixi
secundum mensuram amoris quāz
habet verus obediens: vt vnusquis-
que in quo statu fuerit valeat hēre
perfecte meritū: quia solummodo
positūz est in amoris mensura. Ego
differenter homines voco aliquem
in vno statu: & alium etiam in alio
prout apti sunt in se recipere: s; vnus
quisq; premiatur s̄m amoris mensu-
raz: quia si secularis amat amplius
q̄ religiosus a me plus accipit & ecō-
uerso & ita de ceteris.

Quomodo deus non secundum
laborem obediētie premiatur: neq; se-
cundum longitudinem temporis: i-
mo secundum magnitudinem cari-
tatis: atq; de promptitudine vero
obediētiū. *Capl. clxv.*

Omnēs vos p̄dicit: vt labora-
retis i vinea obediētie diuer-
sis modis: & oibus ipendat p̄tū s̄m
amoris mēsurā: & nō s̄m opera: neq;
mensurā ip̄is: v; vt amplius hēat il-
le qui tēpestiue venit q̄ ille qui tar-
de sicut in euāgelio p̄tinet vbi mes-
veritas dicit similitudinē eoz qui
conducti fuerunt ad vineam creol-
lendā: & q: tantūz habuit ille qui
venit ad opus ora. r̄. quantum ille
qui venit hora p̄ma sive tertia: v;

Tractatus.

17. Voluit igitur ostendere veritas
mea: q̄ estis in celo remunerati non
iuxta tempus vel opus: s; iuxta me
suram amoris: vñ multi vocati sunt
ad opus huius vince i pueritia qui
dam in iuuentute quidam in sene/
ctute: 2 aliquando senex cum tanto
amoris igne ad hanc vineam ibit: 2
considerabit habere temporis bre/
uitatem q̄ attinget ad illos qui vo/
cati sunt in pueritia: q; negligenter
ambulauerit. Igitur in amore obe/
dientie recipit anima premium suū
2 ibi vas suū impletur in me mari
pacifico multi vero sunt qui habēt
obedientiam istam: ita prompti m:
2 tantum in anima sua tenent inser/
tam 2 incarnatam: q; non solum mo/
do ipsi non volēt inuestigare ratio/
nem quare sic a prelato suo precipi/
tur: imo vir expectat q; verbū egre/
diatur ab ore suo: q; cum lumine fi/
dei vident 2 intelligunt intentionē
prelari quam illico iuxta posse per/
ficiunt. Unde verus obediens am/
plius attendit: 2 obedire conatur
intentioni prelati sui q̄ verbo sem/
per iudicando voluntatem prelati
sore secundum meam voluntatem
2 q; per meam dispensationem: 2 vo/
luntate: ita precipiat ei: 2 ideo diri/
tibi q; potius obediebat intentioni q̄
verbo. Ex hoc enim est obediēs ver/
bo: q; prius obediunt cū affectu sue
voluntati: 2 intentioni videndo cū
lumine fidei: 2 iudicando volunta/
tem eius in me hoc aperte demon/
stravit ille de quo legitur in vitis
patrum: q; prius obediebat cum af/
fectu: qui cum a abbate suo fuisset

vocatus: 2 incepisset vnum o scribe
re quod est ita parua res illico pro/
ptus ad obedientiam imperfectam
pereliquit: nec tanta dilationem
sibi dedit: vt ad perfectum adduce/
ret. Ut igitur in signum apertum
videretur quantum: hoc mihi gra/
tū extiterat ipsa clementia mea me
dictatam aliam auro perfectē. Ista
gloriosa virtus intantum est mihi
grata q; nulla virtus est in qua tot
miraculorum signa sicut in montis
vata sint a me sicut in ea. Quonia;
ipsa procedit a lumine fidei: 2 vt ap/
te cognoscant homines quantam in
ea complacentiam habeam: Terra
obediens est isti virtuti ac etiaz ani/
malia sunt illi subdita a qua subste/
tat obedientem. Terra diri est obe/
diens obediēt: sed sicut in vitis pa/
trum aliquando legisti de abbate
qui obediēt discipulo tribuit vñ
aridum lignū iniungendo sibi per
obedientiam q; illud in terra plan/
taret: 2 iugiter adaquaret: vsq; qd
fructum ex se produceret: ipse autē
obediens cum lumine fidei non be/
sitauit: nec ait quomodo possibile fo/
ret: imo perfecit obedientiam vltē/
us inuestigare declinans intantum
q; per virtutem obedientie pariter
2 fidei lignum aridum in viride factū
est: 2 ita fructum ex se produxit in si/
gnum q; illius anima demonstraba/
tur: 2 erat priuata siccitate cuius li/
bet in obedientie: atq; viridis effe/
cta fructus obedientie germinabat
vnde fructus illi ligni vocabatur
a sanctis patribus obedientie fru/
ctus. Si attendas etiam animalia

Sextus.

modo simili obedienti subiciuntur
Unde discipulus ille et ex obedientia missus et puritate et obedientia sua cepit: atque ligauit unam draconem et adduxit illam ad eius abbatem. Sed abbas tanquam verus medicus ne forte discipulus impelleret ab aliquo vento vaneglorie: et ut eum in virtute humilitatis: atque patientie probaret expulit eum a se dicens cum in proprio: quod tu es una bestia dura: si ligatam aliam bestiam. Etiam si consideres ignem hoc idem agit. Unde tu legis in sacra pagina: quod multivolentes obedientiam meam transgredi mittebantur in ignem: et ipsi patientissime sponte tollerabant: et ignis: vel in minimo non nocebat eis: prout accidit tribus pueris qui in camino ignis stabant illesi ab igne quod de quibus pluribus narrare posset. Quia sustentauit maurus a benedicto abbate missum: ut adiunaret discipulum altam qui suffocabatur in lacu. Ipse vero de se minime cogitauit: sed cum lumine fidei solummodo cogitauit obedientiam sui prelati perficere quare super aquas ambulabat: ut per aridam: et ita condiscipulum extraxit a lacu: et a morte liberauit. Et in effecta si aperias oculum intellectus in omnibus inuenies excellentiam huius virtutis esse commendatam omnia debent committi propter obedientiam. Unde si tu es in tanta contemplatione ac visione mentis elenata: quod etiam corpus a terra suspenderetur in altum propter obedientie preceptum iuxta posse debes obedientiam executioni man-

das loquendo generaliter: et non particulari: quod singulare preteritum non ordinat legem vniuersalem. Diligenter etiam attende quod ab oratione congruo tempore surgere non debes: nisi compellente necessitate: caritate: vel obedientia: et dico tibi sic ut intelligas: et agnoscas quantum ego volo quod prompta sit in seruis melior: et quantum ipsam habeo gratas. Omnia que facit obediens ad meritum eius accedunt. Si comedit ex obedientia comedit: si dormit cum obedientia dormit: si cum obedientia vadit si stat cum obedientia consistit: si ieiunat cum obedientia si vigilat cum obedientia si proximis seruit obedientiam facit: si est in choro: vel in refectorio: vel in cella quis est illuc adducit siue stare facit. Obedientia cum lumine sanctissime fidelis cum quo lumine semetipsum iactauit veluti mortuam ad ornem propriam voluntatem humiliter in brachijs ordinis: atque plati sui. Cum hac obedientia requiescens in tutissima nauis dum se sponte perducit permissa a prelato suo nauigauit in mari procelloso vite presentis cum felicitate prosperitate cum mente serena et tranquillitate cordis ex eo quod cum obedientia priuauit eum: cum vana fide quibuscumque tenebris: ipse proculdubio fortis: atque securus est: quia si priuauit: et abstulit a se quancumque dubietatem: et inutilem timorem renuncians: videlicet voluntati proprie: unde procedit ipsa dubietas atque timor inordinatus: Sed hec obedientia sponsa veneranda

Tractatus.

quod comedit sine bibit: Quotidie comedit agnitionem sui sine mei. Aperre namque cognoscit et intelligit se per se non esse: et suum defectum: et me qui sum illic qui sum ac gustat et comedit meam veritatem: quam intelligit in verbo meo pro vobis incarnato. Bibit vero sanguinem in quo sanguine verbum ostendit ei meam veritatem: et amorem ineffabilem quem ad eum habeo. In ipso sanguine demonstrat obedientiam suam perfectam a me patre suo impositam ei pro vobis: et ideo se totaliter inebriat. Postquam autem est ebria sanguine simul: et obedientia verbi se perdit ex toto cum omni contentia sui possidendo me per gratiam gustando me per affectum amoris cum lumine fidei: et obedientia sancta. Omnis vita sua pacem ei dat et in morte postea recipit illud quod in sua professione fuit ei promissum a suo prelato: videlicet vitam eternam que visio pacis est: et eterna tranquillitas: atque felicissima quies bonum inestimabile: quia nullus illud estimare potest: neque comprehendere quantum est: quoniam est infinitum. Breve namque minori nullo modo comprehendit potest hoc infinitum et inestimabile bonum: nisi tanquam vas quod immensum est in mari quod non comprehendit in se uniuersum mare: sed solum illam quantitatem quam in se continet. Solummodo mare semetipsum comprehendit. Et sic mare pacificum sum ille solus qui me comprehendit: et est mor: ita de mea comprehensione: et

estimatione solum in memetipso gaudens exulto. Quod utique gaudium atque bonum quod habeo in me participo in vobis: et vnicuique secundum suam capacitatem: et mensuram. Omnes implico perfecta beatitudine: nec aliquam mensuram: ibi teneo vacuum: sed omnes agnoscunt: et intelligunt de bonitate mea quantum ego tribuo comprehendendus iuxta merita sua. Ergo verus obediens cum lumine fidei vere combustus in fornace caritatis humilitate perunctus precioso sanguine sicut iam dixi totaliter inebriatus est sorore patientia: atque vilitate semetipsum vilipendendo cum fortitudine: atque longa perseverantia: et cum alijs virtutibus: hoc est fructibus aliarum virtutum habuit: et in se recepit optabilem: atque felicissimum finem eius a me creatore suo.

Hec est vna repetitio in summa quasi totius libri presentis.

Capit. clxvi.

Quod dilectissima et carissima filia satissimae desiderio tuo a principio sermonis mei: usque ad vltimum finem quem feci loquens de obedientia: nam si bene recordaris petisti a me cum anxietate desiderij sicut ego te feci petere: ut ignem in te crescere facerem caritatis: tu in qua petuisti quattuor petitiones quarum vna fuit pro te ipsa cui satissimae illuminando te lumine veritatis mee ostendendo tibi: quod mediantem fidei lumine cum cognitione tui: et

Sextus.

mel per modum quem ego tibi de-
clarauit tu uenibas ad noticiam
ueritatis. Secunda petitio tua fuit
q̄ ego facerem mundo misericordi-
am. Tertia uero petitio fuit pro cor-
pore mistico ecclesie sancte mee ro-
gando me q̄ auferrem tenebras ab
ea ⁊ persecutiones quas in presenti
patitur. Et petebas q̄ ego punirem
iniquitates malorum super te: hinc
ego declarauit tibi q̄ nulla pena fi-
nita siue data tempore finito ex se-
metipsa sola satisfacere potest ꝑ cul-
pa commissa contra me qui sum in-
finitum bonum: sed bene satisfacit i
quantum fuerit unita cum contri-
tione cordis ⁊ anime desiderio: mo-
dum uero qualiter satisfacio decla-
raui tibi ad hoc etiam respondi tibi
q̄ ego uolo facere mundo misericor-
diam ostendendo tibi q̄ mihi mise-
reri proprius est. Unde propter mi-
sericordiam: ⁊ inestimabilem amo-
rem quem gerebam ad hominem
misi unigenitum filium ⁊ uerbum
meum quod ut apertius tibi demo-
strarem assimilaui uni ponti qui at-
tingit a celo usq̄ ad terram: ⁊ hoc ex
uisione q̄ facta fuit in ipso: iter hu-
manas ⁊ diuinam naturam. Item
ut amplius te lumine mee uerita-
tis illustrarem ostendi tibi qualiter
ad istum pontem ascendebatur per
tres gradus id est cum tribus ani-
me potentis. Itē de isto uerbo pon-
te tibi monstrando feci figuram ali-
am in corpore suo figurando tres il-
los gradus: ut optime nosti. Pri-
mum scilicet in pedibus secundum
in laterē: uel in costis per foras ter-

tius in ore in quibus posui tres ani-
me status: uidelicet statum imper-
fectum perfectum: ⁊ perfectissimum
in quo realiter attingit: ⁊ peruenit
ad excellentiam intimi amoris ostē-
dendo tibi patēter in quolibet quid
est illud quod auferit imperfectio-
nem: ⁊ per quam uiam itur ad eam.
Et de occultis deceptionibus demo-
num dixi: ⁊ de proprio amore spiri-
tualitatem tibi loquendo de repre-
hensionibus in tribus istis statibus
quas mea clemētia facit. Et primā
reprehensionem posui quam facit
hominibus in uita priusquam a cor-
pore discedant secundam in morte
quantum ad illos qui moriuntur i
peccato mortali de quibus ego po-
sui tibi q̄ ibant sub ponte per uiam
diaboli narrando tibi miseras eo-
rum. Tertiam uero reprehensionem
quam facit in generali iudicio ali-
qua tibi narrando de penis damna-
torum: atq̄ de gloria beatorum cum
unusquisq̄ uicem sui corporis acce-
perit. Item promisi tibi: ⁊ promisi-
to: q̄ cum multa sufferentia seruo-
rum meorum reformabo sponsam:
⁊ ecclesiam meam inuistando uos ad
huiusmodi tollerantiam conquerē-
do tecum de iniquitatibus ministro-
rum impiorum: ⁊ ostendendo tibi pa-
riter in quanta ipsos excellētia pos-
sui: atque reuerentia quam ego re-
quiro ⁊ uolo q̄ seculares eis exhibe-
ant. Et ostendendo tibi quomodo ꝑ
defectus ipsorum: uel excessus reue-
rētia circa illos nullo modo minus
debet ⁊ quantum habeo molestū: ⁊
est mihi contrarius: q̄ sit oppositū

Tractatus.

Fuit quod loquens de virtute illorum qui sicut angeli viuunt tangendo simul cum hoc aliqua de veneranda sacramenti altaris excellentia. Item quia loquendo de dictis tribus statibus anime voluisti scire de statibus lachrymarum et unde procedunt ordinate narraui tibi concordando statum anime cum statibus lachrymarum. Dixi namque tibi quod vniuersale lachryme de fonte cordis egrediuntur seriose tibi causas huius assignando atque de quatuor statibus lachrymarum. Insuper et de quinto statu qui generat mortes aperte tibi narraui. Et quartae petitioni tue respondi qua me rogasti quod prouiderem in quodam casu particulari quod contigerat: et ego prouidi sicut optime nosti. Super his omnibus declarauit et differui tibi de prouidentia mea tam in genere quam in specie incipiendo a principio creationis usque ad finem mundi: et qualiter omnia feci et facio enim prouidentia summa et diuina dando sine permittendo vobis oia. scilicet consolationes atque tribulationes spirituales vel temporales propter bonum vestrum ut in me sanctificati sitis et veritas mea perficiatur in vobis. Veritas namque mea fuit et est ista quia creauit vos ut haberetis vitam eternam quam vltima veritates vobis cum sanguine verbi vniuersi filii mei patefecit. Item vltimo satisfeci desiderio tuo atque promissioni quam ego feci tibi narrando videlicet de perfectione obedientie atque de imperfectione obedientie et unde procedit et quid est illud quod vo-

bis auferit obedientiam. Nam eam erposui pro quadam clauis generali et sic est et tibi narraui de particula. Et de perfectis atque imperfectis tam in religione quam extra religiones de quolibet aperte loquendo distincte et de pace quam exhibet obedientia et de guerra quam irrogat inobedientia et quantum inobedientes decipit seipsum addendo atque declarando quod per inobedientiam Adde mors venit in mundum. Nunc ego pater eternus summa et eterna veritas concludo patenter vos ex obedientia incarnati verbi videlicet vniuersi filii mei vitam eternam obtinere. et quod sicut omnes a primo veteri homine videlicet Adam contraxistis interitum atque mortem sic omnes qui volunt obedientie clauem ferre contra rerum vitam ab homine nouo videlicet iesu christo dulcissimo filio meo de quo vobis feci pontem postquam via celi facta fuit ut transire possitis ille per istam dulcedem atque relictam viam: que est via lucida et rectissima veritas cum clauis salubris obedientie et ita transitis ille per tenebras vite presentis: et vltimo est clauis verbi mei celum inuenitis vobis apertum. Modo te cum ceteris amicis et seruis meis inuito ad festum quia cum fletu et oratione continua et humili mundo volo facere misericordiam. Curras ergo motua per hanc viam veritatis et postea minime reprehenderis de motu lento quia plus a te requiram nunc quam antea postquam tibi manifestauit meipsum in veritate mea. Et

Sextus.

ominino cane ne unquā egrediaris
a cella noctie sine cognitionis tue
sed in ipsa conferues ⁊ expēdas the-
saurum a me tibi traditum: qui the-
saurus est vna doctrina veritatis
fundata super firina petra vna vi-
delicet vnigenito filio meo christo
dulci iesu: que doctria vestita ē sul-
gentissima luce per quam tenebre
destruuntur. Ipsa igitur induaris
in veritate filia mea dulcis ⁊ aman-
tissima.

Quomodo hec anima deuotissi-
ma deo valde regrattatur ⁊ oratio-
nem effundit affectuosam pro san-
cta ecclesia ⁊ vniuerso mundo ⁊ vir-
tutē fidei cōmendās imponit sine
huic operi. Cap. lxxvij.

Tunc hec anima deuotissima
postq̄ viderat cum intellect^o
oculo ⁊ mediante lumine sanctissi-
me fidei cognouerat veritatem ⁊ ex-
cellentiam virtutis obedientie ac
ipsam recto sensu percepisset ⁊ ipsa
affectu degustasset eū ineffabili desi-
derio speculando semetipsam in vi-
uina maiestate gratias referebat ⁊
ait. Gratias tibi pater eterne quia
non desperisti me tuam facturam:
nec auertisti faciem tuam a me ne-
q̄ contempsisti desideria mea. Tu
nāq̄ lux nō attendisti tenebras me-
as: tu vita non attendisti mortem
meam: neq̄ tu medice vilipendisti
grānem infirmitatem meam. Tu
puritas eterna non desperisti me tu-
so plenam atq̄ misericōs infinitis. tu

infinite me infinitas. Tu sapientia
summa: me stultam: propter hec ⁊
alia mala plurima ⁊ defectus innu-
meros qui sunt in me non contem-
psisti me: neq̄ me spreuit bonitas
tua: sapientia tua: clementia tua: bo-
num tuum infinitum ⁊ inextimabi-
le. Sed in lumine tuo mihi lumen
exhibuisti in sapientia tua cognoui
veritatem in clementia tua inueni
caritatem tuam atq̄ dilectionem pro-
ximi. Quis ergo te coegit ad hec?

Non aliqua mea virtus in mo-
lum tua paterna caritas. **H**ic igitur
idem amor te compellat ad illu-
minandum oculum intellectus mei
lumine fidei vt intelligam ⁊ agno-
scam veritatem tuam mihi patefa-
ctam. Da mihi domine vt memoria
mea inueniatur capax ad retinen-
dum beneficia tua. Voluntas arde-
at igne dulcissime tue caritatis qui
sanctus ignis faciat corpus meum
effundere sanguinem datum amore
sanguinis ⁊ me cum clauis salutaris
obedientie portā celi aperire. **I**stud
idem exoptulo pro qualibet crea-
tura rationali tam in generali q̄
in particulari ⁊ pro corpore misti-
co sancte matris ecclesie. Ego fate-
or ⁊ non nego quia tu dilexisti me
priusquam essem ⁊ q̄ amas homi-
nem ita q̄ assimilaris quodammo-
do illi q̄ ex amore nimio isatnat.
O deitas eterna. **O** eterna trini-
tas que per vniōem diuine natu-
re fecisti tantum valere precium
sanguinis vnigeniti filij tui. Tu
trinitas eterna es quoddam ma-
re profundum: in quo quanto

Tractatus

plus quero plus inuenio: et quanto plus inuenio plus quero te. Tu quod ad modo insatiabiliter animam satias: quoniam in abisso tua ita facias animam quod semper remanet esuriens atque famelica te trinitas eterna peroptas desiderans te videre lumen in lumine tuo. Sicut ceruus desiderat fontem a quo vincit: ita desiderat anima mea corpus istud egredi tenebrosam et in veritate videre te sicuti es. O quam diu erit abscondita facies tua ab oculis meis. O trinitas eterna ignis atque caritatis abissus a modo dissolue nubem huius mei corporis quia cognitio quam dedisti mihi de te in tua veritate artat et valde me cogit optare repositionem grauedinis huius corporis atque reddat animum ad exhibendam vitam hanc ad laudem et gloriam nominis tui: quod gustant et vident cum lumine intellectus in lumine tuo abissum tuam eterna trinitas atque pulchritudinem creature tue: propter quod intueo meipsam in te vidi me fore tuam imaginem: videntes videlicet mihi te pater eterne de potentia tua et de sapientia tua intellectu que sapientia unigenito tuo est appropriata. Spiritus vero sanctus qui procedit a te patre et a filio tuo dedit mihi voluntatem per quam me facit aptam ad amandum. Nam tu trinitas eterna factor es et ego factura: unde cognoui te illuminante in recreatione quam de me fecisti per sanguinem unigeniti filii tui quod per hoc locutus es de pulchritudine facturae tuae. O abissus. o trinitas eterna o deitas: o mare profundum: et quid

maius mihi dare poteras quam te ipsum. Tu es ignis qui semper ardes et non consumis. tu es qui consumis calore tuo quemcumque proprium amorem anime. Tu es iterum ignis qui solis omnem frigiditates et illuminas mentes lumine tuo cum quo lumine fecisti me cognoscere veritatem tuam. tu es illud lumen super omne lumen quod vas intellectus oculo supernaturale lumen in tanta perfectioe et habundantia quod etiam lumen fidei per ipsum magis clarificatur in qua fide video meam animam habere vitam et in isto lumine recipit in se te lumen. Nam in lumine fidei acquirunt sapientiam in sapientia verbi filii tui in lumine efficitur fortis et constans atque perferens in lumine fidei acquirunt spem quod non permittes me in via deficere. Item istud lumen docet me viam per quam ambulem et sine isto lumine in tenebris ambulare. Et ideo peius pater eterne quam tu illuminares me lumine sanctissime filii dei. Vere lumen istud est vitam mare quod nutrit animam quousque tota sit in te. O mare pacificum trinitas eterna huius maris aqua non est turbida et ideo non exhibet aliquem timorem: imo dat notitiam veritatis: haec est aqua clarissima et res oculis aperte manifestat. unde ubi habundat lucidissimum lumen fidei tue anima quasi clarificatur de eo quod credit. Haec est speculum secundum quod tu trinitas eterna me cognoscere facis: quod ubi amoris manu tenetur cor oculis anime meae respicitur me in te quem sum creatura tua.

Sextus

In huius lumine speculi representata: ut mihi atque cognosco te summi bonum: bonum super omne bonum: bonum felix: bonum incomprehensibile: bonum inestimabile: pulchritudinem super omnem pulchritudinem: sapientiam super omnem sapientiam: quia tu es ipsa sapientia: tu es cibus angelorum cum igne caritatis te dedisti hominibus. Tu vestimentum coherens nuditate meam pacis nos sancticos tua dulcedine quia dulcis es absque amaritudine quacumque. O trinitas eterna in tuo lumine quod mihi dedisti et recipi mediante lumine fidei sanctissime cognovi te declarante per multas et admirabiles declarationes vias magne perfectionis ut cum lumine et non cum tenebris a modo tibi servatas atque sim speculum vite sancte: et ita resurgam a miserabili vita mea qua semper in tenebris hucusque tibi servavi. Non enim agnovi veritatem tuam et ideo non amavi eam: sed quare te non agnovi: quia te non vidi. Quare vero te non vidi cum lumine sanctissime atque gloriosissime fidei: quia nebule propriae amoris obtulerunt oculum intellectus mei. Sed tu veritas eterna dissolvisti cum lumine tuo tenebras meas. Et quis poterit altitudinem tuam attingere et tibi referre gratias de tam immenso dono et de tam amplis beneficiis que mihi concessisti: atque de doctrina veritatis quam mihi nunc exhibuisti. Que quippe doctrina est una gratia particularis ultra gratiam generalem quam vas aliis creatu-

ris. Voluisti namque condescendere necessitati mee ac aliarum creaturarum que in futurum tanquam in speculo in ea respiciendo speculari desiderabunt. Tu ergo domine pro me tibi merito si respondeas. Tu qui dedisti satis facias atque respondeas pro datis infundendo videlicet in me lumen unum gratie ut cum ipso lumine tibi gratias referas vestimentum et fac ut induam te veritatem eternam ut ego curam hanc vitam vitis mortalem cum vera obedientia et cum lumine scilicet me fidei de quo lumine videtur quod animam meam de novo nunc inebres.

Deo gratias Amen.

Hic incipiunt quedā orationes
 de multis per beatā Catherinam de
 sentis sororem de p̄s̄ia beati Domini
 et fundatoris ordinis fratrum predi-
 catorum solēniter canonizatam per
 summū p̄s̄ificē. P̄tam secūda: dū
 ipsa esset in abstractione a sensibus
 facte. Et a quibusdam de verbo ad
 verbum prout in suo vulgari ab ipsa
 virgine sacra proferebantur in lati-
 num collecte. Quartā orationē ipsa
 plures fecit eum esset in quinq̄one.
 de quibus hīc in principio vne ha-
 bent. Plures fecit i Janua de qui-
 bus p̄r hētur hīc vna. Quāplures
 ēt fecit in Roma ab anno domini.
 M. ccc. lxx. vsq̄ ad annū domini.
 M. ccc. lxx. in quo anno ibidē in-
 grauit ad celū vīc penultima men-
 sis aprilis. De quib⁹ orationib⁹ Ro-
 me factis consequēter hīc habētur
 aliq̄e v3 numero. xvij. De oratio-
 nib⁹ aut̄ suis quasi inumeris quas
 fecit in Senis: in Florentia: in Pi-
 sis: et in multis alijs italie locis mō
 cōsimili nulla hīc habētur.

Oratio ipsius beatissime virgīis
 facta Quinq̄oni pro statu ecclesie tē-
 pore rebellionis terrarum dicte ec-
 clesie.

Deitas deitas: inef-
 fabilis deitas. O sū-
 ma bonitas: q̄ solo
 amore fecisti nos ad
 imaginē et similitudi-
 nē tuā nō dicēdo fiat
 q̄ creasti hoīes sicut cū fecisti cete-

ras creaturas: s; dicēdo faciam⁹
 minē ad imaginē et similitudinē no-
 strā a amor ineffabilis: vt in hoc tota
 trinitas p̄sentiret: et dedisti ei formā
 ipsius trinitatis in potētis anime.
 Memorā in formā tui pater eterne
 qui sicut oīa cōseruas i te: ita ipsa re-
 tinet et cōseruat quicquid intellectus
 videt et intelligit de te: et dū id cogno-
 scit participat sapiētiam vniuersit̄
 tui. Dedisti ēt homini voluntatē spi-
 ritus sancti: q̄ quasi man⁹ plena tuo
 amore leuans se capit quicquid in-
 tellectus nōscit de tua ineffabili bo-
 nitate: et implet memoriā et affectū de
 te de quo gratias ago tibi p̄pter in-
 finitū amōrē hui⁹ mūdi quē ostēdi-
 sti: donādo nobis intellectum pro co-
 gnoscēdo te: memoriā pro cōseruan-
 do te in serz voluntatē et amōrem pro
 diligēdo te sup oīa sicut rōnabile ē
 et tāte p̄tatis: vt a amorē hūc neq̄ de-
 mon: nec alia creatura in se rōnē ha-
 bens possit nobis auferre inuitis.
 P̄uideat itaq; hominē vidēdo iam
 tū se a te diligī nō amare factorē su-
 um cui⁹ vīcere semper in te est. O
 eterna bonitas in te video q̄ p̄d̄
 pp nostrā fragilitatē eccidim⁹ in pu-
 tredinē peccatorum in obediētē tui
 bī primo patre constrinxit te amor
 ap̄re oculū pietatis tue mittēdo nō
 bis miseris filiū tuū verbū incarna-
 tum velatū nostra misera carneno
 stra mortalitate vestitū: vni verum
 et vni in iesu xp̄m reconciliatoris
 informatoris: et redēptorē nostruz.
 Et q̄ tu dulce verbū iesus amor pa-
 tris mediator factus es guerre no-
 stre cum creatore nostro facie q̄ ma

gnā pacem puniens inobedientia 3:
z iniquitates nostras super sanctissi-
mū corpus tuū factus obediēs vsq;
ad opprobriosam mortē crucis.

Satisfaciens simul iniurie patris
tui z culpe nostre vindicādo eā sup
te metipso. Peccaui dñe miserere
mei quocūq; cōsiderādo me p̄to re-
perio a more icōprehensibile ex te bo-
ne sc̄i de me ad creaturam forme
tue: vñ excusabilis nō ē si te nō dili-
gat. Nā tu de⁹ z hō abiq; hoc vt te
diligere cū nō essem amasti z fecisti
me capācem notit̄e z infinite potē-
tie z bonitatis tue. Et quicquid vō-
lo diligere qđ hēat in se eē recipio in
te. peccatū autē qđ nō hēt sed p̄tinet
eē nō cadit in te. Et sō dignū ē odio
nō amore: si velim⁹ deū diligere vt
tenemur. Viderem⁹ in te tuā inesti-
mabilem deitātē: qđ si hominē: tu ho-
mo es indicibilis puritatis: z si vell-
mus ad deū dirigere zelū. Tu solus
sū p̄riū sanguinem redēptiōis nos-
tre iestimabile pretiū eripiēdo nos
de futūte peccati. Tu es itaq; dñs
suis pater: frater: magister: amicus
z socius noster: cōuersādo nobiscū
ex benignitate z insuperabili carita-
te tua. O eterna deitas quid tibi er-
his grati ego misera creatura retri-
bua: cū summe sapientie z infinite
potētie z bonitatis existas. Tu pul-
chritudo purissima: ego putridissi-
ma creatura. Ego mors: tu vita p̄be-
nis. Tu lux: ego tenebre. Tu sapien-
tia ego stultitia. Tu i finis ego ca-
dua: qđ omni die fini proximō. Tu
medicus ego infirma z fragilis pec-
catrix que perdedo me z sēpus mei

decursum inuolūter extra te nunquā
dilexisse te video: qui traxisti nos
ad te z sēp ad te per gratiā retra-
his si p̄mittimus z nostra voluntas
tue maiestati sanctissime non rebel-
let. Deu me peccauit dñe misere-
re mei: ne respicias eterna bonitas ad
n̄as miserias qđ ex nobiscū p̄tra-
xim⁹ recedēdo ab infinita bonitate
tua z aias nostras a suo obiecto pro-
prio remouēdo: sed oro p̄ tuā miseri-
cordiā qđ sine fine ē: ap̄ oculū tuū sc̄i
me clemētē z pietatis z respice ad
vnicā sponsam tuā ap̄riēs oculum
vicarij tui in terris vt non amet te
propter se: nec se p̄ se: sed pot⁹ te z
se p̄ te diligat: qđ deū amat te vel se
p̄ se p̄imus qđ ip̄e vita z mors n̄a
mors. i. in quātū sollicitus nō ē recu-
perare nos ones p̄ditas. S; si amet
te z se p̄ te viuim⁹ dū a bono pasto-
re exēplū v̄ste recipim⁹. O summa z
ineffabilis deitas peccauit z nō sum
digna orare ad te: sed tu potes face-
re me dignam. P̄nias itaq; vo-
mine deus meus peccata mea z ne
respicias miseriam meam vnū cor-
pus a te habeo quod tibi reddo z
offero. Ecce carnes: ecce sanguines
dissumatur: ocstruatur. Scindan-
tur etiam z triturentur ossa euz me-
dullis meis: pro vicario ip̄o sponso
vnico sponse tue: z alijs pro quibus
oro si fuerit in voluntate tua: pro
quo vicario humiliter descor exau-
ditū: vt tuam voluntatem aspiciat:
amet z faciat ne peream⁹. Da ei cor-
nonum deus vt sēp creseat i gra-
tia tua: z sit fortis in erigendo vexil-
lū sc̄i me crucis faciēdo nos gratie

participes et fideles sicut participa-
mus et nos fruere salutiferi passio-
nis et sparsi sanguinis tui unigeniti agni
sine macula. Peccavi domine eterna
deitas miserere mei Amen.

Oratio eiusdem pro ministris ecclesie.

Quoniam sitis eterna deitas te ma-
re tranquillum esse in quo velut pi-
scis nutritur aere ex tempore: quod vix re-
quiescunt in te per affectum et unionem
amoris confirmado velle altissime et
eterne voluntatis tue que a nobis vult
in sanctificationem nostram. et ideo anima
hoc respiciens et suam se expolias tuam
in induit voluntate. Et hoc videtur
esse optimum signum in te manentium si
erunt voluntate propria et creaturam
peccantium velle tuis: tuo non ipsorum mo-
sequantur et ex prosperis mundi non gau-
deant: sed potius in adversis que iter te
et ipsos media sunt: ut sicut ignis au-
rum ita ipsa probent an iudicet ipsi secundum
voluntatem tuam more amantem tantummodo.
Et ideo adversa huiusmodi amanda sunt
sicut cetera a te creata que omnia bo-
na sunt et vultis digna excepto pec-
cato quod a te non est: sed ego misera vili-
gendo peccata semper perdidisti tempus di-
vini obsequii. Peccavi domine misere-
re mei. Punias domine peccata mea et
iniquitates meas auerte. Purifica
me eterna et ineffabilis deitas et exan-
di tuam orationem ad te ut dirigas in
te corda et voluntates ministrorum scilicet
matris ecclesie spem tue ut sequantur
agnum signatum: pauperem mansuetum
et humilem per viam sanctissime crucis:
tuo celesti non ipsorum more caduco.

Sint itaque creature angelice et terre-
stres angeli in hac vita que conficere
et ministrare habent corpus et sanguinem
unigeniti filii tui agni immaculati
ne sint sicut animalia ratione carentia ad
hec indigna: sed vntas divina pietas
te auctor pacis et balnea eos in tran-
quillo mari bonitatis tue: ita que non
expectent ultra perdedo tempus vtili-
le quod iam habent pro inutili quod non habent.
Peccavi domine miserere mei. Audi
domine vocem meam et exaudi miseram suam
tuam clamantem ad te patrem piissimum et
pro omnibus filiis quos tradidisti mi-
hi ut eos singulariter diligam propter
tuam caritatem imensam: summe eter-
ne et ineffabilis verus deus. Amen.

Oratio eiusdem facta Janne ad re-
mouendum papam Gregorium de proposito
retrocedendi terminato in concilio
pro contrarietates accessus ad vices
in qua videtur obiectibus contrariis:
et ostendo quod officiales curie possint
officia gerere sine offensa dei et primi.

Omnipotens omnipotens eterne de-
i inestimabilis et dulcissima ca-
ritas in te video et cordi teneo quod tu
es via veritas et vita pro qua mori
tacet accedere omnibus hominibus venturum ad te
quam tua ineffabilis dilectio dirigit
et format de qua notitia sapientie uni-
geniti filii tui domini nostri Iesu Christi. Tu
es ille eternus et incomprehensibilis deus
qui mortua humana generatice pro
sue fragilitatis miseria solo amore et
clementissima pietate motus mis-
isti nobis ipsam veram vitam et dominum no-
strum Iesum Christum filium tuum nostrum

mortali carne vestita et voluisti quod non veniret cum delectatione et populo huius caduci seculi: sed cum angustia penuria et tormentis: et ipsam tuam sefens et faciens voluntatem pro nostra redemptione spretis mundi periculis et inimici obstaculis ut mortem morte vinceret factus obediens usque ad mortem acerbissimam crucis. Nunc quoque o amor incomprehensibilis tu idem es qui mittendo vicarium tuum ad recuperandum filios mortuos per recessum ab inobedientia sancte matris ecclesie vnicę sponse tue mittis eum cum angustia et periculis que ad modum misisti dilectum filium tuum redemptorem nostrum ad liberandum ipsos filios mortuos a pena inobedientie et morte peccati et fragiles homines creature tue iudicant pravo et presumptuoso iudicio ex affectu carnis in partem etiam parte ut voluntate tua et fructu salutis eorum ab inimico recepti impediatur: et ipsius tuum in terris vicarium a salutifera tua legatione diuertat. O amor eterne istum non timet mortem anime et corporis et iudicant secundum sensum et amore proprium non secundum verum iudicium tuum et profunditatem sapientie maiestatis tue. Tu positus es pro regula nostra et porta per quam oportet nos transire: et in laboribus et angustiis gaudere debemus sicut tu dixisti quod ad hoc nati sumus et mundus et caro nostra miserrima non nisi amaritudinis fructus producant ex tua admirabilis providentia ut de eis non gaudeamus nec in eis speremus: sed de fructu salutis et tuis donis celestibus gloriamur. bene itaque debet gaudere

re vicarius tuus dum sequitur vel tuum et iustitiam iesu christi qui descendit uenauit aperuit et dissoluit sanctissimum corpus suum pro nos et dedit suum sanguinem ut lauaret peccata nostra: et ut saluaret nobis sua ineffabili pietate captaret: et ipsi vicario tuo dedit clauem ligandi et soluendi animas nostras ut voluntate tua et eius vestigia sequeretur. Pro quo sanctissima tuam clementiam suppliciter oro ut purifices cum: ita ut cor suum ardeat sancto desiderio recuperandi membra deperdita ita ut ea recuperet per auxilium ecclesie potentie tue: et si tarditas sint tibi amor eterne displicet punias propter eorum corpus meum quod tibi offero et redde ut illud flagellis afficias et verberas prout fuerit in voluntate tua. Peccani domine miserere mei. Tu deus eterne: tu es philopagus de factura tua cum ineffabili gratia et clementia tua: et ideo tuum vicarium mittis ut eam pereuntem recuperet de quo ego indigna et misera peccatrix gratias ago tibi offinita bonitas et inestimabilis caritas verus deus pudeat hominem filium Ade que solo amore a morte tui vniuersi redimisti non sequi voluntatem tuam qui non vis nisi sanctificationem nostram da deus eterne qui ex caritate diuina homo factus es: et ex amore vnitus es nobis et mittis iam nobis vicarium tuum ad ministrandum nobis spiritalis gratias sanctificationis nostre et perditionem filiorum recuperationis ut ipse tantummodo voluntate tuam sequatur:

nō aegrescat p̄ hīs carnis iudiciis
fm̄ sensum & amorē p̄p̄tū nullisq̄
aduersitatibus terreat. Et q̄ dīa de
ficiant: nisi in te sūme deus: nō respici
as peccata mea q̄ clamo ad te: sed
exaudi serua tuā p̄pter clementiā
& tue inestimabilis caritatis. Tu re
cedendo a nobis: nō dimisisti nos or
phanos: sed dimisisti nobis vicariū
tuū qui dat nobis baptisimū spiritū
sancti: nō tm̄ semel sicut baptisimo
aque loti semel sumus: sed semp la
uat nos p̄ sanctā penitentia: & pecca
ta nostra astringit. Tu cū imprope
rijs venisti ad nos: & nos recedendo
a te iudicamus fm̄ carnē: & amore
p̄p̄tū. Tu es pallidus q̄ creatu
re tue semp vacuas gratias tuas.
Spoliando vnicā sponsam tuam.
Fac igit̄ eterna pietas vt vicarius
tuus sit cōmestor animarū & tuū ho
noris sancto desiderio ardens: & ad
herens tibi soliq̄ tu es alta: & eter
na bonitas: absterge p̄ cū infirmita
tes nostras re integra sponsam tuā
suo salutarī p̄silio & opibus virtu
tis. Reforma ēt eterne deus vltim
istoz sernoz tuoz: astantiam vt se
quant te solū deū in corde simplici:
& voluntate p̄fecta: & non respicias
mei miserā que oro p̄ ip̄s: sed plā
ta eos in vtridario voluntatis tue.
Benedico te pater eterne: vt benedi
cas hos famulos tuos: vt sūt despe
ctores sui ip̄s p̄ te: & sequant̄ so
lam puritate voluntatis tue que so
la eterna & p̄petua est p̄ quibus oī
bus gratias ago tibi.

O ratio eiusdem: in abstractiōe.

post cōmunionē facta die veneris.
xviij. febr. m. ccc. lxxij. liij.

O Alta & etna trinitas: & amor
inestimabilis. Et si tu vocas
me filiā ego dico te esse sūmū: & eter
num patrem. Et sicut tu tribuis m̄
hi temetipsum cōmunicando mihi
corpus & sanguinem vnigeniti dile
cti filij tui in quo das mihi totū te
deum & hominem sicut amor inesti
mabilis: peto quod cōmunicēs me
corpore misseō sancte matris eccle
sie: & vniuersali corpore christiāe re
ligionis. In igne enim tue caritatis
nouī quod in hoc cibo vis animam
delectari. Tu inestimabilis amor vī
disti: & cognouisti me in ter: & q̄ i
tuo lumie me vidisti. Ideo philocaptū
pulchritudine creature tue ex amo
re ipsam de te traxisti: & creasti illā
ad imaginem & similitudinem tu
am. Ego antez creatura non cogno
scebam propter hoc te in me: nisi in
quantum videbā imaginem ipsam
& similitudinem tuā in me. Sed vti
nam: & ego viderem & cognoscerem
te in me. Et sic vt de te omnes perse
ctā cognitionē haberemus: vel hēre
possemus vnisti te nobis descenden
do a sūma altitudie deitatis tue: vt
q̄ ad vltimā latūz humanitatis nre
q̄ enīz ibecillitas intellectus mei nō
poterat comprehendere: imo nec in
trieri altitudinem tuā. Ideo vt pa
ritate mea capere possem ipsam tu
am altitudinem paruulus te fecisti
includendo magnitudinē deitatis
tue i paruitate nostre humanitatis
& sic manifestasti te nobis in verbo

vnigeniti tui: sicut ergo cognoui te
i meo abissus caritatis. In hoc igitur
verbo: o alta et eterna trinitas i
estimabilis amor manifestasti te: et
veritatem tuam nobis maxime in
effusione sanguinis: sicut tunc vidi
mus potentiam tuam: quia potuisti nos
in ipso sanguine lauare a culpa nostra:
et cognouimus et sapientiam tuam: quia
esca humanitatis nostre qua operui-
sti hanc tuam deitatis cepisti de-
monstrare: auferendo ab eo vitium quod
habebat supra nos. Iste sanguis ostendit
nobis et caritatem: quia ex solo igne
amoris nos taliter redimisti cum non
id igeas nobis: et sic patefacta est no-
bis veritas tua: quia vs creasti nos: vt
nobis vitam eternam largiretur. Ista
quod veritate nouit creatura tua.
Per ipsam verbum vnigenitum tuum:
an enim non poterat videri veritatem
istam quia caligauerat oculus eius
obscuratus velamine culpe. Erube-
sce: erubescere creatura ad deo tuo: et
taliter exaltata ac honorata non
nosse deum inestimabili amore carita-
tis sue descendisse ab altitudine dei-
tatis: vsque ad infimum lutum huma-
nitatis tue: vt cognosceres cum te.
Peccant domine miserere mei. O quam
mirabile est quod cum cognosceres crea-
turam tuam. In te iam qua esset: et prout
deres ipsam operaturam iniquitatem: et
veritatem tuam minime. Secuturam
hominus creasti ipsam. O amor i-
estimabilis. Et cum dicitur tu: o anima
mea dico tibi: o pater eterne. Sup-
plico demeritissime pater quatenus
edices nos: et oes suos tuos igne ca-
ritatis tue. Et disponere omnes ad re-

spiciendam orationes et doctrinam
que ex tuo lumine et caritate fundan-
tur: aut fundi debent. Caritas tua
vixit querite: et inuenietis. Petite
et accipietis: pulsate et aperietur vo-
bis. Ego miserima pulso ad hostium
veritatis tue. Clamo in respectu mis-
eritatis tue: et peto ad aures tue cle-
mentie misericordiam pro mundo:
et singulariter pro sancta ecclesia: quia
doctrinam verbi cognoui: quia continue
pascor de hoc cibo. Et postquam sic
placet tibi non finas me fame perire.
O anima mea quid facis: an igno-
ras te continuo videri a domino deo?
Scias te nunquam posse ab oculo
eius abscondi tui nihil occultum est
bene potes aliquid abscondi ab oculo
creature: nunquam autem a suo. Pone
ergo finem et terminum iniquitatibus
tuis: et excita te in te ipsam. Peccas/
ui domine miserere mei: tempus est iam
a somno surget. Tu trinitas eterna
vis quod excitentur creaturam tue. Es-
si non surgimus in prosperitate mite-
ris aduersitatem: et vt peccatis medi-
cus cum igne tribulationum incre-
dis vulnera quando non iuuat: nec
prodest vinctio consolationis et pro-
spitatis. O pater eterne. O caritas
increate. Ego sum plenus admiratio-
ne: quia cognoui in lumine tuo quia tu
vidisti et cognouisti me: et qualesque
rationabiles creaturas generaliter
et particulariter priusque nobis esse
dedisses: et similiter vidisti primum
hominem Adam. Nosti etiam cul-
pam secuturam in obedientie sue in eo-
particulari: et in alijs generali que erat se-
cuturam primum est. Et cognouisti: quia culpa

impediebat veritatem tuā: imo im-
pediebat creaturas rōnales: vt nō
adimpleretur in eis. Non puerien-
do ad finē ad quem eas creaueras.
Vidisti et̄ tē penā securā verbo
filio tuo: vt restitueret humanū ge-
nus gratie: et veritas tua completerē
in nobis. In quo lumie noui q̄ oīa
preuidisti. Quō ergo pater eterne
creasti: hāc creaturā. Ego te hoc stu-
pefacta sum valde vere video: q̄ in-
dicās mihi q̄ ex nulla aīa cā: hoc
fecisti nisi: q̄ cū lumine tuo vidisti
te cogi ab igne caritatis tue ad cre-
andū nos nō obstantibus iniquita-
tibus quas cōmissuri eramus p̄tra-
te eternū patrē. Ignis ergo carita-
tis te coegit. O amor eterne licet in
lumie tuo videres oēs iniquitates
quas factura erat creatura tua con-
tra te bonitate infinitā tū sinxisti te
nō videre: s; solūmodo firxisti: et fir-
masti. zelū tuū in pulchritudinem
creature de qua velud insatiatus et
ebrius philocaptus es: et ex amore ip-
saz ex te traxisti dādo ei esse ad ima-
ginē et similitudinē tuā. O veritas
eterna tu declarasti mihi idigne ser-
uē tue veritatē tuā: q̄ v; amor coe-
git te ad creādū ipsam: quāuis vide-
res: q̄ offensura erat te noluit cari-
tas tua q̄ figeres oculū ī hāc visio-
ne: imo auertisti oculos tuos ab ip-
sa offensa: et firxisti solūmō, in pulcri-
tudine creature fī enī p̄ncipalem vi-
sionē posuisses in futuraz offensam
oblitus fuisses amoris quem hēbas
ad creādū hoīem. Non enim hoc fu-
it absconsum tibi: sed firmasti te in
amore: quā nūllū aliud es quaz ignis

amoris. Et ego ex defectibus meis
nūquā te cognoui. Sed concede ex
grā amor dulcissime q̄ suat s; ignis
de corpore meo p̄ honore nōmīnis
tui: nec vltērius manēā induta me.
Recipere eterne pater hūc qui me
cōmunicauit. Erue cū se: et ab ipso/
met solue cū et vesti cū eterna volū-
tate tua ac ipm in te liga cū insolu-
bili neru: vt sit odorifera planta in
viridario sancte ecclesie largire que
so clemētissime pater dulce benedi-
ctōnē tuā: et ī sanguine filij tui ab-
lue facies aīaz n̄rarum. O amor:
amor ego peto q̄ des mihi mortē.

Oratio eiusdem facta in die san-
cti Thome apostoli. v.

Omnis veritas eterna veritas
verus: amor qui p̄ vntionem
humanitatis verbi tui dñi nostri te
in christi cū oipotēti veritate tua ve-
disti nobis depditis lumen sanctissi-
me fidei q̄ est pupilla oculi intelli-
gentie nostre qua videmus: et nosci-
mus vep̄ obiectus aīe tuā videlicet
inestimabilem veritatē: et fecisti ipm fil-
lium tuū dñm nostrū sacrificiū tibi
immaculatum p̄ nobis ponens eū la-
pidem angulārē: et colūmā firmissi-
mā stabilitatis sancte matris eccle-
sie vnice sponse tue quāq; ab olim dī
spostuisti renouare ipsam ecclesiam nō
uis et fructuosiorib; plantis ex tūc
nullus potuit infringere tuam san-
ctissimam voluntatem que eterna
et incōmutabilis ē Ne respicias pec-
cata nostra quibus indignā me re-
cognosco orare ad te: ipsaz peccata

nostra tua clemētissima pietate ab/
sterge hoste p virtutē huius sancti
apostoli Thome 2 purifica aīaz me
az amor meus: sūme deus: 2 exaudi
seruā tuā clamantē ad te: 2 qz ignis
p̄tinuo vrens es nūquā tñ tibi gra/
tia p̄sumēs licet p̄sumas semp quic/
quid h̄z aīa extra te. Tre igne sp̄iri/
tus tui 2 p̄sume ac eradica fundit̄
oēm amorē: 2 affectū carnis de cor/
dibus nouella 2 planta 2 quas infe/
rere dignat̄ es corpori mistico eius/
dem sancte matris ecclesie. Trāsser/
eas de mūdantis affectibus in vir/
ditū affectus tui: 2 va eis cor nouū
cū vera notitia voluntatis tue: vt
isti despectores mūdī: 2 sui ipsius ac/
pprii amoris effecti. Imbutiqz ho/
seruore amoris tui ac facti fidei ze/
latores: 2 virtutū pp te relicti sal/
lacibus cupiditatibus: 2 p̄p̄is hu/
ius caduci seculi sequantē te solū mō
pp̄te: cū puritate mūdissima 2 fer/
uida caritate. Itaqz director nre
salutis. Sponsus hic nouus eiusde/
ecclesie: tuosemper virrigat p̄silio.
Mundos 2 puros: tñ p̄moueat re/
ceptet: 2 audiat 2 alie plante tue no/
uissime sicut angeli tibi assistūt i ce/
lis ita assistūt dño nro vicario tuo i
terris in reformationē eiusde San/
cte matris ecclesie fm cor tuū in cor
de simplici: 2 actione p̄fecta ac repu/
tent se putant isertos noniter cor/
pori dñi nostri iesu christi a quo sup/
fluos: 2 infructuosos quosdā ramos
tua admirabili p̄udentia: 2 abiqz
misterio hoīs abscidisti. Et enī ipso
iesu iam nascēte 2 p̄ficiēte virtuti/
bus: 2 etate nati: 2 ip̄i eidē ecclesie

similiter proficiant exemplis: 2 mo/
ribus virtuosis: vt sicut noua inser/
ta flores magis odoriferos 2 fruct̄
amēiores naturali a te tradita di/
spositione producant: ita etiam rese/
catis motibus om̄is carnalis affe/
ct̄ tuo celesti dono quo sanctos apo/
stolos roze sancti sp̄iritus persudisti
inserantur eis nouelle virtutes red/
dentes tibi suauitatem odoris: 2 ip/
si sancte ecclesie reddant amenitatē
virtuosorum actuum: 2 operis fru/
ctuosi: vt sit reformata i eis tua sp̄o/
sa. O amor eterne purifica hunc vi/
carium in seruit̄ innocens exempluz
puritatis 2 innocentie alijs tribuat
in tue conspectu gratie deseruiat po/
pulum sibi subiectum instituat hac
etiam infideles attrahat celestibus
disciplinis: 2 fructus eterne salutis
offerat tue incomprehensibili ma/
iestati: p quibus omnibus vt exau/
ditre digneris: ego miserabilis grati/
as ago tibi: summa bonitas verus
deus.

Oratio eiusde facta in die cathe/
dre sancti Petri apostoli. vi.

Ad te osuperne medice 2 amor/
inestimabilis anime mee ves/
hemēter suspiro ad te trinitas eter/
na: 2 infinita: ego finita proclamō i
corpore mistico sancte ecclesie: vt de/
leas omnem maculam: anime mee
per gratiam: 2 non tardes vltorius
Sed per merita huius conductoris
naucule tue. S. sancti Petri. Cum
igne caritatis: 2 profunditate abis/
sus eterne sapientie expectanti an/
xilla tue sponse succurre. Et ne desit

clat desideria seruoꝝ tuoz: sed iam
conditas nauiculam ipsaz actor pa
cis: 7 ad te ordies seruos tuos: vt re
solutis tenebris appareat auroza lu
cis plantatoꝝ in ecclesia tua ex desi
derio puro salutis animaruz. Bene
dicituz ligamen quod benignissime
pater nobis tribuisti quo possimus
mannis iustitie tue ligare: videlicet
oracionem humilem: 7 fidelem cum
ignito desiderio seruoꝝ tuozum
quibus mediantribus promittis mi
sereri mundo. Regratio tibi alta: 7
eterna deitas quia pmittis cito va
re refrigerium sponse tue: 7 ego no
uiter intra bo viridarium eius: 7 nu
quam egrediar quousq; implas p
missa tua que nunquam fuerunt: ni
si vera: velle itaq; peccata nostra ho
die vere deus: 7 laua facies anima
rum nostrarum sanguine vnigeniti
filij tui disperso pro nobis: vt sic cla
ro vultu: 7 integris: 7 animis redde
mus ei passionis vices: mortui no
bis viuendo sibi. Exaudi etiam nos
orautes pro custode huius tue cathe
dre cuius festu colimus vicario tuo
vt facias eum qualem tui successorē
huius vetuelli petri vis esse: 7 des
ei modos necessarios ecclesie tue. co
fiteor te promississe cito completuru
desideria mea igitur confidentius
dico ne tardes ulterius deus meus
promissa complere. Et vos dulcissi
mi filij cum nunc sumus ad manus
tepus est laborandi pro ecclesia chri
sti vera matre fidei nostre ppter ea
hortor: vt vos iam plantati in ipsa
ecclesia sitis velut columne ipsius: 7
comuniter omnes cum seruoꝝ dꝝa

tionis 7 opere actionis pulsis amor
re proprio: 7 omni pigritia labore
mus in hoc viridario saluifice fidei
vt perfecta mus voluntate dei eter
ni qui nos vocauit ad hoc p nostra
7 alioꝝ salutē: 7 pro vnitate ipsi
ecclesie in qua salus est animarum
nostrarum.

Oratio cunctem facta die domi
nico. xx. febr. M. ccl. xv. vij. vj.

Rateor eterne deus fateor eter
ne de' alta 7 eterna trinitas
q tu vides 7 cognoscis me: 7 hoc in
lumine tuo vidi: confiteor: eterne de
us: 7 video q vides necessitate dul
cissime sponse tue 7 bonam volunta
tem vicarij tui: quid est ergo quod
impedit q non prosequatur cum p
fectum bonozum operum: i lumi
ne tuo vidi q h noscis: q nil abscon
ditum est oculo tuo: in eodem lumi
ne video q in te preuidisti remedi
um quod postmodum dedisti filio
tuo mortuo. s. humano generi quod
remedium fuit verbum vnigeniti
tuum: preuidisti etiam pro eodem
mortuo filio tuo aliud remedium.
Scilicet reservare cicatrices in coz
pore ipsius verbi: vt continue clama
rent p nobis misericordia corā ma
iestate tua: in lumine tuo vidi quod
ex igne caritatis reservasti eas i coz
pore suo: 7 nō sunt ipeditte: ipse neq;
color sanguinis pp corpus glorifica
tum: nec ipse corpus glorificatu ipe
diant: In te metipso igitur puidisti re
medium oppositanū: vj reservare ei
cicatrice in cozpore: 7 sic principale

remediū p̄uidisti reconciliatio-
nis creature tibi creatori per ver-
bum similiter: et hoc vidisti. In tuo
lumine vidisti: noui q̄ p̄uidisti: hec
omnia quia cum ipso: et in ipso video:
et absq̄ illo ē ambulare in tenebris.
O dulcis amor tu vidisti in te neces-
sitatez sancte matris ecclesie: et reme-
diū quo indiget: et ipsam remedi-
um tribuisti: v3 orationem seruozū
tuorum de quibus quod fiat mu-
rus cui apodictur murus ipsius ec-
clesie sponse tue quibus clementia
tua spiritus sancti ministrat ignita
desideria reformationis etuldes. Si
milititer video q̄ p̄uidisti peruer-
sam legem meam: et cuiuscunq̄ rā-
tionalis creature que lex semper est
apta obuiare: et rebellare voluntati
tue: et vidisti q̄ ipsam secuturū era-
mus: vere video q̄ nosti fragilita-
tem: huius nature nostre humane
quam scilicet debilis est: q̄ fragilis:
q̄ etiam misera. Et ideo tu sūmus p-
uitor in omnibus p̄uidisti tu sū-
mus remediator qui in omnibus eā
remediasti dedisti nobis arces: et for-
titudinem voluntatis: sociando eaz
cum hac debilitate carnis que vo-
luntas ita3 fortis est: vt nec demoni-
az: neq̄ alia aliqua creatura p̄ena-
leat aduersus eam: nisi per liberum
arbitrium in cuius manibus posi-
ta est: hec voluntas assentiat. O eter-
na bonitas. Et vnde tāta fortitudo
in voluntate creature tue nisi a te.
Sūma et insuperabilis fortitudine:
Vnde video q̄ participat de forti-
tudine voluntatis tue: quia ex vo-
luntate tua ipsa3 dedisti nobis. Qua

re videmus q̄ tūc est vere fortis vo-
luntas hominis dum sequitur volū-
tatem tuam debilis autem quando
discedit ab ipsa: q̄ vt dictum est de
tua voluntate creasti: ideo in tua ma-
nens ē fortis: hec oīa in lumine tuo
noui in voluntate nostra. Et sic eter-
ne pater indicas et demonstras forti-
tudine3 voluntatis tue. Si enim in
paruulo membro tāta est fortitudo
quantā est imābimus esse tuam qui
creator et gubernator es oīum: Vñ
video in lumine tuo. Videlicet qd̄
ista voluntas tua: quā dedisti nobis
liberā positam in manu liberi arbitrii.
Videlicet q̄ roboratur a lumine
fidei: q̄ cum ipso lumine noscit ho-
mo in lumine tuo eternam volun-
tatem tuam quam videt non velle
nisi sanctificationem nostram: ita q̄
lumen facit crescere et roborare vo-
luntatē que nutrita a lumie sanctis
sime fidei viuificat opera hominis
vnde patet q̄ nec voluntas vera: ne-
q̄ vna fides potest esse absq̄ opere:
hoc lumen alit et auget lumen in ani-
ma: quia non potest gustare ignem
caritatis tue nisi lumen ostendat ei
dilectionem tuā erga nos. Tu ergo
lumē es materia ignis quia nutris
et facis crescere ipsam in anima: vt
ligna augmentant: et faciunt cresce-
re ignem materiales. Tu lumen au-
ges caritatem in anima: quia osten-
dis ei diuinam bonitatem: et ipsa ca-
ritas nutrit te in ipsa: quia optat co-
gnoscere deum suum: et tu vis satis-
facere ei. O p̄uitor optime in
noluisti q̄ homo iret in tenebris:
nec maneret in guerra. Et ideo

puidisti ei de lumine fidei quod pate-
facit iter: et tribuit summam pacem. non fi-
nit aiaz perire fame: nec manere nu-
da: aut esse pauperem: quia pascit eam de
cibo gratie: et faciendo gustare sibi in
affectu caritatis tue: cibum aiaz induit
ipsam veste nuptiali. scilicet caritatis et
eterna voluntate tua: et tribuit ei di-
uitias eternas. Peccavi domine mise-
rere mei: quia propter tenebras puerse le-
gis mee quam super semper secuta caliga-
uit oculus intellectus mei. Ideo
non cognovi te lumen vespere in pla-
cuit igni caritatis tue illuminare me
tuo lumine vero. In lumine tuo ostē-
disti mihi quod peccavi culpam: quam pro-
petraturus erat homo: et remedium
culpe. id est redemptionem quam postmo-
dum fecisti pro verbo: et quod peccavi
fragilitate hominis: et remedium contra ip-
sam. Excellentiam voluntatis date
nobis a te summa altitudine. Sed quid
est quod ducit et alit eam: lumen sanctis-
sime fidei. hoc lumen est principium
medium et finis cuiuscumque perfectio-
nis. Ipsum lumen est quod servat
et auget perfectionem in anima: hoc
est lumen perficit caritatem in ipsa: et ip-
sa eam augmentat: et conservat: ut di-
ctum est. O deus eterne. o amor in-
estimabilis caritatis tota est impa-
stata tecum creatura tua: et tu cum
ipsa per creationem per fortitudinem
voluntatis per ignem ex quo creasti
eam per lumen naturale quod dedi-
sti ei quod videt te verum lumen exer-
cendo illud cum fame realium vir-
tutum propter gloriam et laudem no-
minis tui. O lumen super omne lu-
men. O bonitas que omnem supe-

ras bonitatem. O sapientia super omnes
omnem sapientiam. O ignis qui omnem
ignem excedis. Et hec omnia es quia tu solus
es ille qui es: et nihil aliud est aliquid
a se nisi in quantum a te habet esse.
O ceca et miserabilis anima mea non vi-
gna que de te una cum aliis servis dei si-
at murus in subsidium sancte matris
ecclesie: sed potius plantari in ven-
tre cuiusdam animalis bruti: quia semper ope-
ra animalium operata es. Gratias gra-
tias ago tibi eterne deus qui non ob-
statibus iniquitatum meis digna-
ris me ad supra dicta eligere. Sup-
plicio scitur: quod ex quo tu spiras in cor-
dibus servorum tuorum anxia: et ignita
desideria pro reformatione sponsae tue
et facis eos pro ipsa incessabili voce
clamare: quod exaudias clamorem tu-
um. Conserva etiam et auge bonam
voluntatem vicariam tuam: concede: ut
in eo impleatur vera perfectio: et si-
militate suppliciorum: et oratio pro omni-
bus rationabilibus creaturis: scilicet ma-
xime pro illis quos posuisti supra dor-
sum meum: quod ut debilis: et insuffi-
ciens reddo tibi. Nolo quod peccata mea
impediant eos que semper sum secu-
ta perverfam legem affectum: vide
licet carnis: sed opto et oro quod facias
ipsos sequi te eam perfectionem: ut me
reantur assequi iustas preces quas
fundunt: et fundere debent pro salute
te totius mundi: et reformatione ec-
clesie tue. Peccavi: peccavi domi-
ne miserere mei: parce domine par-
ce mihi miserabili: et in gratie gratias
agere. Fateor eterne deus quod bonitas
tua conservavit me sponsam tuam:
quoniam in infidelis semper fuerim et

bi ex defectibus meis. Peccans do
mine miserere mei.

O ratio eiusdē, scā rome die mar/
tis. xxij. febr. M. ccc. lxx. viij.

O Deus eterne: o de^o eterne: sis
supplico pius nobis: et si tu
vidis: o alta et eterna trinitas q̄ pie
tas q̄ germinat misericordiā est tibi
ppria cum ipsa misericordiā ppria
tibi sit q̄ non est absq̄ pietate ex pie
tate enim miseris nostri. Ego con
fiteor et pcedo: video enim q̄ ex sola
pietate dedisti verbum tuum p redem
ptione nostra q̄ pietas sumpsit ero
dū a fonte amoris cum quo creatie
ras creaturam tuā. Et q̄ valde pla
cebat tibi. Ideo postq̄ perdidit
vestem innocentie: motus fuisti in
duere ipsam gratia tua reducendo
eam ad pristinum statum: non tamē
abstulisti ab ea libertatem offendē
di: sed conseruasti ei liberū arbitri
um: et legem peruersam que semper
pugnat contra spiritum quā imitā/
do apta est ad cadendum in culpā
peccati. Postq̄ ergo tu pius es de
us eterne: vnde hoc: q̄ homo est itaq̄
crudelis sibi metipso: natores et enī
crudelitatem non potest contra se
exercere q̄ cuius culpa occidere semet
ipsum: ipse est pius sensualitati cuius
qua pietate marimam crudelitatem
contra animam vitur: et etiam con
tra corpus: quia corpora damnato
rum: simul cum anima puniuntur.
Hoc video q̄ a nullo alio procedit:
nisi p̄nate lumine: q̄ non co
gnouit pietatem tuā in nobis. Un

de et propter hoc ostēdis tu q̄ nihil
prodesset homini pietas tua absq̄
pietate sua. Ex hoc autem patet: q̄
creasti hominem absq̄ eo: sed sine eo
non vis saluare ipsum: vis ergo pie
et misericors pater: q̄ homo respici/
at immensam pietatem tuam: ut vi
scat primo esse pius sibi metipso: et
postmodum similiter proximo suo
iuxta illud. Caritas incipit a seipso.
Itaq̄ vis q̄ anima respiciat pieta
tem: ut auferatur ab ea crudelitas
sua: et q̄ capiat cibum quod h̄ alere
eam: et tribuere ei vitam. O deus eter
ne. O ignis et abissus caritatis oca
lus tuus respicit super nos. Ut autē
creatura tua videat q̄ sic est: vide/
licet quod fixisti super nos oculos
misericordie: et pietatis aut iustitie
et hoc secundum opera vniuersitatis.
Dedisti ei ut videret oculum intel
lectus. Unde manifeste patet q̄ om
ne malum procedit a p̄nate lum
inis: et omne bonum p̄uenit no
bis a lumine: vnde enim potest vili
gi q̄ non videtur: et videre quicquā
absq̄ lumine nemo potest. O deus
eterne. O pie et misericors pater sis
pius nobis et miseris nostri. Sum^o
et enim cecus: et absq̄ lumine precipue
ego misera miserabilis p̄pter q̄ fui
semper sibi metipso crudelis. Cum
illo oculo pietatis quo nos et cuncta
creasti respicere necessitatem mundi:
et ipsi mundo p̄uideas. Tu dedi
sti nobis esse de nihilo: illustra ergo
supplico hoc esse quod tuus est. Tu
dedisti lucem a apostolorum temporibus
oportunitis huic mundo: hoc igitur
tempore quo maxime idigem^o

In lumine suscita vnum pauluz qui
vniuersum munduz illuminet ⁊ cū
vclamine misericordie tue operi ⁊
claudē oculum iustitie ⁊ aperi ocu/
lum pietatis cum vinculo caritatis
liga teipsum ⁊ cum eodez placa irā
indignationis tue. o dulce ⁊ suave
lumen. o principium ⁊ fundamentū
nostre salutis quia cum lumine tuo
vidisti necessitatem nostraz. ideo in
ipso lumine videm⁹ eternā bonita/
tem tuā quam cognoscendo diligē/
mus. o vnio ⁊ ligamen tui creatoris
in creaturam: ⁊ creature in te crea/
tozem: cum fūne caritatis tue liga/
sticam: ⁊ cum tuo lumine dedisti ei
lumen. Unde si aperit oculos intel/
ligentie sue cum desiderio cognoscē
di te cognoscit. Nam lumē tuum in
trat in omnem animam aperiētes
ei ianuam voluntatis. Manet enīz
ad ostium anime ⁊ mor vt aperiet
sibi intrat in illam: sicut sol percut/
ens in fenestra clausa que cum aper
ta est illico intrat in domum ⁊ illaz
illustrat: ita oportet q̄ creatura tua
habeat voluntatem cognoscendi te
cum qua aperiat oculum intelligē/
tie quo aperto immediate tu verus
sol intras ⁊ illustras eam: ⁊ illumina
do: quid operaris tu lumen pietatis
intus in anima: Expellis tenebras
⁊ infundis lucem. Extrahis humi/
dum ppriū amoris calore tuo ⁊ re/
manet ei ignis caritatis tue. Facis
eor liberum quia in lumine tuo no
nit quātam nobis dederis liberta/
tem cripiēdo nos a seruitute demo/
nij in qua humanum genus ex sua
crudelitate peruenerat. Unde odit

homo cōmūnem viam crudelitatis
que est pietas erga sensualitate pro
pter quod efficitur crudelis contra
eam ⁊ pius rationi seras ponēdo
potentis anime. Laudat enim me/
moriam miseris mundi ⁊ varijs de
lectationibus per obliuionem volū/
tariam se ab eis extrahendo ⁊ ape/
rit beneficiis tuis eorum memoriā
solleite retinendo: claudt etia ⁊ vo/
luntatem: ita q̄ te super omnia vili
git ⁊ omnia in te secundum volun/
tatem tuam ⁊ solūmodo te vult se/
qui ⁊ tunc vere pius est sibi: ⁊ sicut
est sibi pius: ita ⁊ proximo suo expō/
nendo corpus suum ad mortēz pro
salute animarū in omnibus actū pi
etatis: cum prudentia vitur: quia
in lumine tuo vidit cū quanta pru/
dētia in nobis operat⁹ es omnia.
Tu lumen facis cor: simplex ⁊ non
duplex: amplum ⁊ non artum intā/
tum q̄ omnis creatura rationalis
efficitur capax ex amore: cum cari/
tate ordinata omnium querit salu/
tem: ⁊ quia non est lumen absq̄ pru/
dētia ⁊ sapētia exponit corpus
ad mortem pro salute anime prior/
mi sui ⁊ non ponit animam perpe/
trando culpam. Non enim licet ho/
mini perpetrare minimam culpaz
vt si fieri pōt saluet totum mundū:
q̄ pro vtilitate creature finite que
nihil est ex se non debet offendē. In
finitus creator omnium qui est de
bonum pro corpore etiā priorū: po
nit substantiā tēporalē: ⁊ taliter ap
tum est istud cor: q̄ nullū fietuz is
quilibet pōt cor: talē cōprehendere:
non enim offendit vnum in facie ⁊

In lingua: aliud tenedo Intrinsicus:
Istud vere ostendit se ee erutum in
veteri vestimento z indutum nouo
voluntatis tue. Ita; pater oipotēs
crudelitas nra pcedit ex eo q non
videm? pietate tua qua vsus es cr/
ga aias redimedo eas p̄ciosō sangui
ne filii tui. verte verte misericors pa
ter oculos pietatis sup ecclesia z vi
cariā tuā p̄tege cū sub vmbra ala
rum tuarū ne iniquitas supborz no
ceat ei: z mihi cōcede vt visibile san/
guinē z medullas offitū in hoc virt/
claro tuo sancte ecclesie. Si respicio
in te video q oculo tuo nō abscon/
sum ē: hoc nō vidēt hoies mīdī ob/
fuskati a nube pp̄tū a moris. Si enī
viderent nō eēt tā crudeles pp̄tēs
animab?: sed ex pietate tua efficerē
tur p̄p̄r̄ iō necessariū ē lumē quod
toto cordis affectu supplico insun/
das oib? rōnalibus creaturis p ver
bū tuū fecisti pietatem z iustitiam.
Iustitiā quidē supra corpus suum:
pietate qo supra nos miserimos. o
summa bonitas quō nō v̄ssoluit v̄
rities cordis nostri. Quō cor meum
nō erit per os certe q: nubes offusca
uit oculum mētis mee: z nō finit te
animā videre ac ineffabile pietatez
Quis vnquā pater pro suo suo ini/
mico tradidit pp̄tū filiū mortū. lo/
lus tu pater eterne: caro nostra qua
induisti p̄bū passā fuit. nos qo con/
secuti sumus fructū si volum?. Ita
vis q sensualitas nostra pariat vt
aia recipiat fructū vite. o doctrina
fundata in p̄tate. z iō dixit veritas
tua. Ego sūz via p̄etas z vita. Si vo
lum? assequi pietate tuam oportet

nos ex te habito p illud iter accedere
p qd gratis iusti. o de? eterne ego
de me cōquiro: tibi vt facias iustit
am mihi que ip̄a sum anime mee z
pia sensualitati. peccavi dñe misere
re mei. o pia crudelitas. que p̄teris
z calcas sensualitatē in hoc tpe bre/
uissimo z finito vt craltes animam
in eternū: vñ pcedit patiētia vñ si/
des: spes: z caritas oriunt. certe a p̄
tate predicta q parit misericordiā:
quid soluit aiaz a seipsa z ligat eā tē
bi: Hec pietas acquisita cū lumie.
o pietas delectabilis. o pietas q es
velut vnguentū. Tu cringuis irā
z crudelitatem in aia. Hāc pietatem
iterū supplico am oz eterne ifundas
oib? creaturis rōnalib? z p̄cipue diā:
quos vedisti mihi vt singulari amo
re v̄līq̄ eos. Fac ipsos pios vt v̄ā
tar p̄fecta crudelitate cū qua occi/
dant peruersam voluntatē. hāc cru
delitate videris tu veritas vocuis/
se q̄ dixisti. Si quis venit ad me z
non odit patrem z matrē z v̄rorem
filios z fratres. adhuc autem z aiaz
suam zc. Hec vltimum videtur vis
ficile. Nulla vero sepe factunt serui
mundi: quāuis non amore virtutis.
Sed v̄ssicillitus est homini exire pe
natura sua q sequit ip̄am. Naz nra
ē rōnalis: ergo rationem debemus
sequi. o veritas eterna. tu es odor su
per omnem odorem. tu largitas su
per omnem largitatem. tu pietas
omnem pietatem excedens. tu es. iu
stitia omnem iustitiam superās. im
mo es fons iustitie qui v̄līq̄ red
dis iuxta opera sua. Iuste enīz per/
mittis q iniquus homo sit incom

portabilis sibi met quia optat id quod est minus se cupiens mundanas delicias et delectationes: omnia enim que creasti iniora sunt homine et in eius obsequium creata non ut ipse seruiat eis. Solas tu es maior nobis et ideo debemus optare assidue te querere et tibi seruire. Et iuste facis quod iustus gustet in hac vita pacem et quietem ante me sue quia posuit affectus in te qui es vera pax et summa quies. Et his qui per hanc vitam mortalem viriliter cucurrerunt miserit corditer tribuis vitam eternam. Tu es bonitas infinita quam nullus preter te plene capere aut comprehendere potest nisi quantum concedis et tantum concedis quantum dispensimus vas anime ad recipiendum. **O** dulcissime amor ego nunquam te noui, propter quod nec dilexi. Ego strictissime tibi commendo filios quos apposuisi dorso meo. Tu posuisti me ad excitandum eos: que semper dormio. Tu creata illos benigne et pie pater ut oculus intellectus ipsorum continuo vigilet in te. Peccaui domine miserere mei. Deus in adiutorium nostrum intende: domine ad adiuuandum nos festina. Amen.

Oratio eiusdem facta Rome die lunae primo martijanni suprascripti. ix.

O Alia et eterna trinitas. **O** trinitas eterna dedisti nobis dulcem et amabilem uerbum. **O** dulce et amabile uerbum. Sicut natura nostra debilis et procliuis ad omne malum sic natura tua est

fortis et apta ad omne bonum. **D**ebilis est homo quia recepit debilem naturam a patre suo. Non enim potest pater aliam naturam dare filio suo quam de illa quam habet in se: et ad malum est conquinabilis propter rebellionem fragilis carnis sue quam similiter recepit a patre. Itaque natura nostra est fragilis et ad omne malum flexibilis quia omnes sumus pro ducti ex genere primi patris nostri Adam et de una eadem massa generati sumus. Qui quidem ex quo descendit a summa fortitudine tui eterni patris debilitatus fuit: et quia fuit rebellis tibi ideo in semetipso rebellionem inuenit: unde partitus a summa bonitate et fortitudine reperit se debilem et ferens ad omne malum. **O** uerbum eternum sili dei. **N**atura tua est fortis et apta ad omne bonum quia recepisti illas ab omni potenti et eterno patre ipse uoluntati nature sue quam nullum defectum potuit pati uidelicet defectus et ideo nihil mali in te fuit nec potuit esse. Tu ergo: tu dulce uerbum reborasti naturam nostram debilem per unionem quam fecisti in nobis per istam unionem fortificata est nostra natura: quia in uirtute sanguinis tui aufertur ista debilitas in sacro baptisimo: et postquam peruenimus ad etatem discretionis fortificamur in doctrina tua: quia homo qui sequitur illas in ueritate inueniendos seipsa perfecte in tantum efficitur fortis et aptus ad bene operandum quod fere cessat ab eorum rebellionem contra spiritum: quia anima

illa perfecte est unita in doctrina
tua et corpus unitum est in anima:
et ideo vult sequi affectum a te: qua-
propter ea que per eos uenerunt ipse
delectare. Scelerata mundi tunc tota
liter displicent. Similiter etiam ea que
sibi difficultia et aspera videbantur vi-
delicet sequi virtutes modo dulcia
et delectabilia sunt eidem. Bene er-
go est veritas que in verbum eter-
nū delesti fragilitatem nature nostre
cum fortitudine nature diuine quā
recepisti a patre: et hanc fortitudinē
dedisti nobis ut victum est median-
tibus sanguine et doctrina. o eterne
sanguis: eterne dico quia unitus es
cum natura diuina: homo qui cum
lumine nouit fortitudinem tuā di-
scedit a debilitate sua quod lumen
non adipsicitur nisi assumatur odi-
um contra propriam sensualitatem
et potius amittitur naturale. o dul-
cissime sanguis tu fortificas animā
tu illuminas ipsam: in te efficitur
angelica: tu intantum obumbras
ipsam caritate tua que penitus obli-
uiscitur sui et nil aliud quā te potest
videre propter quod fragilitas car-
nis etiam sentit odorem virtutum
ita que simul corpus et anima clama-
re videntur ad te in quolibet exer-
citiō: hoc dum sanctum desiderium
permanet et angelus. Si enim alias te
pesceret et allecigaretur desiderium su-
bito cetera suscitatio rebellio magis vi-
ua et prius. o doctrina veritatis que
tantam fortitudinem prestas ani-
me inducit te que in nulla aduersitate
desicit: sed de omni prelio obtinet
palmam fortis est dum sequitur te:

que processisti a summa fortitudine
nisi enim sequeretur te nil ei profi-
ceret fortitudo tua. Deu me mise-
ra que nunquam veram doctrinam se-
cuta sum: et ideo tam debilis sum que
in omni minima tribulatione des-
cidō. Deccam in domine miserere mei.

Deinde more solito orauit mater
pro ecclesia dei pro vicario christi et fili-
is ac etiam pro omni rationali creatu-
ra. Amen.

Oratio eiusdem facta Rome die
mercurij tertio martij mensis su-
pra scripti.

O Trinitas eterna: o alta et eter-
na deitas nos sumus arbores
mortis et tu arbor vite. O deitas
eterna quid est videre in lumine tuo
arbores puram creaturam tue quas
traxisti de te summa puritate cum
pura innocentia et unisti et plātaisti
in humanitate quā formasti de li-
mo terre et fecisti liberam. Tu trini-
tas eterna dedisti ramos huic arbo-
ri qui sunt potestatis ale. Intellectus: me
morta et volūtas: que fructum producit
memoria: fructum retinēdi. In intel-
lectu posuisti fructus discernēdi: et in
voluntate fructus amoris. O arbor
posita in tanta puritate a plasmato-
re tuo. Sed hec arbor deus eterne
quia abscidit se ab innocentia primo
bedentiam cecidit: et de arboze vite
effecta est arbor mortis: unde non
nisi mortales fructus postmodum
perducebat propter quod tu alta et
eterna trinitas ut ebria et infatus
ex amore creature tue videndo hanc

arbozem nulli fructu posse pduce
re nisi mortis qz erat separata a te
vita dedisti remedium eodē coacta
amore quo creaueras ipsam inserē/
do deitate tuam in arbozēz mortis
nostre humanitatis. o dulce & suauē
inertū. Tu de⁹ summa dulcedo di/
gnatus es vñire te cū amaritudine
nostra. Tu lucidus splēdo: cū tene/
bris. Tu sapientia cū stultitia. Tu vi/
ta cū morte. Tu infinitus nobiscuz
finitis. Quis te cogit ad hāc vñio
nē vt redderes nobis vitā: cuz ipsa
creatura tantā iniuriā tibi se cisset
solūmodo amor vt dictum est: vñde
per hoc inertum dissoluitur mors.
Sufficiebat tūc ardentissime carita/
ti fecisse cū ea hanc vñionem: Non.
sed postmodū in verbum eternum
hanc arbozem proprio sanguine ir/
rigasti. Sic sanguis pp calozē suuz
facit ipsam arbozem fructificare si
hōc cū libero arbitrio se in te inserat
& in te vñuat: cor & affectū suuz ligā/
do: fastidando hoc inertum cum saf/
scia caritatis & imitando doctrinam
tuam: qz patrē nō possum⁹ nec ve/
bemus sequi cū in eo nulla pena fue/
rit & nos per penas & cruciata desi/
deria vebem⁹ pformari tibi. Itaqz
per te vitā productim⁹ fruct⁹ vite si
nos in te inseramur. Nam qñ sumus
inerti in terami quos dedisti arbo/
ri nostro producent fructus suos.
Memoria tūc impletur continua
recordatione beneficiorum tuorum.
Intellectus speculatur in te vt in/
telligat eternam voluntatem tuaz:
& vt perfecte te noscat: & voluntas
vult diligere id quod intellectus vi

dit & nouit. vnus ergo ram⁹ ponit
git fructus alteri ramo: & qz anima
per agnitionē quā hēt de te melius
se cognoscit: is odit semet. i. proprio
sensualitate. O amor: inestimabilia
mirabilia sunt opera tua: que opera
tus es in creatura rōnali: Et si tu de
us eterne tpe quo homo erat arbor
mortis dignatus es restituere cum
in arbozē vite inserendo te vitā in
hōic licet quāplurimi ex defectibus
suis sint tātmō mortis fructuū pro/
ductores: & hoc qz nō inserunt se in
te eterna vita. Ita & nō potes pul/
dere pro salute totius mūdi quē vi/
deo nō inserere se in te: imo quilibet
permanet in morte sua: ipsi hōies
non accedunt ad fontē in quo ē san/
guis vt aspergat arbozē suā. Inter
nos ē vita eterna incognita nobis
ignorantibus creaturis. o miserabi/
lis: o ceca anima mea vbi ē clamo:
vbi preces quas debes effundere in
cōspectu dei tui: qui continuo te in/
uitat: vbi cordialis dolor pro arbo/
ribus manentibus in morte: vbi an/
xia desideria in cōspectu diuine pie/
tatis: Nō sunt in me ista qz nōdum
perdidisti memetipsam. Si enim hoc
fecissem & solūmodo deū quesisses. s.
gloriā & honozē nominis sui cor me/
um per os exiret de corpore & of/
sa mea distillaret medullas sed nō/
quā produri nisi fructus mortis qz
non inserui me in te. o amor: meus
quātū est lumē: quāta est dignitas
quā recipit anima inserta in te verē
tate. o imēsa largitas memoria pōz
rigit qz sumus obligati diligere &
sequi doctrinā & vestigia verbi vñ

genti tui: ipsum oportet nos sequi &
non te patrem: quia ut dictum est: nul-
la pena in te fuit aut esse potuit abs-
que lumine aut fidei non possumus se-
qui hanc doctrinam: nec vestigia ver-
bi: unde intellectus figitur & specu-
latur in ipso lumine ut cognoscat &
subito voluntas diligit id quod in-
telligentia vidit: & sic vnus ramus
dirigit fructus vel porrigit fructus
vite alteri ramo. Et vnde trahis o-
rbor: hos fructus vite: cum ex te mor-
tua & sterilis sis ab arbore vite: nisi
enim te inseruisses in ea nullum ex
tua virtute produceres cum tu nil
sis. o veritas eterna sicut tu produ-
xisti nobis fructus amoris luminis
& obedientie propter propter que ut
philosophus cucurristi ad opprobrio-
sam mortem sanctissime crucis & hos
produxisti virtute inserti quod seculi
deitatis tue in humanitate no-
stra & per insertum quod fecisti tui
sacramenti corporis in ligno crucis: ita
quoque anima inserta in te ad nihil ali-
ud attendit nisi ad honorem tui & ani-
marum salutem: ipsa efficitur sapiens:
fidelis: patiens: atque prudens. Erubescit
homine: erubescit: qui ex defecti-
bus tuis tanto bono te priuas: & tam
mali efficitis dignus cum in bona
opera tua nil possint aut possint pro-
desse deo nec tua mala nocere: quia
uis summa bonitas bene deservit
quod factura sua producat fructus ut
te ut infinitum fructus recipiat & co-
sequat sine propter quem deus crea-
uit. Peccavi dñe miserere mei: vni
& inserte hos in te quos dedisti mihi
ut singulariter diligam eos ita ut vi-

tes fructus producat video bonitas
infinita quod sicut tu imitatis rorem lu-
minis supernaturals tu anima vni-
ta tibi cum pace & quiete conscientie:
ita cum rore seruo tuorum auferes
guerram & tenebras & reddes lumē
& pacē dulcissime sponse tue: & pro-
pter hoc humiliter supplico tibi.
Peccavi dñe miserere mei. Amē.

O ratio eiusdem facta rome in die
annunciationis beate marie virgi-
nis anni superscripti. xi

O Maria maria templi trinitatis.
o maria portatrix ignis.
maria administratrix misericordie
maria germinatrix fructus. Maria
redemptrix humani generis ex eo:
quod carne tua patente in ipso redem-
ptus est mundus: christus redemit
sua passione tu meritis & corporis do-
lore. o maria mare pacificum. o ma-
ria donatrix pacis. maria terra fru-
ctifera. maria tu es planta noua: de
qua habemus florem odoriferum:
verbum videlicet vniuersum ve-
ni in te enim terra fructifera semina-
tum fuit hoc verbum. Tu es terra.
tu es planta. o maria curus ignis:
tu vestisti ignem absconditum & ve-
latum sub cinere tuo: qui cinis est
nostra humanitas. o maria vas hu-
militatis in quo vase viget & ardet
lumen vere cognitiois quo lumine
leuasti te supra te: & ideo placuisti
eterno patri & sic ipse te rapuit & tra-
xit ad se a more precipio diligendo
te ipso lumine: & igne tue caritatis

ne oleo tue humilitatis traxisti tu &
inclinasti humilitatem ipsius adue
niendum in te: licet motus & tractus
tam esset ad veniendum ab ardentis
fimo igne caritatis sue. **O** maria qz
habuisti istud lumen: ideo non fuisti
stulta sed prudens: unde et prudentia
voluisti inuestigare ab angelo quo
modo esset possibile quod tibi nun
ciabat. **N**one sciebas tu hoc esse pos
sibile omnipotentis diuine absq; vl
la dubitatione credebas. **Q**uare er
go dicebas: quoniam irum non cog
nosco. **C**erte non ideo hoc dicebas
quia deficeres in fide: sed propter
humilitatem tuam profunday hoc
dixisti quia considerabas indignita
tem tuam: licet non dubitares hoc
possibile esse deo. **O** maria fuisti tur
bata in sermone angelico ppter ti
morem non videtur aspiciendo in
lumine dei: q; timore fueris contur
bata: licet actum admirationis & cu
iusdam conturbationis ostenderis.
Quid ergo admiraris? **A**d miraris
certe magnam bonitatem dei: quam vi
debas & stupebas: considerando te/
ipsam & q; indigna eras ad tantam
gratiam recipiendam. **I**n consideratiōe er
go ppter indignitatis & infirmitatis
& in consideratiōe magne & ineffabilis
diuine grē sup infidē admirata stu
pebas. **S**ic ergo vū prudēter iterro
gas: ostēdis pfundā hūilitatē tuā.
Nec ut deū ē habuisti timorē: s; ad
miratiōē de bonitate iūctā dei er
pseratiōe puritatis: imo q; nihil/
tatis virtutis tue. **T**u hodie o ma
ria facta es liber in quo ē descripta
regula nra. **I**n te enī hodie deseri

pta ē sapiētia p̄ris eterni. **I**n te ho
die ostēdit dignitas fortitudo & liber
tas hoīs: ostēdit dico hodie dignitas
hoīs: qz si aspicio te. **O** maria video
q; manus spūsancti descripsit ho
die in te totā trinitatē formādo i te
verbū incarnatū vnigenitū v̄i filiū.
Descripsit. **n.** in te sapiētia p̄ris que
ē ip̄s vnigenitū dei v̄bā. **D**escripsit
ēt potētia ip̄s p̄ris qz potēs fuit ill
lud facere & descripsit ē clemētiam
ip̄s inmet spūsancti qz sola grā & cle
mētia diuina p̄fectū fuit tm̄ miserū
n3. **S**i ego p̄sdero magnū p̄ filiū tu
n3 o trinitas eterna: video q; i lumi
ne tuo vidisti dignitatē & nobilita
tē generatiōis hūane: vñ sicut amor
coegit te ad p̄ducēdū hoīem de te.
Ita idē amor te coegit ad redimen
dū iā veditū & p̄ditū bñ ostēdit te
diligere hoīes ē anteq; eēt cū volu
isti trahere ipsuz de te solo ip̄o amo
re te iducēte: s; maximū amorē ergo
cū demonstrasti eū postea te ipsuz de
disti et includēdo te hodie in vili sa
culo hūanitatis ip̄i. & quid plus ve
re poteris ei q; te ipsuz. vñ de dicere
poies ei. **Q**uid tibi debui imo quid
pomi tibi facere qd nō feceris? **S**ic
ergo video q; quicquid in illo ma
gno tuo consilio vidit sapiētia tua
eterna debere fieri pro salute huma
ni generis hoc clemētia tua ineffabi
lis voluit facere & potētia tua hodie
adimpleuit: vñ in salute hoīs in p̄silio
eternitatis tue misericordia tua ma
gna nimis p̄ponebat velle miserē
hoī facture tue: & tu trinitas eterna
volebas implere caritatē tuā de hoīe.
q; salutū faceres eū & vares et vitam

eterna pp q̄ creanceras ipm. pp hoc
enī creasti cū vt p̄ccite p̄ciparet te
z plene gānderet in te. hec ē v̄tras
tua quā ad plere volebas: s; hīs ob
stabat iustitia tua allegans in illo
magno consilio q̄ sicut pp̄tū tibi ē
miserere semp z parere ita z iustus
es z iustitia tua in eternū p̄ma net
q̄ cū iustitia tua nullum relinquat
malū ipunitū: sic nullum bonū irre
munerati saluari nō poterat hō cū
nō posset p̄ se satisfacere iustitie tue
de culpa sua. Quid ergo fecisti: qd
deliberasti. Sapiētia tua eterna z
scōp̄re hēsbili: vt z v̄itate tuā imple
res z faceres misericordiā z tñ satisfi
eres iustitie tue: Quale remediū
dedisti nobis. Ecce ap̄tū remediū
disposuisti. n. dare nobis vnigenitū
f̄bū tuū ita vt assumēdo massā hu
manitatis nostre que te offenderat
ip̄a postea patiēte ide satisficeret iu
stie tue nō virtute hūanitatē sed
virtute diuinitatis vnite in ip̄a hu
manitate z sic satisfecit iusticie ip̄e
hō qui peccauerat z v̄itas tua imple
tur misericordia tua v̄itate hōi vnige
nitū tuū p̄ que hō posset de culpa li
berari tibi satisfaciēdo virtute diu
nitatis ei⁹. O maria ego video hoc
f̄bū datū tibi cē in ter: tñ nō sepa
ratur a p̄ce: sicut f̄bū mentale hōis
qd licet p̄ferat exter⁹: z alijs eōicel
nō tñ recedit vel sepat a corde. Er
his ergo ostēdit dignitas hōis pro
quo in de v̄tata z tot es opat⁹. Ostē
dit et̄ hodie in te Maria fortitudo
z libertas hōis. post deliberationē
nāq̄ tāti cōsiliū mittit̄ angelus ad te
z annunciat tibi misteriū cōsiliū vi

nini requirēs v̄olūtate tuā. neq̄ enī
ante venit aut descendit in vterum
dei filius s; p̄deres ascensum volun
tatis tue: expectabat ad ianuā tue
voluntatis vt ap̄ires ei volenti ve
nire in te nunquā intraturus nisi ia
nuā ap̄ertes dicendo. Ecce ancilla
dñi fiat mihi s̄m verbū tñi. Mand
feste ergo apparet fortitudo z liber
tas voluntatis q̄ neq̄ bonū neq̄
malū p̄t fieri a b̄s; voluntate neq̄
p̄t dici neq̄ alia creatura p̄t cogē
re v̄olūtate ad perpetrādū vnū pec
catū mortale nisi ip̄a velit similiter
nec ad bonū operandum quisquam
inuitum cogere p̄t. Est ergo volun
tas hōis libera. P̄ullabat o maria
ad ianuā tuā detras eterna: sed si nō
aperuisses hostiū voluntatis tue nō
assumpisset deus carnē humanam.
Erubescē o aīa mea. vides enim q̄
deus hodie contraxit z fecit paren
telam cum maria. Hodie ostensum
est tibi q̄ licet facta sis sine te: tamē
sine te nō saluaberis. vnde hodie vt
dictū ē pulsat de⁹ ad ianuā v̄olūta
tis marie: z expectat q̄ aperiat sibi.
O maria dulcissimi amor: meus in
te descriptū est verbum a quo habe
mus doctrinā vitę. Tu es tabula in
qua descriptus est z posita nobis
illam doctrinam. Vt deo ego sapien
tiā ip̄sum vs vnigenitū dei f̄bū sta
tim vt in te descriptū ē nō esse sine
cruce sancti desiderij. Nā statim ve
in te conceptum est annerum fuit si
bi desiderij moriēdi pro salute hu
mani generis pro quo saluādo car
nē assūmebat. vnde z magna crux
erat ei id desiderium z voluisset sta

in Ipleri. Ad te o maria recurro z
tibi offero petitionez meā qua peto
pro dulci sponsa dulcissimi saluato/
ris nri dilecti filij tui: z pro vicario
cuncte scilicet xpi vt detur ei lumen quo
cum discretionē teneat debitos mo/
dos pro reformatiōe scē ecclesie spō
se sue. nīcē populū eius z reforma/
cor populū eū edūta q̄ nūq̄ isurgat
cōtra caput suū. Videtur enī: q̄ de
ipso feceris incudē multi enim per/
cutiunt ipsas linguas z opere quan/
tū possunt. Similiter rogo pro dile/
ctissimi filij traditis a te mihi: q̄
ignitas eos ita q̄ sint carbōes nō ex/
tincti s; igni ardētes amoris carita/
tis tue z proximoz ita q̄ aduenien/
te tpe necessitatis hēant nauiculas
aiar suaz bene munitas z sulcitas
plē ipsas z pro alijs. Ego pro eis ro/
go quos dedisti mihi s; non sim eis
cā altēius boni: sed semp mali: qz
sum eis non speculum virtutum s;
ignorātie z negligētie multe: sed ho/
stia audacter peto qz dies grāz ē. z
scio q̄ tibi maria nil ab eo pōt dene/
gari. O maria hodie terra tua ger/
mina uit nobis saluatozē. Peccauit
dño toto tpe vite mee. O pater mi
dulcissime. O amor inestimabilis
Peccauit dño miserere mei. O ma
ria bñdicta vicaris tu inter oēs mu/
lieres in seculi seculi qz hodie dedi/
sti nobis defarina tua hodie vnita
z impasta ē diuinitas cū humani/
tate nra ita fortiter q̄ separari non
potuit nec p̄ mouē nec p̄ ingratitu/
dinē nram vno illa quinimo diu/
nitas vnita fuit et corpori in sepul/
chro z tunc aie in limbo z post aie z

corpori simul in xpo taliter ergo es
tracta z conglutinata est parentela
ista q̄ sicut nunq̄ diuisa est ita in p
petuum nullatenus dissoluetur.

O dō eiusdē scē Rome die dñico.
xxvi. Martij ant suprascrip. xii.

O De^o eterne alta z eterna ma/
gnitudo tu es magnus ego
aut parua z ideo mea infirmitas nō
pōt attingere altitudinē tuā nisi in/
quātum affectus z inte lectus cum
memoria surgant ab infinitate his
manifestis mee z cum lumine quod
mihi dedisti in lumine tuo cogno/
scant te sed si respicio in altitudines
tuam omnis elcuiatio quam anima
mea possit facere in te est velut ob/
scura nox comparata ad lucem so/
lis sive quantum est differens lux
lune a rota int solis. Quia ego infi/
mitas mortalis non possum attinge
re ad tuam magnitudinem immor/
talem bene possum gustare te ex af/
fectu amoris sed non videre in essen/
tia tua: z ideo dixisti q̄ non videt
te homo viuens: hoc est q̄ homo vi/
uens in propria sensualitate z volū/
tate non potest etiā videre te in affe/
ctu caritatis tue. Et si viuēdo ratio/
nabiliter potest taliter te videre nō
tamen in essentia tua potest dum in/
mortali corpore viuūt. Bene est ergo
verum quod mea infirmitas ad tuā
altitudinem non potest attingere
sed solummodo gustare z videre
in speculum tuum: z hec visio est cū
perfectione caritatis quia affectus
caritatis tue pfecte possunt spicere

essentiam vero non ut dictum est: 2
quando potuit attingere affectu ca-
ritatis tue que non ut veri gustato-
res possim capere in mortali corpo-
re vigens: quando fuit tempus 2 ad-
uenit plenitudo temporis sacri qd
acceptabile tempus videtur cum
anima mea noscat in lumine meo
nuntiatum esse tunc quando ma-
gnus medicus vntgenitus. Adeli-
cet filius tuus venit, in mundum
quando sponsum vincit est sponse
scilicet diuinitas in verbo humani-
tati nostre. Cuius vntionis medium
fuit maria: que te eternum sponsum
induit humanitatez suam. Sed hic
amor 2 vnio tam erat occulta quod
a paucis cognoscebantur quapro-
pter anima nondum bene conside-
rabat altitudinem tuam: sed ut vi-
deo in lumine tuo in passione huius
verbi anima venit ad perfectam
cognitionem affectus caritatis tue
quia tunc ignis absconditus sub cin-
ere nostro: cepit large 2 plene manife-
stari aperiendo super lignum crucis
sanctissimum corpus suum. Et ut af-
fectus anime traheretur ad alta: 2
oculus 2 intellectus speculareretur in
igne tu verbum eternum voluisti
in altum eleuari: vnde in sanguine
tuo ostendisti nobis a morem in san-
guine tuo ostendisti miser cordiam
2 largitatem tuam. In hoc etiam
sanguine demonstrasti quantum
grauat 2 ponderat tibi culpa ho-
minis: in ipso lauasti factem spon-
se tue. scilicet anime cui te vnisti per
vnionem nature diuine in nostra

natura humana in ipso induisti eam
dum esset eruta: 2 cum morte tua
reddidisti ei vitam. O passio desi-
derata: sed tu veritas eterna dicis
q non desideratur: nec amatur a vi-
ligentibus semetipsum. Sed ab eru-
tis se 2 induentibus te surgendo
cum lumine in lumine tuo ad co-
gnoscendum altitudinem tue ca-
ritatis. O placibilis passio 2 tran-
quilla que cum tranquillitate pa-
cis facis animam currere super sis-
ctus tempestuosus maris: o delecta-
bilis passio 2 preducis: o vntus
anime: o refrigerium afflictorum:
o cibus esuriensibus: o portus 2 pa-
radisus anime: o verum gaudium
o gloria 2 beatitudo nostra anima
que gloriatur in te consequitur fru-
ctum suum. Et quis est ille qui ve-
re gloriatur in te: non ille qui lu-
men rationis submisit affectui sen-
suali. Hic enim nil aliud videt: q
terram. O passio que auferes qua-
libet infirmitatem dummodo in-
firmus curari velit: quia donum
tuum a nobis non abstulit liberta-
tem. Tu etiam passio reddis vitam
mortuo: si anima propter tempta-
tiones demonum infirmatur: tu li-
beras eam. Si a mundo persequi-
tur: aut a propria fragilitate impri-
gnatur: tu es refugium eius quia
anima nouit in te non solum opera
verbi in passione que fuerunt fini-
ta: sed etiam gustant altitudinem
caritatis diuine: vnde per te passio-
nem vult intendere: 2 cognoscere
veritatem 2 inebriari: 2 consumi
y iij

in caritate vel per infirmitatem tuam que videtur infirmitas propter humanitatem nostram que in te passa fuit. Sed tu est maxima altitudo propter misterium quod prouenit ex ea in virtute deitatis qua eleuat se ad altitudinem ipsius deitatis: et sic prouenit ad finem suum quia alias non posset. O passio anima requiescens in te obit ad sensualitatem qua propter gustat affectum caritatis tue. O quod dulcis et suavis est hoc dulcedo quam gustat anima que intrat sub hoc cortice ubi iuenit lumen et ignem caritatis: videndo unionem mirabilem diuinitatis in humanitate nostra effecta: et videt humanitatem partem non deitatem. Respice anima mea: et videbis verbum in humanitate nostra effecta: ut nubes: sed non recipit deitas lesionem propter nubes: aut tenebras nostre humanitatis. Sed manet intus absconditus sol et splendor diuinus. Sicut serenitas celi quandoque manet abscondita sub nube. Et quis demonstrat nobis hoc: quia finita pena in corpore tibi remansit deitas: et post resurrectionem fecit humanitatem lucidam que tunc erat opaca: et facit imouale que prius erat mortalis. Tu ergo passio indicas doctrinam quam deus rationalis creatura sequitur: unde fallitur ille qui manum se qui delectamina quam penas cum nullum nisi per verbum proueniat ad patrem: et te verbum non possumus sequi nisi gustemus te in affectu penam: et si anima non vult sustinere penas ipsa sustinet inuita: si autem cum sole luminis vult portare tunc ex nullo labor

percutitur affectus anime: sicut in verbo deitas nulla tenus passa fuit quia voluntarie facta est portatrix laborum: ergo manifeste ostendit quod post tempus acceptabile passionis verbi anima potest cum lumine gratie cognoscere tue caritatis affectum: et cum hoc lumine in tempore finito peruenimus ad cognoscendum essentiam tuam in tempore infinito: unde hac infinitate passionis cognoscimus altitudinem tuam: non quod misteria tua sint infima: imo sublimia: sed infima dico propter passionem infime humanitatis. O dulcis et eterne deus sublimitas infinita: quia ad altitudinem tuam non poteramus eleuare affectum qui erat infimus: nec lumen intellectus propter tenebras culpe. Ideo tu sumus medicus largitus es nobis verbum cum esca humanitatis et cepisti hunc: et cepisti demonem non in virtute humanitatis. Sed diuinitatis: et sic faciendo te paruulum magnificasti hominem. Saturatus obprobriis replesti eum beatitudine: esuriente te saturasti eum in affectu caritatis tue: erucendo te vitam induisti eum gratia repletus verecundus reddidisti ei honorem obscuratus quantum ad humanitatem reddidisti ei lumen et celas in cruce amplexatus es illum: fecisti ei cavernam in latere tuo in qua refugeret a facie inimicorum: in qua caverna potest cognoscere caritatem tuam: quia per ipsam ostendit quod plus voluisti ei dare quam posses cum opatione finita: ille iuenit balneum in quo lota est facies anime sue a lepra culpe. O delectabilis amor. O ignis

o abissus caritatis. o incomprehen-
sibilis altitudo quanto magis aspi-
cto altitudinem tuam in passione ver-
bi tanto plus mea miserabilis aia
erubescit qz nunq te nouit: z hoc qz
semp fui vna affectui sensualitatis
rdia aut mortua. Sy hodie placeat
altitudini caritatis tue illuminare
ocula intellectus meuz eoz quos mi-
hi dedisti in filios ac oiu creatura-
ra ronabiliu. O deitas amor meus
vnu quero a te in tpe quo mundus
iacebat infirmus tu misisti in mun-
du verbu vniuersitatu tuum: vt medi-
cum qd scio qz ex amore fecisti: z no
ex meris nostris. Modo video mu-
dum totaliter i morte iacentem: z in-
sata qz aia mea deficit i viside ista.
Qualis erit nuc modus ad salutem
du itez mortuu istu cu tu sis impas-
sibilis deus: nec amplius venturus
ad redime du mundu: sed ad iudica-
dum: Quomodo ergo reddet vita
huic mortuo non credo infinita bo-
nitas qz deficiant tibi remedia: i mo-
sateoz: qz nec amor tuus deficit erga
nos: neq infirmata e potentia tua:
nec sapientia viminata: z ideo: z vis:
z potes: z scis mittere remedium op-
portunum. Quare supplico si pla-
cet bonitati tue quatenus indices
mibi remedia istud: vt anima mea
sit animata viriliter assumere illud
Respondeo veritas est: qz filius tu-
us non amplius est venturus: nisi
cum maiestate ad iudicandum: vt
dictu e. Sed vt video tu vocas ser-
uos tuos christos: z cum hoc medio
vis auferre mortem: z reddere vi-
tam mundo. Et quomodo: Qd ipsi

viriliter ambulant per vitam verbi
solicite: z cum ignito desiderio pro-
curantes honorem tui: z animaruz
salute pp h sustinendo patienter pe-
nas: z tormenta obprobria: z impro-
peria a quibuscunq eis illatas: qui-
bus penis que finite sunt iunctis i
finito desiderio eorundez tu vis da-
re refrigerium. Seraudire preces: z
implere desideria ipsorum: sed si so-
lummodo patrentur corporaliter
absq desiderio supradicto no suffi-
ceret eis: nec alqs sicut in verbo abs-
q virtute veritatis passio no fatiscit/
cisset saluti humani generis. O re-
mediator optime: da ergo nobis de-
sitis xpis qui i vigilis: lacrimis: z
orationibus vucant vitam suam pro
salute mundi. Tu vocas eos xpos
tuos: quia confirmati sunt vniuersi
to filio tuo. Cede queo eterne pa-
ter: vt non simus ignorantes ceci: aut
frigid: nec obscuri visus intantum
qz no videamus nisi nos. Sed da no-
bis cognoscere voluntatem tuam.
Peccant vne miserere mei. Gra-
tias: gratias ago tibi: qz dedisti re-
frigerium anime mee tuam per agni-
tionem quam dedisti mihi qualiter
possem cognoscere altitudinem ca-
ritatis tue adhuc vigens in mortali
corpore qz etiam propter remedia
qz video ordinata a te: vt libere-
tur mundus a morte. Non ergo am-
plius dormias miserabilis anima
mea que toto tempore vite tue dor-
misti: amor inestimabilis corporis
lis pena seruoꝝ tuoꝝ valebit virtu-
te sancti desiderij aia eorundez: qz vi-
deri valebit i tunc desiderij caritatis

me. **O** aīa mea misera nō amplexa
trix lucis s; tenebray. Surge: surge
a tenebris. Exalta te ipsam ap̄ ocu-
lum intellectus ⁊ reserice i abissum ca-
ritatis diuine: q; nisi videas nō po-
tes diligere quantū videbis tantū
diligēs ⁊ diligendo sequeris ⁊ indu-
es voluntatē suā. **Peccanti domine**
miserere mei.

O ratio eiusdē scā Rome die to-
uis: quito apl̄is añi sup̄ascrip. xiiij.

O Resurrectio nostra: o resurre-
ctio nra alta: ⁊ eterna trini-
tas enscera aīam meā. **O** redēptor
⁊ resurrectio nra: o trinitas eterna.
o ignis p̄tinue vrens qui nūquā ex-
tingueris: nec defictis: aut diminui
potes etia; si totus mūdus accipiat
ignē tuū. **O** lumē qd̄ das lumē ⁊ in
lumine tuo videm⁹ i lumine tuo vī-
deo: ⁊ absq; ipso nō possem viderē: q;
tu es qui es: ego aut̄ sum que nō sum.
In eodem lumine cognosco necessi-
tatē meā: ⁊ necessitatē tue ecclesie: ⁊
totius mūdī: ⁊ q; i lumine tuo cogno-
sco h̄ peto a te: q; cuiuseres aīa; meā
p̄ salute totius mūdī: nō q; er me
aliquē fructū possim p̄ducere. Sed
er virtute caritatis tue q; ē op̄at̄r
oīum bonorū. **U**n sic i abisso carit̄-
tis tue aīa op̄at̄ salute in se ⁊ vilita-
tē i p̄mo suo sicut: veritas tua alta
⁊ eterna trinitas op̄ata ē i humani-
tate nra: v; cū in s̄ro humanitatis
nre q; cū ope finito in medio nostre
humanitatis op̄ata ē p̄ nobis is̄ni-
tā vilitatē nō in virtute humanita-
tis: sed diuinitatis tue: in hac virtu-

te trinitas eterna vidēt̄ creata: cū
cta q; participat̄ esse ⁊ oīs virtus: p̄-
stans i hoīe sp̄ialis ⁊ tp̄alis erit atē:
v; ē q; voluisti q; homo laboraret
in ipsis op̄ando cū libero arbitrio:
O trinitas eterna: o trinitas eterna
i lumine tuo cognosce q; tu es illud
sūmū: ⁊ eternū virtutariū quod i te
tenes clausos flores ⁊ fructus: q; tu
es flos glorie qui tibi met gloriā red-
dis tibi met fructus: vñ amullo alio
h̄ potes recipere: si enim ab aliquo
alio recipere posses iam nō videretur
q; es es eternus: ⁊ oīpotens deus: q;
ille q; i tibi redderet h̄ non videret̄
p̄cessisse a te: Sed v; vīctū ē. tu tibi
met es fruct⁹ ⁊ gloria: ⁊ fruct⁹ quos
reddit tibi creatura tua atē sunt: ⁊
atē recipit vñ reddere possit: in virt-
dario sinus tui pater eterne clau-
sus erat homo. Tu traxisti eū v̄ lectā
mētē tua velut florē distinctū in tri-
bus potētis aīe: ⁊ in qualibet posul-
sti plantā: vt possent fructificare i
virtuario tuo redēdo in te cū fru-
ctu quē dedisti ei: tu redibās i aīa
replendo eā beatitudine tua: i qua
aīa manet sicut piscis in mari: ⁊ ma-
re in pisce. Dedisti ei memoriā: vt
possit retinere bñficia tua: vt er hoc
p̄duceret florē glorie nomini tuo: ⁊
fructū vtilitatis. Sibi dedisti ei ē
intellectū: vt intelligeret veritates: ⁊
voluntatē suā q; voluntas solūmo-
do querit sanctificationem nra; vt
germinaret florē glorie: ⁊ post modū
fructū virtutū: ⁊ dedisti ei voluntatē
vt possit diligere id q; intellectus vī-
dit ⁊ memoriā retinuit. Et si respī-
cio te lumē trinitas eterna: hō p̄da-

dit illū florē. s. q. am ex culpa cōmissa: q. nō erat apt⁹ post modū: nec valebat reddere gloriā tibi p̄ illū modū: z sine ad quem creasti ip̄m. Nū pp̄ culpā tu nō in nobis in gloriā z tuā p̄ illū modū quē veritas tua stauerat: vindictā tuā erat clausum qua pp̄ nō poteramus recipere flores nec fructus tuos. Et ideo fecisti potinarū verbū v. z vni. entū tuum cui dedisti clauem veritatis: z humanitas fuit manus q̄ vni. simul: vt ap̄rent ianuā gr̄e tue: q. veritas nō poterat aperire absq. humanitate que humanitas clauderat pp̄ culpā p̄m̄i hoīs. Neq. humanitas simplex poterat aperire absq. veritate: nam opus suū fuisset finitū z offēsa erat p̄tra infinitū bonū cōmissa: z de culpa p̄tinus debebat erire pena: vñ nullus alius modus sufficiens erat. O dulcis hostiarie. o humilis agn⁹ tu es ille ortulanus qui receratis ianuis viridarū celestis. s. padisi porrigis nobis flores z fructus veritatis eterne. Ex nūc quidē cognosco: q. tu dixisti veritate: q. nī forma pegrini appens duob⁹ discipulis tuis i via dixisti q. sic oportuit pati xp̄m: z p̄ viā crucis introire i gloriā suā ostendendo illis: q. sic p̄fectatū fuerat per Moysen: Eliā: Isaiā: David z alios q. d. te p̄phetauerāt: z sic p̄plana bas cis scripturas: ip̄i vero: nō itelligēbāt te: q. caligauerat ocul⁹ itellect⁹ eorū: s. tunc te ip̄m itelligēbas q. erat gloriā tua dulce z amozosum verbū: Tu ip̄e nūquid: vt itrares i te met oportebat te pati.

Oratio eiusdem facta Rome in die circūcisionis domini: ad instantiam domini. N. Cardinalis ordinis predicatorum ad circūcidendam duriciem induratorū contra ecclesiam.

O Sūme deus amor: iestimabilis ignis eterne illuminans mentes hominū: calefacies eas sp̄ritu amoris tui: z consumens quicquid habet anima tibi obnoxium: quantum in te est: in te video quod ille amor qui te constrinxit trahere nō erit te cum noticia tui ad laudem z gloriā nominis tui: ille idē amor constrinxit te induere mortalitatem nostram: vt reduceres venios nos ad te: z q. hodie ostendisti te nobis amato: noster. Primo passibi em ponendo te qui factor es: legis obseruatozem ipsius: ad nostre humilitatis exemplam. Videat itaq. hominem facturam tuam indurari corde z obseruatozem nō esse legis tue. Cum tu deus noster obserues. Tu ostendisti nobis hodie cinerem nostre mortalitatis in re: vt noscāmus in cinerare nos propter te z passibilem te ostendisti soluendo arram z ericendo nos in amorem tue sanctissime passionis: vt in tuum exemplum passiones vestras equo animo tolleremus: desiciat: vel liquecat: itaq. omnis anima in tuo amore factor: mens z vere de⁹: q. traxisti hoies er te: vt ipse te solū inde recognosceret: amaret: z sequeretur. Et nos igni sūi tui be

neſcicia te maleſtas eterna delirar
pſumimus hodie et ex tua clemen-
tia ſubarras tibi aſas nraſ anulo
carnis tue deſpondandas tibi ſi tua
beneficia recognoſcant ea: v3 lege q̄
ipſos eternitatis tue factas eſſe par-
ticipes: hodie quoḡ deduſti aſe tue
aſe meꝝ p vicariũ tuũ remiſſionem
peccaminũ manifeſtãdo mihi potẽ-
tiam ſua q̄ tua eſt. Et qd̄ qui ſeciſti ho-
mimẽ: ſine ipſo hoic non ſaluas cum
ſine ſenã qui traxiſti me: ex te: et ſeci-
ſti me ſine me: nõ ſaluavi me hodie
ſine me: ſ; p inſtantia: et cõfeſſionem
meã iam me peccatoꝝ vicariũ per
gratiã tuã iterũ vicariũ liberaſti v̄
quo idigna tua ſerua gratias ago ti-
bi: et ſic mũda p tuã gratiam: hodie
clamo ad te amor: meus: eterne deꝝ:
vi facias miſericordiã: cũ hoc mũdo
et des ei lumẽ noſcedi ipſum vicariũ
tuũ cum puritate ſidei de qua obſe-
cro veſti eos deus meus: et des ei lu-
mẽ: vt ipm ſequat mũdus ipſe totũ
dato ſibi lumẽ ſupnaturali poſteq̄
dotãſti ipm tuũ vicariũ dando ſibi
cor virile: qd̄ tuũ ſit ſancta humilita-
te tua: et ideo nunq̄ ceſſabo pulſare
ad portã benignitatis tue amor: me-
us: vt cũ exaltes manifeſta itaq̄ vir-
tutẽ tuã i ipſo: vt ſemp virile cor ſu-
um tuo ſancto deſiderio ardeat: et cõ-
ditũ ſit humilitate tua: et cum ben-
gnitate: caritate: puritate: et ſapien-
tia tua: peccat i ſuis actibꝝ: et ſic to-
tũ orbe ad ſe trahat va et noticiam
tue veritatis in ſe: vt noſcat ſe in ſe
qualis fuerat: et te in ſe p gratiã tuã.
Illumines et aduerſantes ſibi qui i
circũſiſtis cordibus ſp̄i ſancti re-

ſiſti: et tue oipotẽtie aduerſant pul-
ſando ad portas aiaꝝ ipſoꝝ: q̄ ſa-
uari nõ poterit ſine te: et vt quẽtã
tur ad te deus meus in vita exercita
eos amor: iſtina bilis et caritas tua
te cõpellat hac gratiã: dic: vt emo-
liãt eoz durities: itaq̄ reducantur
ad te ne peant. Et q̄ offenderunt te
deꝝ ſũme clemẽtie punias peccata
ipſoꝝ i me: ecce itaq̄ corpus meum
qd̄ a te recognoſco: et tibi offero: ſiat
incus p eis: vbi ipſoꝝ culpe: et era-
tur: et q̄ video q̄ victũ vicariũ tuũ
naturaliter de virili corde dotãſti
humiliter: et ſuplex oro: vt ſupnata-
rale lumẽ iſtandã i deo nõ intellectus
ſui: e enim illi inſmodi cor ad ſupbia
aptũ niſi adiciat ſibi hoc lumẽ acq-
ſitũ ex puro affectu virtutis: icidãt
et hodie ois amor pprius ab ipſis
tuis emulis aca dicto tuo vicarioc
et ab oibus nobis: vt parere poſſũ-
mus eiſde cũ eoz duricie fierent p
quibus et humilient et pareant ipſi
dño nro: offero tibi vitã meã exndẽ
p tunc cũ tibi placuerit: et ipſam po-
nam p gloria tua: humiliter et obſe-
crans p virtutẽ paſſionis tue: quate-
nus emundes: et ſcopes de antiquis
vitijs ſponſam tuã ſicut emundãſti
et ſcopãſti ei antiquis: et iſfructu ois
plantis: et nõ amplius diſſeras: vere
deus beneficio: q̄ tamdiu abſc inde
do pcuttes toruoſum lignum vni-
ciel ipſoꝝ emuloꝝ tuoꝝ: q̄ finaliter
dirriget: ſ; acellera trinitas eterna
q̄ tibi non eſt difficile ſacere de ois
quo aliquid cũ v̄ niſilo oia ſecuris
et vitia ipſa purgare tibi etiam me
os ſiltos recomendo: et hunc tue ma-

scitasti offero qui te mihi hodie re-
dit: ut des te sibi ut renoues euz ho-
die intus et extra: et suos actus dirri-
gas in beneplacitis tuis pro quib⁹
ut cā cr audis digneris gratias ago
tibi qui es benedictus in secula se-
culorum. Amen.

O ratio eiusdē scā Rome. xv.

Veritas et que ego sum ut tu
des mihi veritatem: ego sum
que nō sum. Et post paululū: ergo ve-
ritas tua: ē illa que facit et loquitur
et omnino operatur ex quo ego non
sum: veritas tua ē illa que dat veri-
tatem: et cum veritate tua dico ve-
ritatem. Veritas tua eterna porri-
git diuersis modis veritatem diuer-
sis creaturis: nec separatur a te veri-
tas tua: imo tu es veritas. Tu deli-
tas eterna fili dei a deo vēisti: ut ad-
impleres voluntatem patris eterni
nec pōt quisquā habere veritatē: ni-
si a te. Siquis autē vult habere veri-
tatē tuā oportet quōd nihil ei deficiat
de veritate tua: alias non posset ha-
bere veritatē quā nullū defectum pa-
tetur: sic hnt beati qui pfecte vidēt
sine defectu veritatē tuā p eternam
tū visionem: quam quidē visionē
habent participantes visionem tu-
am qua tu teipm vides: lumen enim
quo videris a creatura tua in es:
nec iter te: et vidēt te: ē aliquid me-
dium quōd respiciet te vidētē te: dum
ergo beati vident te: participant et
lumen: et medium quo videris: et quā
tu idē semper es idē lumen: et idē
medium: et idē obiectum partici-

pata per eos in vntione qua vniunt
tibi causant idēmitatem inter v-
sionem tuā: et visionē creature tue:
nec obstat si vnus min⁹ pfecte ali-
us magis pfecte videt: quod hoc ē pp
diuersitatē recipientiū visionē. Si-
cut aīa que ē in via i statu gratie re-
cipit veritatem tuā p lumen fides
qua videmus que predicat ecclesia
tua vera esse: et tū diuerse aīe scun-
dum diuersitatem dispositionis sue
recipiunt diuersimode veritatē istā
magis et minus pfecte: nec pp h di-
uersificat fides: imo vna ē et eadem
fides diuina: sic pfecto in beatis vna
et eadem ē visio quōd magis et min⁹
perfecte a diuersis recipiatur.

O ratio eiusdē facta Rome die
xviij. M. ccc. lxx. vij. xv.

Veritas eterna dissolue vincu-
lum corporis mei: ut possim
videre veritatē: quā nūc memoria nō
pōt te capere: nec intellectus intelli-
gere: nec affectus diligerē quōd docet:
o natura diuina que resuscitas mor-
tuos et sola das vitā: quōd voluisti tibi
vntre naturā mortuā: ut eam vi-
uificares: o verbi eterni taliter tibi
vntre naturā mortuā: quā nō fuit
possibile quod quocūq; nō separaret:
vntre i cruce i xpo natura mortalis pa-
tiebat: s; natura diuina viuificabat:
et idē erat simul beatus et dolorosus:
nec ēt in sepulchro potuit vna natu-
ra ab alia separari. O pater eterne
tu dicis: quod vēisti verbi tuū a tu-
ra nra: ut i ea satisfaceret tibi p no-
bis: o scissabilis misericordie voluisti

ponere filii naturalē: et propter pro
culpa filij adoptiui: et substituit nō
tūm penā crucis i corpore: sed cruciatū
desideriū i mēte. O pī eterne q̄ p/
fundar: ineffabilia sunt iudicia ma
nistrū homo nō intelligit: p̄mo stulti
hoies iudicāt s̄m corticē facta tua:
et scā suoz tuoz: et nō s̄m pfunduz
a bilium caritatis iuse seruis tuis.
O ignorās et bestialis homo. Cui
de te fecerit hoies cur facis te ip̄m
bestiā: et nō solū bestiā: sed nihil et be
stialiter iudicas: An ignoras qz be
stiales deputant ad penas eterna/
les infernales i quibz penis efficitur
hō vel n̄: et nō qdē q̄sū ad naturā q̄
sustinet: sed q̄sū ad grām q̄ naturā
pficiat: et res q̄ ē p̄nata sua p̄fectio
nep̄t̄ dicit nihil: et substituit. Datū ē
ergo nobis hōi eternū p̄ manū ma
rię de substantia marie iduit natu
rā: hōi peccati originalis macula:
et hoc qz nō hōi: sed sp̄s sc̄i op̄at̄ de
sc̄a ē illa p̄ceptio: qd̄ quidē nō fuit
sic i maria: qz nō peccit̄ de massa
ade op̄atione sp̄s sancti: sed hois. Et
qz tota illa massa erat putrida nō
poterat nisi i putridā naturā aīa il
la st̄ndi: nec purgari poterat: nisi
p̄ grām s̄ sc̄i cuius quidē esse nō
ē subiectū susceptibile corp⁹: sed sp̄s
rōnālis. aut intellectuales: et ideo nō
potuit maria a macula illa purga
ri nisi p̄ q̄ aīa ista ē corpori qd̄ q̄
cō se sc̄i ē p̄p̄terit̄ā te laur̄ i di
uit̄ qui illo vase debebat reponi:
nō sicut forma et s̄m̄it̄ quā aq̄e i
mod̄ te ip̄e sic sit̄ sp̄s sanctus de
macula peccati originalis. Nā post
p̄ceptionem ei statim fuit p̄ grām

posset ab illo peccato mundaata: et
grā magna dotata substituit: tu sc̄o
dñe: qz ista ē veritas.

Oratio eiusdem facta Rome die
xij. augusti. anti sup̄scrip. xvij.

Ingrate hō alta et eterna re
tas incōprehensibilis: et inesti
mabilis amor. Tu vicia p̄ eterne
qz homo respiciēs se inuenit te in se
qz creatus ē ad imaginē mā: qui h̄z
memoriā ad retinēdū te et beneficia
tua participando in hoc potentiam
tuā: h̄z intellectū ad cognoscendū
te: tuā p̄cipuando sapientiam. I. vnt
genti filij tui dñi n̄i iesu christi: et
h̄z voluntatem ad diligendū te par
ticipando clementiam sp̄rituū san
cti sic p̄fecto nō solum ip̄s h̄z crea
sti ad imaginē tuā: sed in te quō
dāmodo habens similitudines suā:
sic tu es in ip̄s: et ip̄e in te. Non co
gnoui me in te de: et te in me deus.
Ista ē tota ignorantia hoium igno
rantium qui offendunt te: qz si hoc
sc̄erent nō possent nō diligere deum:
hoc autē nescire procedit ex p̄uatio
ne luminis gr̄e que p̄uatio creat̄
a nube p̄p̄terit̄ amoris sensuū tāta
ē p̄feruitas inter hominē: et hoies
qz qm̄ nō se diligunt recedunt a p̄
p̄ta natura. Postmodū ora tū p̄
singularibus suis. vt participare
naturā deūmā: diligendo se ad mā
cem: et ista ē vera cōformitas: Re
spendit deo: et virtē. O nō modo mā
iorem grām possis habere: qz vt vt
tam ducam sem̄p in penis: et ipsam
terminem cuz martirio propter te

Alia oratio facta Rome. xvij.

Oditas amoris deitas. Quid
possus dicere de veritate tua:
Tu veritas: dic de veritate. Ego he
scio de veritate dicere: sed de tene-
bris tuis: qz non sum: secuta fructum
crucis tue: sed solum secuta sum tene-
bras: et non cognoui tenebras: bene-
fateor: qz qui cognoscit tenebras: co-
gnoscit lucem: sed ego non feci sic i-
mo secuta sum tenebras: nec eas p-
secte cognoui. Dic ergo dñe tu veri-
tatez tua de cruce tua: et ego audis.
Tu dicis qz quidam sunt persecutores
fructus tue crucis: nā fructus crucis
tue: tu es. **D** verbū vngentis dei
qui ex inenitate amoris: et caritas
quā hūisti ad nos. Inseruisti seipm
tanqz fructū duobz arboribz. **N**ā
mo nature hūmāc: vt manifestares
nobis veritatē patris tui inuisibilē
qz veritas tu es. Et scio inseruisti te
ipm arbori crucis i qua arbor: non
te tenuerūt clauis: nec quā aliud:
nisi amor: imēsus: quē ad nos habui-
stis: et totū hoc fecisti: vt manifestares
nobis veritatē volūntatis patris: qz
volebat nram salutē. Et ista serto-
ne pductus ē sanguis tuus qui pp
vñones diuine nature dedit nobis
vitā istius sanguinis virtute mūda-
mur a peccato mediātibus sacramē-
tis tuis. Reposuisti autē hūc sangui-
nem in cellario ecclesie militantis:
vñs clauis et custodia ei⁹ vicario
tuo pncipali i terris. **H**ec autē oia nō
cognoscunt: nec sciunt ab hoibz: nisi
mediāte lumine tuo quo tu illustras
mobilitate pte aie nostre. Intellectū.

Hoc lūmē ē lūmē fidei qd tu cul-
libet christiano pcedis qñ mediāte
sacramēto baptisimi infundis lūmē
fidei et gratie tue p quā purgat pec-
catū originale qd cōtraimus: et va-
tur nobis lūmē sufficiens ad pda-
cendum nos vsqz ad vltimū finē
beatitudinis: nisi fies cum puritate
a moris pceptū sensitū excecimus
oculos nostros quos gratia tua illu-
minauit in baptisimo. **E**xecam⁹ ve-
ro nos ipsos inducēdo cataractas su-
per oculos nostros p frigiditatez: et
humiditate a moris ppriū supradel.
Et ideo nō cognoscimus te: nec al-
quid vey bonū: et dicimus malū bo-
nū: et bonū malū: et efficiunt in gra-
tissimū: et supinigratissimū: et peius: et
deterius ē nobis post agnitam veri-
tatem tuam qñ pdidimus lūmē.
Et anteqm lūmē recipemus. **H**ec
ior enim ē christianus talis qz fide-
lis: et peius ē sibi: nisi in quantum fac-
li⁹ recipit medicinā de malo suo: pp
aliquale lūmē fidei: qd remanet ei.
Isti dñe tales sunt persecutores fru-
ctus crucis tue. i. sanguinis tui. nō. n.
te ipm crucifixū sequuntis: psequū-
tur te et sanguinē tuū: et possunt
tū qui rebellant vicario tuo: qui tū
clauis cellarij: vbi ē repositus san-
guis tuus: et sanguis oīm martirū:
quō sanguis martirū: nō valcat nisi
si i virtute sanguinis tui. Ista autē
rebellio et peccatū accedit eis: qd
pderūt lūmē veritatis tue: quod
acquirūt p fidē tuā: vñ philosophi
quō multas sciret veritates de crea-
turis: qz tū nō habuerunt fidem tu-
am salutem consequi nō potuerūt.

Oratio eiusdem facta rome die
xij. feb. M. ccc. lxxvij. rix.

O Amor inestimabilis. o dulcis amor ignis eterne. Tu es ignis qui semper ardes: alia et eterna trinitas deus rectus es absque ulla fortuniositate. simplex absque duplicitate et sincerus absque aliqua fictioe. Dirige oculos misericordie tue super creaturas tuas. Non enim misericordia tibi propria est: imo ad quodcumque me considerando puerum nil inuenio absque misericordia tua. Non enim curro et clamor ante misericordiam tuam ut factus misericordiam cum hoc mundo. Tu vis nos finire tibi ad modum iustitiam et diuersimode ducis suos tuos propter quod honestitatem que nullatenus intrinsecum creature debemus: aut possumus iudicare propter exterioriores sed voluntate cuncto rium tuam voluntate iudicare debemus et hoc maxime de his tuis: id gaudet anima que videt lumen in lumine tuo: de variis et infinitis modis et vix quos et que videt in ipse. quibus per diuersos calles procedat: tamen omnes currunt per ignitatem iter caritatis tue alias non sequerentur iustitiam tuam in iustitate. vnde alios videmus currere per viam penitentiam fundatos in mortificatione corporis. Alii es in humilitate in occidendo puerum voluntate: alios in fide viuam. alij qui dum per misericordiam accedunt et alij totaliter dilata tui caritate propter misericordiam quando seipsum. In his et his similibus pingue sit anima que sollicite exercuit naturalis lumen: vnde acquisiuit supernaturalem: cum quo videt immensam largitatem tue bonitatis. O que regali

ter progrediuntur isti. O que ad hunc sunt fieri secundum ordinem voluntatis tue. et ideo in omnibus que operantur creature tue considerant voluntatem tuam nunquam vero voluntatem iudicant creature. O inestimabilis caritas isti bene didicerunt et corde tenuerunt doctrinam veritatis tue vbi videlicet dicit. Nolite iudicare secundum faciem. o veritas eterna: que est doctrina tua. quod est iter per quod oportet nos accedere ad patrem. Nescio aliud iter videre nisi quod tu verbum eternum pauperculis realibus virtutibus ignis caritatis tue quas edificasti precioso sanguine tuo. Hec est quidem via. In nihilo ergo alio culpa nostra consistit nisi in diligere quod odisti et odio habere quod dilexisti. Fateor que semper odisti quod amas et amas quod odio habuisti. Sed hoc dico clamor coram misericordia tua abyssus caritatis supplicans quatenus des mihi sequi veritatem tuam in simplici corde. Concede queso continuum famem patiendi pro te per nuntias et tormenta. Da etiam patrem eterne fontem lachrymarum oculis meis quibus inclinem super totum mundum misericordiam tuam et maxime super sponsam tuam. o inestimabilis et valde caritas hoc est videri tuum fundamentum in sanguine tuo et aspersum sanguine martyrum tuorum qui viriliter cucurrerunt post odorem sanguinis. tu custodi ergo eam. Quis enim contra clementiam quam tu custodieris poterit preualere. Vere de mentis

illa perfecte est vnita in doctrina
tua & corpus vnitum est in anima:
& ideo vult sequi affectum aie: qua
propter ea que p^o consueuerant ip^s
delectare. scilicet scelerum mundi tunc tota
li ter displicent. Similiter etiã ea q^u
sibi difficilia & aspera videbatur vi
delicet sequi virtutes modo dulcia
& delectabilia sunt eidem. Bene er
go est veritas q^u in verbum eternũ
delesti fragilitatem nature nostre
cum fortitudine nature diuine quã
recepisti a patre: & hanc fortitudinẽ
dedisti nobis vt dictum est median
tibus sanguine & doctrina. o eterne
sanguis: eterne dico quia vnitus es
cum natura diuina: homo qui cum
lumine nouit fortitudinem tuã di
scedit a debilitate tua quod lumen
non adipiscitur nisi assumatur odi
um contra propriam sensualitatem
& potius amittitur naturale. o dul
cissime sanguis tu fortificas animã
tu illuminas ipsã: in te efficitur
angelica: tu intantum obumbras
ipsã caritate tua q^u penitus obli
uiscitur sui & nil aliud quã te potest
videre propter quod fragilitas car
nis etiã sentit odorem virtutum
ita q^u simul corpus & anima clama
re videntur ad te in quolibet cre
citi o: hoc dum sanetum desiderũ
permanet & angit. Si enim alias te
pesceret & allecicaretur desiderũ su
bito est suscitata rebellio magis vi
ua q^u prius. o doctrina veritatis q^u
tantã fortitudinem presas ani
me induit te q^u in nulla aduersitate
reficit: sed de omni prelio obtinet
palmam: fortis est diu sequitur te:

que processisti a summa fortitudine
nisi enim sequeretur te nil ei profi
ceret fortitudo tua. Ne me misere
ra que nunquã vram doctrinã se
cuta sum: & ideo tam debilis sum q^u
in omni minima tribulatione des
cio. Peccauit domine miserere mei.

Deinde mox solito orauit mater
pro ecclesia dei pro vicario xpi & fili
is ac etiã pro omni rationali creatu
ra. Amen.

Oratio eiusdẽ facta Rome die
mercurij. tertio martij mensis su
p^oscripti.

R.

O Trinitas eterna: o alta & eter
na veritas nos sumus arbores
mortis & tu arbor vite. O veritas
eterna quid est videre in lumine tuo
arbores puram creature tue quã
traxisti de te summa puritate cum
pura innocentia & vnisti & plãstasti
in humanitate quã formasti de li
mo terre & fecisti liberam. Tu trini
tas eterna dedisti ramus huic arbo
ri qui sunt potẽtie aie. Intellect^u: me
moriam & voluntas: quẽ fructũ p^oducit
memoria: fructũ retinẽdi. In intel
lectu posuisti fructus discernẽdi: & i
voluntate fructus amoris. O arbor
posita in tanta puritate a plasma to
re tuo. Sed hec arbor deus eterne
quia abscedit se ab innocentia p^ono
bedientiam cecidit: & de arboze vite
effecta est arbor mortis: vnde non
nisi mortales fructus postmodum
perducebat propter quod in alta &
eterna trinitas vberia & infatua
ex a more creature tue videndo hãc

Y

arbozem nullū fructū posse p̄duce
re nisi mortis q̄ erat separata a te
vita dedisti re medium codē coacta
a morte quo creaueras ipsam inserē/
do deitate tuam in arbozem mortis
nostre humanitatis. o dulce ⁊ suauē
inertū. Tu de⁹ summa dulcedo ol/
gnatus es v̄ire te cū amaritudine
nostra. Tu lucidus splēdor cū tene/
bris. Tu sapiētia cū stultitia. Tu vi/
ta cū morte. Tu infinitus nobiscū
finitis. Quis te cogit ad hāc v̄nio/
nē vt redderes nobis vitā. cū ipsa
creatura tantā iniuriā tibi fecisset
solūmodo amor vt dictum est: vnde
per hoc insertum dissoluitur mors.
Sufficiebat tūc ardentissimē carita/
ti fecisse cū ea hanc v̄nionem: Non.
sed postmodū tu verbum eternum
hanc arbozem proprio sanguine ir/
rigasti. Die sanguis p̄ calore suū
facit ipsam arbozem fructificare si
hō cū libero arbitrio se in te inserat
⁊ in te v̄niat: cor ⁊ affectū suū ligā/
do ⁊ falsādo hoc insertum cū in fal/
sicia caritatis ⁊ imitan do doctrinam
tuam: q̄ patrē nō possum⁹ nec de/
bemus sequi cū in eo nulla pena fue/
rit ⁊ nos per penas ⁊ cruciata desi/
deria debem⁹ p̄formari tibi. Itaq̄
per te vitā producim⁹ fruct⁹ vite si
nos in te inseramur. Itaq̄ q̄ sumus
inerti in te ramū quos pedisti arbo/
ri nostro producant fructus suos.
Memoria tūc impletur continua
recordatione beneficiorū tuorū.
Intellectus speculatur in te vt in/
telligat eternam voluntatem tuā:
⁊ vt perfecte te noſcat: ⁊ voluntas
vult diligere id quod intellectus vi

dit ⁊ nouit. vnus ergo ram⁹ porri/
git fructus alteri ramo: ⁊ q̄ anima
per agnitionē quā hēt de te melius
se cognoscit: id odit semet. i. propria
sensualitate. O amor: inestimabilis
mirabilia sunt op̄ra tua: que op̄ra
tus es in creatura rōnali: Et si tu de
us eterne t̄p̄e quō homo erat arbor
mortis dignatus es restituere eum
in arboze vite inserendo te vitā in
hoīe licet quā plurimi ex defectibus
suis sint tātūmō mortis fructū p̄o/
ductores: ⁊ hoc q̄ nō inserunt se in
te eterna vita. Ita ⁊ nō potes p̄u/
dere p̄o salute totius mūdi quē vi/
deo nō inserere se in te: Imo quilibet
permanet in morte sua: ipsi hoīes
non accedunt ad fontē in quo ē san/
guis vt aspergāt arboze suā. Inter
nos ē vita eterna incognita nobis
ignorantibus creaturis. o miserabi/
lī: o ceca anima mea vbi ē clamor:
vbi preces quas debes effundere in
cōspectu dei tui: qui continuo te in/
uitat: vbi cordialis dolor pro arbo/
ribus manentibus in morte: vbi an/
xia desideria in cōspectu diuine pie/
tatis: Nō sunt in me ista q̄ nōdum
perdidi memetipsam. Si enim hoc
fecissem ⁊ solūmodo deū quesisses. i.
gloriā ⁊ honore nōnis sat cor me/
um per os exiret de corpore ⁊ os/
sa mea distillarēt medullas sed nō
quā produxi nisi fructus mortis q̄
non inserui me in te. o amor: meus
quātū est lūmē: quāta est dignitas
quā recipit anima inserta in te veri/
tate. o inēsa largitas memoria: p̄o/
rigit q̄ sumus obligati diligere ⁊
sequi doctrinā ⁊ vestigia verbi v̄ni

geniti tui ipsum oportet nos scire quia et
non te patrem: quia ut dictum est nul
la pena in te fuit aut esse potuit abs
que lumine autem fidei non possumus scire
quod hanc doctrinam nec vestigia ver
bi: unde intellectus figuratur et specu
latur in ipso lumine ut cognoscat et
subito voluntas diligit id quod in
telligentia vidit: et sic unus ramus
dirigit fructus vel porrigit fructus
vite alteri ramo. Et unde trahis o
rbor: hos fructus vite: cum ex te mor
tua et sterilis sis ab arbore vite: nisi
enim te inseruisses in ea nullum ex
tua virtute produceres cum tu nihil
sis. O veritas eterna sicut tu produ
xisti nobis fructus amoris luminis
et obedientie propter que ut
philosophi curreris ad opprobrio
sam mortem sanctissime crucis et hos
produxisti virtute inseris quod feci
sti deitatis tue in humanitate no
stra et per insertum quod fecisti tui
sacramenti corporis in ligno crucis: ita
quoque anima inserta in te ad nihil ali
ud attendit nisi ad honorem tui et ante
mariti salutem: ipsa efficitur sa piens:
fidelis: patiens: atque prudens. Cru
bescit homo: erubescit: qui ex defectu
bonis tuis tanto bono te priuas: et ta
nti mali efficitur dignus cum et bona
opera tua nihil possint aut possint pro
desse deo nec tua mala nocere: quia
tuis summa bonitas bene delectet
et factura sua producat fructus ut
te ut infinitum fructum recipiat et co
sequat sine propter quem oes crea
uit. Peccant domine miserere mei: vni
et inserere hos in te quos dedisti mihi
ut singulariter diligeris eos ita ut vi

uos fructus producat video bonitas
infinita quod sicut tu imittis rorem lu
minis supernaturalis tu anima vni
ta tibi cum pace et quiete conscientie
ita cum rore seruoque tuorum auferes
guerram et tenebras et reddes lumē
et pacē dulcissime sponse tue: et pro
pter hoc humiliter supplico tibi.
Peccant domine miserere mei. Amen.

O ratio eiusdem facta rome in die
annunciationis beate marie virgi
nis anni suprascripti.

xi

O Maria maria temple trinitatis.
o maria portatrix ignis.
maria administratrix misericordie
maria geminatrix fructus. Maria
redemptrix humani generis ex eo
quia carne tua patiente in ipso redem
ptus est mundus: christus redemit
sua passione tu mentis et corporis vo
luntate. o maria mare pacificum. o ma
ria donatrix pacis. maria terra fru
ctifera. maria tu es planta nona: de
qua habemus florem odoriferum:
verbum videlicet unigenitum dei
in te enim terra fructifera semina
tum fuit hoc verbum. Tu es terra.
tu es planta. o maria curus ignis:
tu vestisti ignem absconditum et ve
latum sub cinere tuo: qui cinis est
nostra humanitas. o maria vas hu
militatis in quo vase viget et ardet
lumen vere cognitionis quo lumine
lenasti te supra te: et ideo placuisti
eterno patri et sic ipse te rapuit et tra
xit ad se amore precipuo diligendo
te ipso lumine: et igne tue caritatis

xi

ne oleo tue humilitatis traxisti tu &
inclinasti humilitatem ipsius ad ne
sciendum in te: licet motus & tractus
iam esset ad veniendum ab ardentis
simo igne caritatis sue. O maria qz
habuisti istud lumen: ideo non fuisti
stulta sed prudens: vnde ex prudentia
voluisti inuestigare ab angelo quo
modo esset possibile quod tibi nunci
ciabat. Nonne sciebas tu hoc esse pos
sibile omnipotentis diuine abiqz vl
tra dubitatione credebas. Quare er
go dicebas: quoniam mirum non co
gnosco. Certe non ideo hoc dicebas
quia deficeres in fide: sed propter
humilitatem tuam profundaz hoc
vidisti qua considerabas indignita
tem tuam: licet non dubitares hoc
possibile esse deo. O maria fuisti tur
bata in sermone angelico propter ti
morem non videtur aspiciendo in
lumine dei: qz timore sacris contur
bata: licet actum admirationis & cu
iusdam conturbationis ostenderis.
Quid ergo admiraris? Admiraris
certe magnam bonitatem dei. quam vi
debas & stupebas: considerando te
ipsam & qz indigna eras ad tantam
gratiam recipiendam. In consideratione er
go propter indignitatis & infirmitatis
& in consideratione magne & ineffabilis
diuine gratie super infusam admirata stu
pebas. Sic ergo vni prudenter iterro
gas: ostendens profundam humilitatem tuam.
Nec ut de te habuisti timorem: sed ad
mirationem de bonitate inmensa dei ex
consideratione puritatis: imo quasi nihil
tatis virtutis tue. Tu hodie o ma
ria facta es liber in quo est descripta
regula nostra. In te enim hodie deseri

pta est sapientia patris eterni. In te ho
die ostendit dignitas fortitudo & liber
tas hominis: ostendit dico hodie dignitas
hominis: quia aspicio te. O maria video
qz manus spiritus sancti descriptis ho
die in te totam trinitatem formam: in te
verbum incarnatum unigenitum dei filium.
Descriptis enim in te sapientiam patris que
est ipse unigenitus dei verbum. Descriptis
est potentia ipsius patris quia potens fuit
illud facere & descriptis est clementiam
ipsius in te spiritus sancti quia sola gratia & cle
mentia diuina profectum fuit tui miserii
us. Si ego considero magnam filiū tu
um o trinitas eterna: video qz illumi
ne tuo vidisti dignitatem & nobilita
tem generationis humane: vni sicut amor
coegit te ad pducendum hominem de te.
Ita idem amor te coegit ad redimen
dum iam uentum & perditum bene ostendit te
diligere homines: et antequam esset cum volu
isti trahere ipsum de te solo ipso amo
re te inducere te huiusmodi amorē erga
eum demonstrasti cum postea te ipsum de
disti ei includendo te hodie in vili sa
culo humanitatis ipsius. & quid plus va
re poteris ei quod te ipsum. vni de dicere
potes ei. Quid tibi debui imo quid
poni tibi facere quod non feceris? Sic
ergo video qz quicquid in illo ma
gno tuo consilio vidit sapientia tua
eterna debere fieri pro salute huma
ni generis hoc clementia tua ineffabi
lis voluit facere & potentia tua hodie
adipluit: vni in salute hominis in filio
eternitatis tue misericordia tua ma
gna nemis proponebat velle misere
rei factum suum: tu trinitas eterna
volebas implere vitam tuam de homine.
qz saluum faceres eum & vares ei vitam

eternā pp̄ q̄ creaueras ip̄m pp̄ hoc
enlreasti cū vt p̄fecte p̄ciparet te
z plene gauderet in te. hec ē p̄tās
tua quā adimplere volebas: s; hīs ob
stabat iustitia tua allegans in illo
magno consilio q̄ sicut pp̄tū tibi ē
miserere semp̄ z parcere ita z iustus
es z iustitia tua in eternū p̄manet
q; cū iustitia tua nullum relinquat
malū ip̄unitū: sic nullum bonū irre
munerātū saluari nō poterat hō cū
nō posset p̄ se satisfaccere iustitie tue
de culpa sua. Quid ergo fecisti: qd
deliberasti. Sapiētia tua eterna z
i cōp̄rehēsbili: vt z p̄tātē tuā i ple
res z faceres misericordiā z tñ satisfā
ceres iustitie tue: Quale remediūz
dedisti nobis. Ecce aptū remediū
disposuisti. n. dare nobis vniūgenitū
fobū tuū ita vt assumēdo massāz hu
manitatis nostre que te offenderat
ip̄a postea patiēte idē satisfaceret ius
titie tue nō virtute hūanitatē sed
virtute diuinitatis vnite in ip̄a hu
manitate z sic satisfecit iustitie ipse
hō qui peccauerat z p̄tās tua i ple
tur misericordiā tua dāte hōi vniū
nitū tuū p̄ quē hō posset de culpa li
berari tibi satisfaciēdo virtute diu
nitatis ei⁹. O maria ego video hoc
fobū vatū tibi eē in te: tū nō sepa
ratur a p̄sencit fobū mentale hōis
q̄ licet p̄erat̄ exteri⁹ z aliq̄ cōitē
nō tñ recedit vel sepat̄ a corde. Ex
his ergo ostēdit dignitas hōis pro
quo tu de⁹ tāta z tot es opat⁹. O stē
dit ē hodie in te Maria fortitudo
z libertas hōis. post deliberationēz
maḡ tāti cōsiliū mīstrū angelus ad te
z annunciat tibi miserū cōsiliū di

ni n̄ requiretēs volūtātē tuā. neq; cū
ante venit aut descendit in vicium
dei filius. s; p̄beres akenūm volun
tatis tue: expectabat ad ianuā tue
voluntatis vt ap̄ires ei volenti ve
nire in te nunquā intraturus nisi ia
n uā aperires dicendo. Ecce ancilla
dñi fiat mihi s̄m verbū tuū. Man
feste ergo apparet fortitudo z liber
tas voluntatis q; neq; bonūz neq;
malū pōt fieri absq; voluntate neq;
pōt dici neq; alia creatura pōt cogere
volūtātē ad perpetrādū vnū pcc
catū mortale nisi ip̄a velit similiter
nec ad bonū operandū quisquam
inuitum cogere pōt. Est ergo volun
tas hōis libera. Nōnulla b̄t o maria
ad ianuā tuā deitas eterna: sed si nō
aperuisses hostiū voluntatis tue nō
assump̄isset deus carnē humanam.
Erubescē o aīa mea. vides enim q;
deus hodie contra rit z seccit p̄ a ren
telam cum maria. Hodie ostensum
est tibi q̄ licet facta sis sine te: tamē
sine te nō salua beris. vnde hodie vt
dictū ē pullat de⁹ ad ianuā volūta
tis marie: z expectat q̄ aperiat sibi.
O maria dulcissime a mor meus in
te descriptū est verbum a quo habe
mus doctrinā vitę. Tu es tabula in
qua descriptus est z portus nobis
illam doctrinam. Vide o ego sapien
tiā ipsūm v; vniūgenitū dei fobū fia
tīm vt in te descriptū ē nō esse sine
cruce sancti desiderij. Nā statim vt
in te conceptum est annerum fuit si
bi desiderū moriendi pro salute hu
mani generis pro quo saluādo car
nē assumebat. vnde z magna crux
erat ei idē desiderium z voluisset sta

in pleri. Ad te o maria recuro et
tibi offero petitiones meas qua peto
pro dulci sponsa dulcissimi saluato-
ris nostri dilecti filij tui: et pro vicario
cuiusde iesta rpi vt detur ei lumen quo
cum discretionē teneat debitos mo-
dos pro reformatiōe scē ecclesie spō-
se sue. Qui et populū eius et pforma-
cor populū cū eolita q. nūq̄ isurgat
cōtra caput suū. Videtur enī: q. de
pō feceris incudē multū enim per-
cutiant ipsūz linguaz et opere quan-
tū possunt. Similiter rogo pro dile-
ctissimis filiis traditis a te mihi: q.
ignias eos ita q. sint carbōes nō er-
tincti s; igni ardētēs amoris carita-
tis tue et p̄r̄r̄mōz ita q. aduenien-
te tpe necessitatis hēant nauiculas
atq; suaz bene munītas et sulctas
p se ip̄s et pro alijs. Ego pro eis ro-
go quos dedisti mihi s; non sim eis
cā alienatus boni: sed semp mali: q.
sua in eis non speculum virtutum s;
ignōrātie et negligētie multe: sed ho-
die audacter peto q. dies gr̄az ē: et
scio q. tibi maria nil ab eo pōt dene-
gari. O maria hodie terra tua ger-
minauit nobis saluatorē. Peccauit
dño toto tpe vite mee. O pater mi
dulcissime. O amor inestimabilis
Peccauit dño miserere mei. O ma-
ria bñdicta dicaris tu inter oēs mu-
heres in seculū seculi q. hodie dedi-
sti nobis de farina tua hodie vnita
et impastata ē diuinitas cū humani-
tate nra ita fortiter q. separari non
potuit nec p mortē nec p ingrati-
dinē nram vnio illa quinimo diui-
nitas vnita fuit et corpori in sepul-
chro et tunc aīe in limbo et post aīe et

corpori simul in xpo taliter et ego cō-
tracta et conglutinata est parentela
ista q. sicut hūmō diuisa est ita in p-
petuum nulla tenus dissoluetur.

O dō eiusdē scā Rome die dñico
xxvi. Martijāni suprascrip. xli.

O De^o eterne alta et eterna ma-
gnitudo tu es magnus ego
aut parua et ideo mea infirmitas nō
pōt attingere altitudinē tuā nisi in
quātum affectus et intellectus cum
memoria surgant ab infirmitate hu-
manitatis mee et cum lumine quod
mihi dedisti in lumine tuo cognos-
cant te sed si respectio in altitudines
tuam omnis eleuatio quam animus
mea possit facere in te est velut ob-
scura nox comparata ad lucem so-
lis huc quantum est differens lux
lune a rota tui solis. Quia ego infi-
mitas mortalis non possum attingere
ad tuam magnitudinem immor-
talem bene possum gustare te et as-
sectu amoris sed non videre in essen-
tia tua: et ideo dixisti q. non videt
te homo viuens: hoc est q. homo vi-
uens in propria sensualitate et volū-
tate non potest etiā videre te in affe-
ctu caritatis tue. Et si viuēdo ratio-
nabiliter potest taliter te videre nō
tamen in essentia tua potest dum in
mortal corpore viuit. Bene est ergo
verum quod mea infirmitas ad tuā
altitudinem non potest attingere
sed solummodo gustare et videre
in speculum tuum: et hęc visio est cū
perfectiōe caritatis quia affectus
caritatis tue pfecte possūz sp̄icere

essentiam vero non ut dicitur est: 2
quando potius attingere affectu ca-
ritatis tue que non ut veri gustato-
res possum capere in mortali corpo-
re vicens: quando fuit tempus 2 ad-
uenit plenitudo temporis sacri quod
acceptabile tempus videtur cum
anima mea noscat in lumine meo
nuntiatum esse tunc quando ma-
gnus medicus vniuersus. Videli-
cet filius tuus venit, in mundum
quando sponsus vincens est sponse
scilicet diuinitas in verbo humani-
tati nostre. Cuius vnionis medium
fuit maria: que te eternum sponsum
induit humanitatez suam. Sed hic
amor: 2 vnio tam erat occulta quod
a paucis cognoscebantur quapro-
pter anima nondum bene confide-
rabat altitudinem tuam: sed ut vi-
deo in lumine tuo in passione huius
verbi anima venit ad perfectam
cognitionem affectus caritatis tue
quia tunc ignis absconditus sub cin-
ere nostro: cepit large 2 plene manife-
stari aperiendo super lignum crucis
sanctissimum corpus suum. Et ut af-
fectus anime traheretur ad alta: 2
oculus 2 intellectus speculareretur in
igne tu verbum eternam voluisti
in altum eleuari: vnde in sanguine
tuo ostendisti nobis amorem in san-
guine tuo ostendisti misericordiam
2 largitatem tuam. In hoc etiam
sanguine demonstrasti quantum
grauat 2 ponderat tibi culpa ho-
minis: in ipso lanasti faciem spon-
se tue. scilicet anime cui te vnisti per
vnionem nature diuine in nostra

natura humana in ipso induisti car-
dum esse eruta: 2 cum morte tua
reddidisti ei vitam. O passio desi-
derata: sed in veritas eterna viciis
quod non desideratur: nec amatur a di-
ligentibus semetipsos. Sed ab eru-
tis se 2 induentibus te surgendo
cum lumine in lumine tuo ad co-
gnoscendum altitudinem tue ca-
ritatis. O placibilis passio 2 tran-
quilla que cum tranquillitate pa-
cis facis animam currere super flu-
ctus tempestuosi maris: o delecta-
bilis passio 2 predelectis: o diuinitate
anime: o refrigerium afflictorum:
o cibis esurientibus: o portus 2 pa-
radisus anime: o verum gaudium
o gloria 2 beatitudo nostra anima
que gloriatur in te consequitur fru-
ctum suum. Et quis est ille qui ve-
re gloriatur in te: non ille qui lu-
men rationis submitit affectui sen-
suali. Hic enim nil aliud videt: quam
terram. O passio que auferes quam-
libet infirmitatem dummodo in-
firmus curari velit: quia donum
tuum a nobis non abstulit liberta-
tem. Tu etiam passio reddis vitam
mortuorum: si anima propter tempta-
tiones demonum infirmatur: tu li-
beras eam. Si a mundo persequi-
tur: aut a propria fragilitate impu-
gnatur: tu es refugium eius quia
anima non in te non solum opera
verbi in passione que fuerunt fini-
ta: sed etiam gustant altitudinem
caritatis diuine: vnde per te passio-
nem vult intendere: 2 cognoscere
veritatem 2 inebriari: 2 consumi

In caritate dei per infirmitatem tuam que videtur infirmitas propter humanitatem nostram; que in te passa fuit. Sed tñ est maxima altitudo pp̄ misericordiam quod procedente ex ea in virtute deitatis qua eleuat se ad altitudinem ipsius deitatis: & sic p̄uenit ad finem suum: q̄ alias non posset. O passio anima requiescens in te obijt ad sensibilitatem qua propter gustat affectum caritatis tue. O H̄ dulcis & suavis ē hec unctio quam gustat anima que intrat sub hoc cortice vbi iuenit lumen & ignē caritatis: videndo vn̄ionem mirabilem diuinitatis in humanitate nostra effecta: & videt humanitatem partiri non deitatem. Respice aīa mea: & videbis verbū in humanitate nostra effecta: vt nubes: sed nō recipit deitas lesionem propter nubes: aut tenebras nostre humanitatis. Sed manet intus abscondit sol & splēdor diuinus. Sicut serenitas celi quandoq; manet abscondita sub nube. Et quis demonstrat nobis hoc: q̄ finita pena in corpore sibi remansit deitas: & post resurrectionem fecit humanitatem lucidam que tunc erat opaca: & facit imortale que pri⁹ erat mortalis. Tu ergo passio indicas doctrinā quā d̄s rōnalis creatura se qui: vnde fallitur ille qui manūit se qui delecta mina q̄ penam cū null⁹ nisi p̄ verbū pueniat ad patrem: & te verbū nō possumus sequi nisi gustemus te in affectu penarū: & si anima non vult sustinere penas ipsa sustinet inuita: si autē cum sole luminis vult portari: tunc ex nullo labor

percutitur affectus anime: sicut in verbo deitas nullatenus passa fuit q̄ voluntarie facia ē portari laborum: ergo manifeste ostēdis q̄ post tempus acceptabile passionis verbi anima pōt cum lumine gratie cognoscere tue caritatis affectū: & cuz hoc lumen in tempore finito peruenimus ad cognoscendum essentiam tuam in tempore infinito: vnde hac infinitate passionis cognoscim⁹ altitudinem tuam non q̄ mysteria tua sint infima: imo sublimia: sed infima dico propter passionē infime humanitatis. O dulcis & eterne deus sublimitas infinita: q̄ ad altitudines tuam a non poteramus eleuare affectū qui erat infimus: nec lumen intellectus propter tenebras culpe. Ideo tu sumus medicus largitus es nobis verbum cum eis humanitatis: & cepisti h̄em: & cepisti demone nō in virtute humanitatis: sed vniuitatis: & sic faciendo te paruulū magnificasti hominem. Saturatus obprobrijs replesti eum beatitudine: esuriente te saturasti eum in affectu caritatis tue: exuendo te vitam induisti eum grātia repleti verecundis reddidisti ei honorem obscuratus quātū ad humanitatem reddidisti eum illū: & fecisti escauerna in latere tuo in qua cauerna pōt cognoscere caritatem tuā: q̄ p̄ ipsam d̄dis: q̄ plus voluisti ei dare q̄ posses cum opande finita: illic inuenit balneū in quo lota ē facies anime sue a lepra culpe. O delectabilis amor: o ignis

o abissus caritatis. o incomprehen/
sibilis altitudo quanto magis aspi/
cio altitudinem tuam in passione ver/
bi tanto plus mea miserabilis aia
erubescit qz nunq̄ te nouit: z hoc qz
semp̄ fuit vna affectus sensualitatis
rōniatū mortua. Sz hodie placeat
altitudini caritatis tue illuminare
oculū intellectus mei: z eoz quos mi/
hi dedisti in filios ac diuz creatura
rū rōnabilitū. O deitas amor meus
vniū quero a te in tpe quo mundus
iacebat infirmus tu misisti in mun/
dū verbū vngentū tuum: vt medi/
cum qd scio qz ex amore fecisti: z nō
ex meritis nostris. Modò video mū/
dum totaliter i morte iacentē: z in/
tāta qz aia mea deficiit i vltimē ista.
Qualis erit nūc modus ad salutē
dū itoz mortuū istū cū tu sis impas/
sibilis deus: nec amplius venturus
ad redimēdū mundū: sed ad iudicā/
dum: Quomodo ergo reddet vita
huic mortuo non credo infinita bo/
nitas qz deficiant tibi remedia: imo
fateor: qz nec amor tuus deficiet erga
nos: neqz infirmata ē potentia tua:
nec sapiētia diminuta: z ideo: z vis:
z potes: z scis mittere remedium op/
portunum. Quare supplico si pla/
cet bonitati me quatenus indices
mihi remediū istud: vt anima mea
sit animata viriliter assūmere illud
Respondeo veritas est: qz filius tu/
us non amplius est venturus: nisi
cum maiestate ad iudicandum: vt
dictū ē. Sed vt video tu vocas ser/
uos tuos christos: z cum hoc medio
vis auferre mortem: z reddere vi/
tam mundo. Et quomodo: Qd ipsi

viriliter ambulent per viam verbi
solliciti: z cum ignito desiderio pro/
curantes honorem tui: z animarū
salutē pp̄ h̄ sustinendō patienter pe/
nas: z tormenta obprobria: z impro/
peria a quibuscunqz eis illatas: qui/
bus penis que finite sunt iunctis i
finito desiderio eorū: unde tu vis va/
re refrigerium. Seraudire preces: z
implere desideria ipsorum: sed si so/
lummodo paterentur corporaliter
absqz desiderio supradicto nō suffi/
ceret eis: nec alijs sicut in verbo abs/
qz virtute deitatis passio nō satisfie/
cisset saluti humani generis. O re/
mediator optime: va ergo nobis de/
istis xp̄is qui i vigilijs: lachrimis: z
orationibus vncant vitā suam pro
salute mundi. Tu vocas eos xp̄os
tuos: quia confirmati sunt vngenti
to filio tuo. Cede queo eterne pa/
ter: vt non simus ignozantes ceteris
frigidis: nec obscuro visis intantum
qz nō videamus nisi nos. Sed va no/
bis cognoscere voluntatem tuam.
Peccaui dñe miserere mei. Gra/
tias: gratias ago tibi: qz dedisti re/
frigerium anime mee tum per agni/
tionem quam dedisti mihi qualiter
possem cognoscere altitudinem ca/
ritatis tue adhuc vicens in mortali
corpore qz etiam propter remediū
qd video ordinatum a te: vt liberet/
tur mundus a morte. Non ergo am/
plius dormitas miserabilis anima
mea que toto tempore vite tue dor/
misti: o amor inestimabilis corpora/
lis pena seruoꝝ tuoꝝ valebit virtu/
te sancti desiderij aia: z cordis: qz desi/
derij valebit virtute desiderij caritatis

beneficia te maiestas eterna deliraf
psumimus hodie et ex tua clemen-
tia subarras tibi aias nfas anulo
earnis tue despondandas tibi si tua
beneficia recognoscant ea: vj lege qj
iplos eternitatis tue facias esse par-
ticipes: hodie quoq; dedisti aie tue
aie mee p vicariu tuu remissionem
peccaminu manifestado mhi pote-
tiam sua q ma e. Et qd qui fecisti ho-
minu: sine ipso hodie non saluas eum
sine sena qui traxisti me: ex te: z feci-
sti me sine me: no saluasti me hodie
sine me: s; p instantia: z confessionem
mea iam me peccatoz nexibus per
gratia tuu iterius vicarij liberaisti v
quo idigna tua serua gratias ago ti-
bi: sic munda p tua gratiam: hodie
elamo ad te amor meus: eterne de:
vt facias misericordia: cu hoc mudo
z des ei lume noscedi ipsum vicariu
tuu cum puritate fidei de qua obse-
cro vesti eos deus meus: z des ei lu-
me: vt ipm sequat mundus ipse totu
dato sibi lume supnaturali postq;
dotaisti ipm tuu vicariu dando sibi
eor virile: pditu sit sancta humilita-
te tua: z ideo nunq; cessabo pulsare
ad porta benignitatis tue amor me-
us: vt cu exaltes manifesta itaq; vir-
tute tua i ipso: vt semp virile cor su-
um tuo sancto desiderio ardeat: z co-
ditu sit humilitate tua: z cum beni-
gnitate: caritate: puritate: z sapien-
tia tua: peccati i suis actib: z sic to-
tu orbē ad se trahat da ei noticiam
tue veritatis in se: vt noscat se in se
qualis fuerat: z te in se p gratia tua.
Illumines et aduersantes sibi qui i
circuicis cordibus spir tui sanctore

sistat: z tue omnipotentie aduersantē pul-
sando ad portas aiaz ipsoz: qz sal-
uari no poterit sine te: z vt pueru
tur ad te deus meus in vita excita
eos a mor icstimabilis z caritas tua
te copellat hac gratiaz die: vt emo-
liat eoz duricies: itaq; reducantur
ad te ne peant. Et qz offenderunt te
de? sume clemētie punias peccata
ipsoz i me: ecce itaq; corpus meum
qd a te recognosco: z tibi offero: fiat
incus p eis: vbi ipsoz culpe pteran-
tur: z qz video q dicitu vicariu tuu
naturaliter de virili corde dotatu
humiliter: z suplex oro: vt supnatu-
rale lume ifundas i oculo intellectus
sute enim illiusmodi cor ad supbia
aptu nisi adiciat sibi hoc lume acq-
sitiu ex puro affectu virtutis: icidat
et hodie ois a mor pprius ab ipis
tuis emulis ac a dicto tuo vicario:
z ab oibus nobis: vt parceret possi-
mus eisdē cu eoz duricie flerentis p
quibus z humilient z parcant ipi
vno nro: offero tibi vita mea exnūc
p tunc cu tibi placuerit: z ipsam po-
nam p gloria tua: humiliter et oble-
crans p virtute passionis tue: quate-
nus emundes: z scopos de antiquis
vitijs sponsam tuā sicut emundasti
z scopasti ea antiquis: z infructuosis
plantis: z no amplius differas: vere
deus bene scio: q tamdiu a bēinde-
do pcuties totuosum lignum duri-
ctei ipsoz emuloz tuoz: q finaliter
dirriget: s; acellera trinitas eterna
qz tibi non est difficile sacere de illi
quo aliquid cu v nullo oia feceris
z vitta ipsa purgare tibi etiam me
os filios recomendo: vt hunc tue mo

sciat offero qui te mihi hodie de-
dit: vt des tibi vt renoues euz ho-
die intus & extra: & suos actus diri-
gas in benefactis tuis pro quib⁹
vt cā exaudis digneris gratias ago
tibi qui es benedictus in secula se-
culorum. Amen.

O ratio eiusdē scā Rome. xv.

Veritas & que ego sum vt tu
des mihi veritatem: ego suz
que nō suz. Et post paululū: ergo ve-
ritas tua: ē illa que facit & loquitur
& omnino operatur ex quo ego non
sum: veritas tua ē illa que dat veri-
tatem: & cum veritate tua dico ve-
ritatem. Veritas tua eterna poni-
git diuersis modis veritatem diuer-
sis creaturis: nec separatur a te veri-
tas tua: imo tu es veritas. Tu del-
tas eterna fili dei adeo vēisti: vt ad-
impleres voluntatem patris eterni
nec pōt quisquā habere veritatē: ni-
si a te. Si quis autē vult habere veri-
tatē tuā oportet qđ nihil ei deficiat
de veritate tua: alias non posset ha-
bere veritatē q̄ nullū defectum pa-
tūtur: sic hñt beati qui pfecte vidēt
sine defectu veritatē tuā p eternam
tū visionem: quam quidem visionē
habent participantes visionem tu-
am qua tu teipm vides: lumen enī
quo videris a creatura tua tu es:
nec iter te: vidēt te: ē aliquis me-
diū qđ respiciet te vident te: dum
ergo beati vident te: participant &
lumen: & medium quo videris: & qđ
tu idem semper es idē lumen: & idē
mediū: & idem obiectum partici-

pata per eos in vnione qua vnunt
tibi causant idēptitatem inter vi-
sionem tuā: & visionē creature tue:
nec obstat si vnus min⁹ perfecte ali-
us magis pfecte videt: qđ hoc ē pp
diuersitatē recipientiū visionē. Si-
cut ala que ē in via ī statu gratie re-
cipit veritatem tuā p lumen fidei
qua videmus que predicat ecclesia
tua vera esse: & tñ diuerse ale secun-
dum diuersitatem dispositionis sue
recipiant diuersimode veritatē istā
magis & minus pfecte: nec pp h̄ di-
uersificat fides: imo vna ē & eadem
fides oīum: sic pfecto in beatis vna
& eadem ē visio quīs magis & min⁹
perfecte a diuersis recipiatur.

*O ratio eiusdem facta Rome die
xvij. M. ccc. lxxvij. xvi.*

Veritas eterna dissolue vincu-
lum corporis mei: vt possim
videre veritatē: qđ nūc memoria nō
pōt te capere: nec intellectus intell-
gere: nec affectus diligerē qđ deceat:
o natura diuina que resuscitas mor-
tuos & sola das vitā: quō voluisti ti-
bi vnire naturā mortuā: vt eam vi-
uificares: o verbū eternū: taliter tū
bi vnisti naturā mortālē: qđ nō fuit
possibile qđ quocūq; mō separaret:
vñ i cruce i xpō natura mortalis pa-
tebat: s; natura diuina viuificabat:
& ideo erat simul beat⁹ & volozosus:
nec ēt in sepulchro potuit vna natu-
ra ab alia separari. O pater eterne
tu dicis: qđ vēstisti verbū tuū natu-
ra nra: vt i ea satisfaceret tibi p no-
bis: o iessabilis misericordia voluisti

punire filii naturalē: et propter id
culpa filii adoptiui: et substituit non
tamen penam crucis in corpore: sed cruciatum
desiderium in mente. Quod pro eterne gratie pro-
funda: et ineffabilia sunt iudicia tua
stultus homo non intelligit: homo stultus
homines iudicat secundum consuetudinem facta tua:
et sancta sanctorum tuorum: et non secundum profundum
abissum caritatis infuse seruis tuis.
Ignoras et bestialis homo. Cum
deus fecerit hominem cur facis te ipsum
bestiam: et non solum bestiam: sed nihil et be-
stialiter iudicas. An ignoras quod be-
stiales deputant ad penas eterna-
les infernales in quibus penis efficitur
homo vel non: et non quod bestiam ad naturam quam
sustineat: sed quod bestiam ad naturam quam
proficiat: et res quam est puata sua perfectio-
ne potest dici nihil: substituit. Datum est
ergo nobis propter eternam per manum marie:
et de substantia marie idem natu-
ram: ab hoc peccati originalis macula:
et hoc quod non homo: sed spiritus sancti operante
sancta est illa perceptio: quod quidem non fuit
sic in maria: quod non processit de massa
ade operatione spiritus sancti: sed homo. Et
quod tota illa massa erat putrida non
poterat nisi in putridam naturam animam il-
la infundi: nec purgari poterat: nisi
per gratiam spiritus sancti cuius quidem gratia non
est subiectum susceptibile corpus: sed spiritus
rationalis. aut intellectualis: et ideo non
potuit maria a macula illa purga-
ri nisi postquam anima infusa est corpori: quod
quidem sic factum est propter reverentiam tesauri di-
uitini qui illo vase debebat reponi:
nam sicut fornax sumit guttam aque in
medico tempore: sic fecit spiritus sanctus de
macula peccati originalis. Nam post
perceptionem eius statim fuit per gratiam

sancti ab illo peccato mundata: et
gratia magna dotata substituit: tu scis
omne: quod ista est veritas.

Oratio eiusdem facta Rome die
xij. augusti. anni suprascrip. xvij.

Ingrate homo alta et eterna vel-
tas incomprensibilis: et inesti-
mabilis amor. Tu dicis pro eterne
quod homo respiciens se invenit te in se
quod creatus est ad imaginem tuam: qui hoc
memoria ad retinendum te et beneficia
tua participando in hoc potentiam
tuam: hoc intellectum ad cognoscendum
te: tuam participando sapientiam. Sicut
genitum filium tuum dominum nostrum Iesum christum: et
hoc voluntatem ad diligendum te par-
ticipando clementiam spiritus sancti/
cum sic profectio non solum ipsius crea-
sit ad imaginem tuam: sed in te quo-
dammodo habens similitudinem suam:
sic tu es in ipso: et ipse in te. Non co-
gnovit me in te deus: et te in me deus.
Ista est tota ignorantia hominum igno-
rantium qui offendunt te: quod si hoc
scirent non possent non diligere deum:
hoc autem nescire procedit ex privatio-
ne luminis gratie que privatio creat-
a nube propriam a mortis sensum in tanta
est deformitas inter hominem: et hominem
quod quoniam non se diligunt recedunt a pro-
pria natura. Postmodum oravit per
singularibus suis: ut participarent
naturam divinum: diligendo se a divinitate
eius: ista est vera conformitas: Res-
pondit deus: dixit. Quomodo ma-
iorem gratiam possis habere: quam ut vel
tam ducam semper in penis: et ipsam
terminem cum martirio propter deum

Alia oratio facta Rome. xvij.

Oditas amoris dicitas. Quid possis dicere de veritate tua? Tu veritas: dic de veritate. Ego nescio de veritate dicere: sed de tenebris tuis: quia non sum secuta fructum crucis tue: sed solum secuta sum tenebras: et non cognovi tenebras: benedico: quia qui cognoscit tenebras: cognoscit lucem: sed ego non feci sic in me secuta sum tenebras: nec eas potestete cognovi. Dic ergo domine tu veritate tua de cruce tua: et ego audiam. Tu dicis quod quidam sunt persecutores fructus tue crucis: nam fructus crucis tue: tu es. O verbum virginis vel qui ex imensitate amoris: et caritatis quam habuisti ad nos. Invenisti teipsum tanquam fructum duobus arboribus. Primum nature humane: ut manifestares nobis veritatem patris tui inuisibilem quod veritas tu es. Et secundo invenisti teipsum arbori crucis: qua arbor: non te tenuerunt clavis: nec quoniam altitudinis amoris: inmensus: quem ad nos habuisti: et totum hoc fecisti: ut manifestares nobis veritatem voluntatis patris: quia volebat nostram salutem. Ex ista virtute ne productus est sanguis tuus qui per virtutem divine nature dedit nobis vitam istius sanguinis virtute mundam a peccato mediis tuis sacramentis tuis. Reposuisti autem hunc sanguinem in cellario ecclesie militantis: dantes claves et custodisti eum vicario tuo principali in terris. Idcirco autem dicitur si cognoscimus: nec scimus ab hostibus: nisi mediante lumine tuo quo tu illustras nobilioris preterite nostre. Intellectu.

Hoc lumen est lumen fidei quod tu cul- libet christiano procedis quia mediante sacramento baptismi infundis lumen fidei et gratie tue per quam purgatur peccatum originale quod contraximus: et datur nobis lumen sufficiens ad perducendum nos usque ad ultimum finem beatitudinis: nisi nos cum puritate amoris proprii sensitivi exerceamus oculos nostros quos gratia tua illuminavit in baptismo. Excecamus vero nos ipsos inducendo cataractas super oculos nostros per frigiditatem: et humiditatem amoris proprii super adit. Et ideo non cognoscimus te: nec aliquid verum bonum: et vicimus malum bonum: et bonum malum: et effecimus in gratissimum: et supergratissimum: et peius: et veterius est nobis post agnitam veritatem tuam quam perdidimus lumen: quam antequam lumen recepimus. Ideo enim est christianus talis quod infidelis: et peius est sibi: nisi in quantum factus est recipit medicinam de malo suo: per aliquale lumen fidei: quod remanet est. Isti domine tales sunt persecutores fructus crucis tue. I. sanguinis tui. non enim te ipsum crucifixum sequuntur: sed persecuti sunt te et sanguinem tuum: et potissime illi qui rebellant vicario tuo: qui tunc claves cellarii: ubi est repositus sanguis tuus: et sanguis olum martiris: huius sanguinis martiris: non valeat nisi virtute sanguinis tui. Ista autem rebellio et peccatum accedit eis: quia perdidit lumen veritatis tue: quod acquirere per fidem tuam: ut philosophi huius multas sciret veritates de creaturis: quia tamen non habuerunt fidem tuam salutem consequi non poterunt.

O ratio eiusdem facta rome die
xij. febr. M. ccc. lxxviii. xix.

O Amor inestimabilis, o dulcis amor ignis eternus. Tu es ignis qui semper ardes: alia et eterna trinitas deus rectus es absque ulla fortuitate, simplex absque duplicitate et sincerus absque aliqua fidei. Dirige oculos misericordie tue super creaturas tuas. Noui quod misericordia tibi propria est: imo ad quod me considerando pariter nil inuenio absque misericordia tua. Quia curro et clamo ante misericordiam tuam ut factus misericordiam cum hoc modo. Tu vis nos habere tibi ad modum tuum et diuersimode viciis suos tuos pro quod hominibus idcirco quod nullatenus intrinsecum creature debemus: aut possumus iudicare propter terrores sed voluntate cuncto rui tua voluntate iudicare debemus et hoc maxime de his tuis: id gaudet anima que videt lumen in lumine tuo: de varijs et infinitis modis et vijs quos et que videt in ipsis. Quia pro diuersis calles peccatorum: in omnes currunt pro igni: tu iter caritatis tue alias non sequere nisi caritate tua in caritate. Vnde alio videmus currere pro via penitentiae fundatos in mortificatione corporis. Alii in humilitate in occidendo peruersas voluntates: alios in fide viuam. aliqui da pro misericordia accedunt et alij totaliter dilatati in caritate. primi relinquentes se ipsos. In his et his similibus pinguefecit anima que sollicitate excreuit. naturalis lumen: vnde acquisiuit supernaturale: cum quo videt immensam largitatem tue bonitatis. O que regali

ter progredimur ista. O que adu-
tunt fieri secundum ordinem vol-
tatis tue. et ideo in omnibus que ope-
rantur creature tue considerant vo-
luntatem tuam nunquam vero volun-
tatem iudicant creature. O inertis/
mabilis caritas isti bene vidicerunt
et corde tenerunt doctrinam veri-
tatis tue vbi videlicet dixit. Nolite
iudicare secundum faciem. o veri-
tas eterna: que est doctrina tua. quod
est iter per quod oportet nos accede-
re ad patrem. Nescio aliud iter vi-
dere nisi quod tu verbum eternum
pauimentasti realibus virtutibus
ignis caritatis tue quas edificasti
precioso sanguine tuo. Nec est qui-
dem via. In nihilo ergo alio culpa
nostra consistit nisi in diligere quod
odisti et odio habere quod dilexisti.
Fateor quod semper odium quod amas: et
amant quod odio habuisti. Sed ho-
die clamo coram misericordia tua
abissus caritatis supplicans: quate-
nus des mihi sequi veritatem tuam
in simplici corde. Concede quod co-
tinuam famem patendi pro te pe-
nurias et tormenta. Da etiam pater
eternae fonte in laetymarum oculis
meis quibus inclinam super to-
tum mundum misericordiam tuam
et maxime super spem tuam. o in-
estimabilis et dulcissima caritas hoc est
viridarium tuum fundatum in san-
guine tuo et asperis sanguine mar-
tyrum tuorum qui viriliter eucur-
rerunt post odorem sanguinis tui.
custodi ergo eam. Quis enim con-
tra ciuitatem quam tu custodieris
poterit prevalere. Vere elementis

ne pater corda nostra immerge ea
in hunc sanguinem ut possimus co
cipere famem honoris tui et salutez
animarum. Peccavi domine mise
rere mei. O veritas eterna quid de
te digne dicemus: aut quid iuste et
vere iudicando proferemus: Certe
dicemus et firmiter iudicando cre
demus quod tu es deus noster qui solu
modo vis sanctificationem nostraz
hoc patet evidenter in sanguine si
lii tui qui propter nostram salutem
sancti philecaptus cucurrit ad ob
probrosam mortem sanctissime cru
cis: pudeat homines creaturam tu
am: tantum per superbiam caput
extollere cum te deum altissimum
humiliatum in tuo ostro videat hu
manitatis. O quam propia est tibi
misericordia veritas eterna quam
homo seruus tuus aduocat contra
iustitiam: quam meretur mundus
propter peccata sua. Misericordia
tua creauit nos misericordia tua re
demt nos a morte eterna misericor
dia ipsa regit nos et detinet iustitiaz
tuam: ut non preceptas terre quod ape
riatur et degenerat nos: neque anima
libus immundis quod detorcent nos:
imo omnia seruiunt nobis et terra
largitur nobis de fructibus suis.
Deo omnia propter misericordiam
misericordia tua regit nos, Ipsa mi
sericordia differt mortem nostram
tribuendo tempus in quo possumus
ad te reuerti et tibi reconciliari. O
misericors et pie pater quis tenet na
turam angelicam: ut non faciat vl
tionem de homine qui inimicus est
tibi: misericordia tua. Ex sola mise

ricordia tua concedis consolationes
ut coacti simus diligere te cum cor
creature amore trabatur. Ipsa es
dem misericordia tribuit penas: et
afflictiones: ut nosmetipsos discam
agnoscere: ut etiam habcant miseri
aliquid sustinere: pro quo remunc
rando coronas eos cum legitime cer
tauerint. Ex misericordia dimisit
cicatrices in corpore agni vni gen
ti tui: ut cum ipsis coram maiestate
tua pro nobis misericordiam postu
let. Et sola misericordia hodie vi
gna tus es ad plenum ostendere mi
hi miserabilis: miserie plene quomo
do nulla tenus possum: aut debeo i
tentiones creaturarum rationabil
um iudicare cum per infirmitas di
ueritates sterneris eas vicias. Et cla
re mihi demonstrasti etiam per ex
plum meimet de quo: ego miserim
gratias ago tibi. Misericordia tua
noluit: quod agnus immaculatus solu
modo vnica gutta ex uocis sut redi
meret genus humanum: nec cum pe
na solimodo vnus membrum: sed cum
toto sanguine: et totius corporis sui
penis: ut plenarie satisficeret toto hu
mano generi qui omnes leseramus
te. Et hoc dupliciter: primo quia: ut
videmus ex tuis rationabilibus crea
turis alie offendunt cum capite: alie
cum manibus: alie cum pedibus: alie
cum ceteris membris corporis: te of
fendunt: ita quod omnibus congrega
tis dictum humanum genus: totius
membris corporis offendit te: secun
do et vltimo quia omnis culpa per
petratur ex voluntate ab ipso: et
quod nulla esset culpa: et ipsa conti

net in se totum corpus: quapropter
totum corpus creature committit: cul-
pam aduersus te. Et ideo cum toto
corpore et sanguine filij tui uoluisti
q̄ satisfaceret: ut esset omnibus ple-
narie satisfactus: et hoc ex uirtute del-
tatis infundite unice cum natura no-
stra finita humanitas quippe passa
fuit. Deitas uero sacrificij accepta
uit. **O** uerbus eterni filij dei: unde
hoc q̄ hūisti p̄fectā p̄titionē culpe
cū in te nunq̄ fuerit uenientia pecca-
ti: uideo q̄ uoluisti satisfacere cum
corporali: et mētalī pena sicut corpo-
raliter: et mētaliter homo commiserat
culpā. Peccaui dñe miserere mei:
et ne respicias peccata nra dipotēs
pie et misericors deus.

O ratio eiusdem facta die. xiiij. se-
ptuag. M. ccc. lxxviij. xx.

O Trinitas eterna: o trinitas
eterna: o ignis et abissus cari-
tatis: o uere et amore creature tue i-
satuata: o solitas eterna: o efne ignis:
o eterna sapientia deus qui dat⁹ es
in nostra redēptiōe nūquid solūmō
uenit i mūdū sapiētia tua: et nō hie su-
it. Nō enim fuit sapiētia a hīs potē-
tia: neq̄ potētia et sapiētia absq̄ de-
mentia: nō enī uenisti solus: s; et tota
trinitas affuit. **O** trinitas eterna:
quid nā recepas ab hoīe nisi offēso-
rē: que uilitas puenit tibi de nra
redēptiōe: Nulla nō enī iudices no-
bis: cui ergo puenit hec uilitas: so-
lūmodo homini. **O** iertima hīs
caritas sicut te totus deū: et totū ho-
minē uedisti hōi: ita totū uimisti

te in cibū creature tue rōnali: ut dñs
i hoc itinere peregrini sumus nō de-
siciamus laboribus fatigati: s; robo-
remur hac refectione celesti. **O** mer-
cenarie homo: quid dimisit tibi de-
tus dimisit totū se deū: et hoīem ue-
latū sub illa albedie panis. **O** ignis
amoris nūquid nō sufficiebat crea-
tū ad imaginē et similitudinē tuaz:
et recreatio ad gratiā in sanguine fi-
lij tui: nisi ēt: et totā trinitatē tribue-
res nobis i cibū. **Q**uid te coegit ad
hec: certe non aliud q̄ caritas tua.
O deus trinitas eterna quēadmo-
dum non misisti solum uerbum p̄
redemptionē: ita non dimisisti solus
id nobis in cibum: sed ut uere infa-
tuatus amore creature tue totaz te
trinitatem eternam: ut dictum est.
Et sicut non dimisisti te nobis solus
in cibum: ita non das te solum ahi-
me illi que totam se reliquit amore
tui: et solūmodo querit et optat glori-
am et laudem nominis tui non que-
redo te amore sui. Sed solummodo
propter te: q̄. Et tu es forma: et eterna
bonitas dign⁹ dñi: et q̄ seruatur
tibi a creature tuis: nec p̄ximuz
neque se querit anima amore sui: s;
solum: ut reddat gloriā nomini tuo:
uidemus enim q̄ his talibus non
manifestas te solum: imo fortificas
eos potentia tua contra p̄lia ue-
moniaz: et p̄tra tribulationes a crea-
turis illatas: et contra quasunq̄
alias aduersitates. **U**idemus etiaz
q̄ illuminas oculum intellectus ip-
sorum sapientia filij tui: ut cognos-
cant se: et testamine tuo. **U**ris etiam
corda ipsorum in clementia spiritus

sancti: & hec omnia facis: seruis tuis
magis: & minus sicut mensura in amo
ris quam portant tibi: & prout quilibet
bet vitam suam exerceat gratias. Gra
tias ago tibi eterne pater: qd qd pbi
locupatus es de creatura tua: hodie
ostendis qualiter possit ecclesia tua
reformari. Et humiliter supplico:
qd sicut ex vna parte pronidisti illu
minando oculum intellectus de hac
veritate. Sic ex alia pronidcas vt
sponedo creaturas tuas: & maxime
vicarium tuum: vt sequatur lumen
quod infudisti: & ifusus es. O tri
nitas eterna: ego peccavi toto tpe
vite mee. O miserabilis anima mea ha
buisti ne vnqz memoria dei tui: Cer
te no: si eni huisses ja es combusta in
igne amoris sui. O pi eterne redde
sanitate ifirmo: & mortuo vita: & va
ci voce: vt clamet ad te voce tua: p
mundor: & p sponfa tua misericordia
postulado. Et audi vocem tua qua
clamamus ad te. Et si vniuersaliter
oro p toto mudo maxime tu: & spe
ciali: ex p vicario tuo: & et coluntis
necnon pro omnibus quos dedisti
mihi: vt diligam eos amore scipuo
q: quis er meis defectibus sim in
firma volo tamen videre illos sanos
& quis sim imperfecta volo eos videri
pfectos: & is sim mortua volo ipsos
videre viuos in gratia tua. O lecti
mabilis ignis: & dilectio caritatis.
Unde tanta humilitas: & misericor
dia: vt tu de ta plene cu tua creatu
ra participes: ta p vnione nature di
uine: in natura nra humana qd et p
sentimentum in vnione qua facis i
siabus diligentiu te: & seruentium

tibi in simplici corde: non hoc ex no
stra parte procedit: cum finis in
mici tui. Pondeat hominem creatu
ram tuam non facere mansionem
apud te toto corde est tu alta & eter
na deitas tantis modis: apud nos fa
cias assiduam mansionem. O mise
rabilis anima mea: qd nunqz habuisti
memoria dei tui: & ideo tuus cor in
virtutibus minime sel: dasti. Pec
caui domine miserere mei. Tu alta
& eterna deitas es vita: & ego moris
tu de sapientia: & ego stultitia: tu lux
& ego tenebric: tu ifinitus: & ego fini
ta: tu rectitudo: ego autem tor: tu os
tas: tu quide medicus: & ego ifirma.
Et quis ad te attinget potuit summa
alutudo eterna deitas ad regrantia
du tibi de tot: & ifinitis beneficijs q
nobis largiri dignata es: Tu ipse
attinges cu lumine qd ifundes vo
lentibus recipere: cu funiculo tuo l
gabis qui se ligare pmiserit: v3 non
obstado voluntati tue. Ne tardes de
metissime pi puer tere oculos mise
ricordie tue sup mundu: magis enim
glorificaberis si dederis lumen qd si p
mancat tenebris mortalitatis peccati:
quis tu de oib9 qbuscunqz accipias
gloria & laude nominis tui: vn vide
m9: qd i peccatorib9 luget misericor
dia tua qd te vt no euagnes glad
uz iustitie: imo seruas cis tps i quo
possint quertit ad te similiter in ifer
no videt gloria tua vbi puniunt da
nati p tua iustitia: & et mia tua lu
cet i cis: qd no patiunt tanta tormeta
qta meruerit: p qd mia: & iustitia
vertit gloria: & laus nominis tui. S3
volo videre i creaturis tuis: qd red

Sunt tibi gloriam quem admodum
debent sequendo voluntatem tuam:
ut perveniant ad finem suum per
quem omnes creati: volo etiam ve
de videri te facias: quia
multo magis indiget lumine alijs
enim cunctos alios habeat illumina
re. O benignissime et clementissime
pater humiliter supplico quatenus
largiaris nobis tuam dulcem et eter
nam benedictionem.

Alia oratio eiusdem facta Rome
dic. xv. februarii. anni supraf. 1.

Oditas eterna: o alta et eterna
deitas inestimabilis amor: in
lumine tuo vidi lumen in ipso lumi
ne: lumen cognovi in lumine tuo co
gnoscitur causa luminis: et causa te
nebrarum: quia tu es causa luminis
nos autem creature tue: tenebrarum
causa sumus: et cognoscitur quid opa
tur lumen in anima quid etiam te
nebre. O trinitas eterna mirabilia
sunt opera tua: et lumine tuo cogno
scuntur: quia ab ipso lumine proce
dunt: hodie veritas tua cum ad mi
rabili lumine: indicat causam tene
brarum que est indumentum et fetidum
proprie voluntatis et manifestat in
strumentum quo cognoscitur lumen
scilicet indumentum tue dulcissime
voluntatis. Mirabile est quod dum
sumus in tenebris huius mortalis
vite cognoscimus lumen: et finit no
scimus infinita: eristentes in morte
cognoscimus vitam: veritas tua ostē
dit quod sicut homo eruit se vestes
vertendo interiore: in partem in ex

teriori: ita quilibet creatura debet
se eruitere suam voluntatem peruer
sam: si vult ad plenum inducere tuam.
Et quomodo possumus nos taliter
eruitere: cum lumine quod acquiritur
exercendo cum manu liberi ar
bitrii: est lumen quod recipimus in
sacro baptismo: quia vidimus in lu
mine lumen. Et vnde recipit homo
hoc lumen: solum a te lumine quod
ostēdisti nobis sub veloamine nostre
humanitatis. Quid recipit anima
induta h lumine? Primitur tene
bris: fiti: fame: et morte: quia cum fame
virtutum expellit insatiabilem sa
mem proprie voluntatis. In fiti ho
noris tui eradicat fitim proprii ho
noris: et quia pervenit ad vitam volun
tatis tue eruit de morte proprie vo
luntatis pervenit. O fetidum indu
mentum voluntatis nostre tu non
tegis: sed discooperis animam. O vo
luntas eruta. o arra vite eterne: tu
es fidelis: usque ad mortem: non mun
do. h tuo dulcissimo creatori. Tuli
gas aiam cum ipso: quia se totaliter a se
soluit: o amor inestimabilis in quo
videt anima se esse erutam: plenarie
semetipsa: in hoc quando non querit
locum suum: neque tempus ad mo
dum suum. Sed h et omnia ad bene
placitum tuum: hoc est lucidus ve
stimentum. Vere potest dici sol: sicut
enim sol illuminat: calefacit: et facit
germinare terras. Ita pater eterne
h verum lumen calefacit animam
que possidet ipsius in igne caritatis
tue: et illuminat: quia cum lumine no
scit veritatem. In lumine sapientie
tue et facit eam germinare dum est

In ista mortali terra fructum vera/
rum realium: virtutum: hec ani/
ma efficit foris in potentia tui eter/
ni patris: prudens in sapientia vni/
geniti filij tui: & apta ad amandum
participando elementa spiritus san/
cti. Quid est quod impedit & obstat
vt anima non se taliter exuat: pri/
uatio luminis: qz non nouit puncti/
pale lumen quod cuiuslibet creature
rationa li largitur: & ideo non exer/
cunt illud. Et quare non nouit: quia
obfuscauit oculum intel lectus cum
culpa qua ligauit voluntatem: que
voluntas est illa que quilibet cul/
paz committit. O miserabilis anima
mea. Quomodo non sentis fetores
culpe: & odorem virtutum & gratie?
Quia priuata es lumine. Pecca/
sti domine miserere mei. O de^o eter/
ne in lumine tuo noui quantam co/
formitatem tui largitus es creatu/
re tue: ad quam cumqz partem uerto
oculum intellectus: uideo quod po/
fuit eam quasi in quodam circulo
qz ad quamcumqz partem progredi/
tur reperit se in ipso: si uero oculus
ad cognoscendum in lumine tuo e/
quod dedisti nobis: tu dedisti nobis
conformitatem: ad imaginem & simi/
litudinem tuam: in tribus potenti/
is anime: si conspicio in uerbo per/
quem creatus sumus ad gratiam: te
nobis uideo conformatum: & nos ti/
bi propter unionem quam tu deus
eternus fecisti in homine: & si conuer/
tor ad animam illuminatam de te
uero lumine ipsa facit mansionem
se: me ueritatis imitando doctrina

& in comuni in particulari. i. in par/
ticularibus uirtutibus acquisitis &
probatis ex amore quem anima co/
cepit erga te: & tu es idem amator
ma ergo que ex amore sequitur do/
ctrinam: tunc ueritatis alter te efficit
tur ex amore: hec crux tua propria
uoluntate induta est tua imitantium
qz non querit: nec optat nisi qz tu que/
ris: & tua uoluntas appetit qz fit in
anima. Tu es philocaptus de ani/
ma tali: & anima de te e philocapta
sed tu a mas eam gratis: qz eam pri/
usqz esset amasti: & ipsa diligit te ex
debito. In lumine tuo nouit qz gra/
tis non potest te diligere: quia obli/
gata est tibi: & non tu ei. Et in uero
etiam in tuo lumine uidit: qz id quod
tibi non potest reddere. i. diligere te
gratis: qz qz reddat & retribuat pro
ritio suo diligendo eum gratis: & ex
debito simit: et gratia dico: quia
non querit retribuere ab eo: nec
proprie seruit ei propter utilitatem
ab ipso receptam: uel recipendam:
sed solummodo ex amore. Et debi/
to uero diligit eum in quantum pre/
cipis ei: & ipse est obligatus obedire
tibi. Si respicio quantum conformi/
tatem facis de anima in te quando
surgit cum lumine intellectuali acqui/
sitis a te uero lumine: & cum affectu
erectis in te speculando se in lumine
ueritatis tue. In tantum facis tunc
conformitatem eum ipsa: qz tu qui es
deus noster immortalis das ei no/
secum & gustare affectu caritatis tue
immortalia bona tua. Tu quales lu/
men participas eum ea lumen. Tu
qui es ignis: ignem cum ipsa part

et pas: 2 in igne tuo vnus voluntate
sua: cu tua 2 tua cum sua. Tu summa
sapientia sapientia largiris ei 2 vi/
scernere 2 recognoscer veritate tua.
Tu qui es eterna fortitudo fortitu/
dine tribuis sibi: 2 efficit tam fortis
q neq creatur possunt ipsam for/
titudine auferre ab ea nisi ipsa ve/
lit. Nunqua vero vult dū ponat ve/
ste voluntatis tue. Sola enim volū/
tas sua facit ipsam debilitari. Tu i/
finitus facis ipsam infinita: pp pfor/
mitatez q̄ ex gra cū ipsa secuit: hic
vū est pegrina: 2 in vita durabili in
eterna visioe tua: vbi tā pfecte ē cō/
formata tibi 2 libez arbitriū tali/
ter ē ligatum: q̄ non pōt ipsam a ta/
li pformata te separari. Bene ergo
fateor q̄ veritas tua dicit veritate:
2 creatura rationalis est tibi totali/
ter conformata: 2 tu ipsi per gratiā.
Tu non das ei partem gratie: s̄ to/
tam: quas dico q̄ videt mihi q̄ des/
totā: q̄ nihil ei deficit ad salutē: be/
ne est minus 2 magis pfecta s̄m q̄
ipsa in lumine tuo vult exercere lu/
men quod tu a principio dedisti ei
naturaliter. Quid ergo amplius vi/
eam: Nihil aliud nisi q̄ homo esse/
ctus est deus: 2 tu deus homo fact⁹
ē. Quid fuit cā huius pformitatis:
lumē in quo lumine nonit volunta/
tatem tuā cognoscendo cā: eruit se/
suas ppriam q̄ dabat ei tenebras: 2
morte 2 nuditate 2 induit se tuam.
Induta tua: induta est te per grati/
am: per lumen: 2 per ignez: 2 p vnio/
nem quam tu deus fecisti in huma/
nitate nostra. Itaq̄ tu es cā cu/
iustitiae boni: 2 propria pueria vo

luntas induta a more proprio est cā
cuiuscūq̄ mali: 2 tanti mali ē cā ista
voluntas: q̄ cū tenebris facit aiam
saltat extra circulū luminis sanctis
sine fidei: i quo lumine existēs ver/
tendose ex qualibet parte inuente/
bat te. Et quam conformitatem in/
uenit: 2 i quo reperit se vnitā post q̄
erūt de lumine fidei: Inuenit se re/
cte desips pformata que sunt absq̄
aliqua ratione imitando legem per/
nram 2 doctrinam vcomnis vifi/
bilis: 2 inuisibilis. Quis est cā hui⁹:
ipsa met. o alta 2 eterna veritas fate/
or: 2 non nego me esse illam misera/
bilem q̄ sum cā omnium malorum:
q̄ nunq̄ exercit lumen in lumine
tuo ad cognoscendum q̄ tuz tibi vū
spliter: 2 mihi p̄ nociuū: malignū: 2
feticidum indumentum p̄dopie 2 p/
sterse voluntatis: hoc vestimentum
tu vis q̄ quilibet eruat festināter 2
totaliter sumendo ipsam a pedibus
2 totum simul extrahendo: ego sum
ctiaz illa misera miserabilis que nō
nonit vnlcedine voluntatis tue: quā
ex debito debeo me induere. Pec/
caui: peccauit domino miserere mel.
Tu deus eternus alta 2 eterna ver/
tas in lumine tuo facis videt lumē.
Quare pater eterne humiliter sup/
plico qua tenus istandas: 2 vones ill/
ud omnibus creaturis tuis rōnald
b⁹: s̄ p̄cipue illud i funde vnlci p̄s
nō vicario tuo tā habūdāter q̄ tū
necesse ē i tantū: q̄ tu alta: 2 eterna
veritas de ipso alū te facias. Et simi/
liter rogo te: q̄ vones lumē tenebr⁹
sis: vt cognoscāt veri atē in lumine
tuo: similiter supplico p̄ his quos de

disti mihi quod eos diligam singulari
 amore cum seipua et maxima sollicitu-
 tudine. Rogo sint illuminati in lu-
 mine tuo auferat ab eis imperfectio:
 ut in veritate laborant in viridario
 tuo in quo eos posuisti ad laborandum
 et puritas: et videlicet supra me culpas
 et imperfectione eorum quare ego sum causa.
 Peccanti domine miserere mei. **Grati-
 as:** gratias ago tibi alta et eterna tri-
 nitas: quia in lumine tuo dedisti refri-
 gerium anime mee propter similitudinem nostram
 quam noui nos tecum habere et per doctrinam
 quam dedisti de excellentia volun-
 tatis tue. Ego sum que non sum: et tu
 es solus ille qui es: ergo tu ipse gra-
 tias reddere tibi vando mihi cum quo
 possum laudare te: voluntas tua te
 cogit ad faciendum misericordiam cum
 mundo: et tuo vicino adiutorio sub
 ventre vicario tuo in terris: et ipse
 tue. Peccanti domine miserere mei.
 Alta et eterna deitas largire nobis
 tuam dulcem benedictionem.

Oratio eiusdem facta Rome die
 xvi. febr. anni supradicti. xxij.

O Deitas eterna: o alta et eterna
 deitas: o summe et eterne pater
 O ignis qui semper ardes. Tu pa-
 ter eternus alta: et eterna trinitas:
 tu es ignis inextinguibilis caritatis.
 O deitas: deitas. Quid est quod ma-
 nifestat bonitatem et magnitudinem
 tuam: Donum quod dedisti homi-
 ni: et quod minus largitus es ei: Do-
 tum te deum immensam et eternam
 trinitatem: et in quo loco donans te
 sies dignatus descendere. In stabu-

lo nostre humanitatis que recte erat
 effecta stabulum: quia receptacu-
 lum animalium mortalium. scilicet pec-
 catorum: et ideo ibi voluisti nasci ad
 demonstrandum ad quid homo per-
 uenerat propter culpam. Ita quod to-
 tum te deum dedisti nobis confor-
 mando te nostre humanitati: et in ip-
 sa unionem faciendo. O deus eter-
 neo deus eterne. Tu dicis quod ego re-
 spiciam in te alta: et eternam dei-
 tatem: et aspiciendo in te cognoscam
 me: ut melius cognoscam infirmita-
 tem meam per altitudinem tuam:
 et conuerso per magnitudinem tu-
 am: meam paruitatem. Sed video
 quod nisi prius eruam me propria vo-
 luntate: non possum videre te: et ideo
 dedisti mihi doctrinam: ut prius
 eruam me voluntate mea cogno-
 scendo me in qua cognitione agno-
 sco te quare tunc perfecte erui ani-
 ma se propriam voluntatem et indu-
 ctu te tuam. Et tunc vis quod surgat cum
 lumine ad cognoscendum se in te.
 O ignis qui continue ardes: ani-
 ma que se non ita te ad quancun-
 que partem respiciendo se vertit: in-
 venit etiam in infimis magnitudi-
 nem tuam. videlicet in creaturis ra-
 tionalibus: et omnibus que creasti.
 Nam in omnibus aduertit poten-
 tiam tuam: et sapientiam et clementiam
 nisi enim potuisses scitisses: et voluis-
 ses ex amore minime creasses ea. Sed
 potuisti scinisti: et voluisti: quia omni-
 potens es ideoque creasti. O misera-
 bilis anima mea nunquam te cognoui-
 sti in eo quia non erasisti te volun-
 tatem peruersam tuam: nec suam

Iduisti. Et quomodo vis dulcissime
amor: q̄ respicias me in te: vis q̄ cō
siderem creationem qua ad imagi
nem: & similitudinem tuam nos crea
sti. Hic etiam q̄ considerem & respiciam:
q̄ te integram puritatem
vniuersi luto humanitatis nostre co
actus ab igne tue ineffabilis ca
ritatis. Quo etiam igne urgente de
disti te nobis in cibum. Et qualis ci
bus ē iste: Cibus angelorum sūma
& eterna puritas: ideo tantam pu
ritatem requiris esse in anima que
recipit te in hoc dulcissimo sacramē
to: q̄ si possibile esset natura ange
licam purificari que nulla indiget
purificatione opus esset q̄ purifica
retur ad hoc tantum miserium ac
cessura. Et quomodo purificat ani
ma: Igne caritatis tue & abluendo
faciem suam in sanguine vniuersi
filij tui. O anima mea miseria ple
na quomodo accedis ad tantū mi
serium absq̄ purificatione solemnī:
eru beate digna cum bestijs & demo
nīs habitare: q̄ opera es opera be
stiarum: & secuta voluntatem de
monum. O bonitas inimica: tu vis
q̄ ego respiciam in te ac videam q̄
tu diligis me: & q̄ gratis me diligis
vt cognoscam q̄ quascunq̄ rationa
les creaturas diligis hoc eodē amo
re ac hoc: vt isto amore diligas pro
ximū meum amando eam gratis
i. subueniendo ei spiritaliter & cor
poraliter iuxta posse abiq̄ vlla spe
premijs: quomodo quāuis esset mihi mo
lestus: & ingratus non vis q̄ defina
prodesse ei: & subuenire necessitati
dys suis. Quid ergo faciam vt hoc

videam: Etiam me scilicet vestes
meam: & cum lumine sanctissime fi
dei respiciam me in te: & induas me
eterna voluntate tua: & cum h̄ lumi
ne cognoscam q̄ tu trinitas eterna
es nobis mēsa cibis: & seruitor. Quia
tu pater eternus es illa mensa que
das nobis cibum. Agnus videlicet
vniuersitatem tuam: ipse agnus ē no
bis iuans: & dulcissimus cibus tam
in doctrina sua que alit nos in volū
ta te tua quam etiam in sacramen
to in sancta cōmunionē nobis tradi
to quod pascit nos atq̄ cōsorat vū
sumus peregrini in hac vita: spiri
tus sanctus est nobis recte seruitor:
quia ministrat nobis h̄c doctrinā
illuminando de ipsa oculum intelle
ctus nostri: & inspirando in cordib⁹:
vt sequamur eam. Ministrat etiam
nobis caritatem proximī: & famem
cibi animarum: & salutis totius mū
di propter honorem tui patris: vni
de videmus q̄ anime illuminate in
te vero lumine non sinunt preteri
re tempus in quo nos comedāt: vel
comedere velint cibum animarum
propter honorem tuum. Tu infinita
bonitas in te patet facis necessita
tem mundi & precipue ecclesie san
cte sponse tue & amorem quem ha
bes erga ipsam: quia fundata est in
sanguine dilecti filij tui: & in ipso cō
dita est: similiter etiam manifestas
amorem erga vicarium tuam ex co
q̄ minister est huius sanguinis pre
ciosi. Ideo respicias me in te: vt effi
ciar pura: & sic purificata clama bo
coram misericordia tua: vt veros
oculum pietatis super necessitas

Ecceles sancte: et illumines: et roboras
vicarium tuum: Illu mina etiam cle
mentissimi pater seruos tuos: vt cō
sulat tibi recte et simpliciter atq; vi
sponas eos: vt sequantur lumen: qd
in ipsis infundes. O alta et eterna
sapientia. Tu non posuisti animam
solam: imo dotaisti eam tribus potē
tibus: v; memoria intellectu et volun
tate: et tā sunt vnite quod quicquid
vult vna alie sequuntur: vnde si me
moriam ponit se ad videndum bene
ficia tua: et bonitatem tuam. Subi
to intellectus vult intelligere eam
et voluntas diligere eā et sequi voli
tatem tuam. Et quia tu non posu
isti eā solam non vis q; maneat absq;
societate amoris. Tu et dilectione p
ximis. Et quando sic est sociata tunc
est perfecte vnita et sit vnū. s. i. te:
et vnū cum proximo suo: et tūc be
ne verificatur verbum pauli vbi di
xit. Multi quidem in stadio currūt
vnus autem accipit bzauium vide
licet caritas. Sed quando sociat se
cum culpa tunc vere remanet sola:
quia discedit a te qui solus es omne
bonum et discedendo a te est separa
ta a caritate proximi: et sociata culpe
que nihil est: et ex hoc ostēdis q; tūc
remanet sola. Peccati domine mi
serere mei. Nunq; didici cognosce
re me in te: sed lumen tuū est illud
quod facit videre quicquid boni co
gnoscat. In natura tua veritas eter
na noscitur natura meam. Et que
est natura tua amor: inextinguibilis:
et est ignis: et de hac natura dedisti ho
mini quia creasti illum ex igne amo
ris: et similiter de omnib; alijs crea

uris et rebas. o ingratus homo quā
naturam dedisti tibi deus tuus. na
turam suam: et tu non erubescis au
ferre naturam tam nobilem a te cō
mittendo peccata: o vultus eterna
veritas alta que videmus non appa
rentia ignis: quomodo sunt ignis.
Vnde vides q; omnia sunt ignis
quia vt dicitur est omnia ex igne ca
ritatis creasti sicut planta manens
in terra que quāvis non sit terra nō
hilominus ab ipsa terra sustantias
suscepit: vnde bene est veritas q; ni
hil aliud es quam ignis. Tu lumen
verum nobis lumen infunde tā sa
pientia sapientiam tribue: tu forti
tudo fortitudinē largire hodie que
so dissoluitur nubes nostra: vt per
fecte noscāmus: atq; sequamur verit
tatem tuam in veritate: recto et sim
plici corde. Deus in adiutorium no
strum intende: domine ad adiuuan
dum nos festina. Amen.

Post secundum pontificis maximi
in vitam canonizatione beate Ca
therine Senensis Epistola.

Inus episcopus ser
uus ser uorum dei
vniuersis christi fi
delibus salutem et
apostolicam bene
dictionem. Misi
ricordias domini

quas in dies largius experimur. Nō
satis explicare possit lingua morta
lis. Vincunt humana eloquia diu
na beneficia. Nec homini datum ē
creatozem suam abunde collauda
re. Nec si omnes artus conuerteren
tur in linguas: quādo ex nihilo crea
ti de non esse producti sumus i esse.
Nec vel lapides: vel plantae: vel aia
lia bruta: sed rationis participes di
uini oris capaces effecti sumus. Ac
non solum angelis. Sed ipsi quodā
modo inuisibili et excelsis deo simi
les gloria et honore coronati sup om
nia opera eius ipso potiti. Quis
si nos ipsos rebus ceteris cōparam?
Nulla creatura magis ingrata re
perta ē q̄ homo. Si Luciferi et socio
rum eius supbia p̄terimus. Solus
inter creata rebellis deo et in gratis
simus homo ē. Reliqua oia diuinā
pietate in suo esse collaudat: nec ei
vniq̄ p̄ceptis aduersantur. Nature
legibus parent: et ea pagunt ad q̄ p
ducta sunt terra aratra patit: et su
scipiens semina: tanq̄ sub vsuris
multiplicata reddidit: et ipso dei obe
diens culta atq̄ inculta humano ge
neri p̄sultat. Saxa in hēdificioꝝ vsu

recepta p̄sto ad sunt: nec scissa: vel
ercocta resistit. Fructificant arbor
res in agro viretes et posteaq̄ arue
runt: aut ignem nutriunt: aut edes
tectaq̄ sustinent. Quanta herba
rum sine in folijs: sine in radicibus:
sive in floribus: sive in seminibus: si
ue in sacis inest utilitas. Quanta
in fluminibus comoditas: Quan
ta in lacubus ac maribus que vni
nauigia subeunt iter remotissimas
gentes commertia prestant. Quid
animala cetera sive aquatica sive
terrestria. In omnib⁹ laudatur de
us: vni nature iussa capessunt. Ele
menta et sidera faciunt imperata.
Sol peragit cursum suum: nec p̄
scripras zodiaci metus excedit. Nec
alieno lucēs lumine suo numeri lu
na deest. Nec errantes errant stelle.
Certum semper et statutz iter age
tes. Omnia in celo et in terra lau
dant deuz: et in officio manentia be
nedicunt ei. Nec legi resistunt im
posite. Gravia deorsum cadunt: le
uia sursum ferruntur. Cuncta gra
titudinem ostendunt deo parent at
que nature. Solus homo ingratus
inobediens at rebellis inter creata
reperitus est: p̄uersi angeli rinas
imitatus. Ille in celo superbiens
creatorisq̄ similis esse cupiens: in
abissum precipitatus meditati sce
leris penas dedit. Homo de limo
factus et in terra positus sine imbe
cilitatis immemo. Et ipse quoq̄
alia cupere cepit. Qui de ligno ve
scens prohibito: per boni et mali co
gnitionem: equalitatem cum dijs
optauit: propter quod de paradiso

Delictarum electus in multas cri-
mas datus est. Et porta regni celo-
rum clausa mors introiit in orbem
terrarum. Que nulli hominum par-
ceret. Quando filij ade ante dilu-
uium ab errauerunt: et quod procul a di-
uina voluntate recesserint secuta vl-
tio patefecit. Que omnem carnem
aquarum inundatione delcnerat:
ea excepta que cum pio Noe in ar-
cha saluata est. Ceterum neq; in se-
lis eius nequitia ac perfidia desu-
it. Malignati et ipsi sunt: et in omne
prolapsi nephas. Turris babel in
contumeliam domini cepta est. et
sibi labium vniuerse terre diuisum.
Ab his bella introducta sunt: rapi-
ne. Tumultus. Incendia. Cedet
Adulteria. Supra: perituria: et ido-
lorum cultus. Et quicquid malo-
rum libido: aut superbia gignit.
Paucissimi vsq; ad abraam reper-
ti sunt diuine legis Amatores. Ille
vero vnicum certumq; pietatis: et
emplaz adeo voluntati dei sese sub-
misit vt propriam filium immola-
re non dubitare: propter quod in
semine eius benedicte sunt omnes
gentes. Et cuius liberis non solum
prophete orti sunt diuine legis pre-
dicatores. Sed ipse quoq; saluator
christus secundum carnem nati di-
gnatus est: qui pro salute humani
generis cum in forma dei esset equa-
lis patri: et inuit semetipsum for-
mam sui accepit. Et homo factus
sed et carnis subijt tormenta: et cru-
ciatus pertulit. Et extremam mor-
tem non secundum naturam: sed

violentam: sed ignominiosam. Et
acerbissimam. Et vir homini tolle-
rabilem in ligno crucis sustinuit.
In quo moriens mortem nostram
destruxit: et vitam reparauit. Dispo-
suauit inferos. Abdaxit sanctos pa-
tres: et victor mortis. Nec diaboli tri-
umphato: celum tam longo tempo-
re clausum aperiens. Ascendit ad
patrem nobisq; vitam ostendit: per
quam sequi eum possemus euange-
lica lege tradita et baptismo ceteris
que sacramentis aperitis per que la-
psi repararemur et saluaremur. Nec
tamē tot tantisq; allecta beneficijs
nostra proteruitas ac malignitas
conquieuit: nec gratia exhibuit ani-
mam: nec vicia deseruit homo. Sed
quo maiori preuenti sumus munere
regratarum: eo magis ingrati re-
perimur: et ad illicita procliuiores.
Nam quomodo sublimem diligi-
mus: aut honoramus deum. Quo-
modo eius mandata seruamus. Quis
sacro sancto euangelio pareat: Que
reuerentia legum: Quis canonum
metus: Que subiectio erga superio-
res. Que caritas erga inferiores.
Quis equitatis. Quis iustitie cul-
tus. Que religio. Qui mores homi-
num sunt. Qui dicunt in cordibus
suis. Non est deus. Alij impte effe-
runt dogmata: et blasphemias in eccle-
siis edunt. Alij voluptatum serui. Nil
aliud cogitant: nisi quomodo libi-
dines suas expleant. Illi opibus in-
hiant alienis. Illi humanum san-
guinem sicut. Rara innocentia
est: et que parum iusta. Neque pro-

pinquitate sua profunt. Neq; scri-
ptis que sancite moribus leges. viri-
bus ac frandibus cuncta obedunt.
Ita vt neq; abre princeps mundi
huius appelletur via bolus: quan-
do pars orbis maior eius arbitrio
ducitur. Nam quantum est q; pter
do prophete maumetpis isania pos-
sident. Orientis precipuas portione
2 affricc maxima regna. Et i hyspa-
nia granatenses: Et in grecia multe
provincie sub maumethe christum
blasphemant. Nec parua est inde ori-
natio per orbem terrarum late vs-
persa sancti euangelij: 2 christiane
legis inimica. Nec desunt in septen-
trione: atq; in oriente cultores ido-
lorum. In anguluz europe christia-
nitas redacta est. Naz quantum per
asiam: ac libiam christiani non pau-
ci dispersi esse ferantur. Non tamen
illorum sincera est fides. Qui pro-
cul ab apostolica sede inter infide-
les habitantes: 2 cum hereticis co-
municantes: improba quedam sapi-
ant: 2 multis erroribus scatet. Nec
christiani qui sunt i europa: tam re-
q; nomine christiani existit. Adum-
brata quidem 2 ficta est multorum
religio: sicut opera ipsa manifestat.
Nam quotus est qui dignis christia-
nis faciat opera. A fructibus eorum
cognoscetis eos. Inquit in euange-
lio dominus. Si visimus vt christus
tubet: christiani sumus. Iohannes apo-
stolus eius filios esse homines asse-
rit: cuius opera factum. Si dei man-
data seruamus dei pcedit dabo si-
lij sumus. Si in diaboli ad eum per-
tinentis dicente domino: vos et pa-

tre diabolo estis: vira sua: 2 ta men-
vera. Illius quisq; filius est: 2 ad eum
pertinet: cuius mandata sectatur.
Quantum autem ingrati christia-
ni a diuinis preceptionibus pro-
cul abierint: 2 quantum diabolicis
suggestionib; adhaerent: per se se q-
vts intelligit. Interroget quisq; co-
scientiam suam: 2 retroactam ante
oculos mentis vitam colloquet. Et q-
tum ab officio veri christiani recesserit
palam cognosket. Que cum ita
sint maxima e sumi dei benignitas
2 incredibilis misericordia: que nos
tollerat: 2 viuere sinit expectans: vt
aliquando conuersi redeamus i via.
Sed fruuentisunt in omni etate non
nulli deo placentes viri sancti qui
vuentes in carne desideria carnis
vicerunt: 2 celestem in terra vitam
egerunt quorum meritis 2 interces-
sione sustentata est mundus machi-
na 2 cominatus ignis retentus: 2 ira
dei vltioq; suspensa. Nec dubitamus
qui hodie quoq; aliqui sint accepti
deo: quorum preces celestem nobis
regem placatum benignumq; red-
dat. Inter alios autem qui deo pla-
cuerunt: diuinam nobis clementi-
am placauerunt vrbis scne inter etru-
scos nobilitate nostra Bernardi-
num aluit: qui nobis ilico natus in
adolescencie flore mundo renuncia-
uit: 2 igressus beati fransisci religio-
nem cum frates sui ordinis procul
abhisse ab institutione: 2 regula patris
reperisset eos acriter corripit. Et cu-
eos omnes in via reducere non pos-
set sequestratis pluribus quibus re-
gulam seruare placuit cum his ce-

nobis frequenter: que multa de no-
uo erexit: et sanctissimis institutis
reformavit. Circumstita ita in pre-
dicando vitia fulminavit: virtutes
erexit. Adira eius abstinencia fuit.
Adira integritas: moderata graui-
tas: eloqui multa suauitas: multa
doctrina. Et quasi verus erat pauper-
tatis cultor: hostis pecunie: et omni-
um deliciarum inimicus semper in
eius vultu ingens alacritas emicu-
it: et in mente summa quies: et qui sola
incentia gauderet: nullius sibi con-
sciens criminis scdalis. Quod pluribus
in italia obuiauit: et multa mira en-
la perpetravit: propter que adhuc vi-
uens sanctus habebatur: et miro ple-
bitum collebatur honore. Nisi sine
populi frequentia: et singulari reue-
rentia receptus. Qui etiam apud a qui-
lam marsoni urbem: passus est cur-
sum peragisset. A nicholao. v. prede-
cessore nostro: ipso sublelano. Cum
christianus orbis ad purgandas vi-
ciozam sordes frequens urbes inui-
saret inter sanctos christi confesso-
res relatus est. fuerat et in ciuitate sa-
periori parentum nostrorum memo-
ria in eadez urbe: et in seru semitico
virgo catharina non minoris meri-
ti: nec minus accepta deo. Qui pre-
ces in conspectu precesse diuinitatis
humano generi admodum salutares
et olim fuisse: et manebat impesse-
rum fore non dubitamus. Nam sicut
peccata malorum dominam ac bla-
stemie iram dei super nos puerat:
Ita et sanctorum opera regaminatqz
auerunt. Verum caterina quavis
angelicam vitam in terris egerit. Et

ante annos octuaginta recedens ad
celum migrauerit multisqz signis et
gloriosis miraculis claruerit: non ta-
men adhuc inter sanctas christi vir-
gines a militati ecclesia recepta erat.
Neqz enim romani pontifices qui an-
te nos fuerunt id decreuerant. No-
luerat urbanus. vi. hanc ei honorem
impartiri. Et post eum Innocentius
vii. Ne velde Gregorius. xi. qui hu-
ius virginis: sancte conuersationis
eius precipuam habere noticiam.
Sed verati perturbatio de scismatis:
quod eorum tempore viguit. Et mul-
tis bellorum turbationibus ac mole-
stis agitati: diuino ut credimus con-
silio id omiserunt: ne se mementem diui-
sionis procella: quod sanctam vna
obedientia decreuisset: prophetanum
altera censuisset. Dilata est res vsqz
ad tempora nostra nobisqz huius sa-
cerrime virginis canonizatio referua-
ta tanqz conseruante nostre: atqz co-
cuius: ut senectus virginis factitas et
creto senectus hominis in romana se-
de sedentis pdiret in lucez. In qua
re non imis inficias: affectum nos
aliquem sanctum: et pium traxisse.
Quis est enim qui sue urbis prece-
nia: sine pte laudes sui generis vir-
tutes: non libenter vulgari proce-
ret: cum id possit: et vti: et honeste fa-
cere? Excellentia scilicet illustres vir-
tute homines: et in omni genere: et in
omni parte orbis. Nemo est qui non
cupidi vi deatur: libetius tamen et
maiori cum secretitate sua in patria:
et in sua gente. Et si nos quidem bea-
te catharine sublimes dotes: nobis
le ingenitum diuinam mentem: si

eratissimam voluntatem in omni
natioe q̄ letissimi vidissemus: lenio
res tamen in vrbe senensi que nos
genuit. Si quidem meritoꝝ eius
longe magis ⁊ magis peculiariter
esse confidimus particeps: q̄ si vir
go h̄ aut in affrica: aut in scythia si
ue in india nata fuisset. Neq̄ enim
fieri potest. Quin sanctorum pro/
pinq̄uitas aliquid habeat preroga
tiue. Nihil tamen ob hanc causam
plus minusue dicere licet: q̄ verum
est. Nec propter cognationem: aut
patrie caritatem inter sanctos quis
q̄: sine meritis: sine solito examine:
sine p̄suetis solemnitatibus referen
dus ē. Quia pp̄ ⁊ si secunde audiu
mus beatā caterinā senēse esse. Lu
tus canonizatio petebat: nō tū ei⁹
canonizatioe q̄q̄ dimissimus: ex his
q̄ tāta i solēitate requirunt. Ade/
rāt multe p̄ces nō mō senēsis popu
li: vey et alioꝝ. Nā ⁊ carissimus in
xpo filius. Federicus Romanorū
lperator Augustus. simulq̄ dilect⁹
filius nobilis v̄r pascalis venticiaꝝ
dux nobis supplicauit: ne hāc virgi
nē suo i terris honore p̄nuatā vte/
rius esse sineremus in quā multoꝝ
populoꝝ deuotio esset icēsa. Et mul
ta v̄ ipsa miracula vulgarētur. Nā
tuā vero petētes cōterēdū apud
senēsi: aliq̄ diu sup̄. dissemus: ca i
p̄estitorio publico: ingentia eius me
rita: ⁊ miraculosa signa nobis cēt
exposita. vehemētēq̄ p̄ces porrecte
vt sanctorū xpi honores illi decerne
remus: haud quāq̄ statim anim⁹
Sed p̄ veteri p̄suetudine tribus ex
fratrib⁹ nostris sancte Romanecē

elese cardinalibus vni ep̄o. Alter
p̄bitero. Reliquo diacono vine vo
cis oraculo cōmissim⁹: vt debitis ha
bitis p̄cessibus de vita ⁊ moribus
ipsius caterine deꝝ miraculis etus
sine in vita sine post mortem patra
tis: ⁊ de reliquis ad canonizationē
necessarijs diligenter inquirerent:
nobisq̄ in secreto concistorio vt mo
ris est fidelem relationem facerent
Commisarij per annum vltra vo
nec ex mantua romam redissemus
rem discutientes inuentis p̄cessi/
bus antiquis: apud venetos ⁊ alibi
habitis examinatisq̄ de nouo testi/
bus ⁊ summa cum diligentia cōctis
ponderatis cum seorsum inter car/
dinales tantum omnium que inue
nerant veracem nobis relationem
fecissent ac deum per aduocatus ea
que nobis exposuerant in publico
consistorio de nouo recitari curassent
Postremo conuocatis in aula no/
stra Rome vniuersis qui sceti erant
in curia ecclesiarum presulibus as
sistentib⁹ nobis cardinalibus. Itex
commissarij prefati per organū ve
nerabilis fratris nostr⁹ guilielmi
ep̄iscopi portuenis natione galici
qui primus eorum erat: rursus cun
eta que inuenerant ⁊ rite probata
videbantur coram explicauerint.
Ex quorum relatione que amplissi
ma ⁊ ornatissima fuit hec summatim
accepimus que vera cōperta cogni
ta ⁊ explorata sunt. Virgo catheri
na ex ciuitate senensi oriunda me/
dicoribus orta parētib⁹ vnius deo
sele dedicauit: q̄ deū posse p̄ etate
cognoscere. Sex annos nata: vt v̄so

feratret heremū penitus. Et vrbe
egressa in caeuerna loco solitario de
licuit. Quāuis in bēte spiritu pau/
luluz demozata domum reddierit.
Angelicam salutationē edocta quo
tiens carne domus scalam ascen/
dit: totiens per singulos gradus ste
ro geniculo beatissimam virginem
matrem domini salutauit. Et anno
maiori virginitate suam consecra
uit christo: quem sua in maiestate se
dentem mirabili visione cōtempla
ta est: et archana celestis aule vidit:
que non potest asari lingua morta
lis. Mūdanas delicias a se omnes
abdicauit. Orationi totaz se dedit.
Corpusculum suum vigilijs: ieiuni
is ac verberib⁹ afflixit. Cocquales
puellas vt idem faceret et docuit et
persuasit. Habes efficta scissis cri
nibus mortale coniugium recusa
uit. Coniuncta et male dicta hominuz
sprenit. Beati domini habitū que
femine gestant de penitentia nun
cupat: extorsit potiusq; ipetranit.
Ancillare officium in paterna vo
mo ereruit: nihil magis cupiens
q̄ vllis apud homines: et abiecta vi
deri pauperibus christi. Naz id pa
ter sibi indulserat: larga manu sub
uenit. Egrotantibus sūma diligē
tia ministravit: diabolicas tempta
tiones et assiduas malignantuz sp̄s
rituum pugnas: patientie clipeo et
fidei galea superauit. Incarceratos
et oppresses quib⁹ valuit modis cō
solata est. Nullam ab ea verbuz nō
religiosum non sanctū exidit. Om
nis sermo eius de moribus fuit de
religione: de pietate: de contemptu

mundi: de amore dei et proximi. De
celesti patria. Nemo ad eam acces
sit: qui nō doctior meliorq; abierit.
Doctrina eius insula: non acqui
ta fuit. Ip̄ius magistra vlla est q̄
discipula. quippe que sacrarum lit
terarum professoribus ip̄isq; ma
gnarum ecclesiarum ep̄iscopis vili
cillimas de diuinitate questiones
proponentibus prudentissime re
spondit: et adeo satisfecit: vt tanquaz
agnos m̄suefactos remisit quos
tanq̄ lupos ac leones feroces ac
ceperat: quorum nonnulli diuinam
in virginem sapientiam admirati
distributis mor inter christi paupe
res quas possidebant substitūis: ac
cepta dñi cruce: vitā deinde euāge
lica egerūt. Sūma hui⁹ virginis ab
stinētia fuit: et admirabilis vite au
steritas. Nā cū vini et carni vlti p̄
sus abieisset: nec pulmētarijs vllis
viret. Ad extremuz eo deducta ē.
vt nec legumia ederet: nec pane ve
scret nisi celesti: que ver⁹ xp̄ian⁹ in
sacramēto sumit altaris. Inuēta ē
aliquā die et nez vsq; ad p̄tecostē
ieiuniaz p̄durasse. Sola eucharistie
cōione cōiecta. Per ānos circiter
octo m̄mo herbarū succo eozq; p̄p̄
retento et cōione sacra sustentata ē.
Ad cibū quasi ad supplicii p̄gebat
Ad cōionē altaris q̄ illi fere quoti
diana fuit: quasi ad celestes nupti
as invitata esset sūma cū alacritate
p̄ficiscebatur. Cilio sibi veste utebat
quo carnem macerabat. Nulle illi
plume nulla puluinarā erant: le
ctuz sibi ex tabulis confecerat: atq;
in eo iacens breuissimam somnum

accipiebat. Raro enim ultra duas
horas inter diu nocturnis dormiebat
reliquum omne tempus vigilando
orando predicando: opera misericordiarum
dicendo consistit. Spissis cordu-
lis carnem suam macerans: volorum
capitis pene assiduo torquebatur.
Estuabat febribus: nec aliorum cru-
ciatu carebat: luctabatur quod frequen-
tissime cum demonibus: multisque illo-
rum molestiis vexabatur. Sed acie-
bat cum apostolo. Cum infirmorum: tunc
fortior: suus. Nec enim in tantis labo-
ribus desiebat: nec caritatis ope-
ra negligebat. Assidue miseris in-
digna serentibus. Arguebat pecca-
tores: et blandissimis verbis ad peni-
tentiam renocabat. Precepta salu-
tis omnibus lecta dabat. Quid scitu-
rum: quid fugiendum esset: a sacri-
vultu ostendebat. Dissidentes sum-
mo studio componebat. Multa ex-
tenuit odia: et mortales seclauit ini-
micitias. Pro pace florentinorum
qui cum ecclesia dissidebant: et iter-
chico suppositi erant ecclesiastico.
Nepesinum et alpes transire: atque
vix in auinionem. Ad gregorium
xi. pontificem maximum antecesso-
rem nostrum proficisci non dubita-
uit. Cui votum suum. De petenda
urbe Roma in occulto factum: et si-
bi soli ac deo notum: sele diuinitus
cognouisse monstrauit. Fuit enim
in ea spiritus propheticus et multa pre-
dixit: antequam fierent: et occultissima
reuelauit. Rapiebat sepe a spiri-
tu. Et in aere suspensa diuinitus con-
templationibus palebatur: a deo
extra se acta: vix percuta percussa

quod nihil omnino sentiret. Idque frequen-
ter sibi contingebat cum diuinis
nissima resiceret eucharistia. Ma-
gnum et sanctum erat in plebibus ca-
terine nomen: et vix ad eam egro-
ti: et malignis veritatibus de-
ducebantur: et multum curabantur.
Languoribus et febribus in christi
nomine imperabat: et remones co-
gebat ab obsessis a diabolo corporibus:
propter quas res: duobus romanis
pontificibus Gregorio nomen cu-
sus paulo ante meminimus: et verba
no. vi. acceptissima fuit: adeo ut le-
gationibus eorumungeretur: mul-
tisque: et magnis spiritualibus grati-
is ab eis donaretur. Eadem cum vi-
te agonem iam peregisset anno eta-
tis sue tertio circiter ac trigessimio i-
urbe Roma diem suum clausit. De ca-
lus anime in celum assumptione: et
gloriosa receptione stupende ac mi-
rabiles reuelationes facte reperiri-
tur apud eas personas que virgine
dicerunt: maxime vero apud eius
confessorem Raimundum capuanum
sem sacre theologie magistrum qui
postea generalis totius ordinis pre-
dicatorum: pater magister: et rector
effectus est: is namque cum Janne age-
ret ea nocte qua virgo migravit ho-
ra matutina intra dormitorii apud
imaginem matris domini eam con-
templatus est miris splendore fulge-
tem: et verba ad se consolatoria dice-
tem. Corpus eius aliquo diu seruatum
venit in ecclesia fratrum predica-
torum que de minerva dicitur. Ro-
me conditum est non sine magna po-
puli deuotione ac reuerentia: cuius

tactu pleniq; egroti salutem conse/
cuti sunt adeo: z nonnullis saluti fue
rit ea retigisse que sacrata virginis
membra tetigerat: postea quoq; vir
go ipsa tam celo recepta vota suppli
cantium benigne audiuit: z vt aspō
sor: vno christo suo saluatore crati
diretur curauit. Multi enim ex di
uerfis egritudinibus curati sunt q
audita beate Caterie gloriosissima
fama cuius patrocinium supplices
pettuerat. propterea venetijs vbi nū
q; virgo ipsa fuerat: z multis in lo
cis nomen eius cu; veneratione re
ceptum est: z vota ei plurima fiūt.
h z alia q̄ plurima cu; venerabilis
frater noster episcopus portuensis i
conuentu cardinalium z presulum
exposuisset: z liquido probata cē af
firmasset rogati sigillatim tum om
nes cardinales tum presules q̄ plu
rimi afferunt sententiam dicere: cū
totis suffragijs: beata virgo digna
celo z astris declamāda visa ē. Nec
quisq; fuit qui nō magnopere cano
nizationem eius faciendam proba
uerit. Quibus ad longum auditis
inissimus in basilica beati petri apo
stolorum principis suggestum ma
gnum: z ornatum apparari sup quo
hodie assante populo z clero: sermo
ne de vita z miraculis huius virgi
nis per nos habito missarum solem
nibus celebratis: z cōsuetis cōmō
nijs rite pactis ad canonizationem
huius virginis sub his verbis du
rimus procedendum. Ad honorez
omnipotentis: z eterni dei patris: z
filij: z spiritus sancti ad exaltationez
fidei catholice: z christiane religio

nis augmentuz. Zuctoritate domi
ni nostri iesu christi: z beatorū in pe
tri z pauli apostolorum eius ac no
stra caterina senensem: illustris z in
delebilis memorie virginem cuius
corpus i ecclesia pdicatorū q̄ miner
ua dī romē iacet z i celesti ierusa
lem iter dīaz virginū choros q̄ id
sua p̄t̄ diuina suffragāte grā merita
it iā pridē fuisse reptā: z eterne glo
rie coronā donata de fratrum nroꝝ
psilio declaram⁹ eāq; tanq; sanctaz
publice p̄uatāq; colendā esse decer
nim⁹ z diffinim⁹: atq; i sanctaz ca
thalago virginū quas romana ve
nerat ecclesia redigi z ascribi man
dam⁹ statuētis festū eī singulis an
nis p̄ma missis maij vñica die ad vni
uersali ecclesia celebrādū esse z oēs
illi honores p̄stādos q̄ ceteris sc̄tis
virginibus puenire nōcunt. Et ista
per sepulcrum eius in ipso festo vi
sitantibus. vij. ānos z totidem qua
dragenas de intinctis eius peniten
tijs in forma ecclesie misericorditer
imp̄petuū relaxamus. Nulli ergo
oio hoīum liceat hanc paginā nro
stroꝝ declarationis p̄stitutiōis mā
dati statuti z relaxatiōis infringere:
vel ei ausu temerario strāf: si quis
autem hāc temptare presumpserit
indignationem omnipotentis dei:
z beatorum petri z pauli apostolo
rum eius se noverit incursum.

Datj Rome apud sanctum pe
trū. Anno incarnationis domini
M. cccc. lxi. tertio Kalendas Ju
lij pontificatus nostri anno tertio.
Deo Gratias Amen.

Infrascriptos versus composuit Sanctissimus. D. dominus Pius papa secundus ad laudem Seraphice sponse Domini nostri Iesu Christi beatissime Catharine de Senis ordinis de penitentia beati Dominici.

Quis sacra gesta canat: quae ligna vixta potesque
Effera: erimie quibus h. Catharina secunda
Sponsa dei miscuit totum celebrata porbem
Non ego sum dignus tantis extollere digna
Laudibus ac breviter quae sit quae moribus almis
Ultra beata sui referam tibi chare viator
Hec fuit orna senis: ubi sanctis veste recepta
Dominici: in voto triplici virtutes cuncta
Transcendit plures divina in lege peritos.
Illa potens verbo ac ope omnia corda trahebat
Ad se hominum: ut magnos ferris: ipsaque deinde
Desponsavit caenis: laetis proprio ore refecti
Doctrinis: multasque habuit velut optima mater
Virgoque discipulas quibus ardua regula vite
Sanctaque bisseptem pietatis opuscula vitae
Explevit felix: et erat sublime levamen
Omnibus: heu miseris vite indefectibus huius
Illa coram domino potuit renouari alma
Continue meditando: compos feliciter alti
Facta fuit voti: viditque enellere christum.
Corpus atque novum sibi tradere flagrans
Hec seluna vitam nonnunquam ad sidera raptam est
Mira vel vidit: semel autem a morte reuixit
Pane refecta sacro celesti pane salutis
Illa crucem meorum portans sub pectore semper
Stigmata passa fuit dictum mirabile christi
Pontifices adijt: quibus unica gloria secus
Sistere colloquij: monumentaque sancta tulit
Ore suo tulit hec que sedita volebat ab illis
Ardua tanta suae fuerat sibi gratia lingue
Illa propheta quidem diuino flamine plena.
Et pacem et bellum secreta plurima pandit
Exhortansque omnis miranda stupendaque iustit
Illa sciens venisse dies qua linquere mandu

Expedit exclamans aīam deus optime dixit
In manibus cōmendo tuīs cōmendoq; tuā
Fugiter ancillam sic sponsa beata in
Transit ad sponsaq; tribus eroznata coronis
Fecit in hac vita miracula plura deinde
Claruit inumeris post mortē splēdida miris
Que si non esse velis q̄ q̄ alme semp in orbe
Virerit: hystoriam deuouis perlege sanctam
Hec annis triginta tribus quod xp̄us et apte
Virrit: naz sponsam sponso decet esse coeuam
Milleg; trecentis simul octoginta sub annis
Inclita vīrgo obiit rome catharina senensis.

Alij versus.

Nata sentis hęc Catharina ē stigmata passa
Subq; pio felix superis ascripta secundo
Et diuina venerata poli seruant a bunde
Hęc ternus quocunq; iubet sectarier ordo
Dominicum sacru reduit q̄ magna sacerdos
Sacri Domini letatur qua contio tota
Cuius seruant leges ac iura beata

Epitaphiū sepulchri. S. Catharic de sentis.

Virginis hoc alme Catharic corp⁹ humanū
Darmore contegitur: fruit sed luce superna
Spiritus. hoc p̄dēt sua tot mirāda p̄ orbē:
Celitus eloquio fuit hęc afflata profundo
Doctrinē antistes rerum mirabilis auctrix
Virgo sacrata habitum tulit ordinis ar̄ tum
Domini. delegit eam. sponsamq; vocauit
Christ⁹. ob h̄ seraphin n̄ic ē stipata cateruis
Multociēs per eam sumpta ē cōmunio mire
Ista sinu largo mīseros consonit: egens
Dulce leuamen erat fuit et iustissima cunctis
Capta dei zelo membris et sepe leuata
Mente simul vidit que nulli proderē fas est
Ut generi nostro requies eterna daretur
Fleuit in humanis: optata q̄ stigmata passa

Vitales redijt iam mortua prolixus in anras
Martirij varijs fuit z decorata coronis:
Deniq; demonijs mortem cruciata subiuit.
Cantibus est ligitur venerari z laudib⁹ aplis
Digna suis meritis hec fulgida stella per oes
Hanc vrbs Senax completis mille trecētis
Atq; quadraginta ānis septem protulit euo
Ad superos animam decies perfudit in octo
Finis.

Memoria quotidiana Sancte Catheri/
ne de senis edita a Ppapa Pio secundo.

Ad magnificat Antiphona.

Ad sedes regni faciat transire superni
Virgo fouens meritis nos Catharina suis

R. O ra pio nobis beata Catharina.

R. Ut digni efficiamur pmissis tuis xpi.

O io.

O Eus qui beate Catharine vrginitatis
z patiente: speciali pzinlegio deco/
rate malignantium spirituum certamina
vincere. Et in amore tui nominis inconcussa
permanere tribuisti. Concede quesumus: vt
eius imitatione calcata mudi nequicia: z om
nium hostium superatis infidijs ad tuam se/
cure gloriā transeamus. Per dominū nrm.

Ad benedictus antiphona.

Det catharina frui nos vero lumine christi
Et societ superis virgo beata choris

R. Illumina oculos meos: ne vnq; obdormi/
am in morte. R. Nequando dicat inimicus
meus preualui aduersus eum.

Oremus. O io. vt supra.

The first part of the book is a history of the
 country from the first settlement to the
 present time. It is a very interesting
 and useful work. The second part
 is a description of the country and
 its resources. It is a very
 interesting and useful work. The
 third part is a description of the
 country and its resources. It is a
 very interesting and useful work.

Tabula

Incipit tabula capitulorum: orationum et quorundam versuum contentorum in hoc volumine dialogi sancte Catharine de senis.

Quomodo per orationem vnio fit in deo: et qualiter hec anima de qua loquitur hic quatuor petitiones dominopozigat. ca. i.

Quomodo huic anime desiderium exercuit dum ei mundi necessitas a domino demonstraretur. ca. ij.

Quomodo opera finita non sufficiunt ad puniendum vel ad remunerandum absque caritatis affectu. capitulum. iij.

Quomodo sanctum desiderium et contritio cordis: culpe satisfacit atque pene in se: in alio: et quomodo culpe satisfacit aliquando sed non pene. ca. iij.

Quomodo valde placet altissimo desiderium velle pro ipso pati. capitulum. v.

Qualiter omnis virtus: et omnis defectus fit proximo mediante. capitulum. vi.

Quomodo virtutes mediante proximo perpetrantur: et quare virtutes ipse tantum in creaturis posite sunt discentes. ca. vij.

Quomodo probantur virtutes: et fortificantur in hominibus et contrariis ipsorum. ca. vij.

Quomodo affectus ponere non debet in penitentia principaliter: sed in virtutibus: et quomodo discretio vi tam ad humilitate recipit et quomodo debitum suum vnicuique redit. ca. viij.

Quomodo caritas humilitas atque discretio sunt in simul vnite: cui similitudini debet anima conformari. capitulum. x.

Quomodo penitentia et alia exercitia corporalia pro instrumento debent assumi pueniendi ad virtutes et non pro principali affectu: et de lumine discretionis in vnicuique aliis modis et operationibus. ca. xi.

Repetitio quorundam: et quomodo deus asserit pro mittit seruis eius ecclesie reformationem. ca. xij.

Quomodo hec anima simul circuit atque defecit in amaritudine pro re sponsione diuina: et quomodo facit orationem pro ecclesia sancta et vniuerso populo. ca. xij.

Quomodo deus conuerteretur de populo suo christiano et precipue de suis ministris aliquid de venerabili sacramento corporis iesu christi tangendo et de beneficio incarnationis. capitulum. xij.

Quomodo culpa puniatur acriter post iesu christi passionem quante: et quomodo deus permittit mundo facere misericordiam ac etiam ecclesie sancte: mediante oratione atque tolerantia laborum seruatorum suorum. ca. xv.

Qualiter hec anima plus de diuina bonitate cognoscendo non erat contenta solummodo pro christiano proprie rogare ac ecclesia sancta sed orabat etiam humillime pro vniuerso mundo. ca. xvi.

Quomodo deus conuerteretur de populo suo precipue propter amorem proprium qui regnat in eis et

Tabula:

Fortans ipsam animam ad orationē
et lachrymas. ca. xvij.

Quomodo nullus mantas dei euā-
dere potest ubi sumus: vel per misē-
ricordias vel per iusticiā. ca. xvij.

Qualiter hec anima desiderio igni-
to successa cupiebat a se sudorem san-
guineum emanare et se redarguens
orationem pro patre suo faciebat.

capitulum. *mel* xvij.
Quomodo in tribulationibus cum
patientia portatis nemo potest deo
placere. ca. xx.

Quomodo fracta via per quas ad
celum ascendere debebamus: ex in-
obedientia ad: deus potestatem sū-
lito suo fecit per quam transire pos-
sunt cōscoluntate fideles. ca. xxi.

Deus inducit hanc animam ad con-
siderandam viciū pontis magnitu-
dinem que tenet a terra vsq; ad ce-
lum. ca. xxij.

Quomodo sumus omnes labora-
tores a deo missi ad laborandum vi-
neam ecclesie sancte. ca. xxij.

Qualiter deus palmites predice
viti vntos: vs; seruos suos putat: et
quomodo nullus potest colere: vel
destruere vineam suam: quin cola-
t: vel destruat illi primi. ca. xxij.

Qualiter hec anima post aliquas
dei laudes humiliter exposcit ei de
monstrari per pontem ambulantes
et alios qui per ipsum ambulare vo-
lunt. ca. xxv.

Quomodo pons iste tres gradus
habet: per quos apte notantur tres
anime status: et qualiter intelligunt
verbum christi: si exaltatus a terra
sacro. ca. xxvi.

Quibus lapidibus iste pons ē mu-
ratus: vnde qui per pontem tran-
sit omnino saluus est: qui vero tran-
sit per fluitum vadit ad mortem.
capitulum. xvij.

Quomodo per viam dei: vs; per pō-
tem istum ac etiam per viam con-
trariam: vs; per flumen cum labo-
re transitur. ca. xxvij.

Quomodo iste pons cum ascendis-
set ad celum die ascensionis non ta-
men se a terra separauit.
capitulum. xvij.

Qualiter anima stupefacta miseris
cordia dei multa dona narrat hu-
mano generi concessa. ca. xxv.

De indignitate transeuntium per
flumen: videlicet: sub ponte quorū
anima vocatur a domo mortis ar-
bor que radices habet: in quattuor
vicis. ca. xxvi.

quomodo fractus huius arboris: et
uarij sunt: veluti peccata varijs
sunt. ca. xxvi.

quomodo fructus aliquorū est auar-
ritia: et de malis que procedit ab il-
la. ca. xxvi.

qualiter aliquorū qui statum ter-
rene dominationis occupant: iniu-
sticie fructus. ca. xxvi.

quomodo per hec: et alia plurima
quis incurrit in iudicium falsum.
capitulum. xxv.

De tribus responsionibus quarū
vna est continua. ca. xxvi.

De secunda reprehensione in qua re-
prehenditur et de falso iudicio et in-
iusticia. ca. xxvi.

De quattuor principalibus tormen-
tis damnatorum: que cetera sub-
et iij.

Tabula.

- sequuntur. ca. xxviiij. Qualiter h̄ anima multum amara
De tertia reprehensione que fiet in
die iudicij. ca. xxxix. cata fuit ex illorum cecitate qui in
flumine mergebantur. ca. l.
Quomodo damnati nō possūt vel
le bonum aliquod vel optare. ca. li.
Capitulum. xl. Quomodo si antedictæ tres anime
De gloria beatorum. ca. xli. potentie non sunt vnite non potest
Quomodo post iudicium generale
damnatis augetur pena. ca. xlii. Quomodo tres gradus in ponte s̄
haberi perscuerantia: sine qua nul-
lus ad suum terminum peruenire
poterit. ca. lii.
Capitulum. xliij. Expositio illius verbi iesu christi: s̄
De utilitate temptationum ⁊ qua-
liter anima in mortis extremitate
gustat: ⁊ intelligit locum et deputa-
tum: etiam anteq̄ a corpore separe-
tur. ca. xliij. quis sitit veniat ad me ⁊ bibat.
Quomodo diabolus homines de-
cipit sub alicuius boni colore. ca. xliij. Capitulum. liij.
Capitulum. xliij. Quem modum tenere debent ho-
mines: vt erit de pelago possint ille
si: ⁊ transire p̄ pontem. ca. liij.
Repetitio s̄matim aliquorum iam
dictorum. ca. liij. Quomodo deus ostendit huic ant-
me: q̄ tres gradus pontis in parti-
culari: signantur per tres anime sta-
tus. ca. liij. tus.
Quomodo hec anima deuota resp̄
ciens in diuino speculo: creaturas
videbat varijs ambulare modis.
Capitulum. liij. Quod timor scrupulis sine dilectio-
ne virtutum non sufficit vitam eter-
nam impendere. Et q̄ lex antiqua
timoris ⁊ noua lex amoris insimul
sunt vnite. ca. liij. sunt vnite.
Qualiter existens in gradu timo-
ris: primo peruenire potest ad gra-
dum amoris: qui secundus est.
Capitulum. liij. De imperfectiōe seruientium deo
sive diligentium ex utilitate sive cō-
solatione propria. ca. liij. solatione propria.
Quomodo deus manifesta t̄ s̄p̄m̄

Tabula.

- anime diligenti cum. Et quare christus: non dixit manifesta bo patrem sed meipsum. ca. lxi.
Quare christus non dixit: ego manifesta bo patre: sed dixit meipsum. lxiij.
Capitulum. lxiij.
Qualiter anima post ascensum primi gradus ipsi pontis: studet ascendere ad secundum. ca. lxiij.
Quomodo deum imperfecte diligens etiam proximam imperfecte diligit: et d signis huius imperfecti amoris. ca. lxiij.
De modo quem anima tenere debet: vt ad amorem purum atq; liberalem perueniat. Et incipit orationis tractatus. ca. lxi.
Qualiter anima peruenire debet ab oratione vocali ad mentalem. ca. lxi.
Recitatur etiam vna visio p hanc animam habita. ca. lxi.
De fraude quam homines incidunt qui deum diligunt: et ei seruiunt ex propria utilitate. ca. lxi.
De fraude qua decipiuntur etiam serui dei qui deum a mari: hac imperfecta dilectione iam dicta. lxi.
Capitulum. lxi.
De his qui ne perdant consolationem propriam negligunt proximum in sua necessitate. ca. lxi.
De deceptioe qua falluntur illi qui suam affectum posuerunt in consolationibus atq; mentalibus visionibus. ca. lxi.
Quomodo prefati qui delectantur in mentalibus visionibus aliquando decipiuntur a diabolo qui se transfigurare potest in angelum lucis. Et de signis quibus potest agnosci quando visio procedit a deo vel a diabolo: ca. lxi.
Qualiter anima que seipsam agnoscit prudenter euadit prefatas fraudes. ca. lxi.
Quomodo anima recedit ab amore imperfecto et peruenit ad amorem perfectum. ca. lxi.
De signis quibus cognoscitur animam attigisse ad amorem perfectum. ca. lxi.
Qualiter imperfecti sequi cupiunt solummodo patrem: sed perfecti sequuntur filium. Et de quadam visione pulchra. ca. lxi.
Quomodo voluntas propria in anima mortua signum vix est: q ipsa puenit ad os: v; ad tertium gradum superscripti pontis. ca. lxi.
De operibus anime postq; tertium gradum ascendit. ca. lxi.
De qua: to statu qui tamen non est a tertio separatus: et de operibus anime que ad ipsum peruenit. lxi.
Capitulum. lxi.
Quomodo deus ab his perfectissimis nunq; discedit per gratias: nec per sensum. ca. lxi.
Quomodo mundani deo gratias reddunt velint an nolint. ca. lxi.
Qualiter etiam demones gloriam deo reddunt atque laudem licet inuiti. ca. lxi.
Qualiter anima corpore soluta ple ne videt gloriam: et laudem dei in qualibet creatura: et qualiter in ea finita est pena desiderij: sed non desiderij. ca. lxi.
Qualiter illi qui pertinent ad tertium et quartum gradum: vt habe-

Tabula.

tur supra cupit a corpore dissolu: vi etiam apostolus paulus opta/ bat.	ca. lxxxiij.	rum lachrimarum.	ca. xcv.
quibus canis cupit anima a corpo re separari.	ca. lxxxiij.	De fructu quartarum et vniuersarum lachrimarum.	ca. xcvi.
quomodo melius est ire pro consi/ lio salutis anime ad unum humi/ lem cum conscientia sancta quam ad lit teratum superbum.	ca. lxxxv.	quomodo deo regratiatur hec ani/ ma de declaratione predictorum sta tuum lachrimarum et ei tres petito/ nes facit.	ca. xcviij.
Utilis repetitio quorundam: et in/ ducitur hec anima ad orandum p omnibus hominibus et pro sancta ecclesia.	ca. lxxxvi.	quomodo lumen rationis est neces/ sarium cunctis anime volenti deo in veritate seruire. et primo de lumi ne generali.	ca. xcviij.
qualiter hec anima petit a deo sci/ re de statibus lachrimarum.	ca. lxxxvii.	De illis qui posuerunt affectum su/ um potius in mortificatione: quam in occidendo propriam voluntatem: et hoc est plusquam generale lumen et est lumen secundum.	ca. xcviij.
capitulum.	lxxxvii.	De tertio et perfectissimo lumine ra tionis: et de operibus que facit ani/ ma postquam ad ipsum statum perue nit: et de quadam pulchra visione: quam habuit hec anima.	ca. c.
De differentia lachrimarum discar rendo per predictos anime status.	lxxxvii.	Per quem modum arram eterne vite recipiunt in vita presenti qui consistunt in isto glorioso et perfectis simo tertio lumine.	ca. ci.
quomodo quinq; sunt maneres la/ chrimarum.	ca. lxxxviii.	quomodo proximus argui debeat volendo vitare iudicium falsum.	ca. ci.
Repetitio benevolentie eorum que supra dicta sunt et quomodo diabolus ef/ fugatur ab his qui peruenerunt ad lachrimas quintas.	ca. xc.	capitulum.	ca. ci.
qualiter deus a quibusdam qui ge/ mere desiderant ex ipsorum vilita te subtrahit habere lachrimas.	ca. xc.	Si quis in oratione videret aliquos proximum esse tenebrosum: non ta/ men debet ex hoc a sermo vel teme re iudicari: quia ille sit in peccato mor tali.	ca. ciij.
capitulum.	xc.	quomodo penitentia summi non de/ bet pro fundamento principalis: sed affectus et amor virtutum.	ca. ciij.
quomodo quattuor ex predictis quin que statibus lachrimarum exhibet varietates plurimas lachrimarum et quomodo deus vult sibi seruire cu re infinita et non finita.	ca. xcij.	capitulum.	ca. ciij.
De fructu lachrimarum mundano rum.	ca. xcij.	Repetitio in summa cum quadam additione de reprehensione prox mi.	ca. cv
quomodo predicti mandati gemē tes a quattuor ventis colliduntur.	ca. xcij.		
capitulum.	xcij.		
De fructibus secundarum et tertis/ ...			

Tabula.

- De signis ad cognoscendum quando visitationes & visiones mentales a deo sint vel a diabolo. ca. cvl.
Quomodo deo valde placet ille qui petit & pulsatur cum perseverantia ad ianuam sue veritatis. ca. cvij.
Qualiter hec anima deo regravatur deinde pro toto mundo facit orationem: & precipue pro suis in christo filiis & pro duobus patribus anime sue. ca. cvij.
Quomodo deus hanc animam ad orationem sollicitat respondendo ad aliquam supradictarum petitionum. ca. cvij.
De dignitate sacerdotum atque de sacramento corporis iesu christi: & de his qui digne vel indigne suscipiunt vel communicant. ca. cx.
Qualiter omnes corporales sensus in isto sacramento decepti sunt non anime sensus & cuius illo debet videri gustari & tangi: de visione quadam pulchra. ca. cxl.
De excellentia summi in statu gratie sacramentum hoc admirabile. capitulum. cxij.
Quomodo deus requirat a sacerdotibus in tanta dignitate constitutis maiorem puritatem quam in alijs creaturis. ca. cxij.
Quomodo sacramenta nullo modo debent emi sine vendit: illi qui recipiunt ea debent huiusmodi temporalibus voluntarie subuenire ministris. ca. cxij.
De dignitate sacerdotum: & quia sacramentorum virtus ex defectu ministrantium sine recipientium nullo modo minuitur: & quia non debent a secularibus corrigi. capitulum. cxv.
Quomodo perfectionem factam ecclesie siue ministris, deus imputat sibi factam & quod est gravissima culpa. ca. cxvi.
Locutio de peccatoribus ecclesie sancte atque de ministris: variis modis. ca. cxvij.
Brevis repetitio super predictis de ecclesia & ministris eius. capitulum. cxvij.
De excellentia & virtutibus ministrorum sanctorum: & quomodo conditionem habent solis & de ipsorum correctione circa subditos. capitulum. cxvij.
Repetitio in summa de reuerentia que sacerdotibus reddi debet siue bonis siue malis. ca. cxv.
De defectibus & vitiis reproba sacerdotum & ministrorum iniquorum. capitulum. cxvi.
Quomodo in predictis ministris iniquis iniusticia regnat: & precipue non corrigendo subditos. capitulum. cxvij.
De quampulvisibus alijs defectibus capitulum. cxvij.
Quomodo in ipsis ministris inveniatur esse peccatum contra naturam & de quadam visione super hoc habita. ca. cxvij.
Quomodo subditi ex predictis defectibus quos in prelatibus aspiciunt se minime corrigunt. capitulum. cxv.
Quomodo in defectis iniquis ministris ecclesie regnat luxurie peccatum. capitulum. cxvi.

Tabula:

- qualiter in predictis ministris auaritia regnat etiam ad usuram prestando. ca. cxviiij.
- quomodo superbia regnat in predictis ministris per quam sensus perditur. ca. cxviiij.
- De quampluribus alijs defectibus qui procedunt a superbia: et amore proprio. ca. cxviii.
- De multis alijs defectibus quos ini qui presati ministri committunt. Capitulum. cxx.
- De differentia mortis iustorum: et peccatorum: et primo de morte iustorum. Capitulum. cxxi.
- De morte peccatorum: et penis cordis in hora mortis. ca. cxxiiij.
- Repetitio super aliquibus iam super predictis: et quomodo seculares expressse prohibet ne manus apponant in clericos. ca. cxxiiij.
- qualiter hec anima deuota laudando dominum facit orationes pro ecclesia sancta. ca. cxxiiij.
- De prouidentia dei in generali. Capitulum. cxxv.
- quomodo deus prouidet exhibendo spem homini: et qui sperat amplius: gustat perfectus eius prouidentiam. cap. cxxvi.
- quomodo deus in veteri testamento prouidit cum lege atque prophetis: et postmodum in nouo cum euangelica doctrina. ca. cxxviiij.
- quomodo quicquid deus nobis concedit est solummodo pro bono nostro: et qui illi sunt ceci qui iudicant oppositum. ca. cxxviiij.
- quomodo deus in aliquo particula rei casu prouidit salutem anime illius cui casus occurrit. ca. cxxix.
- Deus conquerens de creaturis: et exponens unam figuram exhibet doctrinam perutilem. ca. cxli.
- quomodo deus prouidit erga nos: ut pro salute nostra tribulemur: et de miseria illorum qui sperant in se et non in sua prouidentia. ca. cxli.
- quomodo deus animabus famelicis gratiose prouidit de cibo uenerandi sacramenti corporis iesu christi. ca. cxliij.
- De prouidentia dei circa manentes in peccato mortali. ca. cxliij.
- De prouidentia qua utitur deus cum illis qui sunt adhuc imperfecti: ut ad perfectionem virtuosam ueniant. ca. cxliij.
- De prouidentia qua utitur deus erga seruos eius qui sunt in caritate perfecta. ca. cxlv.
- Repetitio breuis antedictorum postea loquitur de verbo iesu christi ad petrum mitte rete ad dexteram. et. Capitulum. cxlvi.
- quomodo rete predictum perfectus in mare iactat unus quilibet alius. Capitulum. cxlvij.
- De prouidentia dei qua utitur cum suis creaturis in uita presentis: et in alia. ca. cxlvij.
- De prouidentia qua utitur deus erga pauperes eius seruos etiam in temporalibus. ca. cxliij.
- De malis que procedunt in possidendo: et inordinate desiderando uilitas temporales. ca. cl.
- De excellentia pauperum spirituum: et quomodo iesus christus exemplo nos docuit. ca. cl.

Tabula.

Repetitio summaria de predicta pro
uidencia vitina. ca. clj.
qualiter hec anima post gratiarum
actiones dominum humiliter ero/
rat: vt eloquatur de virtute obe/
dicentie. ca. clj.
Tractatus de obedientia: z vbi re/
peritur z de signis eius. ca. clj.
qualiter obedientia est clavis qua
aperitur celum. ca. clv.
Hic loquitur de miseria inobedi/
entium z de excellentia obedienti/
um. ca. clvi.
De his qui tantum amant obedien/
tiam: q non sunt contenti de gene/
rali obedientia: immo sumunt obe/
dientiam particularem. ca. clvj.
Per quem modum peruenitur ab
obedientia generali ad particula/
rem. cap. clviij.
De excellentia obedientium: z mi/
seria inobedientium in religione co/
sistentium. cap. clx.
quomodo veri obedientes deo cen/
tuplum accipiunt: z qualiter hoc in/
telligitur. ca. clx.
De misera peruersitate inobeden/
tium: z de defectibus procedentib⁹
ab inobedientia. ca. clxi.
De illorum perfectione qui viuunt
in religione tepide: qris a mortali
peccato se custodiant ac de remedio
per eos habendo. ca. clxij.
De excellentia virtutis obedientie:
z de bonis que tribuit illis qui rea/
liter eam assumunt. ca. clxij.
Diffinitio duarum obedientiarum
vna religiosorum altera que pre/
mittitur extra religionem alicui per/
sone. ca. clxij.

quomodo deus non secundum la bo
rem obedientie premiat: neq secun
dum longitudinem temporis: im/
mo secundum magnitudinem ca/
ritatis: atq de promptitudine vero
rum obedientium. ca. clxv.
Repetitio in summa quasi totius li
bri presentis. ca. clxvi.
quomodo hec anima deuotissime
deo valde regratiatur: z orationem
effundit affectuosa: pro sancta eccle
sia: z vniverso mundo: z virtutum
fidei commendans: imponit finem
huic operi. ca. clxvij.
Oratio beatissime Catherine pro
statu ecclesie. l.
Oratio eiusdem pro ministris ec/
clesie. ij.
Oratio eiusde pro remouedo Pa/
pam Gregorium ab accessu ad vr
bem. iij.
Oratio eiusdem facta post commu
nionem. iij.
Oratio eiusdem in die sancti Tho
me. v.
Oratio eiusde in die Cathedre san
cti Petri. vl.
Oratio eiusdem die dominico. xx.
februarij. vij.
Oratio eiusdem die martis. xxij. se
buarij. vij.
Oratio eiusde die lune pri mo mar
tij. viij.
Oratio eiusdem die mercurij. ser/
tio martij. l.
Oratio eiusdem die annunciatio/
nis virginis Marie. xl.
Oratio eiusde die dominico. xxvj.
martij. xij.
Oratio eiusdem die iouis quante

Tabula.

aposto.

Oratio eiusdem in circumsione do
mini.

Oratio eiusdem.

Oratio eiusdem.

Oratio eiusdem die. xij. augusti.

Oratio eiusdem.

Oratio eiusdem die. xij. febr.

Oratio eiusdem die. xij. febr.

Oratio eiusdem die. xv. febr.

Oratio eiusdem die. xvi. febr.

Canonizatio eiusdem.

Actus. v. In pape secundi in eius

xij.

xij.

xv.

xvi.

xvij.

xvij.

xix.

xx.

xxi.

xxij.

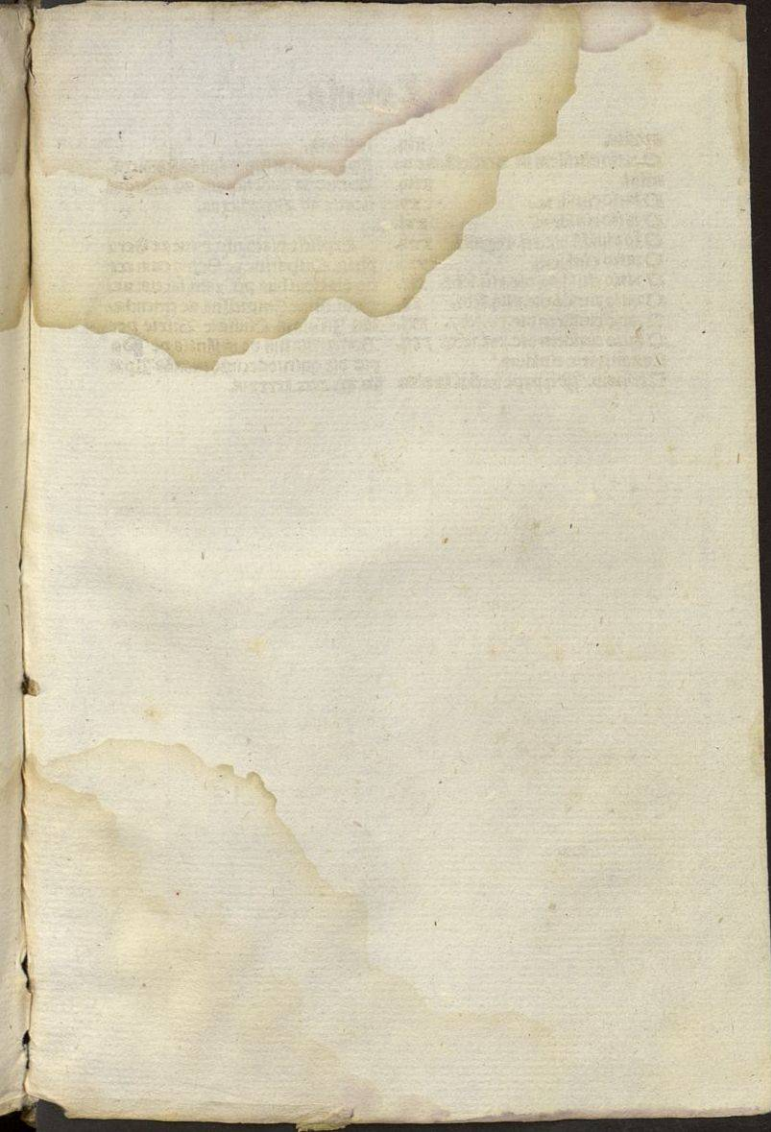
laudem:

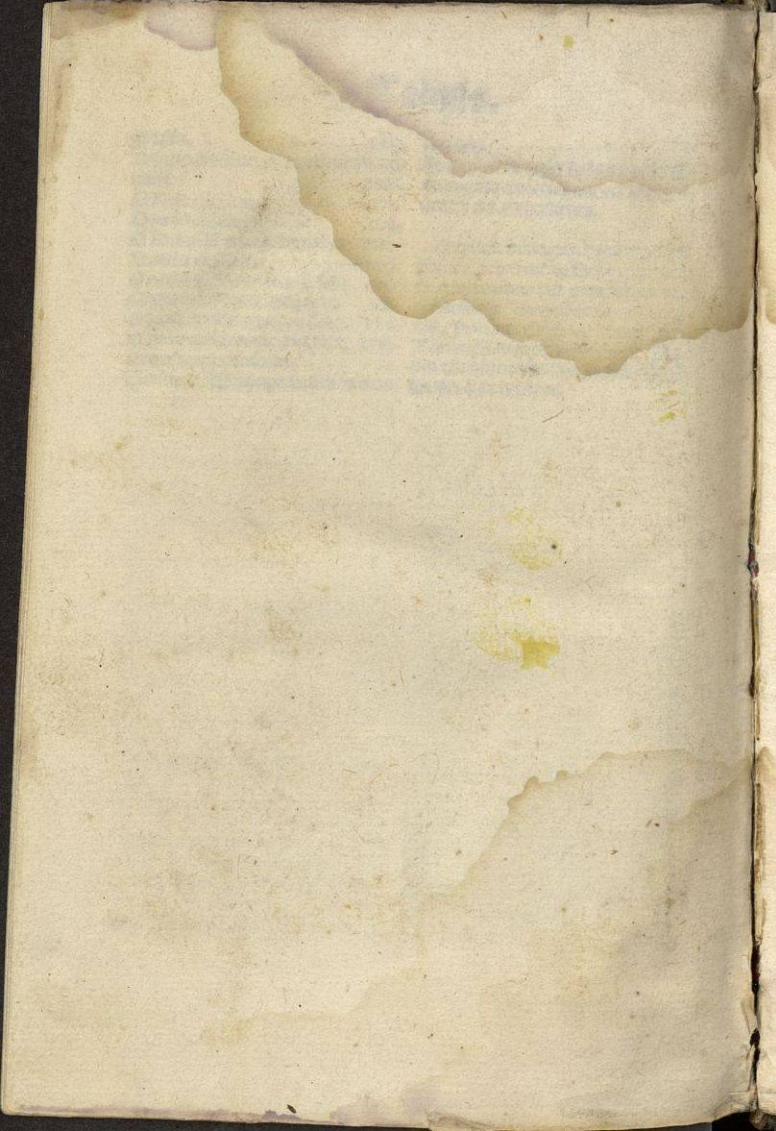
Epitaphium super ipsius sepulchro.

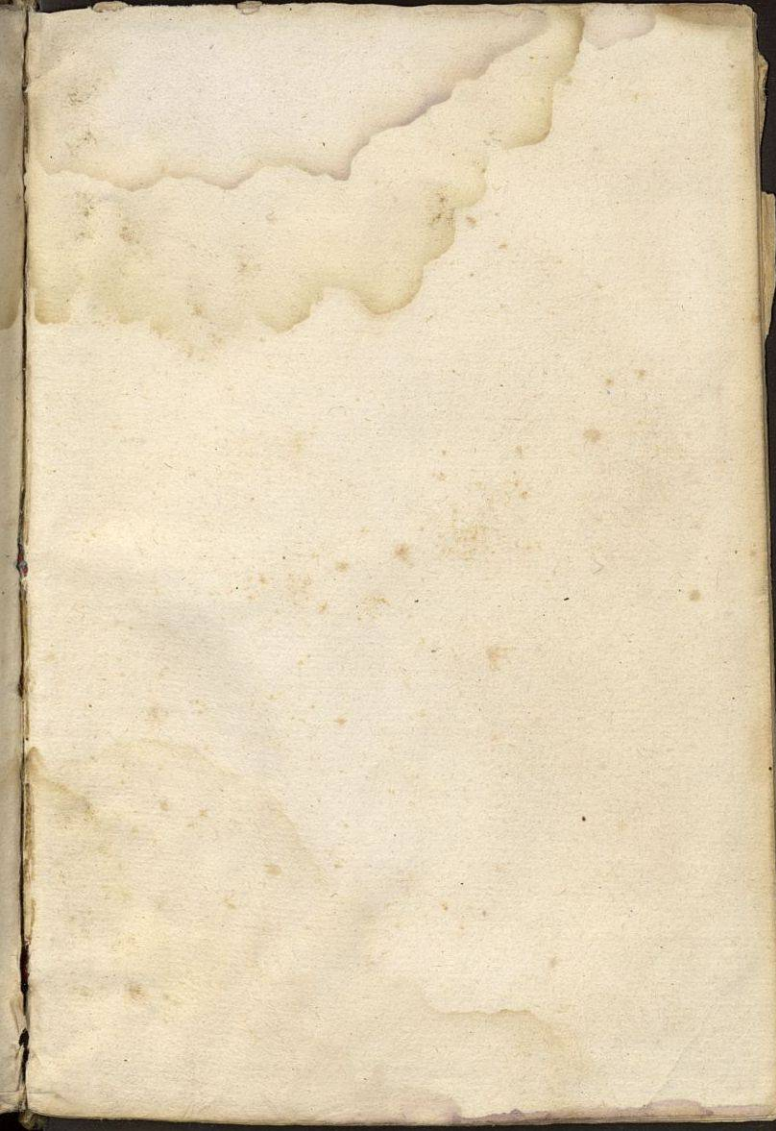
Memoria quotidiana ad Magni

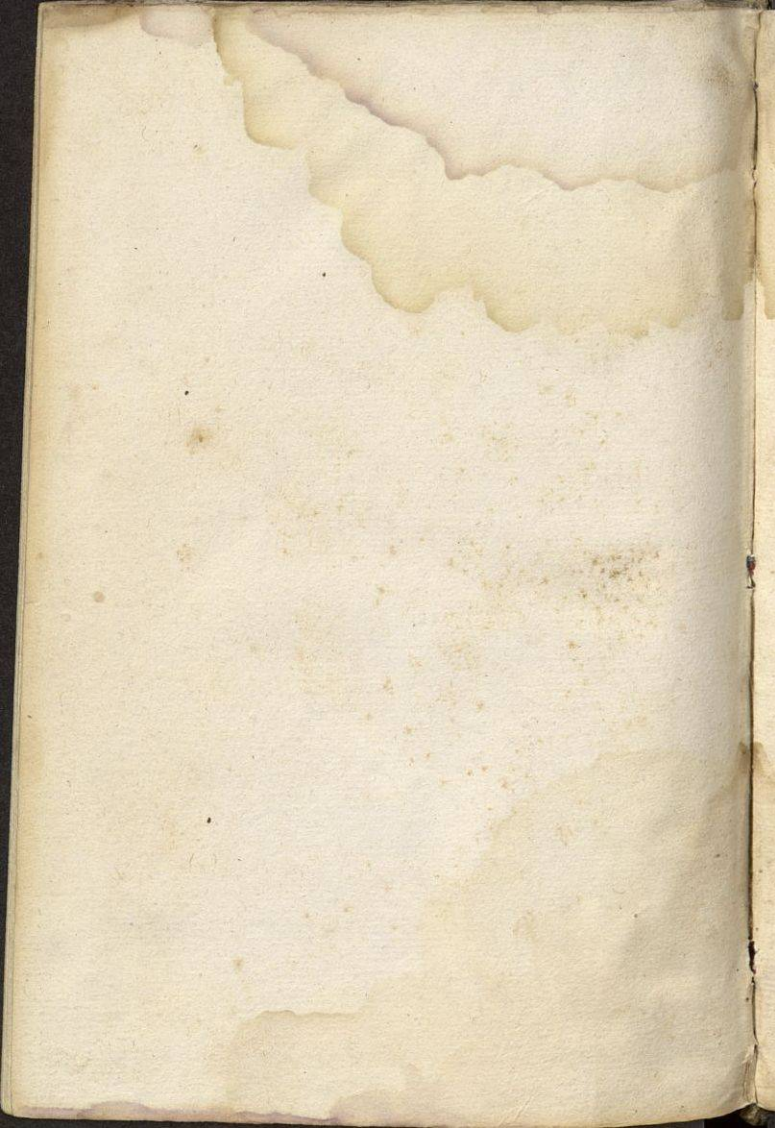
ficat: et ad Benedictus.

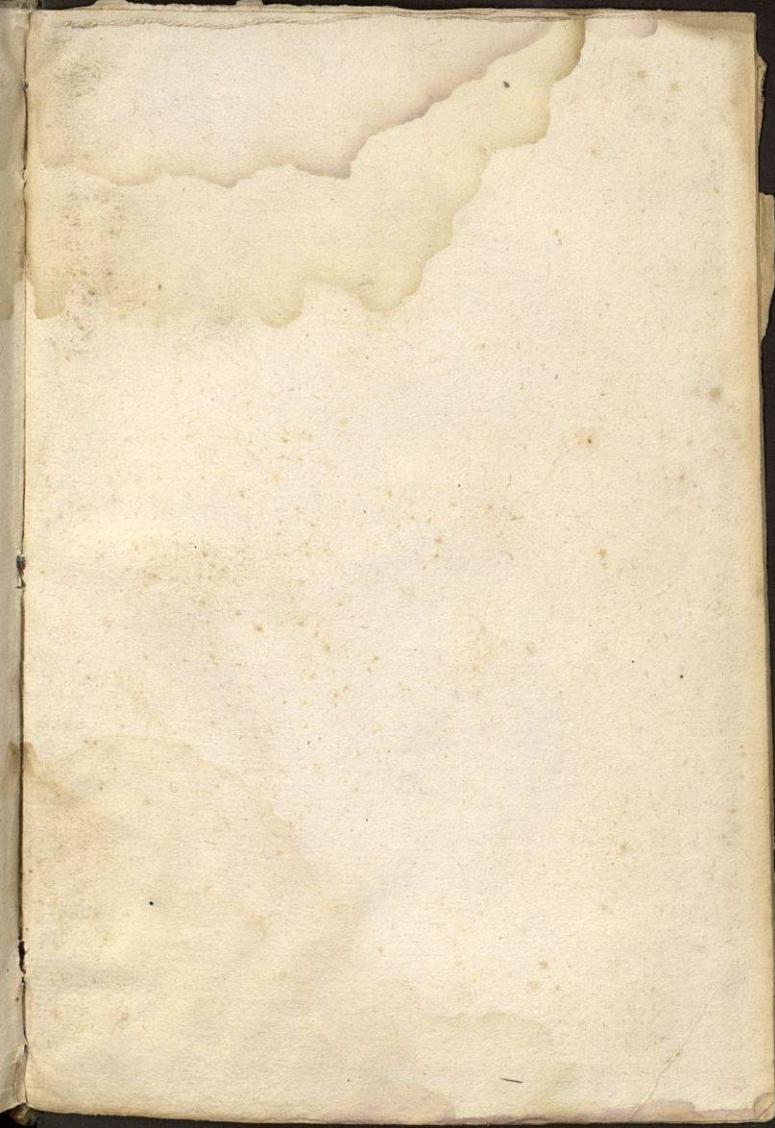
Explicit dialogus. Dicit ac Scra
phice Catharine de Senis cum cer
tis orationibus per eam factis: ac
curatissime Impressus ac emenda
tus In alma Civitate Hetrice per
Bernardinum de misantio de Pa
pia die quindodeci mo mensis Apri
lis. M. cccc. lxxxvi.

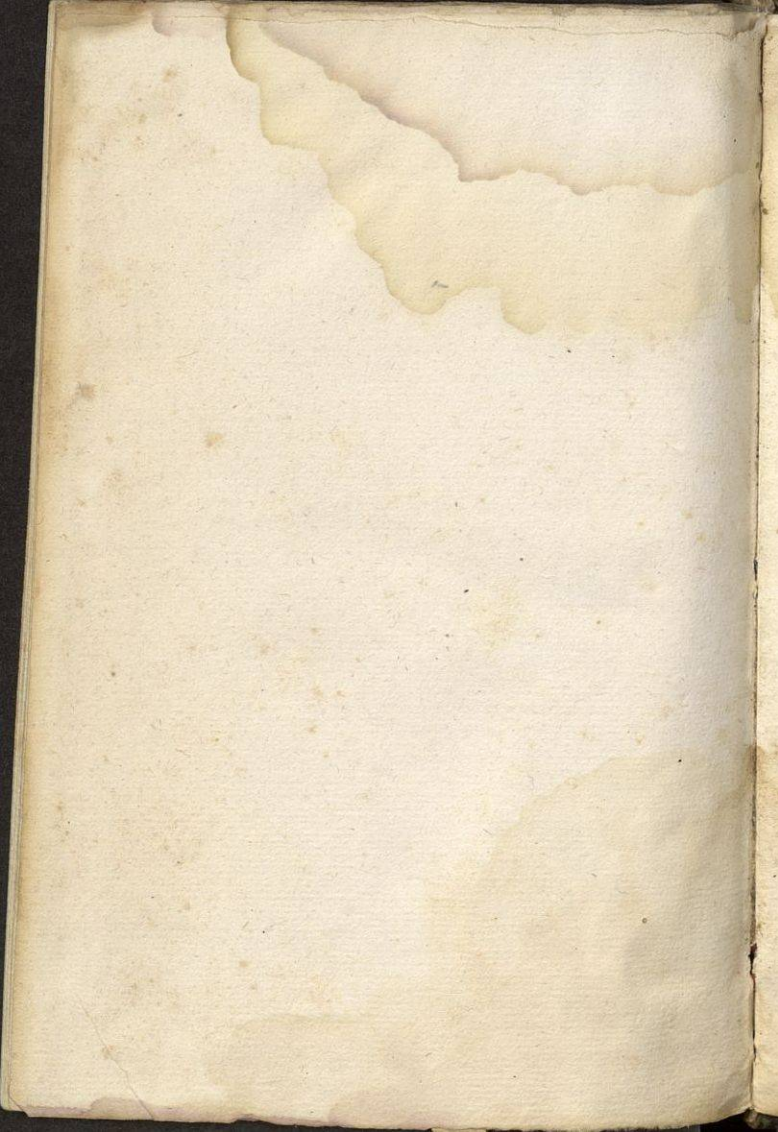

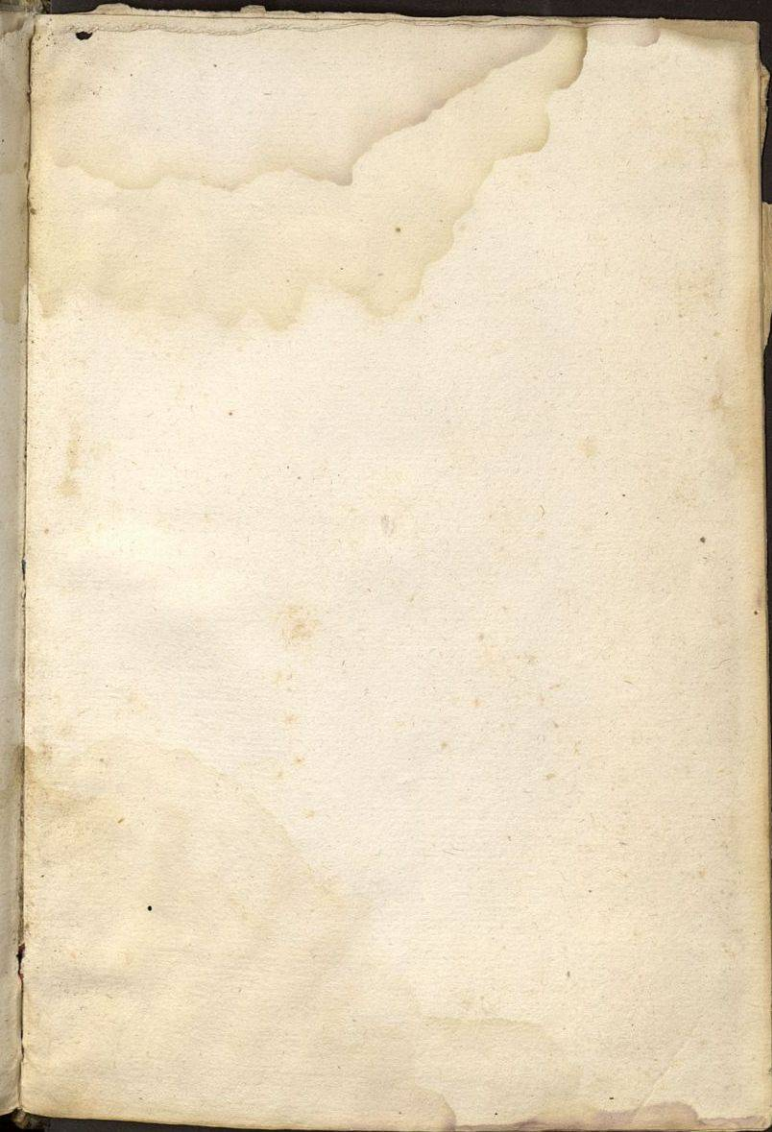

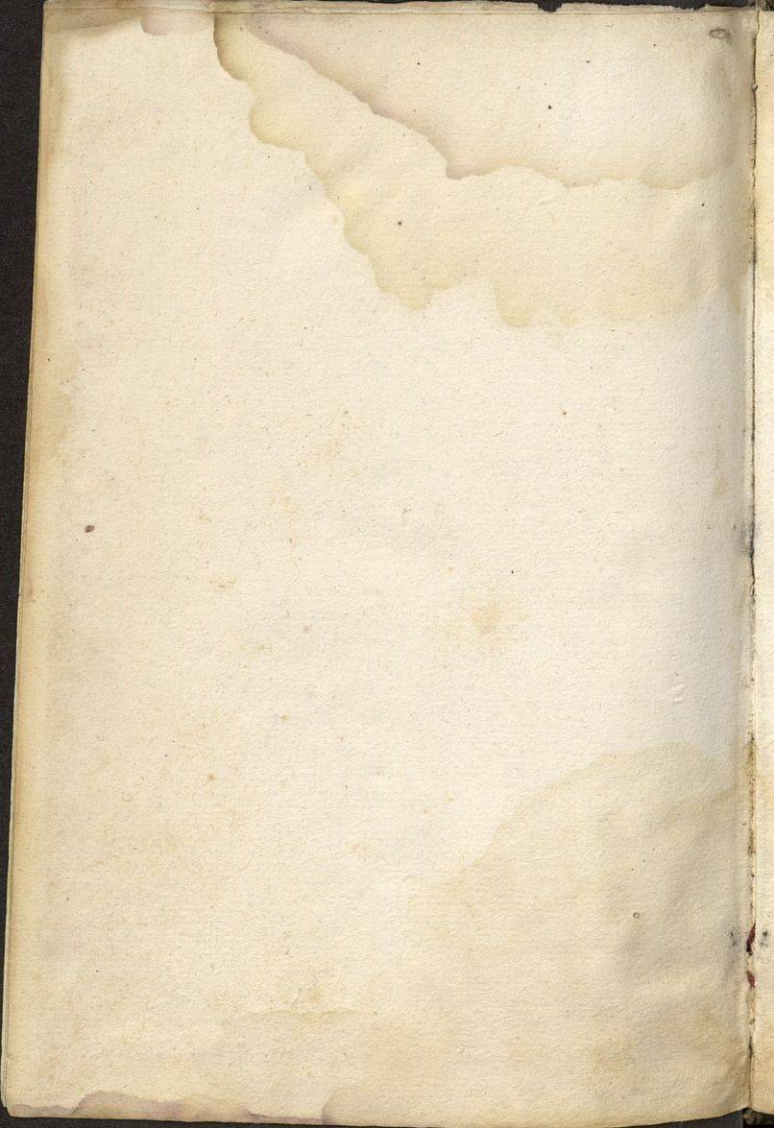

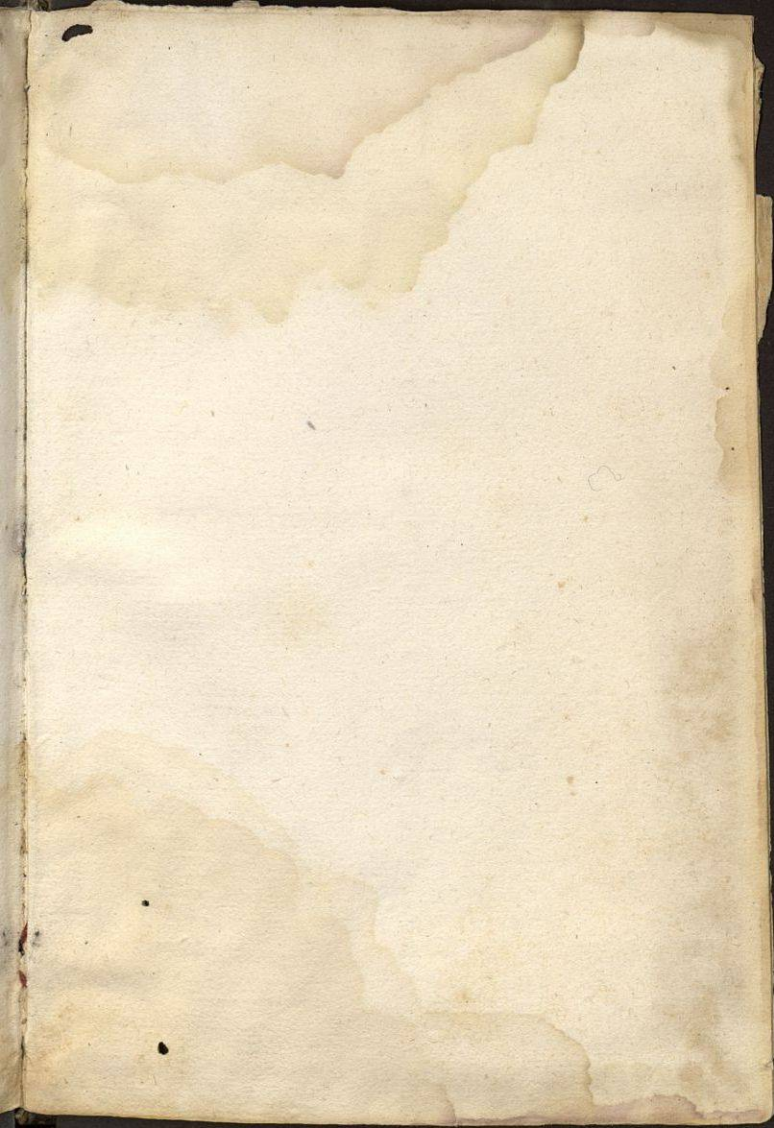

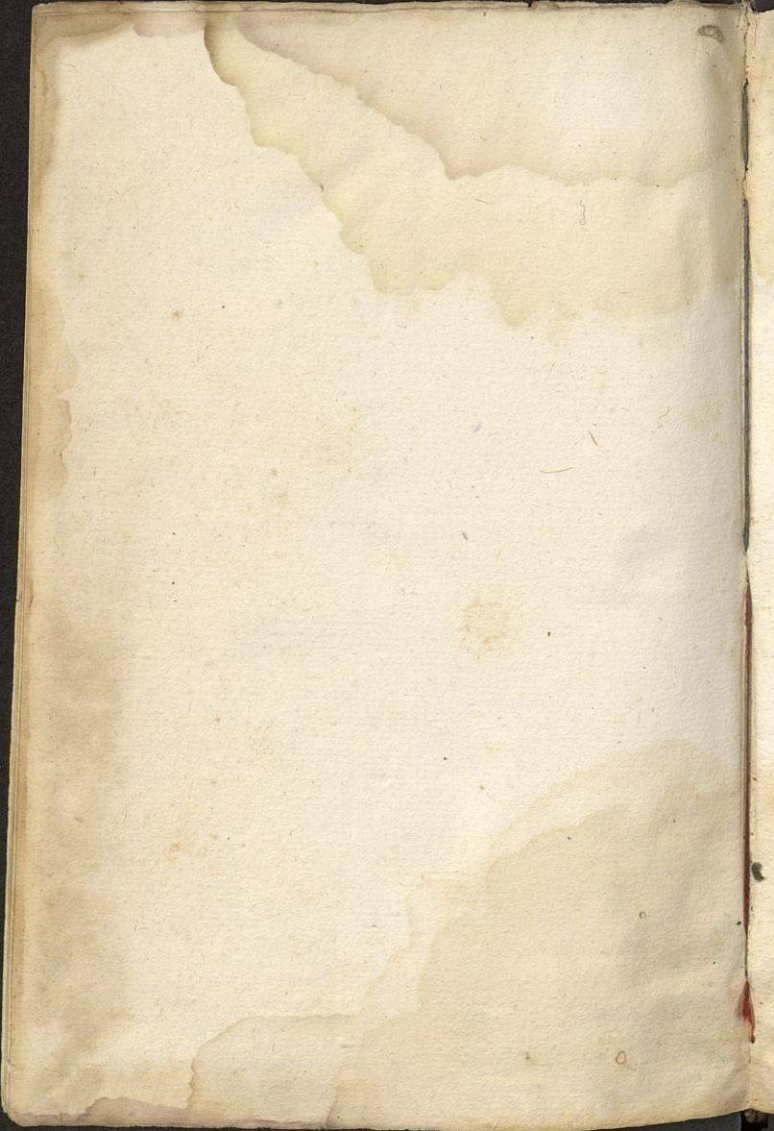

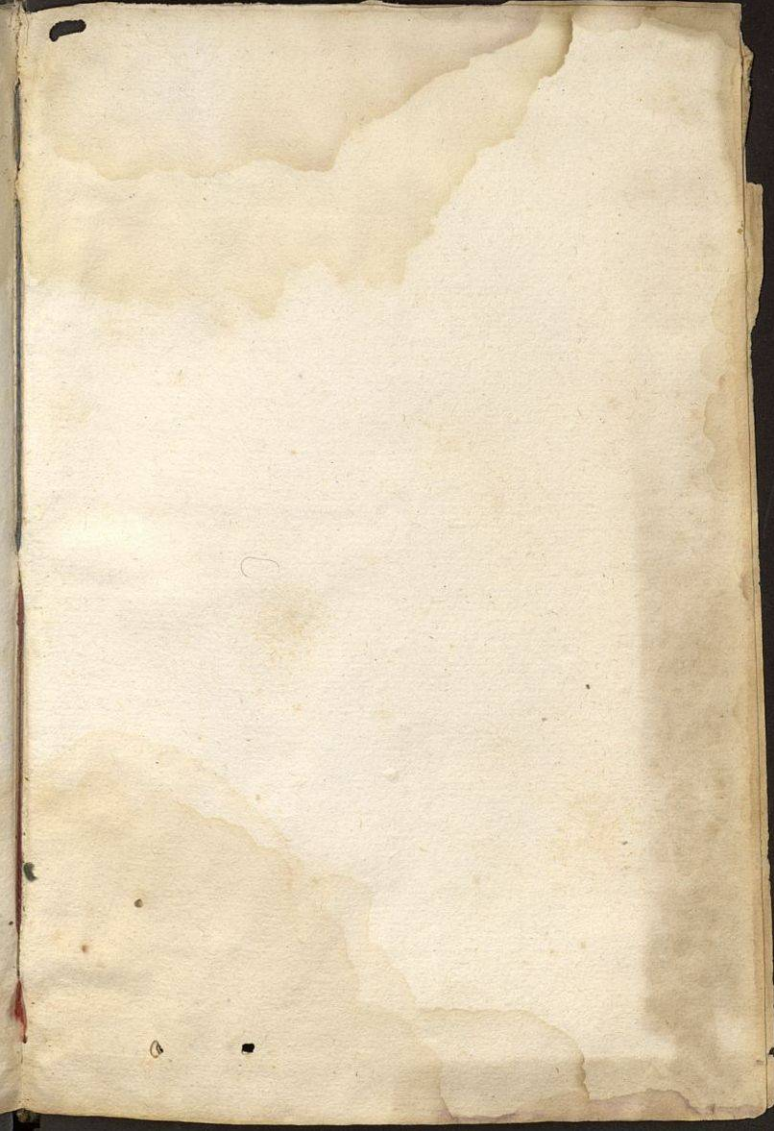

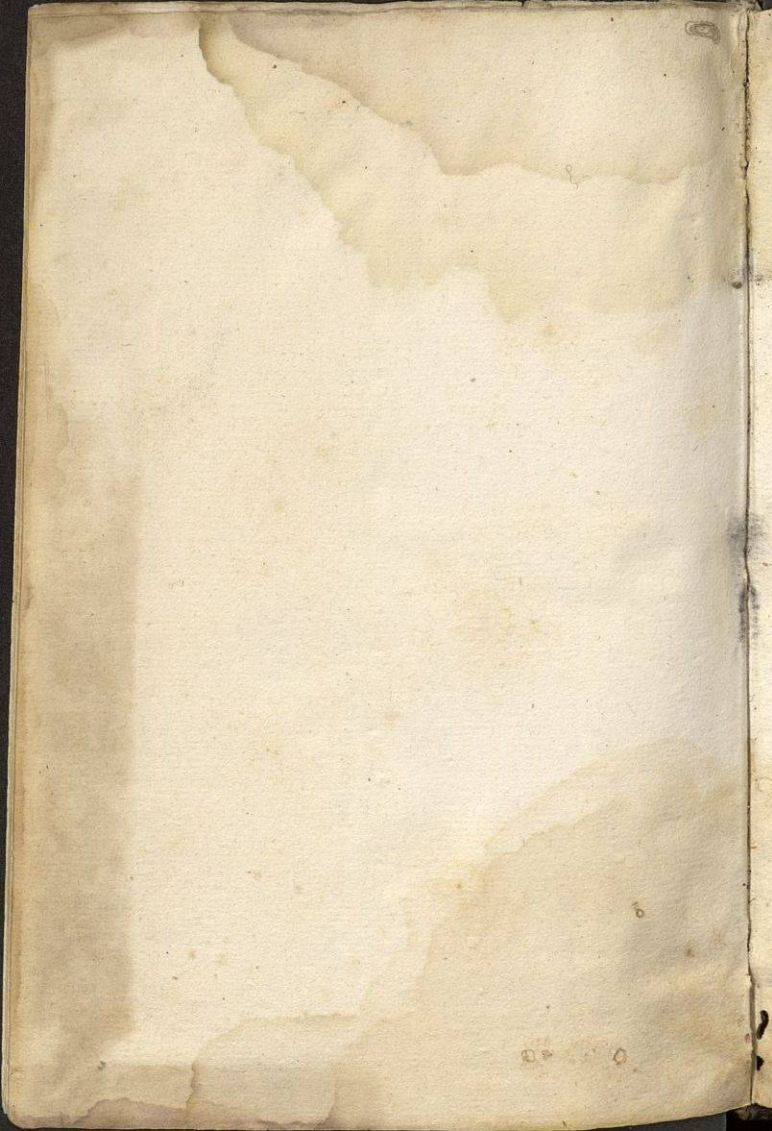

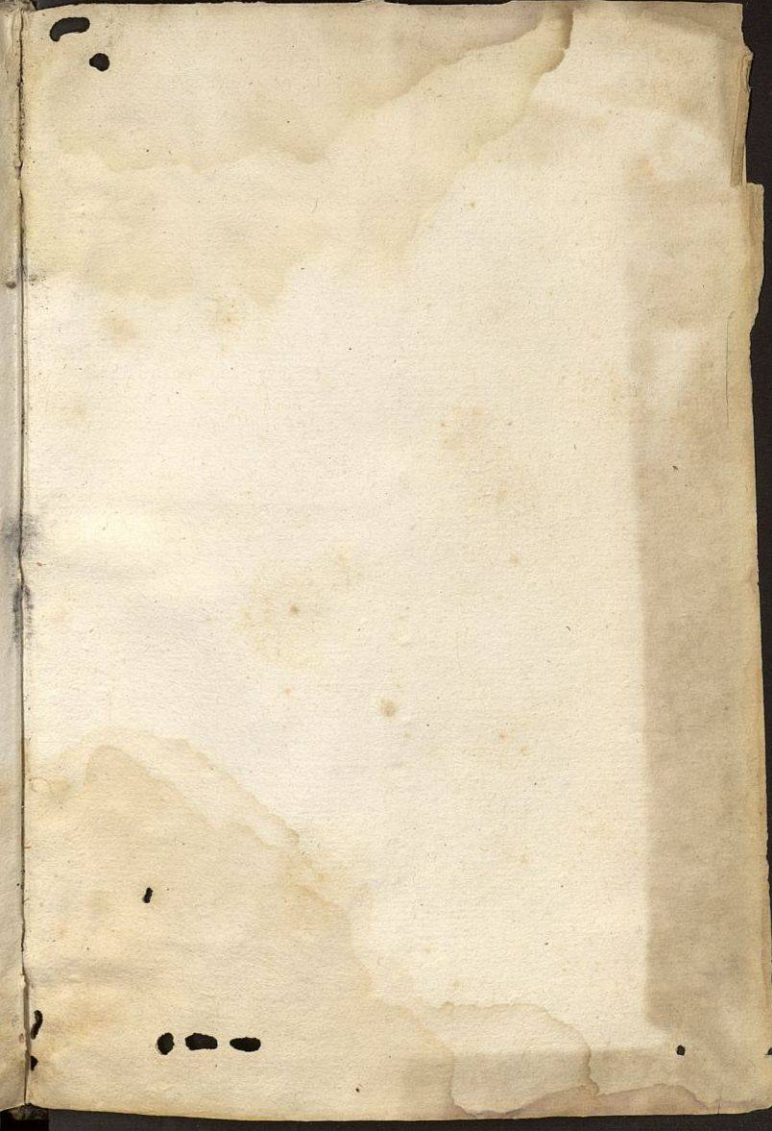

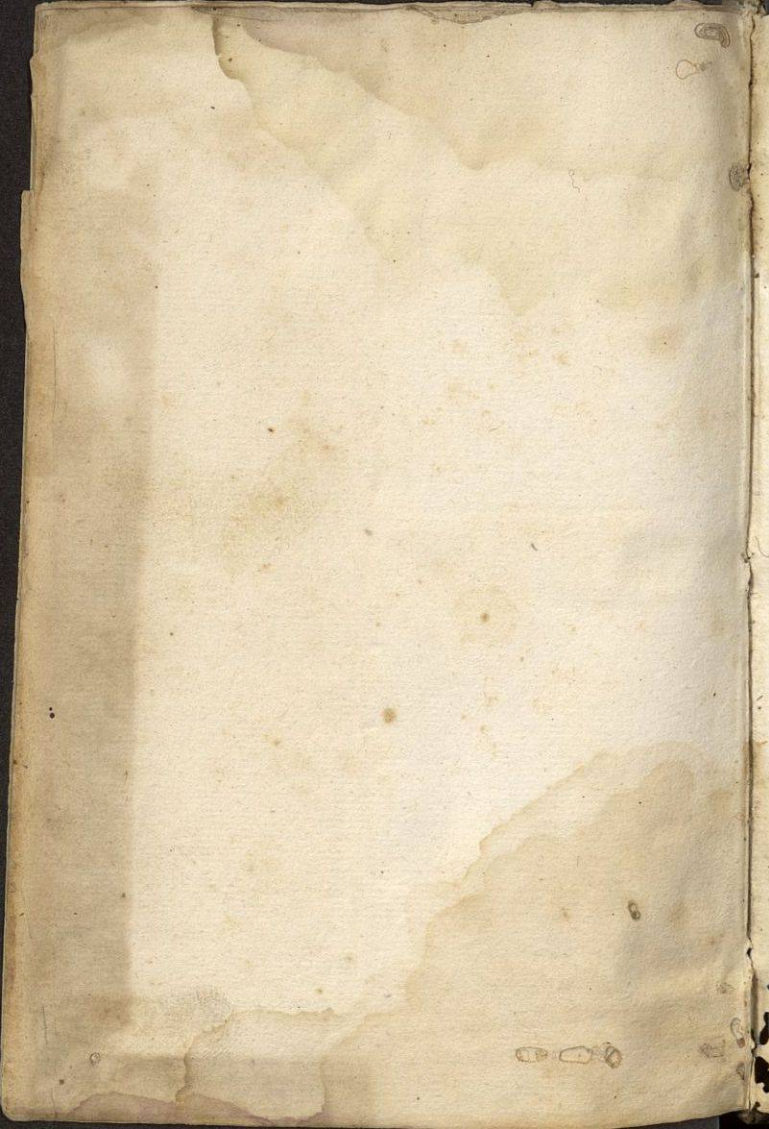

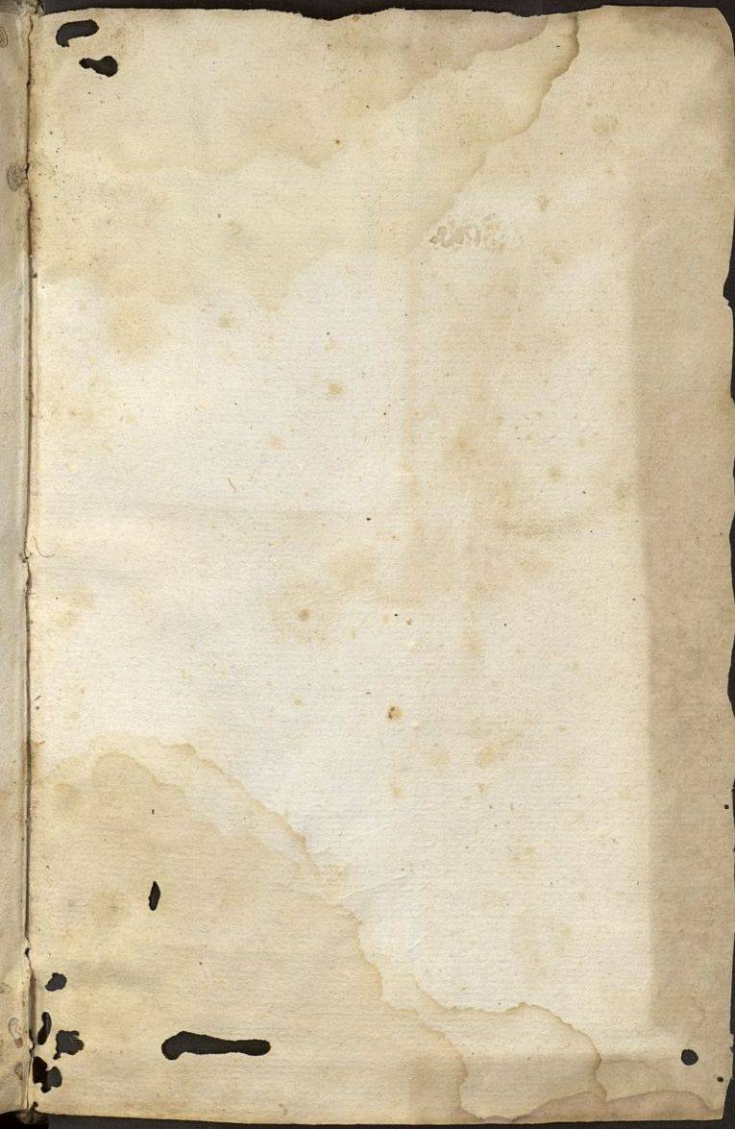

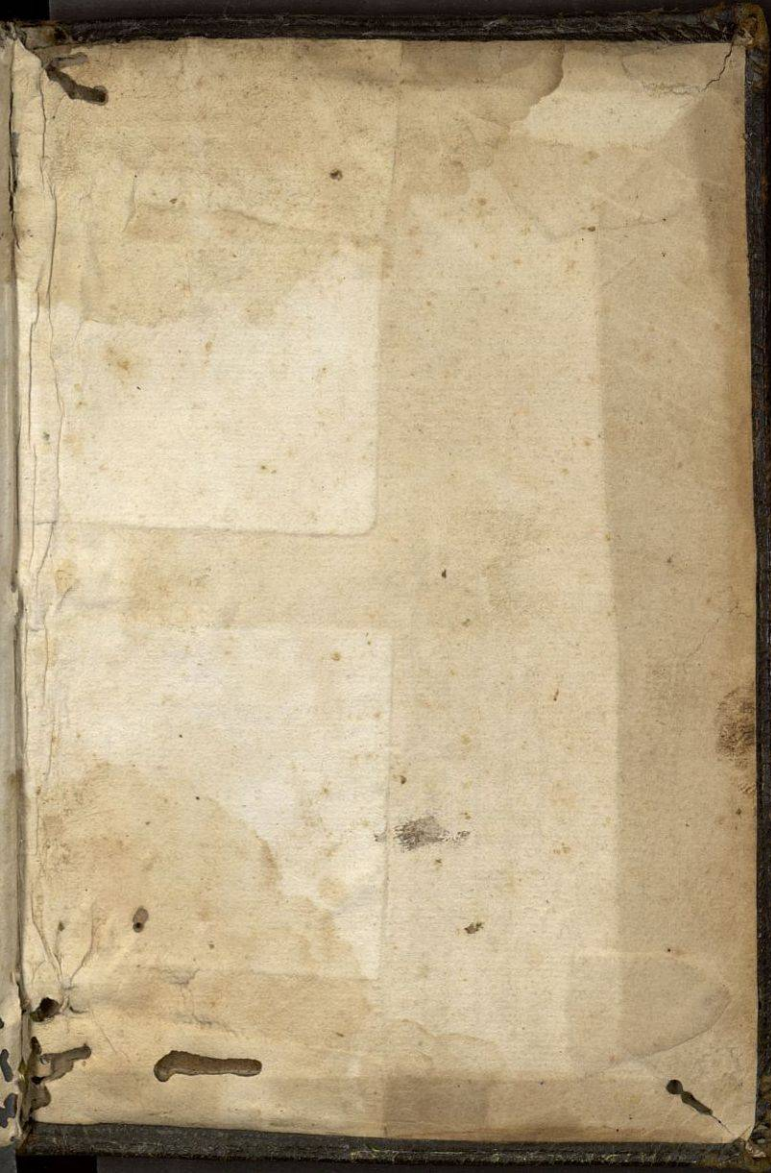

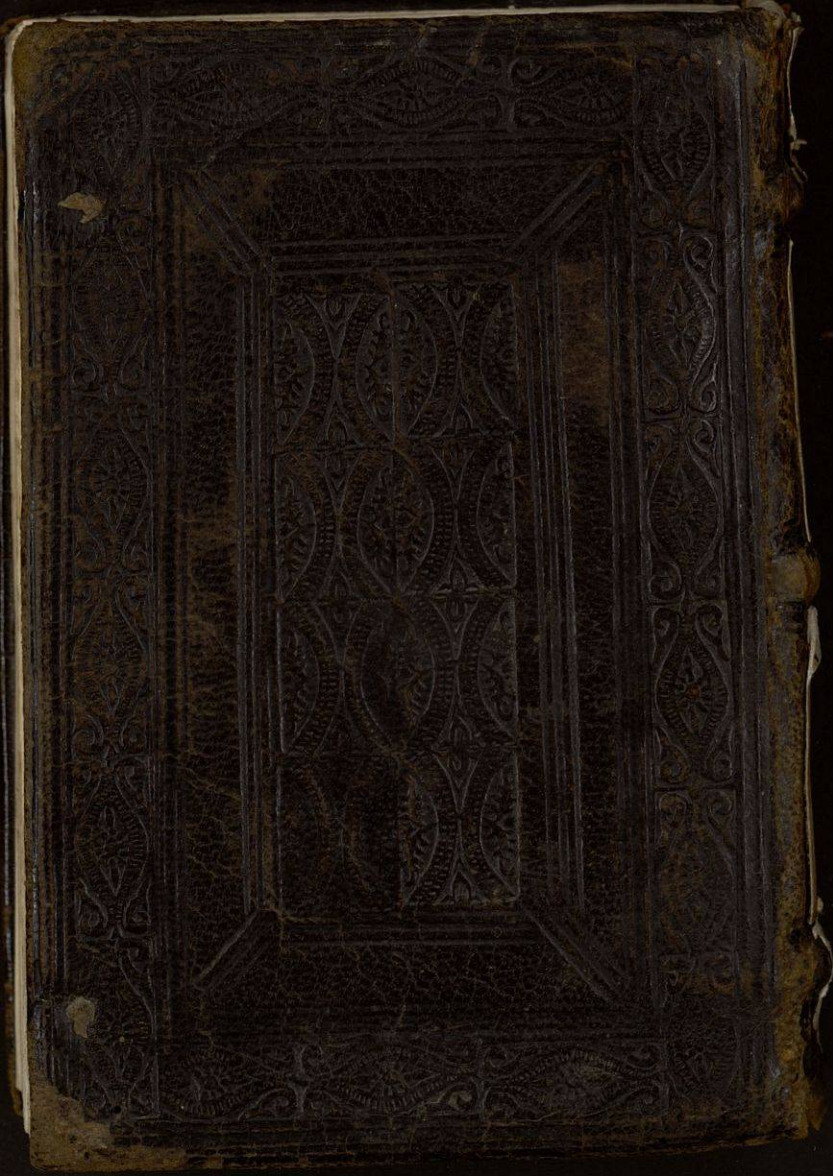

abia

THE
FIRST
BOOK
OF
THE
HISTORY
OF
THE
CITY
OF
LONDON
BY
JOHN
STOW
1597

